

Ellen G. White Estate

ADVENTISTU MĀJA

ELLEN G. WHITE

Adventistu māja

Ellen G. White

2018

**Copyright © 2021
Ellen G. White Estate, Inc.**

Information about this Book

Overview

This eBook is provided by the [Ellen G. White Estate](#). It is included in the larger free [Online Books](#) collection on the Ellen G. White Estate Web site.

About the Author

Ellen G. White (1827-1915) is considered the most widely translated American author, her works having been published in more than 160 languages. She wrote more than 100,000 pages on a wide variety of spiritual and practical topics. Guided by the Holy Spirit, she exalted Jesus and pointed to the Scriptures as the basis of one's faith.

Further Links

[A Brief Biography of Ellen G. White](#)
[About the Ellen G. White Estate](#)

End User License Agreement

The viewing, printing or downloading of this book grants you only a limited, nonexclusive and nontransferable license for use solely by you for your own personal use. This license does not permit republication, distribution, assignment, sublicense, sale, preparation of derivative works, or other use. Any unauthorized use of this book terminates the license granted hereby. (See [EGW Writings End User License Agreement](#).)

Further Information

For more information about the author, publishers, or how you can support this service, please contact the Ellen G. White Estate at

mail@whiteestate.org. We are thankful for your interest and feedback and wish you God's blessing as you read.

Contents

Information about this Book	i
Priekšvārds	vi
1. Daļa—Skaista Māja	9
1. Nodaļa—Mājas Gaisotne	10
2. Nodaļa—Īstas Mājas Dzīves Pamati	15
3. Nodaļa—Paraugš - Ēdenes Mājas	18
2. Daļa—Gaismas Avots Sabiedrībā	21
4. Nodaļa—Tālejoša Mājas Dzīves Ietekme	22
5. Nodaļa—Spēcīga Kristīga Liecība	25
3. Daļa—Dzīvesbiedra Izvēle	29
6. Nodaļa—Svarīgs Lēmums	30
7. Nodaļa—Patiesa Mīlestība Vai Aizraušanās	35
8. Nodaļa—Uzmanības Parādīšana	39
9. Nodaļa—Aizliegtas Laulības	43
10. Nodaļa—Kad Nepieciešams Padoms	50
4. Daļa—Veiksmes Un Neveiksmes Faktori	55
11. Nodaļa—Sasteigtas Un Nenobriedušas Laulības	56
12. Nodaļa—Saderība	59
13. Nodaļa—Apmācība Mājsaimniecībā	62
14. Nodaļa—Nepieciešama Patiesa Atgriešanās	67
5. Daļa—Pie Laulību Altāra	71
15. Nodaļa—Svinīgi Solījumi	72
16. Nodaļa—Laimīga Un Veismīga Kopdzīve	77
17. Nodaļa—Savstarpējie Pienākumi	84
18. Nodaļa—Laulības Dzīves Pienākumi Un Priekšrocības	89
6. Daļa—Jaunās Mājas	95
19. Nodaļa—Kur Vajadzētu Atrasties Mājām?	96
20. Nodaļa—Ģimene Un Pilsēta	99
21. Nodaļa—Lauku Dzīves Priekšrocības	103
22. Nodaļa—Mājas Būvēšana Un Iekārtošana	108
7. Daļa—Kunga Mantojums	115
23. Nodaļa—Bērni Ir Svētība	116
24. Nodaļa—Ģimenes Lielums	118
25. Nodaļa—Rūpes Par Grūtībās Nonākušiem Bērniem	122

26. Nodaļa—Vecāku Nodotais Mantojums Bērniem	126
8. Daļa—Veiksmīga Ģimene	129
27. Nodaļa—Ģimenes Svētums	130
28. Nodaļa—Bērna Pirmā Skola	133
29. Nodaļa—Darbs, Ko Nevar Nodot Citam	138
30. Nodaļa—Ģimenes Sadraudzība	141
31. Nodaļa—Drošība Mīlestībā	145
32. Nodaļa—Pirmie Aizņemiet Sirds Dārzu!	149
33. Nodaļa—Dievišķās Vadības Apsolījumi	152
9. Daļa—Tēvs - Ģimenes Vienotājs	157
34. Nodaļa—Tēva Stāvoklis Un Atbildība	158
35. Nodaļa—Nastu Dalīšana	162
36. Nodaļa—Savu Bērnu Draugs	165
37. Nodaļa—Kādam Nav Jābūt Vīram	168
10. Daļa—Māte - Mājas Karaliene	173
38. Nodaļa—Mātes Stāvoklis Un Atbildības	174
39. Nodaļa—Mātes Ietekme	181
40. Nodaļa—Nepareiza Izpratne Par Mātes Darbu	184
41. Nodaļa—Nepilnīgi Priekšstati Par Mātes Darbu	187
42. Nodaļa—Mātes Veselība Un Ārējais Izskats	190
43. Nodaļa—Grūtniecības Laika Ietekme	193
44. Nodaļa—Rūpes Par Maziem Bērniem	197
45. Nodaļa—Bērnu Audzināšana - Mātes Pirmais Pienākums	200
46. Nodaļa—Audžumāte	205
47. Nodaļa—Kristus Iedrošinājums Mātēm	208
11. Daļa—Bērni - Jaunie Palīgi	211
48. Nodaļa—Bērni Debesu Skatījumā	212
49. Nodaļa—Mātes Palīgi	214
50. Nodaļa—Gods, Kas Pienākas Vecākiem	221
51. Nodaļa—Padoms Bērniem	225
12. Daļa—Ģimenes Dzīves Standarti	231
52. Nodaļa—Mājas Pārvalde	232
53. Nodaļa—Vienota Fronte	238
54. Nodaļa—Reliģija Ģimenē	242
55. Nodaļa—Morāles Standarts	249
56. Nodaļa—Laulības Šķiršana	260
57. Nodaļa—Attieksme Pret Neticīgu Dzīvesdraugu	266

58. Nodaļa—Dieva Kalpa Ģimene	270
59. Nodaļa—Gados Veci Vecāki	275
13. Daļa— Naudas Lietošana	279
60. Nodaļa—Dieva Namturi	280
61. Nodaļa—Ģimenes Principi Finanšu Jautājumos	284
62. Nodaļa—Taupības Praktizēšana	291
63. Nodaļa—Mācot Bērnus Pelnīt Un Izlietot Naudu	295
64. Nodaļa—Godīgums Darba Jautājumos	299
65. Nodaļa—Nodrošinājums Nākotnei	302
14. Daļa—Sargājiet Durvis Uz Dvēseli	305
66. Nodaļa—Durvis, Kas Mums Jāsargā	306
67. Nodaļa—Vilinoši Skati Un Skanas	310
68. Nodaļa—Lasīšana Un Tās Ietekme	313
15. Daļa—Rakstura Īpašības, Kas Padara Gaišu Ģimenes Dzīvi	321
69. Nodaļa—Pieklājība Un Laipnība	322
70. Nodaļa—Prieks	329
71. Nodaļa—Runa	332
72. Nodaļa—Viesmīlība	341
16. Daļa—Mājas Un Sabiedriskās Attiecības	347
73. Nodaļa—Mūsu Sabiedriskās Vajadzības	348
74. Nodaļa—Droša Un Nedroša Draudzība	351
75. Nodaļa—Vecāku Vadība Sociālos Jautājumos	356
76. Nodaļa—Brīvdienas Un Jubilejas	361
77. Nodaļa—Ziemassvētki	365
78. Nodaļa—Ģimene Kā Misijas Centrs	370
17. Daļa—Atpūta Un Spēku Atgūšana	377
79. Nodaļa—Spēku Atgūšana Ir Svarīga	378
80. Nodaļa—Kādas Spēles Spēlēt?	382
81. Nodaļa—Atpūta, Kas Nodrošina Ilgstošu Apmierinājumu	388
82. Nodaļa—Kā Kristieši Izvēlas Atpūtu	393
83. Nodaļa—Izpriecu Vilinājums	400
84. Nodaļa—Jauniešu Vadīšana Atpūtas Jautājumā	404
18. Dala—Jūs Saņemsit Atalgojumu	409
85. Nodaļa—Atalgojums Šeit Un Mūžībā	410
86. Nodaļa—Dzīve Ēdenes Mājās	414
87. Nodaļa—Jaunās Zemes Ainas	419

Priekšvārds

Adventistu mājas ir mājas, kur tiek izdzīvoti un mācīti septītās dienas adventistu standarti, vieta, kur adventistu tēviem un mātēm ir Kristus dots uzdevums iet un darīt par kristiešiem savas saimes locekļus. Lai labi veiktu šo uzdevumu, septītās dienas adventistu vecāki meklē palīdzību, un to viņi arī atrod.

Elena Vaita ir uzrakstījusi daudz ļoti vērtīgu padomu vecākiem. Viņa ir runājusi par katru soli mājas dzīvē un piedāvājusi specifiskas pamācības daudzu problēmu risināšanai, kas mūsdienās sagādā bažas apzinīgiem un satrauktiem vecākiem. Dažus gadus pirms savas nāves viņa izteica savas ilgas izdot grāmatu kristīgiem vecākiem, kurā būtu aprakstīti mātes pienākumi un mātes ietekme uz bērniem. Šis darbs ir tapis, mēģinot piepildīt šīs ilgas.

Grāmata «Adventistu māja» ir sava veida rokasgrāmata aizņemtiem vecākiem un paraugs jeb ideāls, kāda var un kādai vajadzētu kļūt mājas dzīvei. Šeit jūs atradīsiet atbildes uz daudziem jautājumiem un gudrības vārdus no Debesu Tēva.

Šajā darbā ir izmantoti citāti no E. Vaitas rakstiem, kas tapuši 70 gadu laikā, bet īpaši no tūkstošiem E. Vaitas rakstu, kas tika sagatavoti kon-fesijas žurnāliem. Grāmatu ir bagātinājuši arī šobrīd publicētie darbi, īpašo liecību izdevumi pamfleta veidā un E. Vaitas [6] manuskripti. Katras nodaļas beigās ir norādīti attiecīgie avoti. Tā kā izvilcumi, kas ņemti no [6] dažādiem avotiem un ir rakstīti dažādos laikos, ir sakārtoti loģiskā secībā, reizēm doma apraujas vai mainās valodas stils, jo grāmatas sa-gatavotāju uzdevums bija izvēlēties citātus, sakārtot tos un pievienot tiem virsrakstus.

Šis darbs ir sagatavots Elenas Vaitas publikāciju birojā. Tas ir veidots saskaņā ar Vaitas kundzes sniegto pamācību saviem pilnvarotajiem pār-stāvjiem nodrošināt «kompilāciju izdošanu», izmantojot manuskriptus, jo tie, kā viņa sacīja, satur «man dotās Kunga pamācības Dieva ļaudīm».

Nekad iepriekš pasaules vēsturē nav bijusi tik liela vajadzība pēc šādas grāmatas kā tagad. Nekad iepriekš vecāki un bērni nav bi-

juši tik noraizējušies, meklējami pareizās atbildes uz viņus satraucošiem jau-tājumiem. Nekad mājas nav bijušas tik apdraudētas kā tagad.

Ikviens no mums zina, ka sabiedrības stāvoklis atspoguļo to, kāds ir stāvoklis mājās. Mēs tāpat zinām, ka pārmaiņas mājās atspoguļosies sabiedrības pārmaiņās. Ar šādu mērķi ir sagatavots sējums «Adventistu māja», un kā daļu no kristīgās mājas bibliotēkas to svarīgajā misijā tagad sūta izdevēji un

Elenas Vaitas publikāciju pilnvarotie Vašingtona, D. C.
1952. gada 8. Maijs

1. Daļa—Skaista Māja

[7]

[8]

1. Nodaļa—Mājas Gaisotne

[15] **Mājas ir visu aktivitāšu sirds.** Sabiedrību veido ģimenes, un sabiedrība ir tāda, kādu to veido ģimeņu galvas. No sirds «rosās dzīvība», un sabiedrības, draudzes un tautas sirds ir ģimene. No ģimenes ietekmes atkarīga sabiedrības labklājība, draudzes panākumi un nācības uzplaukums.¹

Nākotnes sabiedrības pacēlumu vai kritumu noteiks ap mums augošo jauniešu uzvedība un morāle. Kā jaunieši tiks audzināti un kā viņu raksturi veidoti bērnībā, iemantojot tikumīgus ieradumus, paškontroli un atturību, tāda arī būs viņu ietekme uz sabiedrību. Ja jaunieši nav audzināti un netiek kontrolēti, viņi izaug ietiepīgi, nesātīgi ēstkārē un kaislībās, un tāda būs arī viņu ietekme uz sabiedrību nākotnē. Sabiedrība, kādā tagad uzturas jaunieši, ieradumi, ko viņi izveido tagad, un principi, ko viņi pieņem, nosaka to, kāda būs sabiedrība nākamajos gados.²

Jaukākās Debesis. Mājām vajadzētu kļūt par visu, ko ietver šis vārds. Tām ir jābūt mazām Debesīm virs zemes, vietai, kur tiek attīstītas, nevis cītīgi apspiestas pieķeršanās jūtas. Mūsu laime ir atkarīga no mīlestības, līdzjūtības un patiesas pieklājības citam pret citu.³

[9] Jaukākās Debesis ir mājas, kur mājō Kunga Gars. Ja Dieva griba tiek piepildīta, vīrs un sieva [16] ciena viens otru un kopj mīlestību un uzticību.⁴

Mājas gaisotnes svarīgums. Gaisotne, kas apņem tēva un mātes dvēseli, piepilda visu māju, un tā ir jūtama ikvienā mājas daļā.⁵

Vecāki lielā mērā veido gaisotni ģimenē, un, ja starp māti un tēvu ir nesaskaņas, bērni manto tādu pašu garu. Padariet savu mājas gaisotni patīkamu, maigi rūpējoties viens par otru. Ja esat

¹ «Kristus dziedinošā kalpošana» 349. lpp.

² Pacific Health Journal, 1890. gada jūnijs.

³ «Liecības draudzei» 3. sēj. 539. lpp.

⁴ The Signs of the Times, 1911. gada 20. jūnijs.

⁵ Manuskripts 49, 1896.g.

atsvešinājušies un neesat Bībeles kristieši, tad atgriezieties, jo - kāds raksturs jums būs pārbaudes laikā, tāds tas arī būs, Kristum atnākot. Ja gribat būt svētie Debesīs, jums tādiem vispirms ir jāklūst virs zemes. Rakstura īpašības, kādas izkopjat dzīvē, neizmainīs nāve vai augšāmcelšanās. Jūs iznāksit no kapa ar tādu pašu raksturu, kādu būsit ieguvuši savās mājās un sabiedrībā. Jēzus atnākdams neizmainīs jūsu raksturu. Pārveidošanas darbs ir jādara tagad. Mūsu ikdienas dzīve nosaka mūsu likteni.⁶

Šķīstas gaisotnes radīšana. Katrā kristieša mājā vajadzētu būt noteikumiem. Vecākiem vajadzētu ar vārdiem un izturēšanos vienam pret otru rādīt bērniem vērtīgu un dzīvu paraugu, kādiem viņiem vajadzētu būt. Pastāvīgi ir jāpraktizē nevainojama valoda un patiesa kristīga pieklājība. Māciet bērniem un jauniešiem cienīt sevi, uzticēties Dievam, būt patiesiem, māciet viņiem cienīt Dieva likumu un paklausīt tam. Šie principi pārvaldīs viņu dzīvi un tiks atklāti attiecībās ar citiem cilvēkiem. Viņi radīs šķīstu gaisotni, kam būs ietekme, kas iedrošinās vājās dvēseles uz ceļa, kas ved uz svētumu un Debesīm. Lai ikviena mācība paceļ un izdaiļo raksturu, [17] tad ieraksti Debesu grāmatās būs tādi, no kuriem tiesas dienā jums nebūs jākaunas.

Bērni, kas saņem šāda veida pamācības, [...] būs sagatavoti uzņemt atbildīgus pienākumus un ar priekšzīmi un paraugu pastāvīgi palīdzēs arī citiem rīkoties pareizi. Tie, kuru morālās jūtas nav notrulinātas, novērtēs pareizos principus. Viņi pareizi novērtēs savus talantus un vislabākajā veidā izmantos savu fizisko, garīgo un morālo spēku. Šādas dvēseles spēj stāties pretī kārdinājumiem, tās apņem siena, ko nav tik viegli sagraut.⁷

[10]

Dievs grib, lai mūsu ģimenes simbolizētu ģimeni Debesīs. Vecākiem un bērniem tas jāpatur prātā katru dienu un vienam pret otru jāizturas kā Dieva ģimenes locekļiem. Tad viņu dzīvēm būs tāds raksturs, kas pasaulei sniegs mācību par to, kādas var būt ģimenes, kuras mīl Dievu un ievēro Viņa baušļus. Kristus būs pagodināts. Viņa miers, žēlastība un mīlestība izplatīsies ģimenes lokā kā dārga smarža.⁸

⁶Vēstule 18b, 1891.g.

⁷Special Selections from the Testimonies for Students and Workers of our Sanitariums (1911) 4., 5.

⁸The Review and Herald, 1896. gada 17. novembris

Daudz kas ir atkarīgs no tēva un mātes. Viņiem ir jābūt stingriem un laipniem, audzinot bērnus, un viņiem ir nopietni jāstrādā, lai viņu mājas dzīve būtu sakārtota un labi vadīta, lai Debesu eņģeļi gribētu ienākt viņu mājās un sniegt savu mieru un jauko gaisotni.⁹

Padariet mājas gaišas un priecīgas. Nekad neaizmirstiet, ka jums mājas ir jāpadara gaišas un priecīgas sev un saviem bērniem, savā raksturā parādot Pestītāja īpašības. Ja ļausit Kristum ienākt savās mājās, jūs spēsīt atšķirt labu no ļauna. Jūs varēsīt palīdzēt [18] bērniem būt par taisnības kokiem, kas nes Gara augļus.¹⁰

Būs sarežģījumi, bet tādi ir visā cilvēcē. Lai pacietība, pateicība un mīlestība uztur sirdī saules gaismu, kaut arī diena ir ļoti apmākusies!¹¹

Māja var būt vienkārša, bet tā vienmēr var būt vieta, kur tiek runāti priecīgi vārdi un darīti laipni darbi, kur pieklājība un mīlestība ir pastāvīgi viesi.¹²

[11] Nosakiet ievērot mājas noteikumus gudrībā un mīlestībā, nevis ar dzelzs rīksti. Bērni labprāt paklausīs mīlestībā izteiktiem noteikumiem. Slavējiet savus bērnus, kad vien varat. Padariet viņu dzīves pēc iespējas priecīgākas. [..] Uzturiet sirds augsni auglīgu, parādot mīlestību un pieķeršanos, tā sagatavojot to patiesības sēklai. Atcerieties, ka Kungs dod zemei ne tikai mākoņus un lietu, bet arī skaisto, iepriecinošo saules gaismu, kas liek sēklai dīgt un raisīties pumpuriem. Atcerieties, ka bērni nav tikai jānorāj vai jāizsaka viņiem aizrādījumi, bet arī jāiedrošina un jāuzslavē ar laipniem un mīliem vārdiem.¹³

Lai mājās nav nesaskaņu. «Bet gudrība no augšienes vispirms ir šķīsta, pēc tam mīlīga, rāma, prātam paklausīga, pilna žēlsirdības un citu labu augļu, tā ir taisnīga un bez liekulības. Taisnības augļus mierā sēj tikai tie, kas paši tur mieru.» (Jēk. 3:17, 18) Lēnprātība un miers ir tas, ko mēs vēlamies just savās mājās.¹⁴

Maigas saites, kas savieno. Ģimenes saites ir ciešākās, maigākās un svētākās no visām saitēm virs zemes. Tām bija

⁹Manuskripts 14, 1905. g.

¹⁰Vēstule 29, 1902. g.

¹¹«Kristus dziedinošā kalpošana» 393. lpp.

¹²The Review and Herald, 1901. gada 9. jūlijs.

¹³Counsels to Teachers, Parents and Students, 114.

¹⁴Manuskripts 9, 1903. g.

paredzēts būt par svētību cilvēkiem. Un tās ir svētība, ja vien laulības derība tiek noslēgta saprātīgi un dievbijībā, pareizi izprotot uzticēto atbildību.¹⁵

Ikvienai mājai vajadzētu būt vietai, kur valda mīlestība un mājo Dieva eņģeļi, [19] darot vecāku un bērnu sirdis iejūtīgas un pakļāvīgas.¹⁶

Mūsu mājām ir jāklūst par Bēteli, un mūsu sirdīm - par templi. Kamēr dvēselē tiek lolota Dieva mīlestība, tajā valdīs miers, būs gaisma un prieks. Mīlestībā atklājiet Dieva Vārdu savās ģimenēs un jautājiet: «Ko Dievs ir teicis?»¹⁷

Kristus klātbūtne padara mājas kristīgas. Mājas, ko padarījusi krāšņu mīlestība, līdzjūtība un maigums, ir vieta, kur eņģeļiem patīk iegriezties un kur tiek pagodināts Dievs. Rūpīgi sargātas kristīgas mājas ietekme bērniības un jaunības gados ir drošākais sargs pret pasaules samaitātību. Šādas mājas gaisotnē bērni mācīsies mīlēt gan savus šīs zemes vecākus, gan Debesu Tēvu.¹⁸

Jau no zīdaiņa vecuma bērniem ir vajadzīga stipra siena, kas nošķir viņus no pasaules un pasargā no tās samaitājošās ietekmes.¹⁹

Katrai kristīgai ģimenei vajadzētu atklāt pasaulei ticības spēku un krāšņumu. [...] Vecākiem vajadzētu saprast savu atbildību neielast savās mājās nekādas morālā ļaunuma iezīmes.²⁰

Mājās ir jāizplatās Dieva svētumam. [...] Vecākiem un bērniem ir jāaudzina sevi sadarboties ar Dievu. Viņiem ir jāaskaņo savi ieradumi un rīcība ar Dieva plāniem.²¹ [12]

Ģimenes attiecībām vajadzētu būt svētdarošām savā ietekmē. Kristīgas mājas, izveidotas un vadītas saskaņā ar Dieva plānu, ir brīnišķīga palīdzība, veidojot kristīgu raksturu. [...] Vecākiem un bērniem vajadzētu apvienoties, pienesot mīlošu kalpošanu Viņam, kurš vienīgais var uzturēt cilvēku mīlestību šķīstu un cēlu.²²

¹⁵ «Kristus dziedinošā kalpošana» 356., 357. lpp.

¹⁶ Vēstule 2 5, 1904. g.

¹⁷ Vēstule 24a, 1896. g.

¹⁸ Manuskripts 126, 1903. g.

¹⁹ Counsels to Teachers, Parents and Students, 119. lpp

²⁰ The Review and Herald, 1900. gada 9. oktobris

²¹ Vēstule 9, 1904. g.

²² Manuskripts 16, 1899. g.

[20]Pirmais darbs, kas ir jāizdara kristīgā mājā, ir parūpēties, lai tajā mājotu Kristus Gars un ikviens tās loceklis spētu ņemt savu krustu un sekot Jēzus pēdās.²³

²³Manuskripts 17, 1891. g.

2. Nodaļa—Īstas Mājas Dzīves Pamati

[13]

[21] **Vispievilcīgākā vieta pasaulē.** Lai gan uz vecākiem gulstas smaga atbildība rūpīgi sargāt savu bērnu nākotnes laimi un labklājību, viņu pienākums ir arī padarīt mājas pēc iespējas pievilcīgākas. Tas ir daudz svarīgāk nekā pelnīt naudu un iegūt īpašumus. Mājās nedrīkst trūkt saules gaismas. Māju sajūta ir jāuztur dzīva bērnu sirdīs, lai viņi varētu atskatīties uz savas bērnības mājām kā uz Debesīm līdzīgu miera un laimes vietu. Kļūstot pieaugušiem, viņiem savukārt vajadzētu censties būt par mierinājumu un svētību saviem vecākiem.¹

Mājām vajadzētu būt bērniem vispievilcīgākajai vietai pasaulē, un mātes klātbūtnei - vislielākajam valdzinājumam. Bērni ir jūtīgi un mīloši. Viņus var viegli iepriecināt un viegli padarīt nelaimīgus. Ar maigu disciplīnu, mīļiem vārdiem un rīcību mātes var piesaistīt bērnus savai sirdij.²

Tīra, gaumīga, sakārtota māja. Tīrība, glītums un kārtība ir sva-rīga, lai pareizi pārvaldītu mājsaimniecību. Tomēr, ja mātes to padara par vissvarīgāko savas dzīves pienākumu un ziedo sevi tam, atstājot novārtā savu bērnu fizisko attīstību, kā arī mentālo un morālo audzināšanu, viņas pieļauj lielu kļūdu.³

Ticīgajiem ir jāmāca, ka viņiem vienmēr jābūt tīrīgiem un kārtīgiem un arī tādām ir jābūt viņu mājām, pat ja viņi ir trūcīgi. [22] Šajā ziņā jāpalīdz tiem, kuri nesaprot tīrības nozīmi un svarīgumu. Viņiem ir jāmāca, ka tiem, kas pārstāv svēto un augsto Dievu, ir jātur savas dvēseles šķīstas un tīras un ka šim šķīstumam ir jābūt, sākot no viņu apģērba līdz pat visam, kas ir viņu mājās, lai kalpojošajiem eņģeļiem būtu pierādījums, ka patiesība ir izdarījusi pārmaiņas dzīvē, šķīstot dvēseli un izsmalcinot gaumi. Tie, kas pēc patiesības pieņemšanas nepārmainās vārdos un uzvedībā, apģērbā un savā apkārtņē, dzīvo sev, nevis Kristum. Viņi nav Kristū Jēzū no jauna radīti

[14]

¹The Review and Herald, February 2, 1886.

²Kristus dziedinošā kalpošana, 388.

³The Signs of the Times, August 5, 1875.

šķīstumam un svētumam. [..]Lai gan mums ir jāšargās no nevajadzīgas greznības un ārišķības, mēs nekādā ziņā nedrīkstam būt bezrūpīgi un vienaldzīgi pret savu ārējo izskatu. Visai mūsu būtībai un mūsu mājām ir jābūt gaumīgām un pievilcīgām. Jauniešiem ir jāmāca, cik svarīgi, lai ārējais izskats būtu nevainojams, tāds, kas pagodina Dievu un patiesību.⁴

Netīrība rada slimības, un tās nerodas bez iemesla. Briesmīgas epidēmijas ir plosījušās ciemos un pilsētās, kas tika uzskatītas par veselīgām, un tās ir atnesušas nāvi vai sabojājušas veselību. Daudzos gadījumos slimības dīgļi, kas piepildīja gaisu ar indi un ko ieelpoja pārējie ģimenes locekļi un kaimiņi, nāca no to cilvēku mājām, kas bija kļuvuši par epidēmiju upuriem. Pārsteidzoši ir redzēt, cik daudz cilvēku nezina, kādu iesaistību uz veselību atstāj kūtrums un neapdomība.⁵

Laimīgās mājās nepieciešama kārtība. Dievu apbēdina [23] ne-kārtīgi, laiski un pavirši cilvēki. Šie trūkumi ir nopietns ļaunums, kas var mazināt vīra pieķeršanos sievai, ja vīrs mīl kārtību, disciplinētus bērnus un labi noregulētu mājas dzīvi. Sieva un māte nevar padarīt mājas pieņemamas un laimīgas, ja viņai nepiemīt kārtības mīlestība, ja viņa nesaglabā savu cieņu un neprot pareizi pārvaldīt mājas dzīvi. Tāpēc visām, kam šīs īpašības trūkst, vajadzētu nekavējoties sākt sevi audzināt šajā virzienā un izkopt tieši tās spējas, kuras ir visvājākās.⁶

Modrība un čaklums ir jāsavieno. Sevi pilnībā nododot Kungam, vienkāršie, parastie mājas dzīves pienākumi tiek ieraudzīti to patiesajā svarīgumā un mums tie ir jāveic saskaņā ar Dieva gribu. Mums ir jābūt modriem, gaidot Cilvēka Dēla nākšanu, un mums ir jābūt čakliem. Mums gan jāstrādā, gan jāgaida; ir jāveic abas darbības. Tas līdzsvaros kristīgo raksturu, padarīs to labi attīstītu un simetrisku. Mums nevajadzētu justies tā, it kā mums būtu viss cits jāatstāj novārtā un jānododas meditācijai, pētīšanai un lūgšanām. Mums arī nav jābūt pastāvīgā steigā, darbā un rosībā, atstājot novārtā personīgo dievbijību. Gaidīšana, vērošana un strādāšana ir

⁴The Review and Herald, June 10, 1902.

⁵Kristīgā sātība, 105,106.

⁶Liecības draudzei 2:298, 299.

jāsavieno. «Gara dedzībā un kalpošanā Kungam nemitējieties būt uzcītīgi.» (Rom. 12:11).⁷

Iegādājieties darbu atvieglojošas iekārtas. Daudzās mājās sievai un mātei nav laika lasīt un būt informētai, nav laika būt sava vīra sabiedrotajai, nav laika sekot līdzī bērnu garīgajai attīstībai. Nav laika un vietas dārgajam Glābējam kļūt par tuvu un dārgu draugu. Pamazām viņa ieslīgst tikai mājsaimniecības pienākumos, un viņas spēks, laiks un intereses ir iztērētas tam, kas ar laiku iet bojā. Pārāk vēlu viņa atskārst, ka savās mājās ir kļuvusi gandrīz vai svešiniece. [24] Dārgās iespējas, kas viņai reiz bija, lai ietekmētu savus mīļos izvēlēties augstāku un labāku dzīvi, nav izmantotas un uz visiem laikiem ir zudušas.

Ģimenes pavarda turētājiem jāizvēlas dzīvot pēc gudrāka plāna. Lai jūsu pirmais mērķis ir padarīt mājas patīkamas. Iegādājieties iekārtas, kas atvieglo darbu un uzlabo veselību.⁸

Pat vispazemīgākie pienākumi ir Dieva darbs. Ikviens darbs, ko mēs darām un kas ir jāpadara, neatkarīgi no tā, vai tā ir trauku mazgāšana, galda klāšana, slimo kopšana, ēdiena gatavošana vai tīrīšana, ir morāli svarīgs. [...] Kādam ir jāuzņemas pazemīgie pienākumi, kas ir mūsu priekšā. Un tiem, kas tos dara, vajadzētu [16] apzināties, ka viņi dara nepieciešamu un godājamu darbu un ka savā misijā, lai arī cik tā būtu pazemīga, viņi dara Dieva darbu tikpat noteikti kā Gabriēls, kad viņš tika sūtīts pie praviešiem. Visi strādā sev atbilstošā jomā. Veicot dzīves vienkāršos pienākumus, sievietes mājās var un viņām vajadzētu parādīt uzticību, paklausību un mīlestību tikpat sirsnīgi, kā eņģeļi to dara savā darbības jomā. Saskaņa ar Dieva gribu padara godājamu katru darbu, ko nepieciešams paveikt.⁹

⁷The Review and Herald, September 15, 1891.

⁸Kristus dziedinošā kalpošana, 368, 369. ⁹

⁹Liecības draudzei 3:79, 80.

[17]

3. Nodaļa—Paraugš - Ēdenes Mājas

[25] **Dievs -cilvēka pirmās mājas sagatavotājs.** Ēdeni, mūsu pirmo vecāku mājvietu, sagatavoja pats Dievs. Kad Viņš to bija aprīkojis ar visu, pēc kā cilvēks varētu ilgoties, Viņš teica: «Taisīsim cilvēku pēc Mūsu tēla, pēc Mūsu līdzības.» (1. Moz. 1:26).

Kungu iepriecināja pēdējais un cēlākais no visiem Viņa radījumiem, un Viņš bija plānojis, ka tas būs pilnīgas pasaules pilnīgs iedzīvotājs. Tomēr Viņa nodoms nebija, ka cilvēkam vajadzētu dzīvot vientulībā. Viņš teica: «Nav labi būt cilvēkam vienam, es darīšu viņam palīgu, kas būs tam līdzās.» (1. Moz. 2:18).¹

Dievs pats deva Ādamam draugu. Viņš sagādāja tam «palīgu, kas būs tam līdzās,» - palīgu, kas ir atbilstošs viņam - kādu, kas bija piemērots būt par viņa draugu, kas varēja būt viens ar viņu mīlestībā un līdzjutībā. Ieva tika radīta no ribas, kas ņemta no Ādama sāna, tā rādot, ka viņa nevar valdīt pār vīru un nav arī kājām minama kā mazvērtīgāka, bet stāv viņam blakus kā līdzīga, viņa mīlēja un pasargāta. Būdama daļa no vīra, kauls no viņa kaula un miesa no viņa miesas, viņa bija vīra otrs «es», norādot uz ciešo savienību un mīlestības pilno pieķeršanos, kādai vajadzētu pastāvēt šajās attiecībās. «Jo neviens jau nenīst savu paša miesu, bet gan to baro un lolo tāpat kā Kristus savu draudzi.» (Ef. 5:29) «Tāpēc vīrs pametīs savu tēvu un māti un pieķersies savai sievai, un viņi būs viena miesa.» (1. Moz. 2:24)²

[18]

Pirmā laulība - Dieva iecelta. Dievs svētīja pirmo [26] laulību. Laulības institūciju izveidoja Visuma Radītājs. «Laulība ir godājama.» (Ef. 5:29, KJV) Tā bija viena no pirmajām Dieva sniegtajām dāvanām cilvēkam, un tā ir viena no divām tradīcijām, ko pēc grēkā krišanas Ādams paņēma līdzī ārpas Paradīzes vārtiem. Ja cilvēks atzīst dievišķos principus un paklausa tiem, laulība ir svētība. Tā sargā cilvēces šķīstumu un laimi. Tā nodrošina cilvēka sociālās

¹The Youth's Instructor, August 10, 1899.

²Sentēvi un pravieši, 46.

vajadzības, tā paaugstina cilvēka fizisko, intelektuālo un morālo raksturu.³

Dievs, kurš Ādamam par palīgu deva Ievu, savu pirmo brīnumu veica kādās kāzu svinībās. Atklātu kalpošanu Kristus iesāka svinību zālē, kur kopā priecājās jaunā pāra radi un draugi. Tā Viņš iesvētīja laulību, atzīstot to par institūciju, kuru pats ir dibinājis. Kristus pagodināja laulības attiecības, izraugoties tās pat par simbolu savienībai starp sevi un saviem atpirktajiem. Viņš pats ir Līgavainis; līgava ir draudze, par kuru Viņš kā par savu izraudzīto saka: «Visa tu esi skaista, draudzene mana, un tevī nav vainas» (Augstā dz. 4:7).⁴

Ikviens vajadzība bija nodrošināta. Ādamam bija viss, ko vien viņa sirds varēja vēlēties. Ikviens vajadzība bija nodrošināta. Krāšņajā Ēdenē nebija ne grēka, ne arī kādu iznīcības pazīmes. Dieva eņģeļi brīvi un laipni sarunājās ar svēto pāri. Priecīgie dziedātāji dziedāja savas priecīgās slavas dziesmas Radītājam. Mierpilnie meža dzīvnieki laimīgā vientiesībā rotaļājās Ādama un Ievas tuvumā, paklausīdami viņiem uz vārda. Ādams bija cilvēces pilnība, cēlākais no Radītāja darbiem.⁵

Pat ne ēnas nebija starp viņiem un Radītāju. Viņi pazina Dievu kā savu mīlošo Tēvu, un visās lietās viņu griba bija saskaņā ar Dieva gribu. Dieva raksturs atspoguļojās [27] Ādama raksturā. Viņa godība atklājās visā dabā.⁶ [19]

Darbs dots cilvēka laimei. Dievs mīl skaistumu, un tā nepārprotams pierādījums ir Viņa roku darbs. Viņš iestādīja mūsu pirmajiem vecākiem skaistu dārzu Ēdenē. Zeme izaudzēja dažādus staltus kokus, lai tie būtu gan noderīgi, gan kā rotājums. Tika radītas skaistas puķes, ārkārtīgi pievilcīgas, visdažādākajās krāsās un nokrāsās, kas gaisu piepildīja ar smaržām. [..]. Dieva nodoms bija, lai cilvēki atrastu laimi, rūpējoties par Viņa radīto, un lai viņu vajadzības tiktu nodrošinātas ar dārza koku augļiem.⁷

Ādamam bija jā rūpējas par dārzu. Radītājs zināja, ka Ādams nebūs laimīgs bez darba. Dārza skaistums viņu iepriecināja, bet ar

³Turpat, 46.

⁴Kristus dziedinošā kalpošana, 356.

⁵The Signs of the Times, June 11, 1874.

⁶The Youth's Instructor, June 2, 1898.

⁷The Health Reformer, July, 1871.

to nepietika. Viņam bija vajadzīgs darbs, lai attīstītu savu brīnišķīgo ķermeni. Ja laime pastāvētu nekā nedarīšanā, tad cilvēks svētajā nevainības stāvoklī būtu atstāts bez darba. Bet Tas, kurš radīja cilvēku, zināja, kas ir vajadzīgs viņa laimei. Tiklīdz Viņš viņu radīja, Viņš deva viņam arī darbu. Nākotnes godības apsolījums un dekrēts par to, ka cilvēkam ir jāstrādā, lai iegūtu dienišķo maizi, ir nācis no tā paša troņa.⁸

Dievs ir pagodināts kristīgā mājā. Tēvi un mātes, kas padara Dievu par galveno savās mājsaimniecībās un kas māca saviem bērniem, ka Kunga bijība ir gudrības iesākums, pagodina Dievu eņģeļu un cilvēku priekšā, atklājot pasaulei kārtīgu un labi disciplinētu ģimeni - ģimeni, kas mīl Dievu un paklausa Viņam, [28] nevis saceļas pret Viņu. Kristus viņu mājās nav svešinieks. Viņa vārds ir saimnieka vārds, kas tiek cienīts un godāts. Eņģeļi priecājas par mājām, kurās Dievs ir galvenais valdnieks un kurās bērniem māca godāt reliģiju, Bībeli un Radītāju. Šādas ģimenes var balstīties uz apsolījumu: «Kas Mani godā, to Es godāšu.» (1. Sam. 2:30) Kad tēvs no šādām mājām iziet savos dienas pienākumos, pēc sarunas ar Dievu viņa gars ir mierīgs un pakļāvīgs Viņam.⁹

[20] Kristus klātbūtne vien var padarīt vīriešus un sievietes laimīgus. Visus dzīves parastos ūdeņus Kristus var pārvērst par Debesu vīnu. Mājas tad kļūst par Ēdenes svētlaimi, ģimene - par skaistu simbolu ģimenei Debesīs.¹⁰

⁸The Youth's Instructor, February 27, 1902.

⁹Liecības draudzei 5:424

¹⁰Manuskripts 43, 1900.

2. Daļa—Gaismas Avots Sabiedrībā

[21]

4. Nodaļa—Tālejoša Mājas Dzīves Ietekme

[31] **Kristīgas mājas ir kā līdzība.** Ģimenes misija sniedzas tālāk par tās locekļiem. Kristīgām mājām ir jābūt kā līdzībai, kas ilustrē dzīves patieso principu izcilību. Šāda liecība pasaulei būs spēks uz labu. [...] Kad jaunieši iziet no šādām mājām, gūtās mācības tie paņem līdzi. Dzīves cēlie principi tiek ienesti citās mājās, un sabiedrībā veidojas garīgs pacēlums.¹

Mājas, kurās locekļi ir pieklājīgi un laipni kristieši, izplata tālu sniedzošu ietekmi uz labu. Citas ģimenes ievēros rezultātus, kas sasniegti šādās mājās, un sekos viņu paraugam, sargājot savas mājas no sātana ietekmes. Dieva eņģeļi bieži apmeklēs mājas, kurās ievēro Dieva gribu. Dievišķās žēlastības spēkā šādas mājas kļūst par atspirdzinājuma vietu nogurušiem svētceļniekiem. Ar modrām rūpēm pašā «es» tiek nomākts. Tiek veidoti pareizie ieradumi, un tiek rūpīgi ievērotas citu cilvēku tiesības. Ticība, kas darbojas mīlestībā un šķīsta dvēseli, vadības grožus tur savās rokās, vadot visu saimi. Šādu māju svētītajā ietekmē plaši atzīst un ievēro brālības principu, kas ir dots Dieva Vārdā.²

[23] **Sakārtotas ģimenes ietekme.** Tas tiešām nav maz - neticīgā sabiedrībā ģimenei būt par Jēzus Kristus pārstāvjiem, [32] kas ievēro Dieva baušļus. Mums jābūt kā dzīves vēstulēm, kas zināmas un lasāmas visiem cilvēkiem. Šāds stāvoklis prasa lielu atbildību.³

Viena kārtīga, labi disciplinēta ģimene runā par labu kristietībai vairāk nekā visas sludinātās svētrunas. Šāda ģimene nepārprotami apliecina, ka vecāki ir guvuši panākumus, sekodami Dieva norādījumiem, un ka viņu bērni kalpos Viņam draudzē. Viņu ietekme pieaug, jo dodot viņi atkal saņem, ko dot. Tēvs un māte savos bērnos atrod palīgus, kuri mājās saņemtās pamācības sniedz tālāk citiem. Viņi palīdz kaimiņiem, kas dzīvo blakus, un tā viņi tiek bagātināti šai dzīvei un mūžībai. Visa ģimene ir iesaistīta kalpošanā Kungam,

¹ Kristus dziedinošā kalpošana, 352.

² Vēstule 272, 1903.

³ Liecības draudzei 4:106.

pateicoties viņu dievbijīgajam paraugam. Arī citi tiek iedvesmoti būt uzticīgi Dievam un patiesi pret Viņu, aprūpējot Viņa ganāmpulku, Viņa skaisto ganāmpulku.⁴

Vislielākais pierādījums, kādu par kristietības spēku iespējams sniegt pasaulei, ir pareizi veidota un audzināta ģimene. Tā patiesību apkārtējiem ļaudīm ieteiks spēcīgāk par visu citu, jo šādas ģimenes ir dzīva liecība par tās praktisko iespaidu uz cilvēka sirdi.⁵

Vislabākā liecība par mājas kristietību ir raksturs, kas rodas tās ietekmē. Darbi runā skaļāk nekā vispārliciecināšāka dievbijības apliecināšana.⁶

Mūsu darbs šajā pasaulē [...] ir ieraudzīt, kādus tikumus mēs varam mācīt saviem bērniem un savām ģimenēm, ar ko viņi varēs ietekmēt citas ģimenes, un tādējādi mēs varam būt izglītojošs spēks, lai gan nekad neesam stāvējuši uz paaugstinājuma. Sakārtota un labi disciplinēta ģimene Dieva acīs ir daudz vērtīgāka nekā tīrs zelts, nekā Ofīras zelts.⁷

Mums ir brīnišķīgas iespējas. Mūsu laiks šeit ir ierobežots. Mēs šo dzīvi varam dzīvot tikai vienreiz. To darot, izveidosim no tās [33] labāko, ko vien varam. Darbs, kuram esam aicināti, neprasa bagātību, augstu sociālo stāvokli vai izcilas spējas, bet gan laipnu, pašuzpurīgu garu un noteiktu mērķi. Pat maza lampiņa, ja tā pastāvīgi deg, var iededzināt daudzas citas lampas. Mūsu ietekmes loks var šķist šaurs, mūsu spējas nelielas, iespēju nedaudz, sasniegumi - ierobežoti. Tomēr mums ir dotas brīnišķīgas iespējas, ja uzticīgi izmantojam tās paši savās mājās. Ja atvērsim savas sirdis un mājas dzīves dievišķajiem principiem, kļūsim par dzīvību dodoša spēka straumes kanālu. No mūsu mājām plūdīs dziedinošas straumes, nesdamas dzīvības veldzi, skaistumu un auglību tur, kur tagad ir neauglība un bads.⁸

[24]

Dievbijīgi vecāki izplatīs ietekmi no sava ģimenes loka uz citiem, un tas darbosies kā raugs, kas iejaukts trīs mēros miltu.⁹

⁴The Review and Herald, June 6, 1899.

⁵Liecības draudzei 4:304.

⁶Sentēvi un pravieši, 579.

⁷Manuskripts 12, 1895.

⁸Kristus dziedinošā kalpošana, 355.

⁹The Signs of the Times, September 17, 1894.

Uzticīgs darbs, kas padarīts mājās, māca arī citus darīt tāda paša veida darbu. Dievam uzticīgs gars ir kā raugs, un, atklādamies draudzē, tam būs ietekme uz citiem. Tas būs ieteikums par labu kristietībai visās vietās. Ar visu sirdi nodevušos Kristus kareivju darbs sniedz līdz pat mūžībai. Tad kāpēc mūsu draudzēs tik ļoti trūkst misijas gara? Tāpēc, ka ģimenes dievbijība ir atstāta novārtā.¹⁰

Slikti sakārtotas ģimenes ietekme. Slikti sakārtotas ģimenes ietekme ir plaši izplatīta un tā postoši iedarbojas uz visu sabiedrību. Tā kļūst par ļaunuma straumi, no kā cieš pati ģimene, draudze un valsts.¹¹

Nevienam no mums nav iespējams dzīvot tā, lai neatstātu nekādu ietekmi pasaulē. Neviens ģimenes loceklis nevar noslēgties sevī tā, ka citi [34] ģimenes locekļi nejustu viņa ietekmi un garu. Pat sejas izteiksmei ir ietekme uz labu vai ļaunu. Viņa gars, viņa vārdi, darbi, attieksme pret citiem ir nekļūdīgi. Ja viņš dzīvo savtīgi, viņa dvēseli apņēms kaitīga gaisotne. Turpretī, ja viņa sirds ir pārpilna ar Kristus mīlestību, viņš parādīs pieklājību, laipnību, cieņu pret citu cilvēku jūtām un ar saviem mīlestības darbiem nodos saviem biedriem patīkamas, pateicības pilnas un priecīgas jūtas. Varēs redzēt, ka viņš dzīvo Jēzum un ik dienas

[25] mācās pie Viņa kājām, saņemot Viņa gaismu un Viņa mieru. Viņš varēs teikt: «Tava lēnprātība mani padarījusi lielu.» (2. Sam. 22:36, KJV)¹²

¹⁰The Review and Herald, February 19, 1895.

¹¹Sentēvi un pravieši, 579.

¹²The Youth's Instructor, June 22, 1893.

5. Nodaļa—Spēcīga Kristīga Liecība

[26]

[35] **Vislabākie misionāri nāk no kristīgām mājām.** Kunga misionāri vislabāk tiek sagatavoti darbam ārvalstīs kristīgās ģimenēs, kur bīstas Dievu, kur mīl Dievu, kur pielūdz Viņu, kur uzticība ir kļuvusi par otro dabu, kur gadījuma rakstura, bezrūpīga neuzmanība pret mājas pienākumiem netiek pieļauta, kur klusa savienība ar Dievu tiek uzskatīta par būtisku uzticīgai ikdienas pienākumu veikšanai.¹

Pienākumus mājās vajadzētu veikt ar tādu apziņu, ka tad, ja tie tiek darīti pareizā garā, tie sniedz pieredzi, kas padara mūs spējīgus strādāt Kristum visnoturīgākajā un vispamatīgākajā veidā. Ak, ko gan nevarētu darīt dzīvs kristietis misijas darbā, ja viņš uzticīgi veiktu savus ikdienas pienākumus, priedzīgi paceltu krustu, neatstātu novārtā nevienu darbu, lai arī cik nepatīkams tas būtu dabiskajām jūtām!²

Mūsu darbs Kristum ir jāsāk ar ģimeni, savās mājās. [..] Nav svarīgāka misijas lauka par šo. [..]

Daudzi šo misijas lauku ir apkaunojošā veidā atstājuši novārtā, un tagad, kad dievišķie resursi un ārstniecības līdzekļi tiek atklāti, ir laiks šo ļaunuma stāvokli labot.³

Visaugstākais pienākums, kas gulstas uz jauniešiem, ir viņu pašu mājās, nesot svētības tēvam un mātei, brāļiem un māsām, parādot pieķeršanos un patiesu interesi. Šeit viņi var atklāt pašai- zliedzību un nedomāšanu par sevi, parādot rūpes par citiem. [..] Kāda ietekme māsai var būt pār brāļiem! Ja viņa rīkojas pareizi, viņa var noteikt savu brāļu raksturu. Viņas lūgšanas, viņas maigums un pieķeršanās mājās dzīvē var darīt ļoti daudz.⁴

[27]

[36] Mājās tiem, kas pieņēmuši Kristu, ir jāparāda, kāda žēlastība viņiem ir izrādīta. «Tiem, kuri Viņu uzņēma, kas ticēja

¹Manuskripts 140, 1897.

²The Signs of the Times, September 1, 1898.

³Liecības draudzei 6: 429, 430.

⁴Liecības draudzei 3:80, 81.

Viņa vārdā, Viņš ļāva kļūt par Dieva bērniem.» (Jāņa 1:12) Patiesu Kristus sekotāju pavada apzināta autoritāte, kas padara viņa ietekmi jūtamu visā mājā. Tas labvēlīgi ietekmē visu mājinieku rakstura veidošanu.⁵

Arguments, ko neticīgie nevar apgāzt. Pareizi iekārtota kristīga māsaimniecība sniedz spēcīgu liecību par ticības patieso vērtību - liecību, kuru neticīgajiem nav iespējams noliegt. Visi var redzēt, ka ģimenē darbojas kāds spēks, kas atstāj ietekmi uz bērniem, un ka ar viņiem ir Ābrahāma Dievs. Ja to mājās, kas sevi sauc par kristiešiem, valdītu patiesa reliģija, viņi atstātu spēcīgu ietekmi uz labu. Viņi tiešām būtu «pasaules gaisma».⁶

Bērni izplatīs Bībeles principu atziņas. Bērni, kuri ir pareizi audzināti un kuriem patīk būt noderīgiem, palīdzēt tēvam un mātei, izplatīs pareizo domu un Bībeles principu atziņas visiem, ar ko viņi satiksies.⁷

Ja mūsu mājas būs tādas, kādām tām vajadzētu būt, mūsu bērni ne-uzaugs laiskumā un vienaldzībā pret Dieva prasībām attiecībā uz tiem cilvēkiem viņu apkārtnē, kam nepieciešama palīdzība. Kā Kunga man-tojums viņi būs sagatavoti uzņemties darbu tur, kur atrodas. No tādām mājām atspīdēs gaisma, kas atklāsies nezinošajiem, vadot viņus pie visu atziņu avota. Tiks izplatīta ietekme, kas būs spēks Dievam un Viņa patiesībai.⁸

Vecāki, kurus nevar aizsniegt nekādā citā veidā, bieži [37] tiek aizsniegti caur viņu bērniem.⁹

[28] **Priecīgas mājas būs gaisma kaimiņiem.** Mums ir vajadzīgi priecīgi vecāki un priecīgi kristieši. Mēs esam pārāk noslēgušies sevī. Pārāk bieži mēs saviem bērniem un apspiestajiem un drosmi zaudējušiem cilvēkiem liedzam laipnu un iedrošinošu vārdu un priecīgu smaidu.

Vecāki, uz jums gulstas atbildība būt gaismas nesējiem un gaismas devējiem. Spīdīet kā gaisma mājās, apgaismojot ceļu, pa kuru

⁵Manuskripts 140, 1897.

⁶Sentēvi un pravieši, 144.

⁷Vēstule 2 8, 1890.

⁸Liecības draudzei 6:430.

⁹Turpat, 4:70.

jāiet jūsu bērniem. To darot, jūsu gaisma spīdēs uz tiem, kas atrodas ārpusē.¹⁰

No katras kristīgas mājas vajadzētu atspīdēt svētai gaismai. Mīlestībai jāatklājas darbībā. Tai ir jāstaro no visām mājas sarunām, atklājoties uzmanīgā laipnībā, maigā un nesavtīgā pieklājībā. Ir mājas, kurās šis princips tiek īstenots, - tās ir mājas, kur pielūdz Dievu un kur valda vispatiesākā mīlestība. No šīm mājām rīta un vakara lūgšanas uzkāpj pie Dieva kā salda smarža, un Viņa žēlastība nolaižas pār lūdzējiem kā rīta rasa.¹¹

Ģimenes vienotības rezultāts. Pirmais kristiešu darbs ir būt vienotiem ģimenē. Pēc tam darbam ir jāizplatās uz kaimiņiem tuvumā un tālumā. Tiem, kas saņēmuši gaismu, jāļauj tai spīdēt skaidros staros. Viņu vārdiem, kam sm aržu dod Kristus mīlestība, ir jābūt dzīvības smaržai uz dzīvību.¹²

Jo ciešāk ģimenes locekļi ir vienoti savā darbā mājās, jo paceļošāka un noderīgāka ir ietekme, ko tēvs un māte, dēli un meitas izplata ārpus mājas.¹³

Labi cilvēki vajadzīgi vairāk nekā izcili prāti. Ģimeņu un draudžu laime ir atkarīga no mājās radītās ietekmes. Mūžīgās [38] intereses ir atkarīgas no pienācīgas pienākumu izpildes šajā dzīvē. Pasaulei tik daudz nav vajadzīgi izcili prāti kā labi cilvēki, kas būtu par svētību savās mājās.¹⁴

Nepieļaujiet kļūdas, kas var aizvērt durvis. Kad mājas dzīvē galveno vietu ieņem reliģija, tās ietekme ir jūtama draudzē un apkārtnē. Tomēr daži, kas sevi sauc par kristiešiem, pārrunā ar kaimiņiem prob-lēmas savās mājās. Viņi sūdzas, vēlēdamies tikt pažēloti, bet ir liela kļūda izteikt savas grūtības citiem, īpaši tāpēc, ka daudzas mūsu sūdzības rodas un pastāv mūsu nereliģiskās dzīves un kļūdaino raksturu dēļ. Tiem, kas izsaka savas personīgās grūtības citiem, drīzāk vajadzētu palikt mājās un lūgt, nodot savu samaitāto gribu Dievam, krist uz Klinti un būt salauztam, mirt sev, lai Jēzus viņus var padarīt par traukiem godam.¹⁵

[29]

¹⁰The Review and Herald, January 29, 1901.

¹¹Sentēvi un pravieši, 144.

¹²Manuskripts 11, 1901.

¹³Vēstule 189., 1903.

¹⁴Liecības draudzei 4, 522.

¹⁵The Signs of the Times, November 14, 1892.

Pieklājības trūkums, sapīkuma mirklis, viens vienīgs skarbs un ne-pārdomāts vārds var sagraut cilvēka reputāciju un aizvērt durvis uz sir-dīm tā, ka tās nekad vairs nevarēs aizsniegt. ¹⁶

Kristietība mājās nes gaismu ārpusē. Pūles padarīt mājas tādas, kādām tām vajadzētu būt - par Debesu māju simbolu -, sagatavo mūs darbam plašākos laukos. Izglītība, kas iegūta, parādot izjustu cieņu citam pret citu, ļauj mums saprast, kā aizsniegt sirdis, kurām jā māca patiesas reliģijas principi. Draudzei vajadzīgs viss attīstītais garīgais spēks, kādu vien var iegūt, lai visi, un īpaši Kunga ģimenes jaunākie locekļi, tiktu rūpīgi sargāti. Patiesība, kas izdzīvota mājās, sevi atklāj nesavtīgā darbā ārpusē. Tas, kurš izdzīvo patiesību mājās, [39] kļūs par spožu un mirdzošu gaismu visur. ¹⁷

¹⁶Liecības draudzei 5, 335.1.

¹⁷The Signs of the Times, September 1, 1898.

3. Daļa—Dzīvesbiedra Izvēle

[30]

[31]

6. Nodaļa—Svarīgs Lēmums

[43] **Laimīga vai nelaimīga laulība?** Ja tie, kas domā par precēšanos, nevēlas pēc laulībām gremdēties skumjās un nelaimīgās pārdomās, viņiem šis solis jau tagad ir nopietni jāpārdomā. Ja šis solis tiek sperts neapdomīgi, tas ir viens no visefektīvākajiem līdzekļiem, kā sagraut jaunu vīriešu un sieviešu lietderīgumu dzīvē. Dzīve kļūst par nastu un lāstu. Neviens nevar tik pamatīgi sagraut sievietes laimi un lietderību un padarīt dzīvi par grūtsirdīgu nastu kā viņas pašas vīrs. Un neviens cits nevar pat par vienu simtdaļu apslāpēt vīra cerības un iedvesmu, paralizēt viņa enerģiju un sagraut ietekmi un nākotnes izredzes kā viņa sieva. Laulības noslēgšanas brīdis ir tas, ko daudzi vīrieši un sievietes uzskata par savu veiksmes vai neveiksmes sākumu šajā dzīvē un cerību nākotnē.¹

Es vēlos, kaut jaunieši varētu redzēt un izjust briesmas, it īpaši tās briesmas, ko rada nelaimīga laulība.²

Laulība ir institūcija, kas ietekmēs jūsu dzīvi gan šajā pasaulē, gan nākamajā. Patiess kristietis nevirzīs uz priekšu savus plānus šajā virzienā, vispirms neuzzinot, ka Dievs atbalsta šo soli. Viņš negribēs izvēlēties pats, bet izjutīs vajadzību, lai Dievs izvēlas viņa vietā. Mums nav jāizpatīk sev pašiem, jo arī Kristus neizpatīka pats sev. [33] Tas nenozīmē, ka kādam būtu jāprecas ar kādu, kuru viņš nemīl. Tas būtu grēks. Bet tieksmes un emocionālais raksturs nedrīkst izraisīt [44] sagrāvi. Dievs prasa visu sirdi, vislielāko pieķeršanos.³

Nesteidzieties. Tikai dažiem ir pareizi uzskati par laulības attiecībām. Daudzi, šķiet, domā, ka ar tām tiek iegūta pilnīga svētlaime, bet, ja viņi zinātu kaut tikai ceturtdaļu no tā, kādas sāpes piedzīvo vīrieši un sievietes, kas saistīti laulības solījuma važas, ko viņi nevar un neuzdrošinās pārraut, viņi nebūtu pārsteigti, ka rakstu šīs rindas. Laulība lielākajā daļā gadījumu ir visnospiedošākais jūgs. Tūkstošiem cilvēku ir saprecināti, kaut gan viņi nav piemēroti viens

¹The Review and Herald, February 2, 1886.

²Liecības draudzei 4, 622.

³The Review and Herald, September 25, 1888.

otram. Debesu grāmatas ir apkrautas ar ciešanām, ļaunumu un vardarbību, kas apslēpta zem laulības apsega. Tieši tāpēc gribu brīdināt jauniešus, kas ir precību gados, nesteigties ar dzīvesbiedra izvēli. Laulības dzīves taka var šķīst skaista un laimes pilna, bet kāpēc jūs domājat, ka nebūsit vīlies tāpat kā tūkstošiem citu cilvēku? ⁴

Tiem, kas vēlas stāties laulībā, ir jāpārdomā savas mājas dzīves raksturs un ietekme; viņiem kā vecākiem būs uzticēts svēts pienākums. Galvenokārt no viņiem būs atkarīga bērnu labklājība šajā pasaulē un laime nākamajā. Lielākoties viņi nosaka fiziskās un arī morālās iezīmes, ko iegūs viņu bērni. No ģimenes rakstura savukārt ir atkarīgs sabiedrības stāvoklis. Ikvienas ģimenes ietekme būs vai nu augšupceļoša vai gremdējoša. ⁵

Svarīgi faktori, izdarot izvēli. Kristīgiem jauniešiem ir jābūt ļoti piesardzīgiem, veidojot draudzību un izvēloties draugus. Esiet uzmanīgi, lai tas, ko tagad uzskatāt par tīru zeltu, vēlāk neizrādās parasts metāls. Pasaulīga biedrošanās parasti ir šķērsliis kalpošanai Dievam, un daudzas dvēseles sagrauj nelaimīga savienība ar cilvēkiem, kuri nekad nevarēs kļūt cēlāki un cildenāki, [45] neatkarīgi no tā, vai tas ir darbā vai laulībā. ⁶

Apdomājiet katru pausto uzskatu un ņemiet vērā katru rakstura attīstību cilvēkā, ar ko domājat savienot savu dzīves likteni. Solis, ko gatavojaties spert, ir viens no svarīgākajiem jūsu dzīvē un to nevajadzētu sasteigt. Jūs drīkstat mīlēt, bet nemīliet akli.

Rūpīgi apsveriet, lai saprastu, vai jūsu laulības dzīve var būt laimīga vai tomēr tā būs nelaimīga un nožēlojama. Uzdodiet sev jautājumu: «Vai šī savienība man palīdzēs tuvināties Debesīm? Vai tā palielinās manu mīlestību uz Dievu? Vai tā paplašinās manu noderīgumu šajā dzīvē?» Ja šajās pārdomās nesastopāt nevienu šķērsli, tad Dieva bijībā dodieties uz priekšu. ⁷

Lielākā daļa vīriešu un sieviešu, stājoties laulībā, ir rīkojušies tā, it kā vienīgais jautājums, ko uzdot, ir bijis - vai viņi viens otru mīl. Taču viņiem ir jāsaprot, ka laulībā uz viņiem gulstas atbildība, kas sniedzas tālāk par šo. Viņiem vajadzētu pārdomāt, vai viņu atvase būs fiziski vesela un garīgi un morāli spēcīgi. Tikai daži ir

⁴The Review and Herald, February 2, 1886.

⁵Kristus dziedinošā kalpošana, 357.

⁶Fundamentals of Christian Education, 500.

⁷Turpat, 104, 105.

rīkojušies augstu motīvu un cēlu pārdomu vadīti, ko viņi nevarētu nevērīgi atnest, proti, ka sabiedrībai ir prasības pret viņiem un ka viņu ģimenes ietekme būs vai nu augšupceļoša, vai gremdējoša.⁸

Vajadzētu izvēlēties tādu dzīvesbiedru, ar kuru vislabāk vecākiem un viņu bērniem tiktu nodrošināta fiziskā, mentālā un garīgā labklājība, kas padarīs spējīgus gan vecākus, gan bērnus svētīt savus līdzcilvēkus un godāt Radītāju.⁹

Rakstura īpašības, kas jāmeklē topošajā sievā. Lai jaunais vīrietis meklē tādu cilvēku sev blakus, kurš spēj nest savu daļu [46] dzīves nastas, kurš celtu un darītu viņu labāku un kurš ar savu mīlestību darīs viņu laimīgu.

[35] «No Kunga - prātīga sieva.» «Uzticas tai vīra sirds - un guvums tam neiet secen. Tā dara viņam labu, ļaunu ne - visu savu mūžu!» «Ar gudrību tā atdara muti, sirsnīgi vārds tai uz mēles, tā uzmana, kā saimei klājas, laiskuma maizi tā neēd! Tās dēli pieceļas un svētī viņu, tās vīrs viņu slavē: daudz meitu, kas krietnas, bet tu pārspēj visas!» Tas, kurš atradis šādu sievu, «atradis laimi un iemantojis Kunga labvēlību».¹⁰

Šeit ir daži jautājumi, kas jāpārdomā: Vai tas, ar kuru apprecēsies, atnesīs laimi jūsu mājās? Vai [viņa] ir taupīga, vai arī tad, kad apprecēsies, iztērēs visus savus līdzekļus un arī jūsu, lai apmierinātu iedomību, mīlestību uz izrādīšanos? Vai viņas principi šajā ziņā ir pareizi? Vai viņai tagad ir iztikas līdzekļi? [..] Es zinu, ka vīrietis, kurš ir iemīlējies un aizrāvis ar domām par laulībām, par šiem jautājumiem nemaz neaizdomājas, it kā tie būtu mazsvarīgi. Bet šie jautājumi ir laikus jāpārdomā, jo tas ietekmēs visu nākotnes dzīvi. [..]

Izvēloties sievu, iepazīstiet viņas raksturu. Vai viņa būs pacietīga un centīga? Vai arī pārtrauks rūpēties par jūsu māti un tēvu laikā, kad viņiem būs vajadzīgs stiprs dēla plecs, uz kā atbalstīties? Vai viņa atraus viņu no sabiedrības, lai īstenotu savus plānus un savas izpriecas, atstājot tēvu un māti, kas tā vietā, lai iegūtu mīlošu meitu, būs [47] zaudējuši dēlu?¹¹

⁸Vēstis jauniešiem, 461.

⁹Kristus dziedinošā kalpošana, 357, 358.

¹⁰Turpat, 359.

¹¹Vēstule 2 3, 1886.

Rakstura īpašības, kas jāmeklē topošajā vīrā. Katrai sievietei, pirms viņa atdod savu roku laulībā, vajadzētu jautāt, vai viņš, ar kuru viņa vēlas savienot savu likteni, ir tā vērts. Kāda ir bijusi viņa pagātne? Vai viņa dzīve ir šķīsta? Vai mīlestība, ko viņš izsaka, ir cēla, paceļoša rakstura, vai arī tas ir tikai emocionāls maigums? Vai viņam piemīt rakstura īpašības, kas padarīs viņu laimīgu? Vai viņa var atrast patiesu mieru un prieku viņa mīlestībā? Vai viņai būs ļauts saglabāt savu individualitāti, vai arī viņas spriedums un sirdsapziņa tiks pakļauti vīra kontrolei? [...] Vai viņa var godāt Glābēja prasības kā augstākās? Vai miesa un dvēsele, domas un nodomi tiks saglabāti šķīsti un svēti? Šiem jautājumiem ir svarīga nozīme katras sievietes labklājībā, kura stājas laulības attiecībās.¹²

Lai sieviete, kura ilgojas pēc mierīgas un laimīgas savienība un kura nevēlas nākotnē piedzīvot bēdas un ciešanas, pirms pakļaujas Savām pieķeršanās jūtām, pajautā sev: Vai manam mīļotajam ir māte? Kāds ir viņas raksturs? Vai viņš atzīst savu pienākumu pret viņu? Vai viņš ņem vērā viņas vēlmes un laimi? Ja viņš neciena un negodā savu māti, vai viņš parādīs cieņu un mīlestību, laipnību un uzmanību pret savu sievu? Kad laulības dzīve būs kļuvusi par rutīnu, vai viņš vēl joprojām mani mīlēs? Vai viņš iecietīgi izturēsies pret manām kļūdām, vai arī viņš būs kritisks, valdonīgs un diktatorisks? Patiesa pieķeršanās nepievērsīs uzmanību daudzām kļūdām, mīlestība tās neievēros.¹³

[36]

Pieņemiet tikai šķīstas, vīrišķīgas īpašības. Lai jaunā sieviete par savu dzīvesbiedru pieņem tikai tādu cilvēku, kuram piemīt šķīstas, vīrišķīgas rakstura īpašības, kurš ir čakls, godīgs un tiecas pēc izaugsmes un kurš mīl un bīstas Dievu.¹⁴

Izvairieties no tiem, kuri nav godbijīgi. Izvairieties no tiem, kuri mīl laiskoties, izvairieties no tiem, kuri zobojas par svētām lietām. Izvairieties [48] no tāda cilvēka sabiedrības, kas lieto zaīmojošu valodu vai ir atkarīgs kaut vai tikai no vienas alkohola glāzes lietošanas. Neklausieties tāda vīrieša solījumus, kas neatzīst savu atbildību pret Dievu. Šķīstā patiesība, kas svēto dvēseli, dos jums drosmi atbrīvoties no vispatīkamākā drauga, par kuru zināt, ka viņš nemīl un nebīstas Dievu un nezina neko par patiesas taisnības

¹²Liecības draudzei 5:362.

¹³Fundamentals of Christian Education, 105

¹⁴Kristus dziedinošā kalpošana, 359.

principiem. Mēs vienmēr varam samierināties ar drauga vājumu un zināšanu trūkumu, bet nekad ar viņa netikumiem. ¹⁵

Kļūdu ir vieglāk izdarīt nekā izlabot. Laulības, kas ir impulsīvas un savtīgi plānotas, parasti nebeidzas labi, bet bieži vien izvēršas par nožēlojamu neveiksmi. Abas puses atrod, ka ir piekrāptas, un būtu priecīgas atcelt to, ko ir izdarījušas savā apmātībā. Ir vieglāk, daudz vieglāk izdarīt kļūdu šajā ziņā, nekā to izlabot pēc tam, kad tā ir izdarīta. ¹⁶

[37] **Labāk lauzt neprātīgu saderināšanos.** Pat ja ir noslēgta saderināšanās, pilnībā neizprotot tā cilvēka raksturu, ar kuru esat nolēmis savienoties, nedomājiet, ka saderināšanās liek jums uzņemties laulības solījumu un savienot savu dzīvi ar cilvēku, kuru nevarat mīlēt un cienīt. Ir jābūt uzmanīgam, noslēdzot saderināšanos ar nosacījumiem, bet labāk, daudz labāk ir lauzt saderināšanos pirms laulībām, nekā šķirties pēc tam, kā to daudzi dara. ¹⁷

Jūs varbūt sakāt: «Bet es esmu devis/-usi solījumu, vai man tagad to atsaukt?» Es atbildu: «Ja dotais solījums ir bijis pretējs Rakstiem, katrā ziņā atsauciet to bez vilcināšanās un pazemībā Dieva priekšā nožēlojiet apmātību, kas jūs ir vadījusi izteikt pārsteidzīgu [49] solījumu.» Daudz labāk ir atsaukt šādu solījumu Dieva bijībā, nekā to turēt un tādā veidā apkaunot Radītāju. ¹⁸

Lai katru soli pretī laulības savienībai raksturo vienkāršība, pazemība, sirsnība un nopietns nodoms iepriecināt un pagodināt Dievu. Laulība ietekmē dzīvi gan šajā pasaulē, gan nākamajā. Patiess kristietis neplānos neko, ko Dievs neatbalsta. ¹⁹

¹⁵Vēstule 51,1894.

¹⁶Vēstule 23,1886.

¹⁷Fundamentals of Christian Education, 105.

¹⁸Liecības draudzei 5, 365.

¹⁹Kristus dziedinošā kalpošana, 359.

7. Nodaļa—Patiesa Mīlestība Vai Aizraušanās

[38]

[50] **Mīlestība ir dārga dāvana no Jēzus.** Mīlestība ir dārga dāvana, ko saņemam no Jēzus. Šķīsta un svēta pieķeršanās ir nevis jūtas, bet princips. Tie, kurus vada patiesa mīlestība, nav ne nesaprātīgi, ne akli. ¹

Ir maz patiesas, īstas, sevis atdodošas un šķīstas mīlestības. Šis dārgums ir ļoti reti sastopams. Kaisle ir īslaicīga mīlestība. ²

Patiesa mīlestība ir augsts un svēts princips, kas savā raksturā atšķiras no tās mīlestības, ko pamodina dziņas un kas, piedzīvojot spēcīgākus pārbaudījumus, pēkšņi mirst. ³

Mīlestība ir Debesu izcelsmes augs, un tā ir jākopj un jālolo. Mīlošas sirdis un uzticības pilni patiesi vārdi padarīs ģimenes laimīgas un cēlinās visus, kas nonāks tās ietekmes lokā. ⁴

Patiesa mīlestība pret kaisli. Mīlestība .. nav nesaprātīga. Tā nav akla. Tā ir šķīsta un svēta. Bet dabiskās sirds kaisle ir pavisam kas cits. Šķīsta mīlestība ņem Dievu līdzī visos tās plānos un ir pilnīgā saskaņā ar Dieva Garu, turpretī kaisle ir stūrgalvīga, strauja, nesaprātīga, izaicina visus ierobežojumus un padara savu izvēlēto objektu par elku. Tāda cilvēka uzvedībā, kas patiesi mīl, izpaudīsies Dieva žēlastība. Pieticība, vienkāršība, sirsnība, tikumība un reliģija raksturos ik soli pretī savienībai laulībā. Tie, kuri šādi tiks kontrolēti, neiegrims cits cita sabiedrībā tā, lai zaudētu interesi par lūgšanu sapulcēm un dievkalpojumiem. [51] Viņu degsme par patiesību nemirs tāpēc, ka viņi būs ignorējuši Dieva žēlīgi dotās iespējas un priekštiesības. ⁵

[39]

Mīlestība, kurai nav labāka pamata kā tikai jutekliska baudas apmierināšana, būs stūrgalvīga, akla un nekontrolējama. Gods, patiesība un visi cēlie, augšupceļošās prāta spējas nonāk kaisles

¹ Kristus dziedinošā kalpošana, 358, 359.

² Liecības draudzei 2, 381.

³ Sentēvi un pravieši, 176.

⁴ Liecības draudzei 4, 548.

⁵ The Review and Herald, September 25, 1888.

verdzībā. Cilvēks, kurš ir saistīts šīs apmātības ķēdēs, pārāk bieži ir kurls, lai sadzirdētu saprāta un sirdsapziņas balsi. Ne argumenti, ne lūgšanās nevar atvērt viņa acis, lai ieraudzītu viņa uzņemta kursa neprātību.⁶

Patiesa mīlestība nav stipra, karsta, nevaldāma un trauksmaina kaislība. Tieši otrādi - tā pēc savas dabas ir mierīga, klusa un dziļa. Tā neņem vērā ārieni un balstās vienīgi uz labajām īpašībām. Tā ir gudra, spējīga atšķirt labo no ļaunā, un tās pieķeršanās ir īsta un paliekoša.⁷

Mīlestība, izcelta no kaislību un dziņu valstības, kļūst garīga un atklājas vārdos un darbos. Kristieša maigumam un mīlestībai ir jābūt svētiem, bez nepacietības vai īgnuma. Raupjajām, skarbajām manierēm ir jātiek nolīdzinātām Kristus žēlastībā.⁸

No sentimentalitātes jāvairās kā no lepras. No fantāzijām, slimīga sentimentālisma ir jāargās kā no lepras. Ļoti daudziem jauniešiem vīriešiem un sievietēm šajā pasaules laikmetā trūkst tikuma. Tāpēc ir vajadzīga liela piesardzība. [..] Tie, kas ir saglabājuši tikumīgu raksturu, var būt ar patiesu morālu vērtību, kaut arī viņiem varbūt trūkst citu vēlamo īpašību.⁹

Ir cilvēki, kuri kaut kad ir apliecinājuši, ka ir ticīgi, bet kuri savos nodomos un nolūkos ir bez Dieva un bez jūtīgas sirdsapziņas. Viņi ir iedomīgi un nenopietni. Viņu sarunas [52] ir zema līmeņa. Uzmanības parādīšana un laulības aizņem prātu, izslēdzot augstākas un cēlākas domas.¹⁰

[40] Jaunieši ir apmāti ar uzmanības parādīšanu un laulībām. Valda slimīgs sentimentālisms. Ir vajadzīga liela piesardzība un takta izjūta, lai pasargātu jauniešus no šīm nepareizajām ietekmēm.¹¹

Meitām netiek mācīta pašizliedzība un paškontrolē, viņas tiek lutinātas, un tiek veicināts viņu lepnums. Viņām ļauj rīkoties pēc saviem ieskatiem, līdz viņas kļūst ietiepīgas un stūrgalvīgas, un jums ir jāizmanto visa sava prāta gudrība, lai saprastu, kā rīkoties, lai glābtu viņas no iznīcības. Sātans viņas vada tā, ka viņas kļūst

⁶The Signs of the Times, July 1, 1903.

⁷Liecības draudzei 2, 133.

⁸Liecības draudzei 5, 335.

⁹Liecības draudzei 5, 123.

¹⁰Liecības draudzei 4, 589.

¹¹Turpat, 5:59.

par sakāmvrādu neticīgo mutēs, jo tām trūkst drosmes, atturības un sievišķīgas vienkāršības. Jaunie puisi tāpat tiek pamesti, lai ietu savu ceļu. Viņi ir tikko sasnieguši pusaudžu gadus, kad pie viņu sāniem jau ir mazas meitenes viņu pašu vecumā, ko viņi pavada mājās un mīlējas ar viņām. Vecāki ir nonākuši pilnīgā atkarībā paši savas iecietīgās izturēšanās un kļūdainās mīlestības pret saviem bērniem dēļ, ka viņi neuzdrošinās pieņemt skaidru lēmumu, lai izdarītu pārmaiņas un apvaldītu savus pārsteidzīgos bērnus šajā straujajā laikmetā.¹²

Padoms romantiskai, ar mīlestību sasirgušai meitenei. Tu esi iekritusi skumjos maldos, kas šajā izvirtušajā laikmetā ir izplarījušies, īpaši sieviešu vidū. Tu par daudz mīli pretējo dzimumu. Tev patīk viņu sabiedrība. Tava uzmanība pret viņiem ir glaimojoša, un tu iedrošini un pieļauj tuvību, kas ne vienmēr atbilst apustuļa padomam atturēties «no jebkāda ļaunuma» (1. Tes. 5:22).

Novērs savas domas no romantiskiem plāniem. Tu jauc kopā reliģiju ar romantisku, slimīgu sentimentālismu, kas neceļ, bet tikai gremdē. Tu kaitē ne tikai sev, [53] ar savu paraugu un ietekmi tu ievaino arī citus [..]. Sapņošana ar atvērtām acīm un romantiska piļu būvēšana ir padarījusi tevi nederīgu. Tu esi dzīvojuši fantāzijas pasaulē. Tu esi iztēles mocekle un neīsta kristiete.

Šajā pasaules laikmetā jauniešu reliģiskā pieredze bieži ir sa- [41]jaukusies kopā ar zemajām sentimaentālajām jūtām. Mana māsa, Dievs prasa, lai tu tiktu pārveidota. Padari cēlāku savu pieķeršanos, es tevi lūdzu. Ziedo savus prāta un fiziskos spēkus kalpošanai savam Pestītājam, kas tevi ir atpircis. Padari svētas savas domas un jūtas, lai visi tavi darbi varētu būt darīti Dievā.¹³

Brīdinājums jaunam studentam. Tu tagad esi students. Lai tavs prāts kavējas pie garīgiem jautājumiem. Izslēdz no savas dzīves sentimentalitāti. Nosaki sev piesardzības instrukcijas un kontrolē pats sevi. Tagad ir tavs rakstura veidošanās periods. Tu neko nedrīksti uzskatīt par mazsvarīgu un nenožīmīgu, kas mazina tavas visaugstākās un vissvētākās intereses, kā arī tavu lietderību, sagatavojoties darīt darbu, ko Dievs tev ir uzticējis.¹⁴

¹²Turpat, 2:460.

¹³Turpat, 248-251.

¹⁴Vēstule 23, 1893.

Neapdomīgas uzmanības parādīšanas un laulību sekas. Mums ik uz soļa ir jāsastopas ar neskaitāmām grūtībām. Nekrietnība, ko piekopj gan jauni, gan veci, neapdomīga, nesvēta uzmanības parādīšana un laulības, kas nevar nebeigties ar nesaskaņām, strīdiem, atsvešināšanos, neapvaldītu kaislību apmierināšanu, vīru un sievu neuzticību, nevēlēšanos ierobežot pārmērīgās stūrgalvīgās ilgas un vienaldzību pret jautājumiem, kas skar mūžīgās intereses. [..]

[54]Daudzi, kas sauc sevi par Bībeles kristiešiem, nemīl Dieva vēstnešiem atbilstošo svētumu. Ar savu brīvo, vaļīgo uzvedību viņi parāda, ka dod priekšroku plašākām iespējām. Viņi negrib ierobežot savas savtīgās iegribas. ¹⁵

Sargi savas pieķeršanās jūtas. Apjoziet savus prāta gurnus, saka apustulis; tad kontrolējiet savas domas, neļaujot tām brīvi klejot. Domas ir iespējams sargāt un kontrolēt, cītīgi piepūloties. Domājiet taisnas domas, un jūs darīsiet taisnus darbus. Sargājiet savas pieķeršanās jūtas, neļaujot tām atbrīvoties un pieķerties nepiemērotiem cilvēkiem. Jēzus jūs ir atpircis pats ar savu dzīvi. Jūs piederat Viņam. Tāpēc jums ir jāprasa Viņam padoms visas lietās, kā izlietot prāta spēkus un sirds pieķeršanās jūtas. ¹⁶

¹⁵Manuskripts 14, 1888.

¹⁶The Youth's Instructor, April 21, 1886.

8. Nodaļa—Uzmanības Parādīšana

[43]

[55] **Nepareizi uzskati par uzmanības parādīšanu un laulību.** Pa-mats uzskatam, ka nepieciešams izrādīt uzmanību, ir nepareiza laulības izpratne. Cilvēki pakļaujas dziņām un aklai kaislībai. Uzmanība tiek parādīta flirtējot. Abas puses bieži pārkāpj pieticības un atturības noteikumus un ir vainīgas nekautrīgā rīcībā vai pat Dieva likuma pār-kāpšanā. Augstais, cēlais, diženais Dieva nodoms attiecībā uz laulību nav saprasts. Tāpēc visšķīstākās sirds pieķeršanās, viscēlākās rakstura īpašības nav attīstītas.

Nedrīkst izteikt nevienu vārdu un rīkoties tā, ko jūs negribētu, ka redz svētie eņģeļi un ieraksta Debesu grāmatās. Jums ir jādomā tikai par Dieva godu. Sirdī vajadzētu lolot tikai šķīstas un svētas jūtas, kas ir Jēzus Kristus sekotāju cienīgas, paaugstinātas savā būtībā, vairāk Debesu, nevis šīs zemes izcelsmes. Uzmanības parādīšanā jebkas, kas ir citādāks, ir pazemojošs un degradējošs. Laulība nevar būt svēta un godājama šķīstā un svētā Dieva acīs, ja tā nav veidota pēc cēlā Rakstu principa.¹

Jaunieši kopumā pārāk daudz uzticas dziņām. Viņiem nevajadzētu atdoties pārāk viegli, ne arī ļaut sevi pārāk ātri savaldzināt mīlētāja uzvarošajai ārienei. Uzmanības parādīšana, kāda tā ir šajā laikmetā, ir krāpšanas un liekulības sistēma, kam vairāk kopīga ir ar dvēseļu ienaid-nieku, nevis Kungu. Šeit veselais saprāts ir vajadzīgs vairāk nekā citur, bet fakts ir tāds, ka tam šajā jautājumā netiek uzklauts.²

[44]

[56] **Palikšana nomodā vēlās nakts stundās.** Ieradums palikt no-modā līdz vēlāi naktij ir ierasta lieta, bet tā nepatīk Dievam, pat ja jūs abi esat kristieši. Šīs vēlās nomoda stundas kaitē veselībai, traucē prātam skaidri darboties nākamajā dienā un tām ir ļauns izskats. Mans brāli, es ceru, ka tev būs pietiekami daudz pašcieņas, lai izvairītos no šāda veida uzmanības parādīšanas. Ja tu domā tikai par Dieva pagodināšanu, tu rīkosies piesardzīgi un uzmanīgi. Tu

¹Manuskripts 4a, 1885.

²Fundamentals of Christian Education, 105.

nepieļausi, ka slimīgā sentimentalitāte tā aptumšo tavu redzi, ka nespēj saskatīt augstās prasības, kuras Dievs tev kā kristietim ir izvirzījis.³

Sātana eņģeļi modri vēro tos, kas lielu daļu no nakts izmanto uzmanības parādīšanai. Ja viņu acis tiktu atvērtas, viņi redzētu eņģeļi, kas pieraksta viņu vārdus un darbus. Veselības un atturības principi ir pārķāpti. Būtu pareizāk, ja dažas no uzmanības parādīšanas stundām pirms laulībām tiktu īstenotas laulības dzīvē. Bet parasti visa ziedošanās, kas tiek parādīta uzmanības parādīšanas laikā, laulībā tiek izbeigta.

Pusnakts izlaidības stundas šajā izvirtības laikmetā bieži vada pie sagraves abas iesaistītās puses. Kad vīri un sievas apkauno sevi, sātans gavilē un Dievs ir apkaunots. Labais vārds ir upurēts zem apmātības burvestības, un šādu cilvēku laulībai Dieva atzinība nevar piešķirt svinīgumu. Viņi apprecas, kaislību vadīti, un, kad iestājas rutīna, viņi sāk aptvert, ko ir izdarījuši.⁴

[45] Sātans zina, ar ko viņam ir darīšana, un viņš izmanto savu velnišķo gudrību dažādos mehānismos, ar kuriem ievilināt lamatās dvēseles, lai tās ietu bojā. Viņš vēro katru sperto soli un izsaka daudzus ierosinājumus, un bieži cilvēki šiem ierosinājumiem seko vairāk nekā [57] Dieva Vārda padomiem. Šis smalki austais un bīstamais tīkls ir prasmīgi izgatavots, lai tajā sapītos jaunie un nepiesardzīgie. Tas bieži var būt paslēpts zem gaismas apsega, bet tie, kas kļūst par tā upuriem, pakļauj sevi daudzām ciešanām. Tāpēc mēs visur redzam sagrautus cilvēkus.⁵

Jokošanās ar sirdīm. Jokošanās ar sirdīm ir noziegums, kas svētā Dieva acīs nav mazs. Tomēr daži izrāda patiku jaunām sievietēm, izraisot viņās pieķeršanos, bet tad dodas savās gaitās un aizmirst visus tektos vārdus un to atstāto iespaidu. Viņus piesaista atkal jauna seja, un viņi atkārto tos pašus vārdus, veltot citai sievietei tādu pašu uzmanību.

Šī rīcība atklāsies laulības dzīvē. Laulības attiecības ne vienmēr padara svārstīgo prātu stipru, noturīgu un uzticīgu principiem. Viņš nogurst no nemainīgiem apstākļiem, un nesvētas domas atklājas nesvētā rīcībā. Tāpēc ir ļoti būtiski, lai jaunieši tā apjoztu sava

³Liecības draudzei 3, 44, 45.

⁴The Review and Herald, September 25, 1888.

⁵Fundamentals of Christian Education, 103, 104.

prāta gurnus un sargātu savu uzvedību, ka sātans nevar viņus noma-
ldināt no krietnuma takas.⁶

Krāpnieciska rīcība uzmanības parādīšanā. Jauns vīrietis, kurš bauda jaunas sievietes uzmanību un iegūst viņas draudzību, viņas vecākiem par to nekā nezinot, nezturas kā cēls kristietis ne pret šo sievieti, ne pret viņas vecākiem. Slepēnās sarunās un tikšanās laikā viņš var ietekmēt viņas prātu, bet tā viņš neatklāj cēlumu un dvēseles godprātīgumu, kas piemīt katram Dieva bērnam. Lai īstenotu savus mērķus, viņi nerīkojas vaļširdīgi, atklāti un saskaņā ar Bībeles standartu. Viņi pierāda, ka nav patiesi pret tiem, kas viņus mīl un cenšas būt uzticīgi [58] viņu sargi. Šādos apstākļos noslēgtas laulības nav saskaņā ar Dieva Vārdu. Vīrietis, kas novirza meitu no pienākuma, kas sajauc viņas uzskatus par Dieva skaidro un pozitīvo pavēli paklausīt vecākiem un godāt viņus, nav tas, kurš būs uzticīgs laulības pienākumiem [..]. «Tev nebūs zagti!» bija ar Dieva pirkstu rakstīts uz akmens plāksnēm, tomēr cik daudz tiek praktizēta un at-
taisnota slepena mīlestības jūtu zagšana! Notiek krāpnieciska uz-
manības parādīšana, personīgas sarunas, līdz nepieredzējušas sievi-
etes pieķeršanās jūtas lielā mērā tiek atrautas no viņas vecākiem un
piesaistītas viņam, kas ar savu rīcību parāda, ka nav viņas mīlestības
cienīgs. Bībele nosoda visus negodīguma veidus. [..]

[46]

Šis slepenais veids, kā tiek īstenota uzmanības parādīšana un laulības, ir iemesls daudzām bēdām, kuru apmēru zina tikai Dievs. Uz šīs klints tūkstoši savas dvēseles ir padarījuši par vrakiem. Tie, kuri sauc sevi par kristiešiem, kuru dzīves ir godīgas un kuri, šķiet, saprātīgi rīkojas jebkurā citā jautājumā, šeit pieļauj briesmīgas kļū-
das. Viņi parāda noteiktu, apņēmīgu gribu, ko saprāts nevar iz-
mainīt. Viņi tik ļoti aizraujas ar cilvēciskām jūtām un dziņām, ka
zūd vēlēšanās pētīt Bībeli un nonākt tuvās attiecībās ar Dievu.⁷

Izvairieties no pirmā lejupejošā soļa. Kad tiek pārkāpts kāds no dekaloga baušļiem, droši var teikt, ka lejupejošie soļi turpināsies. Kad ir nojauktas sievietes atturības barjeras, viszemiskākā izlaidība vairs nešķiet pārāk grēcīga. Ak vai, kādas šausmīgas sekas sievi-
etes ietekmei uz ļaunu mēs varam redzēt pasaulē [59] mūsdienās!
«Svešas sievietes» valdzinājuma dēļ tūkstoši ir ieslodzīti cietuma

⁶The Review and Herald, November 4, 1884.

⁷Fundamentals of Christian Education, 101-103.

kamerās, daudzi atņem sev dzīvību un daudzi atņem dzīvību citiem. Cik patiesi ir inspirētie vārdi: «Viņas kājas tek lejup nāvē, šeolā steidz viņas soļi.» (Sak. 5:5).

Brīdinājuma signālugunis atrodas dzīvības takas abās pusēs, lai pasargātu cilvēku no tuvošanās bīstamai, aizliegtai zonai, bet, neskatoties uz to, daudzi izvēlas liktenīgo ceļu, pretēji saprāta pavēlēm, neņemot vērā Dieva likumu un nepakļaujoties Viņa izaicinājumiem.

Tiem, kuri vēlas saglabāt fizisko veselību, enerģisku prātu un veselīgu morāli, ir «jābēg no jaunības iekārēm» (2. Tim. 2:22). Tie, kuri rīkojas nepareizi, ienīdīs un apmelos tos, kas pieliks dedzīgas un apņēmīgas pūles, lai apturētu ļaunumu, kas paceļ savu drosmīgo, pašpaļāvīgo galvu mūsu vidū, bet Dievs viņus atalgos un pagodinās.⁸

[47] **Sēsi vējauzas, pļausi rūgtus graudus.** Jums nav jāpakļauj briesmām sava dvēsele, sējot vējauzas. Jūs nevarat atļauties būt bezrūpīgi attiecībā uz dzīvesbiedru, ko izvēlaties.⁹

Viens neliels brīdis jaunības trakulībā, mīļie jaunie draugi, var dot tādu ražu, kas sarūgtinās visu jūsu dzīvi; viena stunda bezrūpības un viena padošanās kārdinājumam var pagriezt dzīves straumi pilnīgi aplamā virzienā. Jums tikai vienu reizi dota jaunība - izmantojiet to lietderīgi. Pietiek tikai vienu reizi šķērsot robežu, un jūs vairs nekad nespēsiet izlabot pieļautās kļūdas. Kas atsakās būt savienībā ar Dievu un nostājas uz kārdinājumu ceļa, tie noteikti kritīs. Dievs pārbauda ikvienu jaunieta. Daudzi savu bezrūpību un dievbijības trūkumu aizbildina, norādot uz vairāk piedzīvojušo ticības apliecinātāju nepareizo priekšzīmi. Tomēr tam nevajadzētu nevienu atturēt vai atbaidīt rīkoties pareizi. Pēdējā norēķināšanās dienā jūs vairs tā neaizbildināsities, kā to darāt tagad.¹⁰

⁸The Signs of the Times, July 1, 1903.

⁹Vēstis jauniešiem, 164.

¹⁰Liecības draudzei 4, 622, 623.

9. Nodaļa—Aizliegtas Laulības

[48]

[61] **Kristiešu laulības ar neticīgiem.** Kristīgajā pasaulē ir pārsteidzoša, satraucoša vienaldzība pret Dieva Vārda mācību attiecībā uz kristiešu laulībām ar neticīgajiem. Daudzi, kuri apliecina mīlestību un bijību pret Dievu, izvēlas sekot sava prāta tieksmēm, nevis pieņemt Bezgalīgās Gudrības padomu. Jautājumā, kas būtiski ir saistīts ar abu pušu laimi un labklājību šajā un nākamajā pasaulē, saprāts, spriestspējas un dievbijība tiek aizmirsta un tiek ļauts valdīt aklam impulsam vai stūrgalvīgam lēmumam.

Vīrieši un sievietes, kas citādi ir saprātīgi un apzinīgi, neuzklausa padomus. Viņi ir kurlī pret draugu, tuvinieku un Dieva kalpu lūgumiem un aicinājumiem. Izteiktie brīdinājumi tiek uzskatīti par iejaukšanos nevietā, un pret draugu, kas ir pietiekami uzticīgs, lai izteiktu iebildumus, izturas kā pret ienaidnieku. Viss notiek tā, kā vēlas sātans. Viņš apauž savas burvestības ap dvēseli, un tā kļūst apmāta un savaldzināta. Saprāts ļauj paškontrolei nonākt iekāres pārvaldībā, nesvētas kaislības gūst virsroku, līdz pārāk vēlu upuris atjēdzas nožēlojamā verdzības dzīvē. Tā nav aina, kas radusies fantāzijā, tā ir reāla. Dieva svētība netiek dota savienībai, ko Viņš skaidri ir aizliedzis.¹

Dieva pavēles ir skaidras. Kungs pavēlēja senajam Israēlam neprecēties ar elkus pielūdzošajām tautām, kas dzīvoja blakus: «Neprecies ar viņiem, savas meitas [62] nedod viņu dēliem un viņu meitas neņem saviem dēliem.» (5. Moz. 7:3) Iemesls ir atklāts. Bezgalīgā Gudrība, paredzot šādu savienību sekas, paziņo: «Jo viņas novērsīs tavus dēlus no sekošanas Man, lai tie kalpotu citiem dieviem, un tad pret tevi iedegsies Kunga dusmas, un Viņš tevi iznīcinās drīz vien!» (4. pants) «Jo tu esi svēta tauta Kungam, savam Dievam, - tevi Kungs, tavs Dievs, ir izvēlējis no visām tautām, kas uz zemes, lai tu viņam būtu īpaša tauta.» (6. pants)

[49]

Jaunajā Derībā ir līdzīgi aizliegumi attiecībā uz kristiešu laulībām ar bezdievīgajiem. Apustulis Pāvils 1. vēstulē korintiešiem

¹Liecības draudzei 5, 365, 366.

paziņo: «Sieva ir saistīta pie vīra, kamēr vīrs dzīvo, bet, kad viņš miris, tai ir brīv iziet pie cita vīra, pie kā vien viņa grib, bet tikai tai Kungā.» (1. Kor. 7:39) Otrajā vēstulē viņš raksta: «Neejiet nesaderīgā jūgā kopā ar neticīgajiem: kas gan kopīgs taisnībai un ļaundarībai, kas kopīgs gaismai ar tumsu? Kāda var būt saskaņa Kristum ar Beliaru, kas dalāms ticīgam ar neticīgu? Kāda var būt vienošanās starp Dieva templi un elkiem? Mēs esam dzīvā Dieva templis; kā saka Dievs: Es iemājošu viņos un dzīvošu viņu vidū, Es būšu viņu Dievs, un viņi būs Mana tauta. Tādēļ izejiet no viņu vidus un nošķirieties no viņiem, saka Kungs; nekam nešķīstītam nepieskarieties; un Es jūs pieņemšu. Tad Es būšu jums par tēvu, un jūs būsiet Man par dēliem un meitām, saka Kungs, Visuvaldītājs.» (2. Kor. 6:14-18) ²

[50] Dieva lāsts gulstas pār daudzām nelaikā notikušām un nepiemērotām savienībām, kas ir izveidotas šajā pasaules laikmetā. Ja Bībelē šie jautājumi būtu atstāti neskaidrā, nenoteiktā gaismā, tad ceļš, kam seko daudzi mūsdienu jaunieši, pieķeroties cits citam, [63] būtu vairāk attaisnojams. Bet Bībeles prasības nav pakļautas kompromisiem; tās prasa pilnīgu domu, vārdu un darbu šķīstību. Mēs esam pateicīgi Dievam, ka Viņa Vārds ir gaisma kājām un ka nevienam nav jāklūdās attiecībā uz pienākuma taku. Jauniešiem vajadzētu padarīt par savu darbu meklēt padomu Bībeles lappusēs un ņemt vērā tās padomus, jo bēdīgās kļūdas vienmēr tiek izdarītas, novirzoties no tās priekšrakstiem. ³

Dievs aizliedz ticīgajiem precēties ar neticīgajiem. Dieva ļaudīm nekad nevajadzētu riskēt kāpt uz aizliegtās zemes. Dievs ir aizliedzis laulību starp ticīgajiem un neticīgajiem. Tomēr pārāk bieži neatgrieztās sirdis seko pašas savām vēlmēm un tiek noslēgtas laulības, ko Dievs nevar svētīt. Jo daudzi no šiem vīriešiem un sievietēm ir bez cerības un bez Dieva šajā pasaulē. Viņu cēlie centieni ir miruši. Apstākļu ķēdes tur viņus sātana tīklā. Tiem, kurus pārvalda kaislības un dziņas, būs jāvāc rūgta raža šajā dzīvē un viņu ceļš var noslēgties ar savas dvēseles zaudēšanu. ⁴

Tie, kuri, atzīstot patiesību, dodas laulībā ar neticīgo, min kājām Dieva gribu, zaudē Viņa labvēlību un sagādā sev rūgtu grēku nožēlošanas darbu. Neticīgajam var būt pat ļoti tikumisks raksturs,

²Turpat, 5:363, 364.

³Fundamentals of Christian Education, 102, 103.

⁴Turpat, 500, 501.

tomēr fakts, ka viņš vai viņa nav atsaukušies Dieva prasībām un ir noniecinājuši lielisko glābšanu, ir pietiekams iemesls, kāpēc šādu savienību nevajadzētu pilnveidot. Neticīgais raksturā var līdzināties jauneklīm, kuru Jēzus uzrunāja ar vārdiem «vienas lietas tev trūkst». Šī bija tā viena vajadzīgā lieta.⁵

Sālamana paraugs. Ir trūkumā un neziņā esoši cilvēki, [64] kuru dzīves Dievs pieņemtū un padarītu lietderīgas virs zemes un godības pilnas Debesīs, bet sātans neatlaidīgi strādā, lai izjauktu Viņa nodomus un iznīcinātu viņus, noslēdzot laulību ar tiem, kuru raksturs ir tāds, kas nostāsies tieši priekšā dzīvības ceļam. Tikai nedaudzi no šīm nepatikšanām iziet kā uzvarētāji.⁶

Sātans labi zināja, kādas būs paklausības sekas. Sālamana valdīšanas agrīnajos gados - gados, kas bija godības pilni, pateicoties ķēniņa gudrībai, labdarībai un taisnībai, - viņš centās ietekmēt tā, lai viltīgi mazinātu Sālamana uzticību principiem un atšķirtu viņu no Dieva. To, ka ienaidnieka pūles vainagojās panākumiem, mēs zinām no ziņojuma: «Sālamans noslēdza laulības derību ar faraonu, Ēģiptes ķēniņu; viņš ņēma faraona meitu un atveda uz Dāvida pilsētu.» (1. Ķēn. 3:1)

[51]

Izveidojot savienību ar pagānu tautu un apzīmogojot laulības līgumu ar elkus pielūdzošu princesi, Sālamans bez apdoma ignorēja gudros norādījumus, ko Dievs bija devis, lai saglabātu Viņa ļaužu šķīstumu. Cerība, ka šī ēģiptiete varētu atgriezties, bija vājš grēka aizbildinājums. Pārkāpjot tiešo pavēli palikt atšķirtam no citām tautām, ķēniņš savienoja savu spēku ar miesas elkoni.

Uz laiku Dievs savā līdzjūtīgajā žēlastībā atstāja neievērotu šausmīgo kļūdu. Sālamana sieva atgriezās. Ķēniņš ar gudru rīcību varēja darīt daudz, lai apstādinātu ļaunuma spēkus, kas bija sākuši darboties viņa neapdomības dēļ. Bet Sālamans sāka zaudēt no redzesloka savu spēka un godības Avotu. Tiekmes guva virsroku pār saprātu. Palielinoties viņa pašpaļāvībai, viņš centās īstenot Kunga nodomu pats savā veidā. [..]

Daudzi, kas sauc sevi par kristiešiem, līdzīgi Sālamanam, domā, ka viņi var [65] savienoties ar bezdievīgajiem, jo viņu ietekme pār tiem, kas ir maldos, var būt labvēlīga. Bet pārāk bieži viņi paši,

⁵Liecības draudzei 4, 505.

⁶Liecības draudzei 5, 124.

nonākuši lamatās un uzvarēti, atstāj savu svēto ticību, upurē principus un aiziet no Dieva. Viens nepareizs solis vada pie nākamā, līdz beidzot viņi noliek sevi tur, kur viņi nevar cerēt salauzt ķēdes, kas viņus saista.⁷

[52] **Aizbaidinājums «Viņš ir labvēlīgs pret reliģiju».** Dažkārt tiek izteikts aizbaidinājums, ka neticīgais labvēlīgi izturas pret reliģiju un viņā ir viss, ko var vēlēties redzēt dzīvesdraugā, izņemot vienu - viņš nav kristietis. Lai gan ticīgā labākās spriestspējas varētu norādīt uz to, cik nepiemērota ir mūža savienība ar neticīgo, tomēr deviņos no desmit gadījumiem uzvar tieksmes. Garīgs panīkums sākas ar brīdi, kad pie altāra tiek izteikts solījums. Reliģiskā dedzība tiek apslāpēta, un tiek salauzts viens balsts pēc otra, kamēr abi stāv blakus zem sātana melnā karoga. Pat kāzu svinībās pasaules gars uzvar pār sirdsapziņu, ticību un patiesību. Jaunajās mājās lūgšanu stunda netiek godāta. Līgava un līgavainis ir izvēlējušies viens otru un noraidījuši Jēzu.⁸

Pārmaiņas notiek ticīgajā. Sākumā neticīgais var neparādīt nekādu pretestību jaunajās attiecībās, bet, kad Bībeles patiesības jautājums tiek atklāts, lai tam pievērstu uzmanību un to pārdomātu, uzreiz pamostas jūtas: «Tu mani apprecēji, zinot, ka es esmu tāds, kāds esmu. Es negribu, lai mani traucē. Kopš šī brīža sarunas par taviem īpašajiem uzskatiem ir aizliegtas.» Ja ticīgais parāda kādu īpašu interesi attiecībā uz savu ticību, tad tā var šķist kā nepieklājība pret to, kam nav intereses par kristīgu pieredzi.

[66] Ticīgais spriež, ka jaunajās attiecībās viņam ir jāatsakās no kaut kā sava izraudzītā dzīvesbiedra dēļ. Tiek atbalstīti sociāli, pasaulīgi laika kavēkļi. Sākumā ir liela nepatika, to darot, bet interese par patiesību kļūst arvien mazāka un mazāka, un ticību no maina šaubas un neticība. Neviens nevarēja iedomāties, ka kādreiz tik stabilais, apzinīgais ticīgais un nodevies Kristus sekotājs varētu kļūt par šaubu pārņemtu cilvēku, kā tas tagad ir noticis. Ak, kādas pārmaiņas ir radījusi šī neprātīgā laulība!⁹

Slēgt pasaulīgu savienību ir ļoti bīstami. Sātans labi zina, ka līdz ar laulībām beidzas daudzu jaunu vīriešu un sieviešu reliģiskie piedzīvojumi un viņu lietderība. Viņi Kristum ir zuduši. Kādu laiku

⁷Fundamentals of Christian Education, 498-500.

⁸Liecības draudzei 4, 505.

⁹Turpat, 4:505, 506.

gan vēl viņi var pūlēties dzīvot kristīgu dzīvi, tomēr visas viņu pūles ir vērstas, lai pastāvīgi ietekmētu pretējā virzienā. Ja kādreiz runāt par savu ticību un cerību bija viņu prieks un priekštiesība, tad tagad viņi nelabprāt to piemin, jo zina, ka cilvēks, ar kuru viņi ir saistījuši savu likteni, par reliģiju neinteresējas. Tā sirdī mirst ticība dārgajai patiesībai un sātans viltīgi auž ap viņiem neticības tīklu.¹⁰

Riskējot ar Debesu priekiem. «Vai divi ceļo kopā, ja iepriekš nav norunājuši» (Am. 3:3). «Ja divi no jums virs zemes vienprātīgi kaut ko lūgs, tad mans debesu Tēvs viņiem to piešķirs.» (Mat. 18:19) Bet kāds savāds skats! Kamēr viens no tiem, kas ir tik cieši saistīti, lūdz Dievu, otrs ir bezrūpīgs un vienaldzīgs; kamēr viens meklē ceļu uz mūžīgo dzīvību, otrs atrodas uz platā ceļa, kas ved nāvē.

Simtiem cilvēku ir upurējuši Kristu un Debesis, [67] apprecoties ar neatgrieztu cilvēku. Vai var būt tā, ka mīlestībai un Kristus sadraudzībai viņi piešķir tik mazu vērtību, ka tās vietā labāk izvēlas draudzību ar mirstīgu cilvēku? Vai tiešām viņi tik zemu novērtē Debesis, ka ir labprātīgi riskēt ar tās priekiem viena cilvēka dēļ, kurš nemīl dārgo Glābēju?¹¹

Savienoties ar neticīgo nozīmē nostāties uz sātana zemes. Tu apbēdini Dieva Garu un zaudē Viņa aizsardzību. Vai tu vari atļauties tik lielu pārsvaru pret sevi, izcīnot cīņu par mūžīgo dzīvību?¹²

Jautā sev: «Vai neticīgs vīrs nevadīs manas domas prom no Jēzus? Viņš mīl izpriecās vairāk nekā Dievu. Vai viņš nevadīs mani baudīt to, ko viņš bauda?» Taka uz mūžīgo dzīvību ir stāva un nelīdzena. Neņem sev līdzī lieku smagumu, kas kavēs tavu došanos uz priekšu.¹³

Mājas, kurās nekad neizklīst ēnas. Sirds ilgojas pēc cilvēcīgas mīlestības, bet šī mīlestība nav pietiekami stipra, šķīsta vai dārga, lai aizstātu Jēzus mīlestību. Tikai savā Glābējā sieva var atrast gudrību, spēku un žēlastību tikt galā ar dzīves rūpēm, pienākumiem un ciešanām. Viņai vajadzētu padarīt Viņu par savu spēku un vadoni. Lai sieviete atdod sevi Kristum, pirms viņa atdodas pasaulīgam draugam, un lai viņa neuzsāk nekādas attiecības, kas varētu nonākt konfliktā ar šīm. Tiem, kas vēlas atrast īstu laimi, ir

¹⁰Turpat, 4:504, 505.

¹¹Turpat, 4:507.

¹²Turpat, 5:364.

¹³Turpat, 5:363.

vajadzīga Debesu svētība pāri visam, kas viņiem pieder un ko viņi dara. Tā ir nepaklausība Dievam, kas piepilda tik daudzas sirdis un mājas ar ciešanām. Mana māsa, ja tu nevēlies, lai tev būtu mājas, kurās nekad neizklīst ēnas, nesavienojies ar cilvēku, kas ir Dieva ienaidnieks. ¹⁴

Kristieša domāšana. Kas būtu jādara kristietim, nonākot situācijā, kurā tiek pārbaudīta [68] viņa reliģisko principu saprātīgums? Ar atdarināšanas cienīgu noteiktību viņam vaļsirdīgi jāsaka: «Es esmu apzinīgs kristietis. Es ticu, ka nedēļas septītā diena ir Bībeles sabats. Mūsu ticība un principi mūs ved pretējos virzienos. Kopdzīvē mēs nevarēsim būt laimīgi, jo, ja es turpināšu iegūt vēl pilnīgāku izpratni par Dieva gribu, es arvien mazāk līdzināšos pasaulei un arvien vairāk Kristum; bet tu, ja arī turpmāk nesaskatīsi Kristus pievilcību un tevi nesaistīs patiesība, turpināsi mīlēt pasauli, kuru es nemīlu, bet es mīlēšu Dieva lietu, kuru tu nemīli. Garīgās lietas ir garīgi apspriežamas, un bez garīgas izpratnes tu nespēsi saskatīt Dieva prasības pret mani, kā arī nespēsi saprast manus pienākumus pret Kungu, kuram es kalpoju. Tāpēc tu jutīsies tā, it kā es tevi būtu pametis novārtā reliģisko pienākumu dēļ. Tu nebūsi laimīga, bet kļūsi greizsirdīga tās mīlestības dēļ, ko es parādu Dievam, un es savā reliģiskajā pārliecībā palikšu viens. Mūsu attiecības var tikt atjaunotas, kad tavi uzskati mainīsies, kad tava sirds atsauksies Dieva prasībām un tu iemācīsies mīlēt manu Glābēju.»

Tā rīkojoties, ticīgais pienes tādu upuri Kristum, kuru atbalsta viņa sirdsapziņa un ar kuru viņš apliecina, ka mūžīgo dzīvību vērtē pārāk augstu, lai riskētu to pazaudēt. Viņš saprot, ka labāk palikt neprecētam, nekā uz mūžu savas intereses savienot ar cilvēku, kurš Jēzus vietā izvēlēties pasauli un kurš vadīs viņu prom no Kristus krusta. ¹⁵

Droša laulības savienība. Tikai Kristū laulības savienība var tikt noslēgta droši. Cilvēku mīlestībai savas ciešākās saites jāgūst no dievišķās mīlestības. Tikai tur, kur valda Kristus, var būt dziļa, patiesa un nesavtīga pieķeršanās. ¹⁶

[55] [69] **Kad viens partneris atgriežas pēc laulībām.** Tas, kurš ir no-slēdzis laulības derību, neesot atgriezies, ar savu atgriešanos ir

¹⁴Turpat, 5:362, 363.

¹⁵Turpat, 4:506, 507.

¹⁶Kristus dziedinošā kalpošana, 358.

nolikts stingrā pienākumā būt uzticīgs savam dzīvesdraugam, lai arī cik ļoti viņi var atšķirties attiecībā uz reliģisko ticību. Tomēr Dieva prasības ir jāliek pāri jebkurām laicīgām attiecībām, pat ja var rasties pārbaudījumi un vajāšanas. Mīlestības un lēnprātības garā šī uzticība var atstāt tādu ietekmi, ka neticīgais tiek mantots. ¹⁷

¹⁷ Sentēvi un pravieši, 175.

10. Nodaļa—Kad Nepieciešams Padoms

[70] **Atrodi padomu Bībelē.** Dieva iecelta, laulība ir svēta derība, un to nekad nevajadzētu noslēgt savtīgā garā. Tiem, kuri domā par šo soli, vajadzētu nopietni un ar lūgšanām pārdomāt tā svarīgumu un meklēt dievišķu padomu, lai saprastu, vai ceļš, ko ir uzsākuši, atbilst Dieva gribai. Dieva Vārdā sniegtās pamācības šajā jautājumā vajadzētu rūpīgi pārdomāt. Debesis ar prieku noraugās uz laulībām, kas ir noslēgtas ar nopietnām ilgām saskaņoties ar Rakstos sniegtajiem norādījumiem. ¹

Ja ir kāds jautājums, ko vajadzētu pārdomāt ar nosvērtu prātu un bez emocijām, tad tas ir laulības jautājums. Ja vispār Bībele kādreiz ir vajadzīga kā padomdevēja, tad tas ir pirms tāda soļa speršanas, kas cilvēkus savieno kopā uz mūžu. Bet valdošais uzskats ir tāds, ka šajā jautājumā ir jāvada jūtām, un pārāk daudzos gadījumos slimīga sentimentalitāte pārņem vadības grožus un vada uz drošu sagrāvi. Šis ir jautājums, kurā jaunieši parāda mazāk gudrības nekā jebkurā citā jautājumā. Šeit viņi atsakās no veselīga sprieduma. Laulību jautājumam, šķiet, ir valdzinošs spēks pār viņiem. Viņi nepakļauj sevi Dievam. Viņu jūtas ir saistītas ķēdēs un viņi dodas uz priekšu slepenībā, it kā baidoties, ka kāds varētu iejaukties viņu plānos. ²

[57] Daudzi stūrē uz bīstamu ostu. Viņiem ir vajadzīgs kapteinis, bet viņi atsakās pieņemt tik ļoti nepieciešamo palīdzību, jūtot, ka paši spēj vadīt savu kuģi, un neredzot, ka tas tūlīt uzskries uz apslēptas klints, kas viņus padarīs par [71] laimes un ticības vrakiem. [...] Ja viņi nebūs čakli Vārda [Bībeles] pētnieki, viņi izdarīs kļūdas, kas sabojās viņu un arī citu cilvēku laimi gan tagadējā, gan nākamajā dzīvē. ³

Pareizam lēmumam nepieciešama lūgšana. Ja vīriešiem un sievietēm ir ieradums lūgt divas reizes dienā, pirms viņi ir sākuši domāt par laulībām, tad pirms šī soļa speršanas viņiem vajadzētu lūgt če-

¹Vēstule 17, 1896

²Fundamentals of Christian Education, 103.

³Turpat, 100.

tras reizes. Laulība ir kaut kas tāds, kas ietekmēs jūsu dzīvi gan šajā, gan nākamajā pasaulē. [..]

Mūsdienās liela daļa laulību un veids, kā tās tiek vadītas, padara tās par pēdējo dienu zīmi. Vīri un sievas ir tik neatlaidīgi, tik ietiepīgi, ka Dievs paliek ārpusē. Reliģija ir aizmirsta, it kā tai nebūtu savas daļas šajā nopietnajā un svarīgajā jautājumā.⁴

Kad apmātība ir kurla pret padomu. Divi cilvēki iepazīstas. Viņi kļūst apmāti viens ar otru, un visa viņu uzmanība ir saistīta. Saprāts ir aptumšots un spriešanas spējas pazudušas. Viņi nepakļausies nekādam padomam vai kontrolei, bet uzstās paši uz savu ceļu, neskatoties uz sekām. Apmātība, kas viņus ir sagūstījusi, ir kā epidēmija vai infekcija, kurai jāiet sava gaita. Šķiet, ka nav nekā, kas to varētu apstādināt.

Varbūt ap viņiem ir cilvēki, kas saprot, ka gadījumā, ja puses būs ie-interesētas noslēgt laulību, tās sekas būs tikai mūžu gara nelaieme, bet lūgumi un pārrunas ir veltīgas. Varbūt šādā savienībā tā cilvēka derīgums, ko Dievs varētu svētīt kalpošanai Viņam, tiks izkropļots un iznīcināts, bet [72] pārdomas un pārliecināšana tāpat netiek ņemta vērā. Viss, ko saka pieredzējuši vīrieši un sievietes, izrādās neietekmīgs. Ir neiespējami mainīt lēmumu, pie kā ir vadījušas viņu ilgas. Viņi zaudē interesi par lūgšanu sanāksmēm un par visu, kas attiecas uz reliģiju. Viņi ir pilnībā apmāti viens ar otru, un dzīves pienākumi tiek atstāti novārtā, it kā tie būtu sīkumi.⁵

Jauniešiem ir vajadzīga pieredzējušu cilvēku gudrība. Kāpēc [58] jaunieši nevar rīkoties gudri, ja jau no laulībām rodas tik daudz ciešanu? Kāpēc viņi vēl joprojām jūtas tā, it kā viņiem nebūtu vajadzīgs vecāku un pieredzējušu cilvēku padoms? Darbā vīrieši un sievietes ir ļoti piesardzīgi. Pirms iesaistīšanās svarīgā pasākumā viņi šim darbam sagatavojas. Jautājumam tiek veltīts laiks, nauda un rūpīga izpēte, vai arī viņi cietīs neveiksmi, to uzsākot.

Cik daudz lielāku piesardzību vajadzētu parādīt, uzsākot laulības attiecības - attiecības, kas ietekmē nākamās paaudzes un dzīvi nākotnē! Tā vietā šīs attiecības tiek uzsāktas vieglprātīgi un kā joks, dziņu un kaislību vadībā, akli un bez mierīgām pārdomām. Vienīgais izskaidrojums tam ir tas, ka sātānam patīk redzēt pasaulē

⁴Vēstis jauniešiem, 460.

⁵The Review and Herald, September 25, 1888.

bēdas un iznīcību un viņš auž savu tīklu, lai sagūstītu dvēseles. Viņš priecājas, ka šie neapdomīgie cilvēki zaudē savu prieku šajā pasaulē un mājas tajā pasaulē, kas nāks. ⁶

Vajadzētu vērtēt vecāku nobriedušo spriedumu. Vai bērni prasīs padomu tikai paši savām ilgām un tieksmēm, neņemot vērā savu vecāku padomu un spriedumu? Daži, šķiet, nekad nevelta nevienu domu savu vecāku vēlmēm un izvēlei, kā arī neņem vērā viņu nobriedušo spriedumu. Savtība ir aizvērusi [73] viņu sirds durvis, un viņi ir zaudējuši bērna pieķeršanos. Jauniešu prāti ir jāpamodina attiecībā uz šo jautājumu. Piektais bauslis ir vienīgais, kam ir pievienots apsolījums, bet tas, kas ir iemīlējies, to neuztver nopietni un pilnībā ignorē. Nicināt mātes mīlestību, negodāt tēva rūpes - tie ir grēki, kas ierakstīti pretī daudzu jauniešu vārdiem.

Viena no vislielākajām kļūdām, kas ir saistītas ar šo jautājumu, ir tas, ka jauno un nepieredzējušo mīlestības jūtas nedrīkst traucēt. Ja jebkad ir bijis kāds jautājums, ko jāapskata no visām pusēm, tad tas ir šis. Citu cilvēku pieredze un mierīga, rūpīga jautājuma pārdomāšana no abām pusēm ir ārkārtīgi būtiska. Tas ir jautājums, [59] pret ko lielākā daļa cilvēku izturas pārāk vieglprātīgi. Prasi padomu Dievam un saviem dievbijīgiem vecākiem, saviem draugiem. Lūdziet par šo jautājumu. ⁷

Uzticies dievbijīgiem vecākiem. Ja tu esi svētīts ar dievbijīgiem vecākiem, meklē viņu padomu. Atklāj viņiem savas cerības un plānus, mācies mācības, ko ir mācījusi dzīves pieredze. ⁸

Ja bērni būtu tuvāki saviem vecākiem, ja viņi uzticētos viņiem un atklātu viņiem savus priekus un bēdas, tad viņi būtu aiztaupījuši sev daudzas sirdssāpes nākotnē. Kad viņi ir samulsuši un nezina, kurš ceļš ir pareizais, lai viņi izstāsta saviem vecākiem visu tā, kā viņi to redz, un lūdz viņu padomu. Kurš gan cits varēs tik labi ieraudzīt briesmas, kurās viņi atrodas, ja ne dievbijīgi vecāki? Vecāki var būt [74] līdzjūtīgi pret bērniem un lūgt par viņiem un ar viņiem, lai Dievs ir viņu vairogs un viņus vada. Pāri visam citam viņi norādīs tiem uz Draugu un Padomdevēju, kurš nekad nekļūdās. ⁹

⁶The Review and Herald, February 2, 1886.

⁷Fundamentals of Christian Education, 104.

⁸Kristus dziedinošā kalpošana, 359.

⁹Fundamentals of Christian Education, 105, 106.

Vecākiem jāvada jauniešu mīlestības jūtas. Tēviem un mātēm vajadzētu saprast, ka viņu pienākums ir vadīt jauniešu pieķeršanās jūtas, lai tās tiktu saistītas ar tādu cilvēku, kas būs piemērots dzīvesdraugs. Viņiem vajadzētu izjust kā savu pienākumu ar savu pamācību un paraugu un Dieva žēlastības palīdzību veidot bērnu raksturu jau agrīnos gados, lai viņi būtu šķīsti un cēli un viņus piesaistītu labais un patiesais. Līdzīgs pievelk līdzīgu, līdzīgs novērtē līdzīgu. Lai mīlestība uz patiesību, šķīstumu un labestību tiek jau agri iedēstīta dvēselē un jaunieši meklētu tādu cilvēku sabiedrību, kuriem piemīt šīs rakstura īpašības. ¹⁰

Īzāka paraugs. Vecākiem nekad nevajadzētu zaudēt no redzesloka savu atbildību par viņu bērnu nākotnes laimi. Īzāka godbijība pret tēva spriedumu bija audzināšanas, kas viņu mācīja mīlēt paklausības dzīvi, rezultāts. ¹¹

Dievs augsti godāja Īzaku, padarot viņu par apsolījumu mantinieku, caur ko bija jātiek svētītai pasaulei. Tomēr, kad viņam bija četrdesmit gadu, viņš pakļāvās tēva spriedumam, nosūtot savu pieredzējušo, dievbijīgo kalpu izvēlēties viņam sievu. Šīs laulības rezultātā, kā tas ir atklāts Rakstos, radās maigā un skaistā mājas dzīves laimes aina: «Un Īzaks atveda Rebeku uz savas mātes Sāras telti, un viņš ņēma Rebeku, un viņa kļuva tam par sievu, un viņš mīlēja viņu. Tad Īzaks samierinājās ar [75] savas mātes nāvi.» (1. Moz. 24:67) ¹²

[60]

Gudri vecāki būs taktiski. Tu jautā: «Vai vecākiem vajadzētu izvēlēties dzīvesdraugu, neņemot vērā sava dēla vai meitas domas un jūtas?» Es pārveidoju jautājumu tā, kā tam vajadzētu būt: «Vai dēlam vai meitai vajadzētu izvēlēties dzīvesdraugu, vispirms neprasot padomu vecākiem, ņemot vērā, ka šāds solis materiāli ietekmēs vecāku laimi, ja viņiem ir kādas pieķeršanās jūtas pret saviem bērniem? Un vai šim bērnam vajadzētu turpināt savu ceļu, neskatoties uz viņa vecāku padomu un lūgumiem?» Es noteikti atbildu: «Nē!» Pat ja viņš nekad neapprecas. Piektais bauslis aizliedz šādu rīcību: «Godā savu tēvu un māti, lai tavas dienas būtu ilgas tajā zemē, ko Kungs, tavs Dievs, tev dod.» (2. Moz. 20:12) Šis ir bauslis ar apsolījumu, ko Kungs noteikti piepildīs to dzīvē,

¹⁰Sentēvi un pravieši, 176.

¹¹Turpat, 175, 176.

¹²Turpat, 175.

kas paklausa. Gudri vecāki nekad neizvēlēsies dzīvesdraugu saviem bērniem, neņemot vērā viņu vēlmes.¹³

¹³Liecības draudzei 5, 108.

4. Daļa—Veiksmes Un Neveiksmes Faktori [61]

[62] 11. Nodaļa—Sasteigtas Un Nenobriedušas Laulības

[79] **Bērnības pieķeršanās jūtu briesmas.** Agras laulības nevajadzētu veicināt. Svarīgajās tālejošās laulības attiecībās nevajadzētu iesaistīties steigšus, bez nepieciešamās sagatavotības, pirms nav nobrieduši prāta un fiziskie spēki.¹

Zēni un meitenes laulības attiecības parasti veido, balstoties uz ne-nobriedušu mīlestību un spriedumu, bez cēlām un paceļošām jūtām, un laulības solījumu dod vienīgi uz bērnišķu simpātiju pamata. [..]

Pieķeršanās jūtas, kas veidojušās bērnībā, bieži beidzas ar nožēlojamu savienību vai apkaunojošu šķiršanos. Agrīna savienošānās, ja tā ir veidojusies bez vecāku piekrišanas, reti ir izrādījusies laimīga. Bērnu pieķeršanās jūtas vajadzētu ierobežot, līdz pienāk brīdis, kad pietiekams vecums un pieredze padarīs tās cienījamas un tās būs droši atbrīvot. Tie, kas netiks ierobežoti, draud briesmas nonākt ilgstošā nelaimīgā eksistencē.

[63] Jaunieši, kas vēl nav izauguši no tīņu vecuma, nespēj novērtēt otru tikpat jaunu cilvēku un tā piemērotību būt par viņa dzīvesdraugu. Pēc tam kad viņu spriedums ir vairāk nobriedis, viņi atskārsts, ka ir saistīti uz mūžu un varbūt nemaz nav domājuši darīt viens otru laimīgu. Tā vietā, lai izvēlētos vislabāko risinājumu, tiek izteikti savstarpēji apvainojumi, plaisa paplašinās, līdz vienam pret otru rodas vienaldzība un atstumšana. Viņiem vārds «mājas» nav nekas svēts. Gaisotni saindē [80]nemīloši vārdi un rūgti pārmetumi.²

Nenobriedušas laulības izraisa lielu daudzumu ļaunuma, kas pastāv mūsdienās. Agri noslēgtas laulības neveicina ne fizisko veselību, ne garīgo enerģiju. Šajā jautājumā saprāts netiek daudz izmantots. Daudzi jaunieši rīkojas saskaņā ar savām dziņām. Šis solis, kas nopietni ietekmē viņus uz labu vai ļaunu, kas būs vai nu mūžu

¹Kristus dziedinošā kalpošana, 358.

²Vēstis jauniešiem, 452.

ilga svētība, vai lāsts, pārāk bieži tiek sperts steigā, sentimentālu dzinību vadībā. Daudzi neieklausās kristīgā spriedumā un pamācībās.³

Sātans pastāvīgi cenšas pamudināt nenobriedušus jauniešus noslēgt laulības savienību, tāpēc - jo mazāk mēs lepojamies ar tagad noslēgtajām laulībām, jo labāk.⁴

Sasteigtu laulību rezultātā notiek šķiršanās un draudzē valda liels apjukums, pat starp tiem, kas ir Dieva ļaudis.⁵

Kāds kontrasts starp Īzāka rīcību un mūsu laika jauniešiem, pat starp tiem, kas sauc sevi par kristiešiem! Jauni ļaudis pārāk bieži jūtas tā, it kā pieķeršanās jūtas būtu jautājums, kurā viņiem jāprasa padoms tikai pašiem sev - jautājums, ko ne Dievam, ne viņu vecākiem nevajadzētu nekādā ziņā kontrolēt. Vēl pirms viņi ir izauguši par vīriem un sievietēm, viņi domā, ka ir spējīgi paši izdarīt izvēli, neprasot palīdzību vecākiem. Parasti pietiek ar dažiem laulības gadiem, lai viņu kļūda kļūtu redzama, bet bieži tas ir pārāk vēlu, lai novērstu postošās sekas. Tādas pašas gudrības trūkuma un paškontroles trūkuma dēļ, kas noteica sasteigto izvēli, ļaunumam ir ļauts saasināties, līdz laulības attiecības kļūst par nospiedošu jūgu. Daudzi tādā veidā ir izpostījuši savu laimi šajā dzīvē un cerības nākamajā.⁶

Potenciālie Dieva strādnieki sagūstīti. Jauni cilvēki ir pieņēmuši patiesību un kādu laiku viss ir bijis labi, bet sātans viņiem apkārt ir saaudis [81] savus tīklus ar nesaprātīgu pieķeršanos un nožēlojamām laulībām. Viņš redz, ka šis ir visveiksmīgākais veids, kā viņš varētu viņus aizvilināt no svētuma takas.⁷

[64]

Man rādīja, ka mūsdienu jaunieši īsti nesaprot viņiem draudošās briesmas. Ir daudzi jaunieši, kurus Dievs būtu pieņēmis kā savus darbiniekus dažādās sava darba nozarēs, bet sātans iejaucas un tā sagūsta savos tīklos, ka viņi atsvešinās no Dieva un kļūst Viņa darbam nederīgi. Sātans ir viltīgs un neatlaidīgs strādnieks. Viņš zina, kā ievilināt lamatās tos, kas nav piesardzīgi, un tas ir satraucoši, ka tikai nedaudziem izdodas izbēgt no viņa viltībām. Viņi nesaskata nekādas briesmas un nesargājas pret viņa viltībām. Viņš steidzina

³Turpat, 453.

⁴Liecības draudzei 2, 252.

⁵The Review and Herald, September 25, 1888

⁶Sentēvi un pravieši, 175.

⁷Liecības draudzei 5, 114, 115.

viņus nostiprināt savas pieķeršanās jūtas citam pie cita, nemeklējot Dieva gudrību vai to cilvēku padomu, ko Viņš ir sūtījis viņus brīdināt, norāt un dot padomu. Viņi jūtas pašpietiekami un nevēlas paciest ierobežojumus.⁸

Padoms tīņu vecuma jauniešiem. Tavas puiciskās idejas par mī-lestību uz jaunām meitenēm nevienam neizraisa cēlas domas par tevi. Ļaujot savam prātam plūst pa šo kanālu, tu sabojā savus uzskatus par mācībām. Tu tiksi vadīts izveidot nešķīstu draudzību, tavi un citu cilvēku ceļi būs sabojāti. Tā man ir atklāts tavs gadījums, un, kamēr tu neatlaidīgi dodies pats pa savu ceļu, jebkurš, kurš mēģinās tevi vadīt, ietekmēt vai ierobežot, tiks sagaidīts ar visapņēmīgāko pretestību, jo tava sirds nav saskaņā ar patiesību un taisnību.⁹

Gadu starpība . Partneriem var nebūt laicīgas bagātības, bet viņiem vajadzētu būt daudz lielākai svētībai - veselībai. Lielākajā daļā [82] ga-dījumu nevajadzētu būt lielai gadu starpībai. Šī noteikuma neievērošana var radīt nopietnus veselības traucējumus jaunākajam. Un bieži bērniem trūkst fiziskā un garīgā spēka. No gados vecākā tēva vai mātes viņi nevar saņemt tās rūpes un sadraudzību, kas ir nepieciešama viņu jaunajām dzīvēm, un viņi var piedzīvot vecāka nāvi laikā, kad mīlestība un vadība ir visvairāk nepieciešama.¹⁰

⁸Turpat, 105, 106.

⁹Manuskripts 15a, 1896.

¹⁰Kristus dziedinošā kalpošana, 358.

12. Nodaļa—Saderība

[66]

[83] Derīgi viens otram. Daudzās ģimenēs nevalda tāda kristīga pie-klājība, tāda patiesa laipnība, godbijība un cieņa citam pret citu, kas sa-gatavotu tās locekļus precībām un laimīgai ģimenes dzīvei. Pacietības, laipnības, delikātas pieklājības un kristīgas līdzjūtības un mīlestības vietā ir asi vārdi, atšķirīgi uzskati un kritizējošs, valdonīgs gars.¹

Bieži ir tā, ka pārim pirms laulībām ir maz iespēju iepazīt otra iera-dumus un raksturu. Savienojot savas intereses pie al-tāra, attiecībā uz ikdienas dzīvi viņi patiesībā ir svešinieki. Daudzi pārāk vēlu atklāj, ka nav piemēroti viens otram, un viņu savienības rezultāts ir mūžu ilga ne-laimīga dzīve. Bieži sieva un bērni cieš no vīra un tēva slinkuma, nemā-kulības un netikumīgajiem ieradu-miem.²

Pasaule mūsdienās ir pilna ar ciešanām un grēku, kas ir ne-saskanīgu laulību sekas. Daudzos gadījumos ir vajadzīgi tikai daži mēneši, lai vīrs un sieva saprastu, ka viņu raksturi nekad ne-savienosies. Rezultātā mājās, kur vajadzēja pastāvēt tikai mīlestībai un Debesu harmonijai, valda nesaskaņas.

Strīdos par ikdienišķiem jautājumiem tiek uzturēts rūgts gars. Atklātas nesaskaņas un aizskaroši vārdi ienes neizsakāmu postu mājās un atsvešina vienu no otra tos, kam vajadzētu būt vienotiem mīlestības saitēm. Tādējādi tūkstoši ir upurējuši sevi, savu dvēseli un miesu nesaprātīgās laulībās un devušies lejup pa pazušanas taku.³

[67]

[84]Pastāvīgas atšķirības sašķeltās mājās. Laulības dzīves laime un labklājība ir atkarīga no partneru vienotības. Kā miesīgs prāts var saskanēt ar prātu, kas ir uzņēmis Kristu? Viens sēj miesā, domādams un rīkodamies saskaņā ar savas sirds pamudinājumiem. Otrs sēj Garā, meklēdams, kā apspiest savtību, uzvarēt tieksmes

¹The Review and Herald, February 2, 1886.

²Sentēvi un pravieši, 189.

³Vēstis jauniešiem, 453.

un dzīvot paklausībā Meistaram, par kura kalpu sevi sauc. Tāpēc ir nepārtauktas domstarpības gaumes, tieksmju un nolūku ziņā. Ja ticīgais, stingri ievērojot principus, nemantos grēkus nenožēlojošo, viņš kļūs mazdūšīgs un nomainīs savus reliģiskos principus pret tāda cilvēka sadraudzību, kuram nav savienības ar Debesīm, kā tas parasti arī notiek. ⁴

Sagrautas laulības nesaderības dēļ. Daudzas laulības var nest tikai bēdas, tomēr jauniešu prāti iet šajā virzienā, jo sātans viņus turp vada, liekot viņiem domāt, ka viņiem ir jābūt precētiem, lai būtu laimīgi, kaut arī viņi nespēj ne kontrolēt sevi, ne uzturēt ģimeni. Tiem, kuri nav labprātīgi pielāgoties viens otra raksturam, lai izvairītos no nepatīkamām atšķirībām un konfliktiem, nevajadzētu spert šo soli. Bet šīs ir vienas no pēdējo dienu vilinošākajām lamatām, kurās tūkstoši tiek sagrauti šai dzīvei un nākamajai. ⁵

Aklas mīlestības sekas . Katra to cilvēku spēja, kas saslimst ar šo lipīgo slimību - aklo mīlestību -, nonāk tās pakļautībā. Viņiem, šķiet, trūkst veselā saprāta, un viņu rīcība izraisa pretīgumu visiem, kas to redz. [..] Daudziem [85] slimības krīze iesniedzas nenobriedušā laulībā, un, kad viss jaunais ir pagājis un apburošais mīlēšanās laiks ir garām, viena vai abas puses pamostas un ierauga savu patieso situāciju. Tad viņi atklāj, ka ir apprecējušies, būdami nepiemēroti viens otram, un tagad ir savienoti uz mūžu. Saistīti viens pie otra ar vissvinīgākajām saitēm, viņi raugās ar grūtsirdīgām sirdīm uz nožēlojamo dzīvi, kas viņiem ir jāvada. Tad viņiem vajadzētu darīt labāko savā situācijā, bet daudzi to nedarīs. Viņi vai nu lauž savu laulības solījumu, vai arī padara jūgu, ko viņi ir neatlaidīgi likuši paši uz sava kakla, tik ļoti mokošu, ka daudzi glēvi ir darījuši galu savai dzīvei. ⁶

Citu pieredze ir brīdinājums. A kungam ir tāds raksturs, pie kā sātanam ir brīnišķīga veiksmē. Šis gadījums ir tāds, kam vajadzētu mācīt jaunajiem mācību par laulību. Viņa sieva, izvēloties dzīvesdraugu, sekoja savām jūtām un dziņām, nevis saprātam un veselīgam spriedumam. Vai laulība bija patiesas mīlestības rezultāts? Nē, nē, tā bija dziņu - aklu, nesvētu kaislību - rezultāts. Neviens no viņiem vispār nav piemērots laulības dzīves atbildībām. Kad jaunā kārtība

⁴Liecības draudzei 4, 507, 508.

⁵Liecības draudzei 5, 1 2 2 , 123.

⁶Liecības draudzei 5, 110, 111.

kļūst pierasta un abi ir iepazinuši viens otru, vai viņu mīlestība ir kļuvusi stiprāka, viņu pieķeršanās dziļāka un viņu dzīves - savijušās kopā skaistā saskaņā? Notika pilnīgi pretējais. Viņu raksturu sliktākās iezīmes pastiprinājās, un tā vietā, lai laulības dzīve kļūtu par laimi, tā ir kļuvusi par tādu, kas ir vairojusi grūtības.⁷

Daudzus gadus esmu saņēmusi vēstules no dažādiem cilvēkiem, kuriem ir nelaimīgas laulības attiecības, un nesaskaņu pilnās vēstures ir pietiekami atklājušās manā priekšā, lai radītu sirds sāpes. Nav viegli izlemt, kādu padomu sniegt šiem neveiksmīgajiem vai kā viņu grūtais liktenis varētu tikt atvieglots. Bet viņu bēdīgajai pieredzei vajadzētu būt par brīdinājumu citiem.⁸

⁷Liecības draudzei 5, 121, 122.

⁸Liecības draudzei 5, 366.

13. Nodaļa—Apmācība Mājsaimniecībā

[87] **Sagatavošana laulībām ir svarīga izglītības daļa.** Nekādā ga-dījumā laulības attiecības nevajadzētu uzsākt, kamēr abām pusēm nav zināšanu par praktiskiem mājas dzīves pienākumiem. Sievai vajadzētu būt izkoptai prāta un uzvedības kultūrai, lai būtu sagatavota pareizi audzināt bērnus, kas viņai var tikt doti.¹

Daudzas sievietes, kas tiek uzskatītas par labi audzinātām un ar at-zinību ir beigušas kādu izglītības iestādi, ir apkaunojoši nezinošas par dzīves praktiskajiem pienākumiem. Viņām trūkst zināšanu un prasmju, kas nepieciešamas pienācīgai ģimenes dzīves vadīšanai un kas ir būtiskas tās laimei. Viņas var runāt par sievietes paaugstināto darbības lauku un par viņas tiesībām, tomēr viņas pašas atrodas tālu no patiesā sievietes darba lauka.

Katrai Ievas meitai ir tiesības gūt dziļas zināšanas par mājsaimniecības pienākumiem, saņemt apmācību katrā māj-saimniecības darba nozarē. Katrai jaunai sievietei vajadzētu būt au-dzinātai tā, lai tad, kad viņa tiek aicināta ieņemt sievas un mātes pozīcijas, viņa varētu valdīt kā ķēniņiene pati savā valstībā. Viņai vajadzētu būt pilnībā sagatavotai vadīt un pamācīt savus bērnus un izriktot kalpus, vai, ja nepieciešams, pašai ar savām rokām veikt māj-saimniecības pienākumus. Viņai ir tiesības saprast cilvēka organ-isma darbību un higiēnas principus, uztura un apģērba, darba un atpūtas jautājumus un neskaitāmus citus, kas ir cieši saistīti ar viņas saimes labklājību. [88] Viņai ir tiesības iegūt zināšanas par vis-labākajām metodēm, kā ārstēt slimības, lai viņa pati varētu rūpēties par bērniem, kad tie saslimuši, nevis atstāt savu dārgumu svešu ārstu un medmāsu rokās.

Uzskats, ka nezināšana, kā veikt lietderīgu darbu, ir būtiska īs-tas sievietes vai vīrieša rakstura iezīme, ir pretējs Dieva nodomam, radot cilvēku. Laiskums ir grēks, un neprasme veikt ikdienas

¹Pacific Health Journal, May, 1890

pienākumus ir neprātības sekas, kas vēlākā dzīvē bieži būs rūgti jānožēlo.²

Jaunas sievietes domā, ka gatavot ēdienu un darīt citus mājsaimniecības darbus ir kalpa darbs, un šā iemesla dēļ daudzas meitenes, kuras apprecas un kurām jā rūpējas par ģimenēm, tikai nedaudz saprot pienākumus, kas gulstas uz sievu un māti.³

Tam vajadzētu būt likumam - neprecēties, ja nezina, kā rūpēties par bērniem, kas ienāk viņu ģimenē. Jauniešiem ir jāzina, kā rūpēties par māju, ko Dievs viņiem ir devis. Ja viņi nesaprot likumus, kuriem Dievs pakļāvis viņu ķermeni, viņi nevar saprast savus pienākumus pret Dievu un paši pret sevi.⁴

Apmācībai mājsaimniecībā vajadzētu būt koledžu mācību programmā. Izglītība, ko jaunajiem vīriešiem un sievietēm, kas apmeklē mūsu koledžas, vajadzētu saņemt par mājas dzīvi, pelna īpašu mūsu uzmanību. Rakstura veidošanas darbā ir ļoti svarīgi, ka studentiem, kas apmeklē mūsu koledžas, māca uzņemties darbu, kas viņiem ir norādīts, atbrīvojoties no tieksmes būt slinkiem. Viņiem ir jā māca jebkuru mājsaimniecības pienākumu padarīt kārtīgi un labi, izraisot pēc iespējas mazāku troksni un sajukumu. Jebkuru darbu vajadzētu darīt kārtīgi un labi. Virtuve un visas citas telpas ēkā [89] ir jā uztur jaukas un tīras. Grāmatas vajadzētu nolikt savrup līdz to īstajam laikam, un nevajadzētu uzņemties vairāk studiju, nekā ir iespējams, lai neatstātu novārtā mājsaimniecības pienākumus. Grāmatu pētīšana nedrīkst tā sasaistīt prātu, ka mājas pienākumi, no kuriem ir atkarīgas ģimenes ērtības, netiek veikti.

[71]

Pildot šos pienākumus, vajadzētu pārvarēt ieradumu būt bezrūpīgiem, nevērīgiem un nekārtīgiem, jo, ja šie ieradumi netiks izskausti, tie ienāks katrā dzīves posmā, un dzīves lietderīgums zudīs.⁵

Zināšanas par mājsaimniecību ir obligātas. Daudzas studiju nozāres, kas atņem studentu laiku, nav svarīgas lietderīgai vai laimīgai dzīvei, bet ikvienam jauniešim ir svarīgi iegūt dziļas zināšanas par ik-dienas pienākumiem. Ja nepieciešams, jauna sieviete var iztikt bez franču valodas zināšanām un algebras vai pat

²Fundamentals of Christian Education, 75.

³Kristus dziedinošā kalpošana, 302.

⁴Manuskripts 19, 1887.

⁵Liecības draudzei 6, 169, 170.

bez prasmes spēlēt klavieres, bet viņai noteikti ir jāprot izcept labu maizi, uzšūt gaumīgas drēbes un ātri veikt daudzus pienākumus mājās.

Lai visa ģimene būtu laimīga un vesela, nekas nav svarīgāks kā gudrība un ēdiena pagatavošanas prasme. Ar slikti pagatavotu un neveselīgu ēdienu sievietē var kavēt un pat sagraut gan pieaugušo noderīgumu, gan bērna attīstību. Ar ēdienu, kas ir pagatavots atbilstoši organisma vajadzībām un vienlaikus ir arī pievilcīgs un garšīgs, viņa var paveikt tikpat daudz laba, cik ar sliktu ēdienu - sliktā. Tā daudzējādā ziņā dzīves laime ir saistīta ar uzticīgu ikdienas pienākumu pildīšanu.⁶

Pievērsiet uzmanību higiēnas principiem. Higiēnas principiem, [90] kas attiecināmi uz uzturu, kustībām, rūpēm par bērniem, slimo aprūpi un daudziem citiem jautājumiem, vajadzētu pievērst daudz vairāk uzmanības, nekā tiem parasti tiek veltīts.⁷

[72] Mācot higiēnu, īsts skolotājs izmantos katru iespēju, lai parādītu nepieciešamību pēc absolūtas tīrības gan personīgajos ieradumos, gan visā apkārtnē. [..] Māciet skolēniem, ka tīra guļamistaba, rūpīgi iztīrīta virtuve un garšīgi pagatavots un veselīgs uzturs panāks daudz vairāk ģimenes laimes nodrošināšanā - katrs saprātīgs viesis par to izteiks atzinību - nekā liels skaits dārgu mēbeļu viesistabā. «Dzīvība ir vērtāka nekā barība un miesa nekā drēbes» (Lūk. 12:23) - šī ir mācība, kas tagad ir tikpat vajadzīga kā tad, kad dievišķais Skolotājs to deva pirms 1800 gadiem.⁸

Padoms jaunai sievietei kļūt čaklai. Tev ir rakstura īpatnības, kuras ir stingri jādisciplinē un apņēmīgi jākontrolē, pirms vari droši stāties laulības attiecībās. Tāpēc par laulībām tev ir jāaizmirst, kamēr neesi uzvarējusi savus rakstura trūkumus, citādi nekļūsi laimīga sieva. Tu neesi sevi audzinājusi sistemātiskam darbam mājās. Tu neesi saskatījusi vajadzību būt čaklai. Ja reiz būsi sevī izveidojusi ieradumu darīt lietderīgu darbu, tas nekad netiks zaudēts. Tad tu būsi sagatavota nonākt jebkādos dzīves apstākļos un spēsi atbilstoši rīkoties. Tu iemācīsies mīlēt darbu. Ja ar prieku darīsi vajadzīgu darbu, tavs prāts būs ar to aizņemts un tev nebūs laika [91] iegrimt sapņainās fantāzijās.

⁶Audzināšana, 216.

⁷Audzināšana, 197.

⁸Audzināšana, 200.

Prasme veikt lietderīgu darbu piešķirs tavam nemierīgajam un ne-apmierinātajam prātam enerģiju, efektivitāti un pienācīgu, vienkāršu cēlumu, kas apkārtējos radīs cieņu.⁹

Meiteņu praktiskās izglītības vērtība. Daudzi, kuri uzskata, ka dēls ir jāizglīto, lai viņš nākotnē varētu sevi uzturēt, šķiet, uzskata par brīvu izvēli to, vai meita tiek audzināta būt neatkarīga un spējīga sevi uzturēt. Skolā viņa parasti maz apgūst praktisku zināšanu, kā nopelnīt dienišķo maizi. Nesaņemot arī mājās pamācības virtuves un mājsaimniecības noslēpumus, viņa izaug pilnīgi nederīga, kļūstot par nastu saviem vecākiem. [..]

Sieviete, kura ir apmācīta parūpēties par sevi, spēj parūpēties arī par citiem. Viņa nekad nebūs nederīga ģimenē vai sabiedrībā. Piedzīvojot neveiksmi, viņai atradīsies vieta, kur nopelnīt godīgu iztikšanu un palīdzēt tiem, kas ir atkarīgi no viņas. Sievietei vajadzētu apgūt kādu nodarbošanos, ar ko nepieciešamības gadījumā spēs nopelnīt iztiku. Atstājot visas citas godpilnās nodarbošanās, ikvienai meitenei vajadzētu mācīties uzņemt mājsaimniecības pienākumus, esot gan pavārei, gan saimniecības vadītājai un šuvējai. Viņai vajadzētu apgūt visas prasmes, kas nepieciešamas namamātei, neatkarīgi no tā, vai viņas ģimene ir bagāta vai trūcīga. Tad, ja atgadās nelaime, viņa ir sagatavota jebkurai ārkārtas situācijai. Viņa savā ziņā ir neatkarīga no apstākļiem.¹⁰

[73]

Zināšanas par mājsaimniecības pienākumiem ikvienai sievietei ir nenovērtējamas. Ir daudzas ģimenes, kuru laimi ir sagrāvusi sievas un mātes nemākulība. Nav tik svarīgi, lai mūsu meitas iemācītos zīmēt, izšūt, muzicēt vai pat «aprēķināt kvadrātsakni» un zināt retorikas figūras, kā iemācīties to, kā piegriezt, pašūt un pāršūt savu apģērbu, vai arī pagatavot garšīgu un veselīgu ēdienu. Kad mazai meitenei ir deviņi vai desmit gadi, viņai vajadzētu regulāri piedalīties mājsaimniecības pienākumos, darot tos darbiņus, kas ir viņas spēkos, un no viņas vajadzētu prasīt atbildību par paveikto darbu. Tas bija gudrs tēvs, kurš uz jautājumu, ko viņš ir nodomājis darīt ar savām meitām, atbildēja: «Esmu nolēmis nodot viņas par mācekļēm viņu izcilajai mātei, lai viņas mācītos izmantot laiku un

⁹Liecības draudzei 3, 336.

¹⁰The Health Reformer, December, 1877.

klūtu par labām sievām un mātēm, ģimenes galvām un noderīgiem sabiedrības locekļiem.»¹¹

Topošajam vīram vajadzētu būt saimnieciskam un strādīgam.

Senos laikos tradīcija noteica, lai līgavainis atbilstoši saviem apstākļiem pirms laulības apstiprināšanas samaksātu noteiktu naudas summu vai arī tai līdzvērtīgu īpašumu savas sievas tēvam. Tas tika uzskatīts par laulības attiecību sargātāju. Tēvi neuzskatīja, ka ir droši uzticēt savu meitu laimi vīrietim, kurš nebija parūpējies sagādāt ģimenei atbalstu. Ja viņi nebija pietiekami saimnieciski un enerģiski darbā, lai iegūtu lopus un zemi, tad pastāvēja bažas, ka viņu dzīve izrādīsies nevērtīga. Taču bija padomāts arī par tiem, kuriem nebija nekā, ko samaksāt par sievu. Viņiem bija ļauts strādāt pie tēva, kura meitu viņi mīlēja, laiku nosakot pēc prasītā pūra lieluma. Ja pielūdzējs bija uzticīgs savā kalpošanā un pierādīja sevi kā vērtīgu citos aspektos, viņš ieguva meitu sev par sievu. Parasti pūrs, ko tēvs saņēma, precoties tika atdots meitai. [..]

Senā tradīcija, lai gan dažreiz izmantota nepareizi, kā tas bija Lābana gadījumā, sniedza labus rezultātus. Prasot pielūdzējam kalpot, lai nodrošinātu līgavu, tika novērstas sasteigtas laulības un bija iespējams pārbaudīt viņa jūtu dziļumu, kā arī viņa spēju nodrošināt ģimeni. Mūsu laikos daudz ļaunuma rodas no došanās pretējā virzienā.¹²

Nevienam vīrietim nevar piedot nespēju nodrošināt sevi finansiāli. Par daudziem vīriešiem var teikt, ka viņi ir laipni, pievilcīgi, dāsni, labi vīrieši, kristieši, bet viņi nav sagatavoti sava biznesa vadīšanai. Ja runa ir par līdzekļiem, viņš ir tikai bērns. Vecāki viņu nav audzinājuši tā, lai viņš saprastu un praktizētu sevis uzturēšanas principus.¹³

¹¹Fundamentals of Christian Education, 74.

¹²Sentēvi un pravieši, 188, 189.

¹³Vēstule 123, 1900.

14. Nodaļa—Nepieciešama Patiesa Atgriešanās

[75]

[94] Reliģija nodrošina ģimenes laimi. Ģimenes reliģija ir brīnišķīgs spēks. Vīra izturēšanās pret sievu un sievas izturēšanās pret vīru var būt tāda, ka tā padarīs mājas dzīvi kā sagatavošanās vietu uzņemšanai Debesu ģimenē. ¹

Sirdis, kuras ir piepildītas ar Kristus mīlestību, nekad neaizies ļoti tālu viena no otras. Reliģija ir mīlestība, un kristiešu māja ir tāda, kurā mīles-tība valda un izpaužas vārdos, uzmanīgā laipnībā un maigā pieklājībā. ²

Mājās ir nepieciešama reliģija. Tikai tā var pasargāt no smagām kļū-dām, kas bieži laulības dzīvi padara rūgtu. Tikai tur, kur valda Kristus, var būt dziļa, patiesa un nesavtīga mīlestība. Tad dvēsele būs savienota ar dvēseli un abas dzīves būs saskaņā. Dieva eņģeļi būs viesi mājās, un viņu svētā klātbūtne svētīs laulības istabu. Paze-mojoša juteklība tiks izraidīta. Domas būs vērstas uz Dievu. Pie Viņa pacelsies sirds ilgas. ³

Ikvienā ģimenē, kur mājo Kristus, atklāsies maiga interese un mīlestība citam pret citu. Nevis impulsīva mīlestība, kas tiek izteikta tikai maigos glāstos, bet mīlestība, kas ir dziļa un paliekoša. ⁴

Kristietības pārvaldošais spēks. Kristietībai vajadzētu pār-valdīt laulības attiecības, bet pārāk bieži motīvi, kas vada uz šo savienību, nesaskan ar kristīgajiem principiem. Sātans pastāvīgi cenšas nostiprināt savu varu pār Dieva ļaudīm, piespiežot viņus savienoties ar saviem padotajiem un, lai to paveiktu, [95] viņš mēģina pamodināt sirdī nesvētas kaislības. Bet Kungs savā Vārdā ir skaidri pamācījis savus ļaudis nesavienoties ar tiem, kuros nemājo Viņa mīlestība. ⁵

[76]

Padoms tikko precētam pārim. Laulība, savienība uz mūžu, ir simbols savienībai starp Kristu un Viņa draudzi. Gars, ko Kris-

¹Vēstule 5 7, 1902.

²Liecības draudzei 5, 355.

³Liecības draudzei 5: 362.

⁴The Review and Herald, February 2, 1886.

⁵Sentēvi un pravieši, 563.

tus atklāj pret savu draudzi, ir gars, ko vīrs un sieva atklāj viens pret otru. Ja viņi vairāk par visu mīlēs Dievu, viņi mīlēs viens otru Kungā, vienmēr iztu-roties pieklājīgi un rīkojoties saskanīgi. Savstarpējā pašreizējā un ar pašuzpurēšanos viņi būs svētība viens otram.

Jums abiem ir nepieciešama atgriešanās. Neviens no jums pareizi ne-izprot, ko nozīmē paklausība Dievam. Pētiēt vārdus: «Kas nav ar mani, tas ir pret mani, un, kas ar mani nesavāc, tas izkaisa.» (Mat. 12:30) Es no visas sirds ceru, ka jūs abi kļūsit par patiesiem Dieva bērniem, par kalpiem, kuriem Viņš var uzticēt atbildības. Tad jums būs miers, uzticība un ticība. Jā, jūs abi varat būt priecīgi, uzticīgi kristieši. Attīstiet uztveres asumu, lai jūs zinātu, kā izvēlēties labo un atteikties no ļaunā. Pētiēt Dieva Vārdu. Kungs Jēzus grib, lai jūs tiktu glābti. Viņš tevi, mans brāli, ir brīnišķīgi saudzējis, lai tava dzīve varētu būt derīga. Ienes tajā visus iespējamus labos darbus.

Ja nopietni neilgosities kļūt par Dieva bērniem, jūs nesapratīsiet, kā palīdzēt viens otram. Esiet vienmēr maigi un uzmanīgi viens pret otru, atsakoties no savām vēlmēm un nodomiem, lai darītu laimīgu otru. Ik dienas jūs varat aizvien vairāk iepazīt sevi. Ik dienas jūs varat mācīties, [96] kā stiprināt sava rakstura vājās vietas. Kungs Jēzus būs jūsu gaisma, jūsu spēks, jūsu prieka kronis, ja pakļausit gribu Viņa gribai. [..]

[77] Jums sirdī ir nepieciešama pakļaujošā Dieva žēlastība. Neilgojieties pēc vieglas un neaktīvas dzīves. Visiem, kuri ir iesaistīti Kunga darbā, pastāvīgi ir jāsarģā sevi no savtības. Turiet savus lukturus gatavus un degošus. Tad jūs nebūsit neapdomīgi savos vārdos un darbos. Jūs abi būsit laimīgi, ja mēģināsiet izpatikt viens otram. Turiet savus logus aizvērtus pret zemi un atvērtus pret Debesīm.

Vīrieši un sievietes var sasniegt augstu attīstības pakāpi, ja viņi atzīs Kristu kā savu personīgo Glābēju. Esiet nomodā un lūdziet, nododot visu Dievam. Atziņa, ka jūs tiecaties pēc mūžīgās dzīvības, stiprinās un mierinās jūs abus. Domās, vārdos un darbos jums ir jābūt pasaules gaismai. Disciplinējiet sevi Kungā, jo viņš ir uzticējies jums svētas atbildības, ko nevar pienācīgi izpildīt bez šādas disciplīnas. Ticot Jēzum, jūs ne tikai izglābsit savas dvēseles, bet ar vārdiem un paraugu glābsit arī citas dvēseles. Lai Kristus ir jūsu paraugs. Paaugstiniet Viņu, kurš var dot jums spēku uzvarēt. Pilnībā

iznīciniet savtības sakni. Paaugstiniet Dievu, jo jūs esat Viņa bērni. Pagodiniet savu Glābēju, un Viņš dos jums vietu savā valstībā.⁶

⁶Vēstule 57,1902

5. Daļa—Pie Laulību Altāra

[78]

[79]

15. Nodaļa—Svinīgi Solījumi

[99] **Dieva nolūks vīram un sievai.** Dievs izveidoja no vīrieša sievieti, lai viņa būtu viņam par draugu un palīgu, lai būtu vienota ar viņu, iepriecinātu, iedrošinātu un svētītu viņu, bet viņš savukārt lai būtu viņas stiprais palīgs. Visi, kas uzsāk laulības attiecības ar svētu nolūku - vīrs, lai iegūtu sievietes sirds šķīsto pieķeršanos, sieva - lai mīkstinātu un uzlabotu sava vīra raksturu un pilnveidotu to -, piepilda viņiem uzticēto Dieva nolūku.

Kristus nenāca, lai laulību iznīcinātu, bet lai atjaunotu to sākotnējā svētumā un augstajā stāvoklī. Viņš nāca atjaunot Dieva morālo līdžību cilvēkā, un Viņš iesāka savu darbu, darot svētas laulības attiecības.¹

Viņš, kurš deva Ādamam Ievu kā palīgu, izdarīja savu pirmo brīnumu kāzās. Kristus iesāka savu publisko kalpošanu kāzu telpā, kur draugi un radi priecājās. Tādējādi Viņš darīja svētu laulību, atzīstot to par tradīciju, ko Viņš pats ir iecēlis. Viņš noteica, lai vīrieši un sievietes ir vienoti svētā laulībā, lai izaudzinātu ģimenes, kuru locekļiem, ar godu kronētiem, vajadzētu tikt atzītiem par augšā esošās ģimenes locekļiem.²

[81] **Jēzus grib laimīgas laulības.** Dievišķā mīlestība, kas plūst no Kristus, nekad neiznīcina cilvēcisko mīlestību, bet iekļauj to. Ar tās palīdzību cilvēciskā mīlestība tiek šķīstīta un attīrīta, paaugstināta un padarīta cēlāka. Cilvēciska mīlestība nekad nevarēs nest savus dārgos augļus, kamēr nebūs vienota ar dievišķo dabu un nebūs trenēta augt Debesu virzienā. Jēzus grib redzēt laimīgas [100] laulības, laimīgu ģimenes dzīvi.³

Līdzīgi visām citām Dieva labajām dāvanām, kas ir uzticētas cilvēcei, laulību ir sabojājis grēks. Taču evaņģēlija nolūks ir atjaunot tās šķīstumu un skaistumu. [..]

¹Manuskripts 16, 1899.

²Kristus dziedinošā kalpošana, 356.

³The Bible Echo, September 4, 1899.

Tikai Kristus žēlastība var padarīt laulību par tādu, kādu Dievs to bija plānojis, - par līdzekli cilvēces svētīšanai un pacelšanai. Tādējādi zemes ģimenes savā vienotībā, mierā un mīlestībā var būt simbols Debesu ģimenei.

Sabiedrības stāvoklis rada skumju priekšstatu par Debesu ideālu attiecībā uz šo svēto savienību. Tomēr pat tiem, kuri ir piedzīvojuši rūgtumu un vilšanos tur, kur bija cerējuši iegūt sadraudzību un prieku, Kristus evaņģēlijs piedāvā mierinājumu.⁴

Priecīgs notikums. Raksti apliecina, ka uz kāzām [Kānā] bija aicināti gan Jēzus, gan Viņa mācekļi. Kristus nav devis kristiešiem atļauju, uzaicinātiem uz kāzām, atbildēt: «Mums nevajadzētu piedalīties tik priecīgā pasākumā.» Apmeklējot šīs svinības, Kristus mācīja, ka Viņš gribētu, lai mēs priecājamies kopā ar tiem, kas priecājas, ievērojot Viņa baušļus. Viņš nekad neiebilda pret nevainīgiem cilvēku svētkiem, kas notiek saskaņā ar Debesu likumiem. Ir pareizi, ka Kristus sekotāji apmeklē svētkus, ko Kristus pagodināja ar savu klātbūtni. Pēc šo svētku apmeklēšanas Kristus piedalījās vēl daudzos citos, svētot tos ar savu klātbūtni un pamācībām.⁵

Izrādīšanās, izšķērdība un pārgalvīga jautrība kāzās nav piemērota. Laulību ceremonijas ir padarītas par izrādīšanās, izšķērdības un savu iegribu apmierināšanas pasākumu. Bet, ja derību slēdzošās puses ir vienotas reliģiskajos uzskatos un rīcībā un viss notiek saskaņā, un ce-remonija tiek vadīta bez izrādīšanās un pārspīlējumiem, [101] šo laiku kāzas nevar būt Dievam nepatīkamas.⁶

[82]

Nav iemesla, kāpēc mums vajadzētu lielu parādi vai izrādīties, pat ja puses ir pilnībā piemērotas viena otrai.⁷

Man vienmēr šķitis tik nepiemēroti, ka laulību svinības tiek saistītas ar pārgalvīgu jautrību un līksmi vai izlikšanos. Nē. Tā ir Dieva iecelta kārtība, uz ko ir jāraugās ar vislielāko nopietnību. Izveidojot ģimenes attiecības šeit, virs zemes, tām ir jāparāda, kādas tās būs Debesīs. Dieva gods vienmēr ir jāliek pirmajā vietā.⁸

⁴The Review and Herald, December 10, 1908.

⁵Manuskripts 16, 1899.

⁶The Review and Herald, September 25, 1888.

⁷Liecības draudzei 4, 515.

⁸Manuskripts 170, 1905.

Kāzas Vaitas kundzes mājās. Otrdien ap 11 no rīta mūsu lielā ēda-mistaba bija sagatavota kāzu ceremonijai. Brālis B noturēja dievkalpo-jumu, un tas noritēja jauki. Tika izteikts lūgums [..], lai māsa Vaita pie-lūgtu pēc laulības ceremonijas. Kungs deva man īpašu brīvību. Mana sirds tika mīkstināta un pakļauta Dieva Garam. Šajā gadījumā nebija vieglprātīgu joku vai mulķīgu vārdu: viss, kas bija saistīts ar šo laulību, bija svinīgs un svēts. Visam bija paceļošs un dziļi iespaidojošs raksturs. Kungs svētīja šo laulību, un šie divi cilvēki tagad ir savienojuši savas intereses strādāt misijas laukā, meklēt un glābt tos, kas ir pazuduši. Dievs svētīs viņus viņu darbā, ja viņi staigās pazemīgi ar Viņu, pilnībā balstoties uz Viņa apsolījumiem.⁹

Savienojot kopā divas dzīves [Piezīme. E. Vaitas piezīmes kāzu ceremonijas gadījumā sanatorijā Kalifornijā 1905. gadā]. Šis ir nozīmīgs laiks to cilvēku dzīves vēsturē, [102] kas stāvēja tavā priekšā, lai savie-notu savas intereses, savas simpātijas, mīlestību, darbu viens ar otru, lai kalpotu dvēseļu glābšanas darbā. Laulības attiecībās tiek sperts ļoti svarīgs solis - divas dzīves tiek savienotas vienā. Tas ir saskaņā ar Dieva gribu, ka vīrietis un sieviete tiek saistīti kopā Viņa darbā, lai virzītu to uz priekšu svētumā un pilnībā. Viņi to var.

[83] Dieva svētība mājās, kur pastāv šī savienība, ir kā saules gaisma De-besīs, jo tā ir Kunga izteiktā griba, ka vīram un sievai ir jātiek saistītiem kopā svētām savienības saitēm Jēzus Kristus pakļautībā, lai Viņš kon-trolētu un Viņa Gars vadītu. [..]

Dievs grib, lai mājas būtu vislaimīgākā vieta uz zemes, simbols Debesu mājām. Nesot laulības dzīves atbildības mājās, saistot savas intereses ar Jēzu Kristu, atbalstoties uz Viņa rokas un paļaujoties uz Viņu, vīrs un sieva var dalīties laimē šajā savienībā, ko slavē Dieva eņģeļi.

Laulība nemazina viņu lietderīgumu, bet stiprina to. Viņi var padarīt šo laulības dzīvi par kalpošanu, lai mantotu dvēseles Kristum. Es zinu, par ko runāju, jo trīsdesmit sešus gadus esmu vienota ar savu vīru, un mēs esam gājuši visur, kur Kungs ir licis iet. Šajā jautājumā mēs zinām, ka mums ir Dieva uzslava laulības attiecībās. Tāpēc tā ir svēta kārtība. [..]

⁹Manuskripts 23, 1894.

Un tagad es varu šajā reizē paņemt pie rokas šo mūsu brāli un tevi, viņa sievu, un aicināt jūs turpināt Dieva darbu vienoti. Es teiktu, padariet Dievu par savu padomdevēju. Savienojieties, savienojieties kopā.¹⁰

Padoms tikko precētam pārim. Mans dārgais brāli un māsa, [103] jūs esat savienojušies mūžu ilgā derībā. Jūsu izglītība laulības dzīvē ir sākusies. Pirmais gads laulībā ir pieredzes gūšanas gads, kurā sieva un vīrs iepazīst cits cita atšķirīgās rakstura īpašības, tāpat kā bērns mācās skolā. Šajā pirmajā laulības dzīves gadā lai nav nevienas nodaļas, kas varētu sabojāt jūsu nākotnes laimi. [..]

Mans brāli, tavas sievas laiks, spēks un laime tagad ir saistīta ar tavu laiku, spēku un laimi. Tava ietekme pār viņu var būt dzīvības smarža uz dzīvību vai nāves smarža uz nāvi. Esi uzmanīgs un nesabojā viņas dzīvi.

Mana māsa, tev tagad ir jāmacās pirmās praktiskās mācības attiecībā uz laulības dzīves atbildībām. Esi droša, ka tu mācies šīs mācības uzticīgi ik dienas. [..] Pastāvīgi sargies, lai nedotu vietu savtībai.

Jums katram ar savu mīlestību jādār limīgs otrs jūsu mūža savienībā. Katram ir jākalpo otra laimei. Tāda ir Dieva griba attiecībā uz jums. Lai gan jums ir jāķļūst kā vienam, nevienam no jums nav jāzaudē sava individualitāte, tai pazūdot otrā. Dievs ir jūsu individualitātes īpašnieks. Viņam jums jājautā: Kas ir pareizi? Kas ir nepareizi? Kā es vislabāk varu piepildīt savas radīšanas nolūku?¹¹

Solījums Debesu liecinieku priekšā. Dievs ir pavēlējis, lai starp tiem, kas dodas laulības attiecībās, valdītu pilnīga mīlestība un saskaņa. Lai līgava un līgavainis Debesu Visuma klātbūtnē solās sev mīlēt viens otru, kā Dievs ir noteicis. [..] Sievai ir jāgodā un jāparāda cieņa savam vīram, un vīram ir jāmīl un jālolo sava sieva.¹²

Vīriem un sievietēm, sākot laulības dzīvi, vajadzētu nodot sevi Dievam.¹³

¹⁰Manuskripts 170, 1905.

¹¹Liecības draudzei 7, 45.

¹²The Bible Echo, September 4, 1899.

¹³Manuskripts 70, 1903.

[104]Esiet uzticīgi savam laulību solījumam, esiet kā tērauds, atsa-cīdamies domās, vārdos vai darbos sabojāt savas dzīves ziņojumu kā cilvēki, kas bīstas Dievu un paklausa Viņa baušļiem. ¹⁴

¹⁴Vēstule 231,1903.

16. Nodaļa—Laimīga Un Veiksmīga Kopdzīve

[85]

[105] **Patiesa savienība ir mūžu gara pieredze.** Iegūt pareizu izpratni par laulības attiecībām ir visa mūža darbs. Tie, kas apprecas, iestājas skolā, kuru viņi šajā dzīvē nekad nepabeigs. ¹

Lai arī cik piesardzīgi un gudri tiek noslēgta laulība, tikai nedaudzi pāri ir pilnīgi vienoti, kad noslēdzas laulības ceremonija. Patiesa abu cilvēku savienošana laulībā ir vēlāko gadu darbs. ²

Kad dzīve ar savām mulsinošajām nastām un rūpēm stājas priekšā tikko precētajam pārim, romantika, ko iztēle bieži velta laulībai, pazūd. Vīrs un sieva iepazīst viens otra raksturu tā, kā to iepriekš nebija iespējams iepazīt. Šis ir viskritiskākais periods viņu pieredzē. Visas viņu nākotnes dzīves laime un lietderīgums ir atkarīgs no tagad pieņemtā virziena. Bieži viņi ierauga viens otrā negaidītas vājības un trūkumus, bet sirdis, ko ir savienojusi mīlestība, atklās arī labās īpašības, kas iepriekš nebija zināmas. Lai visi meklē otrā izcilo, nevis trūkumus. Bieži tā ir mūsu pašu attieksme, gaisotne, kas apņem mūs, kas nosaka to, ko mēs atklāsim otrā cilvēkā. ³

Mīlestība ir jāpārbauda. Pieķeršanās jūtām jābūt tik skaidrām kā kristāls un skaistām savā šķīstumā, tomēr tās var būt seklas, tāpēc ka nav pārbaudītas. Lai Kristus ir pirmais, pēdējais un vislabākais visā. Pastāvīgi raugieties uz Viņu, un jūsu mīlestība uz Viņu katru dienu kļūs dziļāka un stiprāka, nonākot [106] pārbaudījumos. Mīlestībai uz Viņu kļūstot stiprākai, jūsu mīlestība vienam pret otru kļūs dziļāka un stiprāka. ⁴

[86]

Lai gan var rasties grūtības, apmulsums un mazdūšīgi brīži, ne vīrs, ne sieva nedrīkst lolot domu, ka viņu savienība ir kļūda vai vilšanās. Apņemieties būt otram viss, kas varat būt. Turpiniet parādīt uzmanību, kādu parādījāt sākumā. Visos veidos iedrošiniet viens

¹Liecības draudzei 7, 45.

²Kristus dziedinošā kalpošana, 359, 360.

³Turpat, 360.

⁴Liecības draudzei 7, 46.

otru izcīnīt dzīves cīņas. Mācieties, lai vairotu viens otra laimi. Lai valda savstarpēja mīlestība, savstarpēja piedošana. Tad laulība, tā vietā lai būtu mīlestības gals, būs kā pats mīlestības sākums. Patiesas draudzības siltums un mīlestība, kas saista sirdi pie sirds, ir Debesu prieka priekšnojauta.⁵

Visiem ir jāattīsta pacietība, praktizējot to. Būdami laipni un piedo-doši, patiesa mīlestība uzturēs sirdī siltumu un tiks attīstītas tādas rak-stura īpašības, ko atzīst Debesis.⁶

Ienaidnieks cenšas atsvešināt. Sātans vienmēr ir gatavs izmantot ik reizi, kad rodas kādas domstarpības, un, balstoties uz apšaubāmām, iedzimtām vīra un sievas rakstura īpašībām, viņš centīsies radīt atsveši-nātību starp tiem, kas ir savienājuši savas intereses svinīgā derībā Dieva priekšā. Laulības solījumā viņi ir apsolijuši būt kā viens, sieva slēdzot derību mīlēt vīru un paklausīt viņam, vīrs apsolut mīlēt un lolot sievu. Ja Dieva likumam paklausa, konfliktu dēmons tiks turēts ārpus ģimenes un nenotiks ne interešu dalīšanās, ne arī tiks pieļauta pieķeršanās jūtu mazināšanās.⁷

Padoms stipras gribas pārim. Ne vīram, ne sievai [107] nav jāieņem valdnieka loma. Kungs ir noteicis principu, pēc kā ir jāvadās šajā jautājumā. Vīram ir jā rūpējas par sievu, kā Kristus rūpējas par draudzi. Un sievai ir jāciema un jā mīl vīrs. Abiem ir jāattīsta laipnības gars, apņēmoties nekad neapbēdināt vai nesāpināt otru. [..]

Nemēģiniet piespiest otru darīt tā, kā jūs vēlaties. Jūs nevarat to darīt un vienlaikus saglabāt otra mīlestību. Savas gribas uzspiešana iznīcina mieru un laimi mājās. Lai jūsu laulības dzīvē nav sacensības! Ja tā būs, neviens no jums nebūs laimīgs. Esiet laipni savā valodā un maigi rīcībā un aizmirstiet paši par savām vēlmēm. Esiet nomodā par saviem vārdiem, jo tiem ir spēcīga ietekme uz labu vai ļaunu. Lai nekāds asums neienāk jūsu balsī! Ienesiet savā vienotajā dzīvē Kristus līdzības radīto smaržu.⁸

Aplieciniet mīlestību vārdos un darbos. Ir daudzi, kuri mīlestības parādīšanu uzskata par vājumu, un viņi ir atturīgi, tā radīdami nepatiku citos. Šis gars apstādina līdzjūtības straumi. Ap-

⁵Kristus dziedinošā kalpošana, 360.

⁶The Review and Herald, February 2, 1886.

⁷Vēstule 18a, 1891.

⁸Liecības draudzei 7, 47.

spiežot sociālos un cēlsirdīgos impulsus, viņi vīst un viņu sirds kļūst vientuļa un auksta. Mums vajadzētu apzināties šo kļūdu. Mīlestība bez tās izpaušanas nevar ilgi pastāvēt. Lai neviena sirds, kas ir savienota ar tevi, nav badā laipnības un līdzjūtības trūkuma dēļ!

Lai ikviens dod mīlestību, nevis to pieprasa sev. Attīstiet to, kas jūsos ir viscēlākais, un esiet ātri ieraudzīt labās īpašības viens otrā. Apziņa, ka tiek novērtēts, ir brīnišķīgs stimulants un dod apmierinājumu. Līdzjūtība un cieņa iedrošina tiekties pēc izcilības, un mīlestība pieaug, ja tā tiek pamudināta sasniegt cēlus mērķus.⁹

Iemesls, kāpēc ir tik daudz cietsirdīgu vīriešu un sieviešu mūsu pa-saulē, ir tas, ka patiesas pieķeršanās jūtas tiek uzskatītas par vājumu un [108] tiek apspiestas un apkarotas. Cilvēka dabas labākā daļa ir sabojāta, un tās attīstība traucēta bērnībā. Ja dievišķās gaismas stari neizkausēs viņu aukstumu un cietsirdīgo savtību, šādu cilvēku laime ir aprakta uz visiem laikiem. Ja mēs gribam maigas sirdis, kāda bija Jēzum, kad Viņš dzīvoja virs zemes, un svētu līdzjūtību, kāda ir eņģeļiem pret grēcīgiem mirstīgajiem, mums ir jāattīsta līdzjūtība jau bērnībā. Tad mēs būsim attīrīti, paaugstināti un Debesu principu vadīti.¹⁰

[88]

Pārāk daudz rūpes un grūtību ir ienests mūsu ģimenēs, un pārāk maz tiek lolota dabiska vienkāršība, miers un laime. Vajadzētu mazāk rūpēties par to, ko saka pasaule ārpusē, un vairāk izrādīt pārdomātu uzmanību ģimenes lokā. Starp saimes locekļiem nevajadzētu izrādīties un parādīt pasaulīgu pieklājību, bet gan vairāk izrādīt maigumu un mīlestību, rūpes un kristīgu pieklājību. Daudziem ir jāmacās, kā padarīt mājas pievilcīgas un patīkamas. Pateicīgām sirdīm un laipniem skatieniem ir lielāka vērtība nekā bagātībai un izšķērdībai, un apmierinātība ar vienkāršām lietām padarīs mājas laimīgas, ja tajās būs mīlestība.¹¹

Uzmanības parādīšanas vērtība. Dievs pārbauda mūs ar vienkāršiem dzīves notikumiem. Mazās lietas ir tās, kas pārbauda sirdi. Neliela uzmanības parādīšana, neskaitāmi mazi gadījumi un vienkārša pieklājība ir tā, kas veido dzīves laimi. Laipnu, iedrošinošu, sirsnīgu vārdu un mazu laipnību trūkums ir tas, kas kopā veido nožēlojamu dzīvi. Beigās tiks atklāts, ka pašai dziedība, rūpējoties

⁹Kristus dziedinošā kalpošana, 360, 361.

¹⁰Liecības draudzei 3, 539.

¹¹Turpat, 4:621, 622.

par to laimi un labumu, kas ir ap mums, veido lielu [109] daļu no dzīves ziņojuma Debesīs. Turklāt tiks arī atklāts fakts, ka rūpes par sevi, neņemot vērā citu cilvēku laimi un labumu, Debesu Tēvs nav atstājis neievērotas. ¹²

Vīrs, kurš neizrādīja pieķeršanos. Mājas, kurās ir mīlestība un kurās mīlestība tiek izteikta vārdos, skatienos un darbos, ir vieta, kuru eņģeļiem patīk pagodināt ar savu klātbūtni un svētīt ar gaismas stariem no godības. Tajā pazemīgiem mājsaimniecības pienākumiem ir sava pievilcība. Neviens no dzīves pienākumiem sievai šādos apstākļos nebūs nepatīkams. Viņa tos veiks ar priecīgu garu un būs kā saulesstars visiem, kuri būs ap viņu. Viņa savā sirdī radīs melodiju Kungam. Šobrīd viņa jūtas tā, it kā viņai nepiederētu tavas sirds pieķeršanās jūtas. Tu viņai esi devis iemeslu tā justies. Tu veic [89] nepieciešamos pienākumus, kas gulstas uz tevi kā uz ģimenes galvu, bet kaut kā pietrūkst. Stipri pietrūkst mīlestības dārgās ietekmes, kas rada laipnu uzmanību. Mīlestībai vajadzētu būt redzamai skatienos un izturēšanās veidā, kā arī dzirdamai balss tonī. ¹³

Uz sevi vērsta sieva. To morālais raksturs, kas ir vienoti laulībā, ir vai nu paceļošs, vai graužošs. Lejupslīde, ko rada zems, viltīgs, savtīgs un nekontrolēts raksturs, sākas drīz pēc laulības ceremonijas. Ja jaunais vīrietis izdara gudru izvēli, viņš var iegūt cilvēku, kurš ir viņam līdzās, kurš nesīs savas dzīves nastas, cik vien būs viņa spēkos, un kurš viņu padarīs cēlāku un izsmalcinātāku, kā arī laimīgu savā mīlestībā. Bet, ja sieva ir svārstīga raksturā, sevi apbrīnojoša, kategoriska un apsūdzjoša, piedēvējot vīram [110] motīvus un jūtas, kas rodas tikai viņas pašas sabojātajā raksturā, ja viņa nespēj ieraudzīt viņa mīlestību un novērtēt to, bet runā par mīlestības trūkumu un pamestību, jo viņš neapmierina katru viņas untumu, viņa gandrīz neizbēgami radīs tādu lietu stāvokli, ko šķietami apraud. Viņa padarīs šīs apsūdzības par realitāti. ¹⁴

Draudzīgās sievas un mātes raksturojums. Tā vietā, lai iegrimtu tikai mājsaimniecības smagajos darbos, sievai un mātei jāatvēr laiks arī lasīšanai, jābūt labi informētai, lai būtu par sava vīra biedru un ciešā saskarē ar bērnu prātiem, kas ātri attīstās. Viņai gudri jāizmanto iespējas, kādas ir tagad, lai ietekmētu savus mīļos

¹²Turpat, 2:133, 134.

¹³Turpat, 2:417, 418.

¹⁴Vēstule 10, 1889.

izvēlēties augstāku dzīvi. Lai viņa atvēl laiku padarīt Glābēju par savu ikdienas Biedru un tuvu Draugu. Lai viņa atvēl laiku Viņa Vārdam, atvēl laiku doties ar bērniem ārā uz laukiem un mācīties par Dievu Viņa darbu skaistumā.

Lai viņa ir jautra un dzīvespriecīga! Tā vietā, lai katru brīdi pavadītu nebeidzamā šūšanā, padariet vakaru par patīkamu sadraudzības brīdi, ģimenes apvienošanas pēc ikdienas pienākumiem. Daudzi vīri šādā veidā būs vadīti izvēlēties savas mājas sabiedrību, nevis klubu vai salonu. Daudzi zēni tiktu atturēti no došanās uz ielas. Daudzas meitenes tiktu pasargātas no vieglprātīgiem un sliktiem draugiem. Mājas ietekme ve-cākiem un bērniem būtu tāda, kādu Dievs to bija plānojis, - mūžu gara svētība.

¹⁵

[90]

Laulības dzīve nav tikai romantika. Tai ir savas reālās grūtības un vienkāršie pienākumi. Sievai nav jāuzskata sevi par lelli, kas ir jāaprūpē, bet par sievieti. Viņai ir jāliek sev uz pleciem patiesas, nevis iedomātas nastas un jādzīvo izprotoša, saturīga dzīve, [111] atzīstot, ka ir arī citas lietas, par ko rūpēties, nevis tikai par sevi. [..] Patiesai dzīvei ir savas ēnas un ciešanas. Ikvienu dvēsele piedzīvos grūtības. Sātans pastāvīgi strādā, lai sētu šaubu sēklu ticībā un iznīcinātu ikvienu drosmi un cerību. ¹⁶

Padoms nelaimīgam pārim. Tava laulības dzīve lielā mērā ir bijusi kā tuksnesis - ar ļoti maz zaļām vietām, ko atcerēties ar pateicību. Tam tā nav jābūt.

Mīlestība nevar pastāvēt, ja tā neatklājas ārēji redzamos darbos, tāpat kā ugunskurs nevar degt bez malkas. Tu, brāli C, esi jūties tā, it kā parādīt maigumu laipnos darbos un izmantot iespēju izrādīt pieķeršanos savai sievai ar maigiem un laipniem vārdiem nebūtu tevis cienīgi. Tu esi mainīgs savās jūtās, un tevi ļoti ietekmē apkārtējie apstākļi. [..] Aizmirsti par savām darba rūpēm, problēmām un īgnumu, atstājot darba vietu. Nāc mājās ar priecīgu sejas izteiksmi, līdzjūtību, maigumu un mīlestību. Tas būs labāk, nekā tērēt naudu zālēm vai ārstiem savai sievai. Tā būs veselība miesai un spēks dvēselei. Jūsu dzīves ir bijušas ļoti nožēlojamas. Jūs abi esat pielikuši savu daļu, lai tas tā būtu. Dievam nepatīk jūsu nožēlo-

¹⁵Kristus dziedinošā kalpošana, 294.

¹⁶Vēstule 34, 1890.

jamais stāvoklis. Šāda situācija izveidojusies paškontroles trūkuma dēļ.

Jūs ļaujiet savām jūtām valdīt. Tu, brāli C, domā, ka parādīt mīlestību, runāt laipni un sirsnīgi ir tevis necienīgi. Tu uzskati, ka visi maigie vārdi norāda uz rakstura vājumu, un tāpēc ir nevajadzīgi.

[91] Bet to vietā tiek izteikti īgni vārdi, kas izraisa nesaskaņas, [112] strīdus un nopēlumu. [..]

Jums nav apmierināts gars. Tu kavējies pie savām grūtībām. Iedomāti trūkumi un nabadzība, kas ir tālu priekšā, ir tavā acu priekšā. Jūs jūtaties apbēdināti, satraukti un nomocījušies. Jūsu smadzenes, šķiet, deg, jūsu gars ir nospiests. Jūs nelolojat mīlestību pret Dievu un pateicību sirdī par visām svētībām, ar ko jūsu laipnais Debesu Tēvs jūs ir apveltījis. Jūs redzat tikai dzīves neērtības. Pasaulīgs neprāts nospiež jūs kā smagi dziļas tumsas mākoņi. Sātans līksmo pār jums, jo jūs piedzīvosit bēdas, lai gan miers un laime atrodas jūsu rokās. ¹⁷

Savstarpēja mīlestība un iecietība tiks atalgota. Bez savstarpējas iecietības un mīlestības neviens laicīgs spēks nevarēs noturēt ne tevi, ne tavu vīru kristīgā vienotībā. Jūsu sadraudzībai laulības attiecībās vajadzētu būt tuvai un maigai, svētai un paceļošai, izraisot garīgu spēku jūsu dzīvēs, lai jūs viens otram būtu viss, ko Dieva Vārds prasa. Kad jūs nonāksit stāvoklī, kādu Kungs vēlas, lai jūs sasniegtu, jūs atradīsiet Dievu un Debesis savā dzīvē. ¹⁸

Atcerieties, mans dārgais brāli un māsa, ka Dievs ir mīlestība un ka Viņa žēlastībā jūs varat gūt panākumus, darot viens otru laimīgu, kā jūs to solījāt laulības solījumā. ¹⁹

Vīri un sievas var aizsniegt viņiem doto Dieva ideālu, ja viņi ņems Kristu par savu palīgu. Ko cilvēcīga gudrība nevar izdarīt, to paveiks Viņa žēlastība to labā, kas atdos sevi Viņam mīlošā uzticībā. Viņa aizgādība var savienot sirdis saitēm, kam ir Debesu izcelsme. Mīlestība nebūs tikai maigu un glaimojošu vārdu apmaiņa. Debesu stelles auž ar metiem un audiem, kas ir smalkāki, tomēr stiprāki nekā zemes stellēs austie. Rezultāts nav plānas drānas, bet izturīgs

¹⁷Liecības draudzei 1, 695-697.

¹⁸Vēstule 18a, 1891.

¹⁹Liecības draudzei 7, 49.

audums, kas neizdils un izturēs pārbaudījumus. Sirds būs saistīta ar sirdi zelta mīlestības spēcīgām saitēm.²⁰

²⁰Kristus dziedinošā kalpošana, 362.

[92]

17. Nodaļa—Savstarpējie Pienākumi

[93]

[114] **Katram ir savi pienākumi** . Abiem cilvēkiem, kuri apvienojuši savas intereses kopīgā dzīvē, būs savas rakstura īpašības un personīgi pienākumi. Katram būs savs darbs, bet sievietes nevajadzētu vērtēt pēc darba daudzuma, ko viņas var paveikt, kā nastu nesējus dzīvniekus. Sievai ir jārotā ģimene kā gudra vīra sievai un dzīvesbiedrei. Uz katra soļa viņai vajadzētu jautāt: «Vai tas ir patiesas sievišķības standarts?» un «Kā es varu padarīt savu ietekmi mājās Kristus līdzīgu?» Vīram vajadzētu darīt sievai zināmu, ka viņš novērtē viņas darbu.¹

Sievai ir jāciens savs vīrs. Vīram ir jāmīl un jālolo sava sieva. Kā lau-lības solījums savieno viņus kā vienu, tā viņu ticībai Kristū vajadzētu padarīt viņus kā vienu Viņā. Kas Dievam varētu būt vēl patīkamāk, kā redzēt tos, kas, uzsākot laulības attiecības, kopā meklē iespējas mācīties par Jēzu un kļūt arvien piepildītākiem ar Viņa Garu?²

[94]

Tev tagad ir jāveic pienākumi, kādi pirms laulībām tev nebija. «.. ap-velciet dziļu līdzjūtību, labestību, pazemību, lēnprātību, iecietību citam pret citu.» (Kol. 3:12) «Dzīvojiet mīlestībā, kā Kristus mūs ir mīlējis.» (Ef. 5:2) Rūpīgi izpētiēt šādu pamācību: «Pakļaujieties cits citam Kristus bijībā: jūs, sievas, - saviem vīriem kā Kungam, jo vīrs ir sievas galva, tāpat kā Kristus ir draudzes galva, pats būdams savas miesas Pestītājs; [...] jūs, vīri, mīliet savas sievas, tāpat kā Kristus ir mīlējis savu draudzi un pats sevi tās labā ir ziedojis.» (Ef. 5:22-25).³

[115] **Dieva pamācība Ievai**. Ievai tika stāstīts par ciešanām un sāpēm, kas kopš šī brīža būs viņas daļa. Kungs teica: «Savu vīru tu kārosi, bet viņš valdīs pār tevi!» (1. Moz. 3:16) Dievs bija radījis viņu līdzīgu Ādamam. Ja viņi būtu palikuši paklausīgi Dievam - saskaņā ar Viņa lielo mīlestības likumu -, viņi vienmēr

¹Manuskripts 17, 1891.

²Manuskripts 36, 1899.

³Liecības draudzei 7, 46.

būtu saskaņā viens ar otru. Bet grēks bija ienesis nesaskaņas, un tagad viņu savienību varēja saglabāt un saskaņu nodrošināt tikai ar vienas vai otras puses pakļaušanos. Ieva bija pirmā, kura izdarīja pārkāpumu. Viņa bija kritusi kārdināšanā, atdaloties no sava drauga, pretēji dievišķajam norādījumam. Viņas lūguma dēļ Ādams grēkoja, un viņa tagad atradās sava vīra pakļautībā. Ja cilvēce būtu mīlējusi Dieva likumā ietvertos principus, šis spriedums, lai gan radies grēka dēļ, būtu viņiem izrādījies par svētību. Bet ļaunprātīgā varas izmantošana no vīrieša puses pārāk bieži ir padarījusi sievietes likteni ļoti rūgtu un viņas dzīvi - par nastu.

Ieva pie vīra sāniem Ēdenes dārzā bija pilnīgi laimīga, bet, līdzīgi mūsdienu nemierpilnajām Ievām, viņa padevās glaimiem par cerību ieiet augstākā attīstības stāvoklī nekā tā, ko Dievs bija viņai norādījis. Mēģinot pacelties augstāk par sākotnējo stāvokli, viņa nokrita daudz zemāk par to. Līdzīgas sekas piedzīvos visi, kuri nelabprāt ar prieku uzņemas savus dzīves pienākumus saskaņā ar Dieva plānu.⁴

Sievas pakļaujas, vīri mīl. Bieži tiek uzdots jautājums: «Vai sievai nevar būt pašai savas gribas?» Bībele skaidri apliecina, ka vīrs ir ģimenes galva. «Jūs, sievas, pakļaujieties vīriem.» (Kol. 3:18, KJV) Ja šī pavēle noslēgtos šeit, mēs varētu teikt, [116] ka sievas stāvoklis ir neapskaužams. Daudzos gadījumos tas ir ļoti smags un pārbaudošs stāvoklis, un būtu labāk, ja laulību būtu mazāk. Daudzi vīri apstājas pie vārdiem «sievas, pakļaujieties», bet mēs lasām tās pašas pavēles turpinājumu «tā piederas saskaņā ar Kungu» (Ef. 5:22, KJV).

[95]

Dievs prasa, lai sieva vienmēr būtu dievbijīga un godātu Viņu. Pilnīgi jāpakļaujas tikai Kungam Jēzum Kristum, kurš ir atpircis viņu kā savu bērnu ar savas dzīvības bezgalīgo maksu. Dievs viņai ir devis sirdsapziņu, ko viņa nedrīkst pārkāpt un palikt nesodīta. Viņas individualitāte nedrīkst pazust vīra individualitātē, jo viņa ir Kristus atpirkta. Ir nepareizi iedomāties, ka ar aklu nodošanos viņai ir jādara visās lietās tieši tā, kā saka vīrs, ja viņa zina, ka, to darot, tiks ievainota viņas miesa un gars, kas ir atpirkti no verdzības sātanam. Ir Viens, kurš sievai ir jāvērtē augstāk par vīru. Tas ir viņas Glābējs,

⁴Sentēvi un pravieši, 58, 59.

un viņai jāklausa vīram, kā Dievs ir norādījis - «tā piederas saskaņā ar Kungu».

Ja vīrs pieprasa pilnīgu sievas pakļaušanos, paziņojot, ka sievietei nav teikšanas vai savas gribas ģimenē, bet pilnībā jāpado-
das, viņš noliek savu sievu stāvoklī, kas ir pretējs Rakstiem. Šādi skaidrojot Rakstus, viņš sabojā laulības nolūku. Šis skaidrojums ir vienkārši radies, lai vīri varētu īstenot pašu izdomātu likumu, kas nav viņiem dota priekšrocība. Mēs lasām tālāk: «Jūs, vīri, mīliet savas sievas un neesiet skarbi pret viņām.» (Kol. 3:19) Kāpēc lai vīrs būtu skarbs pret sievu? Ja vīrs saskata sievā kļūdas un daudz trūkumu, skarbs gars ļaunumu nedziedinās.⁵

[117] **Sievas pakļaujas tikai tik daudz, cik vīri ir pakļāvušies Kristum.** Kunga Jēzus attiecības ar draudzi daudzu vīru attiecībās ar sievietēm nav pareizi attēlotas, jo viņi nerīkojas kā Kungs. Vīri paziņo, ka viņu sievietēm it visā ir jāpakļaujas viņiem. Taču Dieva nodoms nebija dot vīru rokās kontroli kā mājas galvām, ja viņi nav padevušies Kristum. Vīram ir jāatrodas Kristus vadībā, lai ar savu izturēšanos varētu parādīt Kristus attieksmi pret draudzi. Ja viņš ir rupjš, skarbs, nesavaldīgs, egoistisks, bargs un valdonīgs cilvēks, [96] lai viņš nekad neizsaka nevienu vārdu, ka vīrs ir sievas galva un ka viņai ir jāpakļaujas viņam visā, jo viņš nav Kungs, viņš nav vīrs šā vārda patiesajā nozīmē. [..]

Vīriem vajadzētu mācīties no parauga un mēģināt saprast, ko nozīmē Vēstules efeziešiem simbolā attēlotās Kristus attiecības ar draudzi. Vīram ir jābūt savas ģimenes Glābējam. Vai viņš stāvēs savā cēlajā, Dieva dotajā vīrišķībā, vienmēr cenšoties pacelt sievu un bērnus? Vai viņš ap sevi radīs šķīstu, jauku gaisotni? Vai viņš necentīsies tikpat cītīgi uzturēt Jēzus mīlestību, padarot to par mājās valdošu principu, kā viņš aizstāv savas tiesības uz autoritāti?

Ikvienam vīram un tēvam jāmēģina izprast Kristus vārdi ne tikai no vienas puses, kavējoties pie tā, ka sievietei ir jāpakļaujas savam vīram, bet Golgātas krusta gaismā, lai iztrastu savu stāvokli ģimenes lokā. «Jūs, vīri, mīliet savas sievas, tāpat kā Kristus ir mīlējis savu draudzi un pats sevi tās labā ir ziedojis, lai to darītu svētu, šķīstot mazgāšanā ar ūdeni caur vārdu.» (Ef. 5:25, 26) Jēzus atdeva sevi

⁵Vēstule 18, 1891

krusta nāvei, [118] lai Viņš varētu mūs Svētā Gara ietekmē šķīstīt un pasargāt no visa grēka un piesārņojuma.⁶

Nepieciešama savstarpēja iecietība. Mums ir vajadzīgs Dieva Gars, citādi mūsu mājās nekad nebūs saskaņas. Sieva, ja viņai būs Kristus gars, būs uzmanīga savos vārdos. Viņa kontrolēs savu garu, viņa būs pakļāvīga un tomēr nejutīsies kā verdzene, bet kā sava vīra sabiedrotā. Ja vīrs ir Dieva kalps, viņš neuzkundzēsies pār sievu. Viņš nebūs patvaļīgs un kategorisks. Mēs nevaram būt par daudz piesardzīgi, uzturot mīlestību savās mājās. Jo mājas, ja tajās mājo Kunga Gars, ir Debesu simbols. [...] Ja viens kļūdās, otrs parādīs Kristum līdzīgu iecietību un vienaldzīgi nenovērsīsies.⁷

Ne vīram, ne sievai nevajadzētu mēģināt patvaļīgi kontrolēt otru. Nespiediet viens otru pakļauties jūsu vēlmēm. Jūs nevarat to darīt un saglabāt viens otra mīlestību. Esiet laipni, pacietīgi un iecietīgi, taktiski un pieklājīgi. Dieva žēlastībā jūs varat gūt panākumus, padarot cits citu laimīgus, kā jūs to apsolījāt laulības solījumā.⁸

Lai katrs laipni pakļaujas. Laulības dzīvē vīrieši un sievietes rei-zēm rīkojas kā nedisciplinēti, ietiepīgi bērni. Vīrs grib iet savu ceļu, sieva - savu, un neviens nevēlas labprātīgi pakļauties. Šāds stāvoklis var izraisīt tikai vislielāko nelaimi. Gan vīram, gan sievai vajadzētu būt labprātīgiem atstāt savu ceļu vai uzskatus. Laime nav iespējama, kamēr abi stūrgalvīgi rīkojas, kā viņiem patīk.⁹

Ja vīrieši un sievietes nemācīsies no Kristus, Viņa lēnprātības un pazemības, viņi atklās impulsīvu, nesaprātīgu garu, kādu bieži parāda bērni. Stiprā, nedisciplinētā griba meklēs iespējas valdīt pār citiem. Tā-diem ir jāpārdomā Pāvila vārdi: «Kad biju mazs [119] bērns, es runāju kā bērns, domāju kā bērns un spriedu kā bērns, kad kļuvi vīrs, es atmetu bērna dabu.» (1. Kor. 13:11)¹⁰

Ģimenes sarežģījumu pārvarēšana. Ja vīrs un sieva nav pakļāvuši savas sirdis Dievam, nav viegli novērst ģimenes sarežģījumus, pat ja abi mēģina taisnīgi un godīgi sadalīt savus pienākumus. Kā vīrs un sieva var dalīties savos uzskatos par mājas dzīvi un saglabāt mīlošu, stipru pieķer-šanos viens otram? Viņiem va-

⁶Manuskripts 17, 1891.

⁷Vēstule 18, 1891.

⁸Kristus dziedinošā kalpošana, 361.

⁹Manuskripts 31, 1911.

¹⁰Vēstule 5 5, 1902.

jadzētu būt vienotiem savās interesēs par visu, kas saistās ar mājas uzturēšanu, un sievai, ja viņa ir kristiete, būs ko-pīgas intereses ar vīru kā savu biedru. Jo vīram ir jābūt ģimenes galvai. ¹¹

Padoms nesaskanīgām ģimenēm . Tavs gars ir nepareizs. Ieņemot kādu pozīciju, tu visu labi neapsver un neapdomā, kā tas, ka tu paliec pie saviem uzskatiem un, ne ar vienu nerēķinoties, ieaud tos savās lūgšanās un sarunās, ietekmēs tavu ģimeni, lai gan zini, ka tava sieva ir citos uzskatos. Tā vietā, lai cienītu sievas jūtas un, kā džentlmenim pienākas, laipni izvairītos no tādiem jautājumiem, par kuriem zini, ka jūsu viedokļi atšķiras, tu esi turpinājis kavēties pie tiem un stūrgalvīgi paudis savus uzskatus, neņemot vērā nevienu sev līdzās. Tu esi uzskatījis, ka citiem nav tiesības redzēt lietas citādāk nekā tev. Šādi augļi neaug uz kristieša koka. ¹²

[98] Mans brāli, mana māsa, atveriet sirds durvis, lai uzņemtu Jēzu. Ielūdziet Viņu savā dvēseles templī. Palīdziet viens otram uzvarēt grūtības, kas ienāk ikviena laulības dzīvē. Jums būs ugunīga [120] cīņa, lai uzvarētu savu ienaidnieku velnu, un, ja jūs gaidāt Dieva palīdzību šajā kaujā, jums abiem ir jāapvienojas, apņemoties uzvarēt, apzīmogot savas lūpas pret jebkādu nepareizu vārdu izteikšanu, pat ja jums ir jākrīt uz ceļiem un skaļi jākliež: «Kungs, rāj manas dvēseles ienaidnieku!» ¹³

Kristus ikvienā sirdī radīs vienotību. Ja Dieva griba tiek piepildīta, vīrs un sieva cienīs viens otru un uzturēs mīlestību un uzticību. Jebko, kas varētu sabojāt mieru un ģimenes vienotību, vajadzētu stingri apspiest un lolot laipnību un mīlestību. Tas, kurš parādīs maiguma, iecietības un mīlestības garu, atklās, ka pretī saņem tādu pašu garu. Kur valda Dieva Gars, tur nebūs runas par nepiemērotību laulības dzīvē. Ja Kristus, godības cerība, patiešām valdīs sirdīs, tad mājās būs mīlestība un vienotība. Kristus, mājojot sievas sirdī, būs saskaņā ar Kristu, kurš mājo vīra sirdī. Viņi kopā centīsies iegūt mājokli, ko [121] Kristus ir aizgājis sagatavot tiem, kuri Viņu mīl. ¹⁴

¹¹Manuskripts 31, 1911.

¹²Liecības draudzei 2, 418.

¹³Vēstule 105, 1893.

¹⁴The Signs of the Times, November 14, 1892.

18. Nodaļa—Laulības Dzīves Pienākumi Un Priekšrocības

[99]

Jēzus neieviesa celibātu. Tos, kuri uzskata laulības attiecības kā Dieva svētu kārtību, ko sargā Viņa svētie priekšraksti, pakļausies saprāta balsij.¹

Jēzus nenoteica celibātu nevienai cilvēku grupai. Viņš nenāca, lai iznīcinātu svētās laulības attiecības, bet lai tās paaugstinātu un atjaunotu sākotnējā svētumā. Viņš ar patiku raugās uz ģimenes attiecībām, kurās valda svēta un nesavtīga mīlestība.²

Laulība ir likumīga un svēta. Ēšana un dzeršana vai precēšanās nav grēks. Precēties bija likumīgi Noas dienās, un tas ir likumīgi arī tagad, ja pret to, kas ir likumīgs, pareizi izturas un nenoved līdz grēcīgām pārmērībām. Bet Noas dienās vīrieši precējās, neprasīdami padomu Dievam un nemeklēdami Viņa vadību un padomu. [..]

Faktam, ka visām dzīves attiecībām ir pārejošs raksturs, vajadzētu atstāt pārveidojošu ietekmi uz visu, ko mēs darām un sakām. Noas dienās laulību Dieva priekšā grēcīgu padarīja pārmērīgā mīlestība pret to, kas pats par sevi bija likumīgs. Šajā pasaules laikmetā ir daudzi, kuri pazaudē savas dvēseles, pilnīgi nododoties domām par laulību un aizraujoties pašās laulību attiecībās.³

Laulību attiecības ir svētas, bet šajā samaitātajā laikmetā tās aizēno viss iespējamais zemiskums. Tās tiek ļaunprātīgi izmantotas un ir kļuvušas par noziegumu, [122] kas tagad veido vienu no pēdējo dienu zīmēm, tieši tāpat kā laikā pirms plūdiem. [..] Ja laulību svētais raksturs un prasības tiek pareizi izprastas, tad arī tagad Debesis tās atzīs un rezultātā tiks pagodināts Dievs un abas puses būs laimīgas.⁴

[100]

¹A Solemn Appeal, 139.

²Manuskripts 126, 1903.

³The Review and Herald, September 25, 1888.

⁴Liecības draudzei 2, 252.

Laulību attiecību priekštiesības . Tiem, kas sevi sauc par kristie-šiem, vajadzētu pienācīgi pārdomāt visas laulību attiecību priekštiesību sekas [Piezīme. Citos tekstos E. Vaitas kundze runā par «privātumu un laulības attiecību priekštiesībām». Sk. Liecības draudzei 2. sēj. 90. lpp. - Sastādītāji] un svētam principam vajadzētu būt katras darbības pamatā.⁵

Daudzos gadījumos vecāki .. ir ļaunprātīgi izmantojuši savas laulības dzīves priekštiesības un ar izdabāšanu ir stiprinājuši savas dzīvnieciskās kaislības.⁶

Pienākums izvairīties no pārmērībām. Ja atļauto un likumīgo noved pārmērībās, tas padara to par skumju grēku.⁷

Daudzi vecāki nav ieguvuši laulības dzīvei nepieciešamās zināšanas. Viņi nav pasargāti, lai sātans negūtu virsroku un nekontrolētu viņu prātus un dzīves. Viņi nesaprot, ka Dievs viņiem prasa kontrolēt savu laulības dzīvi un nepieļaut tajā nekādas pārmērības. Tikai nedaudzi apzinās, ka valdīt pār savām kaislībām ir viņu reliģisks pienākums. Viņi ir apvienojušies laulībā pēc savas izvēles un tāpēc spriež, ka laulība izda-bāšanu zemiskākajām kaislībām padara svētu. Pat vīrieši un sievietes, kas apliecina dievbijību, ļauj brīvu vaļu savām iekāres pilnajām kaislībām un nedomā, ka Dievs viņiem prasa atbildību par dzīvības enerģijas izšķiešanu, kas vājina viņu spēku un visu organismu.⁸

[101] [123] **Lai moto ir pašai dziedība un sātība.** Ak, kaut es varētu likt visiem saprast viņu pienākumu pret Dievu saglabāt garu un miesu vislabākajā stāvoklī, lai kalpošana Radītājam būtu pilnīgi nevainojama! Lai kristīga sieva gan vārdos, gan darbos atturas satraukt vīra dzīvnieciskās kaislības! Daudziem vairs nemaz nav spēka, ko tam varētu izšķiest, jo no jaunības dienām, apmierinot dzīvnieciskās kaislības, viņi ir padarījuši vājas savas smadzenes un sagravuši organisma spēkus. Laulības dzīves moto vajadzētu būt pašai dziedībai un sātībai.⁹

Mums ir svinīgs pienākums pret Dievu turēt garu šķīstu un ķermeņi veseli, lai mēs varētu būt par svētību cilvēcei un pilnīgi kalpot

⁵Turpat, 2:380.

⁶Turpat, 2:391.

⁷Liecības draudzei4, 505.

⁸Liecības draudzei2, 472.

⁹Liecības draudzei 2, 477, 478.

Dievam. Apustulis izsaka šos brīdinājuma vārdus: «Lai jūsu mirstīgajā miesā vairs nevalda grēks, kas liek paklausīt tās iekārēm!» (Rom. 6:12) Viņš uzrunā mūs tālāk, sakot, ka «ikviens, kas piedalās sacīkstēs, atturas no visa cita» (1. Kor. 9:25). Viņš pārliecina visus, kas sauc sevi par kristiešiem, pienest savu miesu kā «dzīvu, svētu un Dievam tīkamu upuri» (Rom. 12:1). Viņš saka: «Bet es šaustu un paverdzinu savu miesu, lai, sludinādams citiem, pats nekļūtu atmetams.» (1. Kor. 9:27) ¹⁰

Tā nav šķīsta mīlestība, kas pamudina vīru padarīt savu sievu par instrumentu kārību apmierināšanai. Tās ir dzīvnieciskās kaislības, kas alkst pēc apmierinājuma. Cik maz ir to vīru, kas savu mīlestību atklāj apustuļa norādītajā veidā: «Tāpat kā Kristus ir mīlējis savu draudzi un pats sevi tās labā ir ziedojis, [nevis lai to piesārņotu, bet] lai to darītu svētu, šķīstot mazgāšanā ar ūdeni caur vārdu, .. [lai tā būtu] svēta un ne-vainojama.» (Ef. 5:25-27) Lūk, tādu mīlestību starp laulātajiem Dievs atzīst kā svētu! Mīlestība ir šķīsts un svēts princips, bet iekāres pilnas kaislības [124] neatzīs ierobežojumus un tās nepārvaldīs saprāts. Tās ir aklas, lai ieraudzītu sekas. Tās nevēlas procesam izsekot no cēloņa līdz sekām. ¹¹

Kāpēc sātans cenšas vājināt paškontroli . Sātans cenšas mazināt šķīstuma standartu un vājināt to paškontroli, kuri dodas laulības attiecībās, jo viņš zina, ka, kamēr virsroku gūst zemākās kaislības, morālie spēki pamazām kļūst vājāki, un viņam nav jāuztraucas par šo cilvēku garīgo augšanu. Viņš arī zina, ka nekādā citā veidā nevar uzspiest sava neciešamā tēla zīmogu uz viņu atvasēm un ka tādā veidā viņš var veidot viņu raksturus pat vēl vairāk nekā viņu vecāku raksturus. ¹²

[102]

Pārmērību sekas. Vīri un sievas, kādu dienu jūs uzzināsiet, kas ir ie-kāre un kādas sekas ir tās apmierināšanai. Laulības attiecībās ir atrodamas tikpat zemiskas kaislības kā ārpus tām. ¹³

Kādas ir sekas, ja ļauj vaļu zemākām kaislībām? Guļamistaba, kur vajadzētu būt klātesošiem Dieva eņģeļiem, tiek padarīta nesvēta ar ne-svētu rīcību. Un tāpēc, ka valda apkaunojošs dzīvnieciskums,

¹⁰Liecības draudzei 2, 381.

¹¹Liecības draudzei 2, 473.

¹²Kristīgā sātība, 130.

¹³Liecības draudzei 2, 473

ķermeņi ir samaitāti. Pretīga rīcība vada pie pretīgām slimībām. Tas, ko Dievs ir devis kā svētību, tiek padarīts par lāstu.¹⁴

Nododoties seksuālām pārmērībām, efektīvi tiek iznīcināta mīlestība pret svētbrīžiem, smadzenēm tiek atņemtas organismu uzturošās vielas un dzīvības spēki visietekmīgākajā veidā tiek izsmelti. Nevienai sievietei nevajadzētu palīdzēt savam vīram šajā pašiznīcības darbā. Viņa to nedarīs, ja būs zinoša un patiesi mīlēs savu vīru.

Jo vairāk izdabā dzīvnieciskām kaislībām, jo spēcīgākas tās [125] kļūst un alkst pēc jauna apmierinājuma. Lai dievbijīgi vīrieši un sievietes pamostas savam pienākumam! Daudzi, kas sauc sevi par kristiešiem, cieš no nervu un smadzeņu paralīzes, kam par iemeslu ir nesātība šajā ziņā.¹⁵

Vīriem ir jābūt apdomīgiem. Vīriem vajadzētu būt uzmanīgiem, piesardzīgiem, pastāvīgiem, uzticīgiem un līdzjūtīgiem. Viņiem vajadzētu parādīt mīlestību un līdzjūtību. Ja viņi piepilda Kristus vārdus, viņu mīlestība nebūs zema, laicīga, jutekliska rakstura, kas vadīs viņu miesas iznīcībā un padarīs viņu sievas slimas un vājas. Viņi neizdabās zemiskām kaislībām, skandinot savām sievietēm, ka viņām ir jāpadodas vīram visās lietās. Ja vīram ir rakstura cēlums, šķīsta sirds un cēls prāts, kam ir jābūt katram kristietim, tas atklāsies laulības attiecībās. Ja viņam būs Kristus prāts, viņš neiznīcinās miesu, bet būs pilns maigas mīlestības, cenšoties aizsniegt visaugstāko standartu Kristū.¹⁶

Kad iezogas šaubas. Neviens vīrs nespēs patiesi mīlēt savu sievu, ja viņa pacietīgi atļaus sevi padarīt par viņa verdzeni un kalponi viņa samaitātajām kaislībām, jo ar savu pasīvo pakļaušanos sieva zaudē vēr-tību, kas viņai reiz bija viņa acīs. Vīrs sievietē vairs nesaskata nekā cēla, jo redz to zemajā līmenī, un drīz viņam rodas aizdomas, ka viņa tikpat pa-devīgi ļaus sevi pazemot kādam citam. Viņš šaubās par sievas uzticību un šķīstumu, nogurst no viņas un meklē jaunas sievietes, kuras pamodināt, pastiprinot savas ellišķīgās kaislības. Dieva likums netiek cienīts. Šie vīrieši ir sliktāki par lopiem. Viņi ir dēmoni cilvēku izskatā. Viņi nepazīst paceļošos un cēlinošos patiesas, svētas mīlestības principus.

¹⁴Manuskripts 1, 1888.

¹⁵Liecības draudzei 2, 477

¹⁶Manuskripts 17, 1891.

[126] Arī sieva kļūst greizsirdīga uz savu vīru, un viņai ir aizdomas, ka viņš tikpat ātri būtu gatavs veltīt savu uzmanību citai, ja vien būtu iz-devība. Viņa redz, ka vīra rīcību vairs nekontrolē sirdsapziņa vai dievbi-jība. Iekāres pilnās kaislības ir nojaukušas visas šīs svētās barjeras. Viss, kas vīrā ir Dievam līdzīgs, ir padarīts par zemas, dzīvnieciskas iekāres kalpu. ¹⁷

Nesaprātīgu prasību problēma. Jautājums, kas tagad ir jāatrisina, ir: vai sievai ir jājūtas saistītai, lai bez ierunām pakļautos sava vīra prasībām, ja viņa saprot, ka vīru kontrolē nekas cits kā tikai zemiskas kaislības, un ja viņas saprāts un spriedums ir pārlicināts, ka viņa kaitē savai miesai, ko Dievs ir pavēlējis turēt svētu un godājamu un saglabāt kā dzīvu upuri Dievam?

Tā nav skaidra un svēta mīlestība, kas sievai liek apmierināt sava vīra dzīvnieciskās tieksmes uz savas veselības un dzīvības rēķina. Ja viņai ir patiesa mīlestība un gudrība, viņa centīsies novērst vīra domas no iekāres pilnu kaislību apmierināšanas un pievērst tās augstām un garīgām tēmām, pārdomājot interesantus garīgus jautājumus. Iespējams, ka ir jāpazemojas un, pat riskējot izsaukt viņa nepatiku, sirsnīgi jāpārlicina, ka viņa nedrīkst pazemot savu miesu, ļaujoties seksuālām pārmērībām. Sievai vajadzētu maigi un laipni atgādināt vīram, ka Dievam ir galvenās un augstākās prasības pret visu viņas būtņi un ka viņa nevar tās ignorēt, jo lielajā Dieva dienā viņai par visu būs jāatbild. [..]

[104]

Ja viņa paaugstinās savas pieķeršanās jūtas un ar svētumu un godu saglabās savu šķīsto, sievišķīgo cieņu, sieviete var darīt daudz ar savu saprātīgo ietekmi, darot svētu savu vīru un tādējādi piepildot savu augsto misiju. Tā rīkojoties, viņa var izglābt gan sevi, gan savu vīru, tā [127] paveicot divkāršu darbu. Šajā jautājumā, kas ir tik delikāts un grūti vadāms, ir vajadzīga liela gudrība un pacietība, kā arī morāla drosmē un spēks. Spēku un žēlastību var atrast lūgšanās. Sirsnīgai mīlestībai ir jābūt valdošajam principam sirdī. Tikai mīlestība uz Dievu un mīlestība uz vīru var būt īstais pamats rīcībai.

Pakļaudama savu miesu un prātu vīra pārvaldībai un visās lietās pasīvi padodamās viņa gribai, upurējot savu sirdsapziņu, cieņu un personību, sieva pazaudē iespēju atstāt spēcīgu ietekmi uz labu,

¹⁷Liecības draudzei 2, 474, 475.

kas viņai piemīt, lai padarītu cēlāku arī vīru. Viņai vajadzētu padarīt maigāku viņa bargo raksturu, un viņas svētu darošajai ietekmei vajadzētu atklāties tādā veidā, kas attīra un šķīsta, vadot vīru nopietni cīnīties, lai spētu valdīt pār savām kaislībām un kļūt daudz garīgākam, lai viņi abi varētu būt dievišķās dabas līdzdalībnieki, izbēguši no samaitātības, kas iekāres dēļ valda pasaulē. Ietekmes spēks var lielā mērā vadīt prātu uz augstām un cēlām tēmām, pacelt pāri zemajai, jutekliskajai izdabāšanai, pēc kā dabiski tiecas žēlastības neatjaunota sirds. Ja sieva jūt, ka, lai izpatiktu vīram, viņai ir jānolaižas līdz viņa standartam, ja dzīvnieciskās kaislības ir galvenais pamats viņa mīlestībai un tās kontrolē viņa rīcību, viņa izsauc Dieva nepatiku, jo neizplata svētdarošu ietekmi uz savu vīru. Ja sieva jūt, ka viņai ir jāpakļaujas vīra dzīvnieciskajām kaislībām bez iebildumiem, viņa nesaprot savu pienākumu ne pret Dievu, ne pret vīru. ¹⁸

Mūsu ķermeņi ir atpirkts īpašums. Zemākās kaislības mājō miesā un darbojas caur to. Vārdi «miesa» un «miesīgs» vai «miesas iekāres» ietver zemāko, samaitāto dabu; miesa pati nevar rīkoties pretī Dieva gribai. Mums ir pavēlēts sist krustā miesu ar visām tās kārībām. Kā mēs to darīsim? [128] Vai mēs radīsim sāpes savam ķermenim? Nē. Bet mēs nogalināsim kārdinājumu grēkot. Ir jāizslēdz samaitātās domas. Katrai domai ir jānonāk Jēzus Kristus gūstā. Visas dzīvnieciskās tieksmes ir jāpakļauj dvēseles augstākajiem spēkiem. Mīlestībai uz Dievu ir jābūt visaugstākajai varai. Kristum vienīgajam ir jāieņem tronis. Mūsu miesas ir jāuzskata par Viņa atpirktu īpašumu. Miesas locekļiem ir jākļūst par taisnības instrumentiem. ¹⁹

¹⁸Turpat, 2:475-477.

¹⁹Manuskripts 1, 1888.

6. Daļa—Jaunās Mājas

[106]

[107]

19. Nodaļa—Kur Vajadzētu Atrasties Mājām?

[131] **Vadošie principi, izvēloties vietu.** Dievs grib, lai mēs, izvēloties mājvietu, vispirms pārdomātu morālo un reliģisko ietekmi, kas apņems mūs un mūsu ģimeni. ¹

Mums vajadzētu izvēlēties garīgajai izaugsmei vislabvēlīgāko sabiedrību, kurā varēsīm izmantot jebkuru sev pieejamo palīdzību; sātans izmantos daudzus šķēršļus, lai padarītu mūsu ceļu uz Debesīm pēc iespējas grūtāku. Mēs varam nonākt situācijās, kurās tiksīm pārbaudīti, jo daudzi nevar iegūt tādu apkārtni, kādu gribētu. Tomēr mums nevajadzētu labprātīgi pakļaut sevi ietekmei, kas nav labvēlīga kristīga rakstura veidošanai. Kad pienākums sauc mūs to darīt, mums vajadzētu būt divtik modriem un lūgt, lai Kristus žēlastībā mēs paliktu nesamaitāti. ²

Evaņģēlijs .. mūs māca novērtēt lietas pēc to patiesās vērtības un pielikt vislielākās pūles pie tā, kam ir vislielākā vērtība, proti, kas neies bojā. Šī mācība ir nepieciešama tiem, uz ko gulstas atbildība izvēlēties mājas. Viņiem nevajadzētu ļaut sevi novirzīt no visaugstākā mērķa. [..]

[109] Domājot par dzīvesvietu, lai šis nolūks vada izvēli. Lai jūs nevada ilgas pēc bagātības, modes diktāts vai sabiedrības ieradumi. Pārdomājiet, kas būs visvienkāršākais, visšķīstākais, visveselīgākais un kam būs patiesa vērtība. [..]

Tā vietā, lai kavētos tur, kur var redzēt tikai cilvēka darbus, kur skati un skaņas bieži ierosina ļaunas domas, kur nemiers un apjukums izraisa nogurumu un nemieru, dodieties tur, [132] kur varat redzēt Dieva darbus. Atrodiet mieru garam dabas skaistumā, klusumā un mierā. Lai acis kavējas pie zaļiem laukiem, birztalām un pakalniem! Raugieties uz zilajām debesīm, ko neaptumšo pilsētas putekļi un dūmi, un elpojiet dzīvinošo Debesu gaisu! ³

¹Sentēvi un pravieši, 169.

²Vēstis jauniešiem, 419.

³Kristus dziedinošā kalpošana, 363, 366, 367.

Paraugš - pirmās mājas . Mūsu pirmo vecāku mājām bija jāklūst par paraugu pārējo cilvēku mājām, viņu bērniem izejot un piepildot visu zemi. Šīs mājas, ko bija izskaistinājusi Dieva roka, nebija grezna vieta. Cilvēki savā lepnumā priecājas par varenām un dārgām celtnēm un godā savu pašu roku darbu. Bet Dievs Ādamu ielika dārzā. Tā bija viņa mājvieta. Zilās debesis bija tās velve, zeme ar smalkajām puķēm un dzīvi zaļo paklāju bija tās grīda, un koku lapotie zari bija tās pārsegs. Sienas rotāja viskrāšņākie rotājumi - lielā Mākslinieka roku darbs. Svētā pāra apkārtnē bija pastāvīga mācība - patiesa laime ir rodama nevis lepnumā un ārišķībās, bet savienībā ar Dievu Viņa radītajos darbos. Ja cilvēki mazāk uzmanības pievērstu mākslīgajam un uzturētu lielāku vienkāršību, viņi nonāktu tuvāk Dieva nolūkam, kāds Viņam bija, tos radot. Lepnums un godkāre nekad nesniedz apmierinājumu, bet tie, kuri ir patiesi gudri, atradīs spēcinošu un cēlinošu prieku tajos avotos, ko Dievs devis visiem.⁴

Dievs izvēlas zemes mājas savam Dēlam. Jēzus nāca uz šo zemi, lai paveiktu vislielāko darbu, kāds jebkad ir paveikts starp cilvēkiem. Viņš nāca kā Dieva vēstnieks, lai parādītu mums, kā dzīvot tā, lai nodrošinātu dzīvē vislabākos rezultātus. Kādi bija nosacījumi, ko Bezgalīgais Tēvs izvēlējās savam Dēlam? Vientuļa mājvieta Galilejas [133] kalnos, saime, ko uzturēja ar godīgu, sevi cienošu darbu, dzīves vienkāršība, ik-dienas cīņa ar grūtībām, sevis uzpurēšana, taupība un pacietīga, priecīga kalpošana, mācību stunda kopā ar savu māti pie atvērta Rakstu ruļļa, rīta vai vakara krēsla zaļajā ielejā, dabas svētā kalpošana, radības un dievišķās aizgādības pētīšana, dvēseles savienība ar Dievu - tie bija Jēzus bērniecības apstākļi un iespējas.⁵

[110]

Lauku mājas Apsolītajā zemē. Tuksnesī sāktās mācības tika turpinātas Apsolītās zemes apstākļos, kas bija labvēlīgi pareizo ieradumu veidošanai. Cilvēki nedrūzmējās pilsētās, bet katrai ģimenei bija savs lauku īpašums, kas nodrošināja visas dabiskās veselīgās svētības nesa-maitātā dzīvē.⁶

Vides ietekme uz Jāņa raksturu. Jānis Kristītājs, Kristus priekštecis, savas pirmās pamācības saņēma no saviem vecākiem.

⁴Sentēvi un pravieši, 49, 50.

⁵Kristus dziedinošā kalpošana, 365, 366.

⁶Turpat, 280.

Lielu daļu savas dzīves viņš pavadīja tuksnesī. [..] Tā bija Jāņa izvēle atteikties no pilsētas dzīves priekiem un greznuma un dot priekšroku tuksneša bargajai disciplīnai. Šeit apkārtne bija labvēlīga, lai attīstītu vienkāršības un paš aizliedzības ieradumus. Pasaules trokšņu netraucēts, viņš šeit varēja apgūt dabas, atklāsmes un aizgādības sniegtās mācības. [..] Jau no bērnības viņš zināja savu misiju, un viņš pieņēma šo svēto pienākumu. Viņam tuksneša vientulība bija bēgšana no sabiedrības, kurā aizdomas, neticība un nešķīstība bija pārņēmušas gandrīz visu. Viņš neuzticējās savam spēkam, lai pretotos kārdinājumiem, [134] un vairījās no pastāvīgas saskares ar grēku, lai nezaudētu tā pārmērīgā grēcīguma izjūtu.

7

Citas vērtības, ko sniedz augšana lauku mājās. Tā bija lielākajai daļai vislabāko un viscēlāko cilvēku visos laikmetos. Lasiet Ābrahāma, Jēkaba un Jāzepa, Mozus, Dāvida un Elīšas vēsturi. Pētiet vēlāko laiku cilvēku dzīves, kas darbojās atbildīgos amatos.

[111] Cik daudzi no viņiem bija uzauguši lauku mājās! Viņi nepazīna greznību. Viņi nepavadīja savu jaunību izpriecās. Daudzi bija spiesti cīnīties ar nabadzību un grūtībām. Viņi agri iemācījās strādāt, un viņu aktīvā dzīve brīvā dabā deva visām viņu spējām enerģiju un prasmī pielāgoties. Būdami atkarīgi paši no saviem resursiem, viņi mācījās pārvarēt grūtības un šķēršļus, iemantojot drosmi un neatlaidību. Viņi apguva pašpaļāvību un paškontroli. Lielā mērā pasargāti no ļauniem biedriem, viņi bija apmierināti ar dabas priekiem un pilnīgo sadraudzību. Viņi bija vienkārši savā gaumē un sātīgi ieradumos. Viņus pārvaldīja principi, un viņi uzauga šķīsti, spēcīgi un patiesi. Aicināti savam dzīves darbam, viņi tam veltīja fizisku un garīgu spēku, gara enerģiju, spēju plānot un izdarīt, un neatlaidību pretoties ļaunumam, kas viņus pasaulē bija padarījis par pozitīvu spēku uz labu.⁸

⁷Liecības draudzei 8, 221.

⁸Kristus dziedinošā kalpošana, 366.

20. Nodaļa—Ģimene Un Pilsēta

[112]

[135] **Pilsētas dzīves riski.** Dzīve pilsētās ir nepareiza un mākslīga. Spēcīgā tieksme iegūt naudu, satraukuma virpulis un izpriecu meklēšana, slāpes pēc izrādīšanās, greznība un izšķērdība - tie visi ir spēki, kas lielām ļaužu masām novērš prātu no dzīves patiesā nolūka. Tie atver durvis daudziem ļaunuma veidiem. Pār jauniešiem tiem ir gandrīz nepārvarams spēks. Viens no visviltīgākajiem un bīstamākajiem kārdinājumiem, kam pakļauti bērni un jaunieši pilsētās, ir mīlestība uz izpriecām. Brīvdienu ir daudz. Spēles un zirgu skriešanās sacīkstes saista tūkstošus, un sajūsmas un izpriecu virpulis novērš viņus no dzīves mierīgajiem pienākumiem. Nauda, ko vajadzēja ietaupīt labākiem mērķiem, tiek izšķiesta izpriecām.¹

Pārdomājiet no veselības viedokļa. Vide pilsētās bieži ir kaitīga veselībai. Pastāvīga saskare ar slimībām, piesārņots gaiss, netīrs ūdens, netīra pārtika, pārpildītas, tumšas, neveselīgas dzīvesvietas ir daži no ļaunumiem, ar ko jāsastopas.

Dieva nolūks nebija, lai cilvēki drūzmētos pilsētās, saspiesti māju rindās un dzīvokļos. Sākumā Viņš mūsu pirmos vecākus ielika skaistu skatu un skaņu vidū, un Viņš ilgojas, lai arī mēs priecājamies par to mūsu laikos. Jo tuvāk esam Dieva sākotnējam plānam, jo labvēlīgāks mūsu stāvoklis, lai nodrošinātu veselību miesai, prātam un dvēselei.²

[113]

[136] **Šaušalību perēkļi.** Pilsētas ir pilnas ar kārdinājumiem. Mums savu darbu vajadzētu plānot tā, lai jaunos cilvēkus turētu tālāk no šīs samaitātības.³

Bērniem un jauniešiem vajadzētu būt ļoti piesardzīgiem. Viņus vajadzētu turēt tālu prom no šaušalību perēkļiem, kas atrodami mūsu pilsētās.⁴

¹ Kristus dziedinošā kalpošana, 364.

² Turpat, 365.

³ Country Living, 30.

⁴ Turpat, 12.

Nemiers un kņada . Tā nav Dieva griba, ka Viņa ļaudis apmetas pil-sētās, kur ir pastāvīgs nemiers un kņada. Bērnus vajadzētu no tā pasargāt, jo visu sistēmu demoralizē steiga, drūzma un troksnis. ⁵

Problēmas ar darbu. Tresti, arodbiedrības un streiki ietekmē dzī-ves apstākļus pilsētā, un tie kļūst aizvien smagāki. Mūsu priekšā ir no-pietnas problēmas, un daudzām ģimenēm došanās prom no pilsētām būs nepieciešamība. ⁶

Drīzā iznīcība. Laiks ir tuvu, kad lielās pilsētas tiks aizslaucītas, un visiem vajadzētu būt brīdinātiem par šo tuvojošos tiesu. ⁷

Ak, ja Dieva ļaudis saprastu, ka drīz tiks iznīcināts tūkstošiem pilsētu, kas tagad ir gandrīz atdotas elkdievībai! ⁸

Pasaulīgu interešu un naudas kāres dēļ. Bieži ir tā, ka vecāki nerūpējas, lai viņu bērni tiktu pareizi ietekmēti. Izvēloties mā-jas, viņi domā vairāk par savām pasaulīgajām interesēm, nevis par morālo un sociālo gaisotni, un bērni izveido draudzības saites, kas ir nelabvēlīgas dievbijības attīstībai [137] un pareizu raksturu vei-došanai. [..]

[114] Vecāki, kas apsūdzat kānaāniešus savu bērnu upurēšanā Molo-ham, ko jūs darāt? Jūs pienesat visdārgāko upuri savam dievam - naudai -, un tad, kad jūsu bērni izaug nepatīkami un nepiemīlīgi rak-sturā, kad viņi parāda noteiktu bezdievību un tieksmi uz bezdievību, jūs vainojat savu ticību, jo tā nav spējusi viņus glābt. Jūs pļau-jat to, ko esat sējuši, tās ir savtīgas pasaules mīlestības un žēlastības līdzekļu ignorēšanas sekas. Jūs aizvedat savas ģimenes uz kārdinājumu pilnām vietām, un Dieva šķirstu, savu godību un aizsardzību, jūs neuzskatāt par būtisku. Kungs nav darījis brīnumu, lai atbrīvotu jūsu bērnus no kārdinājumiem. ⁹

Pilsētas nepiedāvā nekādu labumu. Nav pat viena ģimene no simts, kuras fiziskā vai garīgā veselība uzlabotos, dzīvojot pilsētā. Ticība, cerība, mīlestība, laime daudz labāk var tikt iegūta vientuļās vietās, kur ir lauki, pakalni un koki. Aizvediet savus bērnus prom no pilsētas skaņām un skatiem, prom no automašīnu un pajūgu trokšņa,

⁵Turpat, 29.

⁶Kristus dziedinošā kalpošana, 364.

⁷Evanģelizācija, 29.

⁸The Review and Herald, September 10, 1903.

⁹Liecības draudzei 5, 320.

un viņu prāti kļūs veselīgāki. Būs daudz vieglāk viņu sirdīs izaudzēt Dieva Vārda patiesību.¹⁰

Padoms pārcelties no laukiem uz pilsētām. Daudzi vecāki pārceļ savas lauku mājas uz pilsētu, uzskatīdami pilsētu par vēlamāku vai ienesīgāku vietu. Tomēr ar šādām pārmaiņām viņi savus bērnus pakļauj daudziem un lieliem kārdinājumiem. Zēniem nav nodarbošanās, un viņi savu laiku pavada uz ielas, soli pa solim ieslīgstot izvirtībā, līdz zaudē interesi par to, kas ir labs, šķīsts un svēts. Cik daudz labāk būtu, ja vecāki paliktu kopā ar savām ģimenēm laukos, kur [138] vislabāk var iegūt fizisku un garīgu spēku. Lai jaunieši mācās apstrādāt zemi, un ļaujiet viņiem gulēt saldajā miegā, kas radies no noguruma un nevainīga darba.

Vecāku nevērības dēļ jaunieši pilsētās sabojā savu dzīvi un piesārņo dvēseles Dieva priekšā. Tāds vienmēr būs bezdarbības auglis. Nabag-mājas, cietumi un karātavas atklāj ciešanu pilno stāstu par nevērību pret vecāku pienākumiem.¹¹

Labāk upurēt jebkuru pasaulīgu labumu, nekā pakļaut briesmām dvēseles, kuras ir nodotas jūsu aprūpē. Tām uzbruks kārdinājumi, un tām ir jāmaca stāties tiem pretī. Jūsu pienākums ir atbrīvoties no jebkuras ietekmes, iznīcināt jebkuru ieradumu, pārgriezt jebkuru saiti, kas jūs attur no visbrīvākās, visatvērtākās, vissirsnīgākās sevis [115] un savas ģimenes nodošanas Dievam.

Pārpildītas pilsētas vietā meklējiet vientuļu vietu, kur jūsu bērni pēc iespējas vairāk būs pasargāti no kārdinājumiem un kur viņus varēs apmācīt un izglītēt būt derīgiem. Praviētis Ecēhiēls min iemeslus, kas noveda pie Sālamana grēka un iznīcības: «Lepnība, maizes pārpilnība un daudz brīva laika - tāda bija viņas un viņas meitas dzīve, nabagam un cietējam tās vis nepalīdzēja.» (Ec. 16:49) Visiem, kuri vēlas izbēgt no Sodomas likteņa, ir jāizvairās no tāda ceļa, kas atnesa šai ļaunajai pilsētai Dieva sodu.¹²

Apmetoties uz dzīvi Sodomā, Lats bija pilnībā apņēmiens izsargāties no netaisnības un pavēlēt savai saimei pēc sevis, bet piedzīvoja pilnīgu neveiksmi. Apkārtējā samaitājošā ietekme ietekmēja viņa paša ticību, un bērnu sakari ar Sodomas iedzīvotājiem

¹⁰Country Living, 13.

¹¹The Review and Herald, September 13, 1881

¹²Liecības draudzei 5, 232,233.

padarīja viņa intereses līdzīgas sodomiešu interesēm. Sekas ir acīm redzamas. Daudzi vēl joprojām izdara līdzīgu kļūdu.¹³

[139] Izvēlieties un iekārtojiet savas mājas tik tālu no Sodomas un Gomoras, cik vien varat. Turieties ārpus lielām pilsētām. Ja iespējams, iekārtojiet savas mājas klusā lauku vientulībā, pat ja nekad nebūsit bagāti, tā darīdami. Apmetieties tur, kur ir vislabākā ietekme.¹⁴

Kungs man deva norādījumu brīdināt mūsu ļaudis neapmesties pilsētās, lai nodrošinātu mājas savām ģimenēm. Tēvi un mātes, esmu pamācīta teikt: «Nekļūdieties un turiet bērnus savā teritorijā.»¹⁵

Tagad ir laiks pamest pilsētas. Mana vēsts - aizvediet savas ģime-nes no pilsētām.¹⁶

Ir pienācis laiks, kad, ja Dievs paver ceļu, ģimenēm vajadzētu pamest pilsētas. Bērnus vajadzētu vest uz laukiem. Vecākiem vajadzētu atrast tik piemērotu vietu, cik pieļauj viņu līdzekļi. Mājvieta var būt arī maza, taču blakus vajadzētu būt zemei, ko var apstrādāt.¹⁷

[116] Pirms Dieva sods nāk pār zemes iedzīvotājiem, Kungs aicina visus, kas ir israēlieši, patiešām sagatavoties šim notikumam. Vecākiem Viņš sūta brīdinājuma saucienu: sapulciniet savus bērnus savās mājās, paņemiet viņus prom no tiem, kas neciena Dieva likumus un kas māca un dara ļaunu. Atstājiet lielās pilsētas, cik vien ātri iespējams.¹⁸

Dievs palīdzēs saviem ļaudīm. Vecāki var iegādāties nelielas mājas laukos, kur ir zeme, ko apstrādāt, kur var iekopt augļu dārzu un kur var audzēt dārzeņus un augļus, ko likt galdā gaļas, kura bojā pa asinsva-diem plūstošās [140] dzīvības asinis, vietā. Laukos bērnus neskars pilsētas dzīves samaitājošā ietekme. Dievs palīdzēs saviem ļaudīm atrast tādas mājas ārpus pilsētas.¹⁹

¹³Sentēvi un pravieši, 168.

¹⁴Manuskripts 57, 1897

¹⁵Country Living, 12, 13.

¹⁶Turpat, 29.

¹⁷Turpat, 24.

¹⁸Liecības draudzei 6, 195

¹⁹Medical Ministry, 310.

21. Nodaļa—Lauku Dzīves Priekšrocības

[117]

[141] **Ar zemes gabalu un ērtu māju** . Kad vien iespējams, vecāku pienākums ir atrast saviem bērniem mājas laukos.¹

Tēvi un mātes, kam pieder zemes gabals un ērta māja, ir karaļi un karalienes.²

Neuzskatiet, ka jums kaut kas ir atņemts, ja tiek aicināti atstāt pilsētas un pārcelties uz laukiem. Šeit bagātīgas svētības sagaida tos, kas tās satvers.³

Veicina ekonomisko drošību . Atkal un atkal Kungs ir devis norādījumu ļaudīm vest savas ģimenes prom no pilsētām uz laukiem, kur viņi paši var sevi nodrošināt. Jo nākotnē pirkšanas un pārdošanas problēma būs ļoti nopietna. Mums tagad vajadzētu sākt ņemt vērā pamācību, kas mums atkal un atkal ir dota: izejiet no pilsētām uz lauku apgabaliem, kur mājas nav cieši cita pie citas un kur jūs netraucēs ienaidnieks. (Vairāk padomu par šo tēmu lasiet nodaļā «Lauku dzīve».)⁴

Padoms pilsētas iedzīvotājam. Tev būtu labi nolikt savas sarežģītās rūpes un atrast patvērumu laukos, kur nav jūtama tik spēcīga jauniešu morāli samaitājoša ietekme. Tā ir taisnība, ka arī laukos nebūsi pilnīgi atbrīvots no problēmām un rūpēm, bet tu varēsi izvairīties no daudziem ļaunumiem un aizvērt durvis kārdinājumu straumēm, kas draud gūt virsroku [142] pār tavu bērnu prātiem. Viņiem vajadzīga nodarbo-šanās un pārmaiņas. Mājas dzīves vienmuļība padara viņus nemierīgus un satrauktus, un viņiem jau ir izveidojies ieradums satīties ar pilsētas netikumīgajiem zēniem, tādējādi apgūstot ielas dzīves paradumus.

[118]

Dzīvot laukos viņiem būtu liela svētība. Aktīva dzīve brīvā dabā at-tīstītu gan viņu prātu, gan miesu. Vajadzētu būt dārzam, ko kopt, kur viņi varētu atrast gan izpriecas, gan lietderīgu nodarbošanos.

¹Country Living, 12.

²Fundamentals of Christian Education, 327.

³Country Living, 14.

⁴Turpat, 9, 10.

Augu un puķu audzēšana uzlabo gaumi un spriedumu, savukārt Dieva skaistās un labās dabas iepazīšana atstās izsmalcinošu un cēlu ietekmi uz prātu, saistot to ar visa Meistaru un Radītāju.⁵

Lauku iedzīvotājiem garantētas bagātīgas svētības. Zemei ir svētības, kas apslēptas tās dzīlēs, lai tie, kuriem ir drosme, griba un ne-atlaidība, varētu iegūt tās dārgumus. [...] Daudziem zemniekiem nav izdevies no savas zemes iegūt pienācīgu atdevi, tāpēc ka šo darbu uz-skatījuši par pazemojošu. Viņi nesaprot, ka tajā ir svētība gan viņiem pašiem, gan viņu ģimenēm.⁶

Darbs, kas atspirdzina prātu, izsmalcinās raksturu. Apstrādājot zemi, uzmanīgs strādnieks pamanīs, ka viņa priekšā atveras dārgumi, par kuriem viņš nav iedomājies. Neviens nevar gūt panākumus lauksaimniecībā vai dārzkopībā, neņemot vērā saistītos likumus. Ir jāpēta katras augu sugas īpašās vajadzības. Katram augam vajadzīga sava augsne un aprūpe, un veiksmes priekšnosacījums ir ievērot likumus, kas pārvalda katru augu. Piesardzība, kas nepieciešama, pārstādot augus, kad pat neviens sakņu atzars nedrīkst tikt saspīests vai nepareizi novietots, rūpes par jaunajiem augiem, zaru izgriešana un laistīšana, sargāšana no salnas naktī [143] un no saules dienā, ravēšana, cīņa ar slimībām un kaitēkļiem, audzēšana un plānošana - tas viss ne tikai māca svarīgās mācības, kas saistītas ar rakstura attīstību, bet darbs pats ir attīstības līdzeklis. Rūpība, pacietība, uzmanības pievēršana sīkumiem, paklausība likumam paveic vissvarīgāko audzināšanas darbu. Pastāvīgā saskare ar dzīvības noslēpumu un dabas piemīlību, kā arī maigums, kas nepieciešams, kalpojot šai skaistajai Dieva radībai, atspirdzina prātu, izdaiļo un padara cēlāku raksturu.⁷

[119]

Dievs izglītos un pamācīs. Viņš, kurš Ādamam un Ievai Ēdenē mā-cīja kopt dārzu, pamācīs arī cilvēkus mūsdienās. Pie Viņa ir gudrība tam, kas ar zemi, stāda un sēj sēklu. Zemei ir savi apslēptie dārgumi, un Kungs gribētu, kaut tūkstoši un desmitiem tūkstoši, kas drūzmējas pilsētās, lai nopelnītu niecīgu naudas summu, apstrādātu zemi. [...] Tie, kuri aizvedīs savas ģimenes uz laukiem, noliks tās tur, kur būs mazāk kārdinājumu. Bērni, kuri ir kopā ar vecākiem, kas mīl un bīstas Dievu, ir daudz labākā situācijā, lai mācītos no Lielā

⁵Liecības draudzei 4, 136.

⁶Fundamentals of Christian Education, 326, 327.

⁷Audzināšana, 111, 112.

Skolotāja, kas ir gudrības avots. Viņiem ir daudz vairāk labvēlīgu iespēju kļūt derīgiem Debesu valstībai.⁸

Dieva plāns Israēla zemei. Nepaklausot Dievam, Ādams un Ieva pazaudēja Ēdeni, un grēka dēļ visa zeme bija nolādēta. Tomēr, ja Dieva tauta ņemtu vērā Viņa norādījumus, viņu zemes auglība un skaistums tiktu atjaunots. Dievs pats deva norādījumus par augsnes apstrādi, un viņiem bija [144] jāsadarbojas ar Viņu tās atjaunošanā. Tādējādi visa zeme Dieva valdībā kļūtu par garīgu patiesību mācību. Kā paklausībā Viņa dabas likumiem zemei ir jāražo savi dārgumi, tā paklausībā Viņa morāles likumiem cilvēku sirdīm ir jāatspoguļo Viņa rakstura īpašības.⁹

Atrodiet garīgas mācības ikdienas dzīvē. Dievs mūs ir ielicis skaistajā dabas ainavā, lai piesaistītu un ieinteresētu prātu. Viņa nodoms ir, lai mēs saistītu dabas krāšņumu ar Viņa raksturu. Ja uzticīgi pētīsim dabas grāmatu, atradīsim auglīgu augsni bezgalīgās mīlestības un Dieva spēka pārdomāšanai.¹⁰

Kristus savu mācību saista ne tikai ar atpūtas dienu, bet arī ar darba nedēļu. [...] Apstrādājot zemi un sējot, arot un vācot ražu, Viņš māca mūs ieraudzīt Viņa žēlastības darba ilustrāciju sirdī. Viņš ilgojas, lai mēs atrastu dievišķās patiesības mācību ikvienā lietderīgā darbā un katrā dzīves jomā. Tad ikdienas darbs vairs neatņems mūsu uzmanību un nevadīs mūs tā, ka aizmirstam Dievu. Tas turpinās mums atgādināt par mūsu Radītāju un Pestītāju. Dieva domas skries kā zelta pavediens cauri visām mūsu mājas rūpēm un darbiem. Mums Viņa vaiga godība būs ieraugāma dabas vaigā. Mums arvien jāmacās jaunas mācības par Debesu patiesību un jāpieaug Viņa šķīstuma līdzībā.¹¹

[120]

Dabu un cilvēkus pārvalda vieni un tie paši likumi. Lielais Skolotājs savus klausītājus veda dabā, lai viņi varētu klausīties balsī, kas runā visā radībā. Un, viņu sirdīm kļūstot maigākām un prātiem uzņēmīgākām, Viņš palīdzēja viņiem saprast [145] garīgās mācības, ko mācīja ai-navas, pie kurām kavējās viņu acis. [...] Viņa mācībās bija kaut kas tāds, kas ieinteresēja katru prātu, uzrunāja katru sirdi. Tādējādi ikdienas pie-nākumus, tā vietā lai tie kļūtu

⁸Fundamentals of Christian Education, 326.

⁹Kristus līdzības, 289.

¹⁰Vēstis jauniešiem, 365, 366.

¹¹Kristus līdzības, 2 6 , 27.

tikai par rutīnu, kam atņemtas augstākās domas, apgaismoja un paaugstināja pastāvīgie atgādinājumi par garīgo un neredzamo.

Tā arī mums ir jāmāca. Ļaujiet bērniem redzēt dabā Dieva gudrības un mīlestības izpausmi. Lai domas par Viņu ir saistītas ar putniem, puķēm un kokiem. Lai viss, ko redzam, kļūst par neredzamā izskaidrojumu, un visi dzīves notikumi ir līdzekļi, ar kuru palīdzību mācīt dievišķo mācību.

Bērniem tādā veidā mācoties visās radītajās lietās un dzīves piedzīvojumos saskatīt mācību, parādiet, ka tie paši likumi, kas pārvalda dabu un dzīves notikumus, pārvalda arī mūs, ka tie ir doti mūsu labumam un ka tikai paklausībā tiem mēs varam atrast patiesu laimi un veiksmi. ¹²

[121] **Sniedziet praktiskas mācības lauksaimniecībā.** No gandrīz ne-skaitāmajām mācībām, ko māca dažādie augšanas procesi, daži vis-dārgākie ietverti Glābēja līdzībā par sēklas augšanu. Tai ir mācības, ko mācīt gan jauniem, gan veciem. [..]

Sēklas dīgšana aino garīgās dzīves sākumu, un auga attīstība ir simbols rakstura attīstībai. [..] Vecākiem un skolotājiem, cenšoties iemācīt šīs mācības, darbu vajadzētu padarīt praktisku. Lai bērni paši sagatavo zemi un sēj sēklas. Viņiem strādājot, vecāki vai skolotāji var stāstīt par sirds dārzu, kurā tiek sētas labas un sliktas sēklas. Tāpat kā dārzs ir jāsagatavo dabiskajām sēklām, tā arī sirdis ir jāsagatavo patiesības sēklai. [..] Neviens negaida, ka neapstrādāts zemes gabals nesīs uzreiz [146] ražu. Čaklas, neatlaidīgas pūles ir jāpieliek augsnes sagatavošanā, sēklas sēšanā un audzēšanā. Tāpat ir jābūt arī garīgajā sēšanā. ¹³

Nepareizie ieradumi uzskatīti par nezālēm . Ja iespējams, mājām vajadzētu atrasties ārpus pilsētas, kur bērniem būs augsne, ko apstrādāt. Lai viņiem ir pašiem savs zemes gabals. Mācot viņus, kā izveidot dārzu, kā sagatavot augsni sēklai un cik svarīgi ir izravēt nezāles, māciet arī, cik svarīgi ir nepieļaut savā dzīvē nepievilcīgu un kaitējošu rīcību. Māciet viņus tā izturēties pret nepareiziem ieradumiem, kā viņi izturas pret nezālēm dārzā. Lai mācītu šīs mācības, būs vajadzīgs laiks, bet tas atmaksāsies, lielā mērā atmaksāsies. ¹⁴

¹²Audzināšana, 102, 103.

¹³Turpat, 104, 105, 111.

¹⁴Counsels to Teachers, Parents, and Students, 124.

Mājas vide liecina par mūsu ticību. Vecākiem ir pienākums pret Dievu padarīt savu apkārtni tādu, kas saskan ar patiesību, ko viņi ap-liecina. Viņiem ir jāsniedz saviem bērniem pareizas mācības, un bērni mācīsies saistīt mājas uz Zemes ar mājām Debesīs. Ģimenei šeit, cik vien iespējams, jābūt paraugam Debesu mājām. Tad kārdinājumi izdabāt tam, kas ir zemisks un pazemojošs, zaudēs savu spēku. Bērniem vajadzētu mācīt, ka viņi ir tikai praktikanti šeit un viņiem jāizglītojas, lai kļūtu par to māju iedzīvotājiem, ko Kristus ir aizgājis sagatavot tiem, kuri Viņu mīl un kuri ievēro Viņa baušļus. Šis ir visaugstākais pienākums, kas ir jāpaveic vecākiem. ¹⁵

[122]

Vecāki, jūsu mājām jāatrodas laukos! Tik ilgi, kamēr Dievs man dos spēku uzrunāt savus ļaudis, es turpināšu aicināt vecākus atstāt pilsētas un iegādāties mājas laukos, kur viņi var apstrādāt zemi un mācīties no dabas grāmatas mācības par [147] šķīstumu un vienkāršumu. Daba ir Kunga klusais kalps, kas mums ir dots, lai mācītu garīgas patiesības. Tā stāsta mums par Dieva mīlestību un pasludina lielā Mākslinieka gudrību.

Man patīk skaistas puķes. Tās ir piemiņa no Ēdenes, norādot uz svēto zemi, kurā mēs, ja būsīm uzticīgi, drīz ieiesim. Kungs vada manu prātu ieraudzīt puķu un koku veselību dodošās īpašības. ¹⁶

¹⁵Kristīgā sātība, 144.

¹⁶Vēstule 47,1903.

[123]

22. Nodaļa—Mājas Būvēšana Un Iekārtošana

[148] **Nodrošiniēt ventilāciju, saules gaismu un ūdens no-** vadīšanu . Būvējot mājas, neatkarīgi no tā, vai tās ir publiskas vai dzīvojamās mājas, vajadzētu nodrošināt labu ventilāciju un daudz saules gaismas. Šajā ziņā draudzes un skolas telpām bieži ir daudz trūkumu. Pareizas ventilācijas trūkums lielā mērā rada miegainumu un trulumu, kas iznīcina daudzu svētrunu ietekmi un padara skolotāja darbu grūtu un neefektīvu.

Cik vien iespējams, visām ēkām, kas paredzētas dzīvošanai, vajadzētu atrasties augstā, labi nosusinātā vietā. Tas nodrošinās sausu vietu. [..] Pret to bieži ir pārāk vieglprātīga attieksme. Pastāvīgi slikta veselība, nopietnas slimības un daudzi nāves gadījumi rodas no mitruma un ze-mām, slikti drenētām vietām.

Māju būvniecībā īpaši svarīgi ir nodrošināt kārtīgu ventilāciju un daudz saules gaismas. Ikvienā mājas telpā ir jābūt gaisa plūsmai un daudz gaismai. Guļamistabām vajadzētu būt tā izvietotām, ka tajās ir brīva gaisa plūsma dienu un nakti. Istaba, kurā katru dienu neieplūst gaiss un saules gaisma, nedrīkst būt par guļamistabu. Lielākajā daļā valstu guļamistabas ir jāaprīko ar apkures iekārtām, lai tās būtu siltas un sausas aukstā un mitrā laikā.

[124]

Par viesistabām vajadzētu rūpēties tāpat kā par telpām, kas paredzētas pastāvīgai lietošanai. Tāpat kā guļamistabām, arī tajās vajadzētu būt nepārtrauktai gaisa plūsmai un saules gaismai un tās vajadzētu aprīkot ar apkures iekārtām, lai likvidētu mitrumu, kas uzkrājas telpās, [149] kas pastāvīgi netiek lietotas. Cilvēks, kurš guļ istabā, kurā neiespīd saules gaisma, vai gultā, kas nav pilnībā sausa un izvēdināta, riskē ar savu veselību un bieži vien arī ar dzīvību. [..]

Tiem, kuri rūpējas par gados vecākiem cilvēkiem, jāatceras, ka viņiem it īpaši vajag sausas un ērtas istabas. Gadiem ejot, enerģija sarūk, samazi-not dzīvības spēkus, lai pretotos neveselīgām ietekmēm. Tāpēc vecajiem cilvēkiem ir vislielākā vajadzība pēc saules gaismas un svaiga, tīra gaisa. ¹

¹Kristus dziedinoša kalpošana, 274, 275. [158]

Izvairieties no zemām vietām . Ja gribam, lai mūsu mājas ir vieta, kur mājo veselība un laime, mums tās ir jāceļ vietās, kur nav neveselīgās ietekmes un mitruma, kas ir zemajās vietās, un jāļauj brīvi ienākt Debesu dzīvību dodošajiem līdzekļiem. Iztieciet bez smagiem aizkariem, atveriet logus un žalūzijas, neļaujiet vīnogulājiem, lai arī cik tie skaisti, aizēnot logus un kokiem būt tuvu mājai un aizsegt saules gaismu. Saules gaisma varbūt izbalinās paklājus un padarīs blāvus bilžu rāmjus, bet tā padarīs veselīgi sārtus bērnu vaigus. ²

Mājas pagalms . Pagalms ar dažiem kokiem un krūmājiem piemērotā attālumā no mājas radīs priecīgu iespaidu uz ģimeni, un, ja par tiem labi parūpējas, tie nekaitē veselībai. Taču aizēnojoši koki un krūmāji tuvu pie mājas padara to neveselīgu, jo neļauj brīvi plūst gaisam un mājās iekļūt saules stariem. Rezultātā mājā uzkrājas mitrums, īpaši mitrajos gadalaikos. ³

Dabiska skaistuma ietekme uz saimi . Dievs mīl [150] skaistumu. Viņš ir ietērpis zemi un debesis skaistumā un ar Tēva prieku Viņš vēro, kā Viņa bērni priecājas par Viņa radītajām lietām. Viņš ilgojas apņemt mūsu mājas ar dabas skaistumu.

Gandrīz visiem zemes iedzīvotājiem, lai arī cik viņi ir trūcīgi, iespējams ap savu māju iesēt zaļu mauriņu, iestādīt dažus kokus, ziedošus krūmus vai smaržīgas puķes. Tie saimi priecēs daudz vairāk nekā jebkurš mākslīgais rotājums. Tie ienesīs mājas dzīvē maigu, raksturu attīrošu ietekmi, stiprinās mīlestību uz dabu un tuvinās saimes locekļus Dievam un citu citam. ⁴ [125]

Mēbelēm mājās ir jābūt vienkāršām. Mūsu samākslotie ieradumi atņem mums daudzas svētības un priekus un padara mūs nederīgus lietderīgai dzīvei. Izsmalcinātas un dārgas mēbeles ir ne tikai naudas, bet arī daudz kā dārgāka izšķiešana. Tās ienes mājās smagu rūpju, darba un problēmu nastu. [..]

Iekārtojiet mājas ar vienkāršām mēbelēm, ko var pārvietot, viegli uzturēt tīras un ko var aizstāt bez lieliem izdevumiem. Ar savu gaumi jūs varat padarīt ļoti vienkāršas mājas pievilcīgas un aicinošas, ja tajās valda mīlestība un apmierinātība. ⁵

²Turpat, 275.

³Kristīgā sātība, 107.

⁴Kristus dziedinošā kalpošana, 370.

⁵Turpat, 367, 370.

Lai me nav atrodama tukšā izrādīšanās kārē. Jo vienkāršāka ir labi pārvaldītas saimes kārtība, jo laimīgāka būs ģimene.⁶

Izvairieties no sacensības gara. Dzīve daudziem cilvēkiem ir vilšanās un noguruma pilna nevajadzīgā darba dēļ, ar ko viņi apgrūtina sevi, izpildot kādu tradīciju. Prātu pastāvīgi nomoca satraukums par tādu [151] prasību izpildīšanu, kas ir lepnuma un izrādīšanās kāres noteiktas. [..]

[126] Izdevumi, rūpes un darbs, kas izšķiesti tam, kas, ja nav kaitīgs, tad ir nevajadzīgs, būtu virzījuši uz priekšu Dieva darbu, ja tiktu veltīti kaut kam vērtīgākam. Cilvēki alkst pēc tā, ko sauc par dzīves greznību, un upurē veselību, spēku un līdzekļus, lai to iegūtu. Nožēlojams sacensības gars atklājas starp vienas sabiedrības slāņa cilvēkiem par to, kurš vis-vairāk izrādīsies apģērbā un māj-saimniecības izdevumos. Jaukais vārds «mājas» ir ieguvis samaitātu nozīmi - «kaut kas ar četrām sienām, pilns ar elegantām mēbelēm un rotājumiem». Tās iemītņieki atrodas pastāvīgā spriedzē, lai izpildītu tradīciju prasības dažādās dzīves jomās.⁷

Daudzi savās mājās ir nelaimīgi, tāpēc ka ļoti cenšas izlikties par tiem, kas viņi nav. Viņi tērē lielas naudas summas un nemitīgi strādā, lai varētu izrādīties un gūtu tādu draugu atzinību, kuriem patiesībā nerūp ne viņi, ne viņu labklājība. Priekšmets pēc priekšmeta tiek uzskatīts par neatņemamu sastāvdaļu māj-saimniecībai, līdz ir izdarīti daudzi dārgi pirkumi, kas, lai gan iepriecina acis un apmierina lepnuma un godkāres jūtas, pat ne vismazākajā mērā neuzlabo ģimenes ērtības. Tomēr šīs lietas ir atņēmušas spēku un pacietību, kā arī daudz vērtīgā laika, ko vajadzēja veltīt kalpošanai Kungam.

Dieva dārgā žēlastība ir padarīta par otršķirīgu jautājumu, kam nav patiesas nozīmes. Daudzi, vācot lietas savai baudai, zaudē spēju būt lai-mīgi. Viņi atklāj, ka viņu īpašumi nesniedz to apmierinājuma sajūtu, ko bija cerējuši no tiem gūt. Šī nebeidzamā darba rutīna, šis nepārtrauktais satraukums, lai izrotātu mājas, [152] ko viesiem un svešiniekiem apbrīnot, nekad nav šādā veidā iztērētā laika un līdzekļu vērts. Tas uzliek kaklā verdzības jūgu, ko būs grūti nest.⁸

Pretstatīti divi apmeklējumi . Dažās ģimenēs tiek darīts pārāk daudz. Tīrība un kārtība ir svarīgas ģimenes ērtībām, bet

⁶The Signs of the Times, August 23, 1877

⁷The Signs of the Times, August 23, 1877

⁸The Signs of the Times, October 2, 1884.

šos tikumus nevajadzētu novest līdz tādām galējībām, kas dzīvi padara par nebei-dzamu un grūtu darbu un mājas iedzīvotājus - nožēlojamus. Dažu augsti godātu cilvēku mājās valda stingra precizitāte mēbeļu un citu lietu izvietojumā, kas ir tikpat nepatīkami kā kārtības trūkums. Visā mājā atrodošais īpašums, kas jāsaudzē, padara neiespējamu tur atrast mieru, ko cilvēks sagaida īstās mājās.

Nav patīkami, uz īsu brīdi ciemojoties pie mīļiem draugiem, pastāvīgi redzēt slotu un putekļu lupatu. Laiku sarunām ar draugiem, ko bijāt ar prieku gaidījuši, viņi pavada, tīrot un pētot kaktus, lai atrastu neredzamus putekļus vai zirnekļu tīklus. Lai gan tas tiek darīts, cienot jūsu klātbūtni mājās, tomēr jūs izjūtat sāpīgu pārlicību, ka jūsu sabiedrība draugus mazāk interesē nekā doma par pārspīlētu tīrību.

[127]

Tieši pretējas šādām mājām bija vienas, ko apmeklējām pagājušajā vasarā [1876]. Šeit nedaudzās mūsu apmeklējuma stundas netika pa-vadītas nevajadzīgā darbā, bet gan patīkamā un lietderīgā veidā, kas sniedza mieru gan prātam, gan miesai. Māja bija paraugs ērtībām, lai gan tā nebija izšķērdīgi iekārtota. Visas istabas bija labi apgaismotas un izvēdinātas, [...] kam ir lielāka vērtība nekā [153] visdārgākajiem rotā-jumiem. Viesistaba nebija iekārtota ar tādu precizitāti, kas nogurdina acis, bet tajās bija patīkama mēbeļu dažādība.

Istabā atradās galvenokārt šūpuļkrēsli un viegli krēsli, kas visi nebija vienādi, bet gan pielāgoti ģimenes locekļu ērtībām. Bija zemi, mīksti šūpuļkrēsli un augsti ar taisnu atzveltni, plati, ietilpīgi zviļņi un ērti ma-zāka izmēra krēsli. Bija arī ērti dīvāni, un šķita, ka tie visi sauc: pamēģini mani, atpūties manī. Bija arī galdi, pilni ar grāmatām un papīriem. Viss bija tīrs un pievilcīgs, bet bez precīza izkārtojuma, kas, šķiet, brīdina visus klātesošos nepieskarties nekam, lai neko nesajauktu.

Šīs jaukās mājas īpašniekiem bija līdzekļi, lai viņi māju varētu iekārtot un izdaiļot, nedomājot par naudu, bet viņi gudri izvēlējās ērtības, nevis ārišķību. Mājā nebija nekā, ko varēja uzskatīt par pārāk labu, lai visi to nevarētu lietot, un aizkari un žalūzijas netika aizvērtas, lai pasargātu paklājus no izbalēšanas un mēbeles - no bojāšanās. Dieva dota saules gaisma un gaiss brīvi iekļuva mājā līdz ar puķu smaržu no dārza. Ģimene, protams, bija tāda pati kā mājas. Viņi bija priecīgi un jautri, rūpēdamies par mūsu ērtībām un neap-

spiezdami mūs ar pārāk lielu uzmanību, lai mums nebūtu jābaidās, ka radām papildu sarežģījumus. Mēs jutām, ka šeit varam atpūsties. Šis bija mājas vārda pilnīgākajā nozīmē.⁹

[128] **Rotāšanā izmantots princips.** Stingrā precizitāte, ko minējām kā nepatīkamu iezīmi tik daudzās mājās, neatbilst lielajam dabas plānam. Dievs nav sastādījis puķes pļavā, lai tās augtu taisnās dobēs ar malām, bet Viņš tās ir izkaisījis kā dārgumus pa visu pļavu, un tās [154] izskaistina zemi ar formu un krāsu dažādību. Mežā koki arī nav izvietoti taisnās rindās. Acīm un prātam ir bauda vērot dabas ainavas, mežus, pakalnus un ielejas, līdzenumus un upes, priecējot acis ar nebeidzamo formu un krāsu dažādību, kā arī skaistumu, ar kādu koki, krūmi un puķes ir sagrupēti dabas dārzā, padarot ainu piemīlīgu. Tur var atrast mieru gan bērni un jaunieši, gan arī gados vecāki cilvēki.

Šis dažādības likums zināmā mērā var tikt ieviests arī mājās. Tur vajadzētu būt harmonijai krāsās un vispārējā mēbeļu saskaņā, bet nav nepieciešams, lai katra mēbele istabā būtu pēc noteikta parauga dizaina, materiāla vai polsterējuma. Tieši pretēji, acij ir patīkamāk, ja ir saskanīga dažādība.

Taču vienalga, vai mājas ir elegantas vai pazemīgas, vai to iekārtojums ir dārgs vai tieši pretēji, aiz tās sienām nebūs laimes, ja tās iedzīvotāju gars nebūs saskaņā ar dievišķo gribu. Mājās vajadzētu valdīt apmierinātībai.¹⁰

Vislabākajai mājas daļai, vissaulainākajām un vispievilcīgākajām istabām un visērtākajām mēbelēm vajadzētu būt pieejamām ikdienas lietošanai tiem, kas patiešām dzīvo šajā mājā. Tas padarīs māju pievilcīgu tās iemītniekiem un arī tiem draugiem, kuri par mums patiešām rūpējas, kuriem mēs varam palīdzēt un kuri var palīdzēt mums.¹¹

Ņemiet vērā bērnu ērtības un labklājību. Nav vajadzīga dārga apkārtne un mēbeles, lai padarītu bērnus apmierinātus un [155] laimīgus savās mājās, bet ir nepieciešams, lai vecāki sniegtu viņiem maigu mīlestību un rūpīgu gādību.¹²

⁹The Signs of the Times, August 23, 1877.

¹⁰The Signs of the Times, August 23, 1877.

¹¹The Signs of the Times, October 2, 1884.

¹²The Signs of the Times, October 2, 1884.

Četras sienas un dārgas mēbeles, velveta paklāji, eleganti spoguļi un izsmalcinātas gleznas neveido «mājas», ja tajās trūkst mīlestības un līdzjūtības. Šis svētais vārds neattiecas uz greznajām savrupmājām, kurās nepazīst mājas dzīves priekus. [..] [129]

Bērnu ērtības un labklājība ir pēdējais, par ko šādās mājās domā. Mamma viņus ir atstājusi novārtā, viss viņas laiks ir veltīts, lai nodroši-nātu labu izskatu un lai sekotu modes prasībām. Bērnu prāti ir neizglītoti, viņi iemanto sliktus ieradumus un kļūst nemierīgi un neapmierināti. Neatraduši prieku paši savās mājās, bet tikai neērtus ierobežojumus, viņi dodas prom no ģimenes, cik vien ātri iespējams. Viņi labprāt dodas lielajā pasaulē, mājas ietekmes un maigā mātes padoma neierobežoti. ¹³

Nesakiet viņiem, kā esmu dzirdējusi daudzas mātes sakām: «Šeit, viesistabā, jums nav vietas. Nesēdiet dīvānos, kas ir pārvilkti ar Damaskas satīnu. Mēs negribam, ka jūs sēžat uz šī dīvāna.» Kad viņi ieiet citā istabā: «Mēs negribam, ka jūs šeit trokšņojat.» Tad viņi dodas uz virtuvi, kur pavārs saka: «Jūs nedrīkstat mani šeit apgrūtināt. Ejiet ārā no šejienes un netrokšņojiet. Jūs mani traucējat un apgrūtināt.» Uz kuriem viņi dodas, lai saņemtu nepieciešamās pamācības? Uz ielas. ¹⁴

Laipnība un mīlestība dārgāka nekā greznība . Pārāk daudz rūpju un nastu ir ienestas mūsu ģimenēs, un pārāk maz tiek lolota dabiska vienkāršība, miers un laime. Vajadzētu mazāk raizēties par to, ko teiks pasaule ārpusē, un vairāk pievērst [156] uzmanību ģimenes locekļiem. Starp saimes locekļiem vajadzētu būt mazāk arišķībām un pasaulīgas pieklājības samākslotībai, bet daudz vairāk maigumam un mīlestībai, priekam un kristīgai laipnībai. Daudziem ir jāmācās, kā padarīt mājas pievilcīgas un priecīgas. Pateicīgas sirdis un laipni skati ir vērtīgāki nekā bagātība un greznība, un apmierinātība ar vienkāršām lietām padarīs ģimenes laimīgas, ja tajās būs mīlestība.

Jēzus, mūsu Glābējs, staigāja pa zemi ķēniņa cēlumā, tomēr Viņam bija pazemīga un lēnprātīga sirds. Viņš bija gaisma un svētība visās mājās, jo sev līdzī nesa prieku, cerību un drosmi. Ak, kaut mēs būtu apmierināti ar mazākām sirds vēlmēm, ar mazāku dziļanos pēc [130]

¹³The Signs of the Times, October 2, 1884.

¹⁴Manuskripts 43a, 1894.

grūti iegūstamām lietām, ar ko izskaistināt savas mājas, un ilgotos pēc tā, ko Dievs vērtē vairāk par visiem dārgakmeņiem, - pazemīga un mierīga gara. Vienkāršība, lēnprātība un patiesa pieķeršanās padarīs vispazemīgākās mājas par paradīzi. Ir labāk priecīgi panest visas neērtības, nekā šķirties no miera un apmierinātības. ¹⁵

¹⁵Liecības draudzei 4, 621, 622.

7. Daļa—Kunga Mantojums

[131]

23. Nodala —Bērni Ir Svētība

[159] **Dievam bija plāns ģimenēm.** Viņš, kurš deva Ādamam Ievu par palīgu [...] bija iekārtojis tā, ka vīrieši un sievietes savienojas svētā laulībā, lai audzinātu ģimenes, kuru locekļi, kronēti ar godu, būtu atzīti par augšā esošās ģimenes locekļiem.¹

Bērni ir Kunga mantojums, un mēs esam atbildīgi Viņa priekšā par Viņa īpašuma pārvaldīšanu. [...] Lai vecāki strādā savas ģimenes labā mīlestībā, ticībā un ar lūgšanām, līdz viņi ar prieku var nākt pie Dieva, sakot: «Redzi, es un bērni, ko Kungs man devis.»²

Māja bez bērniem ir tuksnesim līdzīga vieta. Iemītnieku sirdis ir briesmās kļūt savtīgas, mīlēt savas ērtības un prasīt padomu savām ilgām un izdevīgumam. Viņi prasa līdzjūtību sev, bet viņiem ir maz, ko dot citiem.³

Padoms bezbērnu pārim. Savtībai, kas atklājas dažādos veidos atkarībā no apstākļiem un cilvēka īpatnībām, ir jāmirst. Ja jums būtu bērni un jūsu prāts būtu spiests nedomāt par sevi, bet rūpēties par viņiem, pamācīt viņus un būt par paraugu, tad jums tā būtu priekšrocība. [...] Kad divi cilvēki izveido ģimeni, kā tas ir jūsu gadījumā, un viņiem nav bērnu, kas vingrinātu pacietību, iecietību un patiesu mīlestību, ir nepieciešama pastāvīga modrība, citādi savtība gūs virsroku, jūs paši kļūsit par centru un pieprasīsiet uzmanību, rūpes un interesi par sevi, ko jūs nekādā gadījumā neizjutīsiet [160] par pienākumu veltīt citiem.⁴

Daudzi ir fiziski, garīgi un morāli slimi, jo viņu uzmanība ir pievērsta gandrīz tikai viņiem pašiem. Viņi varētu tikt izglābti no sastinguma ar jaunu un mainīgu prātu, veselīgu dzīvīgumu un bērnu nemiera pilno enerģiju.⁵

Rūpējoties par bērniem, attīstās cēlas rakstura īpašības. Es ļoti interesējos par visiem bērniem, jo kļuvi par cietēju ļoti agrā ve-

¹Kristus dziedinošā kalpošana, 356.

²Kristus līdzības, 195, 196.

³Liecības draudzei 2:647.

⁴Turpat, 2:230, 231.

⁵Turpat, 2:647.

cumā. Savā apgādībā esmu pieņēmusi daudzus bērnus un esmu vienmēr izjutusi, ka saikne ar bērna vienkāršo dabu man ir bijusi liela svētība. [..]

Līdzjūtība, iecietība un mīlestība, kas nepieciešama, rūpējoties par bērniem, būtu svētība jebkurās mājās. Tām vajadzētu izlīdzināt un pakļaut to cilvēku rakstura īpašības, kuriem jāklūst priecīgākiem un mierīgākiem. Bērna klātbūtne padara mājas jaukākas un attīra tās. Bērns, kas audzināts Kunga bijībā, ir svētība.⁶

Rūpes un pieķeršanās bērniem, kuri ir atkarīgi no mums, atņem mūsu raksturam skarbumu, padara mūs maigus un līdzjūtīgus, un tas ietekmē to, kas attīsta cēlāko mūsu raksturā.⁷

Bērna ietekme uz Ēnohu. Pēc pirmā bērna piedzimšanas Ēnohs sasniedza augstāku pieredzes līmeni. Viņš nonāca tuvākās attiecībās ar Dievu un pilnīgāk saprata savus kā Dieva dēla pienākumus un atbildību. Redzot bērna mīlestību uz tēvu, viņa vienkāršo uzticēšanos viņa aizsardzībai, izjūtot dziļu un sirsnīgu maigumu pret pirmo dēlu, viņš saņēma dārgu mācību par Dieva brīnišķīgo mīlestību uz cilvēkiem, dā-vinot savu Dēlu, un paļāvību, ar kādu Dieva bērni var uzticēties savam Debesu Tēvam.⁸

[161] Dārga uzticība. Bērni ir nodoti saviem vecākiem kā dārga atbildība, ko Dievs kādu dienu atprasīs no viņu rokām. Viņu audzināšana nai mums vajadzētu veltīt vairāk laika, vairāk rūpju un vairāk lūgšanu. Viņiem jāsaņem vairāk pareizu pamācību. [..]

[134]

Atcerieties, ka jūsu dēli un meitas ir Dieva ģimenes jaunākie locekļi. Viņš ir nodevis viņus jūsu aprūpē, lai audzinātu un izglītotu Debesīm. Jums būs jādod Dievam pārskats par to, kā jūs pildāt savu svēto pienākumu.⁹

⁶Vēstule 3 2 9, 1904.

⁷Liecības draudzei 2:647.

⁸Sentēvi un pravieši, 84.

⁹The Review and Herald, June 13, 1882.

24. Nodaļa—Ģimenes Lielums

[162] **Smaga pārestība pret māti, bērniem un sabiedrību.** Ir vecāki, kas, nedomājot par to, vai viņi var vai nevar pienācīgi uzturēt lielu ģimeni, piepilda savas mājas ar šīm mazajām, bezpalīdzīgajām būtnēm, kuras ir pilnībā atkarīgas no saviem vecākiem gan aprūpes, gan audzināšanas ziņā. [..] Šī ir smaga kļūda ne tikai pret māti, bet arī pret viņas bērniem un sabiedrību. [..]

Vecākiem vienmēr vajadzētu padomāt savu bērnu nākotnes labumu. Viņiem nevajadzētu būt spiestiem veltīt katru stundu nogurdinošam darbam, lai nodrošinātu nepieciešamo dzīvei.¹

Pirms ģimenes palielināšanas vecākiem vajadzētu pārdomāt, vai, ie-nesot bērnu pasaulē, Dievs būs pagodināts vai apkaunots. Viņiem vaja-dzētu censties pagodināt Dievu ar savu vienotību, sākot no pirmā savas laulības dzīves gada un turpinot katru nākamo gadu.²

[136] **Mātes veselība ir svarīga.** Raugoties uz atbildībām, kas gulstas uz vecākiem, vajadzētu rūpīgi pārdomāt, vai bērna ienākšana ģimenē ir vislabākais. Vai mātei ir pietiekami daudz spēka, lai rūpētos par bērniem? Vai tēvs var nodrošināt tādas priekšrocības, kas pareizi veidos un audzinās bērnu? Cik maz tiek domāts par bērna likteni! Kaislību apmierināšana ir vienīgā doma, un sievietai un mātei tiek uzliktas nastas, kas samazina viņas dzīvības spēkus un paralizē viņas garīgo spēku. Ar salauztu veselību un mazdūšīgu garu viņa atklāj, ka ap viņu ir mazais ganāmpulks, par kuru viņa nespēj parūpēties tā, kā [163] vajadzētu. Audzināšanas trūkuma dēļ viņi izaug, apkaunodami Dievu un nododami citiem sava rakstura ļaunumu, un tādā veidā tiek audzināta armija, ko sātans vada, kā viņam patīk.³

Citi faktori, kas jāņem vērā. Dievs gribētu, lai vecāki rīkojas kā saprātīgas būtnes un dzīvo tā, lai katrs bērns tiktu pienācīgi audzināts, mātei būtu spēks un laiks izmantot savu prātu mācīt savus

¹The Review and Herald, June 24, 1890.

²Liecības draudzei:2:380.

³The Review and Herald, October 25, 1892.

mazos bērnus eņģeļu sabiedrībai. Viņai vajadzētu būt drosmei darīt cēli savu daļu un darīt savu darbu, bīstoties Dievu un mīlot Viņu, lai viņas bērni varētu kļūt par svētību ģimenei un sabiedrībai.

Vīram un tēvam vajadzētu pārdomāt šos jautājumus, lai sieva un viņa bērnu māte nebūtu pārslogota un lai viņu nepārņemtu grūt-sirdība. Viņam vajadzētu redzēt, vai viņa bērnu māte neatrodas pozī-cijās, kur viņai nav iespējams pienācīgi rūpēties par saviem daudz-a-jiem bērniem un viņiem nebūtu jāpaliek bez pienācīgas apmācības.⁴

Vecākiem nevajadzētu palielināt savas ģimenes agrāk, kamēr nav droši, ka bērni būs labi aprūpēti un izglītoti. Bērns mātei uz rokām gadu no gada ir liela netaisnība pret viņu. Tas mazina un bieži iznīcina sa-biedrisko dzīvi un palielina mājas dzīves nožēlojamību. Tas laupa viņu bērniem aprūpi, izglītību un laimi, ko vecākiem va-jadzētu izjust kā savu pienākumu viņiem nodrošināt.⁵

Padoms lielas ģimenes vecākiem . Tev vajadzētu uzdot jautājumu: «Vai es audzinu bērnus, lai stiprinātu tumsības spēku ietekmi un papil-dinātu to rindas, vai arī es audzinu bērnus Kris-tum?»

[164] Ja jūs nevaldāt pār saviem bērniem un neveidojat viņu rak-sturus, lai tie atbilstu Dieva prasībām, tad, jo mazāk bērniem ir jā-cieš no jūsu kļūdainās audzināšanas, jo labāk tas būs jums, viņu vecākiem, un jo labāk tas būs sabiedrībai. Ja bērnus no zīdaiņa ve-cuma nevar mācīt un audzināt gudra un saprātīga māte, kura ir apz-inīga un inteliģenta un kura vada savu saimi Kunga bijībā, veidojot viņu raksturus atbilstoši taisnības standarta prasībām, tad palielināt ģimeni ir grēks. Dievs ir devis jums saprātu, un Viņš prasa, lai jūs to izmantotu.⁶

[137]

Tēvi un mātes, ja zināt, ka jums trūkst zināšanu, kā audzināt bērnus Kungam, kāpēc jūs nemācāties? Kāpēc jūs turpināt ievest pasaulē bērnus, kas papildina sātana armijas rindas? Vai Dievs ir iepriecināts, to redzot? Kad redzat, ka liela ģimene būs smags materiāls apgrūtinājums, kad redzat, ka mātei būs pilnas rokas ar maziem bērniem un ka viņai nav laika starp dzemdībām darīt darbu, kas ikvienai mātei ir jādara, kāpēc jūs nepārdomājat sekas?

⁴The Review and Herald, June 24, 1890.

⁵A Solemn Appeal, 110, 111.

⁶Liecības draudzei 5, 323, 324.

Ikviens bērns atņem mātei dzīvības spēkus, un, ja tēvi un mātes saprātīgi nepārdomā šo jautājumu, kādas iespējas ir dotas vecākiem vai bērniem būt pareizi audzinātiem? Kungs aicina vecākus pārdomāt šo jautājumu mūžīgās realitātes gaismā.⁷

Ekonomiski apsvērumi. [Vecākiem] vajadzētu mierīgi apsvērt, kā viņi varēs nodrošināt savus bērnus. Viņiem nav tiesību laist pasaulē bērnus, lai tie būtu par nastu citiem. Vai viņiem ir nodarbošanās, uz ko viņi var paļauties, lai uzturētu ģimeni un viņiem [165] nebūtu jāklūst par nastu citiem? Ja viņiem tādas nav, viņi izdara noziegumu, laižot pasaulē bērnus, kas cieš pienācīgas aprūpes, ēdiena un apģērba trūkuma dēļ.⁸

Tie, kuriem neveicas darba lietās un kuri vismazāk prot tikt galā šajā pasaulē, parasti piepilda savas mājas ar bērniem, kamēr cilvēkiem, kuri spēj iegādāties īpašumu, parasti nav vairāk bērnu, kā viņi var nodrošināt. Tiem, kuri neprot parūpēties par sevi, nevajadzētu būt bērniem.⁹

[138] **Kā draudzē reizēm tiek izraisīts apjukums.** Daudzi, kas tikko sevi var apgādāt, būdami vieni, izvēlas apprecēties un izveidot ģimeni, lai gan viņi zina, ka viņiem nav nekā, ar ko to uzturēt. Vēl sliktāk ir tas, ka viņiem ģimenē nav nekādas kārtības. Viņu ģimenes dzīvi raksturo nenoteiktība un nolaidība. Viņi maz kontrolē sevi, un viņi ir straujas dabas, nepacietīgi un īgni. Kad tādi cilvēki pieņem vēsti, viņi domā, ka viņiem ir tiesības uz turīgāko brāļu atbalstu. Ja nenotiek tā, kā viņi bija gaidījuši, tad viņi sūdzas par draudzi un apsūdz to savas ticības neīstenošanā. Kam jābūt cietējam šajā gadījumā? Vai Dieva darbs ir jānovājina un jāizsmeļ tā resursi dažādās vietās, lai rūpētos par šīm lielajām un trūcīgajām ģimenēm? Nē! Jācieš ir vecākiem pašiem. Viņi necietīs lielāku trūkumu pēc sabata pieņemšanas, nekā tas bija pirms tam.¹⁰

Kā var tikt ierobežota misionāra kalpošana. Sūtot misionārus uz tālām zemēm, ir jāizraugās cilvēki, kuri zina, kā taupīt, kuriem nav lielu ģimeņu un kuri [166] saprot, cik īss ir laiks un cik liels ir darbs, kas jāpaveic, kuri nepiepilda savas rokas un mājas ar bērniem, bet tur sevi, cik vien iespējams, brīvus no visa, kas varētu novirzīt

⁷Vēstule 107, 1898.

⁸Liecības draudzei 2, 380.

⁹A Solemn Appeal, 103.

¹⁰Liecības draudzei 1, 273. 11

viņu prātus no viena lielā darba. Sieva, kura ir nodevusies un brīva to darīt, var būt blakus savam vīram un paveikt tikpat, cik viņš. Dievs ir svētījis sievietes ar ta-lantiem, kas ir jāizlieto Viņa godam, pievedot daudzus dēlus un meitas Dievam. Bet daudzi, kuri būtu varējuši būt ietekmīgi strādnieki, tiek turēti mājās, lai rūpētos par mazajiem.

Mēs gribam misionārus, kuri tādi ir vārda vispilnīgākajā nozīmē, kuri noliks malā savtīgus apsvērumus un ļaus Dieva lietai būt pirmajā vietā, kuri strādās tikai Dieva godam un būs vienmēr gatavi doties turp, kurp viņš aicinās doties, un kuri strādās, cik vien viņa spēkos, lai izplatītu patiesības atziņas. Misijas laukā ir vajadzīgi vīri, kuriem ir sievas, kas bīstas un mīl Dievu un kas var palīdzēt viņiem darbā. Daudzi, kuriem ir ģimenes, dodas darbā, bet viņi neatdod sevi darbam pilnībā. Viņu prāts ir dalīts. Sieva un bērni atrauj viņu no darba un bieži attur viņu no ieiešanas laukos, kuros viņi varētu ieiet, ja nedomātu, ka viņiem ir jābūt tuvu savām mājām. ¹¹

¹¹The Review and Herald, December 8, 1885.

[139]

25. Nodaļa—Rūpes Par Grūtībās Nonākušiem

[140]

Bērniem

[167] **Bērni bāreņi** . Daudzi tēvi, kuri ir nomiruši ticībā, paļaujoties uz Dieva mūžīgo apsolījumu, ir atstājuši savus mīļos, pilnībā uzticoties, ka Kungs par viņiem gādās. Kā Dievs gādā par šiem vecākus zaudējušajiem bērniem? Viņš nedara brīnumu un nesūta mannu no Debesīm. Viņš nesūta kraukļus, lai tie atnes ēdienu, bet Viņš dara brīnumu pie cilvēku sirdīm, izraidot no dvēseles savtību un atverot labdarības straumes. Viņš pārbauda savu uzticīgo sekotāju mīlestību, uzticot viņu maigajai žēlastībai slimos un bezvecākiem palikušos bērnus.

Lai tie, kam ir mīlestība uz Dievu, atver savas sirdis un mājas un uzņem šos bērnus. [..]

Tiem, kuri strādās Meistara labā, rūpējoties par šiem bērniem un jauniešiem, kam ir atņemta modrā vecāku vadība un kristīgās mājas pakļaujošā ietekmē, atvērsies plašs lauks, kur viņi varēs būt noderīgi. Daudzi no viņiem iemantojuši ļaunas rakstura īpašības un, ja viņiem ļaus izaugt neziņā, viņi nonāks tādu draugu lokā, kas vadīs uz ļaunumu un noziegumiem. Šiem panākumus nesološajiem bērniem ir jābūt noliktiem pozīcijās, kas labvēlīgas pareiza rakstura veidošanai, lai viņi varētu kļūt par Dieva bērniem.¹

[141]

Draudzes atbildība. Bez tēva un mātes palikuši bērni tiek ielikti draudzes rokās, un Kristus saviem sekotājiem saka: «Ņemiet šos vecākus zaudējušos bērnus, audziniet viņus man, un jums būs sava alga.» Es šajā ziņā esmu redzējusi atklājamies daudz savtības. [168]Ja nav pierādījumu, ka viņiem pašiem būs kāds labums no tā, ka viņi uzņems savā ģimenē tos, kuriem vajadzīgas mājas, daži aizgriežas un atbild: «Nē!» Šķiet, ka viņiem vienai alga vai nerūptas, vai šie bērni būs izglābti vai pazuduši. Viņi domā, ka tā nav viņu darīšana. Kā Kains viņi saka: «Vai es esmu sava brāļa sargs?» Viņi nav labprātīgi nonākt neērtībās vai pienest upuri bāreņu dēļ,

¹Liecības draudzei 6, 281, 282.

un viņi vienaldzīgi ieogrūž šos bērnus pasaules rokās, kas reizēm ir labprātīgāka viņus uzņemt nekā tie, kas sauc sevi par kristiešiem. Dieva dienā tiks jautāts par tiem, kuru glābšanas iespēju Debesis bija nolikušas viņu rokās, bet viņi ilgojās tikt attaisnoti un neiesaistīties labajā darbā, ja tas viņiem nedod peļņu. Man rādīja, ka tie, kas atsakās no iespējas darīt labu, dzirdēs Jēzu sakām: «Ko jūs neesat darījuši vienam no šiem vismazākajiem, to jūs neesat man darījuši.» (Mat. 25:45) Lūdzu, izlasiet Jes. 58:5—11.²

Aicinājums bezbērnū pārim. Dažiem, kuriem nav pašiem savu bērnu, vajadzētu audzināt sevi mīlēt un rūpēties par citu bērniem. Viņi var nebūt aicināti doties strādāt uz svešiem laukiem, bet viņi var būt aicināti strādāt tajā pašā vietā, kur viņi dzīvo. Tā vietā, lai tik daudz uzmanības pievērstu mājdzīvniekiem, pieķeroties mēmiem dzīvniekiem, viņi varētu izmantot savus talantus, strādājot ar cilvēkiem, kuriem ir Debesis, ko iegūt, un elle, no kā izbēgt. Lai viņi velta uzmanību maziem bērniem, kuru raksturus viņi var veidot pēc dievišķās līdzības. Veltiet savu mīlestību bez mājām palikušiem bērniem. Tā vietā, lai aizvērtu sirdis pret cilvēces ģimenes locekļiem, ieraugiet, cik daudzus no šiem mazajiem jūs varat izaudzēt Kunga gādībā un pamācībās. Ir daudz darba ikvienam, kas vēlas darīt darbu. [169] Iesaistoties šādā kristīgā kalpošanā, draudze var pieaugt skaita ziņā un kļūt bagātāka garā. Bez mājām un bez tēva palikušu bērnu glābšana ir ikviena draudzes locekļa pienākums.³

[142]

Ja tie, kuriem nav bērnu un kuriem Dievs ir piešķīris līdzekļus, atvērtu savas sirdis, lai rūpētos par bērniem, kam nepieciešama mīlestība, rūpes un pieķeršanās, kā arī palīdzība laicīgos jautājumos, viņi būtu daudz lai-mīgāki, nekā ir šodien. Kamēr jaunieši, kuriem nav tēva remdējošo rūpju un mātes maigās mīlestības, ir pakļauti šo pēdējo dienu samaitājošajām ietekmēm, kāda pienākums ir aizstāt dažiem no viņiem mātes un tēva vietu. Mācieties sniegt viņiem mīlestību, pieķeršanos un līdzjūtību. Vi-siem, kas apliecina, ka viņiem ir Tēvs Debesīs, kas, kā viņi cer, rūpēsies par viņiem un beigās aizvedīs viņus uz mājām, ko Viņš viņiem ir sagata-vojis, vajadzētu izjust svinīgu pienākumu, kas gulstas uz viņiem, būt par draugiem tiem, kam nav draugu, un tēviem bāreņiem, palīdzēt

²Turpat, 2:33.³Manuskripts 38, 1895.

atraitnēm un būt praktiskā ziņā noderīgiem šajā pasaulē, palīdzot cilvēcei.⁴

Vai Dieva kalpu sievām vajadzētu adoptēt bērnus? Ir uzdots jautājums, vai Dieva kalpa sievai vajadzētu adoptēt zīdaiņa vecuma bēr-nus. Es atbildu: ja viņai nav aicinājuma vai spēju iesaistīties mis-ijas darbā ārpus mājas un viņa izjūt to par savu pienākumu pieņemt bērnus bāreņus un rūpēties par viņiem, viņa var paveikt labu darbu. Bet lai viņa vispirms izvēlas starp tiem bāreņiem, kuru vecāki ir bi-juši sabata ievērotāji. Dievs svētīs vīrus un sievas, ja viņi ar atvērtām sirdīm dalīs savas mājas ar tiem, kam māju nav. Bet, ja Dieva kalpa sieva var paveikt savu daļu, izglītojot citus, [170] viņai vajadzētu savus spēkus veltīt Dievam kā kristīgai strādniecei. Viņai vajadzētu būt īstam palīgam savam vīram, palīdzot viņam viņa darbā, attīs-tot savu intelektu un palīdzot nest vēsti. Ceļš ir atvērts pazemī-gai, sevi ziedojošai sievietei, ko ir padarījusi cēlu Kristus žēlastība, lai apmeklētu tos, kuriem ir vajadzīga palīdzība, un nestu gaismu mazdūšīgām dvēselēm. Viņas var pacelt tos, kas ir nospiesti, lūdzot kopā ar viņiem un norādot viņiem uz Kristu. Šādām sievietēm neva-jadzētu veltīt savu laiku un spēkus vienam bezpalīdzīgam mazulim, kuram nepieciešamas patstāvīgas rūpes un uzmanība. Viņām neva-jadzētu tādā veidā labprātīgi saistīt savas rokas.⁵

[143]

Atveriet mājas bāreņiem un tiem, kuriem nav draugu. Cik tas ir jūsu spēkos, atveriet savas mājas durvis tiem, kuriem nav māju. Lai ik-viens ir gatavs darīt savu daļu, palīdzot virzīt uz priekšu šo darbu. Kungs teica Pēterim: «Gani Manus jērus!» Šī pavēle ir dota mums, un, atverot savas mājas bāreņiem, mēs palīdzam to izpildīt. Nelieci Jēzum vilties.

Paņemiet šos bērnus un pienesiet viņus Dievam kā smaržīgu up-uri. Lūdziet Viņa svētības pār tiem un tad veidojiet viņus saskaņā ar Kristus pavēli. Vai mūsu ļaudis pieņems šo svēto atbildību?⁶ [Piezīme. Vairāk par šo tēmu lasiet nodaļā «Kalpošana labdarībā».]

Pārbaudījums Dieva ļaudīm. Pirms vairākiem gadiem man rādīja, ka Dieva ļaudis tiks pārbaudīti šajā jautājumā, vai viņi atvērs savas mājas durvis tiem, kuriem nav māju, ka būs daudz bez mājām palikušo patiesības dēļ. Pretestība un vajāšanas liks ticīgajiem atstāt

⁴Liecības draudzei 2, 329.

⁵Turpat, 6:285.

⁶Turpat, 6:284.

mājas, bet tiem, kuriem mājas vēl ir, pienāktos plaši atvērt durvis cilvēkiem, kam māju nav. Nesen man rādīja, ka Dievs īpašā veidā savus ļaudis [171] pārbaudīs tieši šajā jautājumā. Kristus mūsu dēļ kļuva nabags, lai mēs Viņa spēkā varētu kļūt bagāti. Viņš pienesa upuri, lai varētu sagatavot mājas ceļiniekiem un svešiniekiem pasaulē, kas meklē labāku zemi, tas ir, Debesu dzimteni.⁷

⁷Turpat, 2:27, 28.

[144] 26. Nodaļa—Vecāku Nodotais Mantojums Bērniem

[172] **Iedzimtības likums.** Vecāku fiziskais un garīgais stāvoklis tiek iemūžināts viņu atvasēs. Šis ir jautājums, kas nav pietiekami pārdomāts. Ja vecāku ieradumi ir pretēji fiziskajiem likumiem, kaitējums, ko viņi ir nodarījuši sev, tiks atkārtots nākamajās paaudzēs. [..]

Ar fizisku, garīgu un morālu kultūru visi var kļūt par Kristus līdz-strādniekiem. Ļoti daudz ir atkarīgs no vecākiem. No viņiem ir atkarīgs tas, vai bērni, ko viņi laidīs pasaulē, būs svētība vai lāsts.¹

Jo cēlāki mērķi, augstākas vecāku garīgās spējas un labāk attīstīti viņu fiziskie spēki, jo labākus dzīves resursus viņi iedos līdzīgi saviem bērniem. Attīstot to, kas viņos ir vislabākais, vecāki ar savu ietekmi veido sabiedrību un paceļ augstāk nākamās paaudzes.²

Daudzi vecāki ir nožēlojami nezinoši . Tiem, kuriem ir uzticēta atbildība par Dieva īpašumu bērnu dvēselē un miesā, kas radīta pēc Viņa līdzības, vajadzētu uzslīet barjeras pret šā laikmeta juteklisko izlaidību, kas sagrauj fizisko un morālo veselību tūkstošiem cilvēku. Ja tiktu atklāts daudzu šā laika noziegumu patiesais cēlonis, tad kļūtu redzams, ka tajos ir vainojami tēvi un mātes, kuri pret šo jautājumu bijuši vienaldzīgi. Veselība un dzīvība ir upurēta šai nožēlojamajai nezināšanai. Vecāki, ja nesniegsit saviem bērniem izglītību, kādu Dievs uzliek jums par pienākumu viņiem sniegt gan ar vārdiem, gan ar paraugu, jums būs jāatbild [173] savam Dievam par sekām. Tās neskars tikai jūsu bērnus. Tās sniegsies nākamajās paaudzēs. Tieši tāpat kā viens dzelksnis, kam ļauts augt uz lauka, nes savu ražu, grēki, kas rodas, atstājot novārtā darbu, sagraus visus, kas nonāks to ietekmes lokā.³

[145]

Iemūžināti nesātības ļaunumi. Grezna dzīve un vīna lietošana sa-bojā asinis, liek uzliesmot kaislībām un rada dažāda veida slimības. Bet ļaunums šeit nebeidzas. Vecāki atstāj ļaunumu manto-

¹Manuskripts 3, 1897.

²Kristus dziedinošā kalpošana, 371.

³Manuskripts 5 8 , 1899.

jumā saviem bērniem. Parasti nesātīgs vīrietis, kas audzina bērnus, nodod šīs noslieces un ļaunās tieksmes savai atvasei. Viņš nodod slimības caur savām uz-karsētajām un sabojātajām asinīm. Izlaidība, slimības un gara vājums tiek nodots mantojumā no tēva dēlam un no paaudzes uz paaudzi. Tas ienes pasaulē sāpes un ciešanas un nav nekas cits kā cilvēka krišanas atkārtojums. [..]

Tomēr tagadējās paaudzes vīrieši un sievietes nedomājot un nerūpējoties izdabā nesātībai, nododas pārmērībām un dzeršanai, atstājot mantojumā nākamajām paaudzēm slimības, vāju intelektu un sabojātu morāli.⁴

Ir iemesls divkāršot izpratni un pacietību. Tēvi un mātes savu raksturu var iepazīt savos bērnos. Redzot savas nepilnības, atspoguļotas savos dēlos un meitās, viņi var mācīties pazemības mācības. Mēģinot apspiest un izlabot savos bērnus tieksmes uz ļaunu, vecākiem vajadzētu ņemt palīgā divkāršu pacietību, neatlaidību un mīlestību.⁵

[174] Ja bērņā atklājas nepareizas rakstura iezīmes, ko viņš mantojis no saviem vecākiem - vai viņiem vajadzētu uzbrukt bērniem par šo savu trūkumu atspoguļojumu? Nē, nē! Lai vecāki modri vēro sevi, sargā sevi no visu veidu rupjībām un skarbuma, lai arī šie trūkumi nebūtu redzami viņu bērnos.⁶

Parādiet Kristus lēnprātību un maigumu savā attieksmē pret untu-mainiem bērniem. Vienmēr paturiet prātā, ka viņi ir saņēmuši savu sa-maitāto raksturu mantojumā no tēva vai mātes. Tāpēc esiet pacietīgi pret bērniem, kuri mantojuši jūsu pašu rakstura īpašības.⁷

Vecākiem nešauboties vajadzētu uzticēties Kristus spēkam pārveidot tieksmes uz ļaunu, kas ir nodotas viņu bērniem.⁸

Esiet pacietīgi, tēvi un mātes. Bieži vien jūsu pagātnes nolaidība pa-darīs jūsu darbu smagu. Bet Dievs dos jums spēku, ja jūs Viņam uzticē-sities. Izturieties gudri un maigi pret saviem bērniem.⁹

[146]

⁴Liecības draudzei 4, 30, 31.

⁵The Review and Herald, August 30, 1881.

⁶The Signs of the Times, September 25, 1901.

⁷Manuskripts 142, 1898.

⁸Manuskripts 79, 1901.

⁹Manuskripts 80, 1901.

8. Daļa—Veiksmīga Ģimene

[147]

27. Nodaļa—Ģimenes Svētums

[177] **Ģimenes loka svētums.** Ikvienu ģimeni apņem svēts loks, ko va-jadzētu saglabāt. Nevienam citam šajā svētajā lokā nav nekādu tiesību. Vīram un sievai vajadzētu būt visam vienam otra dzīvē. Sievai nevaja-dzētu būt nekādiem noslēpumiem, ko nedrīkst stāstīt vīram, bet drīkst citiem, un vīram nevajadzētu būt noslēpumiem, ko nedrīkst stāstīt sievai, bet drīkst stāstīt citiem. Sievas sirdij vajadzētu būt vīra kļūdu kapam, un vīra sirdij vajadzētu būt sievas kļūdu kapam. Nevienam no viņiem nekad nevajadzētu izteikt kādu joku, aizskarot otra jūtas. Ne sievai, ne vīram nekad nevajadzētu ne izsmejoši, ne arī kādā citā veidā sūdzēties par otru citiem, jo bieža nodošanās šādam izsmieklam un tam, kas var šķist pilnīgi nekaitīgs joks, noslēgsies ar strīdu un varbūt pat atsvešināšanos. Man ir rādīts, ka ap katru ģimeni vajadzētu būt svētam vairogam.¹

Ģimenes loku vajadzētu uzskatīt par svētu vietu, par Debesu simbolu, spoguļi, kurā ieraudzīt sevi. Mums var būt draugi un paziņas, bet mājas dzīvē viņiem nevajadzētu jaukties. Vajadzētu izjust spēcīgas īpašumtiesības, radot viegluma, miera un uzticības sajūtu.²

[149] **Mēlēm, ausīm un acīm jātiek darītām svētām.** Lai tie, kas veido ģimenes loku, lūdz Dievam darīt svētas viņu mēles, viņu ausis, viņu acis un ikvienu viņu ķermeņa daļu. Nonākot [178] saskarē ar ļauno, mums nav obligāti tam jāzaudē. Kristus ir padarījis iespējamu raksturam būt ar labu smaržu.

Cik daudzi apkauno Kristu un nepareizi attēlo Viņa raksturu mājas lokā! Cik daudzi neparāda pacietību, iecietību, piedošanu un patiesu mīlestību! Daudziem ir sava patika un nepatika, un viņi izjūt brīvību parādīt savu samaitāto raksturu, nevis atklāt Kristus gribu, darbu un raksturu. Jēzus dzīve ir piepildīta ar laipnību un mīlestību. Vai mēs augsim Viņa dievišķajā raksturā?³

¹Manuskripts 1, 1855.

²Vēstule 17, 1895.

³Manuskripts 18, 1891.

Vienotība, mīlestība un miers. Lai tēvi un mātes svinīgi apsola Dievam, kuru viņi mīl un kuram paklausa, kā paši aplicina, ka Dieva žēlastībā starp viņiem nebūs nesaskaņu, bet dzīvē un raksturā atklāsies gars, kādu viņi vēlas redzēt savos bērnos.⁴

Vecākiem vajadzētu būt piesardzīgiem, lai neļautu nevienprātības garam ielavīties mājās, jo šis ir viens no sātana līdzekļiem, kā ietekmēt raksturu. Ja vecāki cīnīsies par satiecību mājās, ieviešot principus, kuri pārvaldīja Kristus dzīvi, nevienprātība tiks izraidīta un mājās satiecība un mīlestība. Vecākiem un bērniem vajadzētu būt Svētā Gara dāvanas līdzdalībniekiem.⁵

Vīram un sievai jāatceras, ka viņiem ir pietiekami daudz nastu, ko nest, un viņi nedrīkst padarīt savas dzīves nožēlojamas, ļaujot ienākt nesaskaņām. Tie, kas dod vietu nelielām nesaskaņām, ieaicina savās mājās sātanu. Bērni pārņem strīdu garu par vienkāršiem niekiem. Ļaunuma aģenti dara savu daļu, padarot vecākus un bērnus neuzticīgus Dievam.⁶

Lai gan laulības dzīvē var rasties grūtības, vīram un sievai jā saglabā savas dvēseles Dieva mīlestībā. Tēvam ir [179] jāuzlūko savu bērnu māte kā tāda, kas ir pelnījusi visu laipnību, maigumu un līdzjūtību.⁷

Ģimenes vienotības noslēpums. Šķelšanās un nesaskaņu cēlonis ģimenēs un draudzē ir nošķiršanās no Kristus. Tuvoties Kristum nozīmē tuvoties cits citam. Patiesas vienotības noslēpums draudzē un ģimenē nav diplomātija, vadība vai pārcilvēciskas pūles uzvarēt grūtības - lai gan tas būs daudz jādara -, bet gan vienotība ar Kristu.

[150]

Zīmē lielu apli, no kura malām daudzas līnijas ir novilkta uz centru. Jo tuvāk šīs līnijas tuvojas centram, jo tuvāk tās ir cita citai.

Tā ir kristieša dzīvē. Jo tuvāk mēs nākam Kristum, jo tuvāki mēs būsim cits citam. Dievs ir pagodināts, kad Viņa ļaudis savienojas harmoniskā darbībā.⁸

Lai ikviens palīdz otram. Ģimenes uzņēmums ir svēta sabiedrība, kurā katram loceklim ir jādara sava daļa, palīdzot citiem.

⁴Manuskripts 38, 1895.

⁵Manuskripts 53, 1912.

⁶Vēstule 133, 1904.

⁷Vēstule 198, 1901.

⁸Vēstule 49, 1904.

Mājsaimniecības darbam ir jānorit raiti, līdzīgi labi noregulētas iekārtas dažādajām daļām.⁹

Ikvienam ģimenes loceklim vajadzētu saprast, ka arī uz viņu personīgi gulstas atbildība darīt savu daļu visas ģimenes ērtību, kārtības un sistemātiskas rīcības nostiprināšanā. Vienam nevajadzētu strādāt pretī otram. Visiem kopā vajadzētu nodoties svētīgajai citu iedrošināšanai, būt laipniem, iecietīgiem un pacietīgiem. Runājiet zemā, mierīgā balsī, izvairieties no neskaidrībām. Un ikvienam ir [180] jādara viss iespējamais, lai atvieglotu mātes rūprs. [..]

Katram ģimenes loceklim vajadzētu apzināties tieši to darba daļu, kas no viņa tiek gaidīts, lai viņa rīcība būtu saskaņā ar citu rīcību. Visiem, sākot no sešgadīga bērna, vajadzētu saprast, ka no viņiem tiek prasīts uzņemties savu daļu dzīves pienākumu.¹⁰

Pareizs lēmums . Man ir jāpieaug žēlastībā mājās un visur, kur vien nonāku, lai visai savai rīcībai piešķirtu morālu spēku. Mājās man ir jā-sargā savs gars, rīcība un vārdi. Man ir jāatvēr laiks personīgai izaugsmei, sevis mācīšanai un audzināšanai pareizajos principos. Man ir jābūt par paraugu citiem. Man dienām un naktīm jāpārdomā Dieva Vārds un jāievieš tas savā praktiskajā dzīvē. Gara zobens, kas ir Dieva Vārds, ir vienīgais zobens, kuru es varu droši lietot.¹¹

⁹Manuskripts 129, 1903.

¹⁰Liecības draudzei2, 699, 700.

¹¹Manuskripts 13, 1891.

28. Nodaļa—Bērna Pirmā Skola

[151]

[152]

[181] **Dieva sākotnējais audzināšanas plāns.** Izglītības sistēma, kas bija izveidota Ēdenē, balstījās uz ģimeni. Ādams bija «Dieva dēls» (Lūk. 3:38), un Visaugstākā bērni saņēma pamācības no sava Tēva. Tā bija ģimenes skola vārda vispatiesākajā nozīmē.

Dievišķajā audzināšanas plānā, kā tas tika pielāgots cilvēka stāvoklim pēc krišanas, Kristus stāv kā Tēva pārstāvis, vienojošā saikne starp Dievu un cilvēku. Viņš ir lielais cilvēces skolotājs. Viņš pavēlēja, lai vīrieši un sievietes ir Viņa pārstāvji. Ģimene bija skola, un vecāki bija skolotāji.

Izglītība ģimenē dominēja arī sentēvu dienās. Šādi izveidotās skolās Dievs nodrošināja vislabvēlīgākos apstākļus rakstura at-tīstībai. Cilvēki, kuri atradās Viņa vadībā, vēl joprojām sekoja dzīves plānam, ko Viņš bija norādījis iesākumā. Tie, kuri aizgāja no Dieva, būvēja sev pilsētas un, sapulcējušies tajās, dzīvoja greznībā un netikumos, kas padara arī mūsdienu pilsētas par pasaules lep-numu un tās lāstu. Taču cilvēki, kuri ievēroja Dieva ieceltos dzīves principus, mājaja starp laukiem un pa-kalniem. Starp viņiem bija zemkopji un lopkopji, un šajā brīvajā, neat-karīgajā dzīvē ar tās iespējām strādāt, pētīt un pārdomāt, viņi mācījās par Dievu un mācīja bērniem Viņa darbus un ceļus. Šī bija izglītības metode, ko Dievs ilgojās iedibināt Israēlā.¹

[182] Ikdienas dzīvē ģimene bija gan skola, gan draudze, vecāki bija skolotāji gan laicīgos, gan reliģiskos jautājumos.² [153]

Skola - ģimenes loks . Savā gudrībā Kungs ir izdevis dekrētu, ka ģimenei vajadzētu būt visaugstākajai no visiem izglītības līdzekļiem. Bērna izglītībai ir jāsākas mājās. Šeit ir viņa pirmā skola. Šeit kopā ar saviem vecākiem kā skolotājiem viņam ir jāmacās mācības, kas viņu va-dīs cauri visai dzīvei - cieņas, pak-lausības, godbijības un paškontroles mācības. Mājas audzināšanā radītā ietekme ir vislielākais spēks uz labu vai ļaunu. Tā darbojas

¹ Audzināšana, 33, 34.

² Turpat, 41.

klusī un pakāpeniski, bet, ja notiek pareizajā virzienā, tā kļūst par tālu sniedzošu spēku patiesības un taisnības pusē. Ja bērns mājās nav pareizi pamācīts, sātans audzinās viņu ar saviem izraudzītajiem līdzekļiem. Tieši tāpēc mājās apgūtās mācības ir svarīgas! ³

Raugieties uz ģimenes loku kā uz skolu, kurā sagatavojat savus bērnus pienākumu veikšanai mājās, sabiedrībā un draudzē. ⁴

Audzināšana mājās svarīguma ziņā ir pirmajā vietā. Tas ir skumjš fakts, un tas ir gandrīz vispārīgi atzīts un nožēlots, ka mūsdienu jauniešu audzināšana mājās ir pamesta novārtā. ⁵

Nav svarīgāka darba lauka, kā tas, kas ir uzticēts ģimenes dibinātājiem un sargiem. Neviens darbs, kas uzticēties cilvēkiem, nav saistīts ar lielākām un tālāk sniedzošām sekām kā mātes un tēva darbs.

Nākotnes sabiedrību nosaka tagadējie bērni un jaunieši, un tas, kādi būs šie bērni un jaunieši, ir [183] atkarīgs no ģimenes. Pienācīgas mājas audzināšanas trūkums rada lielu daļu slimību un bēdu, kā arī noziegumu, kas ir cilvēces lāsts. Ja mājas dzīve būtu šķīsta un patiesa un ja bērni, kas dodas prom no tās aprūpes, būtu sagatavoti stāties pretī dzīves pienākumiem un briesmām, kāda izmaiņa gan būtu redzama pasaulē! ⁶

[154] **Viss cits lai ir otršķirīgs.** Ikviens bērns, kas nācis pasaulē, ir Jēzus Kristus īpašums, un viņu vajadzētu ar vārdiem un paraugu audzināt mīlēt Dievu un paklausīt Viņam. Taču lielākā daļa vecāku ir atstājuši novārtā savu Dieva doto darbu, neaudzinot un nemācot savus bērnus pazīt un mīlēt Kristu no pirmajiem saprāta pamošanās brīžiem. Ar čaklām pūlēm vecākiem ir jāvēro atvērtais, uzņēmīgais prāts un jāpadara viss cits mājas dzīvē pakārtots skaidrajam pienākumam, ko viņiem uzticējis Dievs, - mācīt savus bērnus Kunga pamācībās. ⁷

Vecākiem nevajadzētu ļaut darba rūpēm, pasaulīgajiem ieradumiem un noteikumiem, kā arī modei valdīt pār sevi, tā ka savi

³Counsels to Teachers, Parents, and Students, 107.

⁴The Signs of the Times, September 10, 1894.

⁵The Review and Herald, August 30, 1881.

⁶Kristus dziedinošā kalpošana, 351.

⁷Manuskripts 126, 1896.

bērni zīdaiņa vecumā tiek atstāti novārtā un, viņiem pieaugot, netiek sniegtas pareizās pamācības.⁸

Viens no svarīgiem iemesliem, kāpēc mūsdienu pasaulē ir tik daudz ļaunuma, ir tas, ka vecāki nodarbina savus prātus ar citām lietām, nevis vissvarīgākajām - kā pielāgot sevi pacietīgas un laipnas bērnu mācīšanas darbam Kunga ceļos. Ja aizkars tiktu atvilks, mēs varētu ieraudzīt, ka daudzi, daudzi bērni, kuri ir aizgājuši pa nepareizu ceļu, šīs nevērības dēļ ir zaudēti labām ietekmēm. Vecāki, vai jūs varat atļauties tādu pieredzi? Nevienam darbam jūsu dzīvē nevajadzētu būt tik svarīgam, ka tas novērš jūs no bērnu audzināšanas darba [184] un jūs nepalīdzat viņiem saprast, ko nozīmē pilnībā paklausīt Kungam un uzticēties Viņam. [..]

Kāda būs jūsu puļņu alga? Jūs atradīsiet savus bērnus sev blakus, lab-prātīgus uzņemt pieņākumus un sadarboties ar jums darbā, ko iero-sināsiet. Jūs sapratīsiet, ka jūsu darbs ir kļuvis vieglāks.⁹

Dieva mācību līdzekļi mājas skolā . Vecākiem vajadzētu īpašā veidā uzskatīt sevi par Dieva līdzekļiem savu bērnu pamācīšanā turēties uz Kunga ceļa, kā to darīja Ābrahāms. Viņiem ir čakli jāmeklē Rakstos, lai uzzinātu, kāds ir Kunga ceļš, lai viņi varētu to mācīt savai saimei. Miha saka: «Viņš tev ir teicis, cilvēk, kas ir labs, ko Kungs no tevis prasa - spriest taisnu tiesu, mīlēt žēlastību, pazemībā staigāt ar Dievu.» (Mih. 6:8) Lai būtu skolotāji, vecākiem ir jābūt skolēniem, pastāvīgi uzņemot gaismu no Dieva vēstnešiem un ar vārdiem un paraugu ienesot šo dārgo gaismu bērnu audzināšanas darbā.¹⁰

[155]

Saskaņā ar gaismu, ko Dievs man devis, es zinu, ka vīram un sievai mājās ir jābūt mācītājiem, ārstiem, medmāsām, skolotājiem, saistot bērnus pie sevis un pie Dieva, mācot viņus izvairīties no katra ieraduma, kas kaut kādā veidā kavē Dieva darbu, un rūpēties par katru dzīvā organisma daļu.¹¹

Mātei vajadzētu šajā bērnu mācīšanas darbā būt pārākai. Lai gan svarīgi un nopietni pienākumi gulstas uz tēvu, mātei, kura gandrīz ne-pārtraukti ir saskarsmē ar bērniem, īpaši viņu pirmajos dzīves gados, ir jābūt vienmēr viņu īpašajai skolotājai un draugam. Viņai

⁸The Signs of the Times, September 17, 1894.

⁹Manuskripts 53, 1912.

¹⁰Kristīgā sātība, 145.

¹¹Manuskripts 100, 1902.

vajadzētu ļoti rūpētie, lai attīstītu bērnos tīrības un kārtības izjūtu, vadīt viņus, veidojot pareizus ieradumus un gaumes izjūtu. Viņai vajadzētu mācīt viņus būt strādīgiem, pašpaļāvīgiem un [185] izpalīdzīgiem pret citiem, dzīvot, rīkoties un strādāt tā, it kā vienmēr atrastos Dieva acu priekšā. ¹²

Vecākās māšas var spēcīgi ietekmēt jaunākos ģimenes locekļus. Jaunākos, redzot vecāko paraugu, vairāk vadīs atdarināšanas princips, nekā bieži atkārtotas pamācības. Vecākajai meitai vajadzētu vienmēr uzskatīt par savu kristietes pienākumu palīdzēt mātei nest daudzās smagās nastas. ¹³

Vecākiem daudz laika vajadzētu pavadīt mājās. Ar vārdiem un paraugu viņiem vajadzētu mācīt saviem bērniem mīlēt un būties Dievu, mācīt viņus būt gudriem, sabiedriskiem, sirsnīgiem, attīstīt čakluma, taupības un pašizliedzības ieradumus. Dāvājot bērniem mīlestību, līdzjūtību un iedrošinājumu mājās, vecāki var nodrošināt viņiem drošu patvērumu pret daudziem pasaules kārdinājumiem. ¹⁴

[156] **Sagatavošana draudzes skolai.** Mājas skolā mūsu zēni un meitenes ir jāpagatavo draudzes skolai. Vecākiem to vajadzētu pastāvīgi atcerēties un kā skolotājiem mājās viņiem vajadzētu visus savus spēkus veltīt Dievam, lai varētu piepildīt augsto un svēto misiju. Čakla un uzcītīga pamācīšana mājās ir vislabākā sagatavošana, ko bērni var iegūt savai skolas dzīvei. ¹⁵

Dieva prasībām vajadzētu būt vissvarīgākajām. Mums ir Bībeles noteikumi gan vecāku, gan bērnu vadīšanai, augsti un svēti standarti, no kuriem nedrīkst novirzīties. Dieva prasībām vajadzētu būt vissvarīgākajām. Lai ģimenes tēvs un māte atver Dieva Vārdu Viņa, siržu pārbaudītāja, priekšā un visā nopietnībā jautā: [186] «Ko Dievs ir teicis?» ¹⁶

Māciet saviem bērniem mīlēt patiesību tāpēc, ka tā ir patiesība, un tāpēc, ka viņiem ar patiesības palīdzību jātiek darītiem svētiem un sagatavotiem lielajai pārskata dienai, kas uz visiem laikiem

¹²Pacific Health Journal, January, 1890

¹³Liecības draudzei 3, 337.

¹⁴Fundamentals of Christian Education, 65

¹⁵Counsels to Teachers, Parents, and Students, 150.

¹⁶The Review and Herald, September 15, 1891.

noteiks, vai viņi ir derīgi uzņemties augstāku darbu un kļūt par karaliskās ģimenes locekļiem, Debesu Ķēniņa bērniem.¹⁷

Sagatavojiet gaidāmajam konfliktam. Sātans vada savus pulkus. Vai mēs personīgi esam sagatavoti baisajam konfliktam, kas ir tieši mūsu priekšā? Vai mēs gatavojam savus bērnus lielsajai krīzei? Vai mēs gatavojam sevi un savu saimi saprast mūsu ienaidnieka pozīcijas un cīņas paņēmienus? Vai mūsu bērni mācās pieņemt lēmumus, lai spētu būt stingri un nelokāmi visos principu un pienākumu jautājumos? Es lūdzu, lai mēs visi varētu saprast laika zīmes un lai mēs varētu tā sagatavoties paši un sagatavot savus bērnus, ka konflikta laikā Dievs ir mūsu patvēruma un aizsardzība.¹⁸

¹⁷The Signs of the Times, September 10, 1894.

¹⁸The Review and Herald, April 23, 1889.

[157]

29. Nodaļa—Darbs, Ko Nevar Nodot Citam

[158]

[187] **Vecāku atbildība, ko nevar uzņemt neviens cits.** Vecāki, jūs uzņematies atbildību, ko neviens cits jūsu vietā nevar uzņemt. Kamēr vien dzīvojat, jūs esat atbildīgi Dievam par turēšanos uz Viņa ceļa. [...] Vecāki, kuri padara Dieva Vārdu par savu vadoni un kuri saprot, cik lielā mērā viņu bērni ir atkarīgi no viņiem rakstura veidošanā, būs paraugs, kam bērni droši varēs sekot.¹

Tēvi un mātes ir atbildīgi par bērnu veselību, stāju un bērnu rakstura attīstību. Nevienam citam nevajadzētu ļaut pārraudzīt šo darbu. Kļūstot par bērnu vecākiem, jūs uzņematies pienākumu sadarbībā ar Kungu audzināt viņus veselīgos principos.²

Cik skumji, ka daudzi vecāki Dieva doto atbildību par bērniem ir atmetuši un labprātīgi nodod to citiem! Viņi vēlas, lai citi strādā viņu bērnu labā un atbrīvo viņus no visām grūtībām šajā jautājumā.³

[159]

Daudzi, kas tagad apraud savu bērnu untumainumu, var vainot tikai sevi. Lai viņi atver savu Bībeli un saprot, ko Dievs viņiem kā vecākiem un vadītājiem ir uzticējis. Lai viņi uzņemas savus ilgi novārtā atstātos pienākumus. Viņiem ir jāpazemo sevi un Dieva priekšā jānožēlo sava nevērība sekot Viņa norādījumiem izglītot savus bērnus. Viņiem ir jāmaina pašiem sava rīcība un stingri un rūpīgi jāseko Bībelei kā savam vadonim [188] un padomdevējai.⁴

Draudze viena pati nevar uzņemt šo atbildību. Ak, ja jaunieši un bērni atdotu savas sirdis Kristum! Kāda tad varētu tikt izveidota armija, lai patiesībai mantotu citus! Bet vecākiem nevajadzētu atstāt šo darbu darīt tikai draudzei.⁵

Arī Dieva kalps nevar. Jūs uzliekat milzīgu atbildību mācītājam un uzskatāt, ka viņš ir atbildīgs par jūsu bērnu dvēselēm, bet

¹Vēstule 356,1907.

²Manuskripts 126, 1897.

³The Review and Herald, October 25, 1892.

⁴Manuskripts 57, 1897.

⁵The Signs of the Times, August 13, 1896.

jūs neizjūtat savu kā vecāku un skolotāju atbildību. [..]Jūsu dēlus un meitas ir samai-tājis jūsu pašu paraugs un vaļīgie priekšraksti. Tomēr, neraugoties uz apmācības trūkumu mājas, jūs gaidāt, ka draudzes mācītājs neitralizēs jūsu ikdienas darbu un gūs brīnišķīgus sasniegumus, pārveidojot par tikumīgām un dievbijīgām viņu sirdis un dzīves. Pēc tam kad Dieva kalps ir darījis visu, ko viņš var darīt draudzes labā ar uzticīgu, sirsnīgu pamācību, pacietīgu disciplīnu un dedzīgām lūgšanām, lai labotu un glābtu dvēseli, bet viņam tomēr neizdodas gūt panākumus, tēvi un mātes bieži vaino viņu tajā, ka viņu bērni nav atgriezušies, lai gan tas var būt viņu pašu nolaidības dēļ. Atbildība gulstas uz vecākiem. Vai viņi uzņemsies darbu, ko Dievs viņiem ir uzticējis, un darīs to apzinīgi? Vai viņi dosies uz priekšu un uz augšu, strādājot pazemīgi, pacietīgi un neatlaidīgi, lai paši sasniegtu augsto standartu un ņemtu sev līdzi arī savus bērnus?⁶

Vai daudzi tēvi un mātes nenodod atbildību citu rokās? Vai daudzi no viņiem nedomā, ka Dieva kalpam vajadzētu uzņemties nastas un rūpēties, lai viņu bērni tiktu atgriezti un apzīmogoti ar Dieva zīmogu?⁷

Arī sabatskola nevar. Tā ir viņu [vecāku] priekšrocība palīdzēt bērniem iegūt zināšanas, ko viņi [189] paņems sev līdzi nākotnes dzīvē. Bet kaut kādu iemeslu dēļ daudziem vecākiem nepatīk sniegt bērniem reliģiskas pamācības. Viņi atstāj sabatskolas ziņā zināšanu iegūšanu, ko viņiem vajadzēja sniegt attiecībā uz viņu atbildību Dieva priekšā. Šādiem vecākiem ir jāsaprot, ka Dievs ilgojas audzināt, disciplinēt un apmācīt savus bērnus, vienmēr turot viņu priekšā faktu, ka viņi veido raksturus tagadējai un nākamajai dzīvei.⁸

[160]

Nepaļaujieties uz sabatskolas skolotājiem, ka viņi veiks jūsu bērnu izglītošanas darbu tā, kā vajadzētu. Sabatskola ir liela svētība. Tā var palīdzēt jums jūsu darbā, bet tā nekad nevarēs ieņemt jūsu vietu. Dievs visiem tēviem un mātēm ir devis atbildību vest savus bērnus pie Jēzus, mācīt viņiem, kā lūgt un kā ticēt Dieva Vārdam.

Savu bērnu izglītošanā nelieciet lielās Bībeles patiesības mācīt citiem, pieņemot, ka sabatskola un Dieva kalps izdarīs darbu, ko esat atstājuši novārtā. Bībele nav pārāk svēta un cēla, lai to nevarētu

⁶Liecības draudzei 5, 494, 495.

⁷The Review and Herald, May 21, 1895.

⁸The Review and Herald, June 6, 1899.

lasīt un čakli pētīt ik dienas. Dieva Vārda patiesības ir jāsaista arī ar šķietamiem dzīves sīkumiem. Ja tās būs pareizi novērtētas, tās padarīs gaišu ikdienas dzīvi, nodrošinot motivāciju paklausībai un principus pareiza rakstura veidošanai.⁹

⁹Manuskripts 5, 1896.

30. Nodaļa—Ģimenes Sadraudzība

[161]

[190] **Vecākiem jāiepazīst savi bērni.** Daži vecāki nesaprot savus bērnus un īsti viņus nepazīst. Bieži noteiek vecāku un bērnu attālināšanās. Ja vecāki daudz vairāk iedziļinātos savu bērnu jūtās un noskaidrotu, kas ir viņu sirdīs, tas labvēlīgi ietekmētu viņus.¹

Tēvam un mātei vajadzētu strādāt kopā dziļā līdzjūtībā citam pret citu. Viņiem vajadzētu kļūt par savu bērnu draugiem.²

Vecākiem vajadzētu apdomāt, kā vislabāk un veiksmīgāk iegūt savu bērnu mīlestību un uzticību, lai varētu tos vadīt pa pareizo ceļu. Viņiem vajadzētu atstarot uz savu saimi mīlestības saules gaismu.³

Iedrošinājums un uzslava. Maziem bērniem patīk sabiedrības, un reti viņi vēlas būt vieni. Viņi ilgojas pēc līdzjūtības un maiguma. Viņi domā, ka tas, kas viņiem patīks, iepriecinās arī māmiņu, un viņiem ir dabiski iet pie viņas ar saviem mazajiem priekiem un bēdām. Mātei ne-vajadzētu ievainot bērnu jūtīgās sirdis, vienaldzīgi izturoties pret jautā-jumiem, kas, lai gan viņai šķiet nenozīmīgi, viņiem var būt ļoti svarīgi. Bērni novērtēs viņas līdzjūtību un atzinību. Atzinīgs skatiens, iedrošinājuma vārds vai uzslava viņu sirdīs būs kā saules gaisma, kas bieži padarīs priecīgu visu dienu.⁴

Vecākiem jābūt bērna uzticības personām. Vecākiem vajadzētu iedrošināt bērnus uzticēties viņiem un pastāstīt par to, kas nospiež viņu sirdis, [191] par bēdām, mazajiem ikdienas sarūgtinājumiem un pārbaudījumiem.⁵

[162]

Laipni pamāciet viņus un saistiet viņus pie savas sirds. Šis bērniem ir svarīgs laiks. Viņus centīsies ietekmēt, lai atšķirtu no jums, bet jums tam jāstājas pretī. Māciet viņiem pilnībā jums uzticēties. Lai viņi iečukst jums ausīs savas grūtības un priekus.⁶

¹ Liecības draudzei 1: 395.

²Manuskripts 45, 1912

³The Review and Herald, August 30, 1881.

⁴Kristus dziedinošā kalpošana, 388.

⁵Liecības draudzei 1, 391.

⁶Liecības draudzei 1, 387.

Bērni tiktu pasargāti no daudziem ļaunumiem, ja viņi būtu ciešākās attiecībās ar saviem vecākiem. Vecākiem vajadzētu iedrošināt bērnus būt atklātiem un vaļsirdīgiem pret viņiem, nākt pie viņiem ar savām grūtībām un, esot samulsušiem par to, kurš ceļš ir pareizais, izstāstīt visu vecākiem tieši tā, kā viņi to redz, un lūgt viņu padomu. Kurš gan cits ir tik tālredzīgs, lai redzētu un norādītu uz viņu briesmām, ja ne dievbijīgi vecāki? Kurš gan cits var tik labi saprast savu bērnu īpašo raksturu, ja ne viņi? Māte, kas ir vērojusi katru pārmaiņu viņu prātā, sākot no zīdaiņa vecuma, un kas tāpēc pazīst viņu dabisko rīcību, ir vislabāk sagatavota dot padomu saviem bērniem. Kurš arī var pateikt, kuras rakstura īpašības savaldīt un kuras ierobežot, ja ne māte, palīdzot tēvam? ⁷

«**Nav laika.**» «Nav laika,» saka tēvs, «man nav laika mācīt bērnus, nav laika sabiedriskiem un mājas dzīves priekiem.» Tad jums nevajadzēja uzņemties ģimenes atbildību. Neveltot bērniem laiku, kas viņiem taisnīgi pienākas, jūs laupāt viņiem audzināšanu, ko viņiem vajadzēja saņemt no jūsu rokām. Ja jums ir bērni, jums kopā ar māti jāveido viņu raksturs. ⁸

Daudzas mātes saka: «Man nav laika būt kopā ar [192] bērniem.» Tad Kristus dēļ veltiet mazāk laika savam apģērbam. Atmetiet drīzāk savas ārienes rotāšanu. Nezvaniet nevienam un nepieņemiet zvanus. Negatavojiet bezgalīgi daudz dažādu ēdienu. Bet nekad, nekad neatstājiet novārtā savus bērnus. Kas ir pelavas kviešiem? Lai nekas nenostājas starp jums un jūsu bērnu vislielākajām vajadzībām. ⁹

[163] Daudzu rūpju nomāktas, mātes reizēm jūtas tā, it kā nevarētu atvēlēt laiku, lai pacietīgi pamācītu savus mazos un sniegtu viņiem mīlestību un līdzjūtību. Bet viņām vajadzētu atcerēties, ka, ja bērni savos vecākos un savās mājās neatrod to, kas apmierinātu viņu ilgas pēc līdzjūtības un draudzības, viņi meklēs citus avotus, un tur prāts un raksturs var atrasties briesmās. ¹⁰

Ar bērniem darbā un rotaļās. Veltiet dažas no savām brīvajām stundām saviem bērniem. Piebiedrojieties viņiem viņu darbā

⁷Liecības draudzei 1, 392.

⁸Fundamentals of Christian Education, 65, 66.

⁹The Signs of the Times, April 3, 1901.

¹⁰Kristus dziedinošā kalpošana, 389.

un sporta nodarbībās un iegūstiet viņu uzticību. Uzturiet draudzību.
11

Lai vecāki velta vakarus savām ģimenēm. Atstājiet rūpes un sarežģī-jumus līdz ar dienas darbiem. 12

Padoms rezervētiem, diktatoriskiem vecākiem. Pastāv briesmas, ka gan vecāki, gan skolotāji pārāk daudz pavēl un diktē, neizveidojot biedriskas attiecības ar saviem bērniem vai skolēniem. Viņi bieži vien ir pārāk atturīgi un izmanto savu autoritāti vēsā, nelīdzjūtīgā veidā, kas nevar iemantot viņu bērnu un skolēnu sirdis. Ja viņi sapulcinātu bērnus cieši ap sevi un parādītu, ka mīl viņus, kā arī izrādītu interesi par visām viņu pūlēm un pat par viņu sporta nodarbībām, reizēm kļūstot līdzīgi bērniem, viņi padarītu bērnus laimīgus un iegūtu viņu mīlestību un [193] uzticību. Un bērni sāktu cienīt un mīlēt savu vecāku un skolotāju autoritāti. 13

Ļauni biedri kā māju konkurenti. Sātans un viņa pulki velta vislielākās pūles, lai ietekmētu bērnu prātus, tāpēc pret bērniem ir jāizturas godīgi, ar kristīgu maigumu un mīlestību. Tas ļaus jums gūt spēcīgu ietekmi pār viņiem, un viņi jutīs, ka var jums pilnībā uzticēties. Aņņemiet savus bēr-nus ar mājas dzīves un savas sabiedrības pievilcību. Ja tā darīsiet, viņiem nebūs tik lielas ilgas pēc jaunu biedru sabiedrības. [..] Ļaunuma dēļ, kas tagad ir pasaulē, un ierobežojumu dēļ, kuri ir jāuzliek bērniem, vecākiem vajadzētu pielikt divkāršas pūles, lai saistītu viņus pie savas sirds un ļautu viņiem saprast, ka vecāki vēlas padarīt viņus laimīgus. 14

Vecākiem ir jāiepazīst savu bērni. Nevajadzētu pieļaut, ka starp vecākiem un bērniem rodas vēsums un atturība. Lai vecāki iepazīst savus bērnus, mēģinot saprast viņu gaumi un garastāvokli, iepazīstot viņu jūtas un izprotot, kas notiek viņu sirdīs.

[164]

Vecāki, ļaujiet bērniem redzēt, ka jūs viņus mīlat un darīsiet visu, kas ir jūsu spēkos, lai darītu viņus laimīgus. Ja tā darīsiet, ierobežojumiem, kuri jums būs viņiem jānosaka, būs daudz lielāka ietekme uz viņu jaunajiem prātiem. Vadiet savus bērnus ar maigumu un līdzjūtību, atceroties, ka «viņu eņģeļi Debesīs vienmēr redz mana Debesu Tēva vaigu» (Mat. 18:10). Ja ilgojaties, lai eņģeļi dara jūsu

¹¹Counsels to Teachers, Parents, and Students, 124.

¹²Kristīgā sātība, 65.

¹³Liecības draudzei 3, 1 3 4 , 135.

¹⁴Turpat, 1:387, 388.

bērnu labā darbu, ko Dievs viņiem ir uzticējis, sadarbojieties ar viņiem, darot savu daļu.

Bērni, kas uzauguši patiesas ģimenes gudrā un mīlošā vadībā, neilgosies doties prom no mājām un meklēt izpriecas un biedrus. [194] Ļaunums viņus nepiesaistīs. Gars, kas valda mājās, veidos viņu raksturus. Viņi izveidos ieradumus un principus, kas būs spēcīga aizsardzība pret kārdinājumiem, kad viņiem būs jāatstāj mājas patvērums un jāieņem sava vieta pasaulē.¹⁵

¹⁵Kristus dziedinošā kalpošana, 394.

31. Nodaļa—Drošība Mīlestībā

[165]

[196] **Mīlestības kalpošanas spēks.** Mīlestība ir brīnišķīgs spēks, jo tā ir dievišķa. Maiga atbilde, kas «klusina dusmas», mīlestība, kas «ir līdzjūtīga un laipna», žēlsirdība, kas «apklāj grēku daudzumu», - ja mēs apgūtu šīs mācības, ar kādu gan dziedinošu spēku būtu apveltītas mūsu dzīves! Kā tiktu pārveidota dzīve, un kā zeme pārveidotos Debesu līdzībā un priekšnojautā!

Šīs dārgās mācības var tik vienkārši mācīt, ka tās spēj saprast pat mazi bērni. Bērna sirds ir maiga un viegli ietekmējama. Ja mēs, kas esam vecāki, kļūsim kā mazi bērni, ja mēs mācīsimies Glābēja vienkāršību, maigumu un mīlestību, mums nebūs grūti aizskart mazo sirdis un mācīt viņiem mīlestības dziedinošo kalpošanu.¹

No laicīgā viedokļa raugoties, nauda ir spēks, bet no kristīgā skatpunkta - mīlestība ir spēks. Šajā pamatprincipā ietverts gan intelektuālais, gan garīgais spēks. Skaidrai mīlestībai piemīt īpašs spēks darīt labu, un tā nevar darīt neko citu kā tikai labu. Tā novērš nesaskaņas un bēdas un sniedz patiesu laimi. Bagātībai bieži piemīt ietekme, kas samaitā un iznīcina. Ar spēku var ievainot. Bet patiesība un labestība ir šķīstas mīlestības īpašības.²

Mīlestība ir augs, kas jākopj. Mājām ir jābūt par visšķīstāko un viscēlāko mīlestības centru. Miers, saskaņa, pieķeršanās jūtas un laime ir neatlaidīgi jālolo katru dienu, līdz šie dārgumi mājā to sirdīs, kas veido ģimeni. Mīlestības augs ir rūpīgi jākopj, citādi tas mirs. Ikviens labs princips ir jālolo, ja vēlamies, lai tas uzplaukst dvēselē. Viss, ko sātans stāda sirdī - skaudību, greizsirdību, ļaunas priekšnojautas, ļaunu runāšanu, nepacietību, aizspriedumus, savtību, mantkārību un iedomību -, ir jāizrauj ar saknēm. Ja šiem ļaunumiem ļauj palikt dvēselē, tie nesīs augļus, kas samaitās daudzus. Ak, cik daudzi audzē indīgos augus, kas nogalina dārgos mīlestības augļus un aptraipa dvēseli!³

[166]

¹ Audzināšana, 114.

² Liecības draudzei 4, 138.

³ The Signs of the Times, June 20, 1911.

Atcerieties savu bērniņu. Neizturieties pret bērniem tikai ar stin-grību, aizmirstot paši savu bērniņu un to, ka arī esat bērni. Negaidiet, ka viņi būs pilnīgi, un necentieties uzreiz padarīt viņus par vīriešiem un sievietēm. To darot, jūs aizvērsit durvis uz viņu sirdīm, kas citādi būtu jums atvērtas, un mudināsit viņus atvērt durvis kaitīgām ietekmēm. Citi saindēs viņu jaunus prātus, pirms jūs atmodīsities un ieraudzīsiet, ka viņi ir briesmās.

Vecākiem nevajadzētu aizmirst savus bērniņas gadus, cik ļoti viņi ilgojās pēc līdzjūtības un mīlestības un cik nelaimīgi jutās, kad tika no-pelti un kaunināti. Viņiem vajadzētu atkal kļūt jauniem savās jūtās un savā domāšanā pielāgoties bērniem, lai saprastu to vajadzības.⁴

Viņiem nepieciešami maigi un iedrošinoši vārdi. Cik viegli ir mātēm teikt laipnus un sirsnīgus vārdus, kas sūtīs saules starus mazo bērnu sirdīs, liekot viņiem aizmirst viņu problēmas!⁵

Vecāki, sniedziet saviem bērniem mīlestību! Mīlestību zīdaiņa ve-cumā, mīlestību bērniņā, mīlestību jaunībā. Nerādiet viņiem sa-rauktu pieri, bet lai jūsu seja [197] vienmēr ir saulaina.⁶

Laujiet bērniem vienmēr būt priecīgā gaisotnē. Mazie ir uzmanīgi jānomierina, kad viņiem ir kādas raizes. Bērni starp zīdaiņu un pieaugušā vecumu parasti nesaņem tādu uzmanību, kāda tiem vajadzīga. Mātēm vajadzētu vadīt bērnus tā, lai viņi uzskatītu sevi par ģimenes daļu. Lai māte runā ar saviem bērniem par viņu cerībām un sarežģījumiem. Lai vecāki atceras, ka par saviem bērniem viņiem ir jā rūpējas vairāk nekā par svešiniekiem. Bērniem jāatrodas priecīgā gaisotnē mātes vadībā.⁷

Palīdziet saviem bērniem gūt uzvaras. [...] Apņemiet viņus ar mīlestības gaisotni, tādējādi pakļaujot viņu ietiepīgo raksturu.⁸

Kad bērniem mīlestība vairāk vajadzīga nekā ēdiens. Daudzas mātes apkaunojoši atstāj novārtā savus bērnus, lai iegūtu laiku sava apģērba darināšanai vai nevajadzīgi izskaistinātu savu mazo bērnu drēbes. Kad bērni ir noguruši un viņiem patiešām ir vajadzīga aprūpe, tie tiek atstāti novārtā vai arī ar kaut ko paēd-

⁴Liecības draudzei 1, 387, 388.

⁵The Review and Herald, July 9, 1901.

⁶Manuskripts 129, 1898

⁷Manuskripts 127, 1998.

⁸Manuskripts 114, 1903.

ināti. Viņiem ēdiens ne tikai nebija vajadzīgs, tas viņiem bija pat kaitīgs. Tas, ko viņiem vajadzēja, bija mātes mierinošais apskāviens. Ikvienai mātei vajadzētu atvēlēt laiku, lai sniegtu bērniem šos mazos mīlestības apliecinājumus, ko ir tik svarīgi saņemt zīdaiņa vecumā un bērnībā. Šādā veidā mātes saistītu bērnu sirdis un laimi ar savu sirdi. Viņa viņiem ir tas, kas Dievs ir mums.⁹

Saprātīgas ilgas ir jāpiepilda. Jums vienmēr vajadzētu bērniem radīt pārliecību, ka jūs viņus mīlat, ka strādājat viņu interesēs, ka viņu laime jums ir dārga un ka esat nolēmuši darīt tikai to, kas nāk viņiem par labu. Jums vajadzētu izpildīt [198] viņu mazās vajadzības, kad vien to varat saprātīgi izdarīt.¹⁰

Vadot bērnus, nekad nerīkojieties impulsīvi. Lai autoritāte un pie-ķeršanās jūtas tiek apvienotas. Lolojiet un kopiet visu, kas ir labs un patīkams, un modiniet vēlmi ilgoties pēc augstākā labuma, atklājot viņiem Kristu. Liedzot viņiem lietas, kas viņiem kaitētu, ļaujiet viņiem saprast, ka viņus mīlat un gribat darīt laimīgus. Jo grūtāk ir viņus mīlēt, jo lielākas pūles vajadzētu pielikt, lai atklātu viņiem savu mīlestību. Ja bērns tic, ka gribat viņu darīt laimīgu, mīlestība nojauks visas barjeras. Šis ir princips, kā Glābējs izturas pret cilvēku. Šo principu vajadzētu ieviest draudzē.¹¹

[168]

Mīlestība ir jāatklāj. Daudzās ģimenēs mīlestība citam pret citu netiek atklāta. Lai gan sentimentalitāte nav nepieciešama, mīlestība un maigums ir jāizsaka vienkāršā, šķīstā un cēlā veidā. Daudzu sirdis ir nocietinājušās, un tie vārdos un darbos atklāj sātānisko rakstura pusi. Starp sievu un vīru, vecākiem un bērniem, brāļiem un māsām vajadzētu lolot maigas pieķeršanās jūtas. Ir jāapvalda katrs neapdomāts vārds, un pat ārēji nevajadzētu izskatīties, ka trūkst mīlestības citam pret citu. Ģimenē katra locekļa pienākums ir būt jaukam un runāt laipni.¹²

Kopiet maigumu, pieķeršanās jūtas un mīlestību, kas izpaužas kā laipnība un uzmanības parādīšana un kas atklājas runas veidā.¹³

Vislabākais veids, kā mācīt bērniem cienīt savu tēvu un māti, ir dot viņiem iespēju redzēt tēvu izrādām laipnu uzmanību mātei

⁹Manuskripts 43, 1900.

¹⁰Liecības draudzei 4, 140.

¹¹Manuskripts 4, 1993.

¹²The Signs of the Times, November 14, 1892.

¹³The Youth's Instructor, April 21, 1886.

un māti parādām cieņu un godbijību pret tēvu. Uzlūkojot mīlestību savos vecākos, [199] bērni tiek vadīti pie paklausības piektajam bauslim un pavēlei: «Jūs, bērni, esiet paklausīgi saviem vecākiem visās lietās, jo tas ir patīkami un ir pēc Kunga prāta.» (Kol. 3:20) ¹⁴

Jēzus mīlestībai jāatspoguļojas vecākos. Kad māte ir ieguvusi savu bērnu uzticību un mācījusi viņus mīlēt un paklausīt viņu, viņa ir sniegusi tiem pirmo kristīgās dzīves mācību. Viņiem ir jāmīl, jāuzticas un jāpaklausā savam Glābējam, kā viņi mīl, uzticas un paklausā saviem vecākiem. Mīlestība, ko uzticīgā aprūpē un pareizā audzināšanā vecāki parāda pret bērnu, nedaudz atspoguļo Jēzus mīlestību pret Viņa uzticīgajiem ļaudīm. ¹⁵

¹⁴The Review and Herald, November 15, 1892.

¹⁵The Signs of the Times, April 4, 1911.

32. Nodaļa—Pirmie Aizņemiet Sirds Dārzu!

[169]

[170]

[200] **Vecāki kā dārznieki.** Kungs ir uzticējis vecākiem svētu darbu. Viņiem ir rūpīgi jākopj sirds augsne. Tā viņi var būt strādnieki kopā ar Dievu. Viņš gaida, ka vecāki rūpīgi sargās un kops savu bērnu sirds dārzu. Viņiem ir jāsej labā sēkla un jāizravē katra neglītā nezāle. Katrs rakstura trūkums un katra uzvedības kļūda ir jāizgriež, jo, ja tām ļaus palikt, tās sabojās rakstura skaistumu.¹

Vecāki, jūsu mājas ir pirmais lauks, kurā esat aicināti strādāt. Dārgie augi mājas dārzā ir jāaprūpē pirmie. Jums ir uzticēts modri vērot dvēseles kā tādiem, kam par tām būs jāatbild. Rūpīgi pārdomājiet savu darbu, tā raksturu, tā ietekmi un sekas.²

Jūsu durvju priekšā ir neliels zemes gabals, kas jākopj, un Dievs prasīs jums atbildēt par šo darbu, ko Viņš ir atstājis jūsu rokās.³

Dārza kopšana. Pasaulē valdošais uzskats ir ļaut jauniešiem sekot sava prāta dabiskajām nosliecēm. Ja jaunieši ir nevaldāmi, tad vecāki saka, ka viņi pēc kāda laika kļūs prātīgāki un, pienākot sešpadsmit vai astoņpadsmit gadu vecumam, paši mācēs saprātīgi spriest par sevi un atbrīvosies no nepareizajiem ieradumiem, kļūstot par lietderīgiem vīriem un sievietēm. Kāda kļūda! Gadiem ilgi viņi ļauj ienaidniekam sēt sirds dārzā. Viņi ļauj attīstīties nepareizajiem principiem, [201] un daudzos gadījumos viss darbs, kas pēc tam tiks darīts ar šo augsni, neko nedos. [..]

[171]

Daži vecāki ir pieļāvuši, ka bērniem izveidojas nepareizi ieradumi, un to zīmes ir redzamas visā dzīvē. Šis grēks gulstas uz vecākiem. Šie bērni varbūt sauc sevi par kristiešiem, tomēr bez īpaša žēlastības darba pie viņu sirdīm un bez pamatīgas reformas dzīvē viņu pagātnes ieradumi būs redzami visā viņu pieredzē, un viņi parādīs tieši tādu raksturu, kādu vecāki ļāva viņiem izveidot.⁴

¹Manuskripts 138, 1898.

²The Signs of the Times, July 1, 1886.

³The Review and Herald, September 15, 1891.

⁴Liecības draudzei 1, 403.

Jauniešiem nevajadzētu ļaut bez kritiskas pieejas mācīties labo un ļau-no, ar domu, ka kaut kad nākotnē labais gūs virsroku un ļaunais zaudēs savu ietekmi. Launais vairošies ātrāk nekā labais. Iespējams, ka pēc dau-dziem gadiem ļaunais, ko viņi būs iemācījušies, var tikt izdzēsts, bet kurš gan ir labprātīgs riskēt? Laika nav daudz. Vieglāk un daudz drošāk sēt tīru, labu sēklu bērnu sirdīs, nekā pēc tam ravēt nezāles. Iespaidi, kas ir atstāti uz jauniešu prātiem, ir grūti izdzēšami. Tāpēc ļoti svarīgi, ka šie iespaidi ir pareizi, lai jauniešu pielāgoties spējas tiktu vadītas pareizajā virzienā.⁵

Sēklas sēšana un ravēšana. Agrīnajos bērna dzīves gados sirds aug-sni vajadzētu rūpīgi sagatavot Dieva žēlastības straumēm. Tad rūpīgi jāsēj un čakli jāaudzē patiesības sēkla. Un Dievs, kurš atalgo visas Viņa vārdā pieliktās pūles, ieliks dzīvību iesētajā sēklā. Vispirms parādīsies stiebrs, tad vārpa, tad nobrieduši graudi vārpā.

Pārāk bieži vecāku ļaunas nevērības dēļ sātans sēj savas sēklas bērnu sirdīs, un rodas kauna un ciešanu raža. Pasaulē mūsdienās trūkst patiesas dievbijības, [202] tāpēc ka vecākiem nav izdevies sapulcināt savus bērnus mājās ap sevi. Viņi nav atturējuši viņus no draudzības ar bezrūpīgajiem un pārsteidzīgajiem. Tāpēc bērni ir izgājuši pasaulē, sēdami nāves sēklu.⁶

Liels pamācīšanas, nevērtīgo un indīgo nezāļu ravēšanas darbs, ir vissvarīgākais. Jo, atstātas savā vaļā, šīs nezāles augs, kamēr apslāpēs dārgos morālo principu un patiesības augus.⁷

[172] Ja lauks ir atstāts nekopts, noteikti parādīsies kaitīgu nezāļu sēklas, ko būs ļoti grūti iznīcināt. Tad augsne ir jāapstrādā un nezāles jānomāc, pirms var augt dārgie augi. Pirms šie vērtīgie augi var augt, vispirms ir rūpīgi jāsēj sēkla. Ja mātes atstāj novārtā dārgās sēklas sēšanu un tad gaida vērtīgu graudu ražu, viņas piedzīvos vilšanos. Jo viņas vāks ērkšķus un dadžus. Sātans visu laiku ir nomodā, gatavs sēt sēklas, kas uzdīgs un nesīs bagātīgu ražu saskaņā ar savu sātānisko raksturu.⁸

Mums par bērniem pastāvīgi jābūt modrībā. Sātans ar dažādiem līdzekļiem sāk strādāt pie viņu raksturiem un gribas, tiklīdz viņi pie-dzimst. Viņu drošība ir atkarīga no vecāku gudrības un mod-

⁵Kristīgā sātība, 138, 139.

⁶Manuskripts 49, 1901.

⁷The Review and Herald, April 14, 1885.

⁸Manuskripts 43, 1900.

rās aprūpes. Viņiem jācenšas Dieva mīlestībā un bijībā pirmajiem aizņemt sirds dārzu, sējot labās sēklas, kas ir pareizs gars, pareizi ieradumi un mīlestība un dievbijība.⁹

Atveroties dabiskajam skaistumam. Vecākiem un skolotājiem vajadzētu ļoti nopietni meklēt gudrību, kuru Jēzus ir gatavs dot. Viņi rīkojas ar cilvēku prātiem visinteresantākajā un ietekmīgākajā viņu attīstības periodā. Viņiem vajadzētu sev par mērķi noteikt tā izkopt jauniešu tieksmes, lai katrā savas dzīves posmā [203] viņi varētu atklāt dabisko skaistumu, kas ir piemērots šim periodam, atveroties pakāpeniski kā augi un puķes dārzā.¹⁰

⁹Manuskripts 7, 1899.

¹⁰Liecības draudzei 6, 204, 205.

33. Nodaļa—Dievišķās Vadības Apsolījumi

[204] **Cik salda ir apziņa par dievišķu draugu.** Tavs līdzjūtīgais Glābējs modri vēro tevi ar mīlestību un līdzjūtību, gatavs dzirdēt tavas lūgšanas un sniegt tev nepieciešamo palīdzību. Viņš zina katras mātes sirds nastas un ir viņas vislabākais draugs katrā ārkārtas situācijā. Viņa mūžīgās rokas atbalsta dievbijīgu, uzticīgu māti. Esot virs zemes, Viņam bija māte, kura cīnījās ar nabadzību un kurai bija daudz satraucošu rūpju un sarežģījumu, un Viņš juta līdzīgi ikvienai kristīgai mātei viņas rūpēs un raizēs. Šis Glābējs, kurš devās tālā ceļā, lai atvieglotu smago sirdi sievietei, kuras meitu bija apsēdis ļauns gars, dzirdēs mātes lūgšanas un svētīs viņas bērnus.

Viņu, kas atdeva atraitnei viņas vienīgo dēlu, kad tas tika nests uz ka-piem, aizkustina sērojošās mātes ciešanas. Viņš, kurš raudāja līdzjūtības asaras pie Lācara kapa un atdeva Martai un Marijai viņu apglabāto brāli, Viņš, kurš piedeva Marijai Magdalēnai, Viņš, kurš atcerējās savu māti, karājoties nāves mokās pie krusta, Viņš, kurš parādījās raudošajām sievietēm un padarīja viņas par saviem vēstnešiem, lai izplatītu pirmās priecīgās ziņas par augšāmcēlušos Glābēju, - Viņš ir sievietes vislabākais draugs arī tagad un ir gatavs palīdzēt viņai visās dzīves vajadzībās. ¹

Neviens darbs nevar līdzināties kristīgas mātes darbam. Viņa uzņemas savu darbu, izprazdama, ko nozīmē audzināt bērnus Kunga pamācībās. Cik bieži viņa jūt, [205] ka viņas nasta ir smagāka, nekā viņa var panest, un cik dārga ir priekštiesība nest to lūgšanā pie līdzjūtīgā Glābēja kājām! Viņa var nolikt savu nastu pie Viņa kājām un atrast Viņa klātbūtnē spēku, kas uzturēs viņu un dos viņai prieku, cerību, drosmi un gudrību vispārbaudošākajās stundās. Cik salda ir rūpju nomāktai mātei apziņa, ka viņai ir tāds draugs visās viņas grūtībās! Ja mātes ietu pie Kristus biežāk un uzticētos Viņam pilnīgāk, viņu nastas būtu vieglākas un viņas atrastu mieru savām dvēselēm. ²

¹The Signs of the Times, September 9, 1886.

²The Signs of the Times, September 13, 1877.

Debesu Dievs dzird jūsu lūgšanas. Jūs nevarat audzināt bērnus tā, kā vajadzētu, bez dievišķas palīdzības, jo Ādama kritusī daba vienmēr cenšas gūt virsroku. Sirdij ir jābūt sagatavotai patiesības principiem, lai tie varētu iesakņoties dvēselē un tiktu izkopti dzīvē.³

Vecākiem jāsaprot, ka, sekojot Dieva norādījumiem, apmācot savus bērnus, viņi saņems palīdzību no augšienes. Viņi gūs daudz svētību, jo mācot viņi mācās. Viņu bērni gūs uzvaras, pateicoties zināšanām, ko viņi ir ieguvuši, ievērojot Kunga ceļu. Viņi spēs uzvarēt dabiskās un mantotās tieksmes uz ļaunu.⁴

Vecāki, vai jūs strādājat ar neatslābstošu enerģiju savu bērnu labā? Debesu Dievs ievēro jūsu rūpes, jūsu nopietno darbu un pastāvīgo modrību. Viņš dzird jūsu lūgšanas. Ar pacietību un maigumu audziniet savus bērnus Kungam. Visas Debesis ir ieinteresētas jūsu darbā. Dievs savienosies ar jums, vainagojot jūsu pūles ar panākumiem.⁵

Mēģinot padarīt skaidras glābšanas patiesības un norādīt bērniem uz Kristu kā personīgo Glābēju, eņģeļi būs jūsu pusē. Kungs dod tēviem un mātēm žēlastību izraisīt mazajos [206] bērnos interesi par dārgo Betlēmes bērniņa stāstu, kurš patiešām ir pasaules cerība.⁶

Lūdziet un saņemiet. Vecākiem viņu svarīgajā darbā vajadzētu lūgt un saņemt dievišķu palīdzību. Pat ja vecāku raksturs, ieradumi un rīcība nav veidoti pēc augstākā parauga, ja mācības, ko viņi saņēmuši bērnībā un jaunībā, ir izveidojušas nepareizu raksturu, viņiem nav jākrīt izmisumā. Dieva pārveidojošais spēks var izmainīt iedzimitas un iegūtas tieksmes, jo Jēzus reliģija ir paceļoša. «Piedzimis no jauna» nozīmē pārveidošanu, jaunu piedzimšanu Kristū Jēzū.⁷ [175]

Pamācīsim savus bērnus Vārda mācībās. Ja jūs sauksit, Kungs atbildēs. Viņš teiks: «Šeit es esmu. Ko tu gribi, lai es daru tavā labā?» Debesis ir savienotas ar zemi, tā ka katra dvēsele var piepildīt savu

³The Review and Herald, October 25, 1892.

⁴The Review and Herald, June 6, 1899.

⁵The Review and Herald, January 29, 1901.

⁶Laikmetu ilgas, 517.

⁷The Review and Herald, April 13, 1897.

misiju. Kungs mīl šos bērnus. Viņš grib audzināt viņus ar izpratni par viņu augsto aicinājumu.⁸

Svētais Gars vadīs. Mātei vajadzētu just vajadzību pēc Svētā Gara vadības, lai viņa pati varētu iegūt patiesu pieredzi, pakļaujoties Dieva ceļiem un gribai. Tad Kristus žēlastībā viņa var būt gudra, maiga un mīloša skolotāja.⁹

Kristus ir sagādājis visu nepieciešamo, lai visiem vecākiem, ko pārvalda Svētais Gars, dotu spēku un žēlastību būt skolotājam savās mājās. Šai audzināšanai un disciplinēšanai mājās būs pārveidojoša ietekme.¹⁰

Dievišķais spēks savienosies ar cilvēku pūlēm. Bez cilvēcīgām [207] pūlēm dievišķās pūles ir veltīgas. Dievs strādās ar spēku, ja vecāki uzticīgā atkarībā no Viņa pamodīsies svētai atbildībai, kas gulstas uz viņiem, un centīsies pareizi audzināt savus bērnus. Viņš sadarbosies ar tiem vecākiem, kuri rūpīgi un ar lūgšanām audzinās savus bērnus, panākot savu un savu bērnu glābšanu. Viņš darbosies viņos, lai viņi gribētu un darītu Viņa labo gribu.¹¹

Cilvēka pūles vienas nepalīdzēs jūsu bērniem izveidot raksturu Debesīm, taču ar dievišķu palīdzību tiks paveikts liels un svēts darbs.¹²

[176] Ja uzņematies vecāku pienākumus Dieva spēkā ar stingru apņemšanos nekad neatslābināt savas pūles, ne arī atstāt savu pienākumu posteni, cenšoties padarīt savus bērnus par tādiem, kādus Dievs viņus grib redzēt, tad Dievs raugās uz jums ar atzinību. Viņš zina, ka jūs darāt vislabāko, ko spējat, un Viņš vairo jūsu spēku. Viņš pats darīs daļu no darba, ko tēvs vai māte nevar izdarīt. Viņš darbosies kopā ar gudrajām, pacietīgajām, pareizajā virzienā vērstajām dievbijīgās mātes pūlēm. Vecāki, Dievs negrasās darīt darbu, ko Viņš ir uzticējis darīt jums savās mājās. Jums nav jāpado-
das laiskumam un jābūt slinkiem kalpiem, ja vēlaties, lai jūsu bērni tiek glābti no briesmām, kas pasaulē viņiem ir visapkārt.¹³

⁸Manuskripts 31, 1909.

⁹Counsels to Teachers, Parents, and Students, 128.

¹⁰Manuskripts 36, 1899.

¹¹The Signs of the Times, September 25, 1901.

¹²The Review and Herald, October 25, 1892.

¹³The Review and Herald, July 10, 1888.

Pieķerieties Jēzum pārbaudījumu brīžos. Vecāki, sakopojiet die-višķās gaismas starus, kas apspīd jūsu ceļu. Staigājiet gaismā, kā Kristus ir gaismā. Uzņemoties savu bērnu glābšanas darbu un saglabājot savu stāvokli uz svētuma ceļa, jūs piedzīvosit vi-sizaicinošākos pārbaudījumus. Bet nezaudējiet drosmi! Pieķerieties Jēzum. Viņš saka: «Lai viņš pieķeras manam spēkam, lai viņam var būt [208] miers ar Mani, un viņam būs miers ar Mani.» Būs grūtības. Jūs sastapsities ar šķēršļiem. Raugieties pastāvīgi uz Jēzu. Kad rodas ārkārtas situācija, jautājiet Kungam: ko lai es tagad daru? ¹⁴

Jo smagāka cīņa, jo lielāka viņu [vecāku] vajadzība pēc Debesu Tēva palīdzības un jo ievērojamāka būs gūtā uzvara. ¹⁵

Strādājiet ticībā. Pacietīgi, mīloši un kā uzticīgiem Kristus daudz-veidīgās žēlastības namturiem vecākiem ir jādara viņiem norādītais darbs. No viņiem sagaida, ka viņi būs uzticīgi. Viss ir jādara ticībā. Viņiem pastāvīgi ir jālūdz, lai Dievs piešķir viņu bērniem savu žēlastību. Viņi nekad nedrīkst kļūt izsmelti, nepacietīgi vai īgni savā darbā. Viņiem ir cieši jāpieķeras saviem bērniem un Dievam. Ja vecāki strādā pacietībā un mīlestībā, nopietni cenšoties palīdzēt saviem bērniem aizsniegt augstāku šķīstības un vienkāršības standartu, viņi piedzīvos veiksmi. ¹⁶

[177]

¹⁴Manuskripts 67, 1901.

¹⁵The Review and Herald, August 30, 1881.

¹⁶Manuskripts 138, 1898.

9. Daļa—Tēvs - Ģimenes Vienotājs

[178]

[179]

34. Nodaļa—Tēva Stāvoklis Un Atbildība

[211] **Vīra definīcija. Mājas ir Dieva izveidotas.** Dievs ir paredzējis, ka ģimene - tēvs, māte un bērni - šajā pasaulē būs kā uzņēmums.¹

Padarīt ģimeni laimīgu nav tikai mātes darbs. Tēviem ir jādara svarīga daļa. Vīrs ir mājas dārgumu vienotājs, kurš ar savām spēcīgajām, nopietnajām, sevi atdodošajām pieķeršanās jūtām savieno saimes locekļus, māti un bērnus visciešākajās savienības saitēs.²

Viņa vārds «mājas saite» (angļu val. «house-band» (husband = vīrs) - *tulk. piez.*) ir patiesā vīra definīcija. Es redzēju, ka tikai nedaudzi tēvi saprot savu atbildību.³

Ģimenes uzņēmuma galva. Vīrs un tēvs ir mājas saimes galva. Sie-va raugās uz viņu, lai saņemtu mīlestību, līdzjūtību un palīdzību bērnu audzināšanā, un tas ir pareizi. Bērni ir gan viņas, gan viņa, un viņš ir tikpat ieinteresēts viņu labklājībā. Bērni skatās uz tēvu, lai saņemtu atbalstu un vadību. Tēvam ir jābūt pareizai izpratnei par dzīvi, ietekmēm un sabiedrību, kas apņem viņa ģimeni. Pāri visam, viņam vajadzētu būt mīlestības, dievbijības un Viņa Vārda mācības pārvaldībā, lai viņš varētu vadīt savu bērnu kājas pa pareizo ceļu. [..]

[181] Tēvam vajadzētu darīt savu daļu, lai padarītu ģimeni laimīgu. Lai arī kādas būtu viņa rūpes un sarežģījumi darbā, tām nedrīkst ļaut [212] apēnot ģimeni. Viņam vajadzētu ienākt mājās ar smaidu un patīkamiem vārdiem.⁴

Likumu devējs un priesteris. Visu ģimenes locekļu centrs ir tēvs. Viņš ir likuma devējs, kas savā vīrišķīgajā stājā demonstrē spēcīgumus tikumus: enerģiju, godīgumu, godprātīgumu, pacietību, drosmi, čaklumu un praktisku lietderību. Tēvs kādā ziņā ir saimes priesteris, kas pienes uz Dieva altāra rīta un vakara upuri. Sievai

¹Manuskripts 36, 1899.

²The Signs of the Times, September 13, 1877.

³Liecības draudzei 1, 547.

⁴Kristus dziedinošā kalpošana, 390, 392.

un bērniem vajadzētu būt iedrošinātiem pievienoties šajā upurēšanā un arī iesaistīties slavas dziesmā. No rīta un vakarā tēvam kā saimes priesterim vajadzētu atzīt Dievam grēkus, ko ir izdarījis viņš un viņa bērni dienas laikā. Grēki, kas ir viņam darīti zināmi, un arī tie, kas ir nezināmi un ko zina tikai Dieva acs, ir jāizsūdz. Šāda rīcība, ko dedzīgi īsteno tēvs, kad viņš ir klātesošs, vai māte, kad viņa nav mājās, nesīs svētības ģimenei.⁵

Tēvs savā ģimenē aino dievišķo Likumdevēju. Viņš strādā kopā ar Dievu, īstenojot Dieva žēlsirdīgos nodomus un attīstot savos bērnos pareizus principus, padarot viņus spējīgus izveidot šķīstus un tikumīgus raksturus, jo viņš ir aizņēmis dvēseli ar to, kas padarīs viņa bērnus spējīgus paklausīt ne tikai saviem laicīgajiem vecākiem, bet arī Debesu Tēvam.⁶

Tēvs nedrīkst kļūt neuzticīgs savam svētajam pienākumam. Viņš nevienā jautājumā nedrīkst pazemināt savu kā vecāka autoritāti.⁷

Staigāšana ar Dievu. Tēvs .. saistīs savus bērnus pie Dieva troņa dzīvā ticībā. Neuzticoties savam spēkam, viņš savu bezpalīdzīgo dvēseli saistīs pie Jēzus un pieķersies [213] Visaugstākā spēkam. Brāļi, lūdziet mājās, savās ģimenēs, vakaros un no rītiem. Lūdziet nopietni savos kambaros un, ejot ikdienas darbos, paceliet savas dvēseles pie Dieva lūgšanā. Tā ar Dievu staigāja Ēnohs. Klusā, dedzīgā dvēseles lūgšana pacelsies kā svēta smarža pie žēlastības troņa un būs pieņemama Dievam tā, it kā tā būtu pienesta svētnīcā. Visiem, kas šādi meklē Viņu, Kristus kļūs par palīgu vajadzīgā brīdī. [182] Pārbaudījumu dienā viņi būs stipri.⁸

Aicināti kļūt nobriedušiem savā pieredzē. Tēvam nav jābūt kā bērnam, ko vada tikai spēcīgas tieksmes. Viņš ir saistīts ar savu ģimeni svētām saitēm.⁹

To, kāda būs viņa ietekme mājās, noteiks viņa zināšanas par vienīgo patieso Dievu un Jēzu Kristu, ko Viņš ir sūtījis. Pāvils saka: «Kad biju mazs bērns, es runāju kā bērns, domāju kā bērns un spriedu kā bērns, kad kļuvu vīrs, es atmetu bērna dabu.» (1. Kor. 13:11) Tēvam ir jābūt savas ģimenes galvai, nevis kā pāraugušam,

⁵Liecības draudzei 2, 701.

⁶The Signs of the Times, September 10, 1894.

⁷Vēstule 9, 1904.

⁸Liecības draudzei 4:616.

⁹Liecības draudzei 1, 547.

nedisciplinētām zēnām, bet kā vīrietim ar vīrišķīgu raksturu un savaldītām kaislībām. Viņam ir jāiegūst izglītība pareizas morāles jautājumos. Viņa uzvedībai mājas dzīvē ir jātiek vadītai un apvaldītai ar šķīstajiem Dieva Vārda principiem. Tad viņš pieaugs līdz pilna vīra briedumam Kristū Jēzū.¹⁰

Pakļaujieties Dieva gribai. Vīrietim, kurš ir vīrs un tēvs, es gribu teikt: «Esiet droši, ka jūsu dvēseli apņēms šķīsta, svēta gaisotne. [...] Jums ik dienas ir jāmācās no Kristus. Nekad, nekad jūs nedrīkstat mājās parādīt tirānisku garu. Vīrietis, kas to dara, darbojas kopā ar sātana aģentiem. Pakļaujiet savu gribu [214] Dieva gribai. Dariet visu, kas ir jūsu spēkos, lai padarītu mājas dzīvi savai sievai patīkamu un laimīgu. Ņemiet Dieva Vārdu kā savu padomdevēju. Mājās īstenojiet Vārda mācības. Tad jūs tās īstenosit arī draudzē un darbavietā. Debesu principi padarīs cēlāku visu jūsu rīcību. Dieva eņģeļi sadarbosies ar jums, palīdzot jums atklāt Kristu pasaulei.¹¹

Straujas dabas vīram piemērota lūgšana. Neļaujiet savām darba nepatīkšanām ienest tumsu savā mājas dzīvē. Ja tad, kad nenotiek tā, kā bijāt domājis, jūs neesat pacietīgs, iecietīgs, laipns un mīlošs, jūs parādāt, ka neesat izvēlējis par savu draugu Viņu, kurš jūs ir tik ļoti mīlējis un ir atdevis savu dzīvību par jums, lai jūs varētu būt viens ar Viņu.

[183] Ikdienas dzīvē jūs piedzīvosit pēkšņus pārsteigumus, vilšanās un kārdinājumus. Ko saka Vārds? «Stājieties pretī velnam,» stiprā pašlūgšanā uz Dievu, «un viņš bēgs no jums. Tuvojieties Dievam, un Viņš tuvosies jums.» «Lai viņš pieķeras Manam spēkam, lai viņam var būt miers ar Mani. Un viņš slēgs mieru ar Mani.» Raugieties uz Jēzu vienmēr un visās vietās, pienesot nopietnas sirds klusu lūgšanu, lai varat zināt, kā darīt Viņa gribu. Tad, kad ienaidnieks nāks kā plūdi, Kunga Gars pacels jūsi labā karogu pret ienaidnieku. Kad esat gandrīz gatavs padoties, zaudēt pacietību un paškontroli, būt skarbs un nosodošs, atrast vainas un apsūdzības - šis ir laiks, kad sūtīt uz Debesīm lūgšanu: «Palīdz man, ak, Dievs, pretoties kārdinājumiem, nolikt visu rūgtumu un dusmas, kā arī ļaunu runāšanu, kas nāk no manas sirds. Dod man savu lēnprātību, [215] savu pazemību,

¹⁰Manuskripts 36, 1899.

¹¹Vēstule 272, 1903

savu pacietību un mīlestību. Neatstāj mani, lai es neapkaunotu savu Glābēju, nepareizi izskaidrojot savas sievas, bērnu, ticības brāļu un māsu vārdus un motīvus. Palīdzi man, lai es būtu laipns, līdzjūtīgs, maigs un piedodošs. Palīdzi man būt patiesam ģimenes vienotājam savās mājās un atklāt Kristus raksturu citiem.»¹²

Izmantojiet autoritāti ar pazemību. Ja vīrietis pastāvīgi runā par savu kā ģimenes galvas stāvokli, tas nav vīrišķības pierādījums. Tas nepalielina viņa cieņu, ja viņu dzird citējam Rakstus, lai uzturētu savas tiesības uz autoritāti. Tas nepadarīs viņu vīrišķīgāku, ja viņš prasīs no savas sievas, savu bērnu mātes, rīkoties pēc viņa plāniem, it kā tie būtu nekļūdīgi. Kungs ir iecēlis vīru par sievas galvu, lai viņš būtu viņas sargs, viņš ir ģimenes vienotājs, saistot kopā tās locekļus, tāpat kā Kristus ir draudzes galva un noslēpumainās miesas Glābējs. Lai ikviens vīrs, kurš pieprasa Dieva mīlestību, rūpīgi izpēta prasības, kādas Dievam ir pret viņu. Kristus autoritāte ir jāizmanto gudrībā, visā laipnībā un maigumā. Lai vīrs īsteno savu varu un atdarina lielo draudzes Galvu.¹³

¹²Vēstule 105, 1893.

¹³Vēstule 18b, 1891

[184]

35. Nodaļa—Nastu Dalīšana

[185]

[216] Tēva pienākumus nevar nodot citiem. Tēva pienākumus pret bērniem nevar nodot mātei. Ja viņa veic pati savus pienākumus, viņai jau ir pietiekami smaga nasta, ko nest. Tikai strādājot saskaņā, tēvs un māte var paveikt darbu, ko Dievs ir uzticējis viņu rokām.¹

Tēvam nevajadzētu aizbildināties un atteikties darīt savu daļu bērnu audzināšanas darbā, sagatavojot viņus dzīvei un nemirstībai. Viņam ir jādalās atbildībā. Savi pienākumi ir gan tēvam, gan mātei. Vecākiem ir jāparāda mīlestība un cieņa vienam pret otru, ja viņi vēlas, lai šīs īpašības attīstītos bērnos.²

Tēvam ar priecīgu skatu un laipniem vārdiem vajadzētu iedrošināt un atbalstīt māti viņas darbā.³

Mēģiniet palīdzēt savai sievai priekšā esošajās cīņās. Esiet uzmanīgs savos vārdos, attīstot izsmalcinātas manieres, pieklājību, maigumu, un jūs būsiet atalgots, to darot.⁴

Maiga kalpošana atvieglos mātes darba slodzi. Lai arī kāds būtu viņa aicinājums un ar to saistītās grūtības, tēvam mājās jānāk ar tādu pašu smaidīgu sejas izteiksmi un patīkamu balss toni, ar kādu viņš svei-cināja apmeklētājus un svešiniekus. Lai sieva jūt, ka iedrošinājumu var meklēt sava vīra mīlestībā, ka viņa rokas stiprinās viņu visos viņas darbos un rūpēs, ka viņa ietekme spēcīnās viņas ietekmi - un viņas nasta zaudēs pusi no tās [217] smaguma. Vai bērni nav arī vīra, tāpat kā viņas?⁵

Sieva var uzņemt nastas, kas, pēc viņas domām, var būt svarīgākas, nekā palīdzēt savam vīram nest viņa daļu atbildības, un tas pats attiecas arī uz vīru. Maigai kalpošanai ir vērtība. Vīram ir tieksme justies brīvi iet no mājas un nākt mājās vairāk kā īrniekam, nevis kā ģimenes vienotājam.⁶

¹Fundamentals of Christian Education, 69.

²The Signs of the Times, July 22, 1889.

³The Signs of the Times, September 13, 1877.

⁴Liecības draudzei 2, 84.

⁵Kristīgā sātība, 70.

⁶Manuskripts 80, 1898.

Mājas pienākumi ir svēti un svarīgi. Tomēr tos bieži pavada nogur-dinoša vienmuļība. Neskaitāmas rūpes un sarežģījumi kļūst satraucoši, ja nenotiek pārmaiņas un priecīga atpūta, ko bieži ir vīra un tēva .. spēkos sniegt, ja viņš to izvēlas vai arī uzskata, ka to darīt ir nepieciešami un vēlami. Mātes dzīve pazemīgajos pienākumos ir nebeidzama paš-uzupurēšanās, ko grūtāku padara tas, ja vīrs nenovērtē viņas stāvokļa grūtības un nesniedz savu atbalstu.⁷

Parādiet uzmanību vājam sievai. Vīram vajadzētu parādīt lielu interesi par savu ģimeni. Īpaši viņam vajadzētu būt ļoti maigam pret vājās sievas jūtām. Viņš var aizvērt durvis daudzām slimībām. Laipni, priecīgi un iedrošinoši vārdi izrādīsies efektīvāki nekā daudzas zāles. Tas iedrošinās sirdi tiem, kas zaudējuši cerības un drosmi. Laime un saules gaisma, kas ģimenē būs ienesta ar laipniem darbiem un iedrošinošiem vārdiem, desmitkārtatalgos pūles. Vīram vajadzētu atcerēties, ka liela daļa viņa bērnu audzināšanas pienākumu gulstas uz māti, ka viņai ir daudz darba, lai veidotu viņu prātus. Tam vajadzētu likt viņam parādīt vismaigākās jūtas, un ar gādību viņam vajadzētu atvieglot viņas nastas. Viņam vajadzētu iedrošināt viņu balstīties uz viņa lielo mīlestību un vērst savu prātu uz Debesīm, kur atrodams spēks, miers un ilgi gaidītā atpūta nogurušajiem. Viņam nevajadzētu nākt [218] mājās nomāktam, bet ar savu klātbūtni vajadzētu ienest ģimenē saules gaismu un iedrošināt sievu skatīties uz augšu un ticēt Dievam. Vienoti viņi var pieķerties Dieva apsolījumiem un ienest Viņa bagātās svētības ģimenē.⁸

«**Es lēnām sekošu.**» Daudzi vīri un tēvi varētu mācīties noderīgu mācību no uzticīgā gana gādības. Jēkabs, aicināts uzņemties ātru un grūtu ceļojumu, atbildēja: «Mans kungs zina, ka bērni ir vāri, un man ir zīdītājas avis un govīs, un, ja es tos dzīšu kaut vienu dienu, tad nobeigsies visas avis! Lai jel mans kungs iet pa priekšu savam kalpam, bet es lēnām sekošu aiz saviem lopiem.» (1. Moz. 33:14) Lai vīrs un tēvs dzīves grūtajā ceļā iet lēnām, lai viņa ceļa biedri var to izturēt. Pasaules steigā, dzenoties pēc bagātības un varas, lai viņš mācās lēnināt savu soļus, mierināt un atbalstīt cilvēku, kas ir aicināts iet viņam blakus. [..]

[187]

⁷The Signs of the Times, December 6, 1877.

⁸Liecības draudzei 1, 306, 307.

Lai vīrs palīdz savai sievai ar līdzjūtību un nesvārstīgu mīlestību. Ja viņš vēlas, lai sieva būtu mundra un priecīga, lai viņa būtu saules gaisma mājās, viņam jāpalīdz viņai nest viņas nastas. Viņa laipnība un mīlošā pieklājība būs dārgs iedrošinājums, un laime, ko viņš sniegs, atnesīs prieku un mieru viņa paša sirdij. [..]

Ja māte nesaņem rūpes un mierinājumu, kādu viņai vajadzētu saņemt, ja tiek pieļauts, ka pārslodzes vai raižu un nomāktības dēļ viņa iztērē savus spēkus, bērniem tiks nolaupīts dzīvības spēks, prāta asums un dzīvesprieks, ko viņiem vajadzētu mantot. Daudz labāk ir mātes dzīvi padarīt gaišu [219] un priecīgu, pasargāt viņu no trūkuma, nogurdinoša darba un nomācošām rūpēm, lai bērni mantotu labu stāju un savā dzīves ceļā cīnieties paši saviem spēkiem.

9

⁹Kristus dziedinošā kalpošana, 374.

36. Nodaļa—Savu Bērnu Draugs

[188]

[220] Pavadiet laiku kopā ar bērniem. Tēvi parasti palaiž garām neizmantotas daudzas zelta iespējas, lai pievilktu un piesaistītu sev bērnus. Atgriežoties mājās no darba, viņiem vajadzētu uzskatīt par pozitīvu pārmaiņu to, ka var kādu laiku pavadīt kopā ar bērniem.¹

Tēviem vajadzētu atstāt savu nepareizo paaugstināšanos, atteikties brīvos brīžus izmantot savam priekam, lai pievienotos bērniem, justu līdzīgu mazajām bēdām un saistītu viņu sirdis ar stiprām mīlestības saitēm un radītu tādu ietekmi pār attīstībā esošajiem prātiem, ka viņa padoms tiktu uzskatīts par svētu.²

Īpaša interese par zēniem. Zēnu tēvam vajadzētu būt ciešā saskarsmē ar saviem dēliem, sniedzot viņiem savas plašākās pieredzes svētības un ar vienkāršām un iejūtīgām sarunām saistīt viņus pie savas sirds. Tēvam vajadzētu ļaut dēliem saprast, ka viņš visu laiku domā par viņu interesēm, viņu laimi.³

Tam, kuram ģimenē ir zēni, jāsaprot, ka, lai arī kāds ir viņa aicinājums, viņš nekad nedrīkst atstāt novārtā dvēseles, kas nodotas viņa aprūpē. Viņš ir laidis šos bērnus pasaulē un Dieva priekšā ir atbildīgs darīt visu, kas ir viņa spēkos, lai viņus pasargātu no nesvētām saitēm, no ļauniem biedriem. Viņam nevajadzētu atstāt savus nemierna pilnos zēnus pilnībā mātes aprūpē. Tā viņai ir pārāk smaga nasta. Viņam ir jāsakārto savas lietas tā, lai tiktu ņemtas vērā mātes un bērnu vajadzības. Mātei var būt ļoti grūti saglabāt paškontroli un gudri vadīt [221] bērnu audzināšanu. Ja tas tā ir, tēvam vajadzētu uzņemties lielāku daļu nastas uz sevi. Viņam vajadzētu apņemties veltīt vislielākās pūles, lai glābtu savus bērnus.⁴

[189]

Māciet bērnus būt derīgiem. Tēvam kā savas saimes galvai vajadzētu saprast, kā audzināt bērnus lietderīgumam un pienākumam. Šis ir viņa īpašais darbs, kas stāv pāri visiem citiem. Bērna

¹The Signs of the Times, December 6, 1877.

²Turpat.

³Counsels to Teachers, Parents, and Students, 128.

⁴Manuskripts 79, 1901.

dzīves pirmajos gados rakstura veidošana galvenokārt gulstas uz māti, bet viņai vienmēr vajadzētu justies tā, ka viņa savā darbā var sadarboties ar tēvu. Ja viņš ir iesaistīts darbā, kas gandrīz pilnībā neļauj viņam būt noderīgam savai ģimenei, viņam vajadzētu meklēt citu nodarbošanos, kas viņam ļaus veltīt kādu laiku bērniem. Ja viņš tos atstāj novārtā, viņš ir neuzticīgs pienākumam, ko viņam uzticējis Dievs.

Tēvs var atstāt ietekmi uz saviem bērniem, kas būs stiprāka nekā pasaules vilinājumi. Viņam vajadzētu pētīt savas mazās grupas locekļu noslieces un raksturu, lai saprastu viņu vajadzības un viņiem draudošās briesmas, un tādā veidā būt sagatavotam apspiest nepareizo un iedrošināt pareizo.⁵

Lai arī kāds būtu viņu nodarbošanās raksturs, tas nav tik svarīgs, ka viņš varētu aizbildināt savu nevērību pret bērnu audzināšanu un mācīšanu iet pa Kunga ceļu.⁶

Iepazīstiet dažādus raksturus. Tēvam nevajadzētu būt tā iegrimu-šam darba dzīvē vai grāmatu pētīšanā, ka viņš nevarētu atvēlēt laiku, lai iepazītu savu bērnu raksturus un vajadzības. Viņam vajadzētu palīdzēt izdomāt veidus, kā viņus [222] nodarbināt lietderīgā darbā, kas piemērots viņu dažādajiem raksturiem.⁷

[190] Tēvi, pavadiet tik daudz laika, cik vien iespējams, ar bērniem. Cen-tieties iepazīt viņu dažādos raksturus, lai jūs zinātu, kā viņus audzināt saskaņā ar Dieva Vārdu. Pār jūsu lūpām nekad nevajadzētu nākt nevienam drosmi atņemošam vārdam. Neienesiet tumsu savās mājās. Esiet patīkams, laipns un sirsnīgs pret saviem bērniem, bet ne muļķīgi izdabājošs. Lai viņi panes savas mazās vilšanās, kā tas ir jādara ikvienam. Nemudiniet viņus nākt pie jums ar savām sīkajām sūdzībām citam par citu. Māciet viņus panest citam citu un censties saglabāt cits cita uzticību un cieņu.⁸

Esiet kopā ar viņiem darbā un sportā. Tēvi, ar stingru savaldību apvienojiet pieķeršanos ar autoritāti, laipnību un līdzjūtību. Atvēliet dažas no savām brīvajām stundām bērniem, kļūstiet par viņu draugiem, esiet kopā ar viņiem viņu darbos un

⁵The Review and Herald, August 30, 1881.

⁶The Signs of the Times, September 10, 1894.

⁷Counsels to Teachers, Parents, and Students, 127, 128.

⁸Manuskripts 60, 1903.

sportā un iegūstiet viņu uzticību. Sadraudzējieties ar viņiem, īpaši ar dēliem. Šādā veidā jūs atstāsīt spēcīgu ietekmi uz labu.⁹

Māciet viņiem mācības no dabas. Lai tēvs cenšas atvieglot mātes uzdevumu. [...] Lai viņš norāda bērniem uz skaistajām puķēm, zaļajiem kokiem, kuru lapās viņi var izsekot Dieva darbam un mīlestībai. Viņam vajadzētu bērniem mācīt, ka Dievs, kurš ir radījis visas šīs lietas, mīl skaisto un labo. Kristus norādīja saviem mācekļiem uz lilijām laukā un uz putniem gaisā, parādot, kā Dievs par viņiem rūpējas, un atklājot to kā pierādījumu, ka Viņš rūpēsies par cilvēku, kas ir augstākas kārtas salīdzinājumā ar putniem vai puķēm. Stāstiet bērniem, ka, lai arī cik daudz laika tiek iztērēts, lai mēģinātu sevi izskaistināt, mūsu ārējo izskatu skaistuma un cēluma [223] ziņā nekad nevarēs salīdzināt ar vis-vienkāršākajām puķēm uz lauka. Tādējādi viņu prāti no mākslīgā var tikt piesaistīti dabiskajam. Viņi var mācīties, ka Dievs ir devis viņiem visas šīs skaistās lietas, ko baudīt, un ka Viņš grib, lai viņi atdod Viņam savas sirds vislabākās un vissvētākās pieķeršanās.¹⁰

Viņš var vest viņus dārzā un rādīt viņiem raisošos pumpurus un dažādās ziedošo puķu nokrāsas. Ar to starpniecību viņš var sniegt viņiem vissvarīgākās mācības par Radītāju, atverot viņu priekšā [191] lielo dabas grāmatu, kur Dieva mīlestība ir izteikta katrā kokā, puķē un zāles stiebrā. Viņš var iespiest viņu prātos faktu, ka, ja Dievs tik ļoti rūpējas par kokiem un puķēm, Viņš daudz vairāk rūpēsies par radījumiem, kas veidoti pēc Viņa tēla. Viņš var vadīt viņus jau agri saprast, ka Dievs grib, lai bērni būtu skaisti nevis ar mākslīgajiem rotājumiem, bet ar rakstura skaistumu, laipnības un mīlestības pievilcību, kas viņu sirdis saistīs ar prieku un laimi.¹¹

⁹Kristus dziedinošā kalpošana, 391, 392.

¹⁰Kristīgā sātība, 70.

¹¹The Signs of the Times, December 6, 1877.

37. Nodaļa—Kādam Nav Jābūt Vīram

[224] **Vīrs, kas gaida, ka sieva nesīs divkāršas nastas.** Lielākajā daļā ģimeņu ir dažāda vecuma bērni, un dažiem nav vajadzīga tikai uzmanība un gudra mātes disciplīna, bet arī stingrā, bet sirsnīgā tēva ietekme. Tikai nedaudzi tēvi piešķir šim jautājumam pienācīgu svarīgumu. Viņi atstāj novārtā paši savu pienākumu un tādā veidā uzliek smagas nastas uz mātes pleciem, vienlaikus izjūtot brīvību kritizēt un nosodīt viņas rīcību saskaņā ar viņu spriedumu. Zem šīs smagās atbildības un kritikas nabaga sieva un māte bieži jūtas vainīga un nožēlas pilna par to, ko viņa ir nevainīgi vai nezinot darījusi, un bieži viņa ir darījusi vislabāko, kas bija iespējams tajos apstākļos. Tomēr, kad viņas nogurdinošās pūles vajadzēja atzinīgi novērtēt un iepriecināt viņas sirdi, viņai ir jāstaigā bēdu un nosodījuma ēnā, jo viņas vīrs, ignorējot pats savu pienākumu, gaida, ka viņa izpildīs pēc viņa prāta gan savējo, gan viņa pienākumus, neskatoties uz traucējošajiem apstākļiem.¹

[193] Daudzi vīri nesaprot un nenovērtē rūpes un grūtības, kas ir jāiztur viņu sievām, parasti visu dienu pildot mājsaimniecības pienākumus. Viņi bieži nāk mājās ar nomāktu sejas izteiksmi, neienesot saules gaismu ģimenes lokā. Ja maltītes nav pasniegtas laikā, nogurusī sieva, kas bieži ir mājsaimniece, medmāsa, pavārs, istabene - viss vienā, tiek [225]sveicināta ar pārmetumiem. Prasīgais vīrs var izrādīt labvēlību, paņemot raudošo bērnu no nogurušās mātes rokām, lai viņas darbi pie ģimenes maltītes sagatavošanas tiktu pabeigti ātrāk, bet, ja bērns tēva rokās ir nemierīgs un satraukts, viņš reti kad izjūt par savu pienākumu rīkoties kā auklei un mēģināt nomierināt to. Viņš neapstājas, lai pārdomātu, cik daudzas stundas māte ir izturējusi mazā bērna īgnumu, bet nepacietīgi uzsauc: «Nem, māt, pati savu bērnu!» Vai tas nav arī viņa bērns? Vai viņam nav pienākuma pacietīgi nest savu nastas daļu bērna audzināšanā?²

¹The Signs of the Times, December 6, 1877.

²Turpat.

Diktatorisks un dominējošs vīrs. Padoma vārdi. Tava dzīve būtu daudz priecīgāka, ja tu neizjustu, ka tev ir piešķirta absolūta autoritāte, jo tu esi vīrs un tēvs. Tava rīcība parāda, ka tu nepareizi saproti savas pozīcijas - būt ģimenes vienotājam. Tu esi nervozs un diktatorisks un bieži parādi spriestspēju trūkumu, tā ka, lai arī kā tu vērtē savu rīcību šādās reizēs, tu savas sievas un bērnu ieskatā neesi konsekvents. Ja reiz esi ieņēmis kādu nostāju, tu reti kad esi labprātīgs no tās atkāpties. Tu esi apņēmīgs īstenot savus plānus, lai gan daudzas reizes neesi gājis pareizo ceļu un tev to vajadzēja saprast. Tas, kas tev ir vajadzīgs, drīzāk ir mīlestība, iecietība un mazāka apņemšanās iet savu ceļu vārdos un darbos. Tajā ceļā, ko tagad ej, tā vietā, lai būtu ģimenes vienotājs, tu būsi kā skrūvspīles, kas nospiež un sāpina citus. [..]

Cenšoties piespiest citus īstenot tavas idejas katrā sīkumā, tu bieži nodari lielāku ļaunumu nekā tad, ja būtu pakļāvijs šajos jautājumos. Tas tā ir arī tad, ja tavas idejas pašas par sevi ir pareizas, bet daudzās lietās tās nav pareizas. Tās ir pārspīlētas tavas organizācijas dīvainību dēļ, tāpēc tu centies īstenot [226] nepareizās lietas spēcīgā, nesaprātīgā veidā.³

Tev ir dīvaini uzskati par savas ģimenes vadīšanu. Tu īsteno neatkarīgu, patvaļīgu varu, kas nepieļauj gribas brīvību ap tevi. Tu domā, ka esi piemērots būt par ģimenes galvu un jūti, ka ar tavu galvu pietiek, lai vadītu katru locekli, gluži kā strādnieka rokas vada mašīnas. Tu diktē un uzņemies autoritāti. Tas nepatīk Debesīm un apbēdina līdzcietīgos eņģeļus. Tu savā ģimenē esi uzvedies tā, it kā vienīgais būtu spējīgs valdīt pats pār sevi. Tevi ir aizvainojis tas, ka sieva ir uzdrošinājusies stāties pretī tavam spriedumam vai apšaubīt tavus lēmumus.⁴

[194]

Īgni un ķildīgi vīri. Vīri, dodiet savām sievām iespēju veidot savu garīgo dzīvi. [..] Daudzi vīri atļaujas būt īgni, līdz viņi kļūst kā pieauguši bērni. Viņi neatstāj šo savu bērnības dzīves daļu aiz sevis. Viņi lolo šīs jūtas, līdz ar savām īgnajām sūdzībām ierobežo un kavē visas dzīves attīstību. Un ne tikai savas dzīves, bet arī citu. Viņi nes sev līdzī Ismaēla garu, kura roka bija pret ikvienu, un ikviena roka pret viņu.⁵

³Vēstule 19a, 1891.

⁴Liecības draudzei 2, 253.

⁵Vēstule 107, 1898.

Savtīgs un drūms vīrs. Brālim B nav tāds raksturs, lai ienestu savā ģimenē saules gaismu. Šī ir laba vieta, kur viņam sākt darbu. Viņš ir vairāk līdzīgs mākonim, nevis gaismas staram. Viņš ir pārāk savtīgs, lai izteiktu atzinības vārdus savas ģimenes locekļiem, īpaši vienam no visiem, kam vajadzētu baudīt viņa mīlestību un maigu cieņu. Viņš ir drūms, valdonīgs, diktatorisks. Viņa [227] vārdi bieži ir griezīgi un atstāj brūces, ko viņš necenšas dziedināt ar maigu garu, atzīstot savas kļūdas un nožēlojot savu nepareizo rīcību. [..]

Brālim B vajadzētu atmaigt. Viņam vajadzētu izkopt smalkjūtību un pieklājību. Viņam vajadzētu būt ļoti maigam un saudzīgam pret savu sievu, kas ir līdzvērtīga viņam visādā ziņā. Viņam nevajadzētu izteikt nevienu vārdu, kas mestu ēnu uz viņas sirdi. Viņam vajadzētu sākt reformācijas darbu mājās. Viņam vajadzētu izkopt mīlestību un izskaust rupjās, skarbās, nejūtīgās un zemiskās rakstura īpašības. ⁶

[195] Vīrs un tēvs, kurš ir drūms, savtīgs un valdonīgs, nav tikai pats nelaimīgs, bet viņš nomāc arī visus savas mājas iedzīvotājus. Viņš piedzīvos sekas, redzot sievu nospiestu un slimīgu un bērnus sabojātus ar savu nepatīkamo raksturu. ⁷

Egoistisks un neiecietīgs vīrs. Tu pārāk daudz gaidi no savas sievas un bērniem. Tu pārāk daudz kritizē. Ja tu sevī attīstītu priecīgu, laimīgu noskaņojumu un runātu ar viņiem laipni un maigi, tu ienestu savās mājās saules gaismu, nevis mākoņus, ciešanas un skumjas. Tu pārāk daudz domā par savu nostāju. Tu esi ieņēmis ekstrēmas pozīcijas un neesi bijis labprātīgs pieņemt, ka tavas sievas spriedumam vajadzētu tavā ģimenē būt tādai nozīmei, kāda tai pienāktos. Tu neesi parādījis cieņu pret savu sievu pats, ne arī audzinājis bērnus cienīt viņas spriedumu. Tu neesi viņu padarījis sev līdzīgu, bet drīzāk esi izņēmis valdības un pārvaldes grožus no viņas rokām un ielicis tos savējās, un tos stingri turi. Tev nav sirsnīgs, līdzjūtīgs raksturs. Šīs īpašības ir jāizkopj, ja gribi būt uzvarētājs [228] un ja gribi Dieva svētības savā ģimenē. ⁸

Tam, kas neņem vērā kristīgu pieklājību. Tu esi raudzījies uz laipnību, maigumu un līdzjūtību kā uz vājību un esi domājis, ka runāt maigi, saudzīgi un mīloši ar sievu ir tevis necienīgi. Šeit tu kļūdi savā izpratnē par to, kas ir patiesa vīrišķība un cieņa. Ierad-

⁶Liecības draudzei 4, 36, 37.

⁷Kristus dziedinošā kalpošana, 374, 375.

⁸Liecības draudzei 4, 255.

ums atstāt laipnības darbus nepadarītus atklāj tava rakstura vājumu un trūkumus. To, ko tu uzlūko kā vājumu, Dievs uzskata par patiesu kristīgu pieklājību, ko vajadzētu īstenot katram kristietim. Jo tas bija gars, kādu atklāja Kristus.⁹

Vīriem vajadzētu iemantot mīlestību un pieķeršanās jūtas. Ja vīrs ir tirānisks, prasīgs, kritisks savā izturēšanās veidā pret sievu, viņš nevar saglabāt sievas cieņu un pieķeršanās jūtas, un laulības attiecības viņai kļūs pretīgas. Viņa nemīlēs savu vīru, jo viņš nebūs centies kļūt mīlams. Vīriem vajadzētu būt uzmanīgiem, rūpīgiem, pastāvīgiem, uzticamiem un līdzjūtīgiem. Viņiem vajadzētu parādīt mīlestību un līdzjūtību. [...] Ja vīram ir rakstura cēlums, sirds šķīstība, cēls prāts, kādam vajadzētu būt katram patiesam kristietim, tas atklāsies laulības attiecībās. [...] Viņš centīsies darīt visu, lai sievai būtu veselība un drosme. Viņš centīsies runāt mierinājuma vārdus un radīt miera pilnu gaisotni ģimenē.¹⁰

[196]

⁹Liecības draudzei 4, 256.

¹⁰Manuskripts 17, 1891.

10. Daļa—Māte - Mājas Karaliene

[197]

38. Nodaļa—Mātes Stāvoklis Un Atbildības

[231] **Līdzvērtīga vīram.** Sievieteļ vajadzētu ieņemt vietu, ko Dievs sākotnēji viņai bija paredzējis, - būt līdzvērtīgai vīram. Pasaulei ir nepieciešamas mātes, kas ir mātes ne tikai vārda pēc, bet visās vārda nozīmēs. Mēs varam droši teikt, ka sievietes īpašie pienākumi ir daudz svētāki nekā vīrieša. Lai sieviete saprot sava darba svētumu un Dieva spēkā un bijībā uzņemas savas dzīves misiju. Lai viņa audzina bērņus noderīgus šajā pasaulē un mājām labākā pasaulē.¹

Sievai un mātei nevajadzētu upurēt savus spēkus un ļaut tiem dusēt, pilnībā paļaujoties uz vīru. Viņas individualitāte nedrīkst pazust vīra individualitātē. Viņai vajadzētu just, ka viņa ir līdzvērtīga vīram - stāvēt viņam blakus, būdama uzticīga saviem pienākumiem, kā viņš ir uzticīgs savējiem. Viņas darbs bērņau dzināšanā ir tikpat cēls un augsts kā jebkurš pienākums, ko vīrs ir aicināts pildīt, pat ja viņš ir valsts prezidents.²

Mājas karaliene. Karalim uz troņa nav augstāka darba par mātes pienākumiem. Māte ir mājas karaliene. Viņas varā ir veidot bērņuraksturus, lai viņi būtu sagatavoti augstākai, nemirstīgai dzīvei. Pat eņģelis nevar būt aicināts augstākā misijā. Darot šo darbu, viņa kalpo Dievam. Lai viņa saprot sava uzdevuma augsto raksturu [232] un lai tas iedvesmo viņu ar drosmi. Lai viņa saprot sava darba vērtību un izmanto visus Dieva ieročus, lai pretotos kārdinājumam saskaņoties ar pasaules standartu. Viņas darbs ir laikam un mūžībai.³

Māte ir mājas karaliene, un viņas bērņi ir viņas pavalstnieki. Viņai ir gudri jāvalda savās mājās, visā savā pienākuma cieņā. Viņas ietekmei mājās ir jābūt svarīgākajai, viņas vārdiem - likumam. Ja viņa ir kristiete Dieva pārvaldībā, viņa radīs cieņu savos bērņos.⁴

¹ Kristīgā sātība, 77.

² Pacific Health Journal, June, 1890.

³ The Signs of the Times, March 16, 1891.

⁴ Counsels to Teachers, Parents, and Students, 111.

Bērni ir jāmāca cienīt māti nevis kā vergu, kura darbs ir gaidīt uz viņiem, bet kā karalieni, kurai viņi ir jāvirza un jāvada, mācot rindiņu pēc rindiņas, priekšrakstu pēc priekšraksta.⁵

Grafisks vērtību salīdzinājums. Māte reti kad novērtē savu darbu un bieži to novērtē tik zemu, ka uzskata to par garlaicīgu. Viņa katru dienu un katru nedēļu dara vienu un to pašu, bez redzama rezultāta. Dienas noslēgumā viņa nevar pateikt, cik daudz sīku darbu ir paveikusi. Noliekot tās blakus vīra sasniegumiem, viņa jūtas tā, it kā nebūtu darījusi neko ievērības cienīgu.

Tēvs bieži mājās rada pašapmierinātu gaisotni un lepni stāsta, ko dienas laikā paveicis. Viņa piezīmes parāda, ka mātei tagad viņš ir jāapkalpo, jo viņa nav darījusi neko citu, kā tikai rūpējusies par bērniem, gatavojusi ēst un uzturējusi māju kārtībā. Viņa nav tirgojusies, pirkusi vai pārdevusi. Viņa nav rīkojusies kā lauksaimniece, apstrādājot zemi. Viņa nav bijusi mehāniķe - tāpēc nav darījusi neko, kas viņu varētu nogurdināt. Viņš kritizē, nopeļ un diktē, it kā viņš būtu radības kungs. Tas sievai un mātei ir [233] vislielākais pārbaudījums, jo viņa savos pienākumos dienas laikā ir ļoti nogurusi, tomēr tas, ko paveikusi, nav acīmredzams, tāpēc zaudē cerības.

Ja priekšgars varētu tikt atvilks un tēvs un māte ieraudzītu, kā Dievs redz viņu dienas darbu, un saprastu, kā Viņa mūžīgā acs salīdzina viena un otra darbu, viņi būtu pārsteigti par Debesu atklāsmi. Tēvs savu darbu redzētu daudz pieticīgākā gaismā, bet māte iegūtu jaunu drosmi un enerģiju turpināt savu darbu ar gudrību, neatlaidību un pacietību. Tad viņa ieraudzītu tā vērtību. Kamēr tēvs darbojas ar lietām, kas ies bojā un pazudīs, māte darbojas ar rakstura un prāta attīstīšanu, strādājot ne tikai šai dzīvei, bet mūžībai.⁶

[200]

Dievs ir norādījis viņas darbu. Ja ikviena māte saprastu, cik augsti ir viņas pienākumi un atbildības un cik augsta būs uzticības alga!⁷

Māte, kura priecīgi uzņemas tieši viņai paredzētos pienākumus, jūtīs, ka dzīve viņai ir dārga, jo Dievs devis viņai darbu, ko paveikt. Šajā darbā viņai nav obligāti jāatstāj novārtā sava prāta attīstība vai arī jāļauj savam intelektam kļūt vājākam.⁸

⁵Vēstule 272, 1903.

⁶The Signs of the Times, September 13, 1877.

⁷The Signs of the Times, October 11, 1910.

⁸Pacific Health Journal, June, 1890.

Mātei viņas darbu ir devis Dievs, lai viņa audzinātu bērnus Kunga ceļos un pamācībās. Dievbijība un mīlestība vienmēr ir jātur bērnu jūtīgo prātu priekšā. Kad viņi tiek norāti, viņiem vajadzētu mācīt justies tā, ka viņus būtu norājis Dievs, ka Viņu ir apbēdinājusi krāpšana, neuzticība un nepareizā rīcība. Tādējādi mazie prāti var tikt savienoti ar Dievu, lai viss, ko viņi [234] dara un saka, tiktu darīts, atsaucoties uz Viņa godu. Vēlākajos gados viņi nebūs kā niedres vējā, pastāvīgi šūpojoties starp tieksmēm un pienākumu.⁹

Vadīt bērnus pie Jēzus nav viss, kas tiek prasīts. [..] Viņi ir jāaudzina un jā māca kļūt par Kristus mācekļiem, «kad mūsu dēli savā jaunībā ir kā dēsti pilnā plaukumā, kad mūsu meitas ir kā stūra balsti, izdarināti pils krāšņumam» (Ps. 144:12). Šis veidošanas, atīrīšanas un spodrināšanas darbs ir mātes darbs. Bērnu raksturi ir jāattīsta. Mātei viņu sirds plāksnēs ir jāiegravē mācības, kas būs noturīgas visu mūžību. Viņa noteikti piedzīvos Kunga nepatiku, ja atstās novārtā šo svēto darbu vai ļaus kaut kam stāties ceļā. [..] Kristīgai mātei ir Dieva norādīts darbs darāms, ko viņa neatstās novārtā, ja būs cieši savienota ar Dievu un piepildīta ar Viņa Garu.¹⁰

[201]

Viņas lielais un cēlais darbs. Ir nenovērtējamas iespējas, bezgalīgi dārgas intereses, kas ir uzticētas visām mātēm. Uz pazemīgo pienākumu virkni, ko sievietes ir sākušas uzskatīt par nogurdinošu uzdevumu, vajadzētu raudzīties kā uz lielu un cēlu darbu. Mātes priekštiesība ir svētīt pasauli ar savu ietekmi, un, to darot, viņa ienesīs prieku savā sirdī. Viņa var darīt līdzenu ceļu bērniem līdz pat godības pilniem augstumiem augšā, ejot cauri gan saules gaismas pielietiem, gan ēnu pilniem mirkļiem. Bet tikai tad, ja viņa savā dzīvē centīsies sekot Kristus mācībām, māte var cerēt izveidot savu bērnu raksturus pēc dievišķā parauga.¹¹

Visu mātes dzīves aktivitāšu vidū vissvētākais pienākums ir pret viņas bērniem. Tomēr bieži šis pienākums ir nolikts malā, lai sekotu savtīgai [235] savu vajadzību nodrošināšanai. Vecākiem ir uzticētas bērnu tagadējās un mūžīgās intereses. Viņiem ir jātur valdības groži un jāvada sava saime, lai pagodinātu Dievu. Dieva likumam

⁹Good Health, January, 1880.

¹⁰Turpat.

¹¹Sentēvi un pravieši, 572.

vajadzētu būt viņu standartam, un mīlestībai vajadzētu valdīt visās lietās.¹²

Neviens darbs nav augstāks vai svētāks. Ja precēts vīrietis dodas uz darbu, atstājot sievu rūpēties par bērniem mājās, tad sieva un māte dara tikpat lielu un svarīgu darbu kā vīrs un tēvs. Lai gan viens ir misijas laukā, otrs ir mājas misionārs, kura rūpes, satraukumi un nastas bieži pārsniedz tās, kas ir vīram un tēvam. Viņas darbs ir svinīgs un svarīgs. [..] Vīrs atklātā misijas laukā var saņemt cilvēku pagodinājumu, kamēr viņa, kas strādā mājās, var arī nesaņemt laicīgu atzinību par savu darbu. Bet, ja viņa strādā savas ģimenes vislabāko interešu labā, cenšoties veidot raksturus pēc dievišķā Parauga, eņģelis rakstvedis pierakstīs viņas vārdu kā vienu no pasaules vislielāko misionāru vārdiem. Dievs neraugās uz notiekošo ar cilvēka ierobežoto redzi.¹³

Māte ir Dieva instruments, lai pievestu Kristum savu ģimeni. Viņai ir jābūt Bībeles reliģijas paraugam, parādot, kā tās ietekmei Vajadzētu kontrolēt mūs ikdienas pienākumos un izpriecās, pamācot bērnus, kuri tikai žēlastībā var tikt glābti, ticībā, kas ir Dieva dāvana. Šī pastāvīgā mācība par to, kas Kristus ir mums un viņiem, Viņa mīlestība, Viņa labestība, Viņa žēlastība, atklāta lielajā glābšanas plānā, atstās svētu ietekmi uz sirdi.¹⁴

[202]

Bērnu mācīšana veido svarīgu daļu Dieva plānā, lai atklātu kristietības spēku. Uz vecākiem gulstas svinīga atbildība audzināt bērnus tā, lai tad, kad viņi izies pasaulē, viņi darītu labu, nevis ļaunu tiem, [236] ar ko viņi būs kopā.¹⁵

Dieva kalpa līdzstrādniece. Dieva kalpam ir savs darbs, un mātei ir savs. Viņai ir jāved bērni pie Jēzus, lai Viņš viņus svētītu. Viņai ir jāmīl Kristus vārdi un jāmāca tie saviem bērniem. No zīdaiņu vecuma viņai ir jāmāca viņiem pašreizējā un atturība, tīrības un kārtības ieradumi. Māte var audzināt bērnus tā, ka viņi iegūst atvērtas un maigas sirdis, lai dzirdētu Dieva kalpu vārdus. Kungam ir vajadzīgas mātes, kas visās mājas dzīves jomās uzlabos savus Dieva dotos talantus un sagatavos bērnus Debesu ģimenei.

¹²The Signs of the Times, March 16, 1891.

¹³Liecības draudzei 5, 594.

¹⁴The Review and Herald, September 15, 1891.

¹⁵Manuskripts 49, 901.

Ar uzticību mājas pienākumos Kungam kalpo tāpat, vai pat vairāk nekā ar Vārda mācīšanu. Tikpat noteikti kā skolotājiem skolā, arī tēviem un mātēm vajadzētu justies tā, ka viņi ir savu bērnu audzinātāji. ¹⁶

Kristīgas mātes lietderības laukam nevajadzētu sašaurināties mājas pienākumu dēļ. Veselīgo ietekmi, ko viņa izplata ģimenes lokā, viņa var darīt jūtamu un to arī darīs plašāk izplatītā derīgumā savā apkārtnē un Dieva draudzē. Mājas sevi ziedojošai sievai un mātei nav cietums. ¹⁷

Viņai ir dzīves misija. Lai sieviete saprot sava darba svētumu un Dieva spēkā un bijībā uzņemas savu dzīves misiju. Lai viņa audzina savus bērnus noderīgus šajā pasaulē un sagatavo labākai pasaulei. Mēs uzrunājam kristīgas mātes. Mēs ļoti lūdzam, lai jūs izjūtat savu [203] kā mātes atbildību, ka jūs nedzīvojat, lai izpatiktu sev, bet lai pagodinātu Dievu. Kristus neizpatika [237] sev, bet pieņēma kalpa lomu. ¹⁸

Pasaule ir pilna ar samaitājošām ietekmēm. Mode un ieradumi atstāj spēcīgu ietekmi uz bērniem. Ja māte nepilda savu pienākumu pamācīt, vadīt un ierobežot, viņas bērni dabiski pieņems ļauno un novērsīsies no labā. Lai katra māte bieži iet pie sava Glābēja lūgšanā: «Māci mums, kā mums vajadzētu vadīt savu bērnu un ko ar viņu darīt!» Lai viņa ņem vērā pamācības, ko Dievs ir iedevis savā Vārdā, un, rodoties vajadzībai, viņai tiks dota gudrība. ¹⁹

Veidojot dievišķu līdzību. Debesīs ir Dievs, un gaisma un godība no Viņa troņa apspīd uzticīgu māti, viņai cenšoties audzināt savus bērnus un pretoties ļaunā ietekmei. Neviens cits darbs svarīguma ziņā nelīdzinās viņas darbam. Viņai kā māksliniekam nav jāveido skaista ainava uz audekla, ne arī kā tēlniekam jāiekaļ tā marmorā. Viņai kā rakstniecei nav jāizsaka cēla doma ietekmīgos vārdos, ne arī kā mūziķei jāizsaka skaistas jūtas melodijā. Ar Dieva palīdzību viņai ir jāizveido cilvēka dvēselē Dieva līdzība.

Māte, kura to novērtē, uzskatīs savas iespējas par nenovērtējamām. Viņa godīgi centīsies savā raksturā un mācīšanas metodēs atklāt saviem bērniem augstāko ideālu. Nopietni, pacietīgi, dros-

¹⁶Manuskripts 32, 1899.

¹⁷Pacific Health Journal, June, 1890.

¹⁸Liecības draudzei 3, 565.

¹⁹Sentēvi un pravieši, 572, 573.

mīgi viņa centīsies uzlabot savas spējas, lai pareizi varētu izlietot prāta visaugstākos spēkus, mācot savus bērnus. Viņa uz katra soļa nopietni jautās: «Ko Dievs ir teicis?» Viņa čakli pētīs Viņa Vārdu. Viņa turēs savas acis pievērstas Kristum, lai viņas pašas ikdienas pieredze pazemīgajos pienākumos un rūpēs būtu patiesās Dzīvības patiesais atspoguļojums. ²⁰

[238]Uzticīga māte ierakstīta Debesu slavas grāmatā. Pašai zlie-dzība un krusts ir mūsu daļa. Vai mēs to pieņemsim? Nevienš no mums nevar gaidīt, ka tad, kad nāks lielie pārbaudījumi, pašuzpurīgs, patriotisks gars attīstīsies vienā mirklī, jo būs vajadzīgs. Nē, patiešām, šim garam ir jāsaucas ar mūsu ikdienas pieredzi un jātiek iedvestam mūsu bērnu prātos un sirdīs gan ar vārdiem, gan ar paraugu. Mātes Israēlā pašas var nebūt karotājas, bet viņas var izaudzināt kareivjus, kas apjozīs visus ieročus un vīrišķīgi izcīnīs Kunga cīņas. ²¹

[204]

Mātes, jūsu bērnu liktenis lielā mērā ir jūsu rokās. Ja neizpildīsīt savu pienākumu, jūs varat viņus ielikt ienaidnieka rindās un padarīt par instrumentiem dvēseļu iznīcināšanā, bet ar dievbijīgu paraugu un uzticīgu disciplīnu jūs varat tos vadīt pie Kristus un padarīt par instrumentiem Viņa rokās, lai glābtu daudzas dvēseles. ²²

Viņas [kristīgas mātes] darbs, ja tas tiks darīts uzticīgi Dievā, tiks iemūžināts. Modes aizstāvji nekad neredzēs un nesaprātīs šādas kristīgas mātes darba mūžīgo skaistumu un vīpsnās par viņas vecmodīgajiem uzskatiem un vienkāršo, neizskaistināto apģērbu. Taču Debesu Valdnieks rakstīs šīs uzticīgās mātes vārdu Debesu slavas grāmatā. ²³

Mirkļiem ir neizsakāma vērtība. Visa Mozus nākotnes dzīve, lielā misija, ko viņš piepildīja kā Israēla vadītājs, apliecina kristīgas mātes darba svarīgumu. Šim darbam nav nekā līdzvērtīga. [..] Vecākiem vajadzētu savu bērnu pamācīšanu un audzināšanu jau no mazotnes virzīt uz mērķi būt kristiešiem. Viņi ir nodoti mūsu aprūpē, lai tiktu audzināti nevis kā laicīgas impērijas troņa mantinieki, bet kā ķēniņi Dievam, lai valdītu nebeidzamos laikmetos.

²⁰Kristus dziedinošā kalpošana, 377, 378.

²¹Liecības draudzei 5, 135.

²²The Signs of the Times, March 11, 1886.

²³The Signs of the Times, September 13, 1877.

[239]Lai ikviena māte izjūt, ka viņai dotie mirkļi ir ar neizsakāmu vērtību. Viņas darbs tiks pārbaudīts svinīgajā pārskatu dienā. Tad atklāsies, ka daudzu vīriešu un sieviešu neveiksmes un noziegumi ir cēlušies no to cilvēku nezināšanas un nevērības, kuru pienākums ir bijis bērnībā vadīt viņu kājas pa pareizo ceļu. Tad atklāsies, ka daudzi, kas ir svētījuši pasauli ar patiesības un svētuma gaismu, par principiem, kas bijuši viņu ietekmes un veiksmes virzītājspēks, ir pateicību parādā lūdzošai kristīgai mātei.²⁴

²⁴Sentēvi un pravieši, 244.

39. Nodaļa—Mātes Ietekme

[205]

[206]

[240] **Mātes ietekme sniedzas mūžībā.** Mātes darbības lauks var būt pieticīgs, bet viņas ietekme kopā ar tēva ietekmi ir tikpat paliekoša kā mūžība. Blakus Dievam mātes spēks uz labu ir vispēcīgākais, kas virs zemes ir zināms.¹

Mātes ietekme ir nepārtraukta. Ja tā vienmēr ir pareizajā pusē, viņas bērnu raksturi liecinās par viņas morālo nopietnību un vērtību. Viņas smaidis, viņas iedrošinājums var būt iedvesmojošs spēks. Viņa ar mīlestības vārdu, smaidu vai atzinību var ienest saules gaismu sava bērna sirdī. [..]

Ja viņas ietekme ir patiesības un tikumības pusē, ja viņu vada dievišķa gudrība, kāds spēks Kristum būs viņas dzīve! Viņas ietekme būs no šī laika līdz mūžībai. Kas tā par domu - mātes skatieni, vārdi un darbi nes augļus mūžībai un daudzu cilvēku glābšana vai iznīcināšana būs atkarīga no viņas ietekmes!²

Māte maz saprot, ka viņas ietekme bērnu audzināšanā ar spēku ies cauri šīs dzīves grūtībām un aizsniegsies līdz pat nākamajai, nemirstīgajai dzīvei. Lai veidotu raksturu pēc Debesu parauga, ir vajadzīgs uzticīgs, nopietns un neatlaidīgs darbs, bet tas atmaksāsies, jo Dievs atalgo jebkuru labā virzienā vērstu darbu, nodrošinot dvēseļu glābšanu.³

Kāda māte, tādi bērni. Māti ar bērniem saista vismaigākās šīs zemes saites. Bērnu vairāk ietekmē mātes dzīve un paraugs, nevis tēva, jo viņus saista spēcīgākas un maigākas vienotības saites.⁴

[207]

[241] Mātes domas un jūtas atstās spēcīgu ietekmi uz bērnu. Ja viņa ļauj savām domām kavēties pie savām jūtām, ja viņa izdabā savtīgajām interesēm, ja viņa ir īgna un prasīga, par to liecinās viņas bērna raksturs. Tādā veidā daudzi līdz ar piedzimšanu ir saņēmuši gandrīz neuzvaramas tieksmes uz ļaunu. Dvēseļu ienaidnieks

¹ Good Health, March 1, 1880, par. 12.

² The Signs of the Times, March 16, 1891.

³ Good Health, July, 1880.

⁴ Liecības draudzei 2, 536.

šo jautājumu saprot labāk nekā daudzi vecāki. Viņš kārdinās māti, zinādams, ka ar viņas palīdzību varēs ietekmēt bērnu, ja viņa nepretosies viņam. Mātes vienīgā cerība ir Dievā. Viņa var vērsties pie Viņa pēc spēka un žēlastības, un viņa necentīsies veltīgi.⁵

Kristīga māte vienmēr būs nomodā, lai redzētu briesmas, kas draud viņas bērniem. Viņa turēs savu dvēseli šķīstā, svētā gaisotnē, savu no-skaņojumu un principus viņa pielāgos Dieva Vārdam un uzticīgi pildīs savu pienākumu, raugoties pāri maznozīmīgajiem kārdinājumiem, kas nepārtraukti viņai uzbruks.⁶

Pacietīgas mātes vērtīgā ietekme. Daudzas reizes dienā sauciens «mamma, mamma!» ir dzirdams vispirms vienā mazā balstiņā, tad citā. Lai atbildētu uz šiem saucieniem, mātei ir jāgriežas šurp un turp, lai izpil-dītu bērnu vajadzības. Vienam ir kāda problēma un viņam nepieciešams mātes gudrais padoms, lai to palīdzētu atrisinātu. Cits ir tā sapriecājies par kādu no saviem izgudrojumiem, ka grib, lai māmiņa to redzētu, do-mādams, ka viņa būs tikpat priecīga. Atzinīgs vārds ienesīs saules gaismu sirdī uz daudzām stundām. Māte var dāvēt daudzus dārgus gaismas un prieka starus saviem bērniem. Viņa var saistīt šos mīļos pie savas sirds tik cieši, ka viņas klātbūtne tiem būs saulainākā vieta [242] pasaulē.

[208] Mātes pacietība bieži tiek pārbaudīta ar šīm daudzajām mazajām grūtībām, kurām daudzkārt vispār nevajadzētu pievērst uzmanību. Neveiklās rokas un vienmēr kustībā esošās kājas mātei rada daudz darba un sarežģījumu. Viņai ir cieši jātur pašsavaldīšanās groži, lai pār lūpām neizlauztos kāds nepacietīgs vārds. Laiku pa laiku viņa gandrīz aizmirstas, bet klusa lūgšana žēlsirdīgajam Glābējam nomierina viņas nervus, un viņa atkal cienīgi spēj turēt pašsavaldīšanās grožus. Viņa runā rāmā balsī, tomēr, lai tā notiktu, viņai vajadzēja piepūlēties, lai neizteiktu skarbus vārdus un nepakļautos dusmu pilnām jūtām, kas, ja viņa tām būtu ļāvusies, iznīcinātu viņas ietekmi, kuras atgūšanai būtu vajadzīgs laiks.

Bērni visu uztver ātri un viegli atšķir pacietīgu, mīlošu toni no nepacietīgas, dūsmās izteiktas pavēles, kas mazina mīlestības un pieķeršanās jūtas bērnu sirdīs. Patiesa kristīga māte nepieļaus

⁵The Signs of the Times, September 13, 1910.

⁶Vēstule 69, 1896.

situāciju, ka bērni no viņas izvairās viņas īgnuma un līdzjūtīgas mīlestības trūkuma dēļ.⁷

Prātu un raksturu veidošana. Īpaša atbildība gulstas uz māti. Viņa, ar kuras dzīvības asinīm barojas bērns un veidojas viņa fiziskais ķermenis, nodod viņam arī garīgās ietekmes, kas veido prātu un raksturu. Mozus, Israēla atbrīvotājs, piedzima Johebedai, ebreju mātei, kas, būdama stipra ticībā, nebaidījās no ķēniņa pavēlēm. Samuēlam, Debesu pamācītam bērnam, nesamaitātam tiesnesim un Israēla svēto skolu dibinātājam, dzīvību deva Anna, sieviete, kas lūdza Dievu, bija pašuzpurīga un Debesu inspirēta. Elizabete, kas bija Marijas no Nācaretes radniece un radniecīgais gars, kļuva par māti Glābēja vēstnesim.⁸

[243]Pasaules parāds mātēm. Dieva diena atklās, cik daudz pasaule dievbijīgām mātēm ir pateicību parādā par vīriem, kuri bijuši nesatricināmi patiesības un reformas aizstāvji, vīriem, kuri bijuši drosmīgi darīt un uzdrošināties, kuri ir nelokāmi stāvējuši pārbaudījumu un kārdinājumu vidū, vīriem, kuri izvēlējušies augstās un svētās patiesības intereses un kuriem Dieva gods ir bijis svarīgāks par pasaulīgu godu vai pat dzīvību.⁹

Mātes, atmostieties, lai saprastu to, ka jūsu ietekme un paraugs nosaka bērnu raksturu un likteni. Raugoties uz savu atbildību, atīstiet līdzsvarotu prātu un šķīstu raksturu, atspoguļojot tikai patieso, labo un skaisto.¹⁰ [209]

⁷The Signs of the Times, September 13, 1877.

⁸Kristus dziedinošā kalpošana, 372.

⁹The Signs of the Times, October 11, 1910.

¹⁰The Signs of the Times, September 9, 1886.

[210] **40. Nodaļa—Nepareiza Izpratne Par Mātes Darbu**

[244] **Mātes ir kārdinātas justies tā, it kā viņu darbs nebūtu svarīgs.** Mātei viņas darbs bieži šķiet nesvarīga kalpošana. Tas ir darbs, kas reti tiek novērtēts. Citi maz zina par viņas daudzajām rūpēm un nastām. Viņas dienas ir aizņemtas, pildot mazos pienākumus, kas prasa pacietību, paškontroli, takta izjūtu, gudrību un pašuzpurīgu mīlestību. Tomēr viņa nevar lielīties, ka tas, ko viņa ir izdarījusi, būtu kāds liels sasniegums. Viņa ir tikai rūpējusies, lai mājās viss noritētu gludi. Bieži nogurusi un samulsusi, viņa ir centusies runāt laipni ar bērniem, rūpējusies, lai viņiem būtu, ko darīt, un lai viņi būtu priecīgi, vadījusi viņu mazās kājas pa pareizo ceļu. Viņa jūtas tā, it kā neko nebūtu paveikusi. Taču tas tā nav! Debesu eņģeļi vēro rūpēs nogurušo māti, redzot nastas, ko viņa nes katru dienu. Viņas vārds varbūt nebūs dzirdams pa-saulē, bet tas būs rakstīts Jēra dzīvības grāmatā.¹

Īsta sieva un māte .. veiks savus pienākumus ar prieku un cēlumu, neuzskatot par pazemojošu darīt ar savām rokām visu, ko vien ir nepieciešams darīt labi vadītā mājāsaimniecībā.²

[211] **Uzskatīts par mazsvarīgāku nekā misijas darbs.** Kāds svarīgs darbs! Un tomēr mēs dzirdam mātes nopūšamies misijas darba dēļ! Ja tikai viņas varētu doties uz kādu svešu valsti, viņas justu, ka dara kaut ko vērtīgu. Bet uzņemties mājas dzīves ikdienas pienākumus un virzīt tos uz priekšu viņai šķiet [245] nogurdinošs un nepateicīgs uzdevums.³

Mātēm, kuras ilgojas pēc misijas darba, tāds atrodas viņu pašu ģimenes lokā. [...] Vai viņas bērnu dvēseles nav tikpat vērtīgas kā pagānu dvēseles? Ar kādām rūpēm un maigumu viņai vajadzētu vērot bērnu prāta attīstību un saistīt ar Dievu visas viņu domas! Kas gan to var paveikt labāk par mīlošu, dievbijīgu māti?⁴

¹Counsels to Teachers, Parents, and Students, 144.

²The Signs of the Times, September 9, 1886.

³The Review and Herald, July 9, 1901.

⁴Manuskripts 43, 1900.

Daži cilvēki domā, ka viņi nedara Dieva gribu, ja nav tiešā veidā saistīti ar aktīvu reliģisku darbu. Tomēr tā domāt ir kļūda. Ikvienam ir darbs, ko darīt Meistara labā. Padarīt mājas par patīkamu vietu un iz-veidot to par tādu, kādai tai vajadzētu būt, ir brīnišķīgs darbs. Vispaze-mīgākās spējas, ja saņēmēja sirds ir atdota Dievam, padarīs mājas dzīvi par tādu, kādu Dievs to vēlas redzēt. Spoža gaisma atspīdēs kā rezultāts sirds kalpošanai Dievam. Vīrieši un sievietes var tikpat noteikti kalpot Dievam, nopietni ņemot vērā visu dzirdēto, audzinot bērnus dzīvot un būties Dievu, kā to dara Dieva kalps aiz kanceles.⁵

Sievietes, kuras labprāt dara visu, kas nepieciešams, un kuras priecīgi palīdz saviem vīriem nest viņu nastas un audzina bērnus Dievam, ir misionāres šī vārda vispilnīgākajā nozīmē.⁶

Reliģiskām aktivitātēm nevajadzētu aizstāt rūpes par ģimeni. Ja tu ignorē savus sievas un mātes pienākumus un izstiep rokas pret Kungu, lai Viņš tām dod citu darbu, esi droša, ka Viņš rīkotos pretrunā pats sev. Viņš norāda tev uz pienākumu, kas tev ir jādara mājās. Ja uzskati, ka tev ir uzticēts lielāks un svētāks darbs par šo, tu maldies. Ar uzticību savās mājās, darbojoties pie dvēselēm, kas tev ir vistuvāk, tu vari kļūt derīga strādāt Kristum [246] plašākā laukā. Esi droša, ka sievietes, kuras atstāj novārtā savu pienākumu ģimenes lokā, nav sagatavotas strādāt citu dvēseļu labā.⁷

Kungs nav aicinājis tevi pamest novārtā savas mājas, vīru un bēr- [212]
nus. Viņš nekad nestrādā šādā veidā, un Viņš tā nekad nedarīs. [..] Nekad, ne uz brīdi neiedomājies, ka Dievs tev būtu devis darbu, kura veikšanai būtu nepieciešams nošķirties no sava dārgā mazā pulciņa. Neatstāj viņus, lai viņus sabojātu slikta sabiedrība un viņi nocietinātu savas sirdis pret māti. Tas nozīmē ļaut tavai gaismai spīdēt nepareizā veidā. Taviem bērniem ir grūtāk kļūt par tiem, kādus Dievs viņus vēlas redzēt, un beigās iemantot Debesis. Dievs rūpējas par viņiem, un arī tev ir jārūpējas, ja sauc sevi par Viņa bērnu.⁸

Pirmie dzīves gadi ir laiks, kad strādāt, modri vērot, lūgt un iedrošināt katru labu vēlmi. Šim darbam ir jāturpinās bez pārtraukuma. Tevi varbūt aicinās apmeklēt māmiņu sanāksmes vai

⁵Manuskripts 32, 1899.

⁶Liecības draudzei 2, 466.

⁷The Review and Herald, September 15, 1891, par. 2.

⁸Vēstule 2 8, 1890.

šūšanas klubiņus, lai darītu misijas darbu. Taču, ja kopā ar taviem bērniem nevar palikt uzticams, izprotošs skolotājs, tavs pienākums ir atbildēt, ka Kungs tev ir uzticējies citu darbu, ko nekādā ziņā nevari atstāt novārtā. Tu nevari pārstrādāties un būt derīga bērnu audzināšanas darbam un izveidot viņus par tādiem, kādus Dievs vēlas tos redzēt. Kā Kristus līdzstrādnieci tev ir jāved viņi pie Viņa disciplinēti un apmācīti. ⁹

Slikti audzinātu bērnu nepareizo raksturu veidošanās ir mātes atbildība. Mātei nevajadzētu uzņemties nastas draudzes darbā, kas spiestu viņu atstāt novārtā savus bērnus. Vislabākais darbs, kurā māte var ie-saistīties, ir raudzīties, vai bērnu audzināšanas darbā netiek [247] pa-zaudēts neviens valdziņš. [..]

Nevienā citā veidā māte nevar palīdzēt draudzei vairāk, kā veltot savu laiku tiem, kas ir atkarīgi no viņas pamācībām un audzināšanas. ¹⁰

Tiekšanās pēc plašākiem misijas laukiem ir veltīga. Dažas mātes ilgojas iesaistīties misijas darbā, atstājot novārtā visvienkāršākos pienākumus, kas tām būtu jāpaveic. Bērni tiek atstāti novārtā, ģimenes mājas netiek padarītas priecīgas un laimīgas, bieži notiek strīdi un bieži dzirdamas sūdzības. Jaunie cilvēki izaug ar pārliecību, ka mājas ir vis-nepatīkamākā vieta. Tā sekas ir tas, ka viņi nepacietīgi gaida laiku, kad beidzot varēs atstāt tās, un lielajā pasaulē dodas bez nepatikas, bez mājas savaldošās ietekmes un maigā tuvinieku padoma.

Vecāki, kuru mērķim vajadzētu būt saistīt jaunās sirdis pie sevis un tās pareizi vadīt, izšķiež Dieva dotās iespējas, ir akli pret saviem vis-svarīgākajiem dzīves pienākumiem un velti tiecas strādāt plašā misijas laukā. ¹¹

⁹Manuskripts 32, 1899.

¹⁰Manuskripts 75, 1901.

¹¹The Health Reformer, October, 1876.

41. Nodaļa—Nepilnīgi Priekšstati Par Mātes Darbu [214]

[248] **Iedomāta mocekle.** Daudzas mājas ir padarītas ļoti nelaimīgas tās namamātes nemītīgās sūrošanās dēļ, kura ar riebumu novēršas no saviem vienkāršajiem mājas pienākumiem necilajā mājas dzīvē. Viņa raugās uz savām rūpēm un pienākumiem kā uz grūtībām, un tas, kas uzņemts ar prieku, varētu būt ne tikai patīkams un interesants, bet arī ienesīgs, kļūst tikai par smagu darbu. Viņa raugās uz savas dzīves ver-dzību ar riebumu un iedomājas, ka ir mocekle.

Tā ir patiesība, ka mājas dzīves kārtība ne vienmēr norit gludi. Ir tik daudz, kas pārbauda pacietību un atņem spēku. Lai gan mātes nav atbil-dīgas par apstākļiem, kurus tās nevar kontrolēt, mēs nevaram noliegt, ka apstākļi neradītu lielas pārmaiņas mātes dzīves darbā. Viņu vaina sākas, kad apstākļiem ļauj kontrolēt un mainīt principus, kad viņas kļūst nogurušas un nav uzticīgas savai augstajai atbildībai un atstāj novārtā savus pienākumus.

Sieva un māte, kura cēli uzvar grūtības, kurās citi noslīkst un padodas pacietības un gara spēka trūkuma dēļ, ne tikai kļūst stipra pati, darot savu pienākumu, bet viņas pieredze kārdinājumu un šķēršļu uzvarēšanā padara viņu par ietekmīgu palīgu citiem - gan ar vārdiem, gan ar paraugu. Daudzi, kam klājas labi labvēlīgos apstākļos, šķiet, pārcieš rakstura pārveidošanu dzīves likstās un pārbaudījumos. Viņi kļūst sliktāki proporcionāli savām grūtībām. Dievs nav paredzējis, ka mums jāatrodas apstākļu pakļautībā.¹

[215]

[249] **Grēcīgas neapmierinātības uzturēšana.** Ļoti daudzi vīri un bērni, kas mājās neatrod neko pievilcīgu un kas pastāvīgi tiek sagaidīti mājās ar rājieniem un pārmetumiem, meklē mierinājumu un izpriecas ārpus mājām, krogā vai kādā citā aizliegtā izpriecu vietā. Sieva un māte, aizņemta savās mājsaimniecības rūpēs, bieži nepadomā par laipniem vārdiem, kas vīram un bērniem padarītu mājas patīkamas, pat ja viņa izvairās runāt par savām personīga-

¹The Signs of the Times, November 29, 1877.

jām nepatikšanām un grūtībām viņu klātbūtnē. Kamēr viņa gatavo ēdienu vai kaut ko šuj, vīrs un dēli iet un nāk kā svešinieki.

Lai gan mājas saimniece var veikt savus pienākumus ar ārēju precīzi-tāti, viņa pastāvīgi var apraudāt verdzību, kurai ir nolemta, un pārspīlēt savas atbildības un ierobežojumus, salīdzinot savu likteni ar to, ko viņa uzskata par augstāku sievietes dzīvi. [..] Kamēr viņa neauglīgi ilgojas pēc citādākas dzīves, viņa baro savu grēcīgo neapmierinātību un padara mājas ļoti nepatīkamas vīram un bērniem.²

Aizņemta pasaules mulķībās. Sātans ir sagatavojis patīkamas un pievilcīgas lietas gan vecākiem, gan bērniem. Viņš zina, ka iegūs daudz, ja atstās savu krāpniecisko ietekmi uz māti. Pasaules ceļi ir pilni divko-sības, krāpšanas ciešanu, bet tie ir padarīti vilinoši. Ja bērni un jaunieši netiks rūpīgi mācīti un disciplinēti, viņi noteikti nomaldīsies no ceļa. Ja viņiem nebūs stabilu principu, viņiem būs grūti pretoties kārdinājumiem.³

[216] **Nevajadzīgu nastu uzņemšanās.** Daudzas mātes pavada savu [250]laiku, darot nevajadzīgus niekus. Viņas velta visu savu uzmanību laicīgām lietām un neapstājas, lai padomātu par to, kas saistīts ar mūžīgajām interesēm. Cik daudzas atstāj novārtā savus bērnus, un mazie izaug rupji, skarbi un neaudzināti.⁴

Ja vecākiem, īpaši mātēm, ir patiesa izpratne par svarīgo, atbildīgo darbu, ko Dievs viņiem ir uzticējis, viņi tik daudz neiesaistīties darīšanās, kas saistītas ar viņu kaimiņiem un ar kurām viņiem nav nekā kopīga. Viņi neies no mājas uz māju, lai cits citu aprunātu, kavējoties pie savu kaimiņu kļūdām, nepareizās rīcības un trūkumiem. Viņi lielā mērā izjutīs rūpes par saviem bērniem un neatradīs laiku kaimiņu nopelšanai.⁵

Ja sieviete meklē spēku un mierinājumu un Viņa bijībā cenšas darīt savus ikdienas pienākumus, viņa iemantos sava vīra cieņu un uzticību un redzēs bērnus izaugam par nobriedušiem, godājamiem vīriešiem un sievietēm ar morālu stāju rīkoties pareizi. Taču mātes, kas neizmanto tagadējās iespējas un ļauj savus pienākumus un nastas nest citiem, atklās, ka viņu atbildība ir tāda pati, un viņas pļaus

²Turpat.

³The Review and Herald, June 27, 1899

⁴The Signs of the Times, July 22, 1889.

⁵Liecības draudzei 2, 466.

rūgtumu, ko ir sējušas ar savu bezrūpību un nevērību. Viņām nav iespēju strādāt šajā dzīvē. Ražu noteiks sētās sēklas raksturs.⁶

⁶The Signs of the Times, April 4, 1911.

42. Nodaļa—Mātes Veselība Un Ārējais Izskats

[251] **Mātes veselība ir jāsargā.** Mātes spēks ir maigi jāsargā. Tā vietā, lai izšķiestu dārgo spēku nogurdinošā darbā, viņas rūpes un nastas vajadzētu mazināt. Vīrs un tēvs bieži nezina fiziskos likumus, ko ģimenes labklājības dēļ viņam vajadzētu zināt. Iegrimis cīņā par izdzīvošanu vai bagātības raušanā un rūpju un sarežģījumu nospiests, viņš ļauj uz sievu un māti gulties nastām, kas kritiskā brīdī par daudz izsmeļ viņas spēkus un rada vājumu un slimības.¹

Viņas un viņas ģimenes interesēs ir pasargāt sevi no visām nevaja-dzīgajām nastām un izmantot visus pieejamos līdzekļus, lai saglabātu dzīvību, veselību un enerģiju, ko Dievs viņai ir devis, jo tā viņai būs vajadzīga visās sava lielā darba jomās. Daļu no sava laika viņai vajadzētu pavadīt ārā, fiziskās aktivitātēs, lai uzkrātu enerģiju darīt savu darbu iekšelpās priecīgi un pamatīgi, esot gaismai un svētībai mājās.²

Mātēm ir jāaizstāv veselības reforma. Dieva griba ir skaidri atklāta visām mātēm. Viņš gribētu, lai viņas ir veselības reformas aizstāves gan vārdos, gan ar paraugu. Viņām vajadzētu savas kājas stipri balstīt uz principiem, nekādā gadījumā nepārkāpjot dabas likumus, kurie Dievs pakļāvis viņu ķermeni. «Apzināti nostājoties [252] par pareizo», ar stingru godprātību mātēm būs morāls spēks un žēlastība no Debesīm, lai ļautu savai gaismai spīdēt pasaulē gan ar taisnīgu rīcību, gan ar savu bērnu cēlajiem raksturiem.³

Paškontrole uzturā. Mātei ir vajadzīga vispilnīgākā paškontrole un, lai to nodrošinātu, viņai vajadzētu kļūt ļoti piesardzīgai pret jebkuru fizisku un garīgu traucējumu. Viņas dzīvei vajadzētu būt sakārtotai sa-skaņā ar Dieva un veselības likumiem. Tā kā uzturs ietekmē prātu un noskaņojumu, viņai vajadzētu būt ļoti uzmanīgai īpaši šajā ziņā, ēdot to, kas ir barojošs, nevis stimulējošs, lai viņas nervi netiktu satraukti un viņas garastāvoklis paliktu nosvērts.

¹ Kristus dziedinošā kalpošana, 373.

² Pacific Health Journal, June, 1890.

³ Good Health, February, 1880.

Tad viņai būs vieglāk saglabāt pacietību, cīnoties ar dažādajām savu bērnu tieksmēm un turot valdības grožus stingri, bet maigi. ⁴

Izstarot saules gaismu jebkuros apstākļos. Māte var un viņai vajadzētu darīt daudz, lai kontrolētu savu nervu sistēmas darbību un prātu, kad jūtas nospiesta. Pat ja viņa ir saslimusi, viņa var būt jauka un priecīga, ja sevi audzina, un izturēt lielāku troksni, nekā jebkad domājusi. Viņai nevajadzētu ļaut bērniem atskārst savu vājumu un apēnot viņu jau-nos, jutīgos prātus ar savu nospiesto garu, liekot tiem domāt, ka mājas ir kaps un mātes istaba visdrūmākā vieta pasaulē. Ar gribasspēku prāta un nervu sistēmas darbību var ietekmēt. Gribasspēks daudzos gadījumos izrādīsies spēcīgs nervu nomierinātājs. Neļaujiet saviem bērniem redzēt jūs ar nomāktu sejas izteiksmi. ⁵

Iegūt vīra un bērnu cieņu. Māsām, darot savu darbu, nevajadzētu apvilkt drēbes, kurās viņas izskatās kā putnubiedēkļi. [253] Vīri un bērni daudz vairāk priecāsies, redzot viņas gaumīgās drēbēs, kas tām piestāv, nekā apmeklētāji un svešinieki. Dažas sievas un mātes, šķiet, domā, ka nav svarīgi, kā viņas izskatās savā darbā, kad viņas redz tikai vīri un bērni, bet viņas ir ļoti rūpīgas, izvēloties gaumīgu apģērbu, lai izpatiktu to acīm, kam nav nekādu īpašu saistību ar viņām. Vai vīra un bērnu cieņa un mīlestība nav jāvērtē augstāk nekā svešinieku vai draugu? Vīra un bērnu laimei katras sievas acīs vajadzētu būt svētākai par visu citu cilvēku laimi. ⁶

[219]

Valkājiet drēbes, kas jums piestāv. Tas palielinās bērnu cieņu pret jums. Raugieties, lai arī viņi ģērbjas gaumīgi. Neļaujiet viņiem kļūt nekārtīgiem. ⁷

Neļaujiet sev nonākt sabiedrības viedokļa važās. Pārāk bieži mātes parāda slimīgu jutīgumu par to, ko citi padomās par viņu ieradumiem, apģērbu un uzskatiem. Viņas lielā mērā ir vergi tam, ko citi cilvēki par viņām padomās. Vai tas nav skumji, ka spriešanā ierobežotus radījumus vairāk kontrolē tas, ko par viņiem domās kaimiņi, nevis doma par pienākumu pret Dievu? Mēs bieži upurējam patiesību, lai būtu saskaņā ar ieradumiem un izvairītos no izsmiekla. [..]

⁴ Pacific Health Journal, May, 1890.

⁵ Liecības draudzei 1, 387.

⁶ Turpat, 1:464, 465.

⁷ Vēstule 47a, 1902.

Māte nevar atļauties nonākt citu cilvēku viedokļa verdzībā, jo viņai ir jāaudzina bērni šai dzīvei un nākamajai. Apģērbā mātēm nevajadzētu censties izrādīties ar nevajadzīgiem rotājumiem.⁸

Sniedziet mācības kārtīgumā un šķīstumā. Ja mātes atļaujas [254]mājās staigāt netīrās drēbēs, viņas māca saviem bērniem to pašu nevīžību. Daudzas mātes domā, ka drēbes ir pietiekami labas, lai tās novalkātu mājās, kaut arī tās ir netīras un novalkātas. Taču viņas drīz zaudē savu ietekmi ģimenē. Bērni salīdzina savas mātes apģērbu ar citām mātēm, kas ģērbjas tīri un kārtīgi, un viņu cieņa mazinās.

Mātes, padariet sevi tik pievilcīgas, cik vien iespējams. Nevis ar ne-vajadzīgiem rotājumiem, bet ar tīru un gaumīgu apģērbu. Tādā veidā jūs sniegsit saviem bērniem pastāvīgu kārtības un tīrības mācību. Bērnu mīlestību un cieņu ikvienai mātei vajadzētu vērtēt visaugstāk. Visai viņas personībai vajadzētu mācīt tīrību un kārtību un prātos tai vajadzētu asociēties ar šķīstumu. Pat ļoti maziem bērniem ir izpratne par skaistumu un piemērotību. Kā gan viņi [220] var tikt ietekmēti ar šķīstuma un svētuma pievilcību, ja viņu acis ik dienas redz netīras drēbes un nekārtīgas istabas? Kā Debesu viesi, kuru mājas atrodas tur, kur ir viss šķīstais un svētais, var tikt ieaicināti šādās mājās?⁹

Kārtība un tīrīgums ir Debesu likums. Lai nonāktu saskaņā ar dievišķo kārtību, mūsu pienākums ir būt kārtīgiem un gaumīgiem.¹⁰

⁸The Review and Herald, March 31, 1891.

⁹Kristīgā sātība, 143, 144.

¹⁰Liecības draudzei 4, 1 4 2 , 143.

43. Nodaļa—Grūtniecības Laika Ietekme

[221]

[255]Sievietes vajadzētu sagatavot kļūt par mātēm. Sievietēm ir vajadzīga liela pacietība, pirms viņas var kļūt par mātēm. Dievs ir noteicis, ka viņām ir jātiek sagatavotām šim darbam. Mātes darbs kļūst bezgalīgs, pateicoties viņas savienībai ar Kristu. Tas nemaz nav aptverams. Sievietes postenis ir svēts. Mājās ir vajadzīga Jēzus klātbūtne. Mātes mīlestības pilnā kalpošana mājas var pārvērst par Bēтели. Sievai un vīram ir jāsadarbojas. Kāda gan mums būtu pasaule, ja visas mātes nodotu sevi uz Dieva altāra un veltītu Dievam savas atvases gan pirms, gan pēc viņu piedzimšanas! ¹

Grūtniecības laika ietekme. Grūtniecības laikā radīto ietekmi daudzi vecāki uzskata par mazsvarīgu, bet Debesis uz to raugās citādi. Vēsts, ko sūtīja Dieva eņģelis un kas divreiz ir izskanējusi vissvinīgākajā veidā, ir pelnījusi mūsu visrūpīgākās pārdomas.

Vārdos, kas teikti ebreju mātei [Mānoha sievai], Dievs uzrunā visas mātes visos laikmetos. «No visa, ko es teicu šai sievai, lai viņa sargās!» Mātes ieradumi ietekmē bērna labklājību. Viņas ēstkāre un kaislības jāpakļauj pamatprincipiem. Ir kaut kas, no kā viņai ir jāizvairās, kaut kas, kam jādarbojas pretī, lai piepildītu Dieva nodomu, dodot viņai bērnu. ²

Pasaule ir pilna slazdiem, kuros var iekrist jauniešu kājas. Daudzus no viņiem vilina savtīga un juteklisku izpriecu pilna dzīve. Viņi nevar atšķirt apslēptās briesmas uz ceļa, [256] kas viņiem šķiet laimes ceļš. Izdabājot ēstkārei un kaislībām, viņu enerģija tiek izšķiesta, un miljoni ir sagrauti šai dzīvei un nākamajai. Vecākiem vajadzētu atcerēties, ka viņu bērniem ir jāstopas ar šiem kārdinājumiem. Pat pirms bērna dzimšanas vajadzētu sākties sagatavošanas darbam, kas padarīs viņus spējīgus veiksmīgi izcīnīt cīņu pret ļaunumu. ³

[222]

¹Manuskripts 43, 1900.

²Kristus dziedinošā kalpošana, 372.

³Turpat, 371.

Ja pirms bērna dzimšanas viņa izdabā sev, ir savtīga, nepacietīga un prasīga, šīs īpašības atspoguļosies bērna raksturā. Tādā veidā daudzi bērni līdz ar piedzimšanu ir saņēmuši gandrīz nepārvaramu tieksmi uz ļaunu.

Ja māte nesvārstīgi ievēro pareizos principus, ja viņa ir sātīga un paš-aizliedzīga un ja viņa ir laipna, maiga un nesavtīga, viņa var dot savam bērnam šīs pašas dārgās rakstura īpašības.⁴

Svarīgais grūtniecības aprūpē. Tiek pieļauta liela kļūda, neieviešot nekādas izmaiņas sievietes dzīvē pirms bērna piedzimšanas. Šajā svarīgajā periodā mātes darbam jātiek atvieglotam. Viņas organismā notiek lielas pārmaiņas, un tas prasa lielāku asiņu daudzumu un līdz ar to barojošāku uzturu, ko pārvērst asinīs. Ja viņai nav pieejams pietiekami barojošs uzturs, viņa nevar saglabāt fizisku spēku un atvasei tiek laupīts dzīvīgums. [Piezīme. Sk. grāmatā «Counsels on Diet and Foods» nodaļu «Uzturs grūtniecības laikā», lai iegūtu papildu informāciju par šo jautājumu.] Uzmanība jāpievērš arī apģērbam. Vajadzētu rūpēties, lai nebūtu auksti. Viņai nevajadzētu nevajadzīgi izsaukt dzīvības spēkus virspusē, [257] lai aizstātu trūkstošo apģērbu. Ja mātei trūkst veselīgs, barojošs uzturs, viņai pietrūks asinis un tās nebūs labā kvalitātē. Viņas asinsrite būs vāja, un viņas bērnam trūks tieši tā paša. Viņas atvases piedzīvos nespēju uzņemt ēdienu, ko tās varētu pārvērst labās asinīs, lai pabarotu organismu. Mātes un bērna labklājība lielā mērā ir atkarīga no laba, silta apģērba un barojoša uztura.⁵

[223]

Vajadzētu veltīt lielu uzmanību tam, lai mātes apkārtne būtu patīkama un laimīga. Vīram un tēvam ir īpaša atbildība darīt visu, kas ir viņa spēkos, lai atvieglotu sievas un mātes nastas. Viņam vajadzētu nest, cik vien iespējams, viņas nastu. Viņam vajadzētu būt laipnam, pieklājīgam, patīkamam un maigam, un īpaši uzmanīgam pret visām viņas vēlmēm. Sievietēm, kas gaida bērniņu, netiek parādīta pat ne puse no tām rūpēm, kas tiek veltītas dzīvniekiem kūtī.⁶

Ēstkāre vien nav drošs vadonis. Uzskats, ka sievietes sava īpašā stāvokļa dēļ var ļauties ēstkārei, ir maldi, kas balstīti uz ieradumu, bet ne uz veselo saprātu. Sievietes ēstgriba šajā stāvoklī var būt

⁴Turpat, 372, 373.

⁵Liecības draudzei 2, 381, 382.

⁶Turpat, 2:383.

mainīga, svārstīga un grūti apmierināma. Ieradums ļauj viņai ēst visu, ko vien viņa var iedomāties, neprasot padomu saprātam, vai šāds ēdiens var nodrošināt uzturvielas viņas organismam un viņas bērnam. Ēdienam jābūt barojošam, bet tas nedrīkst būt kairinošs. [..] Ja jebkad ir bijusi vajadzība pēc vienkārša uztura un īpašām rūpēm par pārtikas kvalitāti, tad tas ir šajā svarīgajā periodā.

Sievietes, kuras ievēro pamatprincipus un kuras ir labi pamācītas, neatmetīs uztura vienkāršību šajā laikā. Viņas atcerēsies, ka vēl viena dzīvība ir atkarīga no viņām, un rūpīgi ievēros visus pamatprincipus, īpaši veselīga uztura pamatprincipus. Viņas uzturā nelietos to, [258] kas nav barojošs un ir kairinošs, tikai tāpēc, ka viņām tas garšo. Ir pārāk daudz padomdevēju, kas ir gatavi pierunāt viņas darīt to, ko saprāts viņām teiktu nedarīt. Vecāku ēstkāres apmierināšanas dēļ dzimst slimīgi bērni. [..]

Ja kuņģī tiek uzņemts tik daudz ēdiena, ka gremošanas orgāni ir spiesti pārstrādāties, lai to sagremotu un atbrīvotu sistēmu no kairinošajām vielām, māte kaitē sev un liek pamatus slimībai savos bērnos. Ja viņa izvēlas ēst, kā viņai patīk un ko viņa var iedomāties, neskatoties uz sekām, viņa tiks sodīta, bet ne tikai. Viņas nevainīgajam bērnam ir jācieš viņas piesardzības trūkuma dēļ. ⁷

[224]

Ir vajadzīga paškontrolē un sāta sajūta. Mātes fiziskās vajadzības nekādā ziņā nevajadzētu atstāt neievērotas. No viņas ir atkarīgas divas dzīves, un viņas vēlmes vajadzētu cienīt un viņas vajadzības - dāsni nodrošināt. Taču šajā laikā vairāk nekā citā laikā viņai vajadzētu izvairīties uzturā un visās citās jomās no tā, kas varētu mazināt viņas fizisko vai garīgo spēku. Ar paša Dieva pavēli viņai ir uzlikts vissvinīgākais pienākums - kontrolēt sevi. ⁸

Taisna rakstura pamati nākamajā vīrietī tiek nostiprināti ar mātes stingriem sātības ieradumiem pirms bērna dzimšanas. [..] Šo mācību nevajadzētu uzlūkot ar vienaldzību. ⁹

Tiecieties pēc priecīga, apmierināta noskaņojuma. Ikvienai sievietei, kura gatavojas kļūt par māti, vajadzētu būt laimīgā, priecīgā un apmierinātā noskaņojumā, lai arī kāda būtu viņas apkārtne, zinot, ka par visām savām pūlēm šajā virzienā viņa tiks desmitkārt atalgota gan fiziskā, gan morālā ziņā savu bērnu rak-

⁷Turpat, 382, 383.

⁸Kristus dziedinošā kalpošana, 373.

⁹Good Health, February, 1880.

sturā. [259] Bet tas nebūt nav viss. Viņa var pieradināt sevi domāt pozitīvi un tādā veidā justies priecīga un savu līksmo garu atsarot uz savu ģimeni un tiem, ar kuriem satiekas. Viņas fiziskā veselība stipri uzlabosies. Dzīvības avoti saņems spēku, asinis nepārvietosies gausi, kā tas būtu, ja viņa pakļautos grūtsirdībai un nomāktībai. Viņas garīgā un morālā veselība saņem enerģiju no viņas gara dzīvesprieka. Gribasspēks var pretoties prāta ietekmei un izrādīsies liels nervu nomierinātājs. Bērniem, kuriem ir laupīts dzīvīgums, ko viņiem vajadzēja mantot no saviem vecākiem, vajadzētu saņemt vislabāko aprūpi. Rūpīgi ņemot vērā viņu būtnes likumus, var panākt stāvokļa uzlabošanu.¹⁰

[225] **Saglabāriet mierīgu, uzticības pilnu attieksmi.** Viņai, kura gata-vojas kļūt par māti, vajadzētu turēt savu dvēseli Dieva mīlestībā. Viņas prātam vajadzētu būt mierīgam. Viņai vajadzētu dusēt Jēzus mīlestībā, ieviešot dzīvē Kristus vārdus. Viņai vajadzētu atcerēties, ka māte ir Dieva līdzstrādniece.¹¹

¹⁰A Solemn Appeal, 123, 124.

¹¹The Signs of the Times, April 9, 1896.

44. Nodaļa—Rūpes Par Maziem Bērniem

[226]

[260] **Pareiza attieksme pret barojošu māmiņu.** Vislabākais uzturs zīdaiņim ir tas, ko dod daba. Viņam nevajadzētu to nevajadzīgi atņemt. Tas ir nežēlīgi, ja māte savu ērtību un sabiedrisku prieku dēļ mēģina atbrīvoties no svarīgā bērna zīdīšanas pienākuma.¹

Laiks, kad zīdaiņis saņem uzturu no māmiņas, ir svarīgs. Daudzas mātes mazuļu zīdīšanas laikā pārstrādājas un sakarst, gatavojot ēdienu. Tas nopietni kaitē mazulim, ne tikai uzbudinājuma pilnā piena dēļ, ko tas saņem no mātes krūts, bet arī asinis tiek saindētas ar mātes neveselīgo uzturu, kas ir uzbudinājis visu organismu, ietekmējot arī zīdaiņa ēdienu. Zīdaiņi ietekmē arī māmiņas prāta stāvokli. Ja viņa ir nelaimīga, viegli uzbudināma, satraukta, ļauj vaļu kaislībām, uzturs, ko zīdaiņis saņem no savas mātes, būs sabojāts, bieži radot kolikas, spazmas un dažos gadījumos krampjus un lēkmes.

Vairāk vai mazāk arī bērna raksturu ietekmē no mātes uzņemtās uzturvielas. Tāpēc svarīgi, ka māte, kamēr baro zīdaiņi, ir priecīga un pilnībā pārvalda savu garu. To darot, bērna ēdiens netiks sabojāts un mierīgais, nosvērtais mātes dzīves ritms, aprūpējot bērnu, lielā mērā ietekmēs zīdaiņa prāta attīstību. Ja tas ir nervozs un viegli uzbudināms, mātes rūpīgais un nesteidzīgais izturēšanās veids atstās nomierinošu un savaldošu ietekmi, un [261] zīdaiņa veselība lielā mērā uzlabosies.²

Jo mierīgāka un vienkāršāka ir bērna dzīve, jo labvēlīgāka būs gan fiziskā, gan garīgā attīstība. Visos laikos mātei vajadzētu mēģināt būt mierīgai, klusai un nosvērtai.³

[227]

Ēdiens nevar aizstāt uzmanību. Ar nepareizu izturēšanos bērniem lielā mērā ir nodarīts ļaunums. Kad viņi ir bijuši saīguši, viņi ir paēdināti, lai nomierinātos, kaut gan lielākajā daļā gadījumu

¹ Kristus dziedinošā kalpošana, 383.

² Counsels on Diet and Foods, 228.

³ Kristus dziedinošā kalpošana, 381.

iemesls viņu sapīkumam ir bijis par daudz uzņemtais ēdiens, ko kaitīgu ir padarījuši mātes ļaunie ieradumi. Vairāk ēdiena visu padarīja tikai sliktāku, jo viņu kuņģi jau bija pārslogoti.

Bērni parasti jau no šūpuļa tiek audzināti, lai izdabātu ēstkārei, un mācīti, ka viņi dzīvo, lai ēstu. Māte dara daudz, lai veidotu bērna raksturu bērnībā. Viņa var mācīt viņus kontrolēt ēstgribu, vai arī viņa var mācīt viņus izdabāt ēstgribai un kļūt par nesātīgiem negaušiem. Māte parasti sakārto savus plānus tā, lai dienā paveiktu noteiktu darbu daudzumu. Ja bērni viņai traucē, tā vietā, lai atvēlētu laiku un nomierinātu viņus sīkajās bēdās vai iepriecinātu viņus, viņa tos paēdina, lai viņi paliktu klusi; tas uz īsu brīdi atrisina problēmu, bet galu galā padara visu vēl ļaunāku. Bērnu kuņģi ir piebāzti ar ēdienu, lai gan viņiem nebija pat ne vismazākās vajadzības pēc tā. Viss, kas bija vajadzīgs, bija nedaudz mātes laika un uzmanības, taču viņa uzskatīja savu laiku par pārāk dārgu, lai veltītu to bērnu iepriecināšanai. Varbūt mājas gaumīga iekārtošana apmeklētājiem par prieku un moderni [262] pagatavots ēdiens viņai ir bijis svarīgāks nekā bērnu laime un veselība. ⁴

[228] Ēdienam ir jābūt veselīgam un pievilcīgam, bet vienkāršam. Ēdienam ir jābūt tik vienkāršam, lai tā sagatavošana neaizņemtu visu mātes laiku. Tā ir patiesība, ka ir jārūpējas, lai uz galda būtu veselīgs ēdiens, pagatavots veselīgā un pievilcīgā veidā. Nedomājiet, ka kaut kas, ko varat bezrūpīgi samest kopā un pasniegt kā ēdienu, ir pietiekami labs bērniem. Vajadzētu mazāk laika veltīt neveselīgu ēdienu gatavošanai, lai izpatiktu samaitātai garšai, un vairāk laika veltīt bērnu audzināšanai un pamācīšanai. ⁵

Zīdaiņa pūriņa sagatavošana. Sagatavojot zīdaiņa apģērbu, vispirms vajadzētu domāt nevis par modi vai vēlmi radīt apbrīnu, bet par izdevīgumu, ērtumu un veselību. Mātei nevajadzētu pavadīt laiku izšu-vumos vai citos rokdarbos, lai izskaistinātu bērna drēbītes, tā noslogojot sevi nevajadzīgā darbā uz savas un bērna veselības rēķina. Mātei ne-vajadzētu liekties pār šuvekli, kas smagi noslogo viņas acis un nervus, laikā, kad nepieciešams daudz atpūsties un kustēties. Viņai vajadzētu saprast pienākumu sargāt savus spēkus, lai varētu izpildīt pienākumus, kas viņai tiks uzticēti. ⁶

⁴A Solemn Appeal, 125, 126.

⁵Kristīgā sātība, 141.

⁶Kristus dziedinošā kalpošana, 381, 382.

Nodrošiniet tīrību, siltumu, svaigu gaisu. Bērniem ir vajadzīgs siltums, bet bieži tiek pieļauta nopietna kļūda, turot viņus pārkurinātās istabās, kurās trūkst svaiga gaisa. [..]

Mazuli nevajadzētu pakļaut nevienai ietekmei, kas varētu vājināt vai kaitēt viņa organismam. Visrūpīgāko aprūpi vajadzētu veltīt tam, lai viss ap viņu būtu tīrs un patīkams. Lai gan [263] mazie ir jāpasargā no pēkšņām vai pārāk lielām temperatūras izmaiņām, vajadzētu arī rūpēties, lai guļot vai nomodā, dienu vai nakti viņi elpotu tīru, spirtu gaisu.⁷

Rūpes par slimiem bērniem. Daudzos gadījumos bērnu slimības ir saistītas ar kļūdām viņu aprūpē. Neregulāra ēšana, nepietiekams apģērbs vēsā vakarā, enerģisku kustību trūkums neļauj asinsritei normāli darboties, vai arī problēmas cēlonis ir gaisa trūkums, kas neļauj asinīm attīrīties. Lai vecāki pēta un atrod slimības iemeslus un tad novērs nepareizos stāvokļus, cik vien drīz iespējams.

Visu vecāku spēkos ir mācīties par bērnu aprūpi un profilaksi, kā arī pat par slimību ārstēšanu. Īpaši mātei vajadzētu zināt, ko darīt parastos slimību gadījumos savā ģimenē. Viņai vajadzētu zināt, kā kalpot savam slimajam bērnam. Viņas mīlestībai un izpratnes spējai vajadzētu sagatavot viņu veikt kalpošanu slimnieka labā, ko nav labi uzticēt svešinieka rokai.⁸

[229]

⁷Turpat, 381.

⁸Turpat, 385.

[230] **45. Nodaļa—Bērnu Audzināšana - Mātes Pirmais Pienākums**

[264] **Pareizi audzināta bērna iespējas.** Dievs redz visas iespējas šajā mazajā cilvēciņā. Viņš redz, ka ar pienācīgu apmācību bērns kļūs pasaulē par spēku uz labu. Viņš ar satrauktu interesi vēro, vai vecāki īstēnos Viņa plānu vai arī ar kļūdainu laipnību iznīcinās Viņa nodomu, izdabājot bērnam un sagraujot viņu tagadējai un mūžīgajai dzīvei. Lai pārveidotu šo bezpalīdzīgo un šķietami nenozīmīgo būtni par svētību pasaulei un Dievam par godu, ir jāveic liels darbs. Vecākiem nevajadzētu pieļaut, ka kaut kas nostājas starp viņiem un pienākumu, kas viņiem ir pret saviem bērniem.¹

Darbs Dievam un dzimtenei. Tie, kas ievēro Dieva likumu, uz sa-viem bērniem raugās ar nenosakāmām cerības un baiļu jūtām, domājot par to, kurā pusē viņi nostāsies lielajā cīņā, kas ir tieši viņu priekšā. Satrauktā māte jautā: «Kādu nostāju viņi ieņems? Ko es varu darīt, lai sagatavotu viņus pienācīgi viņu darbam tā, lai viņi varētu kļūt par mū-žīgās godības saņēmējiem?» Uz jums, mātes, gulstas liela atbildība. Lai gan jūs varbūt neesat nacionālos koncilos, .. jūs varat darīt lielu darbu Dievam un savai dzimtenei. Jūs varat audzināt savus bērnus. Jūs varat palīdzēt viņiem veidot raksturu, ko nevarēs pamudināt vai ietekmēt darīt ļaunu, bet kas ietekmēs citus rīkoties pareizi. Ar savām dedzīgajām ticības lūgšanām jūs varat [265] kustināt roku, kas kustina šo pasauli.²

Pamācības ir jāsniedz bērnībā un jaunībā. Bērnus vajadzētu audzināt lietderīgumam. Viņiem vajadzētu mācīt darīt to, kas ir noderīgs mājas dzīvē. Vecākiem ar laipniem pamācību un atzinības vārdiem vajadzētu šos pienākumus padarīt tik patīkamus, cik vien iespējams.³

Daudzi ir atstājuši novārtā audzināšanu mājās. Neskatoties uz progresu, kāds noticis audzināšanas darbā, bērnu audzināšanas

¹The Signs of the Times, September 25, 1901.

²The Review and Herald, April 23, 1889.

³Manuskripts 12, 1898.

darbam mūsdienās piemīt lieli trūkumi. Bērnu audzināšana mājās ir atstāta novārtā. Vecāki, īpaši mātes, nesaprot savu atbildību. Viņiem nav ne pacietības pamācīt, ne gudrības vadīt viņiem uzticēto bērnu dzīves.⁴

Ir jāatzīst, ka mātes nestāv savā pienākumu postenī, uzticīgas kā mātes. Dievs neprasa no mums neko, ko mēs Viņa spēkā nevarētu izdarīt, neko, kas nenāktu par labu mums pašiem un mūsu bērniem.⁵

Mātēm jāmeklē dievišķā palīdzība. Ja mātes saprastu savas misijas svarīgumu, viņas daudz laika pavadītu lūgšanās, nesot savus bērnus pie Jēzus, lūdzoties Viņa svētību pār tiem un gudrību pareizi veikt savus svētos pienākumus. Lai mātes labāk izmanto katru iespēju veidot savu bērnu raksturus un ieradumus. Lai viņas uzmanīgi vēro rakstura attīstību, apspiežot īpašības, kuras ir pārāk izteiktas, un veicinot tās, kuru trūkst. Lai viņas padara pašas savu dzīvi par šķīstu un cēlu sava dārgā pienākuma paraugu.

Mātei vajadzētu darīt savu darbu ar drosmi un enerģiju, vienmēr paļaujoties uz dievišķo palīdzību visās savās pūlēs. Viņai nekad nevajadzētu [266] apmierināti atpūsties, kamēr savos bērnos nesaskata pakā-penisku rakstura cēluma attīstību, līdz viņiem ir augstāki mērķi dzīvē nekā tikai sava prieka meklēšana.⁶

Nav iespējams novērtēt lūdzošas mātes ietekmes spēku. Viņa atzīst Dievu visos savos ceļos. Viņa nes savus bērnus žēlastības troņa priekšā un nodod tos Jēzum, lūdzot Viņa svētību pār tiem. Šo lūgšanu ietekme uz bērniem ir «dzīvības avots». Šīs lūgšanas, kas pienestas ticībā, ir kristīgas mātes atbalsts un spēks. Atstāt novārtā pienākumu lūgt kopā ar bērniem nozīmē pazaudēt vienu no vislielākajām svētībām, kas atrodas mūsu sniedzamības robežās, vienu no lielākajām palīdzībām mūsu dzīves darba rūpju, nastu un sarežģījumu vidū.⁷

Mātes lūgšanu spēku nav iespējams novērtēt par augstu. Viņa, kas ze-mojas blakus savam dēlam un meitai bērnības mainīgajos gados, jaunības briesmu laikā, līdz pat pēdējai tiesai neuzzinās savu lūgšanu ietekmi uz bērniem. Ja viņa ir ticībā savienota ar Dieva

⁴The Signs of the Times, March 11, 1886.

⁵The Signs of the Times, February 9, 1882.

⁶The Signs of the Times, May 25, 1882.

⁷Good Health, July, 1880.

Dēlu, mātes maigā roka var atturēt dēlu no kārdinājumu spēka un meitu no nodošanās grēkam. Kad kaislības cīnās par virsroku, mīlestības spēks, mātes noteiktā, savaldošā, nopietnā ietekme var līdzsvarot dvēseli taisnības pusē.⁸

Kad traucē apmeklētāji. Jums vajadzētu atvēlēt laiku, kad runāt un lūgt kopā ar bērniem, un jums nevajadzētu ļaut nevienam šos brīžus kopā ar Dievu un bērniem traucēt. Jūs varat teikt saviem apmeklētājiem: «Dievs man ir devis darbu, ko darīt, un man [267] nav laika tenkošanai.» Jums vajadzētu justies tā, ka jums ir darbs šai dzīvei un mūžībai. Jūsu pirmais pienākums ir pret bērniem.⁹

Jūsu bērniem vajadzētu būt svarīgākiem par apmeklētājiem, svarīgākiem par jebkuru citu apsvērumu. [...] Darbs bērna labā viņa dzīves pirmajos gados nepieļauj nekādu nevērību. Viņa dzīvē nav laika, kad šo noteikumu varētu aizmirst.¹⁰

Nesūtiet viņus ārā, lai jūs varētu izklaidēt savus apmeklētājus, bet māciet viņiem būt mierīgiem un godbijīgiem apmeklētāju klātbūtnē.¹¹

Mātēm jābūt labestības un cēluma paraugam. Mātes, rūpīgi izmantojiet dārgos mirkļus. Atcerieties, ka bērni dosies tālāk, kur viņiem nebūs jūsu audzināšanas un pamācību. Jūs varat viņiem būt paraugs visā, kas ir labs, šķīsts un cēls. Saistiet savas intereses ar viņiem.¹²

[233] Ja jums nekas cits neizdodas, tad šo darbu dariet dziļi un iedarbīgi. Ja bērni no mājas aizies šķīsti un tikumīgi un ja viņi piepildīs kaut vismazāko un viszemāko vietu Dieva lielajā plānā par labu šai pasaulei, jūsu dzīvi nekad nevarēs saukt par kļūdu un to nekad nevajadzēs pārskatīt ar nožēlu.¹³

Zīdaiņi ir mātes spogulis, kurā viņa var redzēt atspoguļotus savus ieradumus un uzvedību. Cik uzmanīgai viņai tāpēc vajadzētu būt savā valodā un uzvedībā šo mazo skolēnu klātbūtnē! Lai arī kā-

⁸The Signs of the Times, March 16, 1891.

⁹The Signs of the Times, July 22, 1889.

¹⁰Counsels to Teachers, Parents, and Students, 129.

¹¹The Signs of the Times, August 23, 1899.

¹²The Review and Herald, September 15, 1891.

¹³Liecības draudzei 5, 44.

das rakstura īpašības viņa vēlas redzēt attīstītas viņos, viņai ir jāattīsta tās pašai sevī.¹⁴

Mērķējiet augstāk par pasaules standartu. Mātei nevajadzētu vadīties pēc pasaules pieredzes, viņai arī nevajadzētu strādāt, lai sasniegtu tās standartu. Viņai vajadzētu pašai izlemt, kāds ir viņas dzīves lielais mērķis un nolūks, un tad veltīt visas pūles tā sasniegšanai. [268] Viņai laika trūkuma dēļ varbūt būs jāatstāj neizdarītas kādas lietas savā mājā, kas neatstās nopietnas ļaunas sekas, bet viņa nevar nesodīta atstāt novārtā bērnu audzināšanu. Viņu trūkumu pilnie raksturi atklās viņas neuzticību. Ļaunums, kam viņa ļāva paslīdēt garām neizlabotam, rupjais, nepieklājīgais izturēšanās veids, cieņas trūkums un nepaklausība, laiskuma un neuzmanības ieradumi apkaunos viņu un padarīs rūgtu viņas dzīvi. Mātes, jūsu bērnu liktenis lielā mērā ir jūsu rokās. Ja neizpildīsiet savu pienākumu, jūs varat nostādīt bērnus sātana rindās un padarīt par viņa aģentiem dvēseļu iznīcināšanā. Vai arī jūsu uzticīgi veiktais audzināšanas darbs un labais paraugs vadīs viņus pie Kristus, un viņi savukārt ietekmēs citus. Tādējādi ar jūsu palīdzību var tikt glābtas daudzas dvēseles.¹⁵

Attīstiet labo, apspiediet ļauno. Vecākiem ir jāsadarbojas ar Dievu, audzinot bērnus Viņa mīlestībā un bijībā. Nav iespējams apbēdināt Viņu vairāk, kā atstājot novārtā savu bērnu audzināšanu. [..] Mātēm ir rūpīgi jāargā savu bērnu vārdi un darbi, lai ienaidnieks negūtu ietekmi pār viņiem. Viņš ļoti ilgojas pēc tā, lai varētu darboties pretī Dieva no-domam. Laipni, ieinteresēti un maigi vecākiem ir jāstrādā savu bērnu labā, attīstot visu labo un apspiežot ļauno, kas attīstās viņu bērnu raksturos.¹⁶

[234]

Prieks par labi padarītu darbu. Bērni ir Kunga mantojums, un mēs esam atbildīgi Viņam par Viņa īpašuma vadīšanu. Bērnu audzināšana un mācīšana būt par kristiešiem ir augstākā kalpošana, ko vecāki var pienest Dievam. Tas ir darbs, kas prasa pacietību - visu mūžu ilgas, čaklas un neatlaidīgas pūles. Atstājot novārtā šo pienākumu, mēs pierādām, ka esam [269] neuzticīgi kalpi. [..]

¹⁴The Signs of the Times, September 9, 1886.

¹⁵The Signs of the Times, February 9, 1882.

¹⁶Manuskripts 49, 1901.

Lai vecāki mīlestībā, ticībā un ar lūgšanām strādā savas ģimenes labā, līdz ar prieku var nākt pie Dieva, sakot: «Redzi, es un bērni, ko Kungs man ir devis.» ¹⁷

¹⁷Kristus līdzības, 195,196.

[270]**Padoms audžumātei.** Tavas laulības ar cilvēku, kuram ir bērni, būs tev par svētību. [...] Tu biji briesmās kļūt vērsta uz sevi. Tev bija dārgas rakstura īpašības, ko vajadzēja pamodināt un izmantot. [...] Jaunajās attiecībās tu iegūsi pieredzi, kas mācīs tev, kā izturēties pret citiem. Rūpējoties par bērniem, attīstās pieķeršanās jūtas, mīlestība un maigums. Atbildība, kas gulstas uz tevi ģimenē, var būt līdzeklis, lai tu saņemtu lielas svētības. Bērni tev būs dārga mācību grāmata. Viņi dāvās tev lielas svētības, ja tu viņus pareizi lasīsi. Pārdomas, kas tiks izraisītas, rūpējoties par viņiem, liks ienākt dzīvē maigumam, mīlestībai un līdzjūtībai. Lai gan šie bērni nav daļa no tavas miesas un asinīm, apprecoties ar viņu tēvu, tie ir kļuvuši par tavējiem, lai tu viņus mīlētu, lolotu, pamācītu un kalpotu viņiem. Tava savienība ar viņiem liks tev domāt un plānot tā, ka tas nāks tev par labu. Ar pieredzi, ko gūsi savās mājās, tu zaudēsi uz sevi vērstās domas, kas draudēja sabojāt tavu darbu, un izmainīs nospraustos plānus, kam bija nepieciešams kļūt maigākiem un pakļāvīgākiem. [...]

Tevis jāklūst maigākai un līdzjūtīgākai, lai satuvinātos ar tiem, kuriem ir vajadzība pēc maigiem, līdzjūtīgiem un mīlošiem vārdiem. Tavi bērni pamodinās tevī šīs rakstura īpašības un palīdzēs tev attīstīt prāta un sprieduma plašumu. Mīlošā saskarsmē ar viņiem tu mācīsies būt maigāka un līdzjūtīgāka, kalpojot ciešanās nonākušajai cilvēcei.¹

[271]**Rājiens audžumātei, kurai trūka mīlestības.** Tu mīlēji savu vīru un apprecējies ar viņu. Tu zināji, ka apprecoties tu kļūsi māte viņa bērniem. Šai ziņā es redzēju tevī trūkumus. Tev diemžēl ir trūkumi. Tu nemīli sava vīra bērnus, un, ja nenotiks pilnīga pārmaiņa, dziļa pārvei-došanās tevī un tavā bērnu audzināšanas stilā, šie vērtīgie dārgakmeņi tiks iznīcināti. Mīlestība un pieķeršanās jūtu parādīšana nav daļa no tava audzināšanas darba. [...]

¹Vēstule 329,1904.

Šo dārgo bērnu, īpaši meitas, dzīvi tu padari ļoti rūgtu. Kur ir pieķeršanās, mīlošas rūpes un pacietīga iecietība? Naidis mājā tavā ne-svētajā sirdī vairāk nekā mīlestība. Pārmetumi no tavām lūpām izskan vairāk nekā uzslavas un iedrošinājums. Tavs izturēšanās veids, tava skarbā attieksme, tavs raksturs bez līdzjūtības šai jūtīgajai meitenei ir kā postoša krusa trauslam augam. Tā noliecās pie katra brāziena, līdz viņas dzīve ir satriekta un viņa guļ sasista un salauzta.

Tava audzināšanas stila dēļ tavos bērnos izsīkst mīlestības, cerības un prieka kanāls. Meitenes sejā iegulstas skumjas, tomēr tevī tas nemodina līdzjūtību un maigumu, bet gan nepacietību un nepatiku. Tu vari mainīt šo izteiksmi un padarīt to dzīvu un priecīgu, ja to vēlies. [...] Bērni lasa savas mātes sejas izteiksmi, un viņi saprot, vai tā pauž mīlestību vai nepatiku. Tu nesaproti, kādu darbu dari. Vai mazā, skumjā seja un no sirds nākušās smagās nopūtas, ilgas pēc mīlestības nepamodina tevī līdzjūtību? ²

[237] **Nepiemērota skarbuma sekas.** Pirms kāda laika man rādīja [272] J. gadījumu. Viņas kļūdas un nepareizā rīcība tika uzticīgi viņai parādīta, bet pēdējā man atklātajā skatā es redzēju, ka viņa turpina izturēties nepareizi - viņa ir vēsa un bez līdzjūtības pret sava vīra bērniem. Rājienus un pārmetumus viņa izsaka ne tikai nopietnu pārkāpumu gadīju mā, bet arī par ikdienišķām lietām, kuras vajadzēja atstāt neievērotas. Pastāvīga kļūdu meklēšana nav pareiza, un Kristus Gars nevar mājot sirdī, kurā tā pastāv. Viņa ir gatava neievērot labo savos bērnos, neizsakot nevienu atzinības vārdu, bet ir vienmēr gatava nosodīt, ja pamana ko nepareizu. Tas atņem bērniem drosmi un vada pie nevērības ieradumiem. Tas pamodina sirdī ļauno un no tās nāk dubļi un netīrumi. Bērnos, kas ieraduma pēc tiek kritizēti, atklājas vienaldzības gars, un bieži atklāsies ļaunas kaislības, par kuru sekām viņi nedomā. [...]

Māsai J. vajadzētu izkopt mīlestību un līdzjūtību. Viņai vajadzētu atklāt maigas pieķeršanās jūtas pret bērniem, kam nav mātes, bet kas ir viņas aprūpē. Tā būs svētība šiem bērniem, ko Dievs mīl, un atstaros atpakaļ uz viņu pieķeršanās jūtās un mīlestībā. ³

²Liecības draudzei 2, 56-58.

³Turpat, 3:531, 532.

Kad nepieciešamas divkāršas rūpes. Bērni, kas zaudējuši cilvēku, kuram krūtīs pukstējusi mātes mīlestība, ir piedzīvojuši tādu zaudējumu, ko nekad nekas nevar aizstāt. Bet, ja kāda sieviete šādam skumju pilnam pulciņam uzdrošinās būt mātes vietā, uz viņas pleciem gulstas divkāršas rūpes un nasta, ja iespējams, būt vēl mīlošākai, vēl pacietīgākai un atturīgākai pārmetumu un draudu izteikšanā, kāda būtu viņu pašu māte, un tādā veidā aizstāt zaudējumu, ko pārdzīvojuši mazie.⁴

⁴Turpat, 2:58.

[238]

47. Nodaļa—Kristus Iedrošinājums Mātēm

[273] **Jēzus svētīja bērnus.** Kristus dienās mātes veda savus bērnus pie Viņa, lai Viņš varētu uzlikt savas rokas un viņus svētīt. Ar šo rīcību viņas parādīja savu ticību Jēzum un savas sirds spēcīgās ilgas pēc viņām uzticēto bērnu labklājības tagad un nākotnē. Bet mācekļi nevarēja saskatīt vajadzību pārtraukt Meistaru tikai tāpēc, lai pievērstu uzmanību bērniem. Kad viņi sūtīja bērnus prom, Jēzus viņus norāja un pavēlēja pūlim dot ceļu šīm uzticīgajām mātēm ar mazajiem bērniem. Viņš teica: «Laidiet bērniņus pie Manis, neliedziet tiem, jo tādiem pieder Debesu valstība.» (Mat. 19:14) Mātēm tuvojoties Pestītājam pa putekļaino ceļu, Viņš redzēja nevaldāmās asaras un trīcošās lūpas, viņām pienesot kluso lūgšanu savu bērnu labā. Viņš dzirdēja rājienu, ko izteica mācekļi, un nekavējoties atsaucā pavēli. Viņa lielā mīlestības sirds bija atvērta uzņemt bērnus. Citu pēc cita Viņš ņēma viņus rokās un svētīja, un reizēm kāds no bērniem cieši aizmiga, atbalstoties pret Viņa krūtīm. Jēzus izteica mātēm iedrošinājuma vārdus attiecībā uz viņu darbu, un, ak, kāds atvieglojums pārņēma viņu prātus! Ar kādu prieku viņas pārdomāja Jēzus labestību un žēlastību, raugoties atpakaļ uz neaizmirstamo piedzīvojumu! Viņa žēlastības pilnie vārdi bija noņēmuši [274] nastu no viņu sirdīm un iedvesmojuši viņus ar atjaunotu cerību un drosmi. Viss nogurums bija pazudis.

[239]

Šī ir iedrošinoša mācība mātēm visos laikos. Pēc tam kad viņas savu bērnu labā ir darījušas vislabāko, ko spēj, viņas var vest tos pie Jēzus. Pat zīdainītis uz mātes rokām Viņa acīs ir vērtība. Ja mātes sirds ilgojas pēc palīdzības, ko viņa nespēj sniegt, pēc žēlastības, ko viņa nevar dāvat, un viņa nodod sevi un bērnus Kristus žēlsirdīgajās rokās, Viņš pieņem un svētī viņu. Viņš dod mieru, cerību un laimi mātei un bērniem. Šī ir dārga priekštiesība, ko Jēzus ir piešķīris visām mātēm. ¹

Jēzus vēl joprojām aicina mātes. Kristus, Debesu Majestāte, sacīja: «Laidiet bērniņus pie Manis, neliedziet tiem, jo tādiem pieder

¹ Good Health, January, 1880.

Debesu valstība.» Jēzus nesūta bērnus pie rabīniem. Viņš nesūta viņus pie fa-rizejiem, jo zina, ka šie cilvēki mācīs atņemt viņu vislabāko Draugu. Mā-tes, kas nesa savus bērnus pie Jēzus, darīja pareizi. [...] Lai mātes tagad ved bērnus pie Kristus. Lai evaņģēlija kalpi paņem mazos bērnus savās rokās un svētī viņus Jēzus vārdā. Lai maigas mīlestības vārdi tiek izteikti ma-zajiem, jo Jēzus ņēma ganāmpulka jēriņus savās rokās un viņus svētīja. ²

Lai mātes nāk pie Jēzus ar savām grūtībām. Viņas atradīs pietiekami žēlastības, kas palīdzēs bērnu audzināšanā. Vārti ir atvērti ikvienai mātei, kas savas nastas nesīs pie Glābēja kājām [...] Viņš .. vēl joprojām aicina mātes vest mazos, lai Viņš tos svētītu. Pat zīdainītis mātes rokās var atrasties Visaugstā ēnā, pateicoties lūdzošas mātes ticībai. Jānis Kristītājs bija Svētā Gara pilns no [275] dzimšanas. Ja dzīvojam savienībā ar Dievu, arī mēs varam gaidīt, ka dievišķais Gars veidos mūsu bērnu raksturus jau no dzīves visagrākajiem brīžiem. ³

Bērnu sirdis ir uzņēmīgas. Viņš [Kristus] pievienojās pazemīgajiem, grūtībās nonākušajiem un slimajiem. Viņš ņēma uz rokām bērnus un nolaidās līdz viņu līmenim. Viņa plašā mīlestības sirds varēja saprast viņu pārbaudījumus un vajadzības, un Viņš priecājās par viņu laimi. Viņa gars, noguris no pārpildītās pilsētas burzmas un haosa, no saskarsmes ar viltīgajiem un liekulīgajiem cilvēkiem, atrada mieru un atpūtu nevainīgu bērnu sabiedrībā. Viņš nekad nenoraidīja viņu klātbūtni. Debesu Majestāte pazemojās, lai atbildētu uz viņu jautājumiem un vienkāršoja savas svarīgās mācības, lai tās saprastu bērns. Viņš sēja viņu jaunajos, attīstībā esošajos prātos patiesības sēklas, kas uzdīgs un nesīs bagātīgus augļus brieduma gados. ⁴

[240]

Viņš zināja, ka šie bērni ieklausīsies Viņa padomā un pieņems Viņu kā savu Pestītāju, kamēr tie, kas bija gudri laicīgās lietās un nocietinājušies, visdrīzāk nesekos Viņam un neatradīs vietu Dieva valstībā. Šie mazie, nākot pie Kristus un pieņemot Viņa padomu un svētību, saņēma Viņa tēla un Viņa žēlsirdīgo vārdu zīmogu savos elastīgajos prātos, ko nekad nevarēs izdzēst. Mums vajadzētu mācīties mācību no šīs Kristus rīcības, ka bērnu sirdis ir uzņēmīgas

²The Review and Herald, March 24, 1896.

³Laikmetu ilgas, 512.

⁴Liecības draudzei 4, 141.

pret kristietības mācībām, tās ir viegli ietekmējamās uz dievbijību un tikumu, un spēcīgas, lai saglabātu saņemto ietekmi.⁵

«Laidiet bērniņus pie Manis, neliedziet tiem, jo tādiem pieder Debesu valstība.» Šie dārgie vārdi ir jāmīl ne tikai katrai mātei, bet arī katram tēvam. [276] Šie vārdi ir iedrošinājums vecākiem vest bērnus Jēzus tuvumā, lūgt Kristus vārdā, lai Tēvs liek savai svētībai nākt pār visu ģimeni. Ne tikai visvairāk mīlētajiem ir jāsaņem īpaša uzmanība, bet arī nemierīgajiem, ietiepīgajiem bērniem, kam nepieciešama rūpīga apmācība un maiga vadība.⁶

⁵Turpat, 4:142.

⁶The Signs of the Times, August 13, 1896.

11. Daļa—Bērnī - Jaunie Palīgi

[241]

48. Nodaļa—Bērni Debesu Skatījumā

[279] **Bērni ir atpirkti ar Kristus asinīm.** Kristus ir tik augstu novērtējis jūsu bērnus, ka Viņš ir atdevis savu dzīvību par viņiem. Izturieties pret viņiem kā pret atpirktiem ar Viņa asinīm. Pacietīgi un stingri audziniet tos Viņam. Disciplinējiet ar mīlestību un iecietību. Tā viņi kļūs par prieka kroni jums un spīdēs kā gaisma pasaulē.¹

Vismazākais bērns, kurš mīl un bīstas Dievu, ir Viņa acīs lielāks nekā vistalantīgākais un izglītotākais vīrs, kurš atmet glābšanu. Bērni, kuri nodod savas sirdis un dzīves Dievam, saista sevi savienībā ar visas gudrības un izcilības Avotu.²

«**Tādiem pieder Debesu valstība.**» Maza bērna dvēsele, kas tic Kristum, ir dārga Viņa acīs, tāpat kā eņģeļi ap Viņa troni. Viņi ir atpirkti Kristum un apmācīti Kristum. Viņi ir jāvada pa paklausības taku, neizdabājot ēstkārei vai tukšiem priekiem.³

Ja mēs mācītos brīnišķīgās mācības, kuras Jēzus, norādot uz bērniem, centās iemācīt saviem mācekļiem, cik daudzas lietas, kas tagad šķiet nepārvaramas grūtības, pilnībā izzustu! Kad mācekļi nāca pie Jēzus ar jautājumu: «Kurš ir lielākais Debesu valstībā?» .. Jēzus pasauca pie sevis mazu bērnu un nolika viņu vidū, sacīdams: «Patiesi, ja jūs nemaināties un netopat kā bērniņi, jūs neieiesiet [280] Debesu valstībā.»⁴

Tad nu ikviens, kas pats top pazemīgs kā šis bērniņš, ir lielākais Debesu valstībā.» (Mat. 18:3, 4)

Dieva īpašums uzticēts vecākiem. Bērni iegūst dzīvību un iespēju eksistēt no saviem vecākiem, tomēr tas ir Dieva spēks, pateicoties kuram jūsu bērniem ir dzīvība, jo Dievs ir dzīvības devējs. Atcerēsieties, ka pret bērniem nav jāizturas tā, it kā viņi būtu jūsu personīgais īpašums. Bērni ir Kunga mantojums, un glābšanas plāns ietver viņu glābšanu, tāpat kā mūsējo. Viņi ir uzticēti vecākiem, lai

¹The Signs of the Times, April 3, 1901.

²Vēstis jauniešiem, 329.

³The Review and Herald, March 30, 1897

⁴Manuskripts 13, 1891.

tiktu uzaudzināti Kunga pamācībās un būtu sagatavoti darīt savu darbu šai dzīvei un mūžībai.⁵

Mātes, izturieties maigi pret saviem mazajiem bērniem. Kristus arī reiz bija mazs bērns. Viņa dēļ cieniet bērnus. Raugieties uz viņiem kā uz svētu uzdevumu, nevis lai viņiem izdabātu, tos lutinātu un padarītu par elkiem, bet lai mācītu dzīvot šķīstu un cēlu dzīvi. Viņi ir Dieva īpašums. Viņš viņus mīl un aicina jūs sadarboties ar Viņu, palīdzot bērniem izveidot pilnīgus raksturus.⁶

Ja gribat satikt Dievu mierā, barojiet Viņa ganāmpulku tagad ar garīgu ēdienu, jo ikvienam bērnam ir iespēja iegūt mūžīgo dzīvību. Bērni un jaunieši ir Dieva īpašais dārgums.⁷

Jaunieši dziļi jāpārliecina ar patiesību, ka viņu talanti nepieder viņiem pašiem. Spēks, laiks, intelekts ir aizgūta bagātība. Tie pieder Dievam, un ikvienam jauniešim vajadzētu apņemties tos izmantot vislabākā un pilnīgākā veidā. Viņš ir zars, no kura Dievs gaida augļus, namturis, kura kapitālam ir jāpieaug, gaisma, kurai jāizgaismo pasaules tumsa. Ikvienam jauniešim, ikvienam bērnam ir darbs, ko darīt Dieva godam un cilvēces svētībai.⁸

[281] Ceļš uz Debesīm ir pielāgots bērnu spējām. Es redzēju, ka Jēzus zina mūsu vājības un pats to visu piedzīvojis, izņemot grēku. Tāpēc Viņš ir sagatavojis mums ceļu, kas piemērots mūsu spēkam un spējām, un, līdzīgi Jēkabam, ir gājis lēnām un vienā solī ar bērniem, lai viņi spētu izturēt un lai Viņš varētu mūs atbalstīt ar savu sabiedrību un būt mums pastāvīgs vadonis. Viņš nenicina, neatstāj novārtā un neatstāj tālu aizmugurē ganāmpulka bērnus. Viņš nav lūdzis mums doties uz priekšu un viņus atstāt. Viņš nav gājis tik steidzīgi, ka mums un bērniem būtu jāatpaliek. Ak, nē, Viņš ir izlīdzinājis dzīves taku, pat bērniem. Un no vecākiem ir prasīts Viņa vārdā vadīt bērnus pa šauro ceļu. Dievs ir norādījis mums ceļu, kas ir piemērots bērnu spēkam un spējām.⁹

[244]

⁵The Signs of the Times, September 10, 1894

⁶The Signs of the Times, August 23, 1899.

⁷Vēstule 105, 1893.

⁸Audzināšana, 57, 58.

⁹Liecības draudzei 1, 388, 389.

49. Nodaļa—Mātes Palīgi

[282] **Bērni - ģimenes uzņēmuma partneri.** Bērniem, tāpat kā vecākiem, ir svarīgi pienākumi mājās. Viņiem vajadzētu mācīt, ka viņi ir daļa no ģimenes uzņēmuma. Viņi ir pabaroti, apģērbti, mīlēti un aprūpēti, un viņiem vajadzētu atsaukties uz šīm daudzajām žēlastībām, pildot savu daļu mājas pienākumu un radot prieku ģimenē, kuras locekļi viņi ir. ¹

Lai ikviena māte māca saviem bērniem, ka viņi ir ģimenes uzņēmuma locekļi. Ikvienam ģimenes loceklim vajadzētu uzņemties šo atbildību tik uzticīgi, kā draudzes locekļi uzņemas atbildību draudzes attiecībās.

Lai bērni zina, ka viņi palīdz tēvam un mātei, izpildot mazus uzdevumus. Dodiet viņiem kādu darbu un sakiet, ka pēc tam viņiem būs laiks rotaļām. ²

Bērniem ir aktīvs prāts, un viņi ir jānodarbina praktiskās dzīves nastu nešanā. [...] Vecākiem nevajadzētu ļaut bērniem pašiem izvēlēties sev nodarbošanos. Vecākiem vajadzētu kontrolēt šo jautājumu. ³

[246] **Vecākiem un bērniem ir pienākumi.** Vecākiem ir pienākums pabarot, apģērbt un izglītot savus bērnus, un bērniem ir pienākums kalpot vecākiem ar priecīgu, nopietnu uzticību. Ja bērni pārtrauc izjust savu pienākumu dalīties darbā un nastās ar saviem vecākiem, tad - kā viņiem patiktu, ja vecāki pārstātu just pienākumu rūpēties par viņiem? [283] Pārtraucot pildīt pienākumus, kas viņiem uzticēti un kas ļauj viņiem būt noderīgiem, un kas atvieglo vecāku nastas, izdarot to, kas var būt nepatīkams un prasīt daudz pūļu, bērni palaiž garām savu iespēju iegūt visvērtīgāko izglītību, kas viņus sagatavos būt noderīgiem nākotnē. ⁴

¹ Kristus dziedinošā kalpošana, 394.

² The Review and Herald, June 23, 1903.

³ Manuskripts 57, 1897.

⁴ The Youth's Instructor, July 20, 1893.

Dievs grib, lai visu ticīgo bērni jau agri tiek mācīti palīdzēt nest nastas, kas vecākiem ir jānes, rūpējoties par viņiem. Viņiem ir dota daļa mājas kā viņu istabas, un viņiem ir tiesības un privilēģija būt ģimenes padomē. Dievs prasa vecākiem pabarot un apģērbt bērnus, bet vecāku un bērnu pienākumi ir savstarpēji. Bērniem tiek prasīts cienīt un godāt savus vecākus.⁵

Vecāki nav savu bērnu vergi, upurējot sevi, kamēr bērniem ir ļauts uzaugt bezrūpībā un vienaldzībā, ļaujot visām nastām gulties uz viņu vecākiem.⁶

Ar nepareizu laipnību tiek mācīts laiskums. Bērniem jau agri vajadzētu mācīt būt noderīgiem, parūpēties par sevi un palīdzēt citiem. Daudzas meitas šajā laikmetā bez sirdsapziņas pārmetumiem noraugās, kā mātes strādā, gatavo ēst, mazgā un gludina, kamēr viņas sēž viesistabā un lasa stāstus, ada, tamborē vai izšuj. Viņu sirdis ir tik nejūtīgas kā akmens.

No kurienes šīs kļūdas rodas? Kas parasti ir vainīgs? Nabaga piekrāptie vecāki. Viņi neraugās uz bērnu nākotnes labumu un savā aplamajā mīlestībā ļauj viņām laiski sēdēt vai darīt to, kam ir maza nozīme, kas neprasa prāta un muskuļu izmantošanu, un tad aizbildina savas laiskās meitas, jo viņas ir vājas. Kas viņas ir [284] padarījis vājas? Daudzos ga-dījumos tā ir bijusi vecāku nepareizā rīcība. Pietiekams kustību dau-dzums mājas darbos uzlabotu gan prātu, gan miesu, bet bērniem tas tiek liegts nepareizu uzskatu dēļ, līdz viņi vairs negrib strādāt.⁷

Ja jūsu bērni nav pieraduši strādāt, viņi ātri nogurst. Viņi [247] sūdzēsies par muguras sāpēm, par sāpēm plecos un par nogurušiem locekļiem. Un jūs būsit briesmās, parādot līdzjūtību un izdarot darbu paši, nevis ļaujot viņiem nedaudz ciest. Lai sākumā bērnu nasta ir viegla, un tad lai tā katru dienu pakāpeniski palielinās, līdz viņi var izdarīt pietiekami daudz, nekļūstot noguruši.⁸

Laiskuma briesmas. Man rādīja, ka no laiskuma rodas daudz grēku. Aktīvas rokas un prāti neatrod laika pievērst uzmanību katram kārdinājumam, ko ierosina ienaidnieks, bet laiskas rokas un smadzenes ir gatavas sātana pārvaldībai. Prāts, ja tas nav pietiekami

⁵Manuskripts 128, 1901.

⁶Manuskripts 126, 1897.

⁷Liecības draudzei 1:686.

⁸Turpat, 1:686.

nodarbināts, kavējas pie nepareizām lietām. Vecākiem vajadzētu mācīt bērniem, ka laiskums ir grēks.⁹

Nav nekā, kas vēl drošāk vadītu pie ļaunā, kā tas, ja bērniem atņem visas nastas, atstājot viņus laiskā un bezmērķīgā dzīvē, nedarot neko vai arī nodarbinot sevi, kā viņiem pašiem patīk. Bērnu prāts darbojas aktīvi, un, ja tos nenodarbinās ar to, kas ir labs un lietderīgs, viņi neizbēgami pievērsīsies tam, kas ir slikts. Lai gan ir pareizi un vajadzīgi atpūsties, viņiem ir jāmāca arī strādāt un noteiktas stundas pavadīt fiziskā darbā, kā arī lasot un mācoties. Raugieties, lai viņiem ir nodarbošanās, kas piemērota viņu gadiem, un lai viņiem būtu noderīgas un interesantas grāmatas.¹⁰

Drošākais sargs ir lietderīga nodarbošanās. Viens no drošāka-jiem bērnu sargiem ir noderīga nodarbošanās. Ja viņi būtu [285] audzināti čaklos ieradumos un viņu stundas būtu lietderīgi izmantotas, viņiem nebūtu laika gausties par savu likteni vai nodoties laiskai sapņošanai. Viņiem nedraudētu lielas briesmas izveidot ļaunus ieradumus vai atrasties ļaunā sabiedrībā.¹¹

Ja vecāki ir tik nodarbināti ar citām lietām, ka nevar nodarbināt savus bērnus lietderīgā darbā, viņus nodarbinās sātans.¹²

[248]

Bērniem vajadzētu mācīties nest nastas. Vecākiem vajadzētu saprast, ka vissvarīgākā mācība, kas bērniem jāapgūst, ir tas, ka viņiem ir jānes sava daļa mājas nastu. [..] Vecākiem vajadzētu mācīt saviem bērniem plaši raudzīties uz dzīvi, saprotot, ka viņiem ir jābūt noderīgiem pasaulē. Mājās gudras mātes uzraudzībā zēniem un meitenēm vajadzētu saņemt savas pirmās pamācības dzīves nastu nešanā.¹³

Bērna izglītošana uz labu vai uz ļaunu sākas agrīnajos gados. [..] Vecākiem bērniem vajadzētu palīdzēt rūpēties par jaunākajiem ģimenes locekļiem. Mātei nevajadzētu sevi pārslogot, darot darbu, ko var un ko vajadzētu darīt bērniem.¹⁴

Dalīšanās nastās sniedz gandarījumu. Palīdziet, vecāki, saviem bērniem darīt Dieva gribu - uzticīgi veikt pienākumus, kas

⁹Turpat, 1:395.

¹⁰Kristīgā sātība, 134, 135.

¹¹The Review and Herald, September 13, 1881.

¹²The Signs of the Times, April 3, 1901.

¹³Vēstule 106, 1901.

¹⁴Manuskripts 126, 1903.

viņiem kā ģimenes locekļiem ir jādara. Tas viņiem dos vērtīgu pieredzi. Tas mācīs viņiem, ka nav jākoncentrējas uz domām par sevi, nav jādara tikai tas, kas patīk, vai jāizklaidē sevi. Pacietīgi audziniet viņus darīt savu daļu ģimenes labā, ar savām pūlēm gūt arvien lielākus panākumus un dalīties tēva, mātes, brāļu un māsu nastās. [286] Tā viņi gūs gandarījumu, zinot, ka patiešām ir noderīgi.¹⁵

Bērnus var audzināt būt noderīgiem. Viņi ir dabiski aktīvi un tiecas būt nodarbināti. Šo aktivitāti ir iespējams izkopt un pavērst pareizā virzienā. Bērniem, kad viņi ir mazi, var mācīt ik dienas uzņemties savas vieglās nastas, katram uzticot īpašu uzdevumu, kas viņam jāpaveic un par ko viņš ir atbildīgs vecākiem vai audzinātājam. Tā viņi mācīsies uzņemties pienākumu nastu, vēl būdami mazi. Viņu mazo uzdevumu veikšana kļūs par prieku un radīs laimes sajūtu, ko var gūt tikai ar labiem darbiem. Viņi pieradīs pie darba un pienākumiem un atradīs prieku darbā, saprotot, ka dzīvē ir daudz svarīgāku lietu par sevis izklaidēšanu. [..]

Darbs bērniem nāk par labu. Viņi ir priecīgāki, ja ir lietderīgi nodarbināti lielu laika daļu. Pēc veiksmīgas uzdevumu veikšanas viņi savus nevainīgos priekus baudīs ar lielāku dedzību. Darbs stiprina gan muskuļus, gan prātu. Mātes var savus bērnus padarīt par vērtīgiem maziem palīgiem. Mācot viņiem būt noderīgiem, viņas var gūt zināšanas par cilvēka dabu, kā izturēties pret šīm jaunajām un nepieredzējušajām būtnēm un kā uzturēt savas sirdis siltas un jaunības prieka pilnas, esot saskarsmē ar bērniem. Tāpat kā bērni raugās uz vecākiem uzticībā un mīlestībā, tā viņi var raudzīties uz mīļo Glābēju, lai rastu palīdzību un vadību. Bērni, kuri ir pareizi audzināti, gadiem ejot, iemācās mīlēt darbu, kas atvieglo viņu draugu nastas.¹⁶

[249]

Nodrošina garīgu līdzsvaru. Veicot bērniem norādīto darbu, viņu atmiņa var tikt stiprināta un prāts iegūt pareizo līdzsvaru, [287] kā arī raksturs var iegūt nosvērtību. Diena un tās mazo pienākumu rutīna liek domāt, rēķināt un plānot savu rīcību. Bērniem kļūstot vecākiem, tiem var prasīt vairāk. Tam nevajadzētu būt nogurdinošam darbam, ne arī tik ilgstošam, ka radītu viņos nogurumu un

¹⁵Manuskripts 27, 1896.

¹⁶The Health Reformer, December, 1877.

atņemt drosmi. Tomēr tam ir jābūt saprātīgi izvēlētam, ņemot vērā fizisko attīstību un atbilstošu prāta stāvokli un raksturu.¹⁷

Saista ar strādniekiem Debesīs. Ja bērniem mācītu pazemīgo ik-dienas pienākumu rutīnu uzskatīt kā ceļu, ko viņiem norādījis Kungs, kā skolu, kurā viņiem jātiek apmācītiem, lai varētu uzticīgi un ietekmīgi kalpot, cik daudz patīkamāks un godājamāks viņiem šķistu viņu darbs! Ikvienu pienākuma veikšana, it kā to darītu Kungam, padara pievilcīgu vispazemīgāko nodarbošanos un saista strādniekus virs zemes ar svētajām būtnēm, kas dara Dieva prātu Debesīs.¹⁸

Debesīs pastāvīgi tiek darīts darbs. Tur nav neviena sliņķa. Kristus teica: «Mans Tēvs vēl aizvien strādā, un arī es strādāju.» (Jāņa 15:7) Mēs nevaram gaidīt, ka tad, kad pienāks pēdējais uzvaras gājiens un Debesu mājokļi mums būs sagatavoti, mūsu daļa varēs būt laiskums un mēs varēsim atpūsties svētīgā nekā nedarīšanas stāvoklī.¹⁹

[250] **Stiprina ģimenes saites.** Audzināšanas darbā, kas tiek veikts mājās, sadarbības princips ir ļoti svarīgs. Vecākajiem bērniem vajadzētu būt vecāku palīgiem, piedaloties viņu plānos un uzņemoties savu daļu pie-nākumu un nastu. Lai tēvi un mātes atvēl laiku savu bērnu audzināšanai. Lai viņi parāda, ka novērtē viņu palīdzību, ilgojas pēc viņu uzticības un priecājas par viņu sabiedrību, un bērni dedzīgi atsauksies. Ne tikai vecāku nasta tiks atvieglota un bērni saņems praktisku apmācību, kam būs neizsakāma [288] vērtība, bet arī ģimenes saites tiks stiprinātas un nostiprināti rakstura pamati.²⁰

Veicina garīgu un morālu izcilību. Bērniem un jauniešiem ar prieku vajadzētu atvieglot tēva un mātes rūpes, parādot nesavtīgu interesi par mājām. Priecīgi uzņemoties nastas, kas viņiem tiek uzticētas, viņi saņem audzināšanu, kas sagatavos viņus atbildīgu un lietderīgu amatu ieņemšanai. Ik gadu viņiem ir pastāvīgi jāpiedzīvo izaugsme, pakāpeniski, bet noteikti noliekot malā nepieredzējušos zēnu un meiteņu gadus, lai gūtu pieredzi kā vīrieši un sievietes.

¹⁷Turpat.

¹⁸Sentēvi un pravieši, 574.

¹⁹Manuskripts 126, 1897.

²⁰Audzināšana, 285.

Uzticīgi veicot vienkāršos mājas pienākumus, zēni un meitenes liek pamatus garīgai un morālai izcilībai.²¹

Dod veselību miesai, mieru prātam. Dieva atzinība ar mīlošu pārliecību gulstas uz tiem bērniem, kas priecīgi uzņemas savu daļu mājas dzīves pienākumu, līdzdalot tēva un mātes nastas. Viņi tiks atalgoti ar veselību un mierīgu prātu. Viņi baudīs prieku, redzot vecākus piedalā-mies sabiedriskos pasākumos un veselīgā atpūtā, tādējādi pagarinot savu mūžu. Bērni, kas mācīti praktiski veikt dzīves pienākumus, atstās savas mājas, lai kļūtu par lietderīgiem sabiedrības locekļiem, ieguvuši izglītību, kas būs daudz pārāka par to, kas iegūta ierobežotajā skolas telpā bērniības gados, kad ne prāts, ne ķermenis nav tik stipri, lai izturētu spriedzi.²²

Dažos gadījumos būtu labāk, ja bērniem būtu mazāk darba skolā un vairāk apmācību mājas pienākumu veikšanā. Pāri visam citam viņiem vajadzētu mācīt domāt par citiem un būt noderīgiem. Daudzas [289] lietas, ko apgūst no grāmatām, ir nesvarīgākas nekā praktisks strādīgums un disciplīna.²³

[251]

Nodrošina veselīgu miegu. Mātēm vajadzētu ņemt savas meitas līdzī uz virtuvi un pacietīgi viņas mācīt. Viņu stāja būs labāka, muskuļi iegūs tonusu un spēku, un viņu pārdomas dienas beigās būs veselīgākas un cēlākas. Viņas var būt nogurušas, bet - cik salda ir atpūta pēc labi padarīta darba! Miegs, dabas jaukais atjaunotājs, dod enerģiju nogurušam ķermenim un sagatavo to nākamās dienas pienākumiem. Nepieļaujiet, ka bērni domā, ka nav svarīgi, vai viņi strādā vai ne. Māciet viņiem, ka viņu palīdzība ir vajadzīga, ka viņu laiks ir vērtīgs un ka jūs esat atkarīgi no viņu darba.²⁴

Ļaut bērniem uzaugt laiskumā ir grēks. Lai viņi vingrina savus locekļus un muskuļus, pat ja tas viņus nogurdina. Ja viņi nav pārstrādājušies, kā gan nogurums var kaitēt viņiem vairāk nekā jums? Starp nogurumu un spēku izsīkumu pastāv noteikta atšķirība. Bērniem ir vajadzīga biežāka darbu maiņa un pārtraukumi nekā pieaugušajiem. Būdami vēl mazi, viņi var sākt mācīties strādāt, un

²¹Vēstis jauniešiem, 211, 212.

²²Counsels to Teachers, Parents, and Students, 148.

²³Manuskripts 126, 1903.

²⁴Liecības draudzei 1, 395.

viņi būs laimīgi, domājot, ka ir noderīgi. Salds būs viņu miegs pēc veselīga darba, un viņi būs atspirguši nākamās dienas darbam.²⁵

Nesakiet: «Bērni mani apgrūtina.» «Ak,» dažas mātes saka, «mani bērni mani apgrūtina, cenšoties man palīdzēt.» Arī manējie bija tādi paši, bet vai domājat, ka es to liku viņiem manīt? Slavējiet savus bērnus. Māciet viņiem rindiņu pēc rindiņas, priekšrakstu pēc priekšraksta. Tas ir labāk nekā lasīt romānus, labāk nekā sekot [290] pasaules modei.²⁶

[252] **Skats uz paraugu.** Kādu laiku Debesu majestāte, godības Ķēniņš, bija tikai bērniņš Betlēmē un varēja būt tikai paraugs bērniņam mātes rokās. Bērnībā Viņš varēja darīt tikai paklausīga bērna darbu, piepildīt savu vecāku ilgas, darīt tādus pienākumus, kas atbilda Viņa kā bērna spējām. Tas ir viss, ko bērni var darīt, un viņiem vajadzētu būt tā audzinātiem un pamācītiem, lai varētu sekot Kristus paraugam. Kristus rīkojās tādā veidā, ka tās mājas, kur Viņš atradās, bija svētītas, jo Viņš bija paklausīgs saviem vecākiem un darīja misijas darbu savā mājas dzīvē. Ir rakstīts: «Un bērniņš auga un kļuva stiprs garā, un bija tuksnesī līdz tai dienai, kad viņam bija jāparādās Israēla priekšā.» (Lūk. 1:80) «Un Jēzus pieauga gudrībā, augumā un piemīlībā pie Dieva un cilvēkiem.» (Lūk. 2:52)²⁷

Tā ir dārga skolotāju un vecāku priekštiesība sadarboties, mācot bērnus, kā baudīt Kristus dzīves prieku, mācot sekot Viņa paraugam. Glābēja agrīnie gadi bija lietderīgi gadi. Viņš bija savas mātes palīgs mājās. Veicot pienākumus mājās un pie galdnieka sola, viņš savu misiju piepildīja tāpat kā tad, kad veica savu publisko kalpošanas darbu.²⁸

Zemes dzīvē Kristus bija paraugs visai cilvēces ģimenei, un Viņš bija paklausīgs un izpalīdzīgs mājās. Viņš mācījās galdnieka amatu un strādāja pats ar savām rokām nelielā darbnīcā Nācaretē. [..] Strādājot bērnībā un jaunībā, attīstījās prāts un ķermenis. Viņš neizlietoja savus fiziskos spēkus nevērīgi, bet gan tādā veidā, kas uzturēja Viņa veselību, lai Viņš varētu darīt vislabāko darbu visās jomās.²⁹

²⁵Kristīgā sātība, 135.

²⁶Manuskripts 31, 1901.

²⁷The Signs of the Times, September 17, 1894.

²⁸The Review and Herald, May 6, 1909.

²⁹Counsels to Teachers, Parents, and Students, 147.

50. Nodaļa—Gods, Kas Pienākas Vecākiem

[253]

[254]

[292] **Bērni ir parādā saviem vecākiem.** Bērniem vajadzētu izjust, ka viņi ir parādā saviem vecākiem, kuri ir auklējuši viņus zīdaiņa vecumā un rūpējušies slimībā. Viņiem vajadzētu saprast, ka vecāki viņu dēļ ir piedzīvojuši satraukuma pilnus brīžus. Īpaši apzinīgi un dievbijīgi vecāki ir izjutuši visdziļāko interesi, lai viņu bērni izvēlētos pareizo ceļu. Cik smagas ir bijušas viņu sirdis, redzot kļūdas savos bērnos! Ja bērni, kuri ir sāpinājuši šīs sirdis, redzētu viņu izvēlētā ceļa ietekmi, viņi noteikti atmaigtu. Ja viņi varētu redzēt savas mātes asaras un dzirdēt par viņiem pienestās lūgšanas Dievam, ja viņi varētu dzirdēt viņas apspiestās un smagās nopūtas, viņu sirdis atmaigtu un viņi nekavējoties nožēlotu savu nepareizo rīcību un lūgtu piedošanu.¹

Bērni, kļūstot vecāki, pateiksies vecākiem, kuri ir strādājuši uzticīgi un nav ļāvuši viņiem lolot nepareizas jūtas vai izdabāt ļauniem ieradumiem.²

Pavēle, kas ir saistoša visiem. «Godā savu tēvu un māti, lai tavas dienas būtu ilgas tajā zemē, ko Kungs, tavs Dievs, tev dod.» (2. Moz. 20:12) Šis ir pirmais bauslis ar apsolījumu. Tas ir saistošs bērībā un jaunībā, brieduma gados un vecumā. Nav tāda dzīves perioda, kad bērnus varētu atbrīvot no vecāku godāšanas. Šis svinīgais pienākums ir saistošs katram dēlam un meitai un ir viens no nosacījumiem, lai pagarinātu viņu dzīvi zemē, ko Kungs dos uzticīgajiem. Šis nav jautājums, kas nebūtu pārdomu vērts, - tas ir ļoti svarīgs. Apsolījums ir ar paklausības nosacījumu. Ja paklausāt, jūs [293] dzīvojat ilgi zemē, ko Kungs, jūsu Dievs, jums dod. Ja nepaklausāt, jūs nepagarināt savu dzīvi tajā zemē.³

[255]

Vecākiem ir tiesības uz tik lielu mīlestību un cieņu, kāda nepienākas nevienam citam cilvēkam. Pats Dievs, uzliekot vecākiem atbildību par dvēselēm, kuras uzticētas viņu rūpēm, ir pavēlējis, lai

¹Liecības draudzei 1, 395, 396

²The Signs of the Times, July 13, 1888.

³Liecības draudzei 2, 80, 81.

dzīves agrīnajos gados vecāki bērniem ir Dieva vietā. Kas atmet vecāku autoritāti, atmet arī Dieva autoritāti. Piektais bauslis prasa, lai bērni ne tikai parādītu cieņu, pakļāvību un paklausību saviem vecākiem, bet arī sniegtu viņiem mīlestību un maigumu, atvieglotu viņu rūpes, sargātu viņu reputāciju un palīdzētu un atbalstītu viņus vecumā.⁴

Dievs nevar būt labvēlīgs pret tiem, kuri rīkojas tieši pretēji vis-skaidrākajam pienākumam, kas rakstīts Viņa Vārdā, bērnu pienākumam pret saviem vecākiem. [...] Ja viņi neciena un negodā savus šīs zemes vecākus, viņi necienīs un nemīlēs savu Radītāju.⁵

Ja bērniem ir neticīgi vecāki un viņu pavēles ir pretējas Kristus pra-sībām, tad, lai arī cik tas būtu sāpīgi, viņiem ir jāpaklausa Dievam un jāuztic sekas Viņam.⁶

Daudzi pārkāpj piekto bausli. Šajās pēdējās dienās bērni ir tik nepaklausīgi un vecākus necienoši, ka Dievs ir īpaši to atzīmējis, un tas veido zīmi, ka gals ir tuvu. Tas parāda, ka sātans jau gandrīz pilnībā kontrolē bērnu prātus. Daudzi vairs neciena vecumu.⁷

[256] Ir daudzi bērni, kas apliecina, ka pazīst patiesību, bet neparāda [294] tādu cieņu un pieķeršanos vecākiem, kāda tiem pienāktos, un ir tādi bērni, kas tikai nedaudz parāda mīlestību tēvam un mātei un kas negodā viņus, izturoties ar cieņu pret viņu vēlmēm vai mēģinot mazināt viņu satraukumu. Daudzi, kas sevi sauc par kristiešiem, nezina, ko nozīmē «godāt tēvu un māti», un līdz ar to tikpat maz zina, ko nozīmē «lai tavas dienas būtu ilgas tajā zemē, ko Kungs, tavš Dievs, tev dod».⁸

Šajā dumpīgajā laikmetā bērni, kuri nav saņēmuši pareizās pamācības un audzināšanu, neizprot savus pienākumus pret vecākiem. Bieži ir tā, ka, jo vairāk vecāki dara bērnu labā, jo nepateicīgāki viņi kļūst un jo mazāk godā viņus. Bērni, kas ir lutināti un apkalpoti, tādu izturēšanos gaida vienmēr. Ja viņu gaidas netiek piepildītas, viņi ir vīlušies un zaudē drosmi. Tāds pats noskaņojums būs redzams visā viņu dzīvē. Viņi būs bezpalīdzīgi, balstīsies uz citu cilvēku palīdzību un gaidīs citu labvēlību un pakļaušanos viņiem. Ja

⁴Sentēvi un pravieši, 308.

⁵Liecības draudzei 3, 232.

⁶The Review and Herald, November 15, 1892.

⁷Liecības draudzei 1:217, 218.

⁸Vēstis jauniešiem, 331.

tiem pretojas, pat pēc tam, kad viņi ir pieauguši vīrieši un sievietes, viņi domā, ka viņiem ir nodarīts pāri. Tāpēc viņi uztraucas par savu ceļu šajā pasaulē, tik tikko spēj panest paši savu smagumu, bieži kurn un ir īgni, jo viss nenotiek pēc viņu prāta.⁹

Debesīs nav vietas nepateicīgiem bērniem. Es redzēju, ka sātans ir padarījis aklus jauniešu prātus, lai viņi nevarētu saprast Dieva Vārda patiesības. Viņu jūtas ir tik notrulinātas, ka viņi neņem vērā svētā apustuļa pavēles: «Bērni, esiet paklausīgi saviem vecākiem Kungā, jo tas ir taisni. Godā savu tēvu un māti, šis ir pirmais baušlis ar apsolījumu: lai tev labi klātos un tu ilgi dzīvotu virs zemes.» (Ef. 6:1-3) «Jūs, bērni, esiet paklausīgi saviem vecākiem visās lietās, [295] jo tas ir patīkami un ir pēc Kunga prāta.» (Kol. 3:20) Bērniem, kas negodā un nepaklausa saviem vecākiem un kas neciena viņu padomus un pamācības, nevar būt daļa uz jaunās zemes. Uz šķīstītās, atjaunotās zemes nebūs vietas dumpīgiem, nepaklausīgiem, nepateicīgiem dēliem un meitām. Ja viņi nemācīsies paklausību un padošanos šeit, viņi to neiemācīsies nekad. Atpirkto ļaužu mieru netraucēs nepaklausīgi, nevaldāmi un nepakļāvīgi bērni. Neviens baušļu pārkāpējs nevar iemantot Debesu valstību.¹⁰

Ir jāatklājas mīlestībai. Esmu redzējusi bērnus, kam, šķiet, nav ne-kādu pieķeršanās jūtu saviem vecākiem, nekādas mīlestības izpausmes un apliecinājumu, kas viņiem pienāktos un ko viņi novērtētu. Viņi izšķiež bagātīgi pieķeršanās jūtas un glāstus izraudzītajiem, kam viņi dod priekšroku. Vai Dievs to tā grib? Nē, nē. Ienesiet visus saules gaismas, mīlestības un pieķeršanās jūtu starus ģimenes lokā. Jūsu tēvs un māte novērtēs mazos uzmanības apliecinājumus, ko sniegsit. Jūsu pūles at-vieglot nastas un apspiest katru īgnu un nepateicīgu vārdu apliecinās, ka neesat nevērīgi bērni un ka novērtējat rūpes un mīlestību, kas jums ir veltīta jūsu bezpalīdzīgajos zīdaiņa un bērnības gados.¹¹

Bērni, ir ļoti svarīgi, lai mātes jūs mīlētu, citādi jūs būtu ļoti nelaimīgi. Un vai nav pareizi arī tas, ka bērni mīl savus vecākus un parāda šo mī-lestību ar patīkamiem skatieniem, jaukiem vārdiem un

⁹Liecības draudzei 1, 392, 393.

¹⁰Turpat, 1:497, 498.

¹¹The Youth's Instructor, April 21, 1886.

priecīgu, sirsnīgu sadarbību, palīdzot tēvam ārpus mājas un mātei mājās? ¹²

Darbi uzskatīti kā Jēzum darīti. Ja patiešām esat atgriezušies, ja esat Jēzus bērni, jūs godāsit savus vecākus. [296] Jūs ne tikai darīsiet to, ko viņi saka, bet arī meklēsiet iespējas viņiem palīdzēt. To darot, jūs strādāsiet Jēzum. Viņš uzskata, ka visas šīs rūpes un darbi ir darīti Viņam. Šis ir vissvarīgākais misijas darbs. Tie, kuri ir uzticīgi šajos mazajos ikdienas pienākumos, iegūst vērtīgu pieredzi. ¹³

¹²Manuskripts 129, 1898.

¹³The Youth's Instructor, January 30, 1884.

51. Nodaļa—Padoms Bērniem

[258]

[297]**Jau agri meklējiet Dievu.** Bērniem un jauniešiem vajadzētu agri sākt meklēt Dievu, jo viņu agrajiem ieradumiem un iespaidiem bieži ir spēcīga ietekme uz dzīvi un raksturu. Tāpēc jauniešiem, kas gribētu būt kā Samuēls, Jānis un īpaši kā Kristus, ir jābūt uzticīgiem vismazākajās lietās, novēršoties no biedriem, kas plāno ļaunu un kas domā, ka viņu dzīvei šajā pasaulē ir jābūt izpriecai un savtīgai izdabāšanai. Daudzi mazie mājas pienākumi ir atstāti novārtā, it kā tiem nebūtu nekādu seku, bet, ja ir pamestas mazās lietas, tad arī lielākie pienākumi tiks pamesti. Jūs gribat būt veseli vīrieši un sievietes ar šķīstiem, nesabojātiem un cēliem raksturiem. Sāciet darbu mājās, uzņemieties mazos pienākumus un veiciet tos pamatīgi un precīzi. Kad Kungs redzēs, ka esat uzticīgi mazās lietās, Viņš uzticēs jums lielākas atbildības. Esiet uzmanīgi, kā būvējat un kāda veida materiālu liekat celtnē. Raksturi, ko veidojat tagad, ilgs visu mūžību.

Lai jūsu prāts, sirdis un pieķeršanās jūtas pieder Jēzum. Strādājiet tā, kā strādāja Kristus, veicot apzinīgi mājas pienākumus, mazus pašizliedzības un laipnības darbus, izmantojot čakli mirkļus, modri sargājot sevi no maziem grēkiem un saglabājot pateicīgu sirdi par mazām svētībām, tad jums beigās būs tāda liecība par sevi, kāda tika dota par Jāni un Samuēlu, un īpaši par Kristu: «Un Jēzus pieauga gudrībā, augumā un piemīlībā pie Dieva un cilvēkiem.» (Lūk. 2:52) ¹

[259]

«**Dod man savu sirdi.**» Kungs jauniešiem saka: «Dod Man, dēls, savu sirdi.» Pasaules Glābējam patīk, ka [298] bērni un jaunieši atdod Viņam savas sirdis. Būs daudz bērnu, kas tiks atrasti uzticīgi Dievam, jo viņi staigās gaismā, kā Kristus ir gaismā. Viņi mīlēs Kungu Jēzu, un patikt Viņam būs viņu prieks. Viņi nebūs nepacietīgi, kad tiks norāti, bet padarīs priecīgas tēva un mātes sirdis ar savu laipnību, pacietību, labprātību darīt visu, ko viņi var, palīdzot

¹The Youth's Instructor, November 3, 1886.

nest ikdienas dzīves nastas. Bērnībā un jaunībā viņi tiks atrasti kā uzticīgi mācekļi savam Kungam.²

Jāizdara individuāla izvēle. Vērojiet un lūdziet, un iegūstiet personīgu pieredzi Dieva lietās. Jūsu vecāki var jūs mācīt, viņi var mēģināt vadīt jūsu kājas pa drošiem ceļiem, bet viņiem nav iespējams mainīt jūsu sirdis. Jums ir jāatdod savas sirdis Jēzum un jāstaigā dārgajā patiesības gaismā, ko Viņš jums ir devis. Uzticīgi uzņemties savus mājas dzīves pienākumus, un Dieva žēlastībā varēsīt izaugt līdz pilnam augumam, kādu Kristus vēlas bērnu redzēt izaugam Viņā. Fakts, ka jūsu vecāki ievēro sabatu un paklausa patiesībai, nenodrošina jums glābšanu, jo, ja Noa, Ījabs un Daniēls būtu tai zemē, «kā es esmu dzīvs, saka Kungs Dievs! - ne dēlus, ne meitas tie neizglābtu, tie izglābtu vienīgi savu dzīvību, sava taisnīguma dēļ tie izglābtu savu dzīvību» (Ec. 14:20).

Bērnībā un jaunībā jums var būt pieredze, kalpojot Dievam. Dariet to, ko zināt, kas ir pareizi. Esiet paklausīgi saviem vecākiem. Klausiet viņu padomam, jo, ja viņi mīl un bīstas Dievu, uz viņiem gulstas atbildība audzināt, disciplinēt un pamācīt jūsu dvēseles nemirstīgai dzīvei. Pateicīgi pieņemiet [299] palīdzību, ko viņi jums grib dot, un padariet viņu sirdis priecīgas ar priecīgu sevis nodošanu viņu gudrā sprieduma vadībai. Šādā veidā jūs godāsīt savus vecākus, godāsīt Dievu un kļūsit par svētību tiem, ar ko esat kopā.³

[260] Bērni, izcīniet kauju. Atcerieties, ka katra uzvara paceļ jūs pāri ienaidniekam.⁴

Bērniem jālūdz pēc palīdzības. Bērniem ir jālūdz pēc žēlastības pretoties kārdinājumiem, kas var nākt pār viņiem, - tas ir, kārdinājumiem iet savus ceļus un rīkoties pēc savas savtīgās patikas. Lūdzot Kristu, lai palīdz viņiem viņu dzīves kalpošanā būt uzticīgiem, laipniem, paklausīgiem un uzņemties pienākumus ģimenes lokā, Viņš sadzird viņu vienkāršo lūgšanu.⁵

Jēzus gribētu, lai bērni un jaunieši nāk pie Viņa ar tādu pašu uzticību, ar kādu viņi iet pie saviem vecākiem. Kā bērns lūdz maizi mātei vai tēvam, kad viņš ir izsalcis, tā Kungs vēlas, lai jūs lūdzat Viņam to, kas jums nepieciešams. [..]

²Vēstis jauniešiem, 333.

³The Youth's Instructor, August 17, 1893.

⁴Manuskripts 19, 1887.

⁵The Review and Herald, November 17, 1896.

Jēzus zina bērnu vajadzības, un Viņam patīk uz klausīt viņu lūgšanas. Lai bērni aizver durvis uz pasauli un uz visu, kas varētu novērst viņu domas no Dieva. Lai viņi jūt, ka viņi ir vieni ar Dievu, ka Viņa acs raugās dziļi sirdī un lasa dvēseles ilgus un ka viņi var runāt ar Dievu. [...] Tad, bērni, lūdziet Dievu darīt jūsu labā šīs lietas, ko paši savā labā nevarat izdarīt. Stāstiet Jēzum visu. Atklājiet Viņam savas sirds noslēpumus. Viņa acs pārmeklē visdziļākos dvēseles stūrīšus, un Viņš lasa jūsu domas kā atvērtu grāmatu. Ja esat lūguši lietas, kas ir nepieciešamas jūsu dvēseles labumam, ticiet, ka jūs tās saņemat, un jūs saņemsit.⁶

[300] Veiciet mājas pienākumus ar prieku. Bērniem un jauniešiem vajadzētu būt misionāriem mājās, darot to, kas nepieciešams un kas kādam ir jādara. [...] Ar uzticīgu mazo lietu veikšanu, kas jums šķiet nesvarīgas, jūs varat pierādīt, ka jums ir patiess misionāra gars. Labprātība veikt pienākumus, kas ir jūsu ceļā, atvieglot savu noslogoto māti, pierādīs, ka jums var uzticēt augstākus pienākumus. Jūs domājat, ka trauku mazgāšana ir nepatīkams darbs, tomēr negribētu, lai jums tiktu liegta priekštiesība ēst ēdienu, kas ir atradies uz šiem traukiem. Vai jūs domājat, ka mātei ir patīkamāk veikt šos darbus nekā jums? Vai labprāt to, ko uzskatāt par nepatīkamu pienākumu, atstājat savai rūpju nomāktajai mātei, kamēr pašas tēlojat kundzes? Ir jāizslauka grīda, jāizpurina grīdsegas un jāsakārto istabas. Vai būtu loģiski ilgoties pēc lie-lākas atbildības, kamēr neesat izdarījušas šos pienākumus? Vai esat pār-domājušas, cik daudz reižu māte ir veikusi visus šos mājsaimniecības pienākumu, kamēr aizbildinājāties ar skolas apmeklēšanu vai sevis izklaidēšanu?⁷

[261]

Daudzi bērni veic savus mājas pienākumus tā, it kā tie būtu nepatīkami uzdevumi, un viņu sejas skaidri parāda nepatiku. Viņi atrod trūkumus, kurn un neko nedara labprātīgi. Kristus tā nedarīja. Tas ir sātana gars, un, ja jūs to lolosit, būsit līdzīgi viņam. Jūs būsit nožēlojami paši un padarīsiet visu ap sevi nožēlojamu. Nesūdzieties, cik daudz jums ir darāmā un cik maz laika jums atliek izklaidēm, bet esiet uzmanīgi un uzņemieties rūpes. Pavadot laiku lietderīgā darbā, jūs aizvērsit durvis sātana kārdinājumiem. Atcerieties, ka

⁶The Youth's Instructor, July 7, 1892.

⁷The Youth's Instructor, March 2, 1893.

Jēzus nedzīvoja, lai izpatiktu sev, un jums ir jābūt līdzīgiem Viņam. Padariet šo jautājumu par reliģisku principu un lūdziet Jēzu jums palīdzēt. [301] Trenējot savu prātu šajā virzienā, jūs būsiet sagatavoti nest nastas Dieva darbā, tāpat kā esat to darījuši ģimenes lokā. Jūs labvēlīgi ietekmēsiet citus un mantosit viņus kalpošanai Kristum. ⁸

Sagādājiēt mātēm pārmaiņas un atpūtu. Mīlošai mātei ir grūti lūgt bērniem palīdzību, ja viņa redz, ka viņiem darbs nepatīk un viņi meklē jebkāda veida aizbaidinājumu, lai atbrīvotos no nepatīkamā uz-devuma. Bērni un jaunieši, Kristus raugās uz jums, un - vai Viņš redzēs jūs nepildām pienākumus, ko Viņš jums ir uzticējis? Ja gribat būt noderīgi, tad iespēja jums ir sniegta. Jūsu pirmais pienākums ir palīdzēt savai mātei, kura tik daudz ir darījusi jūsu labā. Paceliet viņas nastas, dodiet viņai patīkamas atpūtas dienas, jo viņai ir maz brīvdienu un pavisam maz dažādības dzīvē. Jūs esat uzskatījuši, ka jums ir tiesības uz visu veidu izpriecām un izklaidēm, bet ir pienācis laiks izplatīt saules gaismu savās mājās. Uzņemieties savu pienākumu. Ejiet tieši pie darba. Ar sevis ziedojošu nodošanos sniedziet viņai atpūtu un kādu izklaidi. ⁹

Dieva atalgojums mūsdienu Daniēliem. Tagad ir vajadzīgi vīri, kas, līdzīgi Daniēlam, darīs un uzdrīkstēsies. Mūsdienu pasaulē trūkst šķīstu siržu un stipru, bezbailīgu roku. Dievs ir paredzējis, ka cilvēks pastāvīgi piedzīvos izaugsmi, ik dienas aizsniedzot augstāku izcilības līmeni. Viņš palīdzēs mums, ja mēģināsim palīdzēt sev. Mūsu cerība uz laimi divās pasaulēs ir atkarīga no mūsu izaugsmes vienā.

Mīlie jaunieši, Dievs aicina jūs darīt darbu, ko jūs Viņa žēlastībā varat izdarīt. «Es jūs aicinu, brāļi, Dieva apžēlošanās dēļ, nododiet sevi pašus - [302] tā ir jūsu apzinīgā kalpošana Dievam - kā dzīvu, svētu un Dievam tīkamu upuri.» (Rom. 12:1) Stāviet savā Dieva dotajā vīrišķībā un sievišķībā. Parādiet šķīstību savā gaumē, ēstkārē un ieradumos, ko var salīdzināt ar Daniēlu. Dievs atalgos jūs ar nesatrauktiem nerviem, skaidrām smadzenēm, nevainojamu spriedumu un asu uztveri. Mūsdienu jaunieši, kuru principi ir stingri un nesvārstīgi, tiks svētīti ar miesas, prāta un dvēseles veselību. ¹⁰

⁸The Youth's Instructor, January 30, 1884.

⁹The Youth's Instructor, March 2, 1893.

¹⁰The Youth's Instructor, July 9, 1903.

Sāciet tagad atpirkt pagātņi. Jaunieši tagad izlemj savu mūžīgo likteni, un es gribētu izteikt jums aicinājumu pārdomāt bausli, kam Dievs ir pievienojis šādu apsolījumu: «Lai tavas dienas būtu ilgas tajā zemē, ko Kungs, tavs Dievs, tev dod.» (2. Moz. 20:12) Bērni, vai jūs ilgojaties pēc mūžīgās dzīvības? Tad godājiet un cieniet savus vecākus. Neievainojiet viņus un neapbēdiniet viņu sirdis, nelieciet viņiem pavadīt bezmiega naktis satraukumā un pārdzīvojumos par jums. Ja esat grēkojuši, ne-sniedzot viņiem mīlestību un nepaklausot, sāciet tagad atpirkt pagātņi. Jūs nevarat atļauties rīkoties citādi, jo tas nozīmē, ka zaudēsiet mūžīgo dzīvību.¹¹

¹¹The Youth's Instructor, June 22, 1893.

12. Daļa—Ģimenes Dzīves Standarti

[263]

[264]

[265]

52. Nodaļa—Mājas Pārvalde

[305] **Pamatprincipi vecākiem.** Daudzi pasaulē ir pieķērušies lietām, kas var būt labas pašas par sevi, bet viņu prāti ir bijuši apmierināti ar šīm lietām un viņi nav meklējuši lielāko un augstāko labumu, ko Kristus ir ilgojies viņiem dot. Tagad mums nav jācenšas viņiem rupji liegt to, ko viņi uzskata par dārgu. Atklājiet viņiem patiesības skaistumu un tās vērtību. Vadiet viņus raudzīties uz Kristu un Viņa piemīlību, tad viņi novērsīsies no visa, kas traucē viņiem tuvoties Viņam. Šis ir princips, pēc kā vecākiem vajadzētu vadīties, audzinot savus bērnus. Ar savu izturēšanos pret mazajiem jūs varat Kristus žēlastībā veidot raksturus mūžīgajai dzīvei.¹

Tēviem un mātēm par savu dzīves pētījumu vajadzētu padarīt to, kā viņu bērniem kļūt gandrīz tik pilnīgiem savā raksturā, cik pilnīgus tos var padarīt cilvēcīgas pūles, apvienotas ar dievišķo palīdzību. Šo darbu ar visu tā atbildību un svarīgumu viņi ir uzņēmušies, laižot bērnus pasaulē.²

[267] **Mājas pārvaldei nepieciešami noteikumi.** Ikvienā kristīgā mājā vajadzētu būt noteikumiem. Vecākiem vajadzētu vārdos un izturēšanās veidā vienam pret otru sniegt bērniem dārgu, dzīvu paraugu tam, kādus viņi ilgojas viņus redzēt. [...] Māciet bērniem un jauniešiem cienīt sevi, būt patiesiem pret Dievu un principiem, māciet viņus cienīt Dieva likumu un paklausīt tam, tad šie principi pārvaldīs viņu dzīves un tiks ieviesti arī attiecībās [306] ar citiem.³

Jāseko Bībeles principiem. Vienmēr jābūt modriem, lai principi, kas ir ģimenes pārvaldes pamatā, netiktu ignorēti. Kungs ir paredzējis, lai ģimenes virs zemes būtu Debesu ģimenes simboli. Ja laicīgās ģimenes tiks pareizi vadītas, tāda pati Gara svētība tiks ienesta draudzē.⁴

¹Manuskripts 4, 1893.

²Fundamentals of Christian Education, 67.

³Vēstule 74, 1896.

⁴Manuskripts 80, 1898.

Vecākiem pašiem ir jābūt atgrieztiem un jāzina, ko nozīmē būt pa-kļautiem Dieva gribai, kā maziem bērniem pakļaujot savas domas Jēzus Kristus gribai, pirms viņi var pareizi pārstāvēt pārvaldības sistēmu, kurai, kā Dievs ir paredzējis, vajadzētu pastāvēt ģimenē.⁵

Dievs pats ir iedibinājis ģimenes attiecības. Viņa Vārds ir vienīgais drošais vadonis bērnu audzināšanā. Cilvēciska filozofija nav atklājusi vairāk par to, ko zina Dievs, ne arī izgudrojusi gudrāku plānu bērnu audzināšanā kā to, ko devis mūsu Kungs. Kurš var labāk saprast visas bērnu vajadzības, ja ne viņu Radītājs? Kurš var izjust dziļāku interesi par viņu labklājību, ja ne Viņš, kurš ir atpircis viņus ar savām asinīm? Ja rūpīgi pētītu Dieva Vārdu un tam uzticīgi paklausītu, būtu mazāk dvēseles ciešanu par ļauno bērnu nepareizo uzvedību.⁶

Cieniet bērnu tiesības. Atcerieties, ka bērniem ir tiesības, kuras ir jāciena.⁷

Bērniem ir tiesības, ko vecākiem vajadzētu atzīt un cienīt. Viņiem ir tiesības iegūt tādu izglītību un apmācību, kas viņus padarīs par no-derīgiem, cienījamiem un iecienītiem sabiedrības locekļiem šeit un dos viņiem morālu gatavību šķīstajai un svētajai sabiedrībai pēc tam. Bērniem ir jā māca, ka gan viņu tagadējā, gan nākamā labklājība ir lielā mērā atkarīga no ieradumiem, ko viņi izveido bērnībā un jaunībā. Viņiem vajadzētu agri [307] pierast pakļauties, būt pašizliedzīgiem un ņemt vērā citu vajadzības. Viņiem vajadzētu būt mācītiem savaldīt straujo dabu, neizteikt nepārdomātus vārdus, parādīt nemainīgu laipnību, pieklājību un paškontroli.⁸

[268]

Vecākiem, kurus ir nomaldinājusi akla mīlestība. Akla mīlestība, lēta mīlestības izpausme ir ceļš, ko tu ej. Apvīt rokas ap kaklu ir viegli, tomēr tev nevajadzētu atbalstīt tādu izrādīšanos, ja vien to neapstiprina patiesa paklausība. Tava izdabāšana un Dieva prasību neievērošana ir vislielākā nežēlība. Tu iedrošini un attaisno nepaklausību, sakot: «Mans zēns mani mīl.» Šāda mīlestība ir lēta

⁵The Review and Herald, March 13, 1894.

⁶The Signs of the Times, November 24, 1881.

⁷Vēstule 47a, 1902

⁸Fundamentals of Christian Education, 67.

un krāpjoša. Tā nemaz nav mīlestība. Patiesa mīlestība, kas jākopj ģimenē, ir vērtība, jo to apstiprina paklausība. [..]

Ja tu mīli savu bērnu dvēseles, tad pieradini tās pie kārtības. Daudzie skūpsti un mīlestības apliecinājumi ir padarījuši tevi aklu, un tavi bērni to zina. Mazāk izmantojiet šos apskāvienus un skūpstus, bet dziļāk izpētiet un parādiet, kas veido dēla vai meitas mīlestību. Noraidiet šo izrādīšanos kā nepatiesu, ja vien to neapstiprina paklausība un cieņa pret jūsu pavēlēm.⁹

Neparādiet ne aklu mīlestību, ne nepiemērotu bardzību. Lai gan mums nav jāizdabā aklai mīlestībai, mums arī nav jāparāda nepiemērota bardzība. Bērņus nevar aizvest pie Kunga ar varu. Viņus var vadīt, bet ne piespiest. «Manas avis klausās manā balsī, es tās pazīstu, un viņas man seko,» Kristus saka. Viņš nesaka: manas avis dzird manu balsi un ir spiestas iet pa paklausības ceļu. [308] Bērnu vadīšanā ir jāparāda mīlestība. Vecākiem nekad nevajadzētu bērņus sāpināt ar savu bargumu un stingrajām prasībām. Bargums ievēd dvēseles sātana tīklā.¹⁰

Autoritāte un mīlestība kopā ļaus turēt stingri un laipni ģimenes vadības grožus. Acs, kas būs pievērsta Dieva godam un tam, ko mūsu bērni ir parādā Viņam, neļaus mums kļūt vaļīgiem un pieļaut ļaunumu.¹¹

[269] Lai panāktu paklausību, nav vajadzīgs skarbums. Neviena nedrīkst domāt, .. ka ar skarbumu un bargumu var nodrošināt paklausību. Esmu redzējusi visietekmīgāko ģimenes pārvaldīšanu bez neviena skarba vārda vai skatiena. Esmu bijusi ģimenēs, kur pavēles pastāvīgi tiek izteiktas autoritatīvā tonī un bieži tiek lietoti skarbi vārdi un piemēroti smagi sodi. Pirmajā gadījumā bērni sekoja vecāku paraugam un reti izteica cits citam skarbus vārdus. Arī otrajā gadījumā bērni atdarināja vecākus, un no rīta līdz vakaram bija dzirdami strīdi, apsūdzības un konflikti.¹²

Vārdi, kas iebiedē, radot bailes un izraidot mīlestību no dvēseles, ir jāsavalda. Gudrs, maigs, dievbijīgs tēvs neienesīs mājās

⁹Vēstule 5 2 , 1886.

¹⁰The Review and Herald, January 29, 1901.

¹¹Manuskripts 24, 1887.

¹²The Signs of the Times, March 11, 1886.

verdiskas bailes, bet gan mīlestību. Ja mēs dzeram no dzīvības avota, tā straumes izdos saldu, nevis rūgtu ūdeni. ¹³

Skarbi vārdi sabojā raksturu un ievaino bērnu sirdis, un dažos gadī-jumos šīs brūces ir grūti dziedināt. Bērni ir jūtīgi pret vismazāko netais-nību, un daži kļūst mazdūšīgi un nekad neņems vērā skaļo, dusmīgo balsi, kādā izteiktas pavēles, ne arī uztrauksies par soda draudiem. ¹⁴

Pastāv briesmas stipri kritizēt par maziem pārkāpumiem. Kritika, [309] kas ir pārāk skarba, likumi, kas ir pārāk bargi, rada vēlmi ignorēt visus noteikumus. Pamazām bērni, kas ir audzināti šādi, parādīs tādu pašu necieņu pret Kristus likumiem. ¹⁵

Nepieciešama mērena stingrība, nosvērtā kontrole. Bērniem ir jūtīga, mīloša daba. Viņus var viegli iepriecināt un viegli padarīt ne-laimīgus. Ar maigu disciplīnu, kas atklājas mīlošos vārdos un darbos, mātes var saistīt bērnus pie savas sirds. Bardzības parādīšana un kategoriskums pret bērniem ir liela kļūda. Ikvienas ģimenes disciplinēšanai nepieciešama mērena stingrība un nosvērtā kontrole. Mierīgi izsakiet savas domas, virzieties uz priekšu pārdomāti un īstenojiet to, ko sakāt, bez atkāpšanās.

Mīlestības parādīšana bērniem atmaksāsies. Neatraidiet viņus ar savu līdzjūtības trūkumu viņu bērnišķīgajās izpriecās, priekos un bēdās. Nekad neļaujiet savilkties sejai drūmās grimasēs, ne skarbiem vārdiem nākt pār jūsu lūpām. Dievs raksta katru no šiem [270] vārdiem savā pārskatu grāmatā. ¹⁶

Ar ierobežojumiem un brīdinājumiem nepietiek. Mīļie brāļi, jūs kā draudze esat skumji pametuši novārtā savu pienākumu pret bērniem un jauniešiem. Nosakot viņiem noteikumus un ierobežojumus, vajadzētu rūpēties, lai parādītu viņiem sava rakstura Kristum līdzīgo pusi, nevis sātānisko. Bērniem nepieciešamas pastāvīgas rūpes un maiga mīlestība. Saistiet viņus pie savas sirds un izrādīet viņiem mīlestību un dievbijību. Tēvi un mātes nekontrolē paši savu garu, tāpēc nav sagatavoti pārvaldīt citus. Ierobežot un brīdināt bēr-

¹³Vēstule 8a, 1896.

¹⁴Liecības draudzei 3, 532

¹⁵Manuskripts 7, 1899.

¹⁶Liecības draudzei 3:532.

nus nav viss, kas ir prasīts. Jums vēl ir jāmācās darīt taisnību un mīlēt žēlastību, kā arī pazemīgi staigāt ar Dievu.¹⁷

Padoms stipras gribas bērna mātei. Tavs bērns nav tavs īpašums. Tu nevari rīkoties ar viņu tā, kā tev patīk, [310] jo viņa ir Kunga īpašums. Pastāvīgi, neatlaidīgi kontrolē viņu, māci viņai, ka viņa pieder Dievam. Šādas audzināšanas rezultātā viņa izaugs par svētību tiem, kas ir ap viņu. Taču būs vajadzīgas skaidras, asas izšķiršanās spējas, lai tu varētu apspiest viņas tieksmi valdīt pār jums abiem, rīkoties pēc savas gribas un ieskatiem un darīt, kā viņai patīk.¹⁸

Pastāvīga, vienmērīga vadīšana. Esmu redzējusi daudzas ģimenes, kas tiek sagrautas, tāpēc ka ģimenes galva viens pats ir uzņēmies pārāk lielu vadību, lai gan, apspriežoties un vienojoties ar pārējiem, viss varēja ritēt harmoniski un labi.¹⁹

Nepastāvība ģimenes pārvaldē rada lielu kaitējumu, tā ir gandrīz tikpat slikta kā tad, ja vispār nav nekādas pārvaldes. Bieži tiek uzdots jautājums: «Kāpēc ticīgu vecāku bērni bieži ir tik ietiepīgi, izaicinoši un dumpīgi?» Iemesls ir atrodams bērnu audzināšanā mājās. Pārāk bieži vecāki nav vienoti savā ģimenes pārvaldē.²⁰

Nepastāvīga pārvalde - vienu reizi turot grožus stipri, bet citu reizi pieļaujot to, kas tika nosodīts, - bērnam nozīmē sagraīvi.²¹

[271]

Likums gan vecākiem, gan bērniem. Dievs ir mūsu Likumdevējs un Valdnieks, un vecākiem ir jāpakļauj sevi Viņa pārvaldībai. Šis noteikums aizliedz jebkādu apspiešanu no vecāku puses un nepaklausību no bērnu puses. Kungs ir mīlošas laipnības, žēlastības un patiesības pilns. Viņa likums ir svēts, taisns un labs, un gan vecākiem, gan bērniem tam ir jāpaklausa. Noteikumi, kuriem vajadzētu regulēt vecāku un bērnu dzīves, plūst no bezgalīgas mīlestības sirds, un Dieva bagātīgās svētības gulstas uz tiem [311] bērniem, kas paklausa šim likumam. Ir jājūt žēlastības un taisnības apvienotā ietekme. «Žēlastība tiksies ar patiesību, taisnība skūpstīs

¹⁷Turpat, 4:621.

¹⁸Vēstule 6 9, 1896.

¹⁹Liecības draudzei 4, 127.1.

²⁰The Signs of the Times, February 9, 1882.

²¹Vēstule 6 9, 1896.

mieru.» (Ps. 85:11) Šādai audzināšanai pakļautas ģimenes staigās
Kunga ceļus, darīs taisnību un tiesu.²²

²²Manuskripts 133, 1898.

53. Nodaļa—Vienota Fronte

[312] Ir jādala atbildība pārvaldē. Vienotībā un ar lūgšanām tēvam un mātei vajadzētu uzņemt nopietnu atbildību vadīt bērnus pareizi. ¹

Vecākiem ir jāstrādā kopā kā vienai vienībai. Nedrīkst būt šķelšanās, bet daudzi vecāki darbojas viens otram pretī, un tādā veidā bērnus sabojā nepareiza vadība. [...] Dažreiz notiek tā, ka viens no vecākiem - tēvs vai māte - ir izdabājošs, bet otrs - pārāk bargs. Tas neļauj sasniegt labus rezultātus bērnu raksturu veidošanā. Lai īstenotu reformas, nedrīkst izmantot skarbu spēku, bet nedrīkst arī pārāk izdabāt. Mātei nav jācenšas slēpt no tēva acīm bērnu kļūdas, kā arī nav jāļauj bērniem darīt to, ko tēvs aizliedzis. Mātei nevajadzētu sēt nevienu šaubu sēklu savu bērnu prātos attiecībā uz tēva vadības gudrību. Viņai ar savu rīcību nevajadzētu darboties pretī tēva darbam. ²

Ja tēvs un māte nav vienoti un strādā viens otram pretī, ģimene būs zemā morālā stāvoklī. Ne tēvs, ne māte nesaņems cieņu un uzticību, kas ir tik būtiska labi pārvaldītā ģimenē. [...] Bērni ātri saprot visu, kas saistīts ar mājās noteiktajiem likumiem un noteikumiem, īpaši ar tiem, [313] kas ierobežo viņu rīcību. ³

Tēvam un mātei vajadzētu apvienoties savu bērnu disciplinēšanā. Katram vajadzētu uzņemt savu atbildības daļu, atzīstot, ka uz viņiem gulstas svinīga atbildība pret Dievu mācīt savas atvases tā, lai, cik vien iespējams, nodrošinātu viņiem labu fizisko veselību un labi attīstītus raksturus. ⁴

Kā var tikt sniegtas mācības krāpšanā. Dažas mīlošas mātes pa-cieš savu bērnu kļūdas, kuras nevajadzēja pieļaut pat ne uz mirkli. Bērnu kļūdas reizēm tiek slēptas no tēva. Māte atbalsta kāda

¹Counsels to Teachers, Parents, and Students, 127.

²The Review and Herald, March 30, 1897.

³The Review and Herald, March 13, 1894.

⁴Pacific Health Journal, April, 1890.

apģērba valkāšanu vai izpilda kādas citas iegribas ar noteikumu, ka tēvs nedrīkst neko par to zināt, jo viņš to nosodītu.

Šādā veidā bērniem tiek efektīvi mācīta krāpšanās. Kad tēvs atklāj krāpšanos, tiek izdomāti aizbildinājumi un atklāta tikai puse patiesības. Māte nav atklāta. Viņa nesaprot, ka tēvam ir tāda pati interese par bērniem kā viņai un ka viņu nevajadzētu turēt neziņā par bērnu kļūdām vai trūkumiem, kas ir jānovērš, kamēr bērni ir mazi. Patiesība tiek noklusēta. Bērni zina, ka vecāki nav vienisprātis, un tam ir sava ietekme. Jau būdami mazi, bērni sāk krāpties, slēpt, atklāt visu citā gaismā, nekā tas ir patiesībā, un viņi to dara gan attiecībā uz māti, gan uz tēvu. Pārspīlēšana kļūst par ieradumu, un atklāti meli tiek izteikti tikai ar ne-lieliem sirdsapziņas pārmetumiem.

Krāpšanās sākums atrodams brīdī, kad māte noklusēja kaut ko no tēva, kurš bija tikpat ieinteresēts bērnu raksturu veidošanā. Ar tēvu vajadzētu brīvi pārrunāt visus jautājumus. Viņam vajadzētu stāstīt visu. Bet pretēja rīcība, noklusējot bērnu kļūdas, rada viņos [314] drosmi krāpt, uzticības un godīguma trūkumu.⁵

Kristīgiem vecākiem vienmēr vajadzētu ievērot pamatprincipu - būt vienisprātis bērnu vadīšanā. Šajā ziņā daži vecāki kļūdās - viņi nav vie-noti. Dažreiz kļūdas meklējamas tēvā, bet biežāk - mātē. Mīloša māte lutina bērnus un izdabā tiem. Darba dēļ tēvs bieži ir prom no mājām un no bērnu sabiedrības. Mātes ietekme ir noteicošā. Viņas paraugam bērnu rakstura veidošanā ir liela nozīme.⁶

Bērni ir samulsuši vecāku uzskatu atšķirību dēļ. Ģimenes uzņēmumam vajadzētu būt labi organizētam. Tēvam un mātei kopīgi vajadzētu pārdomāt savu atbildību un ar skaidru izpratni uzņemties savus pienākumus. Nedrīkst būt nekādu nesaskaņu. Tēvam un mātei bērnu klātbūtnē nekad nevajadzētu kritizēt otra plānus un spriedumus.

[274]

Ja mātei trūkst pieredzes Dieva atziņās, viņai vajadzētu meklēt sakarību starp cēloņiem un sekām, pārdomājot, vai izmantotajiem bērnu disciplinēšanas paņēmieniem nav tāds raksturs, kas apgrūtina tēva darbu bērnu glābšanā. Vai es sekoju Kunga ceļam? Šim vajadzētu būt ārkārtīgi svarīgam jautājumam.⁷

⁵Liecības draudzei 1, 156, 157.

⁶Liecības draudzei 1, 156.

⁷Manuskripts 79, 1901.

Ja vecākiem rodas domstarpības, viņi tās nedrīkst risināt bērnu klātbūtnē.⁸

Pārāk bieži vecāki savas ģimenes pārvaldīšanas jautājumos nav vienoti. Tēvs, kas ir īsu brīdi kopā ar bērniem, nepazīst viņu raksturu un temperamentu un ir bargs un skarbs. Viņš nekontrolē savu noskaņojumu, bet norāj bērnus, būdams emociju varā. Bērns [315] to zina un pakļāvības vietā sods viņu sadusmo. Māte vienā reizē ļauj pārkāpumam paslīdēt garām nepamanītam, bet citā reizē pzi to pašu pārkāpumu smagi soda. Bērni nekad nezina, ko gaidīt, un viņi ir kārdināti pārbaudīt, cik tālu var iet un palikt nesodīti. Šādā veidā tiek sēta ļauna sēkla, kas uzdīgs un nesīs augļus.⁹

Ja vecāki būs vienoti disciplinēšanas darbā, bērns sapratīs, kas no viņa tiek prasīts. Ja tēvs ar vārdiem un skatieniem parāda, ka viņš neatbalsta mātes sodus, ja viņš jūt, ka viņa ir pārāk stingra, un domā, ka viņam ir jāmazina stingrība ar lutināšanu un izdabāšanu, bērns būs sagrauts. Viņš drīz iemācīsies, ka var darīt, kā pašam patīk. Vecāki, kas izdara šādu grēku pret saviem bērniem, ir atbildīgi par viņu dvēseļu sagraušanu.¹⁰

[275] Eņģeļi ar spraigu interesi vēro katru ģimeni, lai redzētu, kā pret bērniem izturas vecāki, audzinātāji vai draugi. Kādu dīvainu un nepareizu vadību viņi redz ģimenēs, kurās tēvs un māte nav vienprātis! Tēva un mātes balss tonis, viņu skatieni, viņu vārdi - tas viss atklāj, ka viņi nav vienoti savu bērnu audzināšanas darbā. Tēvs met ēnu uz māti un vada bērnus necienīt mātes maigumu un pieķeršanās jūtas pret mazajiem. Māte domā, ka viņa ir spiesta vairāk pieķerties bērniem, izpildīt viņu iegribas un izdabāt tiem, jo domā, ka tēvs ir skarbs un nepacietīgs un viņai ir jāstrādā, lai darbotos pretī viņa skarbuma ietekmei.¹¹

Nepieciešams daudz lūgšanu un saprātīgu pārdomu. Pieķeršanās nevar būt ilgstoša, pat ģimenes lokā, ja griba un raksturs netiek saskaņoti ar Dieva gribu. Visām spējām un patikai [316] ir jātieks saskaņotai ar Jēzus Kristus īpašībām. Ja tēvs un māte, mīlot un bīstoties Dievu, savieno savas intereses, lai viņiem būtu autoritāte mājās, viņi sapratīs nepieciešamību pēc daudzām lūgšanām un

⁸The Review and Herald, March 30, 1897.

⁹The Signs of the Times, March 11, 1886.

¹⁰The Review and Herald, June 27, 1899.

¹¹The Review and Herald, March 13, 1894.

pārdomām. Meklējot Dievu, viņu acis atvērsies un viņi ieraudzīs Debesu vēstnešus, kas būs klāt, lai pasargātu viņus, atbildot uz viņu ticības lūgšanu. Viņi uzvarēs rakstura vājības un ies uz priekšu līdz pilnībai.¹²

Sirdīm ir jātiek saistītām ar mīlestības zīda saiti. Tēvi un mātes, saistiet savas sirdis ciešā, laimīgā vienotībā. Neaizejiet tālu viens no otra, saistiet sevi ciešāk cits pie cita, tad jūs būsiet gatavi saistīt pie sevis bērnu sirdis ar mīlestības zīda saiti.¹³

Turpiniet sēt sēklu šai dzīvei un mūžībai. Visas Debesis vēro kristīgu vecāku pūles.¹⁴

¹²Manuskripts 36, 1899.

¹³The Review and Herald, September 15, 1891

¹⁴Turpat.

[276]

54. Nodaļa—Reliģija Ģimenē

[277]

[317] Ģimenes reliģijas definīcija. Ģimenes reliģija nozīmē bērnu audzināšanu Kunga pamācībās. Ikvienam ģimenē ir jāsaņem Kristus mācības un stingri jāšargā ikviena dvēsele, lai sātans to nevarētu piekrāpt un aizvilināt prom no Kristus. Šis ir standarts, uz ko vajadzētu tiekties ikvienai ģimenei, un tai vajadzētu apņemties nepadoties un nekļūt mazdūšīgiem. Ja vecāki būs čakli un modri savās pamācībās un audzinās bērnus, domājot tikai par Dieva godu, viņi sadarbosies ar Dievu un Dievs sadarbosies ar viņiem, glābjot bērnu dvēseles, par kurām Kristus ir miris.¹

Reliģiskas pamācības nozīmē daudz vairāk nekā parastas pamācības. Tas nozīmē, ka jūs lūdzat kopā ar bērniem, mācāt viņiem tuvoties Jēzum un stāstīt Viņam visas savas vajadzības. Tas nozīmē, ka jums ir jāparāda savā dzīvē, ka Jēzus jums ir viss un ka Viņa mīlestība padara jūs pacietīgus, laipnus, iecietīgus un tomēr stingrus, pavēlot saviem bērniem pēc sevis, kā to darīja Ābrahāms.²

[278]

Tieši tā, kā uzvedaties mājās, jūs esat reģistrēti Debesu grāmatās. Kas grib kļūt par svēto Debesīs, tam vispirms ir jākļūst par svēto savā ģimenē. Ja tēvi un mātes ir patiesi kristieši ģimenē, viņi būs noderīgi locekļi draudzē un spēs vadīt draudzes un sabiedrības lietas tieši tāpat, kā viņi ir vadījuši savas ģimenes jautājumus. Vecāki, neļaujiet savai reliģijai būt vienkārši vārdiem, bet lai tā kļūst [318] par realitāti.³

Reliģijai jābūt daļai no audzināšanas darba mājās. Reliģija ģimenē ir stipri atstāta novārtā. Vīrieši un sievietes daudz interesējas par ārzemju misijas laukiem. Viņi bagātīgi ziedo tiem un tādā veidā cenšas klusināt savu sirdsapziņu, domādami, ka ziedošana Dieva darbam izlīdzinās viņu nolaidību būt pareizam paraugam

¹Manuskripts 24b, 1894.

²Vēstule 8a, 1896.

³Manuskripts 53, bez datuma.

mājās. Taču mājas ir viņu īpašais lauks, un Dievs nepieņems nekādus aizbildinājumus, ja šis lauks tiks atstāts novārtā.⁴

Mājās, kurās reliģija tiek praktizēta, tiek paveikts liels labums. Reliģija vadīs vecākus darīt savu darbu, ko Dievs ir paredzējis padarīt mājās. Bērni tiks uzaudzīnāti Kunga pamācībās.⁵

Iemesls, kāpēc mūsu laikmeta jaunieši nav reliģiskāki, ir tas, ka viņu audzināšanas darbā ir trūkumi. Patiesa mīlestība uz bērniem netiek parādīta, ja viņiem ļauj izdabāt kaislībām vai nepaklausībai jūsu likumiem paliek nesodīta. Kā locīs zaru, tā lieksies koks.⁶

Ja reliģijai ir jāietekmē sabiedrība, tai vispirms ir jāietekmē ģimenes locekļi. Ja bērni būtu mācīti mīlēt un būt Dievu mājās, tad, izejot ārā pasaulē, viņi būtu sagatavoti audzināt paši savas ģimenes Dievam un patiesības principi iesakņotos sabiedrībā un izplatītu spēcīgu ietekmi pasaulē. Reliģijai nevajadzētu būt nošķirtai no audzināšanas darba mājās.⁷

Vispirms reliģija mājās, tad draudzē. Mājās tiek likts pamats draudzes labklājībai. Ietekme, kas valda mājas dzīvē, tiek īstenota draudzes dzīvē, tāpēc draudzes pienākumiem vispirms vajadzētu sākties mājās.⁸

[319]Ja mums būs labas reliģiskas ģimenes, mums būs izcilas reliģiskas sanāksmes. Izveidojiet cietoksni mājās. Ziedoiet savi ģimeni Dievam un tad runājiet un rīkojieties mājās kā kristieši. Esiet laipni, iecietīgi un pacietīgi mājās, zinot, ka esat skolotāji. Ikvienu māte ir skolotāja, un ikvienai mātei vajadzētu būt skolniecei Kristus skolā, lai viņa zinātu, kā mācīt, un varētu izveidot pareizu bērnu raksturu.⁹

[279]

Ja mājās nav reliģijas, ticības apliecība būs bezvērtīga. [..] Daudzi krāpj sevi, domādami, ka raksturs tiks pārveidots, atnākot Kristus, bet, kad Viņš atnāks, nekādas sirids atgriešanās nenotiks. Mūsu rakstura trūkumiem ir jātiec nožēlotiem šeit, un Kristus

⁴The Signs of the Times, August 23, 1899.

⁵The Review and Herald, March 13, 1894.

⁶Liecības draudzei 2, 701.

⁷The Signs of the Times, April 8, 1886.

⁸The Signs of the Times, September 1, 1898.

⁹Manuskripts 70, bez datuma.

žēlastībā mums tie ir jāuzvar, kamēr ir pārbaudes laiks. Šī ir vieta, kur sagatavoties ģimenei augšā.¹⁰

Reliģija mājās ir ļoti nepieciešama, un mūsu vārdiem mājās vajadzētu būt pareiza rakstura, citādi mūsu liecības draudzē būs tukši vārdi. Ja ne-parādāt lēnprātību, laipnību un pieklājību savās mājās, jūsu reliģija ir vel-tīga. Ja būtu vairāk patiesas reliģijas mājās, draudzei būtu vairāk spēka.¹¹

Liela kļūda ir atlikt reliģiskās pamācības. Visiskumjākais, kas var būt, ir ļaut bērniem uzaugt bez zināšanām par Dievu.¹²

Vecāki pieļauj vislielāko kļūdu, ja nesniedz bērniem reliģiskas pa-mācības, domādami, ka ar viņiem nākotnē viss būs kārtībā un, kļūstot vecāki, viņi paši sāks interesēties par reliģisku pieredzi. Vecāki, vai jūs neredzat, ka sātans apsēs [320] sirds lauku ar nezālēm, ja jūs nesēsīt dārgo patiesības, mīlestības un Debesu rakstura īpašību sēklu sirdī?¹³

Pārāk bieži bērniem ļauj uzaugt bez reliģijas, jo vecāki domā, ka viņi ir pārāk jauni, lai viņiem uzliktu kristiešu pienākumus. [..]

Jautājums par bērnu pienākumu attiecībā uz reliģiju ir jāizlemj pilnībā un bez vilcināšanās, kamēr viņi ir ģimenes locekļi.¹⁴

Vecāki saviem bērniem ir Dieva vietā, lai stingri un tieši, sevi kontrolējot, pateiktu, kas viņiem ir jādara un kas nav jādara. Visas pūles, kas ar laipnību un paškontroli pieliktas viņu labā, attīstīs viņu raksturos stingrības un izlēmības īpašības. [..] Tēviem un mātēm ir pienākums savlaicīgi nokārtot šos jautājumus, lai bērns par sabata pārkāpšanu, ne-vērību pret dievkalpojumiem un ģimenes lūgšanām domātu tikpat maz kā par zagšanu. Barjera ir jāuzceļ ar pašu vecāku rokām.¹⁵

[280] Jau no agrīna vecuma bērni ir gudri jāaudzina Kristus un tas jāturpina arī vēlāk. Par mūžīgo realitāti bērniem ir jā māca tad, kad viņu sirdis ir visuzņēmīgākās. Vecākiem vajadzētu atcerēties, ka viņi dzīvo, runā un rīkojas Dieva klātbūtnē.¹⁶

¹⁰The Signs of the Times, November 14, 1892. 11

¹¹Vēstis jauniešiem, 327.

¹²The Signs of the Times, April 23, 1894.

¹³The Signs of the Times, August 6, 1912.

¹⁴The Review and Herald, April 13, 1897.

¹⁵Manuskripts 119, 1899.

¹⁶The Review and Herald, March 13, 1894.

Vecāki, kādu ceļu jūs ejat? Vai jūs rīkojaties saskaņā ar domu, ka reliģiskajos jautājumos jūsu bērnus nevajadzētu ierobežot? Vai jūs atstājat viņus bez padoma un pamācībām visu bērnības un jaunības laiku? Vai jūs ļaujāt viņiem darīt tā, kā viņiem patīk? Ja tā, tad jūs atstājat novārtā Dieva dotās atbildības. ¹⁷

Pielāgojiet pamācības bērna vecumam. Tiklīdz mazie ir pietiekami saprātīgi, vecākiem vajadzētu stāstīt viņiem stāstu par Jēzu, lai viņi varētu uzņemt dārgo patiesību par Betlēmes bērniņu. Ieaudziniēt bērnu prātos vienkāršas dievbijības jūtas, kas ir piemērotas viņu gadiem un spējām. Nesiet savus [321] bērnus lūgšanā pie Jēzus, jo Viņš ir sagādājis iespēju viņiem mācīties reliģiju, tāpat kā viņi no vārdiem ir mācījušies veidot valodu. ¹⁸

Vēl būdami mazi, bērni ir uzņēmīgi dievišķai ietekmei. Kungs ņem šos bērnus īpašā savā aprūpē. Ja viņi ir audzināti Kunga pamācībās, tad saviem vecākiem ir nevis šķērslis, bet palīdzība. ¹⁹

Vecākiem kopīgi ir jāsekmē reliģija mājās. Tēvs un māte ir atbildīgi par reliģijas saglabāšanu mājās. ²⁰

Lai māte neuzņemas tik daudz rūpju, ka nevar atvēlēt laiku ģimenes garīgajām vajadzībām. Lai vecāki meklē Dieva vadību savā darbā. Uz ceļiem Viņa priekšā viņi iegūs patiesu izpratni par savām lielajām atbildībām, un tur viņi var nodot savus bērnus Viņam, kurš nekad nekļūdās savā padomā un pamācībās. [..]

Ģimenes tēvam nevajadzētu visas rūpes par garīgajiem jautājumiem atstāt mātes ziņā. Tēviem un mātēm ir jādara liels darbs, un abiem vāja-dzētu darīt savu daļu, sagatavojot bērnus lielajai tiesas dienas pārbaudei. ²¹

Vecāki, iesaistiet bērnus savā reliģiskajā dzīvē. Aplieciēt ap viņiem savas ticības rokas un nododiet viņus Kristum. Neļaujiet nekam atmest savu atbildību audzināt viņus pareizi. Neļaujiet nekādām pasaulīgām interesēm jūs piespiest viņus pamest. Nekad neļaujiet savai kristīgajai dzīvei nošķirt bērnus no jums. Nesiet viņus kopā ar sevi Kungam, izglītojiet viņu prātus, lai tie iepazītos ar dievišķo patiesību. Lai viņi satiekas ar tiem, kuri mīl Dievu. Vediet

[281]

¹⁷Turpat.

¹⁸The Signs of the Times, August 27, 1912.

¹⁹The Signs of the Times, April 23, 1912.

²⁰Manuskripts 47, 1908.

²¹Vēstule 90, 1911.

viņus pie Dieva ļaudīm kā bērnus, kuriem [322] palīdzat veidot raksturus, kas derīgi mūžībai.²²

Reliģija mājās - ko gan tā spēj paveikt! Tā darīs to darbu, ko Dievs ir paredzējis darīt katrā ģimenē. Bērni ir jāuzaudzina Kunga pamācībās. Viņi tiks audzināti un apmācīti nevis būt sabiedrības cienītājiem, bet Kunga ģimenes locekļiem.²³

Bērni vēro, vai vecāku dzīve ir saskanīga. Bērnu prātus ietekmē viss. Tiek vērota sejas izteiksme, arī balss tonim ir sava ietekme, un viņi precīzi atdarina jūsu uzvedību. Īgni un sapīkuši tēvi un mātes sniedz saviem bērniem mācības, kuru dēļ viņi kādā savas dzīves brīdī būs gatavi atdot visu pasauli, ja tā viņiem piederētu, lai no tām atbrīvotos. Bērniem ir jāredz savu vecāku dzīvēs saskaņa ar viņu ticību. Dzīvojot saskanīgu dzīvi un mācoties paškontroli, vecāki var veidot savu bērnu raksturus.²⁴

Dievs godā labi pārvaldītu ģimeni. Tēvi un mātes, kas savās mājās Dievu liek pirmajā vietā un kas māca bērniem, ka Kunga bijāšana ir gudrības sākums, pagodina Dievu eņģeļu un cilvēku priekšā, atklājot pasaulei labi noregulētu, labi disciplinētu ģimeni - ģimeni, kas mīl Dievu un paklausa Viņam, nevis saceļas pret Viņu. Kristus nav svešinieks viņu mājās. Viņa vārds ir ģimenes locekļa vārds, kas tiek cienīts un godāts. Eņģeļi priecājas tādās mājās, kur Dievam pieder augstākā vara un kur bērni tiek mācīti godāt reliģiju, Bībeli un savu Radītāju. Šādas ģimenes var balstīties [323] uz apsolījumu: «Kas Mani godā, to Es godāšu.» (1. Sam. 2:30)²⁵

[282] **Kā Kristus tiek ielaists mājās.** Kad Kristus ir sirdī, Viņš tiek ievests ģimenē. Tēvs un māte jūt, cik svarīgi ir dzīvot paklausībā Svētajam Garam, lai Debesu eņģeļi, kas kalpo tiem, kuri būs glābšanas mantinieki, kalpotu tiem kā skolotāji mājās, izglītojot un mācot viņus bērnu audzi-nāšanas darbā. Mājās ir iespējams izveidot mazu draudzi, kas godā un slavē Glābēju.²⁶

Padariet reliģiju pievilcīgu. Padariet kristīgo dzīvi pievilcīgu. Stāstiet par zemi, kurā Kristus sekotājiem ir jāizveido sev mājas. To darot, Dievs vadīs jūsu bērnus patiesībā, piepildot viņus ar ilgām

²²The Signs of the Times, April 23, 1912.

²³Manuskripts 7, 1899.

²⁴Liecības draudzei 4, 621.

²⁵Turpat, 5:424.

²⁶Manuskripts 102, 1901.

būt derīgiem mājokļiem, kurus Kristus ir aizgājis sagatavot tiem, kas mīl Viņu.²⁷

Vecākiem nav jāspiež bērņus pieņemt reliģijas formu, bet pievilcīgā gaismā jāatklāj viņiem mūžīgie pamatprincipi.²⁸

Ar savu priecīgumu, kristīgo laipnību un maigo, sirsnīgo līdzjūtību vecākiem ir jāpadara Kristus reliģija pievilcīga, bet viņiem ir jābūt arī stingriem, prasot cieņu un paklausību. Bērnu prātos ir jātiek nostipri-nātiem pareizajiem principiem.²⁹

Mums jaunieši jāpamudina rīkoties pareizi. Tam nepietiek ar sudrabu un zeltu. Atklāsim viņiem Kristus mīlestību un žēlastību, Viņa vārda bagātību un uzvarētāja prieku. Šāda veida pūlēs jūs darīsīt darbu, kas nezudīs visā mūžībā.³⁰

Kāpēc dažiem vecākiem neizdodas? Daži vecāki, kaut arī apliecina ticību, nemāca bērņiem, ka Dievam ir jākalpo un jāpaklausa, ka ērtībām, izpriecām vai tieksmēm [324] nevajadzētu kavēt Viņa prasību izpildi. «Kunga bijība ir gudrības iesākums.» Šo faktu vajadzētu ieaut dzīvē un raksturā. Pareizajai izpratnei par Dievu, pateicoties Kristus atziņai, kurš mira, lai mūs glābtu, vajadzētu iespiesties mūsu prātos.³¹

Jūs varbūt, vecāki, domājat, ka jums nav laika to visu darīt, bet jums ir jāatvēr laiks, lai darītu savu darbu ģimenē, citādi sātans aizstās trūkumu. Atsakieties no visa, kas traucē darīt šo darbu, un audziniet bērņus pēc Viņa norādījumiem. Atmetiet visu laicīgo, samierinieties un dzīvojiet taupīgi un apspiediet savas vēlmes, bet Kristus dēļ neatstājiet novārtā savu un savu bērņu reliģisko audzināšanu.³²

[283]

Katrs ģimenes loceklis lai ir nodots Dievam. Norādījumi, ko Mozus sniedza attiecībā uz Pashā svētkiem, ir ļoti svarīgi, un tie ir attiecināmi uz vecākiem un bērņiem šajā pasaules laikmetā. [..]

Tēvam vajadzēja rīkoties kā mājas priesterim, un, ja tēvs bija miris, šo svinīgo durvju stenderu apslacīšanu ar asinīm vajadzēja veikt vecākajam dēlam. Šis ir simbols darbam, kas jādara katrā ģi-

²⁷The Review and Herald, January 29, 1901.

²⁸The Signs of the Times, August 27, 1912.

²⁹The Review and Herald, June 27, 1899.

³⁰Manuskripts 93, 1909.

³¹The Review and Herald, June 24, 1890.

³²Manuskripts 12, 1898.

menē. Vecākiem ir jāsapulcina bērni mājās un jāatklāj Kristus viņu priekšā kā Pashā Jērs. Tēvam katrs mājas iemītnieks ir jānodod Dievam un jādara darbs, ko aino Pashā svētki. Ir bīstami atstāt šo svinīgo pienākumu kāda cita rokās. ³³

Lai kristīgie vecāki apņemas būt uzticīgi Dievam, sapulcina savus bērnus savās mājās pie sevis un slacina [325] durvju stenderes ar asinīm, atklājot Kristu kā vienīgo, kas var pasargāt un glābt, lai iznīcinošais eņģelis aizietu garām mājas mīļajam ģimenes lokam. Lai pasaule redz, ka mājās darbojas vairāk nekā tikai cilvēcīga ietekme. Lai vecāki saglabā dzīvu savienību ar Dievu, noliek sevi Kristus pusē un parāda Viņa žēlastībā, kādu lielu labumu ir iespējams paveikt ar vecāku palīdzību. ³⁴

³³The Review and Herald, May 21, 1895.

³⁴The Review and Herald, February 19, 1895.

55. Nodaļa—Morāles Standarts

[284]

[285]

[326] **Sātans cenšas izpostīt laulību.** Sātans [pirmsplūdu laikmetā] cītīgi pūlējās izpostīt laulību, vājināt tās pienākumus un mazināt svētumu, jo nebija drošāka veida, kā sabojāt Dieva līdzību cilvēkā un atvērt durvis ciešanām un ļaunumam.¹

Sātans labi pārzina materiālu, ar ko viņam jāstrādā cilvēka sirdī. Viņš zina katra rakstura vājās vietas, jo ar velnišķu dedzību ir pētījis tās tūk-stošiem gadu. Un paaudzi pēc paaudzes viņam ir izdevies gāzt visspēcīgākos vīrus, Israēla valdniekus, izmantojot tos pašus kārdinājumus, kas bija veiksmīgi Baal-Peorā. Visos laikmetos ir atrodami rakstura vraki, kas uzskrējuši uz jutekliskās baudas klinītīm.²

Traģēdija Israēlā. Noziegums, kas atnesa Dieva tiesu Israēlam, bija izlaidība. Sieviešu nekautrība ievilināt slazdos dvēseles nebeidzās BaalPeorā. Neskatoties uz sodu, kas sekoja grēciniekiem Israēlā, tas pats noziegums ir atkārtojies daudzas reizes. Sātans bija visaktīvākais, cenšoties padarīt Israēla atkrišanu pilnīgu.³

Ebreju izlaidīgā rīcība panāca to, ko nespēja visa tautu karamāksla un Bileāma vilinājumi. Viņi tika atšķirti no sava Dieva. Viņu aizsegs un aizsardzība tika atņemta. Dievs kļuva par viņu ienaidnieku. Izlaidībā bija vainīgi tik daudzi valdnieki un vienkāršie cilvēki, ka tā kļuva par nācijās grēku, jo Dievs bija dusmīgs [327] uz visu draudzi.⁴

Vēsture atkārtosies. Tuvu šīs zemes vēstures noslēgumam sātans strādās no visa spēka tieši tādā pašā veidā un ar tādiem pašiem kārdinājumiem, ar kādiem tika kārdināts senasis Israēls tieši pirms ieešanas Apsolītajā zemē. Viņš izliks slazdus tiem, kas apgalvo, ka ievēro Dieva baušļus, un kas ir gandrīz pie Debesu Kānaānas robežām. Viņš izmantos visus savus spēkus, lai ievilinātu slazdos

[286]

¹Sentēvi un pravieši, 338

²Turpat, 457.

³The Review and Herald, May 17, 1887.

⁴Turpat.

dvēseles un sagūstītu Dieva ļaudis viņu vājākajās vietās. Tos, kas nav pakļāvuši zemākās kaislības augstākiem būtnes spēkiem un kas ir ļāvuši prātam plūst šo kaislību apmierināšanas virzienā, sātans ir nolēmis iznīcināt ar saviem kārdinājumiem - apgānīt viņu dvēseles ar izlaidīgu dzīvi. Viņš īpaši ne-tiecas uz zemākiem un mazsvarīgākiem mērķiem, bet izmanto savus slazdus caur tiem, ko var ierindot savu aģentu sarakstā, lai pievilinātu vai piesaistītu cilvēkus, brīvi ļaujoties tam, ko Dieva likums nosoda. Sātans savu uzbrukumu ir pavērsis pret cilvēkiem atbildīgos amatos, kuri māca Dieva likuma prasības, kuru mutes ir pilnas ar argumentiem, lai aizstāvētu Viņa likumu, - pret tādiem viņš pavērs savu ellišķīgo spēku un savus aģentus, gāžot viņus viņu rakstura vājajās vietās, zinot, ka tas, kurš krīt vienā punktā, ir vainīgs visos, tādējādi iegūstot kundzību pār visu cilvēku. Sagrāvē ir iesaistīts prāts, dvēsele, miesa un sirdsapziņa. Ja viņš ir bijis taisnības vēstnesis un viņam ir bijusi liela gaisma vai Kungs ir izmantojis viņu kā savu īpašo darbinieku patiesības lietā, tad cik liela ir [328] sātana uzvara! Kā viņš līksmo! Cik apkaunots ir Dievs!⁵

Netikumības lielā izplatība mūsdienās. Man rādīja šausmu pilnu ainu par pasaules stāvokli. Netikumība ir visur. Izlaidība ir īpašs šī laikmeta grēks. Vēl nekad ļaunums nav pacēlis savu kroplu galvu tik pašapzinīgi kā tagad. Ļaudis, šķiet, ir kā apmāti, un tikumības un patiesas labestības cienītāji ir gandrīz zaudējuši drosmi, redzot netikumības nekautrīgo pārdrošību, spēku un plašo izplatību. Valdošā netaisnība nav tikai starp neticīgajiem un zobaļiem. Ja tas tā būtu, bet tā nav. Daudzi vīrieši un sievietes, kas apliecina, ka gaida Viņa atnākšanu, nav vairāk sagatavoti šim notikumam kā pats sātans. Viņi nešķīsta sevi no piesārņojuma. Viņi ir tik ilgi kalpojuši savām vēlmēm, ka viņu domas dabiski ir netīras un iztēle - samaitāta. Nav iespējams pievērst viņu prātus šķīstām un svētām lietām, tāpat kā nav iespējams pavērst Niagāras ūdenskritumu pretējā virzienā. [...] Ikvienam kristietim ir jāmācās apvaldīt savas kaislības un būt principu pārvaldītam. Ja viņš to nedara, viņš nav kristieša vārda cienīgs.⁶

⁵Turpat.

⁶Liecības draudzei 2, 346, 347.

Dominē slimīgs sentimentālisms. Precēti vīrieši saņem uzmanību no precētām vai neprecētām sievietēm. Arī sievietes šķiet savaldzinātas un zaudē saprātu un garīgas izšķiršanās spējas. Viņas dara tieši to, ko Dieva Vārds aizliedz, tieši tās lietas, ko nosoda Dieva Gara liecības. Brīdinājumi un rājieni viņām ir skaidri izteikti, tomēr viņas iet pa to pašu ceļu, pa kuru citi ir gājuši pirms viņām. Tā ir kā aizraujoša spēle, ko viņi spēlē. Sātans vada viņus uz sevis iznīcināšanu, Dieva darba izpostīšanu, atkārtotu Dieva Dēla krustā sišanu un atklātu Viņa apkaunošanu.⁷

[329] Neziņa, izpriecu kāre un grēcīgi ieradumi, kas samaitā dvēseli, miesu un garu, piepilda pasauli ar morālu spitālību. Nāvējoša morālā malārija iznīcina tūkstošus un desmit tūkstošus. Ko varam darīt, lai glābtu savus jauniešus? Mēs varam darīt maz, bet Dievs dzīvo un valda, un Viņš var darīt daudz.⁸

Dieva ļaudīm jābūt kā pretstatam pasaulei. Vaļības, kuras cilvēki atļaujas šajā samaitātajā laikmetā, nav priekšzīme Kristus sekotājiem. Šai modernajai tuvības izpausmei nevajadzētu pastāvēt starp tiem, kas gatavojas nemirstībai. Ja baudkāre, samaitātība, laulības pārkāpšana, noziegumi un slepkavības ir dienas kārtībā tiem, kas nezina patiesību un atsakās vadīties pēc Dieva Vārda, tad ļoti svarīgi būtu, ka tie, kas sauc sevi par Kristus sekotājiem, ciešā savienībā ar Dievu un eņģeļiem parāda viņiem labāku un cēlāku ceļu! Cik svarīgi, ka viņi ar savu šķīstību un tikumu radītu skaidru pretstatu tiem, ko pārvalda rupjas kaislības!⁹

[288]

Pieaugošie riski un briesmas. Šajā samaitātajā laikmetā tiks atrasti daudzi, ko grēka grēcīgums ir padarījis tik aklus, ka viņi izvēlas izlaidīgu dzīvi, jo tā atbilst dabiskajām un samaitātajām sirds tieksmēm. Tā vietā, lai skatītos Dieva likuma spogulī un saskaņotu savas sirdis un raksturus ar Dieva standartu, viņi ļauj sātana aģentiem paaugstināt savu standartu viņu sirdīs. Samaitātie cilvēki domā, ka ir vieglāk nepareizi izskaidrot Rakstus, lai uzturētu sevi savā ne-taisnībā, nekā pakļaut savu samaitātību un grēku un būt šķīstiem sirdī un dzīvē.

⁷Manuskripts 19 a, 1890.

⁸Manuskripts 8, 1894.

⁹Liecības draudzei 2, 459.

Šādu cilvēku ir vairāk, nekā daudzi iedomājas, un, [330] tuvojoties laika galam, viņu kļūst aizvien vairāk. ¹⁰

Kad cilvēku kontrolē sātana valdzinošais spēks, Dievs tiek aizmirsts un tiek cildināts cilvēks, kuru vada samaitāti nolūki. Slepenu netikumību šīs piekrāptās dvēseles praktizē kā tikumu. Tas ir burvestības veids. [...] Maldu mācībām un netikumībai vienmēr ir bijis apburošs spēks. Prāts ir tā nomaldināts, ka nespēj saprātīgi spriest, un ilūzijas pastāvīgi vada to prom no šķīstības. Garīgā redze aizmiglojas un cilvēka līdz šim neaptraipītā morāle apmulst to sātana aģentu gudrības priekšā, kas apgalvo, ka ir gaismas vēstneši. Šī krāpšana dod spēku šiem aģentiem. Ja viņi drosmīgi iznāktu ārā un atklāti parādītu, kāds ir viņu virziens, viņi tiktu noraidīti bez kādas vilcināšanās. Taču viņi vispirms strādā, lai gūtu simpātijas un nodrošinātu uzticību sev kā svētiem, sevi upurējošiem Dieva vīriem. Kā viņa īpašie vēstneši viņi sāk savu viltīgo darbu, aizvilinot dvēseles prom no godīguma takas un mēģinot atcelt Dieva likumu. ¹¹

Gan vīriešiem, gan sievietēm ir jāpaliek savā vietā un jādzīvo godīgi. Vīriešu un sieviešu prāti no šķīstiem un svētiem nekļūst samaitāti un noziedzīgi vienā mirklī. Ir vajadzīgs laiks, lai pārveidotu cilvēku par dievišķu, un ir vajadzīgs laiks, lai tos, kas ir veidoti pēc Dieva līdzības, padarītu par brutāliem un sātaniskiem. Mēs kļūstam pārvērsti uzlūkojot. Lai gan cilvēks ir veidots pēc sava Radītāja līdzības, viņš savu prātu var veidot tā, ka grēks, kam kādreiz stingri pretojās, kļūst viņam patīkams. Pārtraucot būt nomodā un lūgt, viņš pārtrauc sargāt savas sirds cietoksni un sāk nodoties grēkam un noziegumam. Prāts kļūst vājāks, līdz to vairs nav iespējams pacelt pāri samaitātībai, kamēr tas tiek audzināts paverdzināt morālos un [331] intelektuālos spēkus un pakļaut tos neķītrām kaislībām. Pret miesas prātu ir nepārtraukti jācīnās, un šai cīņā mums ir vajadzīga palīdzība, ko sniedz Dieva žēlastības atjaunojošais iespaids, kas pacels mūsu domas un radinās tās pievērsties šķīstajam un svētajam. ¹²

Ne jauniem, ne veciem nav drošības, ja viņi neizjūt vajadzību uz katra soļa meklēt Dieva padomu. Tikai tie, kas saglabās ciešu savienību ar Dievu, mācīsies novērtēt cilvēkus pēc Viņa mēra, godāt

¹⁰Liecības draudzei 5, 141.

¹¹Liecības draudzei 5, 1 4 2 , 143.

¹²Liecības draudzei 2, 478, 479.

šķīsto, labo, pa-zemīgo un lēnprātīgo. Sirdij ir jātiek nostiprinātai, kā tas bija Jāzepam. Tad kārdinājumi novirzīties no godīguma takas tiks uzņemti ar lēmumu: «Tad kā lai es nodaru tādu lielu ļaunumu un grēkoju pret Dievu?!» Visspēcīgākie kārdinājumi nav grēka at-taisnojums. Nav svarīgi, cik stiprs spiediens uz jums tiek izdarīts, grēks ir jūsu pašu rīcība. Grūtību iemesls ir neatjaunota sirds. ¹³

Redzot šī laika briesmas, rodas jautājums - vai mums kā Dieva baušļus ievērojošiem ļaudīm nevajadzētu atstāt visus grēkus, visu netaisnību un visu samaitātību? Vai sievietei, kas apliecina patiesību, nevajadzētu stingri sargāt sevi, lai netiktu dots pat ne vismazākais iedrošinājums neatļautai tuvībai? Cilvēki var aizvērt daudzu kārdinājumu durvis, ja vienmēr ievēros stingru atturību un piemērotu uzvedību. ¹⁴

Sievietēm jāievēro augsts uzvedības standarts. Es rakstu ar sa-trauktu sirdi, ka sievietes - gan precētās, gan neprecētās - šajā laikmetā pārāk bieži nesaglabā atturību, kas ir nepieciešama. [290] Viņas rīkojas kā ne-tikles. Viņas piesaista precētu un neprecētu vīriešu uzmanību, un tie, kuru morālie spēki ir vāji, tiek ievilināti lamatās. Tāda izturēšanās, ja to pieļauj, nogalina morālās jū-tas un prātu padara tik aklu, ka noziegums vairs nešķiet grēcīgs. Tiek pamodinātas tādas domas, [332] kas nekad nerastos, ja sievi-ete būtu saglabājusi savu pieticību un nosvērtību. Viņai pašai varbūt nebija nekāds nelikumīgs nolūks vai motivācija, bet viņa iedrošināja vīriešus, kas tiek kārdināti un kam ir vajadzīga visa palīdzība, kādu vien viņi var iegūt no tiem, kas ar viņiem ir saistīti. Esot piesardzīgiem, atturīgiem, neatļaujoties nekādas vaļības, nepieņe-mot neatļautu uzmanības apliecinājumu un saglabājot augstu morāli un piedienīgu cieņu, var izvairīties no liela ļaunuma. ¹⁵

Jau sen gribēju runāt ar māsām un pastāstīt viņām, ka Kungam laiku pa laikam ir paticis man rādīt, ka viņas pieļauj rupjas kļūdas. Viņas neizvairās no visa, kas šķiet ļauns. Viņas nav īpaši piesardzī-gas savā uz-vedībā, kādām ir jābūt sievietēm, kas apliecina ticību. Viņu vārdi nav tik rūpīgi izmeklēti un izvēlēti, kādiem vajadzētu būt sievietēm, kas saņēmušas Dieva žēlastību. Viņas par daudz tuvo-jas brāļiem. Viņas ka-vējas viņu klātbūtnē, noliecas viņu virzienā,

¹³Manuskripts 19a, 1890.

¹⁴Liecības draudzei 5, 601, 602.

¹⁵Manuskripts 4a, 1885.

un izskatās, ka izvēlas viņu sabiedrību. Viņām ļoti patīk viņu uzmanība.

Gaismā, ko Kungs man rādīja, mūsu māsām vajadzētu izturēties pavisam citādi. Viņām vajadzētu būt atturīgākām, neparādīt tik lielu drosmi un mudināt sevi būt kautrīgām un nosvērtām. Gan brāļi, gan māsas pārāk daudz iesaistās jautrās sarunās, atrodoties cits cita sabiedrībā. Sievietes, kas apliecina dievbijību, pārāk daudz joko un smejas. Tas nav piedienīgi un apbēdina Dieva Garu. Šāda izrādīšanās atklāj patiesas kristīgas izsmalcinātības trūkumu. Viņas nestiprina dvēseli Dievā, bet nes lielu tumsu. Viņas aizraida šķīstos Debesu eņģeļus un tos, kas iesaistās šajos pasākumos, novelk līdz zemam [333] līmenim. ¹⁶

[291] Sievietes pārāk bieži ir kārdinātājas. Vienā vai citā gadījumā viņas piesaista precētu vai neprecētu vīriešu uzmanību un vada viņus, kamēr viņi pārkāpj Dieva likumu un viņu lietderīgums ir sagrauts, un dvēseles ir briesmās. [..] Ja sievietes paaugstinātu savu dzīvi un kļūtu par Kristus strādniecēm, viņu ietekme neradītu tik lielas briesmas, bet ar viņu paš-reizējo vienaldzību pret mājas pienākumiem un prasībām, kas Dievam ir pret viņām, viņu ietekme bieži ir spēcīga nepareizajā virzienā, viņu spēku attīstība ir traucēta, un viņu darbs nenes dievišķo zīmogu. ¹⁷

Ir tik daudz izaicinošu jaunu sieviešu un pārdrošu un izaicinošu sieviešu, kuras spēj nonākt uzmanības centrā, nokļūt jaunu vīriešu sabiedrībā, parādīt uzmanību, aicināt uz flirtu precētus un neprecētus vīriešus, ka, ja tava seja nebūs vērsta uz Kristu un stingra kā tērauds, tu tiks ievilkts sātana tīklos. ¹⁸

Kā Kristus vēstnese es lūdzu jūs, kas apliecināt mūsu laika patiesību, nekavējoties noraidīt jebkuru neķītrību un izvairīties no to sabiedrības, kuriem ir nešķīti ierosinājumi. Atraidiet šos apgānošos grēkus ar vislielāko naida izjūtu. Bēdziet no tiem, kas kaut vai tikai sarunā ļauj prātam plūst šādā gultnē, «jo no pārpilnas sirds mute runā» [..]

¹⁶Liecības draudzei 2, 455.

¹⁷Liecības draudzei 5, 5 9 6, 597.

¹⁸Medical Ministry, 145.

Jums nevajadzētu pat ne uz mirkli dot vietu netīriem, slepeniem ie-rosinājumiem, jo pat tas aptraipa dvēseli, kā netīrs ūdens piesārņo kanālu, pa kuru tas plūst. ¹⁹

Sieviete, kas ļauj savā klātbūtnē izteikt nepiedienīgus vārdus vai mājienu, nav tāda, kādu Dievs viņu vēlas redzēt. Tas, kurš pieļauj ne-piedienīgu tuvību vai nešķīstus ierosinājumus, nesaglabā viņas [334] dievišķo sievišķību. ²⁰

Svētā šķīstības loka pasargāšana. Mūsu māsām vajadzētu izkopt patiesu lēnprātību. Viņām nevajadzētu būt uzbāzīgām, pļāpīgām un pārdrošām, bet vienkāršām un pieticīgām, tādām, kas nesteidzas runāt. Viņas var izkopt pieklājību, jo laipna, maiga, līdz-cietīga, piedodoša un pazemīga izturēšanās ir piedienīga un tā ie-
[292] priecina Dievu. Ja viņas ieņems šādu nostāju, tad netiks apgrūtinā-tas ar nepienācīgu uzmanību no vīriešiem draudzē vai ārpus tās. Visi jutīs, ka šīs dievbijīgās sievietes apņem svēts, šķīsts loks, kas aizsargā viņas no jebkuras neatļautas vaļības.

Dažas sievietes, kas apliecina dievbijību, uzvedas rupji un nevērīgi, kas vada pie nepareizas rīcības un ļaunuma. Dievbijīgas sievietes, kuru prāts un sirdis ir aizņemtas pārdomās par to, kas stip-rina dzīves šķīstību un paceļ dvēseli savienībā ar Dievu, nebūs viegli novest no taisnīguma un tikumības ceļa. Viņas būs nostiprinātas pret sātana sofistiku un būs sagatavotas pretoties viņa pavadināšanas mākslai. ²¹

Es aicinu jūs kā Kristus sekotājas paaugstināt savu ticības apliecību, vērtēt dārgo, nenovērtējamo vienkāršības pērli. Tas pasargās tikumību. ²²

Domu kontrole. Jums vajadzētu kontrolēt savas domas. Tas nebūs viegls uzdevums. Jūs nevarat to paveikt bez pamatīgām un pat smagām pūlēm. Tomēr Dievs to jums prasa. Tas ir pienākums, kas gulstas uz katru atbildīgu cilvēku. Jūs esi atbildīgi Dievam par savām domām. Ja izdabājat tukšai iztēlei, atļaujot savam prā-tam kavēties pie nešķīstiem tematiem, jūs zināmā mērā esat vainīgi Dieva priekšā tāpat, kā tad, ja jūsu domas tiktu īstenotas. Vienī-gais, kas neļauj to īstenot, ir izdevības trūkums. Sapņošana un piļu

¹⁹Liecības draudzei 5, 1 4 6, 147.

²⁰Manuskripts 4a, 1885.

²¹Liecības draudzei 2, 456.

²²Liecības draudzei 1, 458.1.

būvēšana dienu un nakti [335] ir slikts un ārkārtīgi bīstams ieradums. Ja tas reiz izveidots, ir gandrīz neiespējami šādus ieradumus izbeigt un novirzīt domas pie šķīstām, svētām, paceļošām tēmām.²³

[293] **Sargieties no glaijiem.** Man ir sāpīgi, ka vīriešus slavē, viņiem glaimo un lutina. Dievs man ir atklājis faktu, ka daži, kas saņem šādu uzmanību, nav cienīgi ar savām lūpām izsacīt Viņa vārdu. Tomēr viņi, pēc mirstīgu cilvēku sprieduma, kas redz tikai ārieni, ir pacelti Debesīs. Manas māsas, nekad neglaimojiet nožēlojamajiem, maldos esošajiem vīriešiem, vienalga, vai viņi ir jauni vai veci, precēti vai neprecēti. Jūs nezināt viņu vājības un nezināt, ka šāda uzmanība un dāsnā slavēšana var būt par iemeslu viņu sagravei. Mani satrauc tuvredzība un gudrības trūkums, ko daudzi parāda šajā ziņā.

Vīrieši, kuri dara Dieva darbu un kuru sirdīs mājō Kristus, nepazeminās tikumības standartu, bet vienmēr centīsies to paaugstināt. Viņi neatradīs prieku, glaimojot sievietēm vai ļaujot viņām sevi lutināt. Lai vīrieši, gan precētie, gan neprecētie, saka: «Rokas nost! Es nekad nedošu vismazāko iemeslu runāt sliktu par manu labo vārdu. Tas man ir daudz vērtīgāks par zeltu vai sudrabu. Ļaujiet man to saglabāt neaptraipītu. Ja kāds apvaino manu vārdu, tad tas nav tāpēc, ka esmu devis viņiem iemeslu to darīt, bet tā paša iemesla dēļ, kāpēc viņi runāja ļaunu par Kristu - viņi ienīda Viņa rakstura šķīstumu un svētumu, jo tas viņiem bija pastāvīgs pārmetums.»²⁴

Ja kārdina Dieva kalps. Vismazāko mājienu, lai arī no kāda avota tas nāk, kas aicina izdabāt grēkam vai pieļaut [336] vismazāko neliku-mīgo vaļību pret jums, vajadzētu uzskatīt par ļaunāko jūsu cēlās sievišķības aizvainojumu. Nepiemērotā laikā un vietā sniegtam skūpstam uz jūsu vaiga vajadzētu likt jums atraidīt sātana aģentu ar riebumu. Ja tas ir cilvēks, kas ir augstā amatā un strādā svētu darbu, tad grēks ir desmitkārt lielāks, un dievbijīgām sievietēm un jauniešiem vajadzētu šausmās novērsties ne tikai no grēka, uz ko viņš grib jūs pamudināt, bet arī no tāda cilvēka liekulības un zemiskuma, ko ļaudis ciena un godā kā Dieva kalpu.²⁵

Ja Dieva kalps nekontrolē savas zemiskās kaislības, ja viņš neseko apustuļu paraugam un apkauno savu ticību un pārliecību,

²³Liecības draudzei 1, 561.

²⁴Liecības draudzei 5, 595.

²⁵Liecības draudzei 2, 458, 459.

pat tikai pieminot izdabāšanu grēkam, mūsu māsām, kas apliecina dievbijību, nevajadzētu pat ne uz mirkli sev glaimot, ka grēks vai noziegums ir kaut nedaudz zaudējis no sava grēcīguma tikai tāpēc, [294] ka to darīt uzdrošinās Dieva kalps. Faktam, ka vīrieši, kas ir atbildīgās vietās, parāda savu saikni ar grēku, nevienā prātā nevajadzētu mazināt grēka vainu un lielumu. Grēkam vajadzētu atklāties tikpat grēcīgam, tikpat pretīgam, kāds tas ir bijis līdz šim. Šķīstajiem un cēlajiem prātiem vajadzētu izjust riebumu un izvairīties no tā, kas padodas grēkam tā, it kā viņi bēgtu no čūskas, kuras kodiens ir nāvējošs. Ja māsas būtu padarītas cēlākas un viņu sirdis būtu šķīstākas, jebkurš samaitāts pamudinājums, pat ja tas ir nācis no Dieva kalpa, tiktu noraidīts ar tādu kategoriskumu, ka tas nekad vairs netiktu atkārtots.²⁶

Esiet uzticīgi laulības solījumam. Cik uzmanīgam vajadzētu būt vīram un tēvam, lai saglabātu savu uzticību laulības solījumam! Cik piesardzīgam vajadzētu būt viņa raksturam, lai viņš jaunās meitenēs vai pat precētās sievietēs neradītu domas, kas nav saskaņā ar augsto, svēto standartu - Dieva baušļiem! [337] Kristus parāda, ka šie baušļi ir ārkārtīgi plaši, aizsniedzot pat domas, nolūkus un sirds nodomus. Šeit daudzi ir vainīgi. Viņu sirds iztēle nav šķīsta un svēta rakstura, kā to prasa Dievs. Lai arī cik augsts ir viņu aicinājums, lai arī cik talantīgi viņi var būt, Dievs pagriezīs netaisnību pret viņiem un uzskatīs viņus par daudz vairāk vainīgiem un Viņa dusmas pelnījušiem, nekā tie, kam ir mazāk talantu, mazāka gaisma, mazāka ietekme.²⁷

Precētiem vīriem esmu pamācīta teikt: «Cieņa un pieķeršanās jums ir jāparāda savām sievietēm, kuras ir jūsu bērnu mātes. Jūsu uzmanībai vajadzētu tikt veltītai viņām, un jūsu domām jākavējas pie plāniem, kas vairo viņu laimi.»²⁸

Man ir rādītas ģimenes, kurās vīrs un tēvs nav saglabājis šo cieņu, šo cēlo, Dievam līdzīgo vīrišķību, kāda pieklājas Kristus sekotājam. Viņš nav bijis laipns, maigs un pieklājīgs pret savu sievu, ko Dieva un eņģeļu priekšā viņš ir apsollījis mīlēt, cienīt un godāt, kamēr vien abi būs dzīvi. Meitene, kas ir nolīgta darbam, ir bijusi [295] brīva un zināmā mērā pārdoša matu sakārtojumā, kā arī parādījusi

²⁶Liecības draudzei 2,457.

²⁷Liecības draudzei 5,594, 595.

²⁸Vēstule 231, 1903.

sirsnīgu pieķeršanos, un viņš par to ir bijis iepriecināts, muļķīgi iepriecināts. Savā mīlestībā un uzmanībā pret sievu viņš nav tik pārliecinošs, kāds bija kādreiz. Ir skaidrs, ka šeit darbojas sātans. Cieniet cilvēkus, ko esat nolīguši sev par palīgiem, izturieties pret viņiem laipni un pārdomāti, bet neejiet tālāk. Lai jūsu uzvedība ir tāda, kas neļauj izveidoties un attīstīties nekādām tuvākām attiecībām. ²⁹

Saglabājiet ģimenes privātumu. Ak, cik daudzas dzīves ir pada-rītas rūgtas, salaužot sienas, kas kādreiz saglabāja ikvienas ģimenes privātumu un kas ir domātas, lai saglabātu tās šķīstumu un svētumu! Sievas uzticību gūst trešā persona, un ģimenes jautājumi tiek atklāti īpašam draugam. [338] Tas ir sātana līdzeklis, kā atsvešināt vīra un sievas sirdis. Ak, kaut tas beigtos! Cik daudz sarežģījumu tas aiztaupītu! Ieslēdziet savās sirdīs cits cita kļūdas. Stāstiet savas grūtības vienīgi Dievam. Viņš var dot jums pareizo padomu un mierinājumu, kas būs šķīsts un bez rūgtuma. ³⁰

Kad sieviete stāsta savas ģimenes grūtības vai sūdzas par vīru kādam citam vīrietim, viņa pārkāpj laulības solījumu. Viņa negodā savu vīru un salauž sienu, kas ir uzcelta, lai pasargātu laulību attiecību svētumu. Viņa plaši atver durvis un ieaicina sātanu ienākt ar visiem viņa viltīgajiem kārdinājumiem. Tas ir tieši tā, kā sātans to grib. Ja sieviete nāk pie kristīga brāļa ar savu bēdu stāstu, savu vilšanos un pārbaudījumiem, viņam vajadzētu dot padomu izvēlēties kādu māsu par savu uzticības personu, ja viņai vispār ir jāstāsta kādam savas grūtības. Tad nebūs redzams pat šķietams ļaunums, ar ko Dieva lieta varētu izpelnīties pārmetumus. ³¹

[296] **Kā pasargāt sevi no maldu ceļa.** Es runāju ar mūsu ļaudīm. Ja nākat tuvu Jēzum un cenšaties izrotāt savu ticības apliecību ar labi sakārtotu dzīvi un dievbijīgām sarunām, jūsu kājas tiks atturētas no aizliegtiem ceļiem. Ja jūs tikai būsit nomodā, pastāvīgi esot lūgšanā, ja darīsiet visu tā, it kā atrastos tiešā Dieva klātbūtnē, jūs tiksit pasargāti no padošanās kārdinājumiem un varat cerēt, ka paliksiet šķīsti, bez vainas un neaptraipīti līdz pēdējam. Ja stipri turēsities pie savas pārliecības līdz galam, jūsu ceļi būs nostiprināti Dievā. Ko žēlastība būs iesākusi, to vainagos godība Dieva valstībā. Bet Gara auglis [339] ir mīlestība, miers, prieks, izturība, krietnums,

²⁹Liecības draudzei 2,461.

³⁰Liecības draudzei 2,462.

³¹Liecības draudzei 2,306.

labestība, uzticamība, lēnprātība, savaldība. Pret tādām lietām nav bauslības. Ja Kristum ir jāpaliek ar mums, tad mums ir jāsit krustā miesa ar visām tās vēlmēm un kārībām.³²

³² Liecības draudzei 5,148.

[297]

56. Nodaļa—Laulības Šķiršana

[298]

[340] **Laulība ir savienība uz mūžu.** Jauniešu prātos laulība ir ietērpta romantikā. No šī priekšstata ir grūti atbrīvoties, to aplāj iztēle un nav viegli likt saprast lielo atbildību, ko ietver laulības solījums. Šis solījums saista kopā divu cilvēku likteņus ar tādām saitēm, ko nevajadzētu pārraut nekam citam kā tikai nāvei.¹

Ikvienas laulības noslēgšanu vajadzētu rūpīgi pārdomāt, jo laulība ir solis, kas tiek sperts uz visu mūžu. Gan vīrietim, gan sievietei vajadzētu pārdomāt, vai viņi var būt kopā viens ar otru un palikt kopā dzīves kā-pumos un kritumos tik ilgi, kamēr vien abi būs dzīvi.²

[299]

Jēzus izlaboja nepareizo izpratni par laulību. Jūdu vidū vīrietim bija atļauts atlaist sievu par visniecīgākajiem pārkāpumiem, un sieva tad varēja precēties vēlreiz. Šāda rīcība noveda pie liela ļaunuma un grēka. Kalna svētrunā Jēzus skaidri pateica, ka laulības saites nedrīkst šķirt, vien tad, ja ir pārkāpts laulības solījums. «Es jums saku: ja kāds savu sievu atlaiž ne viņas netiklības dēļ un apprec citu, tas pārkāpj laulību.» (Mat. 19:9) Kad farizeji pēc tam jautāja Viņam par šķiršanās likumību, Jēzus norādīja saviem klausītājiem uz laulību, kāda tā bija ie-celta radīšanas brīdī. Viņš teica: «Viņš [Mozus] ir atļāvis jums šķirties no savām sievietēm jūsu cietsirdības dēļ, [341] bet pašā sākumā tas tā nebija.» Viņš atsaucās uz svētītājām dienām Ēdenē, kad Dievs paziņoja, ka viss ir «ļoti labs». Tad iesākās laulība un sabats - abi bija domāti Dieva godam un cilvēcei par svētību. Tad, Radītājam savienojot svētā pāra rokas laulībā un sakot: «Tāpēc vīrs pametīs savu tēvu un māti un pieķersies savai sievietei, un viņi būs viena miesa», viņš skaidri izteica laulības likumu visiem Ādama bērniem līdz pat laika noslēgumam. Tas, ko mūžīgais Tēvs pats bija pasludinājis par labu, bija visaugstāko svētību un at-tīstības likums cilvēkam.³

¹Liecības draudzei 4, 507.

²Vēstule 17, 1896.

³Thoughts from the Mount of Blessing, 99, 100.

Jēzus nāca šajā pasaulē, lai izlabotu kļūdas un atjaunotu Dieva līdziību cilvēkā. Nepareizas jūtas attiecībā uz laulību bija atradušas vietu Israēla skolotāju prātos. Viņi svēto laulības savienību bija padarījuši neietekmīgu. Cilvēks tik ļoti nocietinājās, ka visniecīgāko aizbildinājumu dēļ bija gatavs šķirties no sievas vai, ja viņš tā gribēja, varēja viņu atšķirt no bērniem un aizsūtīt prom. To uzskatīja par lielu apkaunojumu, un izraidīto bieži pavadīja vislielākās ciešanas.

Kristus nāca, lai izlabotu šo ļaunumu, un Viņa pirmais brīnumdarbs tika izdarīts kāzās. Tādā veidā Viņš paziņoja pasaulei, ka laulība, ja to uztur šķīstu un nesamaitātu, ir svēta.⁴

Padoms cilvēkam, kurš domā par šķiršanos. Tavi uzskati par laulības attiecībām ir bijuši kļūdaini. Laulības solījumu var lauzt vai anu-lēt tikai tad, ja ir apgānīta laulības gulta. Mēs dzīvojam briesmu pilnos laikos, kad nav drošs nekas, izņemot stingru, nešaubīgu ticību Jēzum Kristum. Nav tādas sirds, ko ar sātana līdzekļiem nevarētu atsvešināt no Dieva, ja cilvēks nav modrs lūgšanās.

[342] Tava veselība būtu daudz labāka, ja tavš prāts būtu mierīgs un dusētu, taču tas ir samulsis un nelīdzsvarots. Tu par šķiršanās jautājumu nedomā pareizi. Tavi uzskati nav pamatoti. Cilvēkiem nav brīva izvēle pašiem veidot sev likuma standartu, lai neievērotu Dieva likumu un izpatiktu savām tieksmēm. Viņiem ir jānāk pie Dieva lielā taisnības morāles standarta. [..]

Dievs ir devis tikai vienu iemeslu, kāpēc sieva drīkst atstāt savu vīru vai vīrs sievu, un tā ir laulības pārkāpšana. Lai šis pamatojums tiek ap-svērts ar lūgšanām.⁵

[300]

Padoms šķirtam pārim. Mans brāli un mana māsa, jūs kādu laiku nedzīvojat kopā. Jums nevajadzētu tā rīkoties un jūs tā nebūtu darījuši, ja abi būtu bijuši pacietīgi, laipni un iecietīgi, kādiem arī vīram un sievai vienmēr vajadzētu būt. Jums nevajadzētu palikt pie savas gribas un censties īstenot savas personīgās idejas un plānus, neņemot vērā sekas. Nevienam no jums nevajadzētu apņemties darīt, kā pašam patīk. Lai Dieva Gara mīlošā, pakļaujošā ietekme darbojas pie jūsu sirdīm un sagatavo jūs bērnu audzināšanas darbam. [..] Lūdziet savu Debesu Tēvu, lai viņš pasargā

⁴Manuskripts 16, 1899.

⁵Vēstule 8, 1888.

jūs no pakļaušanās kārdinājumam runāt nepacietīgi, skarbi un izturēties ietiepīgi vienam pret otru - vīram pret sievu un sievai pret vīru. Jums abiem ir nepilnīgi raksturi, tāpēc ka neesat pakļāvušies Dieva vadībai; jūsu uzvedība vienam pret otru nav gudra.

Es ļoti lūdzu jūs nodot sevi Dieva pārvaldībā. Kad esat kārdināti runāt izaicinoši, nesakiet neko. [343] Jūs tiksit kārdināti šajā ziņā, jo nekad neesat uzvarējuši šo apšaubāmo rakstura īpašību, bet ikviens ļauns ieradums ir jāuzvar. Pilnībā pakļaujieties Dievam. Krīti uz Klinti, Jēzu Kristu, un salūstiet. Kā vīrs un sieva disciplinējiet sevi. Ejiet pie Kristus pēc palīdzības. Viņš labprātīgi dos jums savu dievišķo līdzjūtību, savu brīvi pieejamo žēlastību. [..]

Nožēlojiet Dieva priekšā savu rīcību pagātnē. Nāciet pie saprašanas un no jauna savienojieties kā vīrs un sieva. Nolieciet malā nepatīkamo, nelaimīgo pagātnes dzīves pieredzi. Esiet drosmīgi Kungā. Aizveriet dvēseles logus, kas ir vērsti pret zemi, un atveriet tos pret Debesīm. Ja jūsu balsis pacelsies lūgšanā uz Debesīm, lūdzot gaismu, Kungs Jēzus, kas ir gaisma un dzīvība, miers un prieks, dzirdēs jūsu saucienu. Viņš, taisnības Saule, atspīdēs jūsu prāta kambaros, izgaismojot dvēseles templi. Ja uzņemsit Viņa klātbūtnes saules gaismu savās mājās, jūs neizteiksit tāda rakstura vārdus, kas liek justies nelaimīgam.⁶

Sievai, pret kuru izturas ļoti slikti. Esmu saņēmusi tavu vēstuli un, atbildot uz to, es saku, ka nevaru dot tev padomu atgriezties pie D, ja vien neredzi viņā noteiktas pārmaiņas. Kungam nepatīk domas, kādas viņam ir bijušas pagātnē par to, kas pienākas sievai. [..] Ja [viņš] turas pie saviem kādreizējiem uzskatiem, nākotne tev nebūs labāka par to, kāda ir bijusi pagātnē. Viņš nezina, kā izturēties pret sievu.

Man ir ļoti skumji šī jautājuma dēļ. Man patiešām ir žēl D, bet es nevaru tev dot padomu atgriezties pie viņa pretēji savam veselīgam spriedumam. Es runāju ar tevi tikpat atklāti kā ar viņu. Tā būtu briesmīga kļūda atkal pakļaut sevi viņa diktātam. Es biju cerējusi, ka viņš mainīsies. [..]

⁶Vēstule 4 7, 1902.

Kungs saprot visu, ko esi piedzīvojusi. [...] Esi drosmīga Kungā. Viņš tevi neatstās un nepametīs. [344] Mana sirds izplūst vismaigākajā līdz-jūtībā pret tevi. ⁷

Pamestam vīram - «ņem savu krustu». Es neredzu, ko vēl var darīt šajā lietā, un es domāju, ka vienīgais, ko tu vari darīt, ir ļaut savai sievai iet. Ja viņa ir apņēmusies nedzīvot kopā ar tevi, gan viņa, gan tu būsi visnožēlojamākajā stāvoklī, ja to mēģināsit darīt. Tā kā viņa ir pilnībā un apņēmīgi izvēlējusies savu likmi, tu vari tikai ņemt savu krustu un parādīt, ka esi vīrietis. ⁸

Dieva acīs vēl joprojām precējušies, kaut arī šķīrušies. Sieviete var būt likumīgi šķirusies no sava vīra saskaņā ar valsts likumiem un tomēr nebūt šķirusies Dieva acīs un saskaņā ar augstāko likumu. Ir tikai viens grēks, un tas ir laulības pārkāpšana, kas var nolikt vīru un sievu tādā stāvoklī, kad viņi var būt brīvi no laulības solījuma Dieva priekšā. Lai gan valsts likumi var atbalstīt šķiršanos, tomēr viņi vēl joprojām ir vīrs un sieva Bībeles gaismā, saskaņā ar Dieva likumiem.

Es redzēju, ka māšai nav tiesību precēties ar citu vīrieti. Ja viņa vai jebkura cita sieviete šķiras likumīgi, tāpēc ka viņas vīrs ir bijis vainīgs laulības pārkāpšanā, tad viņa ir brīva precēties, ar ko vien viņa vēlas. ⁹ [302]

Šķiršanās no neticīga dzīvesdrauga. Ja sieva ir neticīga un ticības pre-tiniece, saskaņā ar Dieva likumu vīrs nevar viņu atlaist tikai šī iemesla dēļ. Lai būtu saskaņā ar Jehovas likumu, viņam ir jādzīvo ar viņu, ja vien viņa pati neizvēlas aiziet. Viņš var ciest pretestību, būt nospiests un aizkaitināts daudzos veidos. Viņš atradīs sev mierinājumu, spēku un atbalstu no Dieva, kurš spēj sniegt žēlastību jebkurā ārkārtas situācijā. [345] Viņam vajadzētu būt vīram ar šķīstu prātu, ar patiesi apņēmīgiem, stingriem principiem, un Dievs dos viņam gudrību attiecībā uz ceļu, kas viņam jāiet. Dziņas nekontrolēs viņa saprātu, bet saprāts turēs pārvaldi stiprās rokās, lai iekāre tiktu savaldīta. ¹⁰

Sieva aicināta izmainīt noskaņojumu, nevis laulības statusu. Es saņēmu vēstuli no tava vīra. Es teiktu, ka ir tikai viena lieta, kuras

⁷Vēstule 1 4 8, 1907.

⁸Vēstule 4 0, 1888.

⁹Vēstule 4a, 1863.

¹⁰Vēstule 8, 1888.

dēļ vīrs var likumīgi šķirties no sievas vai sieva no vīra, un tā ir netiklība.

Ja tavš noskaņojums nav piemērots, vai to mainīt nebūtu Dieva pa-godināšana?

Vīram un sievai vajadzētu saglabāt cieņu un pieķeršanās jūtas vienam pret otru. Viņiem vajadzētu sargāt garu, vārdus un darbus, lai netiktu pateikts nekas, kas ir satraucošs un aizkaitinošs. Abiem ir jā rūpējas vienam par otru, darot visu, kas ir viņu spēkos, lai stiprinātu savstarpējo pieķeršanos.

Es saku jums abiem: meklējiet Kungu. Mīlestībā un laipnībā pildiet savu pienākumu viens pret otru. Vīram vajadzētu uzturēt čak-luma iera-dumus, darot vislabāko, ko viņš spēj, lai atbalstītu savu ģimeni. Tas liks viņa sievai cienīt viņu. [..]

[303] Mana māsa, tu nevari patikt Dievam, saglabājot savu tagadējo attiek-smi. Piedod savam vīram. Viņš ir tavš vīrs, un tu būsi svētīta, cenšoties būt atbildīga un sirsnīga sieva. Lai laipnības likums ir uz tavām lūpām. Tu vari izmainīt savu attiek-smi, un tev tas ir jādara. ¹¹

Jums abiem ir jādomā, kā varat piemēroties viens otram, nevis no-šķirties. [..] Maigu, saudzīgu metožu izmantošana ienesīs [346] pārstei-dzošas pārmaiņas jūsu dzīvēs. ¹²

Laulības pārkāpšana, šķiršanās un piederība draudzei. At-tiecī-bā uz ievainotās māsas A.G. gadījumu, atbildot uz jautāju-miem, mēs teiktu, ka lielākajā daļā gadījumu, kuros ir uzvarējis grēks, kā tas ir bijis ar viņas vīru, ir tā, ka viņi patiesi ne-jūt, ka ir izdarījuši nelietību. Daži tomēr jūt, un viņi tiek uzņemti at-pakaļ draudzē, bet tikai tad, kad atguvuši Dieva ļaužu uzticību ar patiesu grēka atzīšanu un nopietnas nožēlas laiku. Šis gadījums at-kļāj grūtības, kādas nav citiem, un mēs piebilstam tikai tālāk norādīto.

1. Septītā baušļa pārkāpšanas gadījumā, kad vainīgais neizrāda pa-tiesu nožēlu, cietušajai pusei, ja tā var panākt šķiršanos, nepadarot savu un savu bērnu stāvokli ļaunāku, ir tiesības būt brīvai.

2. Ja ar šķiršanos cietusī puse un bērni, iespējams, nonāks slik-tākā stāvoklī, mēs nezinām, kur būtu rakstīts, ka paliekot nevainīgā puse kļūtu vainīga.

¹¹ Vēstule 1 6 8, 1901.

¹² Vēstule 1 5 7, 1903.

3. Laiks, pūles, lūgšanas, pacietība, ticība un dievbijīga dzīve varētu panākt reformu. Dzīve ar cilvēku, kas ir pārkāpis laulības solījumu un ir viscaur klāts ar kaunu un negodu nepareizās mīlestības dēļ, bet to neatzīst, ir kā tārps, kas sagrauž dvēseli, tomēr šķiršanās ir visu mūžu gara, dziļi izjusta sāpe. Dievs lai ir žēlīgs nevainīgajai pusei! Vajadzētu rūpīgi pārdomāt, pirms noslēgt laulību.

4. Kāpēc, ak, kāpēc gan vīrieši un sievietes, kas varēja būt cienjami un labi un aizsniegt Debesis, pārdod sevi tik lēti velnam, ievaino savus sirdsdraugus, apkauno savas ģimenes, sagādā nopelumu šī gadījuma dēļ un beigās nonāk ellē? Dievs lai ir žēlīgs! [347] Kāpēc tie, ko ir uzvarējis noziegums, neparāda nožēlu, kas ir atbilstoša pārkāpuma lielumam, nesteidzas pie Kristus pēc žēlastības un nesaņem dziedināšanu savām brūcēm, cik vien tas ir iespējams? ¹³

[304]

5. Ja viņi nerīkosies tā, kā vajadzētu, un ja nevainīgā puse ir zaudējusi likumīgās tiesības šķirties, dzīvojot ar vainīgo pēc tam, kad vaina ir darīta zināma, mēs neredzam, ka uz nevainīgo pusi gultos grēks par to, ka tā ir palikusi, un tās morālās tiesības aiziet ir apšaubāmas, ja tās veselība un dzīvība nav apdraudēta. [Piezīme. Šis ir viens no nedaudzajiem paziņojumiem, ko Džeimss un Elena Vaita ir uzrakstījuši kopā. Tā kā to ir parakstījuši abi, ir acīmredzams, ka izteiktajiem uzskatiem ir Vaitas kundzes svētība. Jāpiebilst, ka draudzes locekļa statusa atjaunošana, par ko runāts šīs sadaļas ievad daļā, nav šķiršanās, bet gan netiklības gadījumā. Rindkopā nav minēta šķiršanās. Piezīmes par šķiršanos un piederību draudzei turpmākajās rindkopās attiecas nevis uz pārkāpēju vīru, bet uz cietušo sievu un viņas piederību draudzei, ja viņa nolemj šķirties vai palikt kopā ar vīru. *Sastādītāji.*]

¹³The Review and Herald, March 24, 1868.

[305] **57. Nodaļa—Attieksme Pret Neticīgu Dzīvesdraugu**

[Piezīme. Šī nodaļa ir saruna ar nospiešu ticīgo, kas meklē padomu. *Sastādītāji*]

[348]Vai kristīgai sievai vajadzētu atstāt neticīgu vīru? Esmu saņēmusi vēstules no mātēm, kurās viņas stāsta par pārbaudījumiem mājās un lūdz manu padomu. Viens no šiem gadījumiem kalpos, lai attēlotu daudzus. Vīrs un tēvs ir neticīgs, un bērnu audzināšana mātei kļuvusi par smagu darbu. Vīrs ir bezdievīgs cilvēks, vulgārs un aizvainojošs savā valodā. Viņš māca bērniem necienīt viņas autoritāti. Kad viņa cenšas lūgt kopā ar bērniem, viņš ienāk telpā un trokšņo tik skaļi, cik vien var, kā arī nolāda Dievu un izsaka zemiskus epitetus par Bībeli. Viņa ir tik ļoti zaudējusi drosmi, ka dzīve kļuvusi par nastu. Kā viņai rīkoties? Kāds labums viņas bērniem ir no tā, ja viņa paliek mājās? Viņa ir izjutusi nopietnas ilgās darīt kādu darbu Kunga vīnadārzā un ir domājusi, ka vislabākais varētu būt atstāt ģimeni, nevis palikt, ja vīrs un tēvs pastāvīgi māca bērnus necienīt viņu un nepaklausīt.

[306] Šādos gadījumos mans padoms, mātes, ir tāds, ka, lai arī kādas grūtības jūs esat aicinātas izturēt, piedzīvojot trūkumu, sāpes un ievainotu dvēseli no skarba, valdonīga vīra un tēva, neatstājiet savus bērnus. Neatdodiet viņus bezdievīgā tēva ietekmei. Jūsu darbs ir darboties pretī tēva darbam, kas acīmredzami ir sātana vadībā.¹

[349]Sniedziet dzīvu paškontroles paraugu. Jums ir pārbaudījumi, es zinu, bet ir arī tāda lieta kā pamudināšanas gara, nevis uzspiešanas gara parādīšana. Tavam vīram katru dienu ir jāredz dzīvs pacietības un paškontroles paraugs. Pielieciet visas pūles, lai iepriecinātu viņu, un tomēr neatmetiet nevienu patiesības principu. [..]

Kristus prasa kalpošanas darbā Viņam nodot visu būtņi - sirdi, dvēseli, prātu un spēku. Dodot Viņam to, ko Viņš no jums prasa, jūs atklāsiet Viņa raksturu. Lai vīrs redz Svēto Garu darbojamies jūsos. Esiet uzmanīgas un apdomīgas, pacietīgas un iecietīgas.

¹Vēstule 2 8, 1890.

Neuzspiediet viņam patiesību. Pildiet savu pienākumu tā, kā sievai to vajadzētu darīt, un tad vērojiet, vai viņa sirds netiks aizkustināta. Jums nevajadzētu atraut no vīra savas pieķeršanās jūtas. Ieprieciniet viņu visos iespējamajos veidos. Lai reliģiskā ticība jūs neattālina. Ar visu sirdsapziņu paklausiet Dievam un ieprieciniet savu vīru, kad vien tas ir iespējams. [..]

Lai visi redz, ka jūs mīlat Jēzu un uzticiaties Viņam. Sniedziet savam vīram un ticīgajiem un neticīgajiem draugiem pierādījumus, ka ilgojaties, lai viņi ieraudzītu patiesības skaistumu, bet neparādi to sāpju pilno, satraukto nemieru, kas bieži sabojā labu darbu. [..]

Nekad nepieļaujiet, ka jūsu vīra ausis dzird pārmetumus un kritiku. Jūs reizēm piedzīvojat grūtus brīžus, bet nerunāji par šīm grūtībām. Klusēšana ir daiļrunība. Neapdomīga runa tikai vairos nelaimīguma izjūtu. Esiet priecīgas un laimīgas. Ienesiet mājās tik daudz saules gaismas, cik vien iespējams, un izkliedējiet ēnas. Lai spožie Taisnības Saules stari spīd jūsu dvēseles templī. Tad kristīgās dzīves smarža tiks ienesta jūsu ģimenē. Tad nebūs kavēšanās [350] pie nepatīkamām lietām, kuras dažkārt nav patiesas. ²

Nospiestai sievai dots padoms saglabāt prieku. Tev tagad ir divkārša atbildība, jo tavš vīrs ir novērsies no Jēzus. [..] [307]

Es zinu, ka tev tās ir bijušas lielas skumjas, ka bijis jāstāv vienai at-tiecībā uz Vārda darīšanu. Kā tu, sieva, vari zināt, vai tava pastāvīgā ticības un paklausības dzīve nemantos tavu vīru no jauna patiesībai? Lai dārgie bērni tiek vesti pie Jēzus. Vienkāršā valodā stāsti viņiem patiesības vārdus. Dziedi viņiem patīkamas, jaukas dziesmas, kas atklāj Kristus mīlestību. Ved bērnus pie Jēzus, jo Viņš mīl mazus bērnus.

Esi priecīga! Neaizmirsti, ka tev ir Mierinātājs, Svētais Gars, ko Kristus ir iecēlis. Tu nekad neesi viena. Ja klausīsies balsī, kas tagad tevi uzrunā, ja atsauksies bez vilcināšanās uz klauvējiem pie tavām sirdsdurvīm, sakot: «Ienāc, Kungs Jēzu, lai varu vakariņot kopā ar Tevi un Tu ar mani,» tad Debesu Viesis ienāks. Ja šis dievišķais elements mājos tevī, tev būs miers un dusa. ³

Saglabājiet kristīgus principus. Mājas, kurās nepielūdz Dievu, ir kā kuģis jūras vidū bez kapteiņa un stūres. Vētra sitas un laužas

²Vēstule 1 4 5, 1900.

³Vēstule 1 2 4, 1897.

pār to, un pastāv briesmas, ka visi uz klāja var iet bojā. Uzskatiet savu un savu bērnu dzīves dārgas Kristus dēļ, jo jums ar viņiem un ar vīru būs jāsastopas Dieva troņa priekšā. Jūsu nelokāmie kristīgie principi nedrīkst kļūt vāji, bet tiem jākļūst aizvien spēcīgākiem un spēcīgākiem. Lai arī cik aizkaitināts būtu vīrs, lai arī cik spēcīgi viņš jums pretotos, jums jāparāda neatlaidīga, uzticīga kristīga nelokāmība. Un tad, lai arī ko viņš teiktu, savā sirdī un domās viņš cienīs jūs, ja vien viņam ir miesas sirds.⁴

[308] **[351] Dieva prasības - pirmajā vietā.** [Piezīme. Izvilcums ņemts no nodaļas «Brīdinājumi un rājiieni», kurā atrodamas liecības daudziem noteiktas draudzes locekļiem. Šis vēstījums ir adresēts brālim T. *Sastā-dītāji.*] Tad man rādīja viņa vedeklu. Viņu Dievs mīl, bet viņa tiek turēta verdziskā pakļautībā, bailēs, bezcerībā, izmisumā un lielā satraukumā. Šai māsai nevajadzētu justies tā, ka viņai būtu jāpakļauj sava griba bez-dievīgiem jauniem cilvēkiem, kuriem ir mazāk gadu nekā viņai. Viņai vajadzētu atcerēties, ka viņas laulība neiznīcina viņas individualitāti. Dievam ir prasības pret viņu, kas ir augstākas nekā jebkuras laicīgās prasības. Kristus ir atpircis viņu ar savām asinīm. Viņa nepieder pati sev. Viņa pilnībā neuzticas Dievam un pakļauj savu pārliecību un savu sirdsapziņu prasīgam, tirāniskam vīram, ko iekvēlina sātans, kad vien viņa sātāniskā majestāte var efektīvi strādāt caur viņu, lai iebiedētu šo drebošo, nobijušos dvēseli. Viņa ir tik daudz reižu satraukta, ka viņas nervu sistēma nav vesela un viņa ir tikai vraks. Vai tā ir Kunga griba, lai šī māsa būtu šādā stāvoklī un Dievam būtu laupīta viņas kalpošana? Nē. Viņas laulība ir bijusi velna krāpšana. Tomēr tagad viņai no tās ir jāizveido vislabākais, ko spēj, jāizturas pret vīru maigi un jāpadara viņš laimīgs tā, kā viņa to var darīt, nenodarot pāri savai sirdsapziņai. Ja viņš paliks savā dumpīgajā stāvoklī, šī pasaule ir visas Debesis, ko viņš piedzīvos. Atraut sevi no priekštiesības būt sanāksmēs, lai apmierinātu prasīgo vīru, kam piemīt pūķa gars, nav Dieva griba.⁵

«Vēl cits sacīja: es sievu esmu apņēmis un tādēļ nevaru nākt.» (Lūk. 14:20) Šī vīra grēks nebija precēšanās, bet gan tāda cilvēka apprecēšana, kura prāts viņu nošķīra no augstākām un svarīgākām

⁴Vēstule 7 6, 1896.

⁵Liecības draudzei 2, 99, 100.

dzīves interesēm. Vīram nekad nevajadzētu ļaut sievai novērst domas no Kristus un vadīt viņu atteikties pieņemt [352] evaņģēlija laipnos aicinājumus.⁶

Labāk saglabāt daļu nekā zaudēt visu. Brāli K, tev ir bijuši daudzi drosmi atņemoši piedzīvojumi, bet tev ir jābūt nopietnam, nelokāmam un apņēmīgam darīt savu pienākumu ģimenē un vest viņus sev līdzī, ja iespējams. Tev nevajadzētu aiztaupīt nekādas pūles, lai gūtu virsroku pār viņiem un lai viņi ietu tev līdzī ceļojumā uz Debesīm. Ja māte un bērni neizvēlas iet kopā ar tevi un mēģina aizvilkt tevi prom no taviem pienākumiem un reliģiskajām priekštiesībām, tev ir jāiet uz priekšu, pat ja tu ej viens. Tev ir jādzīvo dievbijībā. Tev ir jāatrod iespēja apmeklēt sapulces un iegūt garīgo spēku, ko vien vari, jo tev tas būs vajadzīgs priekšā esošajās dienās. Viss Lata īpašums aizgāja bojā. Ja tev ir jāpiedzīvo zaudējums, nezaudē drosmi. Ja vari izglābt tikai daļu no savas ģimenes, tas ir daudz labāk nekā zaudēt visus.⁷

[309]

⁶Manuskripts 24, 1891.

⁷Liecības draudzei 4, 112, 113.

58. Nodaļa—Dieva Kalpa Ģimene

[353] **Dieva kalpa mājas dzīvei jāatspoguļo vēsts.** Dievs ir paredzējis, ka Bībeles skolotājam savā mājas dzīvē ar savas dzīves paraugu jāilustrē paša mācītās patiesības. Tam, kas cilvēks ir, vienmēr ir lielāka ietekme, nekā tam, ko viņš māca. Godbijība ikdienas dzīvē dos spēku publiskajai liecībai. Pacietība, vārdu saskanīgums ar darbiem un mīlestība radīs uz sirdīm tādu ietekmi, kādu svētrunas nevar panākt. ¹

Pareizi īstenota, Dieva kalpa bērnu audzināšana ilustrēs mācības, ko viņš sniedz draudzei, bet, ja ar nepareizo audzināšanu, ko viņš sniedzis bērniem, Dieva kalps parāda savu nespēju vadīt un kontrolēt, viņam ir jāmacās, ka Dievs prasa viņam disciplinēt bērnus, kas viņam ir doti, pirms viņš var veikt savu pienākumu kā Dieva ganāmpulka gans. ²

Pirmais pienākums ir pret bērniem. Dieva kalpam visapkārt - tuvu un tālu - ir jāpilda pienākumi, tomēr viņa pirmais pienākums ir pret saviem bērniem. Viņam nevajadzētu tik ļoti iesaistīties pienākumos ārpus mājas, ka pamācību sniegšanu saviem bērniem atstāj novārtā. Viņš var raudzīties uz saviem mājas pienākumiem kā uz mazāk svarīgiem, bet patiesībā tie ir atsevišķu cilvēku un sabiedrības labklājības pamatā. Lielā mērā vīriešu, sieviešu un draudzes paaugstinājumi ir atkarīgi no mājas ietekmes. [..]

[311] Nekas nevar attaisnot Dieva kalpa nevērību, ja viņš plašāka ārējā loka labad atstāj novārtā savu ģimeni. Viņa ģimenes labklājībai jābūt pirmajā vietā. Pēdējā norēķinu dienā Dievs prasīs, ko viņš ir darījis, lai mantotu Kristus tos, par kuriem viņš ir uzņēmis atbildību, laižot viņus pasaulē. Lielie labie darbi, kas darīti citiem, [354] nevar dzēst parādu, kas viņam ir pret Dievu, - rūpes par saviem bērniem. ³

¹Evaņģēlija kalpi, 204.

²Vēstule 1, 1877.

³Evaņģēlija kalpi, 204.

Dieva kalpa ietekmes lielums. Dieva kalpa bērni dažkārt ir visvairāk novārtā atstātie bērni pasaulē, tāpēc ka tēvs kopā ar viņiem pavada maz laika un viņiem ir ļauts pašiem izvēlēties nodarbošanos un izklaides.⁴

Lai cik liels būtu neuzticīgu vecāku pieļautais ļaunums, tomēr tas ir desmitkārt lielāks, ja pastāv to ģimenēs, kas kļuvuši par citu cilvēku skolotājiem. Ja viņi nespēj kontrolēt paši savas mājas, viņi ar savu slikto paraugu nomaldina no ceļa daudzus. Viņu vaina ir daudz lielāka nekā citu, jo viņu amats ir atbildīgāks.⁵

Sieva un bērni ir vislabākie viņa dievbijības tiesneši. Mūsu īsto raksturu ne tik daudz atklāj reliģija no kanceles, bet gan tā, kas redzama ģimenē. Dieva kalpa sieva, viņa bērni un viņa ģimenes palīgi vislabāk var spriest par viņa dievbijību. Labs vīrs būs par svētību savai saimei. Sieva, bērni un palīgi būs vislabākie viņa reliģijas liecinieki.

Brāļi, ievēdi Kristu savās ģimenēs, ievēdi Viņu draudzē, ņemiet Viņu sev līdzī, lai kur jūs ietu. Tad jums nevajadzēs prasīt citiem novērtēt jūsu kalpošanu, jo jums būs Debesu pilnvaras, kas pierādīs visiem, ka esat Kristus kalpi.⁶

Dieva kalpa sieva - palīgs vai traucēklis? Kad cilvēks uzņemas atbildību kā Dieva kalps, viņš apņemas būt Dieva mute, nest vārdus no Dieva mutes un sniegt tos cilvēkiem. Tāpēc viņam ir cieši jāturas pie [355] Lielā Gana un pazemīgi jāstaigā Dieva priekšā, nedomājot par sevi, bet paaugstinot Kristu. Svarīgi, lai viņa sievas raksturs būtu pēc Bībeles parauga un lai viņa bērni būtu nopietni [312] viņa padotie. Evaņģēlija kalpa sieva var būt vai nu visveiksmīgākais palīgs un vislielākā svētība savam vīram, vai arī traucēklis viņa darbā. Tas lielā mērā ir atkarīgs no sievas, vai Dieva kalps dienu no dienas augs savā lietderībā, vai arī ie-grims ikdienišķā līmenī.⁷

Es redzēju, ka Dieva kalpu sievām vajadzētu palīdzēt vīriem viņu darbos un būt precīzām un piesardzīgām attiecībā uz to, kādu ietekmi viņas izplata, jo tiek novērotas un no viņām tiek gaidīts vairāk nekā no citiem. Viņu apģērbam ir jābūt paraugam. Viņu dzīvei un sarunām vajadzētu būt par paraugu, par dzīvības, nevis

⁴Turpat., 206.

⁵Sentēvi un pravieši, 579.

⁶Liecības draudzei 5, 161.

⁷Vēstule 1, 1877.

nāves smaržu. Es redzēju, ka viņām vajadzētu ieņemt pazemīgu, lēnprātīgu, bet tomēr paaugstinātu stāvokli, nerunājot par jautājumiem, kas nevērš prātu uz Debesīm. Lielajam jautājumam vajadzētu būt: «Kā es var izglābt pati savu dvēseli un būt par līdzekli, lai izglābtu citus?» Es redzēju, ka Dievs šajā ziņā nepieņem neieinteresētu darbu. Viņš grib visu sirdi un visas intereses, vai arī Viņam nebūs nekā. Viņu ietekme noteikti un neklūdīgi stāsta vai nu par labu patiesībai, vai arī pret to. Viņas vai nu savāc ar Jēzu, vai arī izkaisa. Sieva, kura nav darīta svēta, ir vislielākais lāsts, kāds var būt Dieva kalpam.⁸

Sātans nepārtraukti strādā, lai laupītu cerības un novestu no ceļa Dieva kalpus, ko Dievs ir izraudzījis par savas patiesības sludinātājiem. Visietekmīgākais veids, kā viņš var gūt panākumus, ir izmantot ģimenes ietekmi un nenodevušos dzīvesdraugu. Ja viņš var kontrolēt sievas prātu, viņš daudz ātrāk var piekļūt vīram, kurš ar vārdu un mācību strādā, lai glābtu dvēseles. [..] Sātanam ir bijis daudz darāmā, [356] lai pārvaldītu Dieva kalpa darbu, pateicoties savtīgam un vieglu dzīvi mīlošam dzīvesdraugam.⁹

[313] **Padomi Dieva kalpam attiecībā uz ģimenes pārvaldi.** Tev ir pienākumi mājās, no kuriem nevari izvairīties, paliekot uzticīgs Dievam un Dieva sniegtajai atbildībai. [..] Evaņģēlija lauks ir pasaule. Tu vēlies apsēt lauku ar evaņģēlija patiesību, gaidot, kad Dievs laistīs iesēto sēklu, lai tā varētu nest augļus. Tu esi uzņēmies atbildību par nelielu zemes gabalu, bet tavs pagalms ir pamests un aizaudzis krūmiem un ērkšķiem, kamēr tu ravē nezāles citu cilvēku dārzos. Tas nav mazs darbs, bet viens no svarīgākajiem. Tu sludini evaņģēliju citiem. Praktizē to pats savās mājās.¹⁰

Kamēr neesat vienoti bērna pareizas audzināšanas darbā, lai sieva ar bērnu paliek ārpus vīra darba lauka, jo Dieva draudzei nedrīkst rādīt paviršu un vaļīgas audzināšanas darba paraugu.

Es pazīstu daudzus Dieva kalpus, kas ir nesaprātīgi un ceļo, ņemot līdzi nevaldāmus bērnus. Viņu darbam no kanceles pretī darbojas ne-jaukais raksturs, kas atklājas viņu bērnos.¹¹

⁸Liecības draudzei 1, 139.

⁹Liecības draudzei 1, 449, 451.

¹⁰Liecības draudzei 4, 381.

¹¹Vēstule 1, 1877.

Izrādiet interesi par citu bērniem. Jūsu interesei nevajadzētu aprobežoties tikai ar jūsu pašu ģimeni. Ja baudāt brāļu viesmīlību, viņi var pamatoti gaidīt kaut ko pretī. Parādiet interesi par vecākiem un bērniem un centieties viņus pamācīt un svētīt. Nododiet paši sevi Dieva darbam un esiet par svētību tiem, kas jūs uzņem, sarunājoties ar vecākiem un nekādā gadījumā neatstājot neievērotus bērnus. [357] Nejūtieties tā, it kā jūsu bērns būtu dārgāks Dieva acīs nekā citi bērni. ¹²

Aicinājums Dieva kalpa ietiepīgajam dēlam. Tavs tēvs ir evaņģēlija kalps, un sātans dedzīgi strādā, lai vadītu Dieva kalpu bērnus parādīt necieņu vecākiem. Ja iespējams, viņš pakļaus viņus savas gribas gūstā un piepildīs viņus ar savām ļaunajām dziņām. Vai tu ļausi sātānam strādāt caur tevi un iznīcināt savu vecāku cerību un mieru? Vai viņi būs spiesti skatīties uz tevi ar pastāvīgām skumjām, jo tu nodod sevi sātana pārvaldībā? Vai tu atstāsi viņus mazdūšīgus, domājot, ka viņi ir uzaudzinājuši bērnu, kas atsakās būt viņu pamācīti un seko savām tieksmēm, lai arī kas notiktu? [..]

Tev ir labas vēlmes, un tu modini cerību un gaidas savos vecākos, bet līdz šim neesi spējis pretoties kārdinājumiem. Sātans gaviļē par tavu ga-tavību darīt tā, kā viņš grib. Tu bieži izsaki apgalvojumus, kas iedvesmo tavus vecākus ar cerību, bet tikpat bieži tev tas neizdodas, jo tu nepretojies ienaidniekam. Tu nevari zināt, kā sāp tavam tēvam un mātei, ja esi sātana pusē. Tu daudzkārt saki: «Es nevaru izdarīt to» un «es nevaru izdarīt šo», lai gan zini, ka tas, ko saki, ka nevari izdarīt, tev ir jādara. Tu vari cīnīties pret ienaidnieku, tikai nevis savā spēkā, bet spēkā, ko Dievs ir vienmēr gatavs tev dot. Uzticoties Viņa vārdam, tu nekad neteiksi «es nevaru». [..]

[314]

Es aicinu tevi Kunga vārdā atgriezties, pirms ir par vēlu. Tā kā esi tādu vecāku dēls, kuri ir Dieva līdzstrādnieki, no tevis gaida, lai tu būtu labi audzināts, bet bieži tava ietiepība un necieņa pret tēvu un māti darbojas pretī [358] darbam, ko viņi cenšas darīt. Vai tavai mātei nav jau tā pietiekami jāapspiež un jālauž savs gars, bez tavas ietiepības? Vai tu turpināsi rīkoties tā, ka tava tēva sirds tiks nospiesta bēdās? Vai tevi iepriecina tas, ka visas Debesis raugās uz tevi ar nepatiku? Vai tev ganda-rījumu sniedz tas, ka atrodies ienaidnieka rindās, lai viņš tevi pārvaldītu un kontrolētu?

¹²Liecības draudzei 4, 382.

Ak, kaut tagad, kamēr vēl ir šī diena, tu atgrieztos pie Kunga! Katrs tavš darbs padara tevi vai nu labāku, vai ļaunāku. Ja tavi darbi ir sātana pusē, tie atstāj aiz tevis ietekmi, kas turpina nest postošas sekas. Tikai šķīstie, tīrie un svētie var ieiet Dieva pilsētā. «Šodien, kad dzirdēsi Viņa balsi, nenocietini savu sirdi», bet pievērsies Kungam, lai ceļš, pa kuru ej, neatstātu aiz sevis postažu. ¹³

Dieva kalpam pret bērniem jābūt laipnam un pieklājīgam. Lai Dieva kalpa laipnība un pieklājība izpaužas viņa izturēšanās veidā pret bērniem. Viņam vienmēr vajadzētu atcerēties, ka viņi ir mazi vīrieši un sievietes, jaunākie Kunga ģimenes locekļi. Viņi [315] Kungam ir ļoti tuvi un dārgi, un, ja pareizi pamācīti un disciplinēti, viņi darīs darbu Viņam, pat savā jaunībā. Kristu apbēdina ikkatrs skarbaiss, bargais un nepārdomātais vārds, kas izteikts bērniem. Viņu tiesības ne vienmēr tiek cienītas, un pret viņiem bieži izturas tā, it kā viņiem nebūtu personīga rakstura, kas jāattīsta, lai tas nebūtu izkropļots un Dieva nodoms viņu dzīvē neizrādītos nepiepildīts. ¹⁴

Lai draudze īpaši rūpējas par ganāmpulka jēriem, atstājot tādu ietekmi uz viņiem, lai mantotu bērnu mīlestību [359] un saistītu viņus pie patiesības. Dieva kalpiem un draudzes locekļiem vajadzētu atbalstīt vecāku pūles vadīt bērnus pa drošu ceļu. Kungs aicina jauniešus, jo Viņš grib darīt viņus par saviem palīgiem, kas dara labu darbu zem Viņa karoga. ¹⁵

Ietekmīga svētruna par dievbijību. Dieva kalpam vajadzētu pamācīt ļaudis, kā vadīt bērnus, un viņu pašu bērniem vajadzētu būt pienācīgas pakļaušanās paraugiem. ¹⁶

Dieva kalpa ģimenē jāvalda vienprātībai, kas būs kā ietekmīga svēt-runa par praktisku dievbijību. Ja Dieva kalps un viņa sieva uzticīgi pilda savus pienākumus mājās, ierobežojot, labojot, dodot padomus, vadot, viņi būs labāk sagatavoti draudzes darbam un vairo Dieva darba sasniegumus ārpus mājas. Ģimenes locekļi kļūst par Debesu ģimenes locekļiem un par spēku uz labu, kas atstāj tālu sniedzošu ietekmi. ¹⁷

¹³Vēstule 15a, 1896.

¹⁴Liecības draudzei 4, 397, 398.

¹⁵The Review and Herald, October 25, 1892.

¹⁶Vēstule 1, 1877.

¹⁷Evaņģēlija kalpi, 204, 205.

59. Nodaļa—Gados Veci Vecāki

[316]

[317]

[360] «**Godā savu tēvu un māti.**» Pienākums, kas gulstas uz bērniem, godāt vecākus ir uz visu mūžu. Ja vecāki kļūst vāji un veci, bērniem savu mīlestību un uzmanību tēvam un mātei vajadzētu veltīt proporcionāli viņu vajadzībām. Bērniem vajadzētu rīkoties cēli un apņēmīgi, pat ja tas prasa paš aizliedzību, lai viņu vecāku prātus nenomāktu satraukums un mulsinošas rūpes. [..]

Bērniem vajadzētu audzināt mīlēt un maigi rūpēties par tēvu un māti. Bērni, rūpējieties par viņiem paši, jo neviena cita roka tik rūpīgi nesniegs mazos laipnības darbus, tikai jūsējā. Izmantojiet dārgās iespējas kaisīt laipnības sēklas. ¹

Mūsu pienākums pret vecākiem nekad nebeidzas. Mūsu mīlestība pret viņiem un viņu mīlestība pret mums nav izmērāma gados vai attāluma mērvienībās, un mēs nekad nevarēsim atbrīvoties no šīs atbildības. ²

Lai bērni atceras, ka gados veciem vecākiem ir maz prieka un mierinājuma. Kas gan var izraisīt lielākas ciešanas viņu sirdīm, ja ne viņu bērnu nevērtība? Kāds bērnu grēks var būt ļaunāks, ja ne skumju ienešana gados veka, bezpalīdzīga tēva vai mātes sirdī? ³

Padariet ceļu līdzenu. Daži bērni, sasnieguši brieduma gadus, domā, ka viņu pienākums līdz ar mājvietas nodrošināšanu beidzas. Dodot viņiem ēdienu un pajumti, viņi neparāda nekādu mīlestību vai līdzjūtību. Vecumā, kad vecāki ilgojas pēc uzmanības apliecinājumiem un līdzjūtības, bērni cietsirdīgi nesniedz tiem savu [361] uzmanību. Nav tāda laika, kad bērni drīkstētu neizrādīt cieņu un mīlestību saviem vecākiem. Kamēr vecāki ir dzīvi, bērnu priekam vajadzētu būt godāt un cienīt viņus. Viņiem vajadzētu ienest prieku un saules gaismu vecāku dzīvē, kad vien tas ir iespējams. Viņiem vajadzētu padarīt gludu viņu ceļu uz kapu. Šajā pasaulē nav labāka ieteikuma kā tas, lai bērni godā savus vecākus, un nav labāka ziņo-

[318]

¹Manuskripts 18, 1891.

²The Review and Herald, November 15, 1892.

³Turpat.

juma Debesu grāmatās par to, ka viņš ir mīlējis un cienījis savu tēvu un māti.⁴

Nepateicība vecākiem. Vai ir iespējams, ka bērni kļūst tik ne-jūtīgi pret tēva un mātes vajadzībām, ka nevēlas likvidēt visus iespē-jamos cie-šanu iemeslus, gādājot par viņiem ar nešaubīgām rūpēm un nodošanos? Vai var būt iespējams, ka viņi neuzskata par prieku padarīt savu vecāku pēdējās dienas par visjaukākajām dienām? Kā dēls vai meita var labprātīgi atstāt tēvu vai māti svešinieku rokās, lai tie par viņiem parūpētos! Pat ja māte ir bijusi neticīga un nejauka, bērns nav atbrīvots no pienākuma, ko Dievs viņam ir uzlicis, - rūpēties par saviem vecākiem.⁵

Daži vecāki ir atbildīgi par tiem izrādīto necieņu. Ja vecāki pieļauj, ka bērni izrāda viņiem necieņu bērnībā, ļaujot viņiem runāt neiecietīgi un pat skarbi, vēlāk būs jāvāc baissa raža. Ja vecākiem neizdodas panākt bērnu pienācīgu un pilnīgu paklausību, viņi tajos neizveido pareizu rakstura pamatu. Viņi sagatavo bērnus, lai tie ne-godātu viņus vecumā, un izraisa ciešanas savās sirdīs, tuvojoties kapa malai, ja vien Kristus žēlastība neizmaina [362] bērnu sirdis un nepārveido viņu raksturus.⁶

Neesiet atriebīgi pret netaisniem vecākiem. Kāds par savu māti teica: «Es vienmēr esmu ienīdis savu māti, un viņa ir ienīdusi mani.» Šie vārdi ir ierakstīti Debesu grāmatās, kas tiks atvērtas un atklāsies tiesas dienā, kad ikviens tiks atalgots saskaņā ar viņa darbiem.

[319] Ja bērni domā, ka vecāki pret viņiem bērnībā ir bijuši bargi, vai tas, ka viņi parāda atriebības un atmaksas garu saviem vecākiem, īpaši kad viņi ir veci un vāji, palīdzēs viņiem augt žēlastībā un Kristus atziņā, vai tas palīdzēs viņiem atspoguļot Viņa līdzību? Vai vecāku bezpalīdzība nelūdz pēc bērnu mīlestības? Vai gados vecu tēva un mātes vajadzības neizsauc cēlākās jūtas sirdī, un vai Kristus žēlastībā bērniem pret vecākiem nevajadzētu izturēties ar laipnu uzmanību un cieņu? Ak, lai sirds pret vecākiem nav tik cieta kā tērauds! Kā meita, kas apliecina Kristus vārdu, var lolot naidu pret savu māti, ja māte ir veca un slima? Lai laipnība un

⁴Turpat.

⁵Turpat.

⁶Manuskripts 18, 1891.

mīlestība, kristīgās dzīves vissaldākie augļi, atrod vietu bērnu sirdīs pret saviem vecākiem.⁷

Esiet pacietīgi pret vecāku nespēku. Īpaši bīstami ir, ja bērna domas ir naidpilnas pret māti, kura kļuvusi veca un vāja un pār kuru ir nākušas tādas rakstura vājības, kādas ir cilvēkiem vecumā. Cik pacietīgi un maigi bērniem vajadzētu izturēties pret šādu māti! Ir jārunā maigi vārdi, kas nesatrauc garu. Patiess kristietis nekad nebūs nelaipns, nekad un nekādos apstākļos nebūs nevērīgs pret savu tēvu vai māti, bet ņems vērā pavēli «godā savu tēvu un māti». Dievs ir pateicis: «Sirmas galvas priekšā piecelies, [363] godā vecu.» [..]

Bērni, lai jūsu vecāki, kuri ir vāji un nespējīgi parūpēties par sevi, piedzīvo savas pēdējās dienas pilnas ar apmierinājumu, mieru un mīlestību. Kristus dēļ ļaujiet viņiem ieiet kapā, saņemot no jums tikai laipnības, mīlestības, žēlastības un piedošanas vārdus. Jūs ilgojaties, lai Kungs jūs mīl, žēlo un piedod jums un lai klāj jūsu gultu slimībā. Vai jūs neizturēsities pret citiem tā, kā vēlaties, lai izturas pret jums?⁸

Dieva plāns, kā rūpēties par gados veciem cilvēkiem. Jautājums par to, kā rūpēties par gados vecākiem brāļiem un māsām, kam nav māju, ir uzdots pastāvīgi. Ko varam darīt viņu labā? Man ir atgādināta gaisma, ko Kungs man bija devis. Lai rūpētos par gados veciem cilvēkiem, labākais nav dibināt iestādes, kurās viņi var būt cits cita sabiedrībā. Nevajadzētu arī sūtīt viņus prom no mājām, lai viņi saņemtu aprūpi. Lai katras ģimenes loceklis pats kalpo saviem tuviniekiem. Kad tas nav iespējams, tas ir jādara draudzei, un to vajadzētu pieņemt gan kā pienākumu, gan kā priekštiesību. Visi, kuriem ir Kristus gars, izturēsies pret vājajiem un vecajiem ar īpašu cieņu un maigumu.⁹

Priekštiesība, kas rada prieku un apmierinājumu. Doma, ka bērniem ir jākalpo savu vecāku ērtībām, sniedz apmierinājumu visā dzīvē, un īpaši tā rada prieku, kad viņiem pašiem ir nepieciešama līdzjūtība un mīlestība. Tie, kuru sirdis ir pildītas ar mīlestību, uzskatīs par nenovērtējamu priekštiesību darīt līdzenu savu vecāku aiziešanu. Viņi priecāsies, ka viņiem ir bijusi daļa, padarot ērtas un mierīgas savu mīļoto vecāku pēdējās dienas. Darīt citādi, [364]

⁷Turpat.

⁸Turpat.

⁹Liecības draudzei 6, 272.

nevis šādi, liegt gados vecajiem laipnu dēlu un meitu kalpošanu, nozīmētu piepildīt dvēseli ar sirdsapziņas pārmetumiem, dienām, kas būs jānožēlo, ja vien mūsu sirdis nav nocietinājušās un aukstas kā akmens. ¹⁰

¹⁰The Review and Herald, November 15, 1892.

13. Daļa— Naudas Lietošana

[321]

60. Nodaļa—Dieva Namturi

[367] **Mums ir jāatzīst Dieva īpašuma tiesības.** Uzņēmējdarbības godīguma un patiesas veiksmes pamatā ir Dieva īpašuma tiesību atzīšana. Visu lietu Radītājs ir tas, kuram sākotnēji viss pieder. Mēs esam Viņa namturi. Visu, kas mums pieder, Viņš ir uzticējis mums, lai mēs to lietotu saskaņā ar Viņa norādījumiem.

Šis ir pienākums, kas gulstas uz ikvienu cilvēku. Tas attiecas uz visām cilvēku darbības jomām. Neatkarīgi no tā, vai mēs to atzīstam vai ne, mēs esam Viņa mantu pārvaldnieki, kuriem Dievs ir piešķīris talantu un spējas un kurus Viņš ir nolīcis šai pasaulē, lai darītu Viņa norādīto darbu.¹

Nauda nepieder mums. Mājas un zemes, gleznas un mēbeles, apģērbi un greznuma lietas nepieder mums. Mēs esam ceļinieki, mēs esam svešinieki. Mums ir tikai piešķirtas tās lietas, kas nepieciešamas veselības un dzīvības uzturēšanai. [...] Mūsu laicīgās svētības mums ir uzticētas, lai pārbaudītu, vai mums var uzticēt mūžīgās bagātības. Ja izturēsim Dieva pārbaudi, tad saņemsim šo nopirkto īpašumu, kas ir mūsu gods, svētlaime un nemirstība.²

[323] **Mums jādod pārskats.** Ja mūsu pašu ļaudis ieliktu Dieva darbā naudu, kas viņiem ir uzticēta un ko viņi ir iztērējuši savtīgā savu vajadzību apmierināšanā, elkdievībā, viņi uzkrātu mantu Debesīs un darītu to darbu, ko Dievs no viņiem prasa. Bet, tāpat kā bagātais vīrs līdzībā, viņi dzīvo greznībā. Naudu, ko Dievs viņiem ir uzticējis, lai tā tiktu izmantota [368] Viņa vārda pagodināšanai, viņi izlieto izšķērdīgi. Viņi neapstājas, lai pārdomātu savu atbildību Dievam. Viņi neapstājas, lai pārdomātu, ka drīz pienāks norēķinu diena, kad viņiem būs jādod pārskats par savu namturību.³

Mums vienmēr jāatceras, ka tiesā mums būs jāsniedz pārskats par to, kā izlietojam Dieva naudu. Daudz tiek iztērēts, lai izpatiktu sev un apmierinātu savas vajadzības, taču tas nedod patiesu labumu,

¹Vēstule 8, 1889

²Audzinašana, 137.

³Vēstule 21, 1898.

bet pārlicinošu kaitējumu. Ja saprotam, ka Dievs ir visu lietu devējs, ka nauda ir Viņa, tad mums vajadzētu būt gudriem tās izmantošanā, pildot Viņa svēto gribu. Pasaule, tās ieradumi un tās mode nebūs mūsu standarts. Mums nevajadzētu būt ilgām saskaņoties ar tās praksi. Mums nevajadzētu ļaut tieksmēm sevi vadīt.⁴

Naudu mēs varam padarīt par līdzekli garīgai izaugsmei, uzskatot to par svētu atbildību, ko nevar izlietot, lai piekoptu lepnumu, niekus, ēstkāri un kaislības.⁵

Man rādīja, ka eņģelis rakstvedis atzīmē visus ziedojumus, kas velti Dievam un ir nolikti mantnīcā, kā arī rezultātus, kas iegūti ar piešķirtajiem līdzekļiem. Dieva acs ievēro pat visniecīgāko naudas vienību, kas ziedota Viņa darbam, un devēja labprātību vai nepatiku dot. Arī došanas motīvi tiek pierakstīti.⁶

Sistemātiska došana ģimenei. «Ikkatras nedēļas pirmajā dienā ikviens no saviem iekrājumiem lai noliek tik, cik viņš var atļauties.» (1. Kor. 16:2) Ikviens ģimenes loceklis, sākot no jaunākā un beidzot ar vecāko, var piedalīties šajā labdarības darbā. [...] Sistemātiskas labdarības plāns [Piezīme. Šeit ir runāts par plāniem, kam sekoja agrīnā draudze, noliekot iknedēļas desmito un ziedojumus. *Sastādītāji.*] izrādīsies drošs sargs katrai ģimenei pret kārduinājumu [369] tērēt līdzekļus nevajadzīgām lietām, un īpaši tas būs svētība bagātājiem, pasargājot viņus no nodošanās izšķērdībai.

[324]

Pilnībā ievērojot šo plānu, ik nedēļu katrs ģimenes loceklis visai ģimenei atgādina Dieva prasības pret to. Tā kā viņi lieguši sev kādas pārmērības, lai būtu līdzekļi, ko ielikt mantnīcā, viņu sirdīs ir ierakstītas vērtīgas pašizliedzības mācības. Reizi nedēļā ikviens nonāk saskarē ar to, kas ir darīts pagājušajā nedēļā, - ienākumi, kas viņam varbūt ir bijuši, ja bijis taupīgs, un līdzekļi, kuru viņam nav tāpēc, ka izdabājis sev. Viņa sirdsapziņa ir savaldīta Dieva priekšā, un tā viņu vai nu uzslavē, vai apsūdz. Viņš uzzina, ka tad, ja saglabā prāta mieru un Dieva godu, viņam ir jāēd, jādzēr un jāģērbjas Viņa godam.⁷

Dieva prasības - pirmajā vietā. Dieva prasības ir pirmajā vietā. Mēs nepildām Viņa gribu, ja ziedojam Viņam to, kas palicis

⁴Vēstule 8, 1889.

⁵Turpat.

⁶Liecības draudzei 2, 518, 519.

⁷Turpat, 3:412.

pāri no mūsu ienākumiem pēc tam, kad esam apmierinājuši visas savas iedomātās vajadzības. Pirms iztērējam jebkādu daļu no saviem ienākumiem, mums vajadzētu atvērt makus un nest Viņam to daļu, kas Viņam pienākas. Senajā kārtībā uz altāra pastāvīgi dega pateicības upuris, tā parādot cilvēka nebeidzamo pienākumu pret Dievu. Ja piedzīvojam uzplaukumu savā laicīgajā darbā, tad tas ir tāpēc, ka Dievs mūs ir svētījis. Daļa no šiem ienākumiem tiek veltīta trūcīgajiem, un liela daļa ir jāizmanto Dieva darbam. Kad tas, ko Dievs prasa, tiek atdots Viņam, atlikums tiks svētīts mūsu lietošanai, bet, ja cilvēks aplaupa Dievu, nedodot to, ko Viņš prasa, [370] Viņa lāsts gulstas uz visu.⁸

[325] **Atcerieties grūtībās nonākušos trūcīgos.** Ja atdarinām Kristus raksturu, jebkura savtības iezīme no dvēseles ir jāizskauž. Virzot uz priekšu darbu, ko Viņš mums ir uzticējis, mums būs jāatdod katrs nieciņš un mazumiņš no tiem līdzekļiem, ko varam ietaupīt. Mēs uzzināsim par trūkumu un ciešanām ģimenēs, un tie, kas cieš, būs jāatvieglo. Mēs ļoti maz zinām par cilvēces ciešanām, kas ir mums visapkārt, bet, tiklīdz mums rodas izdevība, mums vajadzētu būt gataviem nekavējoties sniegt palīdzību smagi nospiestiem cilvēkiem.⁹

Naudas izšķērdēšana greznībai atņem tos līdzekļus, kas nepieciešami, lai nodrošinātu trūcīgajiem ēdienu un apģērbu. Tas, kas tiek iztērēts lepnuma apmierināšanai apģērbā, ēkās, mēbelēs un rotājumos, atvieglotu grūto situāciju daudzām nelaimīgām un ciešanās nonākušām ģimenēm. Dieva namturiem ir jākalpo tiem, kas nonākuši grūtībās.¹⁰

Dieva dziedniecības līdzeklis savtīgajiem un mantkārīgajiem. Došana, kas ir pašai dziedzības auglis, ir brīnišķīga palīdzība devējam. Tā palīdz mums pilnīgāk izprast Viņa darbu, kurš darīja labu, atvieglotot ciešanās nonākušos un nodrošinot trūcīgo vajadzības.¹¹

Pastāvīga, sevi aizliedzoša labdarība ir Dieva dziedināšanas līdzeklis pret savtības un mantkārības grēkiem. Dievs ir iekārtojis sistemātisku labdarību, lai uzturētu Viņa lietu un nodrošinātu

⁸Turpat, 4:477.

⁹Manuskripts 25, 1894.

¹⁰The Review and Herald, December 8, 1896.

¹¹The Youth's Instructor, September 10, 1907.

ciešanās un grūtībās nonākušo vajadzības. Viņš ir noteicis, ka došanai vajadzētu kļūt par ieradumu, lai tā varētu darboties pretī bīstamajam un viltīgajam mantkārības grēkam. Pastāvīga došana iznīcina mantkārību. Sistemātiska labdarība ir paredzēta pēc Dieva kārtības, lai mantkārīgie varētu [371] atbrīvoties no mantas, tikko tā ir iegūta, un ziedotu to Kungam, kam tā pieder. [..]

Pastāvīga Dieva labdarības plāna praktizēšana vājina mantkārību un stiprina labdarību. Ja bagātība vairojas, cilvēki, pat tie, kuri apliecina dievbijību, noskaņo sirdis uz to. Jo vairāk viņiem ir, jo mazāk viņi dod Kunga mantnīcai. Tādējādi bagātība padara cilvēkus savtīgus un uzkrājumi vairo mantkārību. Šie ļaunumi tiek stiprināti aktīvā darbībā. Dievs zina mūsu briesmas un ir nodrošinājis mūs ar instrumentiem, kas pasargā mūs no sagrāves. Viņš prasa pastāvīgi īstenot labdarības darbus, lai ieraduma spēks darīt labus darbus varētu salauzt ieraduma spēku pretējā virzienā. ¹² [326]

¹²Liecības draudzei 3, 548

[327] 61. Nodaļa—Ģimenes Principi Finanšu Jautājumos

[372] **Nauda var būt svētība vai lāsts.** Nauda ne vienmēr ir lāsts. Tai ir augsta vērtība, jo, ja tā tiek pareizi izmantota, tā var darīt labu dvēseļu glābšanā, svētot citus, kas ir trūcīgāki par mums. Tērējot neapdomīgi un nesaprātīgi, [...] nauda kļūs tās lietotājam par slazdu. Tas, kurš izmanto naudu, lai apmierinātu lepnumu un godkāri, padara to par lāstu, nevis par svētību. Nauda ir pastāvīga pieķeršanās jūtu pārbaude. Tam, kurš iegūst vairāk, nekā nepieciešams viņa reālajām vajadzībām, vajadzētu meklēt gudrību un žēlastību pazīt savu sirdi un čakli to sargāt, lai nerastos iedomātas vajadzības un viņš nekļūtu par neuzticīgo kalpu, kurš izšķērdīgi izmanto Kunga uzticēto kapitālu.

Ja vairāk par visu mīlam Dievu, laicīgās lietas ieņems pareizo vietu mūsu jūtās. Ja pazemīgi un nopietni meklēsim zināšanas un spējas, kā pareizi izlietot sava Kunga piešķirto, mēs saņemsim gudrību no augšienes. Kad sirds sliecas pretī savām vēlmēm un tieksmēm un kad tiek lolota doma, ka nauda var sniegt laimi bez Dieva labvēlības, nauda kļūst par tirānu un valda pār cilvēku. Tā gūst viņa uzticību un novērtējumu, un to pielūdz kā dievu. Gods, patiesība, taisnība un tiesa tiek upurēti uz tās altāra. Dieva Vārda pavēles ir aizmirstas, un par noteicošo spēku kļūst pasaules ieradumi un nau-
[328] das izlietošana tā, kā ķēniņš Mamons ir pavēlējis.¹

Meklējiet drošību savas mājas iegādē. Ja pastāvīgi būtu ievēroti Dieva dotie likumi, cik atšķirīgs tagad būtu pasaules [373] stāvoklis gan morālā, gan garīgā, gan laicīgā ziņā. Savtība un uzpūtība tā neatklātos, bet ikviens rūpētos par citu laimi un labklājību. [...] Trūcīgie ļaudis netiktu turēti apspiestībā, citi cilvēki nedomātu un neplānotu viņu vietā gan laicīgos, gan garīgos jautājumos, bet viņiem būtu iespēja būt neatkarīgiem savās domās un rīcībā.

Apziņa, ka viņi ir savu māju īpašnieki, iedvesmotu viņus uz spēcīgām ilgām pēc izaugsmes. Viņi drīz apgūtu prasmi plānot

¹Vēstule 8, 1889.

un domāt par savu dzīvi. Viņu bērni tiktu mācīti būt čakliem un taupīgiem, un intelekts tiktu lielā mērā stiprināts. Viņi justos, ka ir cilvēki, nevis vergi, un būtu spējīgi atgūt lielā mērā savu zaudēto pašcieņu un morālo neatkarību.²

Māciet mūsu ļaudis, lai viņi no pilsētām dodas uz laukiem, kur viņi var iegādāties nelielu zemes gabalu un uzcelt māju sev un saviem bērniem.³

Piesardzība māju pārdošanas jautājumā. Ir trūcīgi vīrieši un sie-vietes, kas man raksta un lūdz padomu, vai viņiem vajadzētu pārdot savas mājas un iegūto atdot Dieva darbam. Viņi stāsta, ka aicinājumi ziedot līdzekļus uzrunā viņu sirdis un viņi grib kaut ko darīt Kunga labā, kurš ir izdarījis viņu labā visu. Es teiktu tā: «Tas varbūt nav jūsu pienākums pārdot savas nelielās mājas tieši tagad, bet ejiet pie Dieva. Kungs noteikti dzirdēs jūsu nopietnās lūgšanas pēc gudrības saprast jūsu pienākumu.»⁴

Dievs tagad neaicina pārdot mājas, kurās Viņa ļaudīm ir jādzīvo, bet, ja tie, kam ir pārpilnība, nedzird Viņa balsi, nenošķiras no pasaules un neupurē Dievam, Viņš paies tiem garām un aicinās tos, [374] kas ir labprātīgi darīt Jēzus labā, kaut vai pārdot savas mājas, lai nodrošinātu Dieva darba vajadzības.⁵

Neatkarība ir uzslavas cienīga. Neatkarība vienā ziņā ir [329] uzslavas cienīga. Ilgoties pašam par sevi pastāvēt un neēst otra maizi, no kā esi atkarīgs, ir pareizi. Tā ir cēla un augstsirdīga vēlme, kas nosaka ilgas pašam sevi uzturēt.⁶

Līdzsvarojiet savu budžetu. Daudzi, ļoti daudzi nav tā izglītoti, lai viņu izdevumi nepārsniegtu ienākumus. Viņi nemācās pielāgoties apstākļiem un atkal un atkal aizņemas, iegrimstot parādos, līdz zaudē drosmi un visas cerības.⁷

Pierakstiet savu izdevumus. Ieradumi izdabāt savām iegribām vai sievas un mātes taktiskuma un prasmju trūkums var pastāvīgi iztukšot ģimenes kasi. Tomēr māte var domāt, ka viņa dara vislabāko, jo nekad nav mācīta ierobežot savas un bērnu iegribas un

²Historical Sketches of The S.D.A. Foreign Mission, 165, 166.

³General Conference Bulletin, Church and Sabbath School, April 6, 1903.

⁴Liecības draudzei 5, 734

⁵The Review and Herald, September 16, 1884.

⁶Liecības draudzei 2, 308.

⁷The Review and Herald, December 19, 1983.

nekad nav apguvusi prasmes taktiski vadīt mājsaimniecību. Tāpēc vienai ģimenei sevis uz-turēšanai var būt vajadzīgs divreiz vairāk, nekā būtu pietiekami kādai citai tikpat lielai ģimenei.

Visiem vajadzētu mācīties, kā kārtot grāmatvedību. Daži šo darbu uztver kā nesvarīgu, bet tas nav pareizi. Visiem izdevumiem jābūt precīzi pierakstītiem.⁸

Izšķērdīgu ieradumu ļaunums. Kungam ir paticis [375] atklāt man ļaunumu, ko rada izšķērdība, lai es varētu brīdināt vecākus mācīt savus bērnus dzīvot taupīgi. Māciet viņiem, ka nauda, kas tiek iztērēta, iegā-dājoties nevadzīgas lietas, nav izlietota pareizi.⁹

Ja jums ir ieradums būt izšķērdīgiem, atbrīvojieties no tā. Ja to ne-darīsiet, piedzīvosit bankrotu uz visu mūžību. Taupības, strādīguma un apdomības ieradumi ir lielāks ieguvums jūsu bērniem nekā bagātīgs pūrs.

Mēs uz šīs zemes esam ceļinieki un svešinieki. Neizlietosim savus līdzekļus, lai apmierinātu ilgas, ko Dievs vēlas, lai mēs apspiežam. Pie-nācīgi pārstāvēsim savu ticību, ierobežojot savas vēlmes.¹⁰

[330] **Vecāki, kas norāti par izšķērdību.** Jūs neprotat būt taupīgi un ne-mācāties dzīvot savu ienākumu robežās. [...] Jūs dedzīgi ilgojaties iegūt naudu, lai varētu to izlietot savu tieksmju apmierināšanai, un jūsu mācība un paraugs ir izrādījies par lāstu jūsu bērniem. Cik maz viņiem rūp pamatprincipu ievērošana! Viņi aizvien vairāk un vairāk aizmirst par Dievu, mazāk baidās Viņu apbēdināt un ir nepacietīgi, ja viņus ierobežo. Jo vieglāk naudu ir iegūt, jo mazāk pateicības cilvēks izjūt.¹¹

Ģimenei, kas dzīvo pāri saviem līdzekļiem. Jums jābūt piesardzīgiem, lai jūsu izdevumi nepārsniegtu ienākumus. Ierobežojiet savas vēlmes.

Ļoti žēl, ka tavai sievai ir līdzīgi uzskati par līdzekļu tērēšanu kā tev, tāpēc viņa šajā jautājumā nevar tev palīdzēt būt piesardzīgam attiecībā uz maziem izdevumiem, lai izvairītos no lielākiem izdevumiem. Jūsu ģimenes saimniecībā nepārtraukti ir nevajadzīgi izdevumi. [376] Tavai sievai patīk redzēt bērnus, apģērbtus dārgāk, nekā

⁸Evaņģēlija kalpi, 460.

⁹Kristīgā sātība, 63.

¹⁰The Review and Herald, December 24, 1903.

¹¹Vēstule 8, 1889.

jūsu līdzekļi pieļauj, tāpēc jūsu bērnos tiek attīstīta gaume un ieradumi, kas viņus padara iedomīgus un lepnus. Ja jūs apgūtu prasmi būt taupīgiem un saskatītu līdzekļu nepārdomātās lietošanas dēļ jums un bērniem, kā arī Dieva lietai draudošās briesmas, jūs iegūtu pieredzi, kas ir būtiska jūsu kristīgā rakstura pilnveidošanai. Ja jūs šādu pieredzi neiegūstat, jūsu bērni jutīs kļūdainās audzināšanas sekas tik ilgi, cik ilgi viņi dzīvos. [..]

Es negribētu tevi mudināt uzkrāt līdzekļus - tev tas būtu pārāk grūti -, tomēr vēlos jums abiem dot padomu tērēt naudu piesardzīgi un ļaut savam ikdienas paraugam mācīt bērniem pieticību, pašai-zliedzību un taupību. Viņiem ir jātiek audzinātiem ar vārdiem un ar paraugu.¹²

Ģimene, kas aicināta būt pašai-zliedzīga. Man rādīja, ka jums, mans brāli un māsa, ir daudz jāmācās. Jūs neesat dzīvojuši atbilstoši saviem līdzekļiem. Jūs neesat mācījušies taupīt. Ja nopelnāt lielu algu, jūs nezināt, kā to izlietot pēc iespējas labāk. Jūs prasāt padomu garšai vai ēstkārei, nevis apdomībai. Reizēm jūs iztērējat naudu par tādu ēdienu, ko jūsu brāļi nevar atļauties. Dolāri slīd ārā no jūsu kabatas ļoti viegli. [..] Pašai-zliedzība ir mācība, kas jums abiem vēl ir jāmācās.¹³

[331]

Vecākiem vajadzētu mācīties dzīvot atbilstoši saviem līdzekļiem. Viņiem vajadzētu mācīt pašai-zliedzību saviem bērniem, mācot viņus ar vārdiem un ar paraugu. Savas vajadzības viņiem vajadzētu samazināt un vienkāršot, lai atliktu laiks arī garīgai izaugsmei un gara izglītošanai.¹⁴

Izdabāšana nav mīlestības izpausme. Nemāciet savus bērnus do-māt, ka jūsu mīlestībai uz viņiem vajadzētu izpausties kā [377] izdabāšanai viņu lepnumam, greznībai un patikai izrādīties. Tagad nav laika, lai izgudrotu veidus, kā lietot naudu. Izmantojiet savas izgudrošanas spējas, lai meklētu veidus, kā ietaupīt.¹⁵

Taupība ir cieši saistīta ar dāsnumu. Jauniešu dabiskā nosliece šajā laikmetā ir nebūt taupīgiem un nicināt to, un pielīdzināt to skopumam un aprobežotībai. Tomēr taupība ir cieši saistīta ar visplašākajiem un brīvākajiem uzskatiem un jūtām. Tur, kur tā

¹²Vēstule 2 3, 1888.

¹³Liecības draudzei 2, 431, 432.

¹⁴The Review and Herald, June 24, 1890.

¹⁵Liecības draudzei 6: 451.

netiek praktizēta, nevar būt arī patiess dāsnums. Nevienam nevajadzētu domāt, ka mācīties nav viņa cienīgi.¹⁶

Otra galējība - nevajadzīga taupība. Kad ķermenis tiek atstāts novārtā vai pret to izturas ļaunprātīgi, tādējādi padarot to nederīgu kalpošanai, Dievs netiek pagodināts. Rūpēties par miesu, nodrošinot tai pārtiku, kas ir baudāma un spēcinoša, ir viens no mājas saimnieka pirmajiem pienākumiem. Daudz labāk, ja ir maz dārgu apģērbu un mē-beļu, nevis ierobežots pārtikas daudzums.

Daži māju saimnieki ierobežo uz sava ģimenes galda liekamo pārtiku, lai nodrošinātu dārgas izklaides apmeklētājiem. Tas nav saprātīgi. Viesu izklaidēšanā viņiem vajadzētu būt vienkāršākiem. Ģimenes vajadzībām jāatvēr galvenā uzmanība.

[332] Nesaprātīga taupība un samāksloti ieradumi bieži neļauj būt viesmīlīgam tur, kur tas ir nepieciešams un būtu par svētību. Regulārai ēdiena nodrošināšanai uz mūsu galdiem vajadzētu būt tādai, ka mēs varam laipni uzņemt negaidītus viesus, neapgrūtinot mājsaimnieci ar papildu gatavošanu.¹⁷

Mūsu taupībai nekad nevajadzētu būt tādai, ka gatavojam [378] trūcīgas maltītes. Skolēniem vajadzētu būt bagātīgi pieejamam pilnvērtīgam ēdienam. Lai tie, kas ir atbildīgi par ēdiena pagatavošanu, savāc druskas un lai nekas neiet zudumā.¹⁸

Taupība nenožīmē skopumu, bet apdomīgu līdzekļu tērēšanu, jo ir darāms liels darbs.¹⁹

Nodrošiniet ērtības, lai atvieglotu sievas darbu. Brāļa E ģimene dzīvo saskaņā ar visstingrākajiem taupības likumiem. [...] Brālis E ir apzināti nolēmis neizbūvēt ērtu malkas šķūni un virtuvi savai lielajai ģimenei, jo viņš negrib ieguldīt naudu personīgās ērtībās, kad Dieva darbam ir vajadzīgi līdzekļi, lai virzītu to uz priekšu. Es centos parādīt viņam, ka patīkama māja un ērtības, kas atvieglo sievas nastas, ir nepieciešama gan veselībai, gan viņa bērnu morālajai audzināšanai.²⁰

¹⁶Turpat, 5:400.

¹⁷Kristus dziedinošā kalpošana, 322.

¹⁸Liecības draudzei 6, 209.

¹⁹Vēstule 1 5 1, 1899.

²⁰Vēstule 9, 1888.

Sievas nauda personīgiem tēriņiem. Jums ir jāpalīdz viens otram. Neuztveriet to kā tikumu, ja turat cieši naudas maku, atsakoties dot sievai naudu. ²¹

Jums katru nedēļu vajadzētu dot sievai noteiktu naudas summu un ļaut viņai darīt ar to, ko viņa vēlas. Jūs neesat devis viņai iespēju vingrināt savu taktiskumu un gaumi, jo neesat pareizi sapratis stāvokli, kādu sievai vajadzētu ieņemt. Jūsu sievai ir izcils un līdzsvarots prāts. ²²

Dodiet sievai daļu naudas, ko saņemat. Lai tā ir viņas nauda, un lai viņa to izlieto, kā vien vēlas. Viņai vajadzētu ļaut lietot līdzekļus, ko no-pelnījusi, tā, kā, pēc viņas domām, būtu vislabāk. Ja viņai būs noteikta summa, ko izlietot kā savu, nesaņemot par to kritiku, no viņas prāta tiks noņemts liels smagums. ²³

[333]

[379] Rūpējieties par ērtībām un veselību. Brālis P naudu nav izlietojis saprātīgi. Viņu vairāk ietekmējušas bērnu balsis un ilgas, nevis gudrs spriedums. Viņš nenovērtē līdzekļus, kas ir viņa rokās, un netērē tos piesardzīgi visvajadzīgākajām lietām, - tām, kas viņam ir nepieciešamas ērtībām un veselībai. Šajā ziņā visai ģimenei ir jāaug. Ģimenē ir daudz lietu, kas vajadzīgas ērtībām. Kārtības un sistēmas trūkums ģimenes jautājumu sakārtošanā vada pie postažas un lielām neveiksmēm. ²⁴

Mēs nevaram padarīt sirdi šķīstāku un svētāku, iegērbjot miesu maisā vai atņemot mājai visu, kas palielina ērtības un labsajūtu, kā arī attīsta gaumes izjūtu. ²⁵

Dievs neprasa, lai Viņa ļaudis atņemtu sev to, kas patiešām ir nepieciešams veselībai un ērtībām, bet Viņš neatbalsta greznību, izšķērdību un izrādīšanos. ²⁶

Mācieties, kad taupīt un kad tērēt. Jums vajadzētu mācīties sa-prast, kad taupīt un kad tērēt. Mēs nevaram būt Kristus sekotāji, ja neaizliedzam sevi un npaceļam krustu. Mums vajadzētu maksāt uzreiz un godīgi, savākt to, kas ir pa ceļam nokritis, atšķetināt to, kas ir samudžinājies, un zināt, ko mēs varam saukt par savu. Jums va-

²¹Vēstule 6 5 , 1904.

²²Vēstule 4 7 , 1904.

²³Vēstule 1 5 7 , 1903

²⁴Liecības draudzei 2, 699

²⁵The Review and Herald, May 16, 1882.

²⁶The Review and Herald, December 19, 1893.

jadzētu sarēķināt visus mazos izdevumus, kas iztērēti savu iegribu apmierināšanai. Jums vajadzētu ievērot, kas ir izlietots, lai apmierinātu ēstkāri un lai izpatiktu nepareizai, baudkārai ēstgribai. Nauda, kas iztērēta nevajadzīgos gardumos, varēja tikt izlietota, lai vairotu nozīmīgas ērtības mājās. Jums nevajadzētu būt pārāk skopiem. Jums ir jābūt godīgiem pret sevi un godīgiem pret saviem brāļiem. Skopums ir Dieva balvu ļaunprātīga izmantošana. Arī izšķērdība ir ļaunprātība. Mazie izdevumi, par kuriem domājat, ka tos [380] nav vērts pieminēt, beigās izveidojas par lielu summu.²⁷

[334] **Nodevusies sirds tiks vadīta.** Šeit nav vajadzīgs īpaši norādīt, kā taupību var ievērot ir visur. Tie, kuru sirdis ir pilnībā nodotas Dievam un kuri Viņa Vārdu izmanto kā savu vadoni, zinās, kā rīkoties visos dzīves pienākumos. Viņi mācīsies no Jēzus, kurš ir lēnprātīgs un no sirds pazemīgs. Attīstot Kristus lēnprātību, viņi aizvērs durvis pret ne-skaitāmiem kārdinājumiem.²⁸

²⁷Vēstule 11, 1888.

²⁸Kristīgā sātība, 63.

[381] «**Salasiet druskas.**» Kristus saviem mācekļiem reiz deva padomu taupīšanā, kas ir visrūpīgākās uzmanības vērts. Viņš izdarīja brīnumu, pabarojot simtiem tūkstošus, kuri bija klausījušies Viņa mācībās. Kad visi bija paēduši un remdējuši izsalkumu, Viņš neļāva druskas izniekot. Kristus, kurš ar savu dievišķo spēku varēja, ja nepieciešams, pabarot pūli, pavēlēja mācekļiem uzlasīt druskas, lai nekas neietu zudumā. Šī mācība tika sniegta gan mūsu labā, gan tiem, kas dzīvoja Kristus dienās. Dieva Dēls rūpējās par laicīgās dzīves vajadzībām. Viņš neaizmirsā druskas pēc svētkiem, lai gan Viņš šādus svētkus varēja sarīkot, kad vien vēlējās.¹

Šī Jēzus Kristus mācība ir jāievieš visās praktiskās dzīves jomās. Tau-pība ir jāpraktizē visās lietās. Savāciet druskas, lai nekas neiet zudumā. Ir reliģija, kas neaizkustina sirdis, un tāpēc kļūst par vārdu formu. Tā netiek ieviesta praktiskajā dzīvē. Reliģiskajiem pienākumiem un cilvēka augstākajai apdomībai darbā ir jāsavienojas.²

Sekojiēt Kristum pašai-zliedzībā. Lai iepazītu vilšanās sajūtu, pār-baudījumu un ciešanas, ko piedzīvo cilvēki, Kristus nonāca visdziļākajās bēdās un pazemojumos. Viņš gāja pa ceļu, pa kuru aicina iet savus sekotājus. Viņš tiem saka: «Ja kāds grib man sekot, tas lai aizliedz sevi, ņem savu krustu un seko man!» (Mat. 16:24) Bet tie, kas sevi sauc par kristiešiem, ne vienmēr ir labprātīgi pašai-zliedzīgi, uz ko Glābējs aicina. Viņi nav labprātīgi ierobežot savas vēlmes un ilgas, [382] lai būtu vairāk, ko dot Kungam. Viens saka: «Manai ģimenei ir dārga gaume, un man vajag daudz naudas, lai to uzturētu.» Tas parāda, ka viņam un viņiem ir jāapgūst Kristus dzīves sniegtā taupības mācība. [..]

Visiem rodas kārdinājums apmierināt savtīgās ilgas dzīvot izšķērdīgi, tomēr atcerēsimies, ka dzīvības un godības Kungs ir nācis šajā pasaulē, lai mācītu cilvēcei pašai-zliedzības mācību.³

¹Liecības draudzei 4, 572, 573.

²Manuskripts 31, 1897.

³Vēstule 4a, 1902.

Tie, kuri nedzīvo, lai izpatiktu sev, neizlietos katru dolāru savu iedo-māto vajadzību apmierināšanai un ērtību sagādāšanai, bet atcerēsies, ka viņi ir Kristus sekotāji un ka ir arī citi, kam nepieciešams ēdiens un apģērbs. ⁴

Taupiet, lai palīdzētu Dieva lietai. Jauniešiem daudz varētu stās-tīt par viņu priekštiesību palīdzēt Dieva lietai, mācot taupības un paš-aizliedzības mācības. Daudzi domā, ka viņiem ir jānododas izpriecām un ka, lai to darītu, ir jāradina sevi dzīvot pilnā mērā tā, kādi ir viņu ieņēmumi. Dievs grib, lai mēs šajā ziņā rīkotos saprātīgāk. Mēs grēkojam pret sevi, ja samierināties ar pietiekami daudz ēdiena, dzēriena un apģērba. Dievam mūsu dzīvei ir padomā kaut kas augstāks par to. Ja labprātīgi atteiksimies no savām grēcīgajām ilgām un atdosim sirds un prāta spēkus Dieva darbam, Debesu būtnes sadarbosies ar mums, darot mūs par svētību cilvēcei. Jaunieši, kuri ir čakli un taupīgi, var nedaudz ietaupīt Dieva lietai, pat ja viņi ir trūcīgi. ⁵

[337] Kad tiek kārduoti nevajadzīgi tērēt. Kad tiek [383] kārduoti tērēt naudu niekiem, jums vajadzētu atcerēties pašai zliedzību un sevis upurēšanu, ko Kristus izciet, lai glābtu kritušo cilvēku. Mūsu bērniem vajadzētu mācīt vingrināties būt pašai zliedzīgiem un pašsavaldīties. Iemesls, kāpēc tik daudziem Dieva kalpiem šķiet, ka viņiem ir smagi finansiālie apstākļi, ir viņu neierobežotās tieksmes, iegribas un ēstkāre. Iemesls, kāpēc tik daudzi cilvēki bankrotē un izlieto līdzekļus negodīgi, ir viņu centieni apmierināt savu sievu un bērnu pārspīlētās vēlmes. Cik piesardzīgiem vajadzētu būt tēviem un mātēm, lai mācītu saviem bērniem taupību ar vārdiem un ar paraugu! ⁶

Vēlētos, kaut visus varētu pārliecināt par mokošo grēcīgumu, ko rada Kunga naudas izšķērdēšana iedomātām vajadzībām. Tērējot šķietami maz līdzekļu, var iesākt apstākļu virkni, kas aizniegs mūžību. Kad tiesa apsēdīsies un grāmatas tiks atvērtas, mūsu skatam atklāsies zaudējumi - labais, ko jūs būtu varējuši darīt ar uzkrātajiem grašiem un lielākām summām, kas tika izlietas pilnīgi savtīgiem mērķiem. ⁷

⁴The Review and Herald, August 21, 1894.

⁵The Youth's Instructor, September 10, 1907.

⁶Vēstule 11, 1888.

⁷The Review and Herald, August 11, 1891.

Taupiet penijus un centus. Neiztērējiet sīkās naudas vienības, ie-gādājoties nevajadzīgas lietas. Jūs varat domāt, ka šie nelieli izdevumi nekādu lielo summu neveidos, bet sīkumi izrādīsies daudz. Ja varētu, mēs lūgtu atdot darbam tos līdzekļus, kas ir iztērēti nevajadzīgās lietās - apģērbos un savtīgā izdabāšanā. Nabadzība ir visapkārt. Dievs ir uzlicis mums par pienākumu atvieglot ciešanās nonākušo cilvēci visos iespē-jamos veidos. Kungs gribētu, lai Viņa ļaudis domātu un rūpētos par citiem. Viņš gribētu, lai tie mācās būt taupīgi visā un neizniekotu neko.⁸

[384]Naudas summa, kas ik dienas ir iztērēta nevajadzīgām li-etām, domājot, ka tie ir tikai daži centi, nešķiet liela, bet pareizniet šo summu ar dienu skaitu gadā un, gadiem ejot, skaitlis būs neticami liels.⁹

Necentieties pārspēt kaimiņus, kas seko modei. Nav labi iz-likties par bagātnieku vai jebko, kas ir augstāks par to, kas esam - pazemīgi lēnprātīgā un pazemīgā Glābēja sekotāji. Mums neva-jadzētu satraukties, ja kaimiņi būvē un iekārto savas mājas tādā veidā, kam mēs nevaram sekot. Kā gan Jēzus raugās uz mūsu savtīgo izdabāšanu baudkārei, izpatikšanai viesiem vai savu tieksmju ap-mierināšanai! Tas ir slazds mums, ja tiecamies izrādīties vai ļaujam to darīt saviem bērniem, kas atrodas mūsu kontrolē.¹⁰

Personīga pieredze Vaitas kundzes bērībā. Kad man bija [338] div-padsmit gadu, es zināju, ko nozīmē taupīt. Kopā ar māsu mācījāmies amatu un, lai gan nopelnījām tikai divdesmit piecus cen-tus dienā, no šīs summas mēs varējām iekrāt, lai atdotu misijas dar-bam. Mēs ietaupījām pa drusciņai, līdz mums bija trīsdesmit dolāru. Tad, kad Kunga vēsts mūs sasniedza, aicinot iesaistīties un ziedot līdzekļus, mēs izjutām to kā priekštiesību, ka varējām nodot tēvam trīsdesmit dolāru, lūdzot viņu ieguldīt to traktātos un pamfletos, lai nosūtītu vēsti tiem, kuri ir tumsā. [..]

Par naudu, ko bijām nopelnījušas strādājot, mēs nopirkām sev drēbes. Mēs atdevām naudu mammai, sakot: «Pērc tā, lai tad, kad par mūsu drēbēm ir samaksāts, kaut kas paliktu pāri, ko atdot misijas darbam.» Viņa tā arī darīja, iedrošinot mūsos misijas garu.¹¹

⁸Vēstule 21, 1898.

⁹Kristīgā sātība, 63.

¹⁰Vēstule 8, 1889.

¹¹The Youth's Instructor, September 10, 1907.

[385]Esiet taupīgi principa pēc. Tie, kuru rokas ir atvērtas, lai atsauktos aicinājumam ziedot līdzekļus, ar ko uzturēt Dieva lietu un atvieglot ciešanās un grūtībās nonākušos, nav tie, kuri ir laiski, slinki un tūļīgi darbā. Viņi vienmēr raugās, lai viņu izdevumi atbilstu ieņēmumiem. Viņi ir taupīgi principa pēc. Viņi izjūt taupīšanu kā savu pienākumu, lai būtu kaut kas, ko dot. ¹²

¹²Liecības draudzei 4, 573.

63. Nodaļa—Mācot Bērnus Pelnīt Un Izlietot Naudu [339]

[386]Māciet vienkāršus ieradumus ikdienas dzīvē. Vecākiem ir jāaudzina, jāizglīto un jāapmāca bērni paškontroles un pašai-zliedzības ieradumos. Bērniem vienmēr ir jānorāda uz viņu pienākumu paklausīt Dieva Vārdam un dzīvot, lai kalpotu Jēzum. Vecākiem ir jāmāca bērniem dzīvot saskaņā ar vienkāršiem ikdienas dzīves ieradumiem un izvairīties no dārga apģērba, dārga uz-tura, dārgām mājām un mēbelēm.¹

Kad bērni vēl pavisam mazi, viņiem vajadzētu mācīt lasīt, rak-stīt, saprast skaitļus un kārtot rēķinus. Viņi soli pa solim var doties dziļāk šo zināšanu apgūvē. Tomēr pirms visa cita viņiem vajadzētu mācīt, ka Kunga bijība ir gudrības sākums.²

Jauniešiem jābūt ziņoņiem par ģimenes finansēm. Kļūdainu uzskatu par naudas lietošanu dēļ jaunieši ir pakļauti daudzām bries-mām. Viņi nav jālutina un jādod nauda, it kā viņu rīcībā būtu kāda neizsmeļama krātuve, no kuras drīkst ņemt, lai apmierinātu katru iedomāto vajadzību. Nauda ir jāuzlūko kā dāvana, ko Dievs mums ir uzticējis, lai darītu Viņa darbu, celtu Viņa valstību; un jauniešiem vajadzētu mācīties ierobežot savas iegribas.³

Lai jūsu vēlmju nav daudz, īpaši, ja ienākumi mājas izdevu-miem ir ierobežoti. Lai tās ir jūsu vecāku līdzekļu robežās. Kungs atzīs un uzslavēs jūsu nesavtīgās pūles. [...] Esiet uzticami [387] vismazākajā. Tad jūs nebūsit briesmās, ka esat atstājuši novārtā at-bildības. Dieva Vārds paziņo: «Kas ir uzticams vismazākajā, ir uzticams arī daudzumā.»⁴ [340]

Māciet izprast naudas vērtību. Nauda, ko jaunieši iegūst, tikai nedaudz piepūloties, netiks novērtēta. Kādam tā ir jānopelna smagā darbā un pašai-zliedzībā, bet daudz drošāk ir tiem jauniešiem, kuri zina, no kurienes nāk viņu tērētā nauda, kuri zina, cik maksā viņu

¹The Review and Herald, November 13, 1894.

²Counsels to Teachers, Parents, and Students, 168, 169.

³Liecības draudzei 6, 214, 215.

⁴Manuskripts 2, 1903.

apģērbs un ēdiens un cik daudz vajadzīgs, lai uzceltu vai nopirktu māju!

Ir daudzi veidi, kā bērni var nopelnīt naudu un darīt savu daļu, pie-nesot pateicības ziedojumus Jēzum, kurš atdeva savu dzīvību par viņiem. [...] Viņiem vajadzētu mācīt, ka nauda, ko viņi nopelna, nepieder viņiem, lai to tērētu tā, kā viņu nepieredzējušais prāts varētu gribēt, bet tā jāizlieto saprātīgi un jādod misijas darbam. Viņiem nevajadzētu būt apmierinātiem, ņemot naudu no tēva un mātes un liekot to ziedojumu traukā kā ziedojumu, ja tā nav viņu nopelnītā nauda. Viņiem vajadzētu sev jautāt: «Vai lai es dotu no tā, kas man neko nenozīmē?»⁵

Mūsu bērniem tiek sniegta arī nesaprātīga palīdzība. Tie, kas koledžas laikā strādā, novērtē savas priekšrocības vairāk, nekā tie, kuri tiek apgādāti, jo viņi zina, ko maksā viņu uzturēšana. Mums nav jāuztur savi bērni, līdz viņi kļūst par bezpalīdzīgu nastu.⁶

Vecāki nepareizi uztver savu pienākumu, ja dod naudu jaunajiem, kuri ir fiziski spēcīgi, lai sāktu kādu mācību kursu un kļūtu par Dieva kalpu vai ārstu, pirms nav ieguvuši pieredzi [388] kādā lietderīgā, no-gurdinošā darbā.⁷

[341] **Iedrošinet bērnus pašiem pelnīt naudu.** Daudziem bērniem, kuri dzīvo ārpus pilsētas, ir pieejams neliels zemes gabals, kur viņi var mācīties dārzkopību. Viņiem var mācīt, kā to padarīt par naudas iegūšanas līdzekli, ko nodot Dieva lietai. Šajā darbā var iesaistīties gan zēni, gan meitenes. Ja viņi tiks pareizi pamācīti, viņi sapratīs naudas vērtību un ko nozīmē taupīt. Bērniem var ne tikai ziedot naudu misijas mērķiem, bet arī iegādāties sev drēbes. Viņus vajadzētu iedrošināt to darīt.⁸

Neļaujiet izlietot naudu neapdomīgi. Ak, cik daudz naudas mēs izšķiežam par nevajadzīgiem priekšmetiem, kruzuliem un maskuballes tērpiem, konfektēm un citām lietām, kas mums nav vajadzīgas! Vecāki, māciet saviem bērniem, ka ir nepareizi lietot Dieva naudu, lai izpatiktu sev. [...] Iedrošinet viņus iekrāt centus, kad vien tas ir iespējams, lai to izmantotu misijas darbā. Viņi gūs

⁵Vēstule 11, 1888.

⁶Vēstule 50, 1895.

⁷Vēstule 103, 1900.

⁸Vēstule 356, 1907.

bagātīgu pieredzi, praktizējot pašreiz-liedzību, un tas atturēs viņus no nesātības ieradumiem.⁹

Bērni var mācīties parādīt savu mīlestību uz Kristu, atsakoties no sev nevajadzīgiem sīkumiem, kurus iegādājoties no viņu rokām izslīd daudz naudas. Šo darbu vajadzētu darīt katrā ģimenē. Tas prasa taktiskumu un pareizu pieeju, bet tā būs vislabākā audzināšana, ko bērni var saņemt. Ja visi mazie bērni pienestu savus ziedojumus Kungam, viņu dāvanas būtu kā mazi strautiņi, kas visi kopā ietecētu upē.¹⁰

Turiet nelielu naudas kastīti virs kamīna vai kādā citā vietā, kur to var redzēt un kur bērni var ielikt savus ziedojumus Kungam. Tā viņi tiks audzināti Dievam.¹¹

[389] Māciet bērnus maksāt desmito un ziedot. Kungs ne tikai prasa desmito kā savu daļu, bet Viņš mums pastāsta, kā to vajadzētu Viņam atlikt. Viņš saka: «Pagodini Kungu no savas mantas, no savas ražas pirmajiem augļiem.» (Sak. 3:9) Tur nav teikts, ka mums ir jātērē savi līdzekļi savām vajadzībām un tikai pēc tam atlikums jānes Kungam, pat ja tā būtu godīga desmitā daļa. Lai Dieva daļa tiek atlikta vispirms. Norādījumi, ko Svētais Gars deva ar apustuļa Pāvila starpniecību attiecībā uz dāvanām, atklāj principu, kas attiecas uz desmito tiesu. «Ikkatras nedēļas pirmajā dienā ikviens no saviem iekrājumiem lai noliek tik, cik viņš var atļauties, lai vākšana nenotiktu tad, kad es ieradīšos.» (1. Kor. 16:2) Tas attiecas gan uz vecākiem, gan bērniem.¹²

[342]

Kļūda, ko reizēm pieļauj bagāti tēvi. Apstākļiem, kādos bērns tiek nolikts, bieži vien ir pat lielāka ietekme nekā vecāku paraugam. Ir bagāti cilvēki, kas gaida, ka viņu bērni būs tādi paši, kādi viņi bija jaunībā, un kas sūdzas par laikmeta izvirtību, ja viņi tādi nav. Viņiem nav tiesību gaidīt to no saviem bērniem, ja vien viņi nenoliek tos tādos apstākļos, kas ir līdzīgi tiem, kuros dzīvoja viņi. Jaunībā viņus spieda trūkums, un viņiem bija jāstrādā čakli un neatlaidīgi. Viņu raksturus veidoja smagā trūkuma skola. Viņi bija spiesti būt pieticīgi savās vajadzībās, aktīvi darbā, vienkārši gaumē. Viņiem

⁹The Youth's Instructor, November 1, 1904.

¹⁰The Review and Herald, December 25, 1900.

¹¹Manuskripts 128, 1901.

¹²The Review and Herald, November 10, 1896.

bija jāliek lietā savas spējas, lai strādātu un nopelnītu ēdienu un apģērbu. Viņiem bija jāmācās taupīt.

Tēvi strādā, lai noliktu savus bērnus turīgos apstākļos, nevis tur, no kurienes viņi paši ir sākuši. Tā ir vispārēja kļūda. Ja mūsdienu bērniem būtu jāmācās tajā pašā skolā, kurā mācījušies viņu tēvi, viņi kļūtu tik noderīgi, kādi ir viņi. Tēvi [390] ir mainījuši savu bērnu apstākļus. Trū-kums ir bijis tēva skolotājs, bet dēls dzīvo līdzekļu pārbagātībā. Visas viņa vēlmes tiek izpildītas. Viņa tēva raksturs tika veidots smagā taupības disciplīnā, tika novērtēts katrs mazākais sīkums. Viņa dēla ieradumus un apstākļus veidos nevis apstākļi, kādi pastāvēja kādreiz, bet šī brīža situācija - vieglums un izdabāšana. [..] Ja visapkārt ir izšķērdība, kā gan tā var tikt liegta viņam? ¹³

Vecāku vislabākais mantojums bērniem. Vislabākais mantojums, ko vecāki var atstāt saviem bērniem, ir zināšanas, kā darīt lietderīgu darbu, un tādas dzīves paraugs, ko raksturo nesavtīga labdarība. Ar tādu dzīvi viņi parāda naudas patieso vērtību, ka tā var tikt vērtēta, ti-kai ņemot vērā labumu, ko tā var paveikt, nodrošinot viņu pašu un citu vajadzības un virzot uz priekšu Dieva darbu. ¹⁴

¹³Manuskripts 58, 1899.

¹⁴Liecības draudzei 3, 399.

64. Nodaļa—Godīgums Darba Jautājumos

[343]

[344]

[391] **Bībele - grāmata, kur smelties uzņēmējdarbības principi.** Bībele sagatavo cilvēkus visām likumīgajām uzņēmējdarbības nozarēm. Tās principi - čaklums, godīgums, saimnieciskums, sātība un šķīstums - ir patiesas veiksmes noslēpumi. Šie principi ir atklāti Sakāmvrādu grāmatā, kas ir praktiskas gudrības mantnīca. Kur gan tirgotājs, amatnieks, vadītājs jebkurā darba jomā sev un saviem darbiniekiem var atrast labākas gudrības par tām, kas ir atrodamas šajos gudrā vīra vārdos: «Palūk, vīrs, darbā prasmīgs, ķēniņiem viņš kalpos, nelgām viņš nekalpos.» (Sak. 22:29) «Pūliņi - tie allaž uz pārpilnību, runas - tās uz trūkumu.» (Sak. 14:23) «Sliņķis alkst, taču neko nedabū, bet veicīgais - tas sāts.» (Sak. 13:4) «Tempējs un rīma tiks nabagi, snauds tos skrandās ietērps.» (Sak. 23:21) Cik daudzi cilvēki nebūtu piedzīvojuši finansiālas neveiksmes un sagraves, ja būtu ņēmuši vērā brīdinājumus, kas ir tik bieži atkārtoti un uzsvērti Rakstos:

«Uzticīgam papildnam svētības - kas dzenas tik pēc bagātības, netiks attaisnots.» (Sak. 28:20) «Kam žigla manta, tam rūk, kas ar roku uzlasa, tam aug.» (Sak. 13:11) «Ar melu mēli mantu gūt - tik zudīga dvesma - tie meklē nāvi.» (Sak. 21:6) «Kas aizņemas, paliek devējam kalps.» (Sak. 22:7) «Tas putēt putēs, kas galvo par svešu, tas nemēdz aizbilst, tas staigās drošs.» (Sak. 11:15) ¹

[345]

[392] Astotais bauslis nosoda [...] zagšanu un laupīšanu. Tas prasa stingru godīgumu vissīkākajos dzīves notikumos. Tas aizliedz blēdīšanos tirdzniecībā un prasa taisnīgu parādu un algu maksāšanu. ²

Negodīgums samaitā prātu un raksturu. Viņš [tas, kurš melo vai krāpj] zaudē pats savu cieņu. Viņš var arī neapzināties, ka Dievs viņu redz un pazīst katru viņa darījumu, ka svētie eņģeļi sver viņa motīvus un ieklausās viņa vārdos un ka viņa atalgojums būs atbilstošs viņa darbiem. Ja būtu iespējams noslēpt viņa ne-

¹ Audzināšana, 135, 136.

² Sentēvi un pravieši, 309.

pareizo rīcību no cilvēku un Dieva acīm, fakts, ka viņš pats to zina, ir graužošs viņa prātam un raksturam. Kaut kas, kas ir vienreiz izdarīts, nenosaka raksturu, bet tas salauž barjeras, un nākamie kārdinājumi tiek pieņemti daudz labprātīgāk, līdz biznesā izveidojas negodīguma un melošanas ieradums un cilvēkam nevar uzticēties.³

Ja pret līdzcilvēkiem atļaujamies sīku negodīgumu vai lielākas blē-dības, tad tā mēs izturēsimies arī pret Dievu. Cilvēks, kurš neatlaidīgi iet negodīguma virzienā, īsteno savus principus, kamēr piekrāps pats savu dvēseli un zaudēs Debesis un mūžīgo dzīvību. Viņi upurēs godu un reliģiju sīku laicīgu priekštiesību dēļ.⁴

Izvairieties no parādiem. Daudzas ģimenes ir trūcīgas, jo ir iztērējušas naudu, tiklīdz to ir saņēmušas.⁵

Jums ir jāsaprot, ka cilvēks nedrīkst vadīt savu dzīvi tā, ka kļūst par parādniķu. [..]Ja cilvēks iekļūst parādos, viņš iekritis vienā no tīkliem, ko sātans izliek dvēselēm. [..]

Jebkādam nolūkam izlietota nauda, kas vēl nav nopelnīta, [393] ir slazds.⁶

[346] **Padoms kādam, kas dzīvoja pāri saviem līdzekļiem.** Tu nedrīksti nonākt finansiālās grūtībās, jo fakts, ka esi parādā, vājina tavu ģimeni un atņem tev drosmi. Pat doma par to padara tevi gandrīz mežonīgu. Tev ir jāsamazina savi izdevumi un jācenšas aizstāt šo trūkumu savā raksturā. Tu vari un tev vajadzētu apņēmīgi papulēties, lai kontrolētu savu tieksmi tērēt vairāk līdzekļu, nekā nopelni.⁷

Dieva lieta var saņemt pārmetumus. Pasaulei ir tiesības gaidīt stingru godīgumu no tiem, kas sevi sauc par Bībeles kristiešiem. Ja viens no mūsu ļaudīm ir nevērīgs pret godīgu maksāšanu, mēs visi esam briesmās tikt uzskatīti par neuzticamiem.⁸

Tiem, kas pretendē uz dievišķumu, vajadzētu izrotāt mācību, ko viņi apliecina, un nedot patiesībai iespēju tikt nonievātai viņu nepārdomātās rīcības dēļ. «Nepalieciet nevienam neko parādā,» saka apustulis.⁹

³Liecības draudzei 5, 396.

⁴The Review and Herald, September 18, 1888

⁵Counsels on Stewardship, 269.

⁶Vēstule 6 3, 1997.

⁷Vēstule 4 8, 1888.

⁸Liecības draudzei 5, 179.

⁹Turpat, 5:181, 182.

Padoms kādam, kurš ir parādā. Apņemies nekad vairs nenonākt parādos. Aizliedz sev tūkstošiem lietu, nevis nonāc parādā. Tas ir bijis tavas dzīves lāsts - nonākt parādā. Izvairies no tā kā no bakām.

Noslēdz svinīgu derību ar Dievu, ka ar Viņa svētību maksāsi savus parādus, un tad neesi nevienam neko parādā, pat ja tev jādzīvo no auzu putras un maizes. Ir tik viegli uzklāt galdu, iztērējot divdesmit piecus centus dažādām piedevām. Rūpējies par centiem, un dolāri paši par sevi parūpēsies. Grasis tur un grasis šur, kas tiek iztērēts šim un tam, drīz pārvēršas par dolāru. Aizliedz sev vismaz tik ilgi, kamēr esi parādā. [...] Nesvārsties, nekļūsti mazdūšīgs un nenovērsies. Ierobežo savas tieksmes, savu izdabāšanu ēstkārei, ietaupi centus un maksā parādus. [394] Atbrīvojies no tiem, cik vien ātri iespējams. Kad atkal būsi brīvs cilvēks, nebūdamis nevienam parādā, būsi ieguvis šo lielo uzvaru. ¹⁰

Parādi iecietību pret neveiksmīgiem parādniekiem. Ja kāds ir parādā un patiešām nespēj izpildīt savus pienākumus, viņam nevajadzētu spiest darīt to, kas ir pāri viņa spēkiem. Viņam vajadzētu dot iespēju atbrīvoties no saviem parādiem un nenolikt viņu stāvoklī, kur viņš ir pilnībā nespējīgs pats kļūt brīvs no parādiem. Lai gan šādu rīcību var uzskatīt par taisnīgu, tā nav žēlastība un mīlestība uz Dievu. ¹¹

[347]

Galēju pozīciju briesmas. Daži nav piesardzīgi un nonāk parādos, no kuriem varēja izvairīties. Citi ir tik piesardzīgi, ka tas izskatās pēc neticības. Izmantojot savā labā apstākļus, mēs reizēm varam ieguldīt

līdzekļus tā, ka tas stiprina un ceļ, un tomēr stingri ievērot pareizus principus. ¹²

¹⁰Counsels on Stewardship, 257.

¹¹Manuskripts 46, 1900.

¹²Manuskripts 20, 1891

65. Nodaļa—Nodrošinājums Nākotnei

[395]Māju īpašumi un iekrājumi pret izšķērdīgiem ieradumiem. Brālis un māsa B nav apguvuši taupības mācību. [...] Viņi gribētu izlietot visu, kas nonāk viņu rokās, lai arī cik daudz tas būtu. Viņi labprāt bauda dzīvi, kamēr viss notiek, un tad, kad viņus piemeklē grūtības, viņi ir pilnībā nesagatavoti. [...] Ja brālis un māsa B būtu taupīgi vadītāji, aizlie-dzot sev, viņiem jau tagad būtu pašiem sava māja un arī līdzekļi grūtam brīdim, bet viņi netaupa tā, kā to darījuši citi, no kā viņi reizēm ir bijuši atkarīgi. Ja viņi ir nevērīgi mācīties šīs mācības, viņu raksturi netiks at-rasti pilnīgi Dieva dienā.¹

Šis padoms tev var palīdzēt. Tu esi darbojies uzņēmējdarbībā un reizēm saņēmi lielu summu uzreiz, bet, nopelnījis naudu, tu nemācījies taupīt un nedomāji par laiku, kad līdzekļus nevarēs tik viegli iegūt, un iztērēji to daudzām iedomātām vajadzībām. Ja jūs ar sievu būtu sapratuši, ka Dievs jums uzlicis pienākumu aizliegties - izdabāt savām iegribām un vēlmēm - un sagādāt nodrošinājumu nākotnei, tad tagad jums būtu prasmes un jūsu ģimene varētu baudīt visas dzīves ērtības. Jums ir mācība, kas jāapgūst. [..] Tā ir - iztikt ar mazumu ilgāku laiku.²

[349] Ģimenei, kurai vajadzētu uzkrāt sistemātiski. Jums šodien varētu būt lieli līdzekļi, ko izmantot neatliekamas vajadzības gadījumā, lai [396]palīdzētu Dieva lietai, ja jūs būtu taupījuši tā, kā to vajadzēja darīt. Katru nedēļu daļu no jūsu algas vajadzētu atlikt un nekādā gadījumā to nevajadzētu tērēt, ja vien nerodas patiesa vajadzība. Vai arī to vajadzētu atdot atpakaļ Devējam - ziedojumos Dievam. [..]

Līdzekļi, ko esat nopelnījuši, nav izlietoti gudri un taupīgi, atstājot kādu daļu gadījumam, ja nonākat slimībā un jūsu ģimenei tiek

¹Liecības draudzei 3, 30, 31.

²Liecības draudzei 2, 432, 433.

atņemt līdzekļi, kurus sagādājat tās uzturēšanai. Jūsu ģimenei vajadzētu kaut ko, uz ko paļauties, ja tā nonāk grūtos apstākļos.³

Padoms kādai ģimenei attiecībā uz iekrājumiem. Katru nedēļu jums vajadzētu nolikt kādā drošā vietā piecus vai desmit dolārus, ko neizlietot citādi, kā vien slimības gadījumā. Ar taupību jūs varētu noguldīt arī kaut ko uz procentiem. Pēc tam kad būsit samaksājuši parādus, ar gudru vadību varēsiet kaut ko ietaupīt.⁴

Es pazinu kādu ģimeni, kas saņēma divdesmit dolārus nedēļā un izlietoja tos līdz pēdējam centam, kamēr cita tikpat liela ģimene, kas arī saņēma divdesmit dolārus nedēļā, atlika vienu vai divus dolārus nedēļā, un viņi to spēja izdarīt tāpēc, ka atturējās no tādu lietu pirkšanas, kas šķiet nepieciešamas, bet bez kurām var iztikt.⁵

Apdrošiniet īpašumu ar pareizu testamentu. Tie, kuri ir uzticīgi Kunga līdzekļu pārvaldnieki, zinās, kāds ir viņu finansiālais stāvoklis un, līdzīgi gudriem vīriem, būs sagatavoti jebkurai ārkārtas situācijai. Ja viņu pārbaudes laiks pēkšņi beigtos, viņi neradīs lielu apjukumu tiem, kas būs aicināti kārtot viņu īpašumu jautājumus.

Daudzi nav domājuši par savu testamentu, kamēr ir šķietami veseli, bet mūsu brāļiem vajadzētu būt piesardzīgiem šajā ziņā. Viņiem vajadzētu zināt savu finansiālo stāvokli un nevajadzētu pieļaut, ka darījumu jautājumos valda neskaidrība. Viņiem [397] vajadzētu savu īpašumu sakārtot tā, ka var aiziet jebkurā laikā.

[350]

Testamentus vajadzētu sagatavot saskaņā ar likumiem. Pēc to saga-tavošanas tie var palikt gadiem, un nevienam nekaitēs, ja laiku pa laikam tiks veikti ziedojumi atkarībā no Dieva darba vajadzībām. Nāve, brāļi, nepienāks vienu dienu agrāk tikai tāpēc, ka būsit uzrakstījuši testamentu. Novēlot savu īpašumu radniekiem, pielūkojiet, ka neaizmirstat Dieva lietu. Jūs esat Viņa kalpi, kas pārvalda Viņa īpašumu, tāpēc Viņa prasībām vajadzētu būt pirmajā vietā. Jūsu sievām un bērniem, protams, nevajadzētu palikt bez atbalsta. Viņus vajadzētu nodrošināt, ja viņi ir grūtībās, bet nerakstiet savā testamentā garu sarakstu ar radniekiem, kuri nedzīvo trūkumā, tikai tāpēc, ka tā ir pieņemts.⁶

³Vēstule 5, 1877.

⁴Nepavairota vēstule 4 9, 1884.

⁵Vēstule 1 5 6, 1901.

⁶Liecības draudzei 4, 482.

Atcerieties Dieva lietu, kamēr dzīvojat. Lai neviens nedomā, ka viņš piepilda Kristus prātu, uzkrājot īpašumus dzīvē un uz nāves gultas novēlot daļu no tiem kādam labdarības mērķim.⁷

Daži savtīgi patur līdzekļus, kamēr ir dzīvi, domājot, ka varēs samaksāt par savu nevērību, pieminot Dieva lietu testamentā. Tomēr pat ne puse no šādā veidā novēlētiem līdzekļiem neaizsniedz tiem paredzēto mērķi. Brāļi un māsas, noguldiēt Debesu bankā paši un nenododiet savu pārvaldniecību kādam citam.⁸

Namturība, kas nodota bērniem, bieži nav saprātīga. Vecākiem vajadzētu būties uzticēt bērniem līdzekļus, kurus Dievs ir ielicis viņu rokās, ja vien viņiem nav visdrošāko pierādījumu, ka bērniem ir lielāka interese, mīlestība un [398] ziedošanās Dieva lietai nekā viņiem pašiem un ka tie būs nopietnāki un dedzīgāki, virzot uz priekšu Dieva darbu, un daudz devīgāki, lai attīstītu dažādos projektus, kas ar to ir saistīti un kas sauc pēc līdzekļiem. Tomēr daudzi nodod savus līdzekļus bērnu rokās, tā uzliekot viņiem atbildību par savu namturību, jo uz to mudina sātans. Sātans darbojas veidā, kas atbilst viņa mērķiem, un attur no Dieva lietas līdzekļus, kas tai ir vajadzīgi, lai tā varētu tikt bagātīgi uzturēta.⁹

[351]

Uzkrātas bagātības lāsts. Tie, kas iegūst bagātību, lai to uzkrātu, atstāj saviem bērniem bagātības lāstu. Tas ir grēks, briesmīgs dvēseli iznīcinošs grēks, ja mātes un tēvi tā rīkojas, un šo grēku manto viņu pēcnācēji. Bērni bieži vien iztērē savus līdzekļus muļķīgās greznībās un nevaldāmā dzīvē, līdz kļūst par ubagiem. Viņi nezina, kāda vērtība ir mantojumam, ko viņi ir izšķieduši. Ja tēvi un mātes būtu rādījuši pareizu paraugu, nevis uzkrājot, bet daloties savā bagātībā, viņi būtu uzkrājuši mantu Debesīs un saņēmuši atpakaļ mieru un laimi jau šajā pasaulē un mūžīgās bagātības nākotnes dzīvē.¹⁰

⁷The Review and Herald, February 27, 1894.

⁸The Review and Herald, October 12, 1886.

⁹Liecības draudzei 2, 655.

¹⁰Vēstule 2 0, 1897.

14. Daļa—Sargājiet Durvis Uz Dvēseli

[352]

[353]

66. Nodaļa—Durvis, Kas Mums Jāsargā

[401] Kāpēc Dievs mums ir devis acis, ausis un runas dāvanas? Dievs ir devis cilvēkiem acis, lai viņi redzētu brīnišķīgās lietas, kas ra-dušās no Viņa likuma. Viņš ir devis dzirdīgas ausis, lai cilvēki dzirdētu Viņa vēsti, ko runā dzīvs sludinātājs. Viņš ir devis runas dāvanu, lai tie atklātu Kristu kā grēkus piedodošu Glābēju. Cilvēks ar sirdi tic taisnībai un ar muti apliecina glābšanu.¹

Kā sātans gūst pieeju dvēselei. Visiem ir jāsargā savas maņas, lai sātans negūtu uzvaru pār viņiem, jo tās ir durvis uz dvēseli.²

Jums būs jāklūst par uzticīgu sargu savām acīm, ausīm un visām maņām, ja gribat kontrolēt savu prātu un neļaut tukšām, samaitātām domām aptraipīt dvēseli. Tikai žēlastības spēkā var paveikt vēlamo darbu.³

Sātans un viņa eņģeļi ir aizņēmti, radot paralizējošu maņu stāvokli, lai brīdinājumi un rājieni netiktu sadzirdēti vai arī, ja tie ir sadzirdēti, lai sirds netiktu ietekmēta un neizmainītu dzīvi.⁴

Mani brāļi, Dievs aicina jūs kā savus sekotājus staigāt gaismā. Jums ir jābūt modriem. Mūsu vidū ir grēks, un tas netiek uzskatīts par pārāk grēcīgu. Daudzu cilvēku maņas ir notrulinājusi izdabāšana ēstkārei un tuvās attiecības ar grēku. Mums ir jāiet uz priekšu tuvāk Debesīm.⁵

Sātana stratēģija ir notrulināt maņas. Sātana darbs ir [402] vadīt cilvēkus tā, lai viņi ignorētu Dievu, un saistīt un pārņemt prātu, ka viņu domās nav Dieva. Izglītība, ko viņi ir ieguvuši, ir tāda rakstura, kas ap-tumšo prātu un aizēno patieso gaismu. Sātans nevēlas, lai cilvēkiem ir zināšanas par Dievu, un viņš ļoti priecājas, ja tam izdodas ar dažādām spēlēm un teatrāliem uzvedumiem

¹Vēstule 21, 1899.

²Liecības draudzei 3, 507.

³Liecības draudzei 2, 561.

⁴Turpat, 5:493.

⁵Turpat, 3:476.

notrulināt jauno cilvēku maņas, ka viņi aiziet bojā, lai gan visapkārt spīd gaisma.⁶

Sātans nevar ienākt mūsu prātā bez mūsu piekrišanas. Mums vajadzētu atklāt cilvēkiem faktu, ka Dievs ir parūpējies, lai mēs netiktu kārdināti vairāk, nekā spējam panest, un ka katrā kārdinājumā Viņš ir sagatavojis ceļu izbēgšanai. Ja dzīvojam pilnīgi Dievam, mums neva-jadzētu ļaut prātam nodoties savtīgai iztēlei. Ja vien būs kāds veids, kā sātans var piekļūt mūsu prātam, viņš sēs nezāles un liks tām augt, kamēr tās nomāks bagātīgo ražu. Sātans nekad negūs virsroku pār mūsu domām, vārdiem un darbiem, ja vien brīvprātīgi neatvērsim durvis un neaicināsim viņu ienākt. Tad viņš ienāks un, iznīcinot visu labo sēklu, kas ir sēta sirdī, padarīs patiesību neietekmīgu.⁷

Aizveriet visas durvis kārdinātājam. Visiem, kuri piesauc Kristus vārdu, ir jābūt modriem, jālūdz un jāsargā dvēseles durvis, jo sātans strādā, lai samaitātu un iznīcinātu, ja viņam tiks dota vismazākā iespēja.⁸

Nav droši domās kavēties pie priekšrocībām, ko varētu iegūt, pakļaujoties sātana ierosinājumiem. Grēks nozīmē kaunu un negodu katrai dvēselei, kas tajā iesaistās; bet tas atņem redzi un pievil, un tas mūs vilinās ar glaimojošu atklāšanos. Ja nostājamies uz sātana zemes, mēs nevaram būt droši, [403] ka tiksim pasargāti no viņa spēka. Cik tālu tas ir atkarīgs no mums, mums vajadzētu aizvērt visas durvis, pa kurām kārdinātājs var mums piekļūt.⁹

Kurš gan kārdināšanas brīdī var aptvert šausmīgās sekas, kas rodas no viena nepareiza un pārsteidzīga soļa! Mūsu vienīgā drošība ir pakļauties Dieva žēlastībai ik brīdī un nezaudēt savu garīgo redzi, lai nesauktu ļaunu par labu un labu par ļaunu. Bez vilcināšanās vai strīdiem mums vajadzētu aizvērt un sargāt dvēseles durvis pret ļaunu.¹⁰

Ikvienam kristietim vajadzētu pastāvīgi būt sardzē, modri sargājot visas dvēseles durvis, pa kurām sātans varētu tuvoties. Kristietim ir jālūdz pēc dievišķas palīdzības un vienlaikus apņēmīgi jāpretojas katrai tieksmei grēkot. Ar drosmi, ar ticību un ar neat-

⁶The Review and Herald, March 13, 1900.

⁷The Review and Herald, July 11, 1893.

⁸Liecības draudzei 3, 476.

⁹Domas no svētību kalna, 118.

¹⁰Liecības draudzei 3, 324.

laidīgām pūlēm viņš var uzvarēt, bet viņam jāatceras, ka, lai gūtu uzvaru, Kristum ir jāamājo viņā un viņam Kristū. ¹¹

Izvairieties lasīt, skatīties un klausīties ļaunu. Apustulis [Pēteris] centās mācīt ticīgajiem, cik svarīgi ir atturēt prātu no klejošanas pa aizliegtām tēmām vai enerģijas tērēšanas mazsvarīgiem jautājumiem. Tiem, kuri negrib krist par laupījumu sātana līdzekļiem, ir rūpīgi jāšargā dvēseles durvis. Viņiem ir jāizvairās lasīt, skatīties vai klausīties to, kas ierosina nešķīstas domas. Prāts nedrīkst brīvi kavēties pie ikviena jautājuma, ko var ierosināt ienaidnieks. Sirds ir rūpīgi jāšargā, vai arī ļaunais ārpusē pamodinās ļauno iekšā, un dvēsele klejos tumsā. ¹²

Ir jādara viss, ko vien varam, lai noliktu sevi un savus bērņus tur, kur mums nebūtu jāskata nekrietnība, kas tiek praktizēta [404] pasaulē. Mums vajadzētu rūpīgi sargāt savu redzi un dzirdi, lai šīs šausmīgās lietas neienāktu mūsu prātos. Kad saņemam dienas avīzi, man gribas to paslēpt, lai muļķīgās un jutekliskās lietas tajā neredzētu. Šķiet, ka daudz ko no tā, kas lasāms avīzēs, ir ierosinājis publicēt ienaidnieks. Viss grēcīgais, ko vien var atrast, ir redzams un stāv kails pasaules priekšā. ¹³

[357] Tiem, kuri grib iegūt gudrību, kas ir no Dieva, ir jāklūst muļķiem šī laikmeta grēcīgajās zināšanās, lai būtu gudri. Viņiem vajadzētu aizvērt acis, lai neredzētu un nemācītos ļaunu. Viņiem vajadzētu aizvērt ausis, lai nedzirdētu to, kas ir ļauns, un neiegūtu zināšanas, kas aptraipīs viņu domu un darbu šķīstumu. Viņiem vajadzētu sargāt savas mēles, lai neizteiktu samaitātus vārdus un viņu mutē nevarētu atrast vainu. ¹⁴

Durvju atvēršana vājina pretošanās spējas. Nepārbaudiet, cik tuvu jūs varat pieiet aizas malai un neiekrist tajā. Izvairieties no katras tuvošanās briesmām. Ar dvēseles interesēm nedrīkst jokot. Jūsu kapitāls ir jūsu raksturs. Sargājiet to kā zelta dārgumu. Morāla šķīstība, pašcieņa, spēks pretoties ir cieši un pastāvīgi jāšargā. Nedrīkst būt nekādu atkāpju no atturības. Viena tuvības

¹¹Turpat, 5:47.

¹²Apustuļu darbi, 518, 519

¹³Notebook Leaflets from the Elmshaven Library, Education, Volume 1 (1845).

¹⁴A Solemn Appeal, 76.

parādīšana, viena neapdomība var pakļaut riskam dvēseli, atverot durvis kārdinājumiem, un pretošanās spēks kļūs vājāks. ¹⁵

Sātans grib aizēnot nākotnes godību. Sātans pastāvīgi darbojas, lai aizēnotu nākotnes pasaules godību un piesaistītu visu uzmanību šīs zemes lietām. Viņš ir centies visu [405] sakārtot tā, ka mūsu domas, rūpes un darbs būtu stipri saistīts ar laicīgām lietām un mēs neredzētu un nesaprastu mūžīgās realitātes vērtību. Pasaulei un tās rūpēm ir atvēlēta pārāk liela vieta, bet Jēzum un Debesu lietām ir pārāk maza daļa mūsu domās un jūtās. Mums vajadzētu godīgi pildīt visus ikdienas dzīves pie-nākumus, bet svarīgi ir arī pāri visam izkopt svētas pieķeršanās jūtas mūsu Kungam Jēzum Kristum. ¹⁶

Debesu eņģeļi mums palīdzēs. Mums vienmēr vajadzētu atcerēties, ka gan labie, gan ļaunie neredzami eņģeļi darbojas, lai pārņemtu kontroli pār mūsu prātu. Tie darbojas ar neredzamu, tomēr ietekmīgu spēku. Labie eņģeļi ir kalpojoši gari, kas izplata Debesu ietekmi uz sirdi un prātu, kamēr lielais dvēseles ienaidnieks velns un viņa eņģeļi pastāvīgi strādā, lai panāktu mūsu iznīcību. [..]

Lai gan mums vajadzētu skaidri apzināties, ka esam pakļauti neredzamu un neredzētu ienaidnieku uzbrukumiem, mums jābūt arī drošiem, ka tie nevar mums kaitēt bez mūsu piekrišanas. ¹⁷

¹⁵Medical Ministry, 143.

¹⁶The Review and Herald, January 7, 1890.

¹⁷The Review and Herald, July 19, 1887.

[358]

67. Nodaļa—Vilinoši Skati Un Skanas

[359]

[406] **Ap mums ir ļauni skati un skaņas.** Šis ir iemesls jums stipri parūpēties par saviem bērniem, kuriem ir jāsastopas ar kārdinājumiem uz katra soļa. Viņiem nav iespējams izvairīties no ļaunu biedru sabiedrības. Viņi redzēs skatus, dzirdēs skaņas un būs pakļauti ietekmēm, kas ir demoralizējošas un kas nemanāmi, bet noteikti sabojās sirdi un izkropļos raksturu. ¹

Visiem ir jānocietinās pret kārdinājumiem. Kristīgās mājās ir jāuzceļ nocietinājums pret kārdinājumiem. Sātans izmanto visus līdzekļus, lai popularizētu noziegumus un degradējošu ļaunumu. Mēs nevaram staigāt pa pilsētu ielām un neredzēt ar mirgojošiem uzrakstiem par noziegumiem, kas atklāti romānos vai izspēlēti teātros. Prāts tiek audzināts labi pārzināt grēku. Ar zemisko un nekrietno cilvēku rīcību ļaudis iepazīstina dienas laikraksti, un viss, kas var pamodināt kaislības, atklāts aizraujošos stāstos. ²

Daži vecāki ir tik vienaldzīgi un bezrūpīgi un domā, ka nav nekādas nozīmes, vai viņu bērni apmeklē draudzes skolu vai laicīgo skolu. «Mēs esam pasaulē,» viņi saka, «un mēs nevaram no tās izklūt.» Tomēr, vecāki, mēs varam paiet pietiekami tālu no pasaules, ja to vēlamies. Mēs varam izvairīties redzēt ļaunumu, kas tik ātri vairojas šajās pēdējās dienās. Mēs varam [407] izvairīties dzirdēt par daudzajiem noziegumiem un netikumīgu rīcību, kas pastāv. ³

[360] **Sējiet nelikumību, pļausit noziegumu ražu.** Daudzi no mūsdienās populārajiem dienas izdevumiem ir pilni ar sensacionāliem stāstiem, kas audzina mūsu jauniešus ļaunumā un vada viņus pa bojāejas ceļu. Tie, kas vēl ir tikai bērni, ir jau veci zināšanās par noziegumiem. Pasakas, ko viņi lasa, mudina viņus uz ļaunu. Viņi iztēlē izspēlē attēloto rīcību, kamēr tiek pamodināta viņu godkāre un viņi grib pamēģināt, kādu noziegumu viņi var izdarīt un izvairīties no soda.

¹Pacific Health Journal, June, 1890.

²Bible Echo, October 15, 1894, par.4.

³Notebook Leaflets from the Elmshaven Library, Education, Volume 1 (1845).

Rosīgajiem bērnu un jauniešu prātiem ainas, kas atklātas iedomātā nākotnes atklāsmē, ir realitāte. Apraksti par revolūcijām un dažādiem notikumiem, kas lauž likuma un pašsavaldīšanās barjeras, savaldzina daudzus. Viņi tiek vadīti izdarīt pat vēl ļaunākus noziegumus, ja iespējams, nekā attēlo šie sensacionālie rakstnieki. Šādas ietekmes dēļ sabiedrība kļūst amorāla. Plaši tiek izkaisītas nelikumības sēklas. Nevienam nav jābrīnās, ka sekas ir noziegumi.

4

Populāras mūzikas vilinājums. Es jūtos satraukta, redzot visapkārt, cik vieglprātīgi ir jauni vīrieši un sievietes, kas apliecina ticību pa-tiesībai. Šķiet, ka Dievs nav viņu domās. Viņu prāti ir papildīti ar muļķībām. Viņu sarunas ir tukšas, veltīgas runas. Viņi dedzīgi klausās mū-ziku, un sātans zina, kurus orgānus uzbudināt, lai iedvesmotu, saistītu un savaldzinātu prātu tā, ka Kristus kļūst nevēlams. Garīgās dvēseles ilgas pēc dievišķām zināšanām, pēc izaugsmes žēlastībā pazūd.

Man rādīja, ka jauniešiem ir jāieņem augstāks stāvoklis un jāpadara Dieva Vārds par savu padomdevēju un vadoni. Uz jauniešiem gulstas svinīga atbildība, pret kuru viņi izturas vieglprātīgi. [408] Mūzikas ie-nākšana mājās, tā vietā, lai pamudinātu uz svētumu un garīgumu, ir kļuvusi par līdzekli, lai novērstu prātu no patiesības. Vieglprātīga mūzika un populārie mūzikas ieraksti, šķiet, atbilst viņu gaumei. Mūzikas instrumenti ir paņēmuši laiku, ko vajadzēja pavadīt lūgšanās. Mūzika, ja tā netiek ļaunprātīgi izmantota, ir liela svētība, bet, ja to izmanto nepareizi, ir šausmīgs lāsts. Tā uzbudina, bet nepiešķir to spēku un drosmi, ko kristietis var atrast tikai pie žēlastības troņa, pazemīgi nesot savas vajadzības un ar asarām izlūdzoties Debesu spēku, lai būtu stiprināts pret ļaunā spēcīgajiem kārdinājumiem. Sātans vada jauniešus gūstā. Ak, ko es varu teikt, lai salauztu šo apmātības spēku! Viņš ir prasmīgs savaldzinātājs, vilinot viņus pretī bojāejai.⁵

[361]

Nešķīstas domas vada pie nešķīstiem darbiem. Šis ir laikmets, kad visur valda samaitātība. Acs kārtība un samaitātas kaislības tiek pamodinātas ar skatīšanos un lasīšanu. Sirdi samaitā iztēle. Prāts atrod prieku, pārdomājot ainas, kas modina zemākās kaislības. Šie

⁴Kristus dziedinošā kalpošana, 444, 445.

⁵Liecības draudzei 1, 496, 497.

ļāunie attēli, kas tiek skatīti ar samaitātu iztēli, sabojā morāli un sagatavo nomal-dinātās, savaldzinātās būtnes ļaut valdīt iekāres pilnām kaislībām. Tad seko grēks un noziegumi, kas pazemina būtnes, kuras veidotas pēc Dieva līdzības, līdz dzīvnieku līmenim, beigās nogremdējot viņus bojāejā.⁶

Es neskatīšos neko, kas ir ļauns. Vecākiem nepārtraukti vajadzē-tu būt modriem, lai bērni nepazustu Dievam. [409] Dāvida svinīgajam solījumam, kas uzrakstīts 101. psalmā, vajadzētu būt visu solījumam, uz ko gulstas atbildība sargāt mājas ietekmes. Dziesminieks paziņo: «Es neņemšos acu priekšā nekādu nelietību! Atkritēju darbus es nīstu - tie nelips pie manis! Viltus būs nost no manis, es ļaunuma nepazīšu! Kas apmēļo slepus savu kaimiņu, tādu es izdeldēšu! Kas nicīgi skatās un augstprātīgs, to es necietīšu! Manas acis skatīs šīs zemes uzticamos, ka tie var mājot ar mani! Kas dzīvo krietni, lai man kalpo! Viltnieks nemitīs manā namā, melkulis nepaliks manu acu priekšā!» (Ps. 101:3-7)⁷

[362] Pasaki stingri: «Es nepavadīšu dārgos mirkļus, lasot to, kas man nenāks par labu un kas tikai padarīs mani nederīgu kalpošanai citiem. Es ziedošu savu laiku un savas domas, lai kļūtu derīgs kalpošanai Dievam. Es aizvēršu savas acis pret nenožīmīgām un grēcīgām lietām. Manas ausis pieder Kungam, un es neklausīšos viltīgajā ienaidnieka spriedumā. Mana balss nekādā veidā netiks pakļauta gribai, kas neatrodas Dieva Gara ietekmē. Mans ķermenis ir Svētā Gara templis, un visiem manas būtnes spēkiem ir jātiek vēltītiem vērtīgām nodarbēm.»⁸

⁶Liecības draudzei 2, 410.

⁷Counsels to Teachers, Parents, and Students, 119.

⁸Liecības draudzei 7, 64.

68. Nodaļa—Lasīšana Un Tās Ietekme

[363]

[410] **Barojiet bērna prātu ar piemērotu pārtiku.** Uzņēmīgais un attīstībā esošais bērna prāts ilgojas pēc zināšanām. Vecākiem vajadzētu būt labi informētiem, lai bērnu prātiem varētu dot piemērotu pārtiku. Līdzīgi miesai, arī prāts gūst spēku no uzņemtās pārtikas. To paplašina un paceļ šķīstas un stiprinošas domas, bet sabojā un pazemina laicīgas domas.

Vecāki, jūs esat tie, kas izlemj, vai jūsu bērnu prāti būs aizņemti ar cēlām domām vai ļaunām domām. Jūs nedrīkstat rosīgos prātus atstāt nenodarbinātus, jūs arī nevarat ar sarauktu pieri aizraidīt ļauno. Tikai ieaudzinot pareizos principus, jūs varat izslēgt ļaunās domas. Ja vecāki nesēj patiesības sēklu savu bērnu sirdīs, ienaidnieks sēs nezāles. Labas, saprātīgas pamācības ir vienīgais, kas pasargā no ļaunā uzņemšanas, kas sabojā labās manieres. Patiesība pasargās dvēseli no nebeidzamiem kārdinājumiem, ar kuriem jāsastopas.¹

Vecākiem jākontrolē lasīšanas ieradumi. Daudzi jaunieši dedzīgi lasa grāmatas. Viņi lasa jebko, ko vien var dabūt. Es aicinu šādu bērnu vecākus kontrolēt viņu lasīšanas kāri. Nepieļaujiet, ka uz jūsu galdiem ir avīzes un žurnāli, kuros var atrast mīlas stāstus. To vietā nodrošiniet grāmatas, kas palīdzēs jauniešiem savā rakstura veidošanā ielikt vislabāko materiālu - mīlestību un dievbijību, Kristus atziņu. Iedrošiniet savus bērnus uzkrāt vērtīgas zināšanas, lai ļautu tam, kas ir labs, ieņemt vietu dvēselē un kontrolēt tās spēkus, neatstājot vietu [411] zemiskām domām. Ierobežojiet ilgas lasīt to, kas prātam nav laba pārtika.²

[364]

Vecākiem vajadzētu censties pasargāt mājas no jebkuras sliktas ietekmes. Šajā jautājumā daži vecāki ir daudz jāmācās. Tiem, kas lasa stāstus žurnālos un romānus, es gribētu teikt: «Jūs sējat sēklu, kuras ražu negribēsīt uzglabāt.» No šādas lasīšanas nevar iegūt garīgu spēku. Tā drīzāk iznīcina mīlestību uz šķīsto patiesības

¹Counsels to Teachers, Parents, and Students, 121.

²Turpat, 133.

vārdu. Sātans izmanto romānus un stāstus, lai piepildītu ar nereālām un parastām domām prātu, kam vajadzēja čakli pētīt Dieva Vārdu. Tādējādi tūkstošiem cilvēku tiek laupīts laiks, enerģija un pašdisciplīna, kas nepieciešama dzīves nopietno problēmu risināšanai.³

Bērniem ir vajadzīga tāda lasāmviela, kas sagādā prieku un atpūtu, nenogurdina miesu un neatstāj demoralizējošu ietekmi. Ja viņiem māca mīlēt romantiku un laikrakstu stāstus, pamācošas grāmatas un laikraksti viņiem kļūst garlaicīgi. Lielākā daļa bērnu un jauniešu vēlas lasīt, un, ja lasāmvielu neizvēlēšies vecāki, viņi izvēlēšies paši. Viņi var atrast samai-tājoša rakstura lasāmvielu visur, un drīz viņi to iemīlēs. Bet, ja viņiem būs nodrošināta šķīsta un laba lasāmviela, viņi iemācīsies to novērtēt.⁴

Disciplinējiet un veidojiet garīgo gaumi. Garīgā gaume ir jāveido ar vislielākajām rūpēm. Vecākiem ir agri jāsāk atklāt Raksti strauji augošajiem bērnu prātiem, lai izveidotu pareizus domāšanas ieradumus.

Nevajadzētu taupīt pūles, lai izveidotu pareizus mācīšanās ieradumus. Ja [412] prāts ir noklīdis, atvediet to atpakaļ. Ja intelektuālo un morālo gaumi ir sabojājušas pārspīlētas un satraucošas pasakas un vairs nav vēlmes domāt, ir jāizcīna cīņa, lai iznīcinātu šo ieradumu. Patiku lasīt izgudrotus stāstus vajadzētu izskaust nekavējoties. Ir jānosaka stingri noteikumi, lai noturētu domas pareizajā gultnē.⁵

[365] **Izvairieties izkopt gaumi uz izgudrojumiem.** Ko lai mūsu bērni lasa? Šis ir nopietns jautājums, kas prasa nopietnas atbildes. Mani satrauc, ja redzu sabatu ievērojošās ģimenēs laikrakstus un žurnālus, kas satur stāstus ar turpinājumiem. Tie neatstāj labu ietekmi uz bērnu un jauniešu prātiem. Esmu vērojusi tos, kuriem šādā veidā ir izkopta patika pret izgudrotiem stāstiem. Viņiem ir bijusi priekštiesība klausīties patiesību un iepazīties ar mūsu ticības iemesliem, bet viņi ir pieauguši, neiegūstot patiesu godbijību un praktisku dievbijību.⁶

Izdomātu stāstu lasītāji izdabā ļaunumam, kas iznīcina garīgumu, aizēnojot svēto lappušu skaistumu.⁷

³Turpat, 120, 121.

⁴The Review and Herald, December 11, 1879.

⁵Counsels to Teachers, Parents, and Students, 136.

⁶Turpat, 132.

⁷The Youth's Instructor, October 9, 1902.

Kaitīgu grāmatu izplatība. Pasaule ir pārplūdināta ar grāmatām, kuras drīzāk vajadzēja iznīcināt, nevis izplatīt. Grāmatas par sensacio-nālām tēmām, kas publicētas un izplatītas, lai nopelnītu, jauniešiem nekad nevajadzētu lasīt. Šīm grāmatām ir sātāniska pievilcība.

Stāstu lasīšana ir viens no līdzekļiem, ko sātāns izmanto, lai iznīcinātu dvēseles. Tā rada nepareizu, neveselīgu uzbudinājumu, iekvēlina iztēli, padara prātu nesagatavotu lietderīgumam un atņem tam spējas iesaistīties jebkādās garīgās aktivitātēs. Tā atradina dvēseli no lūgšanas un no mīlestības uz garīgiem jautājumiem.⁸

[413]Arī romantiski, vieglprātīgi un uzbudinoši stāsti ir lāsts lasītājam. Autors var teikt, ka māca morāles mācību. Savā darbā viņš var iepīt reliģiskas jūtas, bet bieži tās ir tikai aizsegs muļķīgam un bezvērtīgajam.⁹

Bezdievīgi autori. Vēl viens briesmu avots, no kā mums vajadzētu pastāvīgi sargāties, ir neticīgu autoru darbu lasīšana. Šādi darbi ir patie-sības ienaidnieka inspirēti, un jebkurš, tos lasot, pakļauj briesmām savu dvēseli. Tā ir patiesība, ka daži, ko tie ir ietekmējuši, var atgūties, bet visi, kurus aizskar ļaunas ietekmes, nostājas uz sātāna zemes, un viņš dara visu iespējamo, lai gūtu panākumus. Laujot ienākt viņa kārdinājumiem, viņiem nepietiek ne gudrības izšķirt, ne arī spēka stāties pretī. Ar vilinošu, apburošu spēku prātā nostiprinās neticība un bezdievība.¹⁰

[366]

Mīti un pasakas. Tagad liela vieta bērnu un jauniešu izglītošanā tiek atvēlēta pasakām, mītiem un izgudrotiem stāstiem. Šāda rakstura grāmatas tiek izmantotas skolā, un tās ir daudzās mājās. Kā kristīgi vecāki var ļaut saviem bērniem lasīt melu pilnas grāmatas? Kad bērni vaicā, kāda nozīme ir stāstiem, kas ir pretēji viņu vecāku audzināšanai, atbilde ir, ka stāsti ir nepatiesi. Tomēr tas nelikvidē ļaunās sekas, ko tie rada. Idejas, kas atklātas šajos stāstos, noved bērnus no ceļa. Tie izplata nepareizus dzīves uzskatus, kā arī rada un veicina ilgas pēc nereālā. [..]

⁸ Counsels to Teachers, Parents, and Students, 133, 134.

⁹ Kristus dziedinošā kalpošana, 445.

¹⁰ Counsels to Teachers, Parents, and Students, 135, 136.

Grāmatām, kas satur aplamības, nekad nevajadzētu nonākt bērnu un jauniešu rokās. Neļaujiet saviem bērniem izglītības ieguves procesā uzņemt idejas, kas izrādīsies grēka sēklas.¹¹

[414]Kā tiek iznīcināta prāta enerģija. Ir ļoti maz līdzsvarotu prātu, jo vecāki ir ļoti nevērīgi pret savu pienākumu stiprināt vājās īpašības un apspiest nepareizās. Viņi neatceras, ka viņu vissviniģākais pie-nākums ir vērot bērnu tieksmes un mācīt tiem pareizus ieradumus un pareizas domāšanas veidu.¹²

Izkopiet morālos un intelektuālos spēkus. Neļaujiet šiem cēlajiem spēkiem kļūt vājiem un nederīgiem stāstu lasīšanas dēļ. Es pazīstu spēcīga prāta cilvēkus, kas kļuvuši nelīdzsvaroti vai paralizēti nesātīgas lasīšanas dēļ.¹³

Satraucoša lasāmviela padara bērnu nemierīgu un sapņainu.

Vieglprātīgu, satraucošu stāstu lasītāji kļūst nesagatavoti praktiskās dzīves pienākumiem. Viņi dzīvo nereālā pasaulē. Esmu vērojusi bērnus, kuriem bijis ļauts nodoties šādu stāstu lasīšanai. Mājās vai ārpus tās viņi ir nemierīgi, sapņaini un spēj sarunāties tikai par visparastākajiem jautājumiem. Reliģiskas domas un sarunas viņiem ir pavisam svešas. Izkopjot kāri pēc sensacionāliem stāstiem, tiek sabojāta garīgā gaume un prāts nav apmierināts, ja vien netiek pabarots ar neveselīgu pārtiku. Nevaru atrast piemērotāku apzīmējumu tiem, kas izdabā šādai lasīšanai, kā «garīgie žūpas». Nesātīgi lasīšanas ieradumi ietekmē smadzenes līdzīgi tam, kā nesātīgi ēšanas un dzeršanas ieradumi ietekmē ķermeni.¹⁴

Daži pirms tagadējās patiesības pieņemšanas bija izveidojuši ieradumu lasīt romānus. Pievienojoties draudzei, viņi ir centušies uzvarēt šo ieradumu. Nolikta viņu priekšā lasāmviela, kas ir līdzīga tai, ko viņi ir atstājuši, nozīmē to pašu, ko piedāvāt apreibinošus dzērienus [415] dzē-rājiem. Pakļaujoties kārdinājumam, ar kuru viņiem pastāvīgi jāstāpjas, viņi drīz zaudēs savu patiku pret veselīgu lasāmvielu. Viņiem nav intereses pētīt Bībeli. Viņu morālie spēki kļūst vāji. Grēks drīz zaudē savu pretīgumu. Ir vērojama pieaugoša neuzticība un augoša nepatika pret dzīves praktiskajiem pienākumiem. Prātam kļūstot samaitātākam, tas ir gatavs uzņemt

¹¹Turpat, 384, 385.

¹²The Review and Herald, November 12, 1908.

¹³Liecības draudzei 2, 410.

¹⁴Counsels to Teachers, Parents, and Students, 134, 135.

jebkuru lasāmvielu, kurai ir stimulējošs raksturs. Tādā veidā tiek atvērta ceļš satanam, kas pilnībā dvēseli pakļauj sev.¹⁵

Pavirša un virspusēja lasīšana vājina koncentrēšanās spējas. Tā kā no tipogrāfijām pastāvīgi izplūst milzīga drukāto materiālu straume, vecie un jaunie izveido ieradumu lasīt ātri un virspusēji, un prāts zaudē spēku sakarīgi un enerģiski domāt. Vēl vairāk, liela daļa periodisko izdevumu un grāmatu, kas līdzīgi Ēģiptes vardēm ir izkaisītas pa visu zemi, ir ne tikai seklas, tukšas un nogurdinošas, bet arī nešķīstas un degradējošas. To ietekme ne tikai apskurbina un sagrauj prātu, bet arī samaitā un iznīcina dvēseli.¹⁶

«**Es nevaru atļauties mūsu draudzes izdevumus.**» Ir tādi, kas sauc sevi par mūsu brāļiem, bet kas neiegādājas *Review*, *Signs*, *Instructor* vai *Good Health*, toties pērk vienu vai vairākus laicīgus izdevumus. Viņu bērni ir dziļi ieinteresēti lasīt izgudrotas pasakas un mīlas stāstus, kas ir atrodami šajos izdevumos un ko viņu tēvi var atļauties, lai gan viņi apgalvo, ka nevar samaksāt par periodiskajiem izdevumiem un publi-kācijām, kas satur mūsu laika patiesību. [..]

[368]

Vecākiem vajadzētu sargāt savus bērnus un mācīt viņiem izkopt šķīstu iztēli un izvairīties no slimīgas mīlestības ainojumiem, kā tie atklāti avīzēs, it kā tie būtu spītālība. Lai uz jūsu galdiem [416] un jūsu bibliotēkās ir publikācijas par morāliem un reliģiskiem jautājumiem, un jūsu bērni var attīstīt cēlinošas lasīšanas gaumi.¹⁷

Vēstis jauniešiem par lasīšanas jautājumu. Redzot briesmas, ko rada nepiemērota lasāmviela, kas apdraud jauniešus, nevaru aturēties no turpmākiem brīdinājumiem, kas man ir doti attiecībā uz šo lielo ļau-numu.

Kaitējums, kas ceļas no tā, ka darbinieki strādā ar apšaubāma rakstura jautājumiem, ir pārāk maz apzināts. Jautājumi, ar ko viņi nodarbojas, saista uzmanību un pamodina interesi. Teikumi tiek ierakstīti atmiņā. Tiek ierosinātas domas. Gandrīz neapzināti lasītāju ietekmē rakstnieka gars, un prāts un raksturs saņem ļaunu ietekmi. Ir daži, kam ir maz ticības un maz paškontroles spēka, un viņiem ir grūti aizraidīt domas, ko ierosina šāda literatūra.¹⁸

¹⁵Liecības draudzei 7, 203.

¹⁶Audzinašana, 189, 190.

¹⁷The Review and Herald, December 11, 1879.

¹⁸Liecības draudzei 7, 203.

Ak, ja jaunieši pārdomātu ietekmi, kādu uz to prātiem atstāj satraucoši stāsti! Vai pēc šādas lasīšanas jūs varat atvērt Dieva Vārdu un ar interesi lasīt dzīvības vārdus? Vai jums šķiet, ka Dieva grāmata nav interesanta? Prātā ir mīlas stāsta pievilcība, kas iznīcina veselīgo domu gājumu un padara neiespējamu pievērstos svarīgām, svinīgām patiesībām, kas ir saistītas ar mūžīgām interesēm. Jūs grēkojat pret vecākiem, veltot tādām necilam nolūkam laiku, kas pieder viņiem, un grēkojat pret Dievu, tādā veidā izlietojot laiku, ko vajadzētu pavadīt, ziedojot sevi Viņam.¹⁹

[369] Bērni, man ir vēsts jums. Jūs izlemjat savu nākotnes likteni, un jūsu rakstura veidošana ir tāda veida, kas izslēdz jūs no Dieva Paradīzes. [...] Cik Jēzum, pasaules Glābējam, ir skumji [417] raudzīties uz tādām ģimenēm, kurās bērni nemīl Dievu, neciena Dieva Vārdu, bet ir iegrimuši stāstu lasīšanā. Laiks, kas pavadīts šādi, atņem jums ilgas kļūt ietekmīgiem mājsaimniecības pienākumos. Tas atņem jums spējas būt ģimenes galvai, un, ja tā turpināsies, tas iepīs jūs arvien vairāk un vairāk sātana slazdos. [...] Dažas no grāmatām, ko lasāt, satur lieliskus principus, bet jūs lasāt tikai stāsta pēc. Ja jūs no grāmatām, ko lasāt, uzņemtū to, kas jums varētu palīdzēt rakstura veidošanā, jūsu lasīšana izdarītu kaut ko labu, bet, lasot grāmatas un rūpīgi iedziļinoties vienā lapā pēc otras, jautājiet sev: kāds ir mans mērķis lasot? Vai es gribu iegūt būtiskas zināšanas? Jūs nevarat izveidot pareizu raksturu, liekot pamatā koku, sienu un rugājus.²⁰

Sējiet prātā Bībeles patiesības sēklas. Starp nekoptu lauku un ne-audzinātu prātu ir pārsteidzoša līdzība. Bērnu un jauniešu prātos ie- naidnieks sēj nezāles, un, ja vecāki nebūs modri, tās uzaugs un nesīs ļaunus augļus. Ir vajadzīgas nebeidzamas rūpes, lai koptu prāta dvēseli un sētu tajā dārgās Bībeles patiesības sēklas. Bērniem vajadzētu mācīt atnest sliktus, uzbudinošus stāstus un pievērsties saprātīgai lasāmvielai, kas vadīs prātus būt ieinteresētiem Bībeles stāstos, vēsturē un argumentos. Lasāmviela, kas izplata gaismu uz Svētajiem Rakstiem un atdzīvina ilgas pētīt, nav bīstama, bet svētīga.²¹

¹⁹Liecības draudzei 2, 236.

²⁰Vēstule 32, 1896.

²¹Counsels to Teachers, Parents, and Students, 136, 137.

Jauniešiem nav iespējams iegūt veselīgu prāta tonusu un pareizus re-līģiskus principus, ja viņi rūpīgi nepēta Dieva Vārdu. Šī grāmata satur visinteresantāko vēsturi, norāda uz [418] glābšanas ceļu Kristū un ir viņu vadonis uz augstāku un labāku dzīvi.²²

²²Liecības draudzei 2, 410, 411.

15. Daļa—Rakstura Īpašības, Kas Padara [370]
Gaišu Ģimenes Dzīvi [371]

69. Nodaļa—Pieklājība Un Laipnība

[421] **Pieklājība izraidīs pusi no dzīves ļaunumiem.** Princips, ko ieaudzina pavēle: «Brāļu savstarpējā mīlestībā esiet sirsnīgi» (Rom. 12:10), ir mājas dzīves pašā pamatā. Kristīgai pieklājībai vajadzētu valdīt katrā mājā. Tā daudz nemaksā, bet tai ir spēks mīkstināt raksturus, kas bez tās būtu kļuvuši smagi un skarbi. Pastāvīgas pieklājības izkopšana, labprātība darīt citiem to, ko mēs gribētu, lai dara mums, aizraidītu pusi no dzīves ļaunumiem. ¹

Pieklājība sākas mājās. Ja gribam, lai mūsu bērni praktizē laipnību, pieklājību un mīlestību, mums pašiem ir jārāda paraugs. ²

Vecākiem jāparāda pieklājība vienam pret otru pat mazās lietās. Universālai laipnībai vajadzētu būt mājas likumam. Nevajadzētu pieļaut rupju valodu un nevajadzētu izrunāt nekādus rūgtus vārdus. ³

Visiem var būt priecīga sejas izteiksme, maiga balss, pieklājīgas manieres, un šie elementi ir spēks. Bērnus pievelk priecīga, saulaina uzvedība. Parādiet viņiem laipnību un pieklājību, un viņi parādīs tādu pašu garu pret jums un cits pret citu. ⁴

Jūsu pieklājībai un paškontrolei būs lielāka ietekme uz jūsu bērnu raksturiem nekā tikai vārdiem. ⁵

Savstarpēja laipnība padara mājas par paradīzi. Runājot laipni ar bērniem un slavējot viņus, kad viņi cenšas darīt pareizi, vecāki var atbalstīt viņu pūles, darīt viņus laimīgus un ap ģimenes loku [422] izplatīt pievilcību, kas aizdzīs tumšās ēnas un ienesīs priecīgu saules gaismu. Savstarpēja laipnība un iecietība padarīs mājas par paradīzi un piesaistīs ģimenei svētos eņģeļus. Bet viņi bēgs no tādas mājas, kurā izskan nepatīkami vārdi, kurā valda

¹The Signs of the Times, May 25, 1882.

²The Signs of the Times, September 9, 1886.

³The Good Health, January 1, 1880, par. 6.

⁴Audzinašana, 240.

⁵The Review and Herald, June 13, 1882.

īgnums un konflikti. Nelaipnība, sūdzēšanās un dusmas izdzen no mājām Jēzu.⁶

Pieklājība ikdienas dzīvē un pieķeršanās, kādai vajadzētu pastāvēt starp vienas ģimenes locekļiem, nav atkarīga no ārējiem apstākļiem.⁷

Patīkamas balsis, laipnas manieres un sirsnīga pieķeršanās, kas izpaužas darbībā kopā ar čaklumu, kārtīgumu un taupību, padara pat būdu par vislaimīgākajām mājām. Radītājs šādas mājas uzlūko ar atzinību.⁸

Ir daudzi, kam vajadzētu mazāk dzīvot pasaulei ārpusē un vairāk savas ģimenes locekļiem. Vajadzētu būt mazākai mākslīgas pieklājības izrādīšanai un mīlestībai pret svešiniekiem un apmeklētājiem un vairāk tādai pieklājībai, kas izriet no patiesas mīlestības un līdzjūtības pret mīļajiem, kas ir ap mūsu pašu pavardu.⁹

Patiesas laipnības definīcija. Ir liela vajadzība izkopt mājās patiesu smalkjūtību. Tā ir spēcīga liecība par labu patiesībai. Lai arī kas ir tas, kurā tā parādās, valodas un uzvedības vulgaritāte norāda uz samaitātu sirdi. Debesu izcelsmes patiesība nekad nedeģradē saņēmēju, nekad nepadara viņu rupju un skarbu. Patiesība ir mīkstinoša un attīroša savā ietekmē. Ja uzņemta sirdī, tā padara jauniešus cieņas pilnus un pieklājīgus. Kristīgu pieklājību var iegūt, vienīgi pateicoties Svētā Gara darbam. Tās nav pieķeršanās jūtās vai mākslīgos uzspodrinājumos, paklanīšanās un muļķīgos smaidos. Šāda pieklājība piemīt tiem, kas ir pasaulē, bet [423] viņiem trūkst patiesas kristīgas pieklājības. Patiesa elegance, patiesa pieklājība ir iegūstama vienīgi praktiskās zināšanās par Kristus evaņģēliju. Patiesa pieklājība ir laipnība, kas parādīta visiem - gan augstiem, gan zemiem, gan bagātiem, gan nabagiem.¹⁰

Patiesas pieklājības būtība ir domāšana par citiem. Svarīga, ilgtspējīga izglītība ir tā, kas paplašina līdzjūtību un iedrošina universālu laipnību. Tā saucamā kultūra, kas nepadara jauniešus godbijīgus pret saviem vecākiem, novērtējot viņu izcilās spējas, esot iecietīgiem pret trūkumiem un izpalīdzīgiem vajadzībās, kas nepadara

[374]

⁶The Signs of the Times, April 17, 1884.

⁷The Signs of the Times, August 23, 1877.

⁸The Signs of the Times, October 2, 1884.

⁹Turpat.

¹⁰Manuskripts 74, 1900.

viņus taktiskus un maigus, dāsnius un izpalīdzīgus pret mazajiem, vecajiem un neveiksmīgajiem un pieklājīgus pret visiem, ir kļūda.¹¹

Kristīga pieklājība ir zelta saite, kas savieno ģimenes locekļus mīles-tības saitēs, katru dienu kļūstot tuvākiem un spēcīgākiem.¹²

Padariet zelta likumu par savas ģimenes likumu. Visvērtīgākie noteikumi sabiedriskiem un ģimenes sakariem atrodami Bībelē. Tajā ir ne tikai vislabākais un visšķīstākais tikumības standarts, bet arī vis-vērtīgākais pieklājības kodekss. Mūsu Glābēja kalna svētruna satur neizsakāmi vērtīgas pamācības veciem un jauniem. To vajadzētu bieži pārlasīt ģimenes lokā, tā dārgajām mācībām vajadzētu būt par paraugu ikdienas dzīvē. Zelta likumam «Visu, ko jūs gribat, lai cilvēki jums dara, tāpat dariet arī jūs viņiem», kā arī apustuļa pavēlei «Izrādiet cits citam vislielāko cieņu» vajadzētu būt ģimenes likumam. Tie, kas lolo Kristus garu, parādīs pieklājību mājās, labdarības garu pat mazās lietās. Viņi pastāvīgi centīsies padarīt visus, kas ir ap viņiem, [424] laimīgus, aiz-mirstot sevi laipnajās uzmanībās pret citiem. Tas ir auglis, kas aug uz kristiešu koka.¹³

Zelta likums ir patiesas pieklājības princips, un tā vispatiesākā ilus-trācija ir redzama Jēzus dzīvē un raksturā. Ak, kādi maiguma un skais-tuma stari atspīd Glābēja ikdienas dzīvē! Kāds saldums izplūst no Viņa klātbūtnes! Tas pats gars atklāsies Viņa bērnos. Tie, pie kuriem mājō Kristus, būs dievišķas gaisotnes apņēmti. Viņu baltās šķīstuma drēbes padarīs smaržīgas smaržas no Kunga dārza. Viņu sejas atspoguļos gaismu no Viņa, izgaismojot klūpošo un nogurušo kājas.¹⁴

[375] **Vislabākais etiķetes traktāts.** Visvērtīgākais etiķetes apcerējums, kāds jebkad ir uzrakstīts, ir dārgās pamācības, ko devis Glābējs ar Svētā Gara izteikumiem caur apustuli Pāvilu, - vārdi, kuriem vajadzētu būt neizdzēšami ierakstītiem ikviena cilvēka, gan jauna, gan veca, atmiņā: «Kā Es esmu mīlējis jūs, tā arī jūs mīliet cits citu.» (Jāņa 13:34) «Mīlestība ir pacietīga, mīlestība ir labvēlīga, tā nav greizsirdīga; mīlestība nelielās, tā nav uzpūtīga. Tā nav nepiedi-

¹¹ Audzināšana, 241.

¹² The Signs of the Times, November 29, 1877.

¹³ The Signs of the Times, July 1, 1886

¹⁴ Domas no svētību kalna, 100, 101.

enīga, nemeklē savu pašas labumu, neskaišas, nepiemin ļaunu. Tā nepriecājas par netaisnību, bet priecājas par patiesību. Tā panes visu un uzticas visam, tā cer uz visu un iztur visu. Mīlestība nekad nebeidzas.» (1. Kor. 13:4-8) ¹⁵

[425] Bībele prasa pieklājību. Tā atklāj daudzas nesavtīga gara, maigu rakstura īpašību, pieviltīga noskaņojuma ilustrācijas, kas raksturo patiesu laipnību. Tomēr tas ir tikai Kristus rakstura atspoguļojums. Visa patiesā laipnība un pieklājība pasaulē, pat starp tiem, kas neatzīst Viņa vārdu, nāk no Viņa. Viņš ilgojas, lai šīs rakstura īpašības pilnībā atspoguļotos Viņa bērnos. Tāds ir Viņa nolūks, lai mūsos, cilvēkos, būtu ieraugāms Viņa skaistums. ¹⁶

Kristietība padarīs vīrieti par džentlmeni. Kristus bija pieklājīgs pat pret saviem vajātājiem. Viņa patiesie sekotāji atklās tādu pašu garu. Pa-lūkojieties uz Pāvilu, kurš tika vests valdnieku priekšā. Viņa runa Agripa priekšā ir patiesas laipnības ilustrācija, kā arī pārlicinoša daiļrunība. Evaņģēlijs neatbalsta formālu pieklājību, kāda ir tagadējā pasaulē, bet pieklājību, kas izriet no patiesas sirds laipnības. ¹⁷

Mēs nelūdzam atklāt to, ko pasaule sauc par pieklājību, bet gan to pieklājību, ko ikviens paņems sev līdzī uz svētīto mājokļiem. ¹⁸

Patiesai pieklājībai ir jābūt mīlestības motivētai. Visrūpīgākā ārēja dzīvei noderīgo īpašību izkopšana nav pietiekama, lai atbrīvotos no īgnuma, skarba sprieduma un nepiedienīgas runāšanas. Patiesa iz-smalcinātība nekad netiks atklāta, kamēr pašā «es» tiks uzskatīts par augstāko. Mīlestībai ir jābūt sirdī. Dziļš kristietis savus rīcības motīvus gūst no savas dziļās sirds mīlestības uz savu Kungu. No viņa pieķeršanās Kristum rodas nesavtīga interese par brāļiem. ¹⁹

[376]

No visām lietām, pēc kurām tiecamies, kuras lolojam un izkopjam, nekas Dieva acīs nav tik vērtīgs kā šķīsta sirds, kas pilna ar pateicību un mieru.

[426] Ja sirdī mājō dievišķa saskaņa un mīlestība, tā atspīdēs vārdos un darbos. [...] Patiesas labdarības garam ir jābūt sirdī.

¹⁵ Audzināšana, 242.

¹⁶ Turpat, 241, 242.

¹⁷ Kristus dziedinošā kalpošana, 489, 490.

¹⁸ The Signs of the Times, August 13, 1912.

¹⁹ Kristus dziedinošā kalpošana, 490.

Mīlestība piešķir tās īpašniekam žēlastību, pareizu uzvedību un piemīlīgumu. Mīlestība apgaismo vaigu un klusina balsi. Tā attīra un paceļ visu cilvēku. Tā ved viņu saskaņā ar Dievu, jo tā ir Debesu īpašība.²⁰

Patiesu pieklājību nevar iemācīties, tikai praktizējot etiķetes notei-kumus. Pienācīga uzvedība ir jāpraktizē vienmēr. Kad vien princips ne-tiek pārkapts, domāšana par citiem vada pie pakļaušanās vispārējiem ieradumiem. Patiesa pieklājība neprasa upurēt principus ērtību dēļ. Tā ignorē sabiedrisko stāvokli. Tā māca cienīt sevi, godāt cilvēka cēlumu un cienīt katru lielās cilvēces ģimenes locekli.²¹

Mīlestība tiek izteikta skatienos, vārdos un darbos. Pāri visām lietām vecākiem vajadzētu apņemt savus bērnus ar prieka, pieklājības un mīlestības gaisotni. Mājas, kurās mājō mīlestība un kurās tā izpaužas skatienos, vārdos un darbos, ir vieta, kur patīk mājot eņģeļiem. Vecāki, lai mīlestības saules gaisma, prieks un laimīga apmierinātība ienāk jūsu pašu sirdīs, un lai tās saldā ietekme izplatās pa visu māju. Parādiel laipnu, iecietīgu garu un iedrošiniel to pašu darīt jūsu bērniem, izkopjot īpašības, kas mājas dzīvi padarīs gaišu. Šādi radīta gaisotne bērniem būs tas pats, kas gaisss un saules gaisma augu valstij, veicinot veselību un prāta un miesas enerģiju.²²

[377] [427] Pieklājīgas manieres, priecīgas sarunas un mīlestības darbi saistīs bērnu sirdis pie saviem vecākiem ar zīda pieķeršanās saitēm un darīs vairāk, lai padarītu mājas pievilcīgas, nekā visretākie greznojumi, ko var nopirkt par zeltu.²³

Dažādiem temperamentiem ir jāapvienojas. Tāda ir Dieva kārtība, ka cilvēkiem ar dažādiem temperamentiem vajadzētu būt kopā. Ja tas tā ir, katram ģimenes loceklim ir svēti jācienu jūtas un jārespektē citu tiesības. Šādi tiks izkopta savstarpēja uzmanība un iecietība, tiks mazināti aizspriedumi un rakstura skarbās vietas padarītas maigākas. Tiks nodrošināta saskaņa, un dažādo temperamentu sajaukšanās var nākt par labu ikvienam.²⁴

²⁰Liecības draudzei 4, 559, 560.

²¹Audzināšana, 240.

²²Counsels to Teachers, Parents, and Students, 115

²³The Signs of the Times, October 2, 1884.

²⁴The Signs of the Times, April 4, 1911.

Nekas neizpirks pieklājības trūkumu. Tie, kas sauc sevi par Kris-tus sekotājiem, bet vienlaikus ir rupji, nelaini un nepieklājīgi vārdos un rīcībā, nav mācījušies no Jēzus. Lielīgs, valdonīgs un kļūdu meklējošs vīrs nav kristietis, jo, lai būtu kristietis, ir jābūt līdzīgam Kristum. Dažu tā saucamo kristiešu uzvedībā tik ļoti trūkst laipnības un pieklājības, ka labais viņos ir kā zaimi. Varbūt viņu sirsnība netiek apšaubīta, viņu krietnumu varbūt neviens neapstrīd, bet sirsnība un krietnums nevar izpirkt laipnības un pieklājības trūkumu. Kristietim ir jābūt gan līdzjūtīgam, gan patiesam, iejūtīgam un pieklājīgam, gan krietnam un godīgam.²⁵

Jebkura nevērība pieklājībā un smalkjūtīgas cieņas parādīšanā brālim pret brāli, jebkura nevērība laipnu, iedrošinošu vārdu izteikšanā ģimenes lokā - vecāki pret bērniem, bērni pret vecākiem - nostiprina Kristum līdzīgu raksturu. Ja šīs mazās lietas tiek izdarītas, tās kļūst par lielām lietām. Tās palielinās proporcionāli. Tās kļūst par saldu smaržu dzīvē, kas uzkāpj pie Dieva kā svēts vīraks.²⁶

Daudzi ilgojas, lai kāds par viņiem domātu. Daudzi ļoti ilgojas pēc draudzīgas līdzjūtības. [...] Mums ir jāaizmirst sevi, vienmēr jāmeklē iespējas parādīt pateicību par labvēlību pat nelielās lietās, ko esam saņēmuši no citiem, un jāmeklē iespējas iepriecināt citus un atvieglot viņu ciešanas un nastas ar laipnu rīcību un nelieliem mīlestības darbiem. Šīs mazās laipnības, kas, iesākušās ģimenē, izplatās ārpus tā, palīdz veidot dzīves laimi. Taču šo mazo lietu neņemšana vērā izraisa dzīves rūgtumu un ciešanas.²⁷

[378]

Ar sabiedrisko attiecību palīdzību notiek saziņa ar pasauli. Kristietība nonāk kontaktā ar pasauli ar sabiedrisko attiecību palīdzību. No katra vīrieša un sievietes, kas nobaudījuši Kristus mīlestību un uzņēmuši sirdī dievišķo gaismu, Dievs prasa izplatīt gaismu uz to cilvēku tumšā ceļa, kas labāku ceļu nepazīst.²⁸

Ar draudzīgiem vārdiem un patīkamiem skatieniem mēs varam parādīt tūkstošiem mazu uzmanību, ko atkal saņemsim atpakaļ. Neuzmanīgi kristieši, nepievērošot uzmanību citiem, parāda, ka viņi

²⁵The Youth's Instructor, March 31, 1908.

²⁶Manuskripts 107, 1898.

²⁷Liecības draudzei 3, 539, 540.

²⁸Liecības draudzei 4, 555.

nav savienībā ar Kristu. Nav iespējams būt savienībā ar Kristu un būt nelaipnam pret citiem un aizmirst viņu tiesības.²⁹

Mums visiem vajadzētu kļūt par Jēzus lieciniekiem. Sociālajam spēkam, kas darīts svēts Kristus žēlastībā, ir jātiek uzlabotam, mantojot dvēseles Glābējam. Lai pasaule redz, ka neesam savtīgi iegrimuši savās interesēs, bet ilgojamies dalīties ar svētībām un priekštiesībām ar citiem cilvēkiem. Lai viņi redz, ka mūsu reliģija neatņem mums līdzjūtību un nepadara prasīgus. Lai visi, kas apliecina, ka atraduši Kristu, [429]kalpo cilvēku labā tā, kā Viņš to darīja. Mums nekad nevajadzētu sniegt pasaulei nepareizu priekšstatu, ka kristieši ir drūmi un nelaimīgi ļaudis.³⁰

Ja esam pieklājīgi un maigi mājās, tad mēs izplatīsim patīkama rakstura smaržu arī tad, kad nebūsim mājās. Ja parādām iecietību, pacietību, lēnprātību un gara spēku mājās, mēs būsim gaisma pasaulē.³¹

²⁹Liecības draudzei 3, 539.

³⁰Laikmetu ilgas, 152.

³¹The Signs of the Times, November 14, 1892.

70. Nodaļa—Prieks

[379]

[380]

[430] **Patiess kristietis ir priecīgs.** Neļaujiet ikdienas dzīves sarežģījumiem padarīt jūsu prātu īgnu un aizēnot jūsu seju. Ja tā darāt, jums vienmēr būs kaut kas, kas jūs satrauks un kaitinās. Dzīve ir tāda, kādu mēs to veidojam, un mums ir jāatrod tas, ko meklējam. Ja meklējam skumjas un problēmas un mūsu prāta noskaņojums ir palielināt mazās grūtības, mēs atradīsim daudzas, kas saistīs mūsu domas un mūsu sarunas. Bet, ja raugāties uz gaišo pusi, mēs atradīsim pietiekami daudz, par ko priecāties un būt laimīgiem. Ja smaidām, tad smaidi atgriezīsies pie mums. Ja runājam patīkamus, priecīgus vārdus, tie tiks izteikti arī mums.

Ja kristieši ir drūmi un nospiesti, it kā viņi uzskatītu sevi par vientuļiem, viņi rada nepareizu priekšstatu par reliģiju. Dažos gadījumos ir pieņemts uzskatīt, ka priecīgums nav savienojams ar kristieša rakstura cēlumu, bet tā ir kļūda. Debesīs ir prieks, un, ja savā dvēselē uzņemam Debesu priekus un, cik vien iespējams, izsakām tos vārdos un rīcībā, mēs būsime daudz patīkamāki savam Debesu Tēvam nekā tad, ja būsime drūmi un noskumuši.

Ikvienam ir pienākums izkopt priecīgumu, nevis skumt par ciešanām un sarežģījumiem. Daudzi šādā veidā ne tikai padara sevi nožēlojamus, bet atdod veselību un laimi slimīgai iztēlei. Viņu apkārtne ir kaut kas, kas viņiem nepatīk, un viņu sejas ir pastāvīgi savilkta tā, ka viņi izsaka neapmierinātību ne tikai vārdos. Šīs depresīvās [431] emocijas ir ļoti kaitīgas veselībai, jo, kavējot gremošanas procesu, tās ietekmē organismu. Bēdas un satraukums nevar dziedināt nevienu ļaunumu, bet tās var izdarīt lielu kaitējumu. Savukārt prieks un cerība, izgaismojot citu cilvēku ceļu, «ir dzīvība tiem, kas to atrod, un veselība miesai» (Sak. 4:22).¹

[381]

Vaitas kundze bija priecīga arī dzīves likstās [Piezīme. 1867. gadā Džeimss Vaitis vecākais, kurš atradās kristiskā stāvoklī pēc paralītiska insulta, bija pacients «Our Home» Dansvilā, Ņujorkā. Ārsts, kurš bija atbildīgs par iestādi, uzskatīja, ka reliģijai ir de-

¹The Signs of the Times, February 12, 1885.

presīva ietekme, un ieteica saviem pacientiem piedalīties dažādās izpriecās, lai viņi kļūtu priecīgāki. Kāds apmeklētājs uzaicināja Vaitas kundzi pierakstīties uz dejām un aicināja aizmirst skumjas, piedaloties tajās. Iepriekš rakstītie vārdi norāda, kāds raksturs bija viņas atbildei uz ierosinājumu.] Vai esi redzējis mani kādreiz drūmu un izmisušu, vai arī dzirdējis mani sūdza-mies? Man ir ticība, kas to aizliedz. Tā ir nepareiza izpratne par kristīga rakstura patieso ideālu un kristieša kalpošanu, kas vada pie šiem secinājumiem. Patiesas reliģijas trūkums ir tas, kas rada drūmumu, izmisumu un skumjas. Visnopietnākie kristieši mēģina atdarināt Jēzu, jo kristiešiem ir jābūt līdzīgiem Kristum. Ir patiešām svarīgi, lai būtu pareiza izpratne par Kristus dzīvi, Viņa ieradumiem, lai Viņa principi varētu tikt atdarināti mūsos, kuri vēlas būt līdzīgi Kristum.

Daļēja kalpošana, mīlot pasauli, mīlot sevi un mīlot vieglprātīgas izpriecas, padara cilvēku par biklu un glēvu kalpu. Viņš ir tālu no sekošanas Kristum. Sirsnīga un labprātīga kalpošana Jēzum rada saulainu reliģiju. Tie, kas visciešāk ir sekojuši Kristum, nav bijuši drūmi. Kristū ir mūžīga gaisma, miers un prieks. Mums ir vajadzīgs [382] [432] vairāk no Kristus un mazāk pasaulīguma, vairāk Kristus un mazāk savtības.²

Staigājiet kā gaismas bērni. Tā nav Dieva griba, ka esam drūmi un nepacietīgi, ne arī ka mums vajadzētu būt vieglprātīgiem un nenopietniem. Tas ir sātana plāns stumt cilvēkus no vienas galējības citā. Dievs gribētu, lai mēs kā gaismas bērni izkopjam priecīgu un laimīgu garu, lai varam slavēt Viņu, kurš mūs ir aicinājis no tumsas savā brīnišķīgajā gaismā.³

Iemantojot bērnu pieķeršanos. Smaidiet, vecāki, smaidiet, skolo-tāji. Ja jūsu sirdis ir skumjas, neļaujiet savai sejai to atklāt. Lai saules gaisma no mīlošas, pateicīgas sirds padara gaišu jūsu seju. Tieciet vaļā no sava dzelžainā paaugstinātā stāvokļa, pielāgojieties bērnu vajadzībām un lieciet viņiem sevi mīlēt. Jums ir jāiegūst viņu pieķeršanās, ja gribat viņu sirdīs iedestīt reliģisko patiesību.⁴

Saglabājiet patīkamu sejas izteiksmi un melodisku balsi. Vecāki, esiet priecīgi, nevis parasti un lēti, bet pateicīgi, paklausīgi un pa-devīgi savam Debesu Tēvam. Jūs nevarat brīvi ļauties savām

²Manuskripts 1, 1867.

³Australasian Union Conference Record, November 1, 1904.

⁴Fundamentals of Christian Education, 68.

jūtām, ja rodas kaut kas, kas jūs satrauc. Mīlestībai, kas iemanto sirdis, ir jābūt kā dziļam ūdenim, kas vienmēr plūst uz priekšu, vadot bērnus. Viņi ir Dieva ganāmpulka jēri. Vediet savus mazos pie Kristus. Ja vecāki grib izaudzināt savus bērnus par patīkamiem cilvēkiem, viņiem nekad nevajadzētu runāt ar viņiem norājošā tonī. Audziniet sevi, lai jums būtu priecīga sejas izteiksme, un ielieciet savā balsī visu iespējamo maigumu un melodiju. Dieva eņģeļi vienmēr ir tuvu jūsu mazajiem, un jūsu skarbaiss, skaļais un saīgušais tonis nav patīkams viņu ausīm.⁵

Mātei vajadzētu būt priecīgā, apmierinātā un laimīgā noskaņojumā. Visas pūles šajā virzienā bagātīgi atmaksāsies gan bērnu fiziskajā labklājībā, gan morālajā raksturā. [433] Priecīgs gars vecicina ģimenes laimi un ļoti lielā mērā uzlabo jūsu veselību.⁶

Izkliedējiet ēnas un padariet uzdevumu vieglu. Raugieties uz jautājumiem priecīgā gaismā, cenšoties izklienēt ēnas, kas, ja tās tiek lolotas, apņem dvēseli. Izkopiet līdzjūtību pret citiem. Lai mājās valda prieks, laipnība un mīlestība. Tas palielinās mīlestību pret reliģiju, un gan lielāki, gan mazāki pienākumi tiks paveikti ar vieglu sirdi.⁷ [383]

Priecīgums bez vieglprātības ir kristīga īpašība. Mums var būt patiess kristīgs cēlums un vienlaikus mēs varam savā uzvedībā būt priecīgi un patīkami. Priecīgums bez vieglprātības ir viena no kristieša pievilcīgajām īpašībām.⁸

⁵Manuskripts 126, 1897.

⁶Kristus dziedinošā kalpošana, 374.

⁷The Signs of the Times, September 1, 1898.

⁸Liecības draudzei 4, 62.

71. Nodaļa—Runa

[434] Balss ir talants. Balss ir uzticēts talants, un to vajadzētu izman-tot, lai palīdzētu, iedrošinātu un stiprinātu mūsu līdzcilvēkus. Ja vecāki mīlēs Dievu un ievēros Kunga ceļus, lai darītu taisnību un tiesu, viņu valoda nebūs kā slimīgs sentimentālisms. Tai būs veselīgs, šķīsts un pa-ceļošs raksturs. Vienalga, vai viņi ir mājās vai ārpus tās, viņu vārdi būs labi pārdomāti. Viņi nenonāks līdz zemākam līmenim. ¹

Katram vārdam ir ietekme. Katrs tēva vai mātes izteiktais vārds ietekmē bērnus vai nu uz labu, vai uz ļaunu. Ja vecāki runā satrauktā balsī, ja viņi parāda garu, kāds ir šīs pasaules bērniem, Dievs viņus uzskata par šīs pasaules bērniem, nevis par saviem dēliem un meitām. ²

Īstā laikā izteikts vārds var būt kā laba sēkla jaunajos prātos, un, pa-teicoties tam, mazo kājas var tikt vadītas pa pareizo ceļu. Taču nepareizs vārds var vadīt kājas pa iznīcības ceļu. ³

Enģeļi dzird mājās runātos vārdus, tāpēc nekad nerājieties. Raugieties, lai jūsu vārdiem ir tāda ietekme, kas kāpj debesīs kā smaržīgs vīraks. ⁴

Vecākiem vajadzētu uzturēt mājas gaisotni šķīstu un smaržīgu ar laipniem vārdiem, maigu līdzjūtību un mīlestību, taču vien-laikus viņiem ir jābūt stingriem un nepiekāpīgiem principos. Ja pret saviem bērniem esat stingri, viņi var domāt, ka jūs viņus nemīlat. Jūs to varat darīt, bet nekad neparādiet skarbumu. Taisnībai un žēlastībai ir jābūt roku rokā. Nedrīkst būt nekādas svārstīšanās vai impulsīvas [435] rīcības. ⁵

Valodai jābūt iekšējo rakstura īpašību ārējai izpausmei. Galvenais, lai valoda būtu šķīsta, laipna un patiesa - «iekšējo pievil-

¹Manuskripts 36, 1899.

²Manuskripts 100, 1902.

³The Review and Herald, June 24, 1890.

⁴Vēstule 10, 1912.

⁵The Review and Herald, March 30, 1897.

cīgo rakstura īpašību ārējā izpausme». [..] Vislabākā skola, kur mācīties šādu valodu, ir mājas.⁶

Laipni vārdi ir kā rasa un maigs atspirdzinājums dvēselei. Rakstos par Kristu teikts, ka žēlastība tika ielieta Viņa lūpās, ka Viņš «Kungs Dievs [Viņam] devis mācītu mēli, lai zinātu līdzēt nogurušam» (Jes. 50:4).

Kungs mūs aicina: «Jūsu runa lai vienmēr ir labvēlīga, lai tajā ir sāls, un lai jūs zinātu, kā jums ikvienam jāatbild.» (Kol. 4:6)⁷

Runas kultūra jāapgūst mājās. Pamācībām runas kultūrā vajadzētu tikt sniegtām mājās. Vecākiem vajadzētu mācīt savus bērnus runāt skaidri, lai klausītāji saprastu katru pateikto vārdu. Viņiem vajadzētu mācīt bērniem lasīt Bībeli ar skaidru izrunu, veidā, kas pagodina Dievu. Neļaujiet tiem, kas zemojas ap ģimenes altāri, aizklāt seju ar rokām un slēpties aiz krēsliem, kad viņi uzrunā Dievu. Lai viņi paceļ savas galvas un ar svētu bijību un drosmi nāk pie žēlastības troņa.⁸

Esiet šķīsti savā runā. Izkopiet maigu un pārlicinošu, nevis skarbu un pavēlniecisku balss toni. Sniedziet bērniem mācības runas kultūrā. Veidojiet viņu valodas ieradumus, lai pār viņu lūpām spontāni neizsprūk neviens skarbs vai rupjš vārds, kad viņi piedzīvo kādu pārbaudījumu.⁹

Pareiza runāšana ir jautājums, kam ir liela saistība ar skolēnu veselību. Jauniešiem vajadzētu mācīt, kā pareizi elpot un kā lasīt, lai nedabisks sasprindzinājums neapgrūtinātu rīkli un plaušas, bet lai darbotos vēdera muskuļi. Runājot kaklā, ļaujot skaņai plūst no augšējiem balss orgāniem, tiek apdraudēta šo orgānu veselība [436] un samazināts to spēks. Vēdera muskuļiem ir jādara darba smagākā daļa, rīkle ir jāizmanto kā kanāls. Daudzi, kas varēja vēl dzīvot, ir nomiruši, jo viņiem netika mācīts, kā pareizi lietot balsi. Vēdera muskuļu pareiza izmantošana lasīšanā un runāšanā izrādīsies dziedināšanas līdzeklis daudzām balss un krūšu kurvja problēmām, kā arī mūža pagarināšanas līdzeklis.¹⁰

[386]

⁶Audzināšana, 235.

⁷The Youth's Instructor, March 31, 1908.

⁸Manuskripts 4, 1901.

⁹Manuskripts 60, 1903.

¹⁰Counsels to Teachers, Parents, and Students, 297

Skarbu un norājošu vārdu ietekme. Mājās, kurās tiek izteikti skar-bi, īgni un norājoši vārdi, bērns daudz raud. Viņa maigajām jūtām tiek uzspiests nelaimīguma un domstarpību zīmogs. Tāpēc, mātes, lai jūsu sejas ir saules gaismas pilnas. Smaidiet, ja varat, un zīdainīša prāts un sirds atspoguļos jūsu sejas gaismu kā noslīpēts mākslinieka portrets attēlo cilvēka iezīmes. Mātes, esiet drošas, ka jūsos mājā Kristus, lai jūsu bērna plastisko prātu varētu ietekmēt dievišķā līdzība. ¹¹

Lai nav nevienas griezīgas nots. Neļaujiet konfliktam vai nesaskaņām ienākt jūsu mājās. Runājiet laipni. Nekad nepaceliet savu balsi līdz skarbam tonim. Stāstiet bērniem, ka vēlaties viņiem palīdzēt sagatavoties svētajām Debesīm, kur valdīs miers un kur neskanēs neviena griezīga nots. Esiet pacietīgi viņu pārbaudījumos, kas jums var šķist mazi, bet lieli viņiem. ¹²

Ja tēvs un māte ir atgriezušies, viņu vadības principos notiks pamatīgas pārmaiņas. Viņu domas būs atgrieztas, un viņu mēles būs atgrieztas. [..]

Mājās neatskanēs neviens skaļš un dusmīgs vārds. Vārdiem būs no-mierinošs un klausītājus svētījošs raksturs. [..] Atbrīvojieties no visām [437] nepatīkamajām iezīmēm savā balsī. ¹³

[387] Mums ir jāsavaldā straujais raksturs un jākontrolē savi vārdi, un jāgūst lielas uzvaras šajos jautājumos. Ja nekontrolējam savus vārdus un noskaņojumu, mēs esam sātana vergi un tiekam pakļauti viņam. Sātans vada mūs gūstā. Visi šķindošie un nepatīkamie, nepacietīgie un īgnie vārdi ir upuris, kas pienests viņa sātanskajai majestātei. Tas ir dārgs upuris, dārgāks par jebkuru upuri, ko varam pienest Dievam, jo tas iznīcina visas ģimenes mieru un laimi, iznīcina veselību un ir iemesls tam, ka zaudējam mūžīgās dzīvības laimi. ¹⁴

Vai vārdiem vajadzētu radīt saules gaismu vai ēnas? Ir svarīgi, ka bērni un jaunieši tiek mācīti uzmanīt vārdus un darbus, jo viņu rīcība rada vai nu saules gaismu, vai ēnas ne tikai viņu mājās, bet arī citās, kurās viņi nonāk. ¹⁵

¹¹The Review and Herald, September 8, 1904.

¹²Manuskripts 14, 1905.

¹³Vēstule 7 5 , 1898.

¹⁴Liecības draudzei 1, 310.

¹⁵The Youth's Instructor, November 5, 1896.

Runas talanta nesaprātīga izmantošana bieži izraisa nomācošu sajūtu. Dieva Vārds nedod nevienam tiesības runāt skarbi, tā izsaucot ne-patīkamas jūtas un nelaimīgumu ģimenē. Citi ģimenes locekļi zaudē cieņu pret to, kas šādi runā, lai gan, ja viņš būtu savaldījis savas jūtas, būtu varējis iemantot visu pieķeršanos un uzticību.¹⁶

Patīkami vārdi bērniem, cieņas pilni vārdi vecākiem. Lai vecāki saviem bērniem teic tikai patīkamus vārdus, savukārt bērni vecākiem - cieņas pilnus vārdus. Tam ģimenē ir jāpievērš uzmanība, jo bērniem būs daudz vieglāk ļauties Dieva mācībām un paklausīt Viņa prasībām, ja, veidojot raksturu, bērni izveido pareizos ieradumus.¹⁷

Izvairieties no vulgaritātes jebkurā formā. Tēvi un mātes, vīri un sievas, brāļi un māsas, neaudziniet sevi būt vulgāriem [438] ne rīcībā, ne vārdos, ne domās. Rupji izteicieni, zemiski joki, pieklājības un patiesas laipnības trūkums mājas dzīvē kļūst jums par otru dabu, un jūs nebūsit gatavi to sabiedrībai, kas kļūst svēti ar patiesības palīdzību. Mājas ir pārāk svēta vieta, lai tās apgānītu ar vulgaritāti, jutekliskumu, savstarpējiem apvainojumiem un skandāliem. Noklusējiet ļauno vārdu un aizraidiet nesvētās domas, jo Patiesais Liecinieks sver katru vārdu, piešķir vērtību katram darbam un paziņo: «Es zinu tavus darbus.»¹⁸

Zemiskām, lētām un prastām runām nevajadzētu atrast vietu ģimenē. Ja sirds ir šķīsta, no tās izplūdis bagātīgi gudrības krājumi.¹⁹ [388]

Neizdabājiet muļķīgai runāšanai savās mājās. Pat ļoti mazi bērni gūs svētības no «veselīgas mācības parauga vārdiem» (2. Tim. 1:13). Tukšu un muļķīgu vārdu pārmaiņa starp tēvu un māti liks arī bērniem runāt tāds pašus vārdus. Bet pareizi, vaļsirdīgi, patiesi un nopietni vārdi radīs tāds pašus vārdus visā mājā, kā arī pareizus darbus.²⁰

Dusmīgu, pārsteidzīgu vārdu ļaunums. Kad izsakāt saviem bērniem dusmīgus vārdus, jūs palīdzat visas taisnības ienaid-

¹⁶Manuskripts 60, 1903.

¹⁷The Review and Herald, November 17, 1896.

¹⁸The Signs of the Times, November 14, 1892.

¹⁹The Review and Herald, May 17, 1898.

²⁰The Review and Herald, April 14, 1885.

niekam. Lai ikvienam bērnam no zīdaiņa vecuma ir labas iespējas. Mācīšanas darbam vajadzētu sākties bērnībā, to nedrīkst pavadīt skarbums un īgnums, bet gan laipnība un pacietība. Šīs pamācības vajadzētu turpināt līdz pat vīrieša un sievietes vecuma sasniegšanai.²¹

Lai katra ģimene nopietnās lūgšanās meklē Kunga palīdzību darīt Dieva darbu. Lai viņi uzvar pārsteidzīgas runāšanas ieradumu un ilgas vainot citus. Lai viņi mācās būt laipni un pieklājīgi mājās, izveido iera-dumu domāt un rūpēties cits par citu.²²

[439]Kāds gan ļaunums tiek ienests ģimenes lokā, izsakot nepacietīgus vārdus, jo viena cilvēka nepacietīgie vārdi vada otru pie asas atbildes tādā pašā garā un veidā. Tam seko atriebības vārdi, sevis attais-nošanas vārdi, un tieši ar šādiem vārdiem uz kakla tiek uzlikts smags, aizvainojošs jūgs, jo visi šie rūgtie vārdi atgriezīsies atpakaļ un nesīs postošu ražu dvēselei.²³

Smagi vārdi caur ausīm ievaino sirdi, pamodinot dzīvē visļauņākās dvēseles kaislības un kārdinot vīriešus un sievietes pārkāpt Dieva baušļus. [...] Vārdi ir kā iesēta sēkla.²⁴

[389] **Neapdomīgi vārdi - lāstu izteikšana.** Starp daudzu ģimeņu locekļiem tiek praktizēts ieradums runāt vaļīgas, bezrūpīgas lietas, un ieradums izteikt skarbus un sāpinošus vārdus kļūst aizvien stiprāks un stiprāks, ja tam padodas. Tādējādi tiek izteikti apšaubāmi vārdi pēc sātana, nevis Dieva pavēles. [...] Nekad nevajadzētu izteikt kvēlojošus dusmu pilnus vārdus, jo Dieva un svēto eņģeļu skatījumā tā ir lādēšanās.²⁵

Kā tēvs zaudēja bērna uzticību. Mans brāli, tavi valdonīgie vārdi ievaino tavus bērnus. Gadiem ejot, viņu tieksme kritizēt pieaugs. Kļūdu meklēšana sabotā tavu dzīvi un pāriet uz tavu sievu un bērniem. Tavi bērni nav iedrošināti tev uzticēties vai atzīt savas kļūdas, jo zina, ka sekos stingrs rājiens. Tavi vārdi bieži ir kā postoša krusa, kas iznīcina trauslos augus. Nav iespējams novērtēt kaitējumu, kas tādā veidā tiek izdarīts. Tavi bērni krāpjas, lai izvairītos no taviem asajiem vārdiem. [440]Viņi izvairīsies no patiesības,

²¹Manuskripts 53, 1912.

²²Manuskripts 31, 1907.

²³The Review and Herald, February 27, 1913. 24

²⁴Vēstule 105, 1893.

²⁵The Youth's Instructor, September 20, 1894.

lai izbēgtu no kritikas un soda. Asas, aukstas pavēles nedarīs viņiem labu.²⁶

Ierosinājums rakstīt apņemšanos. Ikvienam būtu labi parakstīt apņemšanos runāt savās mājās laipni un ļaut savā runā valdīt mīlestības likumam. Vecākiem nekad nevajadzētu runāt pārsteidzīgi. Ja jūsu bērni nerīkojas pareizi, izlabojiet viņus, bet lai jūsu vārdi ir pilni maiguma un mīlestības. Ik reizi, kad rājat viņus, jūs zaudējat dārgās iespējas sniegt mācības iecietībā un pacietībā. Lai mīlestība ir visredzamākā iezīme kļūdu labošanas darbā.²⁷

Galda sarunas. Cik daudzas ģimenes savas ikdienas maltītes papildina ar šaubām un neuzticības izteikšanu! Viņi sīki analizē savu draugu raksturus un pasniedz to kā izsmalcinātu desertu. Dārgs neslavas ceļšanas kumoss tiek pasniegts apkārt, ko dara ne tikai pieaugušie, bet arī bērni. Tādā veidā Dievs tiek apkaunots.²⁸

Mājās nevajadzētu būt vietai kritikai un kļūdu meklēšanai. Mājas miers ir pārāk svēts, lai to ar šādu garu sabojātu. Tomēr bieži, sēžot ap ēdamgaldu, ģimenes locekļi pasniedz apkārt kritikas, kļūdu meklēšanas un skandālu šķīvi. Ja Kristus nāktu šodien, vai viņš neatrastu daudzas ģimenes, kas sauc sevi par kristiešiem, lolojam kritizēšanas un nelaipnības garu? Šādu ģimeņu locekļi nav gatavi pievienoties augša esošajai ģimenei.²⁹

[390]

Lai ģimenes sarunas atstāj smaržīgu ietekmi uz bērnu prātiem.³⁰

Baumas un slepenas informācijas izpaušana. Mēs ar šausmām domājam par kanibālu, kas mīlojas ar sava upura vēl joprojām silto un drebošo miesu, bet - vai šādas rīcības sekas ir briesmīgākas par ciešanām un sagrauvi, [441] ko rada motīvu nepareiza izskaidrošana, reputācijas graušana un sīka rakstura analizēšana? Lai bērni un arī jaunieši ieklausās, ko Dievs par to saka: «Nāve un dzīvība - mēles varā.» (Sak. 18:21)³¹

²⁶Vēstule 8a, 1896.

²⁷Vēstule 29, 1902.

²⁸Liecības draudzei 4, 195.

²⁹The Signs of the Times, February 17, 1904.

³⁰Manuskripts 49, 1898

³¹Audzinašana, 235.

Baumošanas un tenkošanas gars ir viens no sātana īpašajiem līdzekļiem, kā sēt nesaskaņas un strīdus, izšķirt draugus un sabojāt daudzu ticību mūsu nostājas uzticamībai.³²

Neuzticības sēšana ir ienaidnieka palīgīdzeklis. Cilvēkiem ir dabiski runāt skarbus vārdus. Tie, kas pakļaujas šai tieksmei, atver durvis, lai sātans varētu ienākt viņu sirdīs un viņi varētu ātri atcerēties citu cilvēcību kļūdas. Tiek pārrunātas viņu neveiksmes, ievēroti viņu trūkumi un izteikti vārdi, kas mazina uzticību pret cilvēku, kas dara vislabāko, ko spēj, lai izpildītu savu pienākumu kā Dieva līdzstrādnieks. Bieži ne-uzticības sēkla tiek sēta tāpēc, ka kāds domā, ka viņam pienākas būt cienītam, bet viņš šo cieņu nav saņēmis.³³

Dievs aicina ticīgos pārtraukt kļūdu meklēšanu un pārtraukt neapdomīgo, nelaipno runāšanu. Vecāki, lai jūsu izteiktie vārdi bērniem ir laipni un patīkami un eņģeļi var jums palīdzēt viņus tuvināt Kristum. Mājas draudzē ir vajadzīga pamatīga reforma. Lai tā sākas nekavējoties. Lai izbeidzas visa sūrošanās, īgnums un rāšanās. Tie, kas ir īgni un rājas, aizdzen Debesu eņģeļus un atver durvis ļaunajiem eņģeļiem.³⁴

[391]

Aicinājums vecākiem būt iecietīgiem un savaldīgiem. Vecāki, kad jūtaties īgni, jums nevajadzētu izdarīt tik lielu grēku kā saindēt ar īgnumu visu ģimeni. Šādās reizēs esiet divkārti modri un apņemties savā sirdī [442] neuzbrukt ar savām lūpām un teiktu tikai patīkamus un priecīgus vārdus. Sakiet sev: «Es nesabojāšu savu bērnu laimi ar īgniem vārdiem.» Šādā veidā sevi kontrolējot, jūs kļūsit spēcīgāki. Jūsu nervu sistēma nebūs tik uzvilka. Jūs stiprinās taisnības principi. Apziņa, ka uzticīgi veicat savu pienākumu, jūs stiprinās. Dieva eņģeļi smaidīs par jūsu pūlēm un jums palīdzēs.³⁵

Tēvi un mātes, runājiet laipni ar saviem bērniem. Atcerieties, cik jūtīgi esat jūs un cik maz jūs varat panest, kad tiek apvainoti. Pārdomājiet un saprotiet, ka bērni ir līdzīgi jums. Neuzlieciet viņiem to, ko paši nevarat panest. Ja nevarat izturēt kritiku un apvainojumus, to nevar arī jūsu bērni, kuri ir vājāki par jums un nevar tik daudz pārciest. Lai jūsu vienmēr patīkamie, priecīgie vārdi ir kā

³²Liecības draudzei 4, 195.

³³Vēstule 169, 1904.

³⁴Vēstule 133, 1904.

³⁵Liecības draudzei 1, 386, 387.

saules stari jūsu ģimenē. Paškontroles, piesardzības un rūpīguma augļi būs simtkārtīgi.³⁶

Laiks klusumam vai dziesmai. Pārbaudījumi būs, tā ir patiesība, pat tiem, kas ir pilnībā nodevušies. Vispacietīgāko pacietība tiks smagi pārbaudīta. Vīrs vai sieva var izteikt vārdus, kas savukārt var izraisīt neapdomīgu atbildi. Lai tas, kas tiek apvainots, cieš klusu. Klusēšanā ir drošība. Bieži klusēšana ir smagākais rājiens, ko var izteikt tam, kas ir grēkojis ar savām lūpām.³⁷

Ja viņi [bērni un jaunieši] zaudē paškontroli un izsaka kaislīgus vārdus, vislabākā rīcība ir klusēt, nevis izteikt rājienu, argumentus vai nosodījumu. Nožēla nāks ļoti drīz. Klusēšana, kas ir [443] zelts, bieži panāks vairāk nekā izteiktie vārdi.³⁸

Ja citi ir nepacietīgi, īgni un apsūdzīgi, jo nav pakļāvuši savu «es», sāciet dziedāt Ciānas dziesmas. Kad Kristus strādāja pie galdnieka sola, reizēm ap Viņu bija cilvēki, kuri gribēja Viņu padarīt nepacietīgu, bet Viņš sāka dziedāt kādu no skaistajiem psalmiem un, pirms viņi saprata, ko dara, viņi Svētā Gara ietekmē jau bija pievienojušies Viņam dziedāšanā.³⁹

Cīņa par paškontroli runājot. Dievs prasa, lai vecāki ar paškontroli un kārtīgu raksturu izplata gaismu paši sava mazā ganāmpulka lokā. Nevajadzētu ļauties sīkumainām, parastām sarunām. Dievs ieskatās katrā dzīves sīkumā. Daži uztur pastāvīgu cīņu, lai sevi kontrolētu. Ik dienu viņi klusībā un ar lūgšanām cīnās pret skarbumu valodā un noskaņojumā. Cilvēki nekad nenovērtēs šīs cīņas. Par to, ka nav izteikuši pārsteidzīgus vārdus, kas mēģināja izlauzties, viņi var nesaņemt uzslavas no cilvēku lūpām. Pasaule nekad neredzēs šīs uzvaras un, ja arī tā redzētu, tikai nicinātu uzvarētājus. Taču Debesu ziņojumos viņi ir reģistrēti kā uzvarētāji. Ir kāds, kurš ir katras cīņas un katras klusās uzvaras liecinieks, un Viņš saka: «Kas gauss dūsmās - par spēkoni pārāks, kas savalda garu - pārāks par pilsētas iekarotāju.» (Sak. 16:32)⁴⁰ Ja atsakāties no dusmu izvirdumiem, īguma vai rāšanās, Kungs jums rādīs ceļu, kā no tā izklūt. Viņš jums palīdzēs izlietot savu runas talantu Kristum

[392]

³⁶Turpat, 1:401.

³⁷Manuskripts 70, 1903.

³⁸Manuskripts 59, 1900.

³⁹Manuskripts 102, 1901.

⁴⁰The Signs of the Times, August 23, 1899.

līdzīgā veidā, un Viņa jaukās pacietības, mierinājuma un mīlestības īpašības tiks ienestas mājās.⁴¹

⁴¹Manuskripts 67, 1901.

72. Nodaļa—Viesmīlība

[393]

[394]

[445] **Arī mūsdienās var tikt uzņemti eņģeļi.** Bībele ļoti uzsver viesmīlības praktizēšanu. Tā ne tikai nosaka viesmīlību par pienākumu, bet arī atklāj daudzas skaistas ainas, kā šī īpašība atklājas dzīvē, un svētības, ko tā nes. Svarīgākais no šiem piemēriem ir Ābrahāma pieredze. [..]

Šos pieklājības darbus Dievs ir uzskatījis par pietiekami svarīgiem, lai par tiem ziņotu savā Vārdā. Pēc vairāk nekā 1000 gadiem uz tiem atsaucās inspirētais apustulis: «Neaizmirstiet viesmīlību! Svešiniekus uzņemdami, daži, pašiem nezinot, ir uzņēmuši eņģeļus.» (Ebr. 13:2). Priekštiesība, kas tika dāvāta Ābrahāmam un Latam, nav liegta arī mums. Parādot viesmīlību Dieva bērniem, arī mēs varam uzņemt savās mājvietās Viņa eņģeļus. Pat mūsdienās eņģeļi cilvēku izskatā ienāk cilvēku mājās, un viņi tos uzņem. Kristiešus, kas dzīvo Dieva vaiga gaismā, vienmēr pavada neredami eņģeļi, un šīs svētās būtnes mūsu mājās aiz sevis atstāj svētības.¹

Garām palaistas iespējas un priekštiesības. «Viesmīlības mīļo-tājs» (KJV) ir starp tām īpašībām, ko Svētais Gars ir iedevis kā pazīmi tam, kuram ir jānes atbildība draudzē. Visai draudzei ir dota pavēle: «Esiet bez kurnēšanas viesmīlīgi cits pret citu! Kalpojiet cits citam ar to dāvanu, ko esat saņēmuši, kā labi daudzveidīgās Dieva žēlastības pārvaldnieki!» (1. Pēt. 4:9) Šīs pavēles dīvainā kārtā ir palikušas neievērotas. Pat tie, [446] kas apliecina, ka ir kristieši, maz parāda patiesu viesmīlību. Starp mūsu pašu ļaudīm iespēja parādīt viesmīlību netiek tā cienīta, kā vajadzētu, - kā priekštiesība un svētība. Kopumā ir pārāk maz sabiedriskuma, pārāk maz vēlēšanās bez vilcināšanās vai izrādīšanās atvēlēt vietu pie ģimenes galda vēl diviem vai trim cilvēkiem.²

[395]

Nepiemēroti aizbildinājumi. Esmu dzirdējusi daudzus attaisno-jošus iemeslus, kāpēc neieaicināt savās mājās un sirdīs Dieva svētos. «Man nav nekas pagatavots, es neesmu neko izvārījusi.

¹Liecības draudzei 6, 341, 342.

²Turpat, 6:342, 343.

Viņiem jāiet uz kādu citu vietu.» Šajās citās vietās ir izgudroti atkal citi aizbaidinājumi, lai neuzņemtu tos, kam ir vajadzīga viesmīlība, un apmeklētāji jūtas dziļi apbēdināti. Viņi dodas prom ar nepatīkamu iespaidu par šo tā saucamo brāļu un māsu viesmīlību. Ja tev nav maizes, māsa, atdarini to gadījumu, kas ir aprakstīts Bībelē: «Kuram no jums būtu tāds draugs, ka, aizejot pie viņa pusnaktī un sakot viņam: draugs, aizdod man trīs maizes.» (Lūk. 11:5) Šis piemērs par maizes trūkumu mums nav dots tādēļ, lai atrastu aizbaidinājumus atteikt kādam, kas vēlas ienākt mūsu mājās. Kad Elija nonāca pie atraitnes Sareptā, viņa dalījās savā kumosā ar Dieva pravieti. Viņš izdarīja brīnumu un paveica to, ka ar šo rīcību, atverot mājas viņa kalpam un daloties savā maizē ar viņu, viņa pati tika uzturēta un viņas un viņas dēla dzīvība tika pasargāta. Tā tas izrādīsies daudzos gadījumos, ja ļaudis to darīs priecīgi un Dievam par godu.

Daži aizbaidinās ar savu slikto veselību - viņi būtu viesmīlīgi, ja vien viņiem būtu spēks. Tādi ir tik ilgi sevi aizvēruši paši sev un tik daudz domājuši par savām sliktajām jūtām un runājuši par savām ciešanām, pārbaudījumiem un kaitēm, ka tā tagad ir viņu patiesība. [447] Viņi nevar domāt ne par vienu citu, kā vien par sevi, lai arī cik daudz citiem būtu vajadzīga līdzjūtība un palīdzība. Jūs, kas ciešat no sliktas veselības, šīs ir zāles jums. Ja jūs apgērbjat kailo, uzņemat savās mājās to, kas ir palicis bez mājām, un dalāt savu maizi ar izsalkušo, «tad tava gaisma izlauzīsies ausmā, tava dziedināšana steigs plaukt, taisnība ies tev pa priekšu, un Kunga godība būs tavs aizsegs» (Jes. 58:8). Darīt labu ir izcilas zāles pret slimībām. Tie, kas iesaistās darbā, ir Dieva aicināti, un Viņš ir apsollis viņiem atbildēt. Viņu dvēsele būs apmierināta sausumā, un viņi būs līdzīgi apūdeņotam dārzam, kura ūdeņi neizzūst.³

Svētības zaudētas savtīgas norobežošanās dēļ. Dievs nav apmierināts ar savtīgo interesi, kas bieži tiek parādīta pret «sevi un savu ģimeni». Ikvienai ģimenei, kas lolo šādu garu, ir jātiek atgrieztai ar pa-tiesības principiem, kuru paraugs ir Kristus dzīve. Tie, kas noslēdzas sevī un nelabprāt uzņem viesus, zaudē daudzas svētības.

4

³Turpat, 2:28, 29.

⁴Turpat, 6:344.5

Enģeļi gaida, lai redzētu, vai mēs izmantosim iespējas, kas atrodas mūsu sniedzamības robežās, lai darītu labu, - gaida, lai redzētu, vai mēs svētīsim citus, lai viņi savukārt svētītu mūs. Kungs pats ir darījis tā, lai mēs būtu atšķirīgi - citi trūcīgi, citi bagāti, citi slimi -, un lai visiem būtu iespēja attīstīt raksturu. Trūcīgajiem ar nolūku ir ļauts būt tādiem Dieva dēļ, lai mēs varētu tikt pārbaudīti, pārveidoti un uzlabotu to, kas ir mūsu sirdīs.⁵

Ja viesmīlības gars mirst, sirds kļūst paralizēta ar savtību.⁶

Cik tālu vajadzētu sniegties viesmīlībai? Mūsu sabiedriskajā dzīvē nevajadzētu valdīt pasaulīgiem ieradumiem, bet gan Kristus Gara un Viņa Vārda mācībām. Israēlieši visos savos svētkos iesaistīja trūcīgos, svešiniekus un [448] levītus, kas bija gan priesteru palīgi svētnīcā, gan reliģiskie skolotāji un misionāri. Viņi tika uzskatīti par cilvēku viesiem, lai dalītos viesmīlībā visos sabiedriskos un reliģiskos priecīgos notikumos un lai maigi rūpētos par viņiem slimībās vai trūkumā. Šādi cilvēki mums ir jāuzņem savās mājās. Cik daudz šāda uzņemšana varētu darīt, lai iepriecinātu un iedrošinātu medmāsu misionāri vai skolotāju, rūpju nomāktos, smagi strādājošo māmiņu vai vājo un sirmo, kas bieži ir bez mājām un cīnās ar nabadzību un drosmi atņemošiem apstākļiem. [397]

Kristus saka: «Kad tu rīko pusdienas vai vakariņas, neaicini nedz savus draugus, nedz brāļus, nedz radus, nedz bagātus kaimiņus, ka arī viņi tevi neaicinātu un nenotiktu savstarpēja atlīdzināšana. Bet, kad tu rīko mielastu, aicini nabagus, tizlus, kroplus, akus. Un tu būsi laimīgs, jo viņiem nav ar ko tev atlīdzināt. Tev tiks atlīdzināts pie taisno aug-šāmcelšanās.»

Šie ir viesi, kuru uzņemšana jums nesagādās lielas grūtības. Jums nebūs viņiem jānodrošina sīki izstrādāta vai dārga uzņemšana. Jums nebūs jāpiepūlas, lai izrādītos. Sirsnīgas uzņemšanas siltums, vieta pie jūsu ģimenes pavarda, krēsls pie jūsu galda, priekštiesība dalīties svētībās lūgšanu stundā daudziem no viņiem būs kā ieskaits Debesīs.

Mūsu līdzjūtībai ir jāplūst pāri savtīguma un ģimenes sienu robežām. Tie, kas savas mājas padarīs par svētību citiem, iegūs dārgas iespējas. Sabiedriskā ietekme ir brīnišķīgs spēks. Ja mēs to li-

⁵Turpat, 2:28.

⁶Manuskripts 41, 1903.

etosim, tā būs kā līdzeklis, lai palīdzētu tiem, [449] kas ir mums visapkārt.⁷

Patvērums kārdinātiem jauniešiem. Mūsu mājām vajadzētu būt patvēruma vietai kārdinātiem jauniešiem. Ir daudzi, kas atrodas krust-celēs. Katra ietekme, katrs iespaids nosaka izvēli, kas veido viņu likteni gan šeit, gan mūžībā. Ļaunums viņus aicina. Tā vietas ir padarītas gaišas un pievilcīgas. Tas laipni aicina uz katra stūra. Mums visapkārt ir jaunieši, kuriem nav māju, un daudzi, kuru mājām nav izpalīdzīga, paceļoša spēka, un viņi ieslīgst ļaunumā. Viņi piedzīvo sagraīvi mūsu pašu durvju ēnā.

[398] Šiem jauniešiem ir vajadzīga roka, kas izstiepta pret viņiem līdzjūtībā. Laipni vārdi, kas izteikti vienkārši, maza uzmanība, vienkāršā veidā vel-tīta, izklīdēs kārdinājumu mākoņus, kas savelkas pār dvēseli. Patiesai Debesīs dzimušai līdzjūtībai ir spēks atvērt sirds durvis pret tiem cilvēkiem, kam vajadzīga Kristus vārdu smarža un vienkāršs, smalkjūtīgs Kristus mīlestības gara pieskāriens. Ja mēs izrādītu interesi par jauniešiem, ieaicinātu viņus savās mājās un apņemt viņus ar priecīgu, izpalīdzīgu ietekmi, būtu daudzi, kas priecīgi pavērstu savus soļus uz Debesu taku.⁸

Saglabājiēt ģimenes vienkāršību. Kad ierodas apmeklētāji, un tas notiek bieži, nevajadzētu pieļaut, ka viņi piesaista visu mātes laiku un uzmanību. Viņas bērnu laicīgajai un garīgajai labklājībai vajadzētu būt pirmajā vietā. Nevajadzētu izlietot laiku, lai pagatavotu kūkas, ķēksus un neveselīgus našķus galdam. Tie ir papildu izdevumi, un daudzi to nevar atļauties. Tomēr vēl lielāks ļaunums ir atstātais paraugs. Lai tiek saglabāta ģimenes vienkāršība. Necentieties atstāt iespaidu, ka varat uzturēt tādu dzīves stilu, kas [450] pārsniedz jūsu līdzekļus. Necentieties izlikties par to, kas neesat, ne galda klāšanā, ne uzvedībā.

Lai gan jums jāizturas laipni pret apmeklētājiem un jāļauj viņiem justies kā mājās, jums vajadzētu vienmēr atcerēties, ka esat skolotāji mazajiem bērniem, ko Dievs jums ir devis. Viņi jūs vēro, un jūsu rīcībā nevajadzētu būt nekam tādā, kas viņu kājas virza nepareizā ceļā. Iz-turieties pret saviem apmeklētājiem tā, kā iztu-

⁷Kristus dziedinošā kalpošana, 352-354.

⁸Turpat, 354.

raties pret savu ģimeni katru dienu - patīkami, uzmanīgi un pieklājīgi. Šādā veidā visi var būt audzinātāji, labu darbu paraugs. Viņi apliecina, ka ir kaut kas būtiskāks nekā pastāvīgi domāt par to, ko ēst, dzert vai ko vilkt mugurā.⁹

Saglabājiet miera pilnu, nomierinošu gaisotni. Mēs būtu daudz laimīgāki un noderīgāki savā mājas dzīvē, ja mūsu sabiedriskās attiecības pārvaldītu Kristus lēnprātība un vienkāršība. Tā vietā, lai censtos izrādīties un izsaukt apmeklētāju apbrīnu vai skaudību, mums ar savu priecīgo izturēšanos, līdzjūtību un mīlestību vajadzētu censties padarīt visus ap sevi laimīgus. Lai apmeklētāji redz, ka mēs cenšamies saskaņoties ar Kristus gribu. Lai viņi redz mūsos apmierinātības un pateicības garu, pat ja mūsu liktenis ir būt pazemīgiem. Patiesas kristīgas mājas gaisotne ir mierpilna un nomierinoša. Šāds paraugs nebūs bez ietekmes.¹⁰

[399]

Debesīs tiek kārtota visu izdevumu uzskaitē. Kristus pieraksta katru izdevumu, kas ir radies Viņa lietas uzturēšanai. Viņš nodrošina visu, kas ir nepieciešams šim darbam. Tie, kuri Kristus vārdā uzņem savus brāļus, dara vislabāko, ko spēj, lai padarītu apmeklējumu patīkamu gan viesiem, gan sev, Debesīs ir ierakstīti kā īpašu svētību vērti. [..]

[451] Kristus savā dzīvē ir sniedzis viesmīlības mācību. Kad ap Viņu atradās izsalcis pūlis, Viņš nesūtīja to mājās neatspirdzinātu. Viņš teica saviem mācekļiem: «Dodiet jūs viņiem ēst.» (Mat. 14:16) Ar radoša spēka darbību Viņš nodrošināja pietiekami daudz ēdiena, lai apmierinātu viņu vajadzību. Tomēr cik vienkāršs ēdiens tika pasniegts! Nebija nekādas izšķērdības. Viņš, kura pakļautībā bija nodoti visi Debesu resursi, varēja ļaudīm sagādāt bagātīgu maltīti, bet Viņš deva tikai to, kas apmierināja viņu vajadzību un kas bija zvejnieku tautas ikdienas ēdiens.

Ja cilvēki mūsdienās būtu vienkārši savos ieradumos, dzīvojot saskaņā ar dabas likumiem, tad būtu bagātīgi pieejams viss, kas vajadzīgs cilvēces ģimenes vajadzību nodrošināšanai. Būtu mazāk iedomātu vajadzību un vairāk iespēju strādāt pēc Dieva metodēm. [..]

⁹Kristīgā sātība, 143.

¹⁰The Review and Herald, November 29, 1887.

Trūcīgumam nevajadzētu mūs atturēt no viesmīlības parādīšanas. Mums ir jāsniedz tas, kas mums ir. Ir ļaudis, kuri cīnās par iztiku un kuriem ir lielas grūtības savus ienākumus salāgot ar vajadzībām, bet viņi mīl Jēzu Viņa svēto personā un ir gatavi parādīt viesmīlību ticīgajiem un neticīgajiem, cenšoties padarīt viņu apmeklējumus patīkamus. Viesi ir laipni aicināti pie ģimenes galda un ģimenes altāra. Lūgšanu laiks ietekmē tos, kas tiek uzņemti, un pat viens apmeklējums var nozīmēt dvēseles izglābšanu no nāves. Par šo darbu Kungs izsaka atzinību, sakot: «Es atmaksāšu.»¹¹

[400] **Pamostieties iespējām.** Brāļi un māsas, pamostieties. Nebaidieties no labiem darbiem. «Darīsim labu nepagurdami, jo savā laikā mēs pļausim, ja vien nepadosimies.» (Gal. 6:9) Negaidiet, kad jums [452] pateiks jūsu pienākumu. Atveriet acis, lai ieraudzītu, kas ir ap jums. Iepazīstieties ar bezpalīdzīgajiem, slimajiem un trūcumā nonākušajiem. Neslēpieties no viņiem un nemēģiniet aizvērt savas sirdis pret viņu vajadzībām. Kas sniedz patiesas reliģijas pierādījumus, par kuriem minēts Jēkaba grāmatā, neaptraipītus ar savtību un samaitātību? Kas ir dedzīgs darīt visu, kas ir viņa spēkos, lai palīdzētu lielajā glābšanas plānā?¹²

¹¹Liecības draudzei 6, 3 4 4, 345, 347.

¹²Turpat, 2:29

**16. Daļa—Mājas Un Sabiedriskās
Attiecības**

[401]

73. Nodaļa—Mūsu Sabiedriskās Vajadzības

[455] **Dievs ir nodrošinājis mūsu sabiedriskās vajadzības.** Izredzēto ļaužu audzināšanas kārtībā ir atklājies, ka dzīve, kuras centrā ir Dievs, ir pilnīga dzīve. Viņš nodrošina katru vajadzību, ko ielicis cilvēkā. Katru piešķirto spēju Viņš cenšas attīstīt.

Būdams skaistuma autors un skaistuma mīļotājs, Dievs ir nodrošinājis, ka arī Viņa bērnu vēlme pēc skaistuma tiek piepildīta. Viņš ir parūpējies arī par viņu sabiedriskajām vajadzībām, par laipnajām un izpalīdzīgajām attiecībām, kas palīdz izkopt līdzjūtību un padarīt dzīvi gaišu un saldu.¹

Biedru ietekme. Ikviens atradīs draugus vai iemantos tos. Tieši proporcionāls draudzības spēkam būs ietekmes daudzums, ko draugi atstās cits uz citu vai nu uz labu, vai uz ļaunu. Visiem būs biedri, un visi ietekmēs un tiks ietekmēti.²

Dieva Vārds ļoti uzsver sabiedrības ietekmi gan uz vīriešiem, gan sievietēm. Cik daudz lielāks ir tās spēks uz bērnu un jauniešu attīstībā esošajiem prātiem! Biedri, ar kuriem viņi ir kopā, principi, ko viņi pieņem, ieradumi, ko viņi izveido, noteiks viņu lietderīgumu šajā dzīvē un likteni nākotnē. [..]

Jauniešiem neizbēgami būs biedri, un viņi noteikti jutīs viņu ietekmi. Pastāv noslēpumainas saites, kas saista kopā dvēseles, tā ka viena sirds atsaucas otra sirdij. Viens uztver otra idejas, jūtas un garu. Šī [456] biedrošanās var būt svētība vai lāsts. Jaunieši var palīdzēt un stiprināt cits citu, uzlabot uzvedību, rīcību, zināšanas. Vai arī, esot bezrūpīgi un neuzticīgi, viņi var atstāt demoralizējošu ietekmi.³

Patiess ir teiciens: «Parādi man savus draugus, un es pateikšu, kāds ir tavs raksturs.» Jaunieši nesaprot, cik ļoti biedru izvēle ietekmē gan raksturu, gan reputāciju. Cilvēks meklē sabiedrību, kuras gaume, ieradumi un rīcība ir viņam radniecīga. Tie, kas dod

¹ Audzināšana, 41.

² Liecības draudzei 4, 587.

³ Counsels to Teachers, Parents, and Students, 220.

priekšroku ļaunai un neizglītotai sabiedrībai, nevis gudrai un labai, parāda, ka viņu pašu raksturs nav bez trūkumiem. Viņu gaume un ieradumi sākumā var atšķirties no to gaumes un ieradumiem, kuru sabiedrību viņi meklē. Tomēr, iejūkot pūlī ar šo sabiedrības grupu, viņu domas un jūtas mainās. Viņi upurē pareizos principus un neapzināti, tomēr neizbēgami nogrimst līdz savu biedru līmenim. Kā straume vienmēr iegūst tās augsnes īpašības, caur ko tā plūst, tā jauniešu ieradumi un principi pastāvīgi iegūst tās sabiedrības rakstura nokrāsu, ar kuru tiekas. ⁴

Dabiskās tieksmes ved uz leju. Ja jauniešus varētu pārliecināt draudzēties ar tikumīgiem, iejūtīgiem un patīkamiem biedriem, ietekme būtu visveselīgākā. Ja tiek izvēlēti draugi, kas bīstas Kungu, ietekme vadīs pie patiesības, pienākuma un svētuma. Patiesa kristīga dzīve ir spēks uz labu. Tie, kuri draudzējas ar vīriešiem un sievietēm ar apšaubāmu morāli, sliktiem principiem un rīcību, drīz atradīsies uz tā paša ceļa. Dabiskās sirds tieksmes ved uz leju. Tas, kurš draudzējas ar skeptisko, drīz kļūs skeptisks. Kas izvēlas nekrietno cilvēku sabiedrību, drīz noteikti kļūs nekrietns. [457] Rīkoties pēc bezdievīgā padoma ir pirmais solis, lai nostātos uz grēcinieku ceļa un sēdētu zobgaļu krēslā. ⁵

Pasaulīgajiem jauniešiem mīlestība uz sabiedrību un izpriecām kļūst par saistošu kaislību. Ģērbties, doties ciemos, izdabāt ēstgribai un kaislībām un virpuļot sabiedriskā izlaidībā kļūst par eksistences galveno mērķi. Viņi ir nelaimīgi, ja tiek atstāti vientulībā. Viņu galvenās ilgas ir būt apbrīnotiem, klausīties glaimus un radīt sensāciju sabiedrībā. Ja šīs ilgas netiek piepildītas, dzīve šķiet neciešama. ⁶

Tie, kas mīl sabiedrību, bieži izdabā šai rakstura iezīmei, līdz tā kļūst par visu pārvaldošu kaislību. [..] Viņi nevar izturēt Bībeles lasīšanu un Debesu tēmu pārdomāšanu. Viņi ir nožēlojami, ja vien nav kaut kas, kas uzbudina. Viņos nav spēka būt priecīgiem, bet viņu laime ir atkarīga no citu jauniešu sabiedrības, kas ir tikpat neiejūtīgi un neapdomīgi kā viņi paši. Spēkus, ko varēja piesaistīt cēliem mērķiem, viņi atdod muļķībām un garīgi izlaidībai. ⁷

⁴Turpat, 221.

⁵Liecības draudzei 4, 587.

⁶Liecības draudzei 5, 112.

⁷Liecības draudzei 4, 624.

Kristīgas sabiedrības svētība. Dieva ļaudis kopumā pārāk maz iz-kopj kristīgu sabiedriskumu. [...] Tie, kuri noslēdzas sevī un nevēlas ar savu draudzību kļūt par svētību citiem, zaudē daudzas svētības, jo sav-starpējās attiecībās prāti tiek spodrināti un attīrīti. Sabiedriskajā dzīvē tiek veidts paziņu loks un noslēgta draudzība, kuras rezultāts ir sirds vienotība un mīlestības gaisotne, kas Debesu skatījumā ir patīkama.

Īpaši tiem, kuri ir baudījuši Kristus mīlestību, vajadzētu attīstīt savas sociālās prasmes, jo šādā veidā viņi var mantot dvēseles [458] Glābējam. Kristum nevajadzētu būt apslēptam viņu sirdīs, ieslēgtam kā iekārojamam dārgumam, svētam un saldām, ko baudīt tikai pašiem. Tāpat Kristus mīlestību nevajadzētu parādīt tikai tiem, kas izpatīk viņu iegribām. Skolēniem ir jā māca būt līdzīgiem Kristum, parādot laipnu interesi un sociālu atbalstu tiem, kuriem ir vislielākās vajadzības, pat ja tie varbūt nav viņu pašu izraudzītie draugi. Jēzus vienmēr un visur parādīja mīlošu interesi par cilvēces ģimeni un izplatīja ap sevi priecīgas dievbijības gaismu.⁸

⁸Liecības draudzei 6, 172, 173.

74. Nodaļa—Droša Un Nedroša Draudzība

[405]

[406]

[459] **Kas ietekmē mūs un mūsu bērnus.** Katra draudzība, ko izvei-dojam, lai arī cik tā būtu neliela, ietekmē mūs. To, cik daudz mēs pa-kļaujamies šai ietekmei, nosaka tuvības pakāpe, attiecību noturība un mūsu mīlestība un cieņa pret cilvēku, ar kuru draudzējamies.¹

Ja atrodamies starp biedriem, kuru ietekmei ir tieksme likt mums aizmirst augstās prasības, kādas Kungam ir pret mums, mēs pakļaujamies kārdinājumiem un kļūstam morāli vāji, lai tiem pretotos. Mēs pārņemam viņu garu un lolojam savu draugu idejas, noliekot svētās un mūžīgās lietas zemāk par savu draugu ieteikto. Īsāk sakot, mēs esam ietekmēti tieši tā, kā visas taisnības ienaidnieks to bija ieplānojis.

Gados jaunākie, nonākot šajā ietekmē, ir daudz vieglāk ietekmējami nekā vecākie. Viss atstāj ietekmi uz mūsu prātiem - sejas, kurās viņi skatās, balsis, kuras viņi klausās, vietas, ko viņi apmeklē, sabiedrība, kurā viņi uzturas, un grāmatas, ko viņi lasa. Nav iespējams pārāk augstu novērtēt to, cik svarīgi šai un nākamajai pasaulei ir draugi, ko izvēlamies sev un, vēl svarīgāk, saviem bērniem.²

Briesmas, draudzējoties ar bezdievīgajiem. Pasaulei nav jābūt mūsu kritērijam. Mums nav jādraudzējas ar bezdievīgajiem un jāpārņem viņu gars, jo tie vada sirdi prom no Dieva pie viltus dievu pielūgsmes. Nelokāma dvēsele, stipra ticībā, var darīt daudz laba. Tā var dot augstākā līmeņa svētības tiem, ar ko tā draudzējas, jo Kunga likums ir tās sirdī. [460] Mēs nevaram labprātīgi draudzēties ar tiem, kas mīda kājām Dieva likumu, un saglabāt savu ticību šķīstajam un neaptraipītajam. Mums ir jāsaprot gars, un, ja nenošķirsimies no viņiem, beigās būsīm saistīti ar viņiem un dalīsimies viņu liktenī.³

[407]

¹Liecības draudzei 5, 222, 223.

²Turpat, 543.

³Manuskripts 6, 1892.

Draudzējoties ar elku pielūdzējiem un pievienojoties viņiem viņu svētkos, ebreji tika vadīti pārkāpt Dieva likumu un atnesa spriedumu tautai. Tā tagad Kristus sekotāju vadīšana, lai viņi draudzētos ar bezdie-vīgajiem un pievienotos viņu izklaidēs, ir sātana visveiksmīgākais pa-ņēmiens, kā ievilināt grēkā. «Tādēļ izejiet no viņu vidus un nošķirieties no viņiem, saka Kungs; nekam nešķīstītam nepieskarieties.» (2. Kor. 6:17) Dievs no saviem ļaudīm prasa tik lielu atšķirību pasaules ieradumos, tradīcijās un principos, kādu Viņš prasīja no Israēla senatnē. ⁴

Simsona labprātīgā izvēle. Dieva aizgādības rūpes bija ar Simsonu, lai viņš būtu sagatavots darbam, kuram bija aicināts. Dzīves sākumā viņu apņēma labvēlīgi nosacījumi fiziskā spēka, intelektuālās enerģijas un mo-rālās tīrības attīstībai, bet ļaunas sabiedrības ietekmē viņš pazaudēja to pieķeršanos Dievam, kas ir cilvēka vienīgā drošība, un ļaunuma straume aizrāva viņu sev līdzī. Tie, kas pienākuma ceļā tiek ievesti pārbaudījumos, var būt droši, ka Dievs viņus pasargās. Tomēr, ja cilvēki labprātīgi nostājas tur, kur viņus var uzvarēt kārdinājumi, viņi agrāk vai vēlāk krīt. ⁵

Viltīgā ļaunuma ietekme. Dārgie skolēni, dienu un nakti jums se-kos jūsu vecāku lūgšanas. Ieklausieties viņu lūgumos un brīdinājumos un neizvēlieties neapdomīgus draugus. Jūs [461] nevarēsiet redzēt, kā ļaunuma ietekme viltīgi sabojā jūsu prātu un ieradumus, vadot jūs pļaut ļaunus ieradumus, panākot to, ka attīstīsiet neveselīgu raksturu. Jūs varat neredzēt briesmas un domāt, ka esat spējīgi darīt pareizi tikpat viegli, kā pirms pakļaušanās kārdinājumam darīt nepareizi, bet tā ir kļūda. Vecāki un skolotāji, kas mīl un bīstas Dievu, var brīdināt, lūgties un dot padomus, bet viss būs veltīgi, ja nepakļausities Dievam un neizkopsit spējas, ko Viņš jums ir devis Viņa godam. ⁶

Sargieties no tiem, kas ir vienaldzīgi pret reliģiju. Ja bērni tiekas ar biedriem, kuru sarunas ir par nesvarīgo, laicīgo, viņu prāts nonāk tajā pašā līmenī. Ja viņi dzird, ka reliģijas principi tiek apkaunoti un mūsu ticība pazemota, ja viņu ausīs nonāk viltīgi

⁴Sentēvi un pravieši, 458.

⁵Turpat, 568.

⁶The Youth's Instructor, January 18, 1894.

patiesības apšaubījumi, tas nostiprinās viņu prātos un veido viņu raksturus.⁷

Nekas cits nevar tik efektīvi neitralizēt nopietnas ietekmes un labas ilgas vai tās iznīcināt kā draudzība ar tukšiem un bezrūpīgiem cilvēkiem, kuru prāts ir samaitāts. Lai arī cik pievilcīgi var būt šie cilvēki, pateicoties viņu asprātībām, sarkasmam un jokiem, viņu vieglprātīgā un vienaldzīgā izturēšanās pret reliģiju ir pietiekams iemesls, kāpēc nevajadzētu ar tiem draudzēties. Jo saistošāki viņi ir citos aspektos, jo vairāk vajadzētu būties no viņu kā draugu ietekmes, jo viņi padara bezdievīgu dzīvi bīstami pievilcīgu.⁸

Pasaulīga draudzība piesaista un apžilbina maņas, tā ka dievbijībai, godbijībai un uzticībai nav spēka saglabāt cilvēku nelokāmu. Pazemīgā, pieticīgā Kristus dzīve šķiet nepievilcīga. Daudziem, kas sevi sauc par Dieva dēliem un meitām, Jēzus, Debesu majestāte, ir «kā sakne no iz-kaltušas zemes, ne tam auguma, ne košuma» (Jes. 53:2).⁹

[462] Nevērsiet savas pieķeršanās jūtas pret pasaulīgiem radiniekiem. Mēs nevaram kalpot Dievam un pasaulei vienlaikus. Mums nav jāpiesaista savas pieķeršanās jūtas pasaulīgiem radiniekiem, kuri nevēlas uzziņāt patiesību. Draudzējoties ar viņiem, mēs varam censties visos iespējamajos veidos ļaut savai gaismai spītēt, bet mūsu vārdiem, uzvedībai, tradīcijām un rīcībai nevajadzētu nekādā ziņā tikt veidotai saskaņā ar viņu idejām un tradīcijām. Mums ir jāparāda patiesība jebkādas attiecībās ar viņiem. Ja to nevaram, tad - jo mazāk ar viņiem saistāmies, jo labāk tas mūsu pašu garīgumam.¹⁰

[409]

Izvairieties no tiem, kam ir zemi standarti un vaļīga morāle. Tas nav pareizi, ka kristieši draudzējas ar tiem, kam ir vaļīga morāle. Tuva draudzība ikdienā, kas aizņem laiku, nekādā mērā nestiprinot intelektu vai morāli, ir bīstama. Ja morālā gaisotne, kas apņem cilvēkus, nav šķīsta un svēta, bet to apraipa samaitātība, tie, kas elpo šo gaisu, atklās, ka tā gandrīz nemanāmi darbojas pie intelekta un sirds, lai saindētu un sagrautu. Ir bīstami būt labi pazīstamiem ar tiem, kuru prāti dabiski ieņem zemu līmeni. Pamazām un nemanot

⁷Liecības draudzei 5, 545.8

⁸Turpat, 3:125.

⁹Manuskripts 6, 1892.

¹⁰Liecības draudzei 5, 543.

tie, kas ir dabiski apzinīgi un mīl šķīstumu, nonāks tādā pašā līmenī, piedaloties to cilvēku muļķībā un morālajā tukšumā, ar kuriem viņi pastāvīgi nonāk saskarsmē, un parādot patiku pret tiem. ¹¹

Labs vārds ir dārgāks par zeltu. Jauniešiem ir tieksme draudzēties ar tiem, kas ir zemāki savā domāšanā un morālē. Kādu gan patiesu laimi jau-ns cilvēks var gaidīt no brīvprātīgas saskarsmes ar cilvēkiem, kam ir zems domāšanas, jūtu un uzvedības standarts? Daži ir samaitāti gaumē un ie-radumos, un visi, kas izvēlēšies šādu sabiedrību, sekos [463] viņu parau-gam. Mēs dzīvojam briesmu pilnos laikos, kas liks bīties visu sirdīm. ¹²

Daudzi padodas kārdinājumiem, jo baidās tikt izsmieti. Bērniem [...] ir vajadzīgi biedri, kas neizsmej to, kas ir šķīsts un vērtīgs, bet kas aizstāv to, kas ir pareizs. Bailes tikt izsmietam vada daudzus jauniešus pakļauties kārdinājumiem un staigāt bezdievīgo ceļus. Mātes ar savu paraugu un vārdiem var darīt daudz, lai parādītu bērniem, kā palikt taisniem, atrodoties starp zobgaļiem un izsmējējiem. ¹³

Kāpēc mūsu jaunieši nepadomā par to, ka tie, kas ir gatavi vadīt citus pa aizliegtiem ceļiem, viegli pakļaujas kārdinājumiem un ir sātana aģenti, lai iedrošinātu sliktus ieradumus un lai smietos par tiem, kas ir apzinīgi un kas vēlas saglabāt taisnu raksturu? ¹⁴

[410]

Dzīvojiet svešinieku priekšā tā, kā jūs dzīvotu Dieva priekšā. Jaunie draugi, neuzturieties pat stundu tādu cilvēku sabiedrībā, kas jūs padarīs nederīgus šķīstajam un svētajam Dieva darbam. Nedariet neko tādu svešinieku priekšā, ko jūs negribētu darīt sava tēva un mātes priekšā, vai arī no kā jūs kautrētos Kristus un svēto eņģeļu priekšā.

Daži domā, ka sabata ievērotājiem šie brīdinājumi nav vajadzīgi, bet tie, uz kuriem tas attiecas, zina, ko tas nozīmē. Es jums saku, jaunie vī-rieši, sargieties, jo jūs nevarat darīt neko, ko neredzētu Dieva un eņģeļu acis. Jūs nevarat rīkoties ļauni tā, ka tas neietekmētu citus. Jūsu rīcība ne tikai atklāj, kāds materiāls tiek izmantots jūsu rakstura veidošanā, bet tā arī spēcīgi ietekmē citus. Nekad neaizmirstiet, ka piederat Dievam, ka Viņš jūs ir atpircis par augstu

¹¹Liecības draudzei 3, 125.

¹²Liecības draudzei 4, 558.

¹³The Review and Herald, March 31, 1891.

¹⁴The Youth's Instructor, January 18, 1894.

cenu un ka jums būs jādod Viņam [464]pārskats par visiem Viņa uzticētajiem talantiem. ¹⁵

Ir apsolīta īpaša palīdzība, kad tā būs nepieciešama. Mums nav jānoliek savi bērni tur, kur viņiem jābiedrojas ar samaitātajiem un pakļīdušajiem. Dažreiz Dievs savā aizgādībā var mūsu jauniešus ievest sabiedrībā, kas ir netikumīga un nesavaldīga. Viņš dos viņiem mērķtiecību un spēku pretoties kārdinājumiem, kā Viņš darīja ar Daniēlu un viņa draugiem Bābelē, ja tie sadarbosies ar Viņu. Viņiem ir pastāvīgi jāsadarbojas ar Dievu. Viņiem ir jātur sevi šķīstus, atsakoties darīt to, kas apkauno Dievu, dzīvojot vienmēr tā, lai Viņu pagodinātu. Viņiem ir jābūt nomodā par dvēselēm, nopietni strādājot to labā, kuros Dieva līdzība ir izdzēsta, mēģinot viņus pārveidot, pacelt un padarīt cēlākus. ¹⁶

Izvēlieties iejūtīgus un nopietnus draugus. Jaunieši, kas ir saskaņā ar Kristu, izvēlēsies draugus, kas palīdzēs viņiem rīkoties pareizi, un izvairīsies no sabiedrības, kas nepalīdz attīstīties pareizajiem principiem un cēliem nolūkiem. Katrā vietā var atrast jauniešus, kuru prāti ir nodoti zemākam veidolam. Nonākot šādu cilvēku sabiedrībā, tie, kas sevi visu būs nolikuši Kristus pusē, stāvēs stipri tajā, ko saprāts un sirdsapziņa atzīst par pareizu. ¹⁷

[411]

Lai visi, kas vēlas izveidot taisnu raksturu, draudzējas ar tiem, kam ir nopietns, smalkjūtīgs prāts un kas ir ar noslieci uz reliģiju. Tiem, kas aprēķinājuši izmaksas un vēlas būvēt mūžībai, savā celtnē ir jāliek labs materiāls. Ja viņi pieņem sapuvušus kokmateriālus, ja viņi ir apmierināti ar rakstura trūkumiem, viņu celtnē ir nolemta sagravei. Lai visi ņem vērā, kā viņi būvē. Kārdinājumu vētra brāzīsies pār celtni un, ja [465]tā nebūs būvēta stipri un uzticami, tā neizturēs pārbaudi. ¹⁸

Draudzējoties ar tiem, kas dzīvo saskaņā ar principiem, pat tie, kas ir bezrūpīgi, mācīsies mīlēt taisnību. Darot to, kas ir taisns, sirdī tiks radīta nepatika pret to, kas ir lēts un parasts un kas nesaskan ar Dieva Vārda principiem. ¹⁹

¹⁵Liecības draudzei 5, 398, 399.

¹⁶Manuskripts 18, 1892.

¹⁷Counsels to Teachers, Parents, and Students, 226

¹⁸Liecības draudzei 4, 588.

¹⁹Counsels to Teachers, Parents, and Students, 222.

[412] **75. Nodaļa—Vecāku Vadība Sociālos Jautājumos**

[466] **Ļauna ietekme gandrīz uzvar.** Ļaunā ietekme ap mūsu bērniem ir gandrīz uzvaroša. Tā sabojā viņu prātus un vada viņus pazušānā. Jauniešu prāti dabiski sliecas uz muļķībām, un agrā vecumā, pirms veidojas viņu raksturi un nobriest spriedums, viņi bieži dod priekšroku draugiem, kuriem ir kaitīga ietekme pār viņiem.¹

Ja mana balss varētu aizsniegt vecākus visā zemē, es viņus brīdinātu nepakļauties savu bērnu vēlmēm, izvēloties sev draugus. Vecāki maz pārdomā to, ka bērni ir daudz gatavāki pieņemt kaitīgās ietekmes, nevis dievišķās. Tāpēc viņu draudzībai vajadzētu būt tādai, kas visvairāk veicina pieaugšanu žēlastībā un kas nostiprina sirdī patiesību, kura ir atklāta Dieva Vārdā.²

Lai bērni tiek nolikti pēc iespējas labvēlīgākos apstākļos, jo ar nekļū-dīgu noteiktību sabiedrība, kādā viņi uzturas, principi, ko viņi pieņem, ieradumi, ko viņi izveido, noteiks viņu lietderību šeit un mūžīgās inte-reses nākotnē.³

[413] **Neierobežotas brīvības briesmas.** Vecāki, jūsu dēli un meitas ne-tiek pietiekami pasargāti. Viņiem nekad nevajadzētu ļaut iet un nākt, kad viņiem patīk, bez jūsu ziņas un piekrišanas. Neierobežotā brīvība, kas bērniem tiek piešķirta šajā laikmetā, sagrauj tūkstošus. Cik daudziem ir ļauts atrasties [467] uz ielas naktī, un vecāki ir apmierināti, esot neziņā par savu bērnu biedriem. Pārāk bieži tiek izraudzīti draugi, kuru ietekme ir tikai gremdējoša.

Tumsas aizsegā zēni sapulcējas grupās, lai apgūtu savas pirmās mācības kāršu spēlē, azartspēlēs, smēķēšanā un vīna vai alus dzeršanā. Ticīgu vecāku dēli uzdrošinās ieiet bāros, lai baudītu austeru vakariņas vai kādu citu līdzīgu ekskluzīvu ēdienu, un tādā veidā viņi nostāda sevi uz kārdinājumu ceļa. Šo vietu gaisotne ir piesātināta ar zaimiem un sārņiem. Neviens nevar palikt tur ilgi, nekļūstot samaitāts. Šādā sabiedrībā daudzsološi jaunieši kļūst par

¹Liecības draudzei 1, 400, 401.

²Turpat, 5:544, 545.

³Turpat, 5:545.

dzērājiem un noziedzniekiem. Ir jāšargās jau pret pašu ļaunuma sākumu. Vecāki, ja nezināt, vai jūsu bērnu vide ir nevainojama, neļaujiet tiem iet uz ielas pēc nakts iestāšanās, lai iesaistītos sporta spēlēs vai satiktu citus zēnus kopīgām izklaidēm. Ja šis noteikums tiks nelokāmi ieviests, paklausība tam kļūs par ieradumu un ilgas to pārkāpt drīz mitēsies.⁴

Vecākiem jāizvēlas bērniem draugi. Vecākiem vajadzētu atcerēties, ka draudzēšanās ar tiem, kam ir vaļīga morāle un kas ir rupji savā raksturā, atstās kaitīgu ietekmi uz jauniešiem. Ja viņi neizvēlas saviem bērniem piemērotu sabiedrību un ļauj tiem draudzēties ar jauniešiem, kam ir apšaubāma morāle, viņi noliek tos vai ļauj tiem nolikt pašiem sevi skolā, kur tiek mācītas un praktizētas izvirtības mācības. Viņi var domāt, ka bērni ir pietiekami stipri, lai stātos pretī kārdinājumiem, bet kā viņi var būt par to pārliecināti? Daudz vieglāk ir pakļauties ļaunām ietekmēm, nekā tām pretoties. [468] Pirms viņi atjēgsies, viņu bērni jau būs piepildīti ar savu biedru garu un varbūt jau samaitāti un sagrauti.⁵

Jauniešu briesmas lielā mērā vairojas, ja tie nokļūst sabiedrībā, kur ir liels skaits viņu vecuma, dažādu raksturu un dzīves ieradumu jaunieši. Šādos apstākļos daudzi vecāki sliecas drīzāk atslābināties, nevis divkāršot savas pūles, lai sargātu un kontrolētu bērnus.⁶

[414]

Tēvam un mātei ar lūgšanām un vienoti vajadzētu nest svarīgo atbildību vadīt bērnus pareizi. Lai arī ko viņi atstātu novārtā, viņi nekad ne-drīkst ļaut saviem bērniem brīvi staigāt pa grēka ceļiem. Daudzi vecāki ļauj bērniem iet un darīt, kā viņiem patīk, izklaidējot sevi un izvēloties ļaunus biedrus. Tiesā šādi vecāki uzzinās, ka viņu bērni ir pazaudējuši Debesis, jo viņiem nav bijusi māju ierobežojošā ietekme.⁷

Kur tiek pavadīti vakari? Katru dēlu un meitu vajadzētu saukt pie atbildības, ja vakarā nav bijuši mājās. Vecākiem vajadzētu zināt, kādā sabiedrībā uzturas bērni un pie kā mājās viņi pavada vakarus. Daži bērni māna savus vecākus, lai izvairītos no tā, ka klajā nāk viņu nepareizā rīcība.⁸

⁴Fundamentals of Christian Education, 63. 5

⁵Counsels to Teachers, Parents, and Students, 120.

⁶Turpat, 332.

⁷The Review and Herald, September 8, 1904.

⁸Counsels to Teachers, Parents, and Students, 332, 333.

Nezāles aug nekoptā laukā. Tēvi un mātes pārāk bieži ļauj saviem bērniem pašiem izvēlēties sev izpriecās, draugus un nodarbošanos. Re-zultāts ir tāds, kādu arī loģiski varēja gaidīt. Atstājiet lauku nekoptu, un tajā augs ērkšķi un dzeloņi. Jūs nekad neredzēsīt jaukas puķes, un krāšņi krūmi nesliesies pāri neizskatīgām, kaitīgām nezālēm. Bezvērtīgie kazenāji augs bagātīgi arī bez rūpēm un gādības, bet augi, kas tiek augstu vērtēti lietderīguma vai skaistuma dēļ, [469] pamatīgi jākopj. Līdzīgi ir arī ar mūsu jauniešiem. Lai tiktu izveidoti pareizi ieradumi un nostiprināti pareizi principi, ir jādara nopietns darbs. Lai tiktu izlaboti nepareizie ieradumi, ir vajadzīgas čaklas pūles un neatlaidība šo darbu paveikt.⁹

Pieradiniet bērnu uzticēties vecāku spriedumam. Vecāki, sargiet savu bērnu principus un ieradumus kā savu acuraugu. Neļaujiet viņiem draudzēties ne ar vienu, kura raksturu labi nepazīstat. Neļaujiet viņiem izveidot tuvas attiecības, kamēr neesat droši, ka tas viņiem nekaitēs. Pieradiniet savu bērnu uzticēties jūsu spriedumam un pieredzei. Māciet viņiem, ka jums ir skaidrāka izpratne par raksturu, nekā viņiem nepieredzējušiem var būt, un ka jūsu lēmumus nedrīkst ignorēt.¹⁰

Ierobežojumiem jābūt stingriem, bet laipniem. Vecākiem nevajadzētu piekāpties savu bērnu tieksmēm, bet viņiem vajadzētu sekot skaidrajai pienākumu takai, ko ir iezīmējis Dievs, savaldot viņus ar laip-nību, aizliedzot viņu nepareizās ilgas ar stingrību un noteiktību, tomēr ar mīlestību un nopietnām, lūgšanu pavadītām, neatlaidīgām pūlēm vadot viņu soļus prom no pasaules uz Debesīm. Bērniem nevajadzētu ļaut dreifēt pa jebkādu ceļu, kas viņiem patīk, un iegriezties sānielās, kas ir atvērtas visās malās, vadot prom no taisnības takas. Neviens nav tik lielās briesmās kā tie, kas nenojauš briesmas un ir nepacietīgi pret brīdinājumu un padomu.¹¹

Sargiet savus bērnus no katras iespējamās apšaubāmās ietekmes, jo bērniem viņi ir gatavāki tās uzņemt, vienalga, vai tā ir morāla cieņa, šķīstums un rakstura piemīlība, vai arī savtība, nešķīstība un nepaklausība. Ļaujiet viņiem reiz iegūt kurnēšanas, lepnuma,

⁹The Review and Herald, September 13, 1881.

¹⁰Counsels to Teachers, Parents, and Students, 120.

¹¹Liecības draudzei 5, 545, 546.

tukšuma un nešķīstības gara ietekmi, un traips [470] būs tikpat neizdzēšamas kā pati dzīve.¹²

Jaunieši ir tik nelabprātīgi pakļauties autoritātei tāpēc, ka audzināšanas darbam mājās ir trūkumi. Esmu māte un zinu, par ko runāju, sakot, ka jaunieši un bērni nav tikai vairāk pasargāti, bet arī laimīgāki, ja viņiem ir veselīgi ierobežojumi, nekā tad, ja viņiem ļauj sekot savām tieksmēm.¹³

Nav ieteicami apmeklējumi bez pavadoņa. Daži vecāki pieļauj kļūdu, dodot bērniem pārāk daudz brīvības. Viņi reizēm tik ļoti uzticas, ka neredz viņu kļūdas. Nav pareizi ļaut bērniem doties ciemos tālu, vecāku vai audzinātāju nepavadītiem. Tas atstāj nepareizu ietekmi uz bērniem. Viņi sāk domāt, ka ir ievērojami svarīgi un ka tiem pieder no-teiktas priekštiesības. Ja tās viņiem netiek dotas, tie jūtas tā, it kā

viņiem būtu nodarīts pāri. Viņi atsaucas uz bērniem, kas iet un nāk un kam ir daudzas privilēģijas, bet viņiem to ir tik maz. [416]

Māte, baidoties, ka viņas bērni var sākt viņu uzskatīt par netaisnu, iz-pilda viņu vēlmes, kas beigās izrādās viņiem liels kaitējums. Jauni apmek-lētāji, pār kuriem nav vecāku modrās acs, lai redzētu un izlabotu viņu kļū-das, bieži iegūst iespaidus, kuru likvidēšanai ir vajadzīgi mēneši.¹⁴

Nesaprātīgs padoms, un kā to uzņemt. Turiet savus bērnus mājās un, ja cilvēki jums saka: «Jūsu bērni nezinās, kā uzvesties pasaulē», at-bildiet saviem draugiem, ka neesat norūpējušies par šo jautājumu, bet gribat aizvest viņus pie Kunga, lai saņemtu Viņa svētību, tieši tāpat, kā mātes senatnē [471] veda savus bērnus pie Jēzus. Sakiet saviem padom-devējiem: «Bērni ir Kunga mantojums, un es gribu būt uzticīgs savam pienākumam. [...] Maniem bērniem ir jāauzraug tā, lai viņus nevarētu izšūpot pasaules ietekmes, bet viņi spētu pateikt godīgu, spēcīgu «nē».» [...] Stāstiet saviem draugiem un kaimiņiem, ka gribat redzēt savus bērnus skaistās pilsētas vārtu iekšpusē.¹⁵

Jūsu jauniešus gaida spēcīgi pārbaudījumi. Bērnus vajadzētu audzināt un izglītēt tā, lai viņi rēķinātos ar grūtībām un būt gatavi

¹²The Signs of the Times, April 16, 1896.

¹³Fundamentals of Christian Education, 62, 63.

¹⁴Liecības draudzei 1: 401, 402.

¹⁵The Signs of the Times, April 23, 1894.

kār-dinājumiem un briesmām. Viņiem vajadzētu mācīt kontrolēt sevi un cēli uzvarēt grūtības. Ja viņi nelabprāt dodas briesmās un nevajadzīgi nenostājas kārdinājumu ceļā, ja viņi izvairās no ļaunām ietekmēm un izvirtušas sabiedrības un tad neizbēgami nonāk bīstamā kompānijā, viņiem būs rakstura spēks stāvēt par taisnību un saglabāt principus. Viņi izies cauri Dieva spēkā ar neaptraipītu morāli. Pareizi audzinātu jauniešu morālie spēki, ja viņi uzticēsies Dievam, būs tādi, kas izturēs visspēcīgākos pārbaudījumus.¹⁶

¹⁶The Health Reformer, December, 1872.

76. Nodaļa—Brīvdienas Un Jubilejas

[417]

[418]

[472] **Vajadzība pēc vadības brīvdienu pavadīšanā.** Es redzēju, ka mūsu brīvdienas nevajadzētu pavadīt pēc pasaules parauga, bet tās ne-vajadzētu arī palaist garām neievērotas, jo tas rada mūsu bērnos neap-mierinātību. Šajās dienās, kad pastāv briesmas, ka mūsu bērni varētu tikt pakļauti ļaunām ietekmēm un kļūt samaitāti pasaules izpriecās un dažādos uztraucošos pasākumos, vecākiem jādomā, ko likt bīstamo izpriecu vietā. Lieciet saviem bērniem saprast, ka domājat par viņu labumu un laimi.¹

Gan pasaules cilvēki, gan draudzes ir mācītas uzskatīt, ka šīs laiskās dienas ir būtiskas veselībai un laimei, bet rezultāti atklāj, ka tās ir ļaunuma pilnas.²

Mēs esam nopietni centušies padarīt savas brīvdienas pēc iespējas interesantākas, pamainot lietu kārtību. Mūsu mērķis ir bijis, lai bērni neredzētu neticīgo izpriecas.³

Vai lai eņģelis pieraksta: «Pazaudēta diena»? Pēc tam kad izpriecu diena ir noslēgusies, vai izpriecu meklētājs ir apmierināts? Kam viņi kā kristīgi strādnieki ir palīdzējuši dzīvot labāku, augstāku un šķīstāku dzīvi? Ko viņi redzētu, ja ieskatītos eņģeļa rakstveža pierakstītajā ziņojumā? Pazaudēta diena! Pazaudēta diena viņu pašu dvēselēm un pazaudēta diena kalpošanai Kristum, jo netika paveikts nekas labs. Viņiem var būt citas dienas, bet nekad tā nebūs diena, kas tika pavadīta lētās, muļķīgās sarunās, meitenes ar zēniem un zēni ar meitenēm. [473]

[419]

Viņiem nekad vairs nebūs tādu pašu iespēju. Būtu bijis labāk, ja šajā brīvdienā būtu darījuši vissmagāko darbu. Viņi neizmantoja savas brīv-dienas pareizi, un tās aizgāja mūžībā, lai tiesas dienā atklātos kā slikti pavadītas dienas.⁴

¹Liecības draudzei 1, 514, 515.

²Fundamentals of Christian Education, 317.

³The Review and Herald, January 29, 1884.

⁴Vēstule 12, 1892.

Dzimšanas dienas - laiks slavēt Dievu. Pēc jūdu kārtības, bērnu dzimšanas dienā Dievam tika pienests upuris pēc Viņa norādījuma. Tagad mēs redzam vecākus īpaši norūpējušos, lai pasniegtu bērniem dāvanas dzimšanas dienā. Viņi padara to par laiku, kad godāt bērnu, it kā gods pienāktos cilvēcisai būtnei. Sātanam ir bijis savs rīcības plāns šajā lietā. Viņš ir novirzījis cilvēku prātus un cilvēkiem dotās dāvanas, tāpēc bērnu domas ir pievērstas sev, it kā viņus vajadzētu padarīt par īpašas labvēlības mērķi. [..]

Dzimšanas dienas gadījumā bērnus vajadzētu mācīt, ka viņiem ir iemesls pateikties Dievam par Viņa mīlošo laipnību, pasargājot viņu dzīvību vēl vienu gadu. Šādi var tikt sniegtas dārgas mācības. Par dzīvību, veselību, ēdienu un apģērbu, kā arī par mūžīgās dzīvības cerību mēs esam parādā visa labā Devējam, un Dievam pienākas atzinība par Viņa dāvanām. Pateicības upuri ir jāpienes mūsu vislielākajam labdarim. Šādas dzimšanas dienas dāvanas atzīst Debesis.⁵

Laiks pārskatīt gada laikā notikušo. Māciet bērnus pārskatīt aiz-gājušo savas dzīves gadu un pārdomāt, vai viņi būtu priecīgi sastapties ar ziņojumu par to, kā tas ir pierakstīts Debesu grāmatās. Iedrošiniet viņus domāt nopietnas domas, vai viņu uzvedība, viņu vārdi un viņu darbi ir tāda rakstura, kas iepriecina Dievu. Vai viņi savas dzīves ir padarījuši līdzīgākas Jēzum, skaistākas un piemīlīgākas Dieva skatam? [474] Māciet viņiem Kunga atziņu, Viņa ceļus un Viņa priekšrakstus.⁶

[420] **Liekot Dieva lietu pirmajā vietā.** Es savai ģimenei un draugiem esmu sacījusi, ka nevēlos saņemt dāvanas dzimšanas dienā vai Ziemas-svētkos, kā vien ar atļauju nodot tās Kunga mantnīcā, lai izmantotu misijas darbam.⁷

Kā mums vajadzētu svinēt Pateicības dienu? Tuvojas mūsu Pateicības diena. Vai tā būs pateicība mums pašiem, kā tas ir bijis daudzos gadījumos? Mūsu Pateicības diena var būt lielisks brīdis, kad varam daudz iegūt savai dvēselei, kā arī citiem, ja vien izmantojam iespēju atcerēties par trūcīgajiem mūsu vidū. [..]

Ir simtiem veidu, kā palīdzēt trūcīgajiem tik smalkjūtīgi, kas liktu viņiem justies tā, it kā viņi parādītu mums labvēlību, pieņe-

⁵The Review and Herald, December 9, 1890.

⁶The Review and Herald, December 23, 1884.

⁷The Review and Herald, December 27, 1906.

mot mūsu dāvanas un līdzjūtību. Mums ir jāatceras, ka svētīgāk ir dot, nevis ņemt. Mūsu brāļu uzmanība ir visdāsnākā pret tiem, kurus vēlas godināt un pēc kuru cieņas viņi ilgojas, bet kuriem nepavisam nav vajadzīga viņu palīdzība.

Tradīcijas un mode saka: dodiet tiem, kas dod jums, bet tas nav Bībeles došanas likums. Dieva Vārds nostājas pret šādu sevis apmierināšanas veidu, izdalot dāvanas, un saka: «Kas bagātam pieliek, tas pats izput.» (Sak. 22:16) Nāk laiks, kad tiks pārbaudīti mūsu principi. Sāksim domāt, ko varam darīt Dieva trūcīgo labā. Mēs varam kļūt par tiem, kas viņiem sagādā Dieva svētības. Padomājiet, kurai atraitei, kuram bārenim un kurai trūcīgajai ģimenei varat palīdzēt, [475] nevis lai izrādītos, bet kā kanāls, caur ko Kunga bagātība plūst kā svētība uz Viņa trūcīgajiem. [..]

Tas nav viss jūsu pienākums. Pienesiet upuri savam vislabākajam Draugam, atzīstiet Viņa dāsnumu, parādiet savu pateicību par Viņa labvēlību, pienesiet pateicības upuri Dievam. [..] Brāļi un māsas, ēdiet vienkāršu ēdienu Pateicības dienā un par naudu, ko ietaupāt uz kārumiem, pienesiet Dievam upuri.⁸

Lai Pateicības diena nekad vairs netiek ievērota ēstgribas apmierināšanai un sevis pagodināšanai. Mums ir iemesls nākt Kunga pagalmos ar pateicības upuriem par to, ka Viņš ir saglabājis mūsu dzīves vēl vienu gadu. [..] Ja ir jārīko svētki, tad lai tie ir tiem, kas ir trūcumā.⁹

[421]

Diena, kad pienest pateicību. [Piezīme. Citāts no Pateicības dienas svētrunas, kas izskanēja Betlkrīkas svētnīcā 1884. gada 27. novembrī.] Domāju, ka mums ir kaut kas, par ko būt pateicīgiem. Mums vajadzētu būt priecīgiem un liksmoties Dievā, jo Viņš ir devis mums daudz žēlastības dāvanu. [..] Mēs gribam, lai šī Pateicības diena būtu viss, ko tā ietver. Neļaujiet to sabojāt, sajauciet ar sārņiem, bet ļaujiet tai būt tādai, kā teikts tās nosaukumā - pateicības došanai. Lai mūsu balsis paceļas slavā!¹⁰

Kāpēc ne brīvdienas Dievam par godu? Vai mums nenāktu par labu svinēt svētkus Dievam par godu, kad varam atdzīvināt savā prātā atmiņas par to, kā Viņš pret mums ir izturējies? Vai nebūtu labi

⁸The Review and Herald, November 18, 1884.

⁹The Review and Herald, December 23, 1884.

¹⁰Turpat.

pārdomāt Viņa svētības pagātnē, atcerēties ietekmīgos brīdinājumus, kas ir atskanējuši mūsu dvēselēm, lai mēs neaizmirstu Dievu?

[476]Pasaulē ir daudz svētku, un cilvēkus saista spēles, zirgu sacīkstes, azartspēles, smēķēšana un dzeršana. [..]

Vai Dieva ļaudīm nevajadzētu biežāk rīkot svētas sapulces, kurās pa-teikties Dievam par Viņa bagātīgajām svētībām? ¹¹

Svētki piedāvā iespējas misijas kalpošanai. Mums draudzē ir vajadzīgi cilvēki, kam ir spējas attīstīties organizēšanas darbā un praktiskā darba došanā jauniem vīriešiem un sievietēm, cilvēces vajadzību no-drošināšanā un darbā pie vīriešu, sieviešu, jauniešu un bērnu dvēseļu glābšanas. Visiem nebūs iespējams veltīt visu savu laiku darbam, jo ir jāstrādā, lai nopelnītu iztiku. Tomēr viņiem ir brīvdienas un laiks, ko var veltīt kristīgam darbam un darīt labu šādā veidā, ja viņi nevar dot daudz no saviem līdzekļiem. ¹²

[422] Kad jums ir svētki, padariet to par patīkamu un priecīgu dienu saviem bērniem un padariet to par priecīgu dienu trūcīgajiem un slimajiem. Neļaujiet šai dienai pāriet, nepienesot pateicību un pateicības upurus Jēzum. ¹³

¹¹Counsels to Teachers, Parents, and Students, 343.

¹²Vēstule 12, 1892.

¹³The Review and Herald, November 13, 1894.

77. Nodaļa—Ziemassvētki

[423]

[477]**Ziemassvētki kā svētki.** «Ziemassvētki nāk!» - šī ziņa izskan visā pasaulē no austrumiem līdz rietumiem un no ziemeļiem līdz dien-vidiem. Jauniešiem, tiem, kas ir brieduma gados, un pat vecajiem tas ir vispārējs prieka, lielas līksmes periods. Kas ir Ziemassvētki, ka tiem vajadzētu pievērst tik daudz uzmanības? [..]

25. decembri uzskata par Jēzus Kristus dzimšanas dienu, un tās ie-vērošana ir kļuvusi par populāru ieradumu. Tomēr nav skaidrs, vai mēs ievērojam patieso Glābēja dzimšanas dienu. Vēsture to skaidri neap-stiprina. Bībele mums nedod precīzu laiku. Ja Kungs būtu uzskatījis šīs zināšanas par būtiskām mūsu glābšanai, Viņš būtu runājis caur saviem praviešiem un apustuļiem, lai mēs pārzināt šo jautājumu, bet Rakstu klusēšana šajā jautājumā mums pierāda, ka tas mums ir apslēpts gudrāku nolūku dēļ.

Savā gudrībā Kungs ir apslēpis vietu, kur Viņš apglabāja Mozu. Dievs viņu apglabāja, cēla augšā un paņēma uz Debesīm. Šis noslēpums bija domāts, lai novērstu elkdievību. Viņu, pret kuru tauta sacēlās, kamēr viņš bija aktīvā kalpošanā, un kuru viņi pār-baudīja gandrīz pāri cilvēka izturības spējām, pēc nāves pielūdza gandrīz kā Dievu. Šī paša iemesla dēļ Viņš ir noklusējis arī precīzu Kristus dzimšanas dienu, lai diena nesauņemtu godu, kas pienākas Kristum kā pasaules Glābējam - tam, kas ir jāpieņem, kam ir jāuzti-cas un uz ko ir jāpaļaujas kā uz to, [478] kurš var izglābt pilnībā visus, kas nāk pie Viņa. Dvēseles pielūgsmi vajadzētu atdot Jēzum kā bezgalīgā Dieva Dēlam. ¹

[424]

Diena, ko nevar ignorēt. Tā kā 25. decembris tiek ievērots, lai pie-minētu Kristus dzimšanu, un bērni redz un dzird, ka šī patiešām ir prieka un līksmes diena, jums būs grūti šo laiku atstāt neievērotu un bez uzmanības. To var izmantot kalpošanai ļoti labam nolūkam.

Pret jauniešiem vajadzētu izturēties ļoti uzmanīgi. Ziemassvētku dienā nevajadzētu tos atstāt meklēt pašiem savas izklaides tukšumā un izpriecās, izklaidēs, kas var kaitēt viņu garīgumam. Vecāki

¹The Review and Herald, December 9, 1884.

var kontrolēt šo jautājumu, pievēršot bērnu prātus un ziedojumus Dievam un dvēseļu glābšanai.

Ilgas pēc izklaidēm nevajadzētu nomākt un patvaļīgi apspiest, bet gan ar čaklām pūlēm kontrolēt un vadīt. Ilgas dāvināt var pagriezt šķīstā un svētā virzienā, darot labu mūsu līdzcilvēkiem un papildinot dārgumu krātuvi, pateicoties lielajam, varenajam darbam, kura dēļ Kristus nāca pasaulē. Viņa rīcību iezīmēja pašai ziedzība un pašuzpurēšanās. Lai tā iezīmē arī mūsu rīcību, kas apliecinām mīlestību uz Jēzu, jo Viņā ir mūsu cerība uz mūžīgo dzīvību.²

Apmainīšanās ar dāvanām kā pieķeršanās jūtu apliecinājums. Svētķu laiks līdz ar dāvanu apmaiņu strauji tuvojas, un gan veci, gan jauni cītīgi domā, ko dāvāt saviem draugiem kā sirsnīgu piemiņas dāvanu. Ir patīkami saņemt dāvanu no tiem, ko mīlam, lai arī cik tā būtu niecīga. Tas ir apliecinājums, ka neesam aizmirsti, un, šķiet, saista mūs vairāk kopā. [...] [479]

[425] Ir pareizi dāvāt cits citam mīlestības un piemiņas apliecinājumus, ja, to darot, neaizmirstam Dievu, savu labāko draugu. Mums dāvanas vajadzētu sagatavot tādas, kas dos patiesu labumu saņēmējam. Es ieteiktu grāmatas, kas palīdz saprast Dieva Vārdu vai kas vairo mūsu mīlestību pret tā priekšrakstiem. Nodrošiniet šajos garajos ziemas vakaros kaut ko lasīšanai.³

Bērniem ieteicams dāvināt grāmatas. Ir daudzi, kuriem nav grāmatu un publikāciju par tagadējo patiesību. Šis ir plašs lauks, kur var droši ieguldīt naudu. Ir liels skaits bērnu, kam vajadzētu nodrošināt lasāmvielu. «The Sunshine Series», «Golden Grains Series», «Poems», «Sabbath Readings» [Piezīme. Šeit ir atsauksme uz publikācijām, kas šobrīd nav pieejamas. Tā kā princips, kas izteikts šajā jautājumā, ir izmantojams arī mūsdienās, šīs atsauces citātā ir atstātas.] un citas ir dārgas grāmatas, un tās var droši ienest ikvienā ģimenē. Nelielo naudas summu, kas parasti tiek izlietota par konfektēm un nelietderīgām rotaļlietām, var sakrāt, lai iegādātos šos sējumus. [...]

Lai tie, kas vēlas pasniegt saviem bērniem, mazbērniem un citiem rada bērniem dāvanas, sagādā viņiem iepriekš minētās bērnu grāmatas. Jauniešiem grāmata «Life of Joseph Bates» ir dārgums.

²Turpat.

³The Review and Herald, December 26, 1882.

Arī trīs sējumi «The Spirit of Profecy» [Piezīme. Agrīnā E. Vaitas grāmatu sērija, kas bija pirms tagadējās «Laikmetu konflikta sērijas»]. Šos sējumus vajadzētu sagādāt katrai ģimenei. Dievs ir devis gaismu no Debesīm, un nevienai ģimenei nevajadzētu palikt [480] bez tās. Lai dāvanas, ko sagatavojat, ir tādas, kas izlej gaismas starus uz Debesu ceļa. ⁴

Jēzu nedrīkst aizmirst. Brāļi un māsas, kamēr domājat, ko dāvināt cits citam, gribu jums atgādināt par mūsu debesu Draugu, lai jūs nekļūstat nevērīgi pret Viņa prasībām. Vai Viņš nebūs iepriecināts, ja parādīsim, ka neesam Viņu aizmirsuši? Jēzus, dzīvības Valdnieks, ir atdevis visu, lai noliktu glābšanu mūsu sniedzamības robežās. [...] Viņš cieta līdz pat nāvei, lai varētu mums dot mūžīgo dzīvību.

Caur Kristu mēs saņemam katru svētību. [...] Vai mūsu Debesu Lab-darim nevajadzētu saņemt arī mūsu pateicības un mīlestības apliecinājumus? Brāļi un māsas, nāciet ar saviem bērniem, pat ar zīdaiņiem uz rokām, un upurējiet Dievam saskaņā ar savām spējām. Rakstiet savās sirdīs melodiju Viņam, un lai Viņa slava ir uz jūsu lūpām. ⁵

[426]

Ziemassvētki - laiks godāt Dievu. Pasaule brīvdienas pavada vieglprātībā un izšķērdībā, nesātībā un izrādoties. [...] Ziemassvētku un Jaungada laikā tūkstošiem dolāru tiek iztērēti nevajadzīgā izdabāšanā, kas ir ļaunāk, nekā ja tie būtu izmesti. Taču mūsu priekštiesība ir atstāt šī degradējošā laikmeta ieradumus un praksi. Tā vietā, lai tērētu līdzekļus tikai ēstgribas apmierināšanai, nevajadzīgiem rotājumiem vai apģērbam, mums brīvdienas vajadzētu padarīt par laiku, kad godinām un slavējam Dievu. ⁶

Kristum vajadzētu būt augstākajam mērķim, bet Ziemassvētki tiek ievēroti tā, ka gods tiek novirzīts no Viņa uz mirstīgu cilvēku, kura grē-cīgā un [481] kļūdainā rakstura dēļ Viņam bija jānāk pasaulē.

Jēzus, Debesu Majestāte, karaliskais Debesu Ķēniņš, nolika malā savu karaļa godu, atstāja savu godības troni un savu augsto stāvokli un nāca mūsu pasaulē, lai kritušajam cilvēkam, kas ir vājš morālajā spēkā un grēka samaitāts, nodrošinātu dievišķu palīdzību. [...]

⁴The Review and Herald, December 11, 1879.

⁵The Review and Herald, December 26, 1882.

⁶The Review and Herald, December 11, 1879.

Vecākiem vajadzētu to atgādināt saviem bērniem un mācīt viņus rindiņu pēc rindiņas, priekšrakstu pēc priekšraksta par viņu pienākumu pret Dievu - nevis pienākumu citam pret citu, lai godātu cits citu ar dāvanām un ziedojumiem.⁷

Ievirziet bērnu domas citā gultnē. Ir daudzas interesantas lietas, kas nemaksā tik daudz kā nevajadzīgās dāvanas, ar kurām bieži tiek ap-veltīti mūsu bērni un radnieki, tā mājās var parādīt pieklājību un ienest laipnību.

Jūs varat mācīt bērniem mācību, paskaidrojot viņiem iemeslu, kāpēc esat mainījuši viņu dāvanu vērtību, pastāstot viņiem, ka līdz šim vairāk esat domājuši par viņu prieku, nevis par Dieva godu. [427] Pastāstiet viņiem, ka esat vairāk domājuši par savām izpriecām un viņu apmierināšanu, kā arī par saskaņošanu ar pasaules ieradumiem un tradīcijām, sagatavojot dāvanas tiem, kam tās nav vajadzīgas, nevis virzījuši uz priekšu Dieva darbu. Līdzīgi gudrajam vīram senatnē, jūs varat pienest Dievam savas vislabākās dāvanas un ar saviem ziedojumiem parādīt Viņam, ka novērtējat Viņa Dāvanu grēcīgajai pasaulei. Lai jūsu bērnu domas tiek ievirzītas jaunā, nesavtīgā gultnē, mudinot viņus pienest upurus Dievam pateicībā par Viņa vienīgā Dēla dāvanu.⁸ [482]

«**Vai mums vajadzētu Ziemassvētku eglīti?**» Dievs būtu ļoti iepriecināts, ja katrai draudzei Ziemassvētkos būtu Ziemassvētku eglīte, kurā iekārt lielākus vai mazākus ziedojumus šo lūgšanu namu vajadzībām. [Piezīme. Šajā rakstā ir runāts par tā brīža celtniecības projektiem. Tā kā atklātais princips ir izmantojams arī mūsdienās, ir atstātas šīs īpašās atsauces.] Esam saņēmuši vēstules ar jautājumu: vai mums vajadzētu Ziemassvētku eglīti? Vai tas nebūs kā pasaulē? Mēs atbildam, ka varat darīt kā pasaule, ja jums ir noskaņojums tā darīt, vai arī varat rīkoties tik atšķirīgi no pasaules, cik vien iespējams. Tas nav nekāds grēks, ja izvēlamies smaržīgu, mūžzaļu koku un noliekam to savā baznīcā, bet grēks var būt motivācija, kas mūs mudina to darīt, un tas, kā mēs izmantojam dāvanas, kas iekārtas kokā.

Koks var būt tik garš un tā zari tik plati, cik nepieciešams, bet lai tā zari ir pilni ar zelta un sudraba labdarības dāvanām. Pienesiet to

⁷The Review and Herald, December 9, 1884.

⁸The Review and Herald, November 13, 1894.

Viņam kā savu Ziemassvētku dāvanu. Lai jūsu ziedojumi tiek svētīti ar lūgšanām.⁹

Ziemassvētku un Jaungada svinības var un vajag rīkot to labā, kuri ir bezpalīdzīgi. Dievs tiek pagodināts, ja sniedzam palīdzību tiem, kam ir jāuztur lielas ģimenes.¹⁰

Eglīte, kas rotāta ar ziedojumiem, nav nekas grēcīgs. Lai vecāki neieņem nostāju, ka mūžzaļš koks, kas ienests baznīcā sabatskolas bērnu priekam, ir grēks; tas var kļūt par lielu svētību. Lieciet bērniem domāt par labdarību. Nekādā gadījumā šo sanāksmju mērķim nevajadzētu būt tikai izpriecām. Lai gan var būt daži, kuri pavērsīs šo notikumu par bezrūpīgas vieglprātības laiku un kuru prāti nesaņems [483] dievišķo ietekmi, uz citiem prātiem un raksturiem šis laiks būs ļoti labvēlīgs. Esmu gandarīta, ka daudzo demoralizējošo sanāksmju vietā ir izdomāti nevainīgi aizstājēji.¹¹

[428]

Nodrošiniet nevainīgus priekus šajā dienā. Vai jūs, mani kristīgie brāļi un māsas, necelsities un nesagatavosities dievbijībā pienākumam tā nokārtot šo jautājumu, ka tas nav sauss un neinteresants, bet pilns nevainīgu prieku, kas nes Debesu zīmogu? Zinu, ka trūcīgākā ļaužu grupa atsauksies šiem ierosinājumiem. Arī visbagātākajiem vajadzētu parādīt interesi un pienest savas dāvanas un ziedojumus proporcionāli līdzekļiem, ko Dievs viņiem ir uzticējis. Lai Debesu grāmatās ir ierakstītas ziņas par tādiem Ziemassvētkiem, kādi vēl nav redzēti, pateicoties ziedojumiem, kas tiks doti Dieva darba uzturēšanai un Viņa valstības celšanai.¹²

⁹The Review and Herald, December 11, 1879.

¹⁰Manuskripts 13, 1896.

¹¹The Review and Herald, December 9, 1884.

¹²Turpat.

78. Nodaļa—Ģimene Kā Misijas Centrs

[484] **Vecākiem vajadzētu norādīt bērniem pareizo virzienu.**

Uz mums kā vecākiem un kā kristiešiem gulstas atbildība norādīt bērniem pareizo virzienu. Viņi ir rūpīgi, gudri un maigi jāvada pa Kristum līdzīgas kalpošanas ceļu. Mēs esam svētās derības attiecībās ar Dievu audzināt savus bērnus kalpošanai Viņam. Apņemt viņus ar tādām ietekmēm, kas vadīs viņus izvēlēties kalpošanas dzīvi, un sniegt viņiem nepieciešamo apmācību ir mūsu pirmais pienākums.¹

Bērni var būt mūsu laiku Daniēli un Esteres. Dieva nolūks attiecībā uz bērniem, kuri aug pie mūsu ģimenes pavarda, ir plašāks, dziļāks un augstāks, nekā mūsu ierobežotā redze spēj aptvert. No vispazemīgākās vietas tie, ko Viņš ir redzējis kā uzticamus, aizgājušajos laikos ir aicināti liecināt par Viņu pasaules visaugstākajās vietās. Daudzi mūsdienu jaunekļi, kas uzaug kā Daniēls jūdu ģimenē, pēta Dieva Vārdu un Viņa darbus un mācās mācības par uzticīgu kalpošanu, stāvēs likumdošanas sanāksmēs, tiesas zālēs un karaļu galmos kā ķēniņu Ķēniņa liecinieki. Ļoti daudzi tiks aicināti plašākai kalpošanai. Visa pasaule ir atvērta evaņģēlijam. [..] No visām debespusēm skan grēka skarto siržu sauciens pēc mīlestības Dieva atziņas. [..] Tiem, kas šo atziņu ir saņēmuši - mums un mūsu bērniem -, ir pienākums atsaukties uz šo saucienu. Katrai mājai un katrai skolai, katram vecākam, skolotājam un bērnam, ko ir apspīdējusi evaņģēlija gaisma, šajā krīzē tiek uzdots jautājums, ko uzdeva Esterei Israēla vēsturē nozīmīgajā krīzes brīdī: [485] «Kas zina, vai ne šī laika dēļ tu esi kļuvusi ķēniņiene?» (Est. 4:14)²

[430]

Veiksmīgi veidi, kā liecināt par Kristu. Ne visi var doties kā misionāri uz svešām zemēm, bet visi var būt misionāri savās ģimenēs un tuvākajā apkārtnē. Ir daudzi veidi, kā draudzes locekļi var pasniegt vēsti tiem, kas ir ap viņiem. Viens no veiksmīgākajiem ir dzīvot noderīgu un nesavtīgu kristīgu dzīvi. Tie, kas

¹Kristus dziedinošā kalpošana, 396.

²Audzināšana, 262, 263.

izcīna dzīves cīņu, lielā mērā var tikt atspirdzināti un stiprināti ar maziem uzmanības apliecinājumiem, kas nemaksā neko. Vienkāršā veidā izteikti laipni vārdi un vienkārši dāvāti mazi uzmanības apliecinājumi aizslaucīs visus kārdinājumu mākoņus un šaubas, kas savelkas pār dvēseli. Sirsnīgai, Kristum līdzīgas līdzjūtības izteiksmei, kas parādīta vienkāršā veidā, ir spēks atvērt siržu durvis, kurām nepieciešams vienkāršs, smalkjūtīgs Kristus Gara pieskāriens.³

Šis ir plašs kalpošanas lauks gan sievietēm, gan vīriešiem. Pras-mīgs pavārs, šuvēja, medmāsa - visu palīdzība ir nepieciešama. Lai trūcīgu ģimeņu locekļi tiek mācīti, kā pagatavot ēdienu, kā šūt un labot savu apģērbu, kā rūpēties par slimajiem un kā pienācīgi rūpēties par mājām. Pat bērniem vajadzētu mācīt veikt mazus mīlestības un žēlastības dar-biņus to labā, kas ir mazāk veiksmīgi nekā viņi.⁴

Bērniem un jauniešiem jāpievienojas kalpošanā citiem. Lai attaisnotu sevi, daži saka: «Manu laiku aizņem mani mājas pienākumi, mani bērni.» Vecāki, jūsu bērniem vajadzētu būt iz-palīdzīgajām rokām, kas vairo jūsu spēku un spējas strādāt Kungam. Bērni ir jaunākie Kunga ģimenes locekļi. [486] Viņus vajadzētu vadīt nodot sevi Dievam, kuram viņi pieder radīšanas un glābšanas dēļ. Viņiem vajadzētu mācīt, ka Viņam pieder visi viņu miesas, prāta un dvēseles spēki. Viņus vajadzētu apmācīt palīdzēt dažādās nesavtīgas kalpošanas jomās. Neļaujiet saviem bērniem būt par traucēkli. Bērniem vajadzētu dalīties ar jums gan garīgajās, gan fiziskajās nastās. Palīdzot citiem, viņi palielina savu laimi un liet-derīgumu.⁵

[431]

Ja ikvienā draudzē jauni vīrieši un jaunas sievietes svinīgi nodotu sevi Dievam un praktizētu pašai dziedību mājas dzīvē, atvieglot savas nogurušās, rūpju sagrauztās mātes, kādas pār-maiņas tad notiktu jūsu draudzēs! Māte tad atrastu laiku paciemoties pie kaimiņiem. Kad rodas iespēja, bērni, vēl mazi esot, var palīdzēt, darot mazus mīlestības un žēlastības darbiņus, lai svētītu citus. Tā mēs varētu ieiet tūkstošiem trūcīgu un vajadzībās nonākušu ģimeņu mājās, kas nepieder mūsu ticībai. Daudzās mājās vajadzētu atstāt

³Liecības draudzei 9, 30.

⁴Turpat, 9:36, 37.

⁵Turpat, 7:63.

grāmatas par veselību un sātību. Šo grāmatu izplatīšana ir svarīgs darbs, jo tās satur dārgas atziņas par slimību ārstēšanu - šīs zināšanas būs liela svētība tiem, kas nevar atļauties samaksāt par ārsta apmeklējumu. ⁶

Dievs vēlas, lai mazie bērni ir misionāri. Dievs grib, lai visi mazie bērni ir Viņa bērni, lai tie tiktu adoptēti Viņa ģimenē. Lai arī cik mazi viņi būtu, viņi var būt ticīgo ģimenes locekļi un iemantot visdārgāko pieredzi. ⁷

Dzīves agrīnajos gados bērni var būt noderīgi Dieva darbā. [...] Viņš dos viņiem savu žēlastību un savu Svēto Garu, lai viņi uzvarētu nepacietību, īgnumu un visus grēkus. Jēzus mīl bērnus. Viņam ir svētības viņiem, un Viņam patīk redzēt, ka tie ir paklausīgi saviem vecākiem. Viņš ilgojas, lai viņi būtu Viņa mazie misionāri, kas, kalpodami Viņam, aizliedz [487] savas tieksmes un ilgas pēc savtīgām izpriecām; un šī kalpošana Dievam ir tikpat pieņemama kā pieaugušo bērnu kalpošana. ⁸

[432]

Ar vārdiem un paraugu vecākiem ir jāmāca bērni strādāt neatgriezto labā. Bērniem vajadzētu būt audzinātiem tā, lai viņi justu līdzīgu vecākiem un slimajiem un censtos atvieglot trūcīgos un grūtībās nonākušos. Viņiem vajadzētu būt mācītiem būt čakliem misijas darbā un jau no mazām dienām parādīt pašizliedzību un nest upuri citu labā. Viņos vajadzētu būt ieaudzinātai arī vēlmei virzīt uz priekšu Kristus darbu, lai varētu strādāt kopā ar Viņu. ⁹

Lai vecāki māca saviem mazajiem patiesību, kāda tā ir Jēzū. Bērni savā vienkāršībā saviem biedriem atkārtos to, ko būs iemācījušies. ¹⁰

Draudzei ir darbs jauniešiem. Lai draudzes vadītāji plāno, kā jau-nos vīriešus un sievietes mācīt izmantot viņiem uzticētos talantus. Lai vecākie draudzes locekļi cenšas nopietni un sirsnīgi strādāt bērnu un jauniešu labā. Lai Dieva kalpi liek lietā visas savas izdomas spējas un sa-gatavo plānu, kas palīdz vadīt draudzes jaunākos locekļus sadarboties ar viņiem misijas darbā. Tomēr neiedomājieties, ka varat pamodināt in-teresi, tikai sludinot garu svētrunu sapulcē.

⁶Manuskripts 119, 1901.

⁷Vēstule 104, 1897.

⁸The Review and Herald, November 17, 1896.

⁹Liecības draudzei 6: 429.

¹⁰Manuskripts 19, 1900.

Plānojiet, kā viņos radīt de-dzīgu interesi. Lai katram ir sava daļa darba, ko darīt. Māciet jauniešus darīt to, kas viņiem ir norādīts, un katru nedēļu lai viņi līdzdala savus ziņojumus misijas sanāksmēs, stāstot, ko piedzīvojuši Kristus žēlastībā un kā piedzīvojuši veiksmi. Ja nodevušies darbinieki ienestu misijas sanāksmēs šādus stāstus, tad tās nebūtu garlaicīgas un neinteresantas. Tās kļūtu [488] interesantas, un tajās netrūktu apmeklētāju.¹¹

Meklējiet iespējas tuvākajā apkārtnē. Iespējas ir katra cilvēka sniedzamības robežās. Uzņemieties darbu, kas jāpaveic jūsu tuvākajā apkārtnē, par ko esat atbildīgi. [Piezīme. Padomus par metodēm un laipnības kalpošanas efektivitāti tuvākajā apkārtnē lasiet nodaļā «Kal-pošana labklājībai». Sastādītāji.] Negaidiet, lai citi jūs mudina spert soļus uz priekšu. Virzieties uz priekšu bez vilcināšanās, atceroties par savu personīgo atbildību Viņam, kurš ir atdevis par jums savu dzīvību. Ejiet uz priekšu tā, it kā būtu dzirdējis personīgu Kristus aicinājumu pamosties no miega un veltīt katru Dieva doto spēju, darot labāko, lai kalpotu Viņam. Nemeklējiet, kurš vēl ir gatavs gūt iedvesmu no dzīvā Dieva Vārda. Ja esat pilnībā nodevies, ar jūsu palīdzību Viņš ievēdīs patiesībā citus, ko Viņš varēs izmantot kā kanālus, lai aiznestu gaismu daudzām dvēselēm tumsā.¹²

[433]

Lai kristīgas ģimenes ieiet tumšos apgabalos. Dievs aicina kristīgas ģimenes ieiet kopienās, kas ir tumsā un maldos, un strādāt gudri un neatlaidīgi Kungam. Lai atbildētu uz šo aicinājumu, ir nepieciešama pašuzpurēšanās. Kamēr daudzi gaida, kad tiks noņemti visi šķēršļi, dvēseles mirst bez cerības un bez Dieva pasaulē. Daudzi, ļoti daudzi iet uz nāvējošiem reģioniem un pacieš grūtības pasaulīgu priekšrocību un zinātnisku atziņu dēļ. Kur ir tie, kas ir labprātīgi to darīt tādēļ, lai pastāstītu citiem par [489] Glābēju? Kur ir vīri un sievas, kas ieies reģionos, kur ir nepieciešams evaņģēlijs, lai tiem, kas ir tumsā, varētu norādīt uz Glābēju?¹³

Ja ģimenes apmestos zemes tumšajās vietās, kur ļaudis ir tīti garīgā tumsā, un ļautu Kristus dzīves gaismai atspīdēt caur viņiem, tiktu pa-veikts liels darbs. Lai viņi sāk strādāt mierīgi un neuzbāzīgi,

¹¹Liecības draudzei 6, 435, 436.

¹²Manuskripts 128, 1901.

¹³Liecības draudzei 9, 33.

neprasot līdzekļus savienībai, līdz interese kļūst tik liela, ka bez palīdzības vairs neiztikt. ¹⁴

Bērni strādās tur, kur citi nevarēs. Kad Debesu Gudrība redzēs, ka vīriem vairs nav ļauts atklāt patiesību, Dieva Gars nāks pār bērniem un viņi darīs patiesības pasludināšanas darbu, ko vecākie strādnieki nevar darīt, jo viņiem netiek dots ceļš. ¹⁵

Zemes vēstures noslēdzošajās ainās daudzi no šiem bērniem un jau-niešiem pārsteigs ļaudis ar savu liecināšanu par patiesību, kas būs dzi-musi vienkāršībā, tomēr ar Garu un spēku. Viņi ir mācīti būties Kungu, un viņu sirdis ir maigas, ko tādas padarījusi rūpīga Bībeles izpēte un lūgšanas. Tuvākajā nākotnē daudzi bērni tiks apveltīti ar Dieva Garu un darīs darbu, lai pasludinātu patiesību pasaulei, ko tajā laikā nevarēs darīt vecākie draudzes locekļi. ¹⁶

[434] Mūsu draudzes skolas ir Dieva izveidotas, lai sagatavotu bērnus šim lielajam darbam. Tajās bērniem ir jābūt pamācītiem īpašajās šī laika patiesībās un praktiskajā misijas darbā. Viņiem ir brīvprātīgi jāstājas darbinieku rindās, lai palīdzētu slimajiem un ciešanās nonākušajiem. Bērni var piedalīties medicīnas misijas darbā un ar saviem mazajiem darbiem palīdzēt virzīt to uz priekšu. [..] Ar viņu palīdzību tiks darīta zināma Dieva vēsts [490] un Viņa glābjošā veselība visām tautām. Tad ļaujiet, lai draudze nes nastas ganāmpulka jēru labā. Lai bērni ir izglītoti un apmācīti kalpošanā Dievam. ¹⁷

Mācieties darīt darot. Mīlestība un uzticība Kristum ir visas patie-sas kalpošanas avots. Sirdī, ko skārusi Viņa mīlestība, rodas ilgas strādāt Viņam. Lai šīs ilgas tiek iedrošinātas un pareizi vadī-tas. Vienalga, vai tas ir mājās, tuvākajā apkārtnē vai skolā, trūcīgo, slimo, nezinošo un neveiksmīgo cilvēku klātbūtni vajadzētu uzskatīt nevis par neveiksmi, bet par dārgu kalpošanas iespēju.

Šajā darbā, tāpat kā jebkurā citā, prasmes tiek gūtas pašā darbā. Trenējoties vispārējos dzīves pienākumos un kalpošanā trūcīgo un cie-šanās esošo labā, tiek apgūtas prasmes. Bez tām vislabāk

¹⁴Turpat, 6:442.

¹⁵Turpat, 202.

¹⁶Counsels to Teachers, Parents, and Students, 166, 167.

¹⁷Liecības draudzei 6, 203

domātās pūles bieži vien ir nederīgas un pat kaitīgas. Cilvēks mēcās peldēt ūdenī, nevis uz sauszemes.¹⁸

¹⁸Audzināšana, 268.

17. Daļa—Atpūta Un Spēku Atgūšana

[435]

[436]

[437]

79. Nodaļa—Spēku Atgūšana Ir Svarīga

[493] **Galēji uzskati par atpūtu.** Ir cilvēki ar slimu iztēli, kuriem reliģija ir tirāns, kas pār viņiem valda ar dzelzs rīksti. Viņi pastāvīgi žēlojas par savu izvirtību un vaid par iedomātu ļaunumu. Viņu sirdīs mīlestība nepastāv, viņu sejas pastāvīgi ir drūmas. Viņiem nepatīk nevainīgi bērnu un jauniešu, ne arī kāda cita cilvēka smiekli. Viņi uzskata jebkuru atpūtu vai izpriecu par grēku, un viņi domā, ka prātam ir jābūt pastāvīgi sasprindzinātam, bargam un stingram. Tā ir viena galējība. Citi domā, ka prātam vienmēr ir jābūt nodarbinātam ar jaunu izpriecu un izklaides iespēju meklēšanu, lai iegūtu veselību. Viņi mācās būt atkarīgi no sa-jūsma un bez tās jūtas satraukti. Šādi cilvēki nav patiesi kristieši. Viņi iekrīt citā galējībā. Patiesie kristietības principi visiem atver laimes avotu, kura augstums, dziļums, garums un platums nav izmērāms.¹

Atjaunot garu un dot enerģiju miesai. Kristiešu priekštiesība un pienākums ir atjaunot savu garu un dot enerģiju miesai ar nevainīgu atpūtu, lai izmantotu savus fiziskos un prāta spēkus Dieva pagodināšanai. Mūsu atpūtai nevajadzētu būt bezjēdzīgai jautrībai, kas izskatās pēc muļķības. Mēs varam to vadīt tādā veidā, kas palīdz un cēlina tos, ar kuriem esam kopā, un sagatavo mūs un viņus veiksmīgāk uzņemties pienākumus, kas gulstas uz [494] mums kā kristiešiem.²

[439] Man rādīja, ka sabata ievērotāji kā cilvēki strādā pārāk daudz, neatvēlot sev pārmaiņas vai atpūtas periodus. Atpūta ir vajadzīga tiem, kuri iesaistīti fiziskā darbā, bet vēl vairāk tiem, kuru darbs galvenokārt ir garīgs. Ne mūsu glābšanai, ne Dieva godam nav vajadzīgs, lai mūsu prāts pastāvīgi un pārāk daudz tiktu nodarbināts, pat ja tas ir par reliģiskām tēmām.³

Atpūtas jautājumā liela nozīme ir mājas un skolas apkārtnē. Izvēloties mājas vai skolas vietu, tas ir jāņem vērā. Tie, kam fiziskā

¹Liecības draudzei 1, 565.

²The Health Reformer, July, 1871.

³Liecības draudzei 1, 514.

un prāta labklājība ir svarīgāka nekā nauda vai sabiedrības prasības un ieradumi, vajadzētu meklēt saviem bērniem dabas sniegtos labumus un atpūtu tajā. ⁴

Atpūta ir svarīga, lai strādātu labāk. Laiks, kas pavadīts fiziskās nodarbībās, nav zemē nomests. [..] Proporcionālai visu ķermeņa orgānu un spēju vingrināšanai ir būtiski nozīme to labākai darbībai. Ja smadzenes ir pastāvīgi noslogotas, bet citi dzīvā mehānisma orgāni nav aktīvi, zūd gan fiziskais, gan garīgais spēks. Fiziskajai sistēmai tiek laupīts veselīgais tonuss, prāts zaudē spirtumu un enerģiju, un rezultāts ir neveselīga uzbudinātība. ⁵

Rūpīgi jāregulē gulēšanas un strādāšanas laiks. Mums ir jābūt atpūtas periodiem, atjaunošanās un pārdomu brīžiem. [..] Mērenības principi ir daudz plašāki, nekā daudzi domā. ⁶

Skolēniem nepieciešama atpūta. Tiem, kuri mācās, nepieciešama atpūta. Prātu nedrīkst pastāvīgi noslogot [495] ar intensīvu domāšanu, jo smalkais mentālais mehānisms nogurst. Kustības ir vajadzīgas gan ķermenim, gan prātam. ⁷

Bez šaubām, pievēršanās atpūtai un fiziskām aktivitātēm reizēm pār-trauks regulāro skolas darba rutīnu, bet pārtraukumi nebūs traucēkļi. Prāta un ķermeņa enerģijas atjaunošana, nesavtīga gara veicināšana un skolotāju un skolēnu kopīgo interešu un draudzības saišu izveide atmaksās ieguldīto laiku un pūles simtkārt. Šī nemiera pilnā enerģija, kas tik bieži ir briesmu avots jauniešiem, nesīs svētīgu rezultātu. Prāta nodarbināšana ar labo, lai pasargātu no ļaunā, ir vairāk vērtā nekā ne-skaitāmi likumu ierobežojumi un disciplīna. ⁸

[440]

Biroja darbinieki, kam nepieciešamas atpūtas dienas. Es redzēju, ka tikai nedaudzi saprot pastāvīgo un nogurdinošo darbu, ko veic tie, kas strādā birojā. Viņi katru dienu, nedēļu pēc nedēļas ir ieslodzīti aiz durvīm, un pastāvīga prāta piepūle noteikti kaitē viņu organismam un samazina viņu dzīvības spēkus. Šiem brāļiem draud briesmas pēkšņi sabrukt. Viņi nav nemirstīgi, un, ja netiks nekas mainīts, viņi izsmels sevi un nevarēs vairs strādāt.

⁴Audzināšana, 211, 212.

⁵Fundamentals of Christian Education, 418.

⁶Manuskripts 60, 1894.

⁷Counsels to Teachers, Parents, and Students, 333.

⁸Audzināšana, 213.

Brāļiem A, B un C ir vērtīgas dāvanas. Mēs nevaram atļauties sagraut viņu veselību ar pārāk stingriem ierobežojumiem un nepārtrauktu darbu. [..]

Viņiem nav bijušas gandrīz nekādas pārmaiņas, izņemot tās, ko sagādājis drudzis vai cita saslimšana. Viņiem nepieciešamas biežas pārmaiņas, bieži vajadzētu veltīt dienu tikai atpūtai ar ģimeni, kurai gandrīz pilnībā ir atņemta viņu sabiedrība. Visi vienlaikus [496] varbūt nevar atstāt darbu, bet to vajadzētu organizēt tā, ka viens vai divi var doties atvaļinājumā, atstājot citus savā vietā, kuriem pēc tam tiek dota tāda pati iespēja.

Es redzēju, ka brāļu A, B un C reliģiskais pienākums ir rūpēties par veselību un spēku, ko Dievs viņiem ir devis. Kungs neprasa, lai viņi kļūst par Viņa darba upuriem. Viņi negūs atalgojumu par šādu upuri, jo Dievs grib, lai viņi dzīvotu.⁹

Meklējiet nevainojamas, lietderīgas atpūtas iespējas. Ir atpūtas iespējas, kas noderīgas gan prātam, gan ķermenim. Izglītoti, spriestspējīgi prāts atradīs bagātīgas iespējas izklaidei un pārmaiņām, kas būs ne tikai nevainīgas, bet arī lietderīgas. Atpūta un Dieva darbu pārdomāšana dabā sniegs vislielāko labumu.¹⁰

[441] Es ticu, ka, meklējot iespējas atjaunot garu un sniegt enerģiju ķermenim, Dievs mums prasa vienmēr izmantot visus savus spēkus vislabākajam mērķim. Mēs varam būt kopā, kā tas ir šeit, šodien [Piezīme. Šī ir daļa no uzrunas 200 cilvēkiem, kas atpūtās pie kāda ezera netālu no Betlkrīkas Mičiganas štatā 1870. gada maijā.], un darīt visu Dieva godam. Mēs varam un mums vajadzētu vadīt savu atpūtu tādā veidā, ka tiekam sagatavoti veiksmīgākai savu pienākumu veikšanai, un mūsu ietekmei vajadzētu būt vēl labvēlīgākai uz tiem, ar ko esam kopā. Īpaši tam tā vajadzētu būt tādā reizē kā šī, kam vajadzētu uzmundrināt mūs visus. Mēs varam atgriezties savās mājās ar uzlabotu prāta stāvokli un atjaunotu miesu, sagatavoti no jauna iesaistīties darbā ar labāku cerību un lielāku drosmi.¹¹

Dieva aicinājums jauniešiem. Dievs aicina ikvienu jaunietai: «Mans dēls, dod Man savu sirdi. Es to turēšu šķīstu. Es apmierināšu tās ilgas ar patiesu laimi.» Dievam patīk darīt jauniešus laimīgus,

⁹Liecības draudzei 1, 515, 516.

¹⁰Liecības draudzei 4, 653.

¹¹Liecības draudzei 2, 586.

tieši tāpēc Viņš vēlas, lai tie savas sirdis nodotu Viņa uzraudzībā un visas Dieva dotās spējas tiktu saglabātas enerģiskā, veselīgā stāvoklī. Viņiem ir iedota Dieva dzīvības dāvana. Viņš liek viņu sirdīm strādāt, viņš dod spēku katrai viņu spējai. Šķīsti prieki nesabojās nevienu Dieva dāvanu. ¹²

¹²The Youth's Instructor, January 5 , 1887.

[442]

80. Nodaļa—Kādas Spēles Spēlēt?

[498] **Aizstājiet grēcīgos priekus ar nevainīgiem.** Jauniešus nevar padarīt par mierīgiem un nopietniem, kādi ir gados vecāki cilvēki, vai bērnus padarīt par tik nosvērtiem, kādi ir ģimenes galvas. Lai gan grēcīgas izklaides tiek nosodītas, kā tam arī vajadzētu būt, vecākiem, skolotājiem un jauniešu vadītājiem to vietā jānodrošina nevainīgas izpriecās, kas neaptraipa un nesamaitā morāli. Nenospiediet jauniešus ar stingriem likumiem un ierobežojumiem, kas liks viņiem justies nomāktiem un salauztiem un izvēlēties neprātīgus iznīcības ceļus. Ar stingru, laipnu, apdomīgu roku turiet vadības grožus, vadot un kontrolējot viņu prātus un nolūkus, tomēr dariet to tik maigi, gudri un mīloši, ka viņi saprot, ka jūs vēlat viņiem vislabāko.¹

Ir tādas izklaides kā dejošana, kāršu spēlēšana, šahs, dambrete un citas, kuras nevaram atzīt par labām, jo Debesis tās nosoda. Šīs izpriecās atver durvis uz lielu ļaunumu. Tās nerada labas noslieces, bet tām ir aizraujoša ietekme, kas dažu cilvēku prātos izraisa kaislību uz šīm spēlēm, vadot pie azartspēļu spēlēšanas un izlaidības. Šādas spēles kristiešiem vajadzētu nosodīt un vietā likt kaut ko pilnīgi nekaitīgu.²

[443]

Ierobežojot saviem bērniem pasaulīgus priekus, kam ir tieksme samaitāt un novest no ceļa, mums vajadzētu nodrošināt viņiem nevainīgu atpūtu, vadīt viņus pa patīkamiem ceļiem, kur nav briesmu. Nevienam Dieva bērnam nav jāgūst bēdīga vai sērīga pieredze. Dievišķās pavēles un dievišķie apsolījumi parāda, ka tas tā ir. Gudrības ceļi [499] «sasniedz tīksmi, un visas tās takas ved pie miera» (Sak. 3:17).³

¹Counsels to Teachers, Parents, and Students, 335.

²Liecības draudzei 1, 514.

³The Review and Herald, January 29, 1884.

Noraidot visu nepareizo un mākslīgo, atmetot zirgu sacensības, kāršu spēlēšanu, loterijas, laimestus, alkohola un tabakas lietošanu, mums ir jānodrošina izpriecas, kas ir šķīstas, cēlas un paceļošas. ⁴

Vingrošanas noderīgums. Vingrošana ieņem noderīgu vietu daudzās skolās, bet bez rūpīgas uzraudzības tā bieži tiek novesta galējībās. Vingrošanas zālē daudzi jaunieši ar saviem spēka varoņdarbiem ir nodarījuši sev kaitējumu uz visu mūžu.

Vingrošana zālē, kaut arī labi vadīta, nevar aizstāt atpūtu svaigā gaisā, un mūsu skolām šajā ziņā vajadzētu piedāvāt labākas iespējas.

⁵

Spēles ar bumbu - pamatprincipi. Es nenosodu vienkāršu izkustēšanos, spēlējot bumbu, bet pat to savā vienkāršībā var pārspīlēt.

Es vienmēr saraujos no gandrīz droša rezultāta, kas seko pēc šo izpriecu sākšanās. Tās vada pie līdzekļu izdošanas, ko vajadzēja izlietot, lai nestu patiesības gaismu dvēselēm, kas bez Kristus iet bojā. Izpriecas un līdzekļu izdošana saviem priekiem, kas soli pa solim vada uz sevis pagodināšanu, kā arī šo spēļu mācīšanās prieka dēļ rada mīlestību un patiku uz lietām, kas nelabvēlīgi ietekmē kristieša rakstura pilnību.

Veids, kā tās ir vadītas koledžā, nenes Debesu zīmogu. Tās nestiprina intelektu. Tās neattīra un nešķīsta raksturu. Ieradumi, tradīcijas un pasaulīga prakse satur draudus, un tie, kas ir iesaistīti, kļūst tik iegrimuši un savaldzināti, ka Debesīs viņi tiek pasludināti par izpriecu, nevis Dieva mīlētājiem. Tā vietā, lai stiprinātu intelektu un palīdzētu labāk veikt skolēnu pienākumus, [500] labāk sagatavotu kristiešu pienākumiem, šo spēļu spēlēšana piepilda viņu smadzenes ar domām, kas novērš prātu no studijām. [..]

Vai kaut nedaudz šajās spēlēs tiek darīts Dieva godam? Es zinu, ka nē. Drīzāk tiek zaudēts no redzesloka Dieva ceļš un Viņa nolūks. Saprātīgu būtņu nodarbināšana pārbaudes laikā aizstāj Dieva atklāto gribu un tās vietā liek cilvēciskos izgudrojumus un prātojumus, sātanam stāvēt blakus, lai iedvestu savu garu... Kungs Debesu Dievs ir pret kvēlo degsmi pēc pārkuma spēlēs, kas ir tik aizraujošas. ⁶

[444]

⁴Special Testimonies on Education «Living by Principle», 1898, 19, 20.

⁵Audzināšana, 210.

⁶Notebook Leaflets from the Elmshaven Library, Vol. 1 (1945).

Daudzu atlētisku sporta veidu problēma. Skolēniem ir nepieciešamas enerģiskas kustības. Tikai nedaudzi ļaunumi ir draudošāki nekā laiskums un bezmērķīgums. Tomēr daudzu atlētisko sporta veidu tendence ir izraisījusi nemieru tiem, kas vēl jauniešiem labu. Skolotājus satrauc domas par šo sporta veidu ietekmi gan uz skolēnu sasniegumiem skolā, gan uz viņu sasniegumiem vēlākajā dzīvē. Spēles, kas aizņem tik daudz laika, novērš prātu no studijām. Tās nepalīdz jauniešiem sagata-voties praktiskai un nopietnai darba dzīvei. To ietekme nevada uz iejūtību, dāsnumu vai patiesu vīrišķību.

Daži no šiem vispopulārākajiem sporta veidiem, piemēram, futbols un bokss, ir kļuvuši par brutalitātes skolu. Tie attīsta tādas pašas rakstura īpašības kā senās Romas spēles. Mīlestība uz pārkumu, lepnums par brutālu spēku, pārgalvīga dzīvības noniecināšana atstāj uz jauniešiem spēcīgu un graužošu ietekmi, kas ir biedējoša.

Citas atlētiskās spēles, lai gan nav tik brutālas, nav mazāk [501] apšaubāmas, jo tās tiek novestas līdz galējībām. Tās stimulē mīlestību uz izpriecām un aizraušanos, tādējādi veicinot nepatiku pret lietderīgu darbu un vēlmi izvairīties no praktiskajiem pienākumiem un atbildībām. Tās sliecas iznīcināt patiku uz dzīves skaidrajām realitātēm un tās mierīgajiem priekiem. Tādā veidā tiek atvērtas durvis izlaidībai un bezlikumībai ar visām to šausmīgajām sekām.⁷

Kad dzīve bija vienkāršāka. Senos laikos cilvēkiem, kas atradās Dieva vadībā, dzīve bija vienkārša. Viņi dzīvoja tuvu dabas sirdij. Bērni dalījās vecāku darbā un pētīja dabas mantnīcas skaistumu un noslēpumu. Lauku un mežu klusumā viņi pārdomāja varenās patiesības, kas svētā uzticībā tika nodotas no paaudzes paaudzē. Šāda izglītība radīja spēcīgus vīrus.

Šajā laikmetā dzīve ir kļuvusi samākslota, un cilvēki ir degradējušies. Lai gan mums pilnībā nav jāatgriežas pie seno laiku vienkāršajiem iera-dumiem, tomēr varam mācīties no mācībām, kas padarīs mūsu atpūtas brīžus par tādiem, kādiem tiem jābūt, - par ķermeņa, prāta un dvēseles patiesajiem veidotājiem.⁸

Ģimenes brīvie brīži. Lai vairākas ģimenes, kas dzīvo pilsētā vai ciematā, apvienojas un atstāj darbus, kas tās ir nogurdinājuši gan

⁷Audzināšana, 210, 211.

⁸Turpat., 211.

fiziski, gan garīgi, un dodas ekskursijā uz laukiem, pie kāda jauka ezera vai uz kādu jauku birzi, kur ir skaists dabas skats. Lai viņi nodrošina sev tīru, veselīgu pārtiku, vislabākos augļus un graudaugus un uzklāj sev galdu koku paēnā vai zem klajas debess. Brauciens, izkustēšanās un ainava veicinās apetīti, un viņi varēs baudīt maltīti, ko apskaustu ķēniņi.

[502] Šādos brīžos vecākiem un bērniem vajadzētu atbrīvoties no rū-pēm, darba un problēmām. Vecākiem vajadzētu kļūt kā bērniem kopā ar saviem bērniem, padarot viņiem visu pēc iespējas patīkamāku. Lai visa diena ir veltīta atpūtai. Kustības svaigā gaisā tiem, kuru darbs ir bijis iekš-telpās un sēdošs, nāks par labu veselībai. Visiem, kas var, vajadzētu izjust pienākumu šādi rīkoties. Nekas netiks zaudēts, bet daudz tiks iegūts. Viņi var atgriezties pie saviem darbiem ar jaunu dzīvību un drosmi, iesaistīties savā darbā ar dedzību un būt labāk sagatavoti pretoties slimībām.⁹

Atrodiet laimi dabas pievilcībā . Nedomājiet, ka Dievs vēlas, lai mēs atstājam visu, kas dara mūs laimīgus. Viss, ko Viņš prasa, ir atstāt to, kas nenes mums laimi un labumu.

Tas Dievs, kurš stādījis cēlos kokus un apgērbis tos ar bagātīgu lapotni, kurš devis mums brīnišķīgās un skaistās puķes un kura prasmiņo un jauko darbu mēs redzam visā dabas pasaulē, nav paredzējis darīt mūs nelaimīgus. Viņš nevēlas, lai mums nebūtu nekādu prieku un nekādu izpriecu. Viņš ir paredzējis, lai mēs to baudītu. Viņa nodoms ir darīt mūs laimīgus dabas pievilcībā, ko Viņš pats ir radījis.¹⁰

[446]

Noderīgi sabiedriskie pasākumi. Sabiedriskie pasākumi vislielā-kajā mērā ir noderīgi un pamācoši, ja tiem, kas sapulcējas, sirdīs deg Dieva mīlestība, ja viņi satiekas, lai dalītos domās par Dieva Vārdu vai pārdomātu metodes, kā virzīt uz priekšu Viņa darbu un darīt labu līdz-cilvēkiem. Kad kā gaidīts viesis šajās sanāksmēs tiek aicināts Svētais Gars, [503] kad nekā, kas tiek teikts vai darīts, viņu neapbēdina, Dievs tiek pagodināts un tie, kas sapulcējušies, ir atspirdzināti un stiprināti.¹¹

Mūsu sanāksmēm ir jātiek vadītām tā un mums vajadzētu uzvesties tā, lai tad, kad atgriežamies savās mājās, mūsu sirdsapz-

⁹Liecības draudzei 1, 514, 515.

¹⁰The Review and Herald, May 25, 1886.

¹¹The Youth's Instructor, February 4, 1897.

īņa būtu brīva no pārkāpumiem pret Dievu un cilvēkiem, tāda, ko neesam ievainojuši, darot pāri tiem, ar ko esam bijuši kopā, vai arī atstājot kaitīgu ietekmi uz tiem. ¹²

Jēzus atrada prieku nevainīgās prieka ainās. Jēzus norāja izdabāšanu sev visās tās formās, tomēr Viņš pēc sava rakstura bija sabiedriska. Viņš pieņēma viesmīlību no visām ļaužu šķirām, apmeklējot gan bagāto, gan trūcīgo, gan izglītoto, gan neizglītoto mājas, un centās virzīt viņu domas no parastiem dzīves jautājumiem uz garīgām un mūžīgām tēmām. Viņš nedeva vaļu izlaidībai, un nekādas pasaulīgas vieglprātības ēnas nesabojāja Viņa uzvedību, tomēr Viņš atrada patiku nevainīgās prieka ainās un Viņa klātbūtne darīja svētus sabiedriskos pasākumus. Jūdu laulības bija iespaidīgas, un šie prieki Cilvēka Dēlam neradīja nepatiku. Jēzus prātā kāzu svinības norādīja uz tās dienas priekiem, kad Viņš vedīs savu līgavu uz Tēva mājām un atpestītie ar Pestītāju sēdēs Jēra kāzu mielastā. ¹³

[447] **Viņa paraugs sarunās un uzvedībā.** Kad Viņš darba iesākumā tika aicināts uz vakariņām vai mielastu kāda farizeja vai muitnieka mājās, Viņš pieņēma ielūgumu. [..] Šādos gadījumos Kristus vadīja galda sarunas un sniedza daudzas dārgas mācības. Tie, kas bija ar Viņu, klausījās [504] Viņā, jo - vai Viņš nebija dziedinājis slimos, mierinājis tos, kas cieta, ņēmis rokās viņu bērnus un svētījis tos? Muitnieki un grēcinieki tika vilkti pie Viņa, un, kad Viņš atvēra savu muti, lai runātu, viņu uzmanība tika piesaistīta Viņam.

Kristus mācīja savus mācekļus, kā uzvesties nereliģiozu cilvēku sabiedrībā un kā reliģiozu cilvēku sabiedrībā. Viņš mācīja tos ar savu pa-raugu, ka, apmeklējot jebkuru publisku sanākumi, viņiem nav obligāti kaut kas jāsaka. Bet Viņa sarunas noteikti atšķīrās no tām, kurās viņi bija klausījušies svētkos pagātnē. Katrs Viņa izteiktais vārds bija dzīvības smarža uz dzīvību Viņa klausītājiem. Viņi klausījās ļoti uzmanīgi, it kā vēlēdamies saprast līdz pašiem dziļumiem. ¹⁴

Elena Vaita un kāds jauks sabiedriska pasākums. Sava garā ceļojuma noslēgumā uz austrumiem es sasniedzu savas mājas laikā, lai pavadītu Vecgada vakaru Hildsburgā. Koledžas halle bija sagatavota sabatskolas sanākumam. Ciprešu vainagi, rudens lapas,

¹²Counsels to Teachers, Parents, and Students, 337.

¹³Laikmetu ilgas, 150, 151.

¹⁴Welfare Ministry, 287.

mūžzaļi zari un puķes bija gaumīgi izkārtotas. Liels, no egļu zariem gatavots zvans karājās pie ieejas istabā. Koks bija pilns ar ziedojumiem, ko vajadzēja izlietot trūcīgo vajadzībām un zvana iegādei. [...] Šajā gadījumā nekas netika teikts vai darīts, kas apgrūtinātu kāda sirdsapziņu.

Kāds man jautāja: «Māsa Vaita, ko tu domā par to? Vai tas ir saskaņā ar mūsu ticību?» Es tādiem atbildu: «Tas ir saskaņā ar manu ticību.»¹⁵

Piesaistiet jauniešus ar iemantojošu spēku. Dievs gribētu, lai ikviena mājsaimniecība un ikviena draudze atstātu mantojošu ietekmi, lai bērnus novērstu no pavedinošiem pasaules priekiem un no tādu cilvēku draudzības, kuru ietekme varētu būt samaitājoša [505]. Mācieties mantot jauniešus Jēzum.¹⁶

¹⁵The Review and Herald, January 29, 1884.

¹⁶Turpat.

[448]

81. Nodaļa—Atpūta, Kas Nodrošina Ilgstošu

[449]

Apmierinājumu

[506] **Kustības, kas attīsta rokas, prātu un raksturu** . Lielākais la-bums netiek gūts no kustībām spēlēs vai vienkārši vingrojot. Atrašanās svaigā gaisā un muskuļu piepūle sniedz zināmu labumu, bet, ja tāds pats enerģijas daudzums tiktu veltīts noderīgam darbam, iegūtais labums būtu lielāks un klāt nāktu arī gandarījuma sajūta. Šāda izkustēšanās nes sev līdzī noderīguma sajūtu un apziņu par labi izpildītu pienākumu. ¹

Bērnos un jauniešos vajadzētu pamodināt vēlmi izkustēties tādā veidā, kas ir labvēlīgs viņiem pašiem un noderīgs citiem. Kustības, kas attīsta prātu un raksturu, kas māca rokām būt noderīgām un māca jauniešus nest savu daļu nastu, ir tās, kas dod fizisku spēku un stimulē visu spēju attīstību. Čaklumam un tādiem ieradumiem, kas dara labu, ir savs atalgojums. ²

Neviens atpūtas veids, kas ir noderīgs tikai pašam, nebūs bērniem un jauniešiem tik liela svētība kā tas, ka viņi ir noderīgi citiem. Būdami dabiski aizrautīgi un viegli ietekmējami, jaunie prāti ātri atsaucas iero-sinājumam. ³

[450]

Jēzus kā jauniešu paraugs. Jēzus dzīvi piepildīja čakls darbs, un Viņš aktīvi darbojās, veicot dažādos uzdevumus atbilstoši [507] savam fiziskajam spēkam. Darot Viņam paredzēto darbu, Viņam nebija laika izdabāt prātu satraucošām un nelietderīgām izpriecām. Viņš nepiedalījās tajā, kas saindē morāli un vājina fizisko formu, bet radinājās strādāt lietderīgu darbu un izturēt grūtības. ⁴

Savā Zemes dzīves laikā Kristus bija paraugs visai cilvēces ģimenei, Viņš bija paklausīgs un izpalīdzīgs mājās. Viņš mācījās galdnieka amatu un strādāja pats ar savām rokām nelielā darbnīcīnā Nācāretē. [..]

¹Fundamentals of Christian Education, 418.

²Turpat, 418, 419.

³Audzinašana, 212.

⁴The Youth's Instructor, July 27, 1893.

Bībele par Jēzu saka: «Bērniņš auga un pieņēmās spēkā, tapa pilns gudrības, un Dieva žēlastība bija ar viņu.» (Lūk. 2:40) Strādājot bērībā un jaunībā, attīstījās prāts un ķermenis. Viņš neizmantoja savus fiziskos spēkus veltīgi, bet nodrošināja tiem tādas kustības, kas uzturēja tos veselus, lai varētu darīt vislabāko darbu visās jomās. Viņš negribēja būt neprasmīgs, pat rīkojoties ar instrumentiem. Kā strādnieks Viņš bija tikpat pilnīgs, kāds Viņš bija savā raksturā. Ar priekšzīmi un paraugu Kristus ir pagodinājis lietderīgu darbu.⁵

Atspirgšana darbu dažādībā. Jauniem cilvēkiem vajadzētu atcerēties, ka viņi ir atbildīgi par visām priekštiesībām, ko bauda, par laika lietderīgu izmantošanu un par pareizu savu spēju izmantošanu. Viņi var jautāt: «Vai tad mums nevajag nekādu izpriecu un atpūtas? Vai mums ir tikai jāstrādā, jāstrādā, jāstrādā bez kādām pārmaiņām?»⁶

Pārmaiņas pēc fiziska darba, kas nogurdinājis jauniešu spēkus, reizēm var būt ļoti nepieciešamas, lai atkal varētu iesaistīties darbā ar vēl lielākiem panākumiem. Tomēr attiecībā uz fizisko spēku pilnīga atpūta var nebūt nepieciešama un tā pat var nesniegt vislabākos rezultātus. Viņiem nevajadzētu izniekot dārgos mirkļus, pat ja ir noguruši viena veida darbā. Jaunieši var mēģināt darīt kaut ko, kas nav tik nogurdinošs, bet kas [508] būs par svētību mātei vai māsām. Atvieglodami viņu rūpes, uzņemoties smagāku nastu nešanu, viņi var atrast tādu prieku, kas rodas no pamatprincipu ievērošanas un kas sniegs patiesu laimi, turklāt laiks netiks izniekots vai pavadīts savtīgā izdabāšanā. Savu laiku vienmēr var izmantot lietderīgi un pastāvīgi piedzīvot atspirdzinošas pārmaiņas, tomēr izpirkt laiku, lai katru mirkli darītu kādam labu.⁷

[451]

Daudzi apgalvo, ka, lai saglabātu fizisko veselību, ir jānododas savtīgām izpriecām. Tā ir taisnība, ka nepieciešamas pārmaiņas, lai ķermenis labāk attīstītos, jo tad prāts un miesa tiek atspirdzināti un saņem jaunu enerģiju. Taču šis mērķis netiek sasniegts ar nodošanos mulķīgām izpriecām, atstājot novārtā ikdienas pienākumus, kas jauniešiem jāpaveic.⁸

⁵Fundamentals of Christian Education, 417, 418.

⁶Counsels to Teachers, Parents, and Students, 337.

⁷Liecības draudzei 3, 223.

⁸The Youth's Instructor, July 27, 1893.

Programma studentiem, ko Dievs svētīja . Mums ir jāmāca jauniešiem vienlīdz vingrināt gan prātu, gan fiziskos spēkus.

Visa ķermeņa veselīga vingrināšana nodrošinās plašu un visaptverošu attīstību. Mums Austrālijā bija jādara smags darbs, lai izglītotu vecākus un jauniešus šajā ziņā. Mēs centāmies, līdz viņi saprata, ka, lai iegūtu pilnīgu izglītību, mācību laiks ir jāsadala starp zināšanu ieguvu no grāmatām un zināšanu nodrošināšanu praktiskā darbā.

Ik dienu zināms laiks tika pavadīts lietderīgā darbā, studenti mācījās, kā attīrīt zemi, kā kopt augsni un būvēt mājas, laikā, kas citādi tiktu pavadīts, spēlējot spēles un meklējot izpriecās. [509] Kungs svētīja studentus, kuri šādā veidā pavadīja savu laiku un apguva noderīgas mācības.⁹

Dievs ir nodrošinājis lietderīgas nodarbes veselības nostiprināšanai, un tās sagatavos studentus palīdzēt sev un citiem.¹⁰

Tā vietā, lai nodrošinātu izpriecās, kas tikai izklaidē, ir jānodrošina kustības, kas vairo labu.¹¹

Misijas darbs ir ideāla izkustēšanās. Mūsu pasaulē ir jāpaveic daudz nepieciešamu un lietderīgu darbu, tāpēc izpriecās ir gandrīz pilnīgi nevajadzīgas. Smadzenes, kauli un muskuļi iegūs spēku un apjomu, ja tos izmantos, lai darītu labu, cītīgi domātu un izgudrotu plānus, kas palīdzēs attīstīt intelekta spēku un fizisko orgānu izturību, praktiski izmantojot Dieva dotos talantus, ar kuriem viņi var pagodināt Dievu.¹²

[452] Mūsu pienākums ir vienmēr censties darīt labu, izmantojot muskuļus un smadzenes, ko Dievs ir devis jauniešiem, lai viņi var būt noderīgi citiem, padarot viņu darbu vieglāku, atvieglot ciešanas, paceļot mazdūšīgos un sakot mierinājuma vārdus bezcerīgajiem. Tas novērsīs studentu prātus no izpriecām un draiskošanās, kas bieži viņu cēlo vī-rišķību un sievišķību noved kaunā un negodā. Kungs gribētu, lai prāts tiktu pacelts, meklējot augstākus un cēlākus lietderības kanālus.¹³

⁹Vēstule 8 4 , 1909.

¹⁰The Review and Herald, October 25, 1898.

¹¹Pamphlet Recreation, 47

¹²Notebook Leaflets from the Elmshaven Library Vol. 1, Education, 97.

¹³Turpat, 98.

izpriecas, kas nāk no līdzjūtīgu vārdu teikšanas un laipnības darbu darīšanas. No tiem, kas veic šādu kalpošanu, atspīd Kristus gaisma, lai izgaismotu dzīves, ko ir aptumšojušas daudzas ciešanas. ¹⁸

¹⁸Liecības draudzei 9, 57.

82. Nodaļa—Kā Kristieši Izvēlas Atpūtu

[454]

Kristiešu atpūta pret pasaulīgām izpriecām. Ir noteikta atšķirība starp atpūtu un izpriecām. Atpūta, kas atbilst savam nosaukumam, stiprina un ceļ. Ļaujot uz brīdi aizmirst ierastās rūpes un darbus, tā pie-dāvā prāta un ķermeņa atspirdzināšanu un tādējādi padara mūs spējīgus atgriezties visnopietnākajā darba dzīvē ar jaunu enerģiju.

Savukārt izpriecas ir domātas izklaidei un bieži tiek novestas pār-mērībās; tās atņem enerģiju, kas ir vajadzīga lietderīgam darbam, un tādējādi traucē gūt patiesus panākumus dzīvē.¹

Kristus sekotāju pasākumi kristīgas atpūtas nolūkā un pasaulīgas izpriecas un izklaides pasākumi ir atšķirīgi. Lūgšanu, Kristus un svēto patiesību pieminēšanas vietā no pasaulīgo cilvēku lūpām ir dzirdami muļķīgi smieklī un nenopietnas sarunas. Viņu galvenā doma ir labi pa-vadīt laiku. Viņu izpriecas sākas ar muļķību un beidzas tukšumā.²

Izpriecās, tāpat kā jebkurā citā pasākumā, ir jāievēro sātība. Izpriecu raksturu vajadzētu rūpīgi un dziļi pārdomāt. Katram jauniešim vajadzētu sev jautāt: «Kāda būs šo izpriecu ietekme uz fizisko, mentālo un morālo veselību? Vai mans prāts kļūs tik apmāts, ka aizmirsīšu Dievu? Vai Viņa godība vairs nebūs manā priekšā?»³

[513] Noteikums, pēc kura var atpazīt labas izpriecas. Nekad nepazaudēsim no sava redzesloka faktu, ka Jēzus ir prieka avots. Viņš nepriecājas par cilvēku nožēlojamo stāvokli, bet Viņam patīk tos redzēt priecīgus.

[455]

Kristiešiem ir daudz prieka avotu viņu sasniedzamības robežās, un viņi ar neklūdīgu precizitāti var pateikt, kuras izpriecas ir labas un pareizas. Viņi var baudīt tādu atpūtu, kas nenotrudina prātu un nepazemo dvēseli, kas nesagādā vilšanos un neatstāj skumju pēcgaršu, iznīcinot pašcieņu vai aizšķērsojot ceļu uz lietderību. Ja viņi

¹ Audzināšana, 207

² The Review and Herald, May 25, 1886.

³ Counsels to Teachers, Parents, and Students, 333, 334.

var ņemt Jēzu sev līdzi un saglabāt lūgšanu garu, viņi ir pilnīgi droši.
4

Neviena izklaide, kurā varat iesaistīties, ticībā lūdzot svētības Dievam, nebūs bīstama, bet jebkura izklaide, kas atņem iespējas klusai lūgšanai, sevis ziedošanai uz lūgšanu altāra vai lūgšanu sapulču apmeklēšanai, nav droša, bet bīstama.⁵

Izklaides, kas padara nederīgu ikdienas pienākumiem. Mēs esam tie, kas tic, ka mūsu priekštiesība ir katru dzīves dienu virs zemes godāt Dievu, ka nedzīvojam šajā pasaulē tikai savai izklaidei, tikai lai izpatiktu sev. Mēs esam šeit, lai nestu labumu cilvēcei un būtu par svētību sabiedrībai. Ja ļaujam savam prātam plūst tajā zemajā gultnē, kurā prātam ļauj plūst tie, kas meklē tikai tukšumu un muļķības, - kā mēs varam būt par svētību cilvēcei un paaudzei? Kā mēs varam būt par svētību sabiedrībai, kas ir mums blakus? Mēs nevaram nevainīgi izdabāt izpriecām, kas padarīs mūs nederīgus uzticīgākai ikdienas pienākumu veikšanai.⁶

[456] Nekādu savtīgu ilgu apmierināšanai nevajadzētu apdraudēt dvēseles labklājību, un mums vajadzētu izvairīties no visām izklaidēm, kas tā aizrauj prātu, ka dzīves parastie pienākumi šķiet [514] garlaicīgi un neinteresanti. Izdabājot izpriecām, prāts nostiprinās nepareizā virzienā, un sātans tā samaitā domas, ka nepareizais sāk izskatīties pareizs. Tad atturība un pakļaušanās vecākiem, kas līdzinās tai, kādu Kristus parādīja saviem vecākiem, šķiet nepanesama.
7

Aprakstīti apšaubāmi sabiedriskie pasākumi. Ir daudzas lietas, kas ir pareizas pašas par sevi, bet kas, sātana samaitātas, izrādās slazds tiem, kas nav piesardzīgi.⁸

Izpriecu pasākumi, kā tie parasti tiek organizēti, .. ir kavēklis patiesai augšanai - gan prātam, gan raksturam. Viegļprātīgi biedri, izšķērdīgi, izklaidi meklējoši ieradumi un pārāk bieža izlaidība veido visu dzīves veidolu ļaunu. Šādu izklaižu vietā vecāki un

⁴The Review and Herald, August 19, 1884.

⁵Counsels to Teachers, Parents, and Students, 337.

⁶Turpat, 336.

⁷The Youth's Instructor, July 27, 1893.

⁸Vēstule 144, 1906.

skolotāji var darīt daudz, lai nodrošinātu veselīgas un dzīvību dodošas pārmaiņas.⁹

Ir bijuši sabiedriskie pasākumi, .. izpriecu ballītes, kas ir apkaunojums mūsu iestādēm un draudzei. Tās iedrošina lepošanos ar apģērbu, lepošanos ar ārējo izskatu, izdabāšanu sev, pārgalvīgu jautrību un nenopietnas sarunas. Sātans tiek uzņemts kā godāts viesis, un viņš pārņem tos, kas atbalsta šīs sanāksmes.

Man rādīja vienu šādu kompāniju, kur bija sapulcējušies tie, kas apliecina ticību patiesībai. Viens apsēdās pie mūzikas instrumenta, un izskanēja tādas dziesmas, kas vērojošajiem eņģeļiem lika raudāt. Bija jautrība, bija rupji smieklī, bija liela pacilātība un sava veida iedvesma, bet prieks bija tāds, ko tikai sātans spēj radīt. Tā ir pacilātība un apmātība, no kuras kaunēsies visi, kas mīl Dievu. Tā sagatavo dalībniekus nesvētām domām un rīcībai. Man ir iemesls domāt, ka daži, kas bija iesaistīti šajā ainā, [515] no sirds nožēloja apkaunojošo notikumu.

Man ir rādītas daudzas šādas sanāksmes. Es redzēju jautrību, izrā-dīšanos ar apģērbu, sevis greznošanu. Visi grib, lai tiktu uzskatīti par lieliskiem, un nododas pārgalvīgai jautrībai, muļķīgiem jokiem, lētiem, rupjiem glaimiem un skaļiem smieklī. Acis mirdz, vaigi pietvīkst, bet sirdsapziņa guļ. Ēdot, dzerot un priecājoties viņi dara visu, ko spēj, lai aizmirstu Dievu. Izprieças [457] aina ir viņu paradīze. Un Debesis noskatās, redzot un dzirdot to visu.¹⁰

Izprieću sanāksmes samulsina ticību, sajauc un padara nedrošus mo-tīvus. Kungs nepieņem dalītu sirdi. Viņš grib visu cilvēku.¹¹

Tikai nedaudzas no populārajām izpriećām ir drošas . Daudzas izprieças, kas ir populāras pasaulē mūsu laikos pat starp tiem, kas saucas kristieši, sliecas uz tādu pašu mērķi, kāds bija pagāniem. Starp tām patiešām ir tikai dažas, ko sātans neizmanto dvēseļu iznīcināšanā. Ar drāmas palīdzību viņš ir strādājis laikmetiem ilgi, lai uzkurinātu kaislības un pagodinātu netikumu. Opera ar savu fascinējošo skatuves spēli un mulsinājošo mūziku, maskarādi, dejām, kāršu galdu ir tā, ko sātans izmanto, lai salauztu likumu barjeras un atvērtu durvis jutekliskai izda-bāšanai. Visās izprieću

⁹Audzināšana, 211.

¹⁰Counsels to Teachers, Parents, and Students, 339, 340.

¹¹Turpat, 345.

sanāksmēs, kur tiek veicināts lepnums vai izda-bāta ēstkāre, kur cilvēks tiek vadīts aizmirst Dievu un zaudēt no skata mūžīgās intereses, sātans ap dvēseli liek savas ķēdes. ¹²

Patiess kristietis neilgosies pēc tādas izpriecu vietas un neiesaistīties tādos pasākumos, par kuriem viņš nevar lūgt svētības no Dieva. Viņš ne-atradīsies teātrī, biljarda zālē vai boulinga salonā. Viņš neapvienosies ar valša dejojājiem un neizdabās [516] nekādiem valdzinošiem priekiem, kas izraida Kristu no prāta.

Tiem, kuri vēlas iesaistīties šajos pasākumos, mēs atbildam: mēs nevaram par tiem priecāties Jēzus no Nācaretes vārdā. Dieva svētība nebūs pār to stundu, kas pavadīta teātrī vai dejās. Neviens kristietis ne-gribētu sastapties ar nāvi šādā vietā. Neviens negribētu būt atrasts tur, kad nāks Kristus. ¹³

[458]

Teātris - netikumības perēklis. Viena no visbīstamākajām izpriecu vietām ir teātris. Tā vietā, lai būtu morāles un tikumības skola, kā to bieži apgalvo, tas ir netikumības perēklis. Šajās izklaidēs tiek stiprināti ļauni ieradumi un grēcīgas tieksmes. Zemiskas dziesmas, neķītri žesti, izteicieni un stāja sabojā iztēli un degradē morāli. Ikviens jaunietis, kurš parasti apmeklē šādas izrādes, būs samaitāts principos. Mūsu zemē nav spēcīgākas ietekmes, kas saindē iztēli, iznīcina reliģiskos iespaidus un notrulina patiku pret mierīgām izpriecām un nopietnām dzīves realitātēm, kā teatrālas izklaides. Mīlestība uz šīm ainām palielinās ar katru izdabāšanu, jo ilgas pēc apreibinošiem dzērieniem nostiprinās, kad tie tiek lietoti. Vienīgais drošais ceļš ir izvairīties no teātra un cirka apmeklējumiem un visām citām apšaubāmām izpriecu vietām. ¹⁴

Dejošana - izvirtības skola. Daudzās reliģiskās ģimenēs dejošana un kāršu spēlēšana ir padarīta par laika kavēkli viesistabā. Tiek uzskatīts, ka šīs ir mierīgas mājas izklaides, kuras var droši baudīt vecāku uzraudzībā, bet tādā veidā tiek kopta mīlestība uz šīm aizraujošajām izpriecām [517] un tas, kas tiek uzskatīts nekaitīgs mājās, netiks uzskatīts par bīstamu arī ārpusē. Tomēr vēlreiz ir jāapstiprina, ka no šīm izklaidēm nevar gūt neko labu. Tās nedod ne enerģiju ķermenim, ne mieru prātam. Tās nedēsta dvēselē nevienu tikumu, ne arī svētas jūtas. Tieši pretēji, tās iznīcina visu patiku

¹²Sentēvi un pravieši, 459, 460.

¹³The Review and Herald, February 28, 1882.

¹⁴Counsels to Teachers, Parents, and Students, 334, 335.

uz nopietnām domām un reliģiskām sanāksmēm. Tā ir patiesība, ka pastāv liela atšķirība starp augstākās šķiras izmeklētiem pasākumiem un zemiskiem pasākumiem deju zālēs. Tomēr tie visi ir soļi uz izlaidības ceļa.¹⁵

Dāvīda dejošana nav aizbildinājums. Izpriecu mīlētāji atsaucas uz Dāvīda dejošanu godbijīgā priekā Dieva priekšā, lai attaisnotu moder-nās dejas, bet šāds arguments nav pamatots. Mūsdienās dejošana saistās ar neprātību un pusnakts dzīrēm. Veselība un morāle tiek upurēta izpriecām. Dievs nav tas, ko godā deju zāles apmeklētāji. Viņu sanāksmēs lūgšana vai slavas dziesma tiktu uzskatīta par nevietā esošu. Šim pārbaudes līdzeklim jābūt izšķirošajam. Kristietim nevajadzētu iesaistīties izklaidēs, kas vājina mīlestību uz svētām lietām un mazina mūsu prieku par kalpošanu Dievam. Mūzikai un dejošanai priecīgā slavā Dievam nav pat mazākās līdzības ar mūsdienu izlaidīgo dejošanu. Viena pagodina Dievu un paaugstina Viņa svēto vārdu. Otra ir sātana ierocis, lai liktu cilvēkiem aizmirst Dievu un apkaunotu Viņu.¹⁶

[459]

Kāršu spēlēšana - ceļš uz noziegumu. Kāršu spēlēšanu vajadzētu aizliegt. Sabiedrība un tās tendences ir bīstamas. Tumsas spēku valdnieks atrodas spēļu zālēs un visur, kur tiek spēlētas kārtis. Ļaunie eņģeļi ir pazīstami viesi [518] šajās vietās. Šajās izklaidēs nav nekā, kas nāktu par labu dvēselei un miesai. Nav nekā, kas stiprina intelektu, nevienas vērtīgas domas nākotnei. Sarunas ir par ikdienišķām un degradējošām tēmām... Prasme spēlēt kārtis drīz vadīs pie ilgām izmantot šīs zināšanas un spējas, lai gūtu personīgu labumu. Sākumā tiek likta mazāka summa, tad lielāka, līdz rodas slāpes pēc spēlēšanas, kas vada uz grēcīgu rīcību, nabadzību, cietumu, slepkavību un nāvi! Tomēr daudzi vecāki neredz šausmīgo sagrauves straumi, kas draud aizraut līdz mūsu jauniešus.¹⁷

Bailes būt vienam. Tos, kas sauc sevi par kristiešiem un kas ir virspusēji savā raksturā un reliģiskajā pieredzē, kārdinātājs izmanto par saviem pievilinātājiem. Šie ļaudis vienmēr ir gatavi izpriecām vai sportam, un viņu ietekme piesaista citus. Jauni vīrieši un sievietes, kas centušies būt Bībeles kristieši, tiek pārliecināti pievienoties ballītei, un viņi nonāk viņu ietekmē. Viņi ar lūgšanām nevēršas pie

¹⁵The Review and Herald, February 28, 1882.

¹⁶Sentēvi un pravieši, 707.

¹⁷Liecības draudzei 4, 652.

dievišķā standarta, lai mīcītos, ko Kristus ir teicis par augli, kas aug uz kristiešu koka. Viņi neredz, ka šīs izklaides patiešām ir sātana pasākumi, kas domāti, lai atturētu dvēseles pieņemt aicinājumu uz Jēra kāzu mielastu un neļautu tām saņemt rakstura baltās drēbes, kas ir Kristus taisnība. Viņi vairs nesaprot, ko viņiem kā kristiešiem ir pareizi darīt. Viņi negrib palikt vieni un dabiski sliecas sekot citu paraugam, tādējādi nonāk to ietekmē, kas [519] nekad nav saņēmuši dievišķo pieskārienu sirdij vai prātam.¹⁸

[460]

Izvairieties no pirmā soļa izdabāšanas virzienā. Jūs varat neredzēt reālas briesmas, sperot pirmo soli vieglprātības un izpriecu meklēšanas virzienā, un domāt, ka tad, ja vēlēsities mainīt savu kursu, jūs varēsiet darīt pareizi tikpat viegli kā pirms nodošanās nepareizajam. Tā ir kļūda. Izvēloties ļaunus biedrus, daudzi ir soli pa solim novirzījušies no tikuma takas nepaklausības un izlaidības dzīlumos, ko kādreiz bija uzskatījuši par neiespējamu.¹⁹

Skaidra kristīgo principu apstiprināšana. Ja patiesi piederat Kristum, jums būs iespējas liecināt par Viņu. Jūs būsiet aicināts apmeklēt izpriecu vietas un tad jums būs iespēja apliecināt Kungu. Ja patiesi piederat Kristum, jūs necentīsities aizbildināt savu nepiedalīšanos, bet vienkārši un skaidri apliecināsiet, ka esat Dieva bērns un jūsu principi neļauj jums pat ne reizi atrasties vietā, kur nevarat aicināt līdzī Kungu.²⁰

Dieva nolūks ir ar savu ļaužu starpniecību atklāt Viņa valstības principus. Lai viņi dzīvī un raksturā varētu atklāt šos principus, Viņš ilgojas nošķirt viņus no pasaules tradīcijām, ieradumiem un rīcības...

Mūsu priekšā atklājas brīnišķīgas ainas. Šajā laikā Dieva ļaudīm ir jānes dzīva liecība ar savu dzīvi, lai pasaule redzētu, ka šajā laikmetā, kad uz katra soļa valda ļaunums, vēl joprojām ir ļaudis, kas noliek malā savu gribu un meklē Dieva prātu, - ļaudis, kuru sirdīs un dzīvēs ir rakstīts Dieva likums.

Dievs gaida, ka tie, kas nes Kristus vārdu, pārstāvēs [520] Viņu. Viņu domām ir jābūt šķīstām, viņu vārdiem cēliem un paceļošiem. Kristus reliģijai ir jābūt ievītai visā, ko viņi dara un saka. [..]

¹⁸Counsels to Teachers, Parents, and Students, 340, 341.

¹⁹Turpat, 224.

²⁰The Youth's Instructor, May 4, 1893.

Kristus ilgojas, lai Viņa ļaudis ar savu dzīvi parādītu kristietības priekšrocības un lai viņi parādītu, ka strādā augstā, svētā līmenī. ²¹

²¹Counsels to Teachers, Parents, and Students, 321-324.

83. Nodaļa—Izpriecu Vilinājums

[461]

[462]

[521] **Dabiskā sirds meklē izpriecas.** Dabiskais prāts sliecas uz iz-priecām un sevis apmierināšanu. Sātana politika ir saražot to bagātīgi. Viņš cenšas piepildīt cilvēku prātus ar ilgām pēc pasaulīgām izpriecām, lai viņiem nebūtu laika uzdot sev jautājumu: «Kā ir ar manu dvēseli?» Mīlestība uz izpriecām ir lipīga. Nodevies tām, prāts steidzas no vienas vietas uz citu, visu laiku meklējot izklaides.¹

Pasaulīgas izpriecas ir valdzinošas. Mirkļa baudai daudzi upurē Debe-su draudzību kopā ar mieru, mīlestību un prieku, ko tās piedāvā, bet šie izvēlētie prieka devēji drīz kļūst pretīgi un nesniedz apmierinājumu.²

Miljoni pulcējas izpriecu vietās. Šajā pasaules laikmetā ir nedzirdēta tieksme pēc izpriecām. Izlaidība un pārgalvīga izšķērdība valda it visur. Vairums cilvēku ir dedzīgi uz izpriecām. Prāts kļūst banāls un vieglprātīgs, jo tas nav pieradis pie meditācijas vai disciplinētas pētīšanas. Visur valda nezinošs sentimentālisms. Dievs prasa, lai katra dvēsele būtu izkopta, attīrīta, pacelta un padarīta cēla, bet pārāk bieži visas vērtīgās zināšanas ir atstātas novārtā izrādīšanās un virspusēju izpriecu dēļ.³

[463] Aizraujošās mūsu laiku izklaides tur vīriešu un sieviešu, bet jo īpaši jauniešu prātus aizgrābtībā, kas ietekmē viņu enerģijas krājumus lielākā mērā nekā visas viņu studijas un fiziskais darbs. Tās sliecas [522] atstāt intelektu neatīstītu un sabojā morāli.⁴

Jauniešus aizrauj līdzī populārā straume. Tie, kas mācās mīlēt izpriecas, atver durvis kārdinājumu plūdiem. Viņi atdod sevi sabiedriskiem priekiem un neprātīgai jautrībai. Viņi tiek vadīti no vienas izlaidības pie nākamās, līdz zaudē gan ilgas pēc lietderīgas dzīves, gan arī spējas tādu dzīvot. Jauniešu reliģiskie centieni

¹Counsels to Teachers, Parents, and Students, 337.

²The Review and Herald, January 29, 1884.

³The Review and Herald, December 6, 1881.

⁴The Health Reformer, December, 1872.

ir sastinguši, un garīgā dzīve ir aptumšota. Visas cēlās dvēseles spējās, viss, kas cilvēku saista ar garīgo pasauli, ir sabojāts.⁵

Starp izpriecu mīlētājiem ir daudzi draudzes locekļi. Daudzi dedzīgi piedalās pasaulīgās, demoralizējošās izpriecās, ko Dieva Vārds aizliedz. Tādējādi viņi sarauj savu saikni ar Dievu un nostājas pasaules izpriecu mīlētāju rindās. Grēki, kas iznīcināja pirm-splūdu laika iedzī-votājus un līdzenuma pilsētas, pastāv arī mūsdienās - ne tikai pagānu zemēs, ne tikai starp populāriem kristiešiem, bet arī starp tiem, kas ap-liecina, ka gaida Cilvēka Dēla atnākšanu. Ja Dievam vajadzētu atklāt jūsu priekšā šos grēkus tādus, kādus Viņš tos redz, jūs pārņemtu kauns un šausmas.⁶

Ilgas pēc aizraujošām un patīkamām izklaidēm ir kārdinājums un slazds Dieva ļaudīm, īpaši jauniešiem. Sātans pastāvīgi sagatavo jaunus pamudinājumus, kas novērš prātus no svinīgā sagatavošanās darba, lai par to domātu tikai kā par nākotnes ainām. Ar pasaulīgo cilvēku palīdzību viņš uztur pastāvīgu satraukumu, lai pamudinātu nepiesardzīgos pievienoties laicīgās izpriecās. Ir šovi, lekcijas un bezgalīga izpriecu dažādība, kas paredzēta, lai cilvēkus vadītu uz pasaules mīlestību. Šīs savienības ar pasauli dēļ ticība ir vājināta.⁷

[523] Sātans - prasmīgs apvārdotājs. Jaunieši kopumā izturas tā, it kā dārgās pārbaudes stundas, kamēr žēlastība vēl nav zudusi, būtu garas brīvdienas un viņi šajā pasaulē būtu tikai tādēļ, lai sevi izklaidētu un gūtu apmierinājumu no pastāvīga izpriecu cikla. Sātans pieliek īpašas pūles, lai vadītu viņus atrast prieku pasaulīgās izklaidēs un attaisnotu sevi, mēģinot parādīt, ka šīs izklaides ir nekaitīgas, nevainīgas un pat svarīgas veselībai.⁸

[464]

Viņš [sātans] atklāj svētuma taku kā grūtu, bet pasaulīgo izpriecu ceļu izkaisa ar puķēm. Nepareizās un glaimojošās krāsās viņš jauniešu priekšā ietērpj pasauli ar tās izpriecām. Taču zemes izpriecas drīz beigsies, un tas, kas būs sēts, būs arī jāpļauj.⁹

Sātans vārda tiešajā nozīmē ir krāpnieks un prasmīgs apvārdotājs. Viņam ir daudz smalki austu tīklu, kas šķiet nevainīgi, bet

⁵Liecības draudzei 90.

⁶Turpat, 5:218.

⁷Counsels to Teachers, Parents, and Students, 325

⁸Liecības draudzei 1: 501.

⁹The Youth's Instructor, January 1, 1907.

kas ir prasmīgi sagatavoti, lai tajos sapītos jaunie un nepiesardzīgie.
10

Mīlestība uz izpriecām izkropļo izglītību. Vecāki pieļauj kļūdu, steidzinot savus bērnus doties sabiedrībā agrā vecumā, baidoties, ka viņi neko nezinās, ja neapmeklēs ballītes un neiejuks vienā pūlī ar iz-priecu mīlētājiem. Pat skolas laikā viņi ļauj tiem apmeklēt ballītes un piedalīties sabiedriskajā dzīvē. Tā ir liela kļūda. Šādā veidā bērni apgūst ļauno daudz agrāk nekā zinātnes, un viņu prāti ir pārņemti ar nederīgām lietām, viņu tieksmei pēc izpriecām attīstoties tik lielā mērā, ka ir neiespējami iegūt zināšanas pat visparastākajās izglītības nozarēs. Viņu uzmanība ir sadalīta starp izglītību un mīlestību uz izpriecām. [524] Tā kā mīlestība uz izpriecām dominē, viņu intelektuālā attīstība ir lēna. 11

Līdzīgi Israēlam senatnē, izpriecu mīlētāji ēd, dzer un ceļas, lai spēlētu. Valda dzirošana un plītēšana, pārgalvīga jautrība un liksme. Tajā visā jaunieši seko paraugam no grāmatām, kas ir ieliktas viņu rokās. Vislielākais ļaunums no tā visa ir ilgstošās sekas, ko šīs lietas atstāj uz raksturu. 12

[465] **Dieva pēdējā vēsts uzlūkota ar vienaldzību.** Tuvojoties viņu pārbaudes laika noslēgumam, pirmsplūdu cilvēki nodevās aizraujošām izpriecām un svētkiem. Tie, kam bija vara un ietekme, centās turēt cilvēku prātus saistītus pie izpriecām un jautrības, lai nevienu neietekmētu pēdējais svinīgais brīdinājums. Vai mēs neredzam to pašu atkārtojamies mūsu dienās? Kamēr Dieva kalpi nodod vēsti, ka visu lietu gals ir tuvu, pasaule ir iegrimusi izklaidēs un izpriecu meklēšanā. Pastāvīgais sajūsmas cikls rada vienaldzību pret Dievu un neļauj cilvēkiem būt tās patiesības ietekmētiem, kas vienīgā var viņus izglābt no gaidāmās iznīcības. 13

Sabata ievērotāji tiks pārbaudīti. Jaunie sabata ievērotāji, kuri ir pakļāvušies pasaules ietekmei, tiks pārbaudīti. Pēdējo dienu briesmas ir pār mums, un jauniešu priekšā ir pārbaudījums, ko daudzi nav gaidījuši. Viņi tiks ievesti satraucošā apjukumā, un tiks pārbaudīts viņu ticības patiesums. Viņi apliecina, ka raugās uz Cilvēka Dēlu, tomēr daži no viņiem ir nožēlojams paraugs neticīgajiem. Viņi nav

¹⁰Counsels to Teachers, Parents, and Students, 325.

¹¹The Youth's Instructor, July 27, 1893.

¹²Liecības draudzei 8, 66.

¹³Sentēvi un pravieši, 103.

bijuši labprātīgi atstāt pasauli, bet ir apvienojušies ar to, apmeklējami piknikus [Piezīme. Šeit nav domātas vienkāršas ģimenes un draudzes locekļu [525] āra aktivitātes, bet gan tas, ka draudzes locekļi «apvienojas ar pasauli» karnevāla tipa pasākumos, kas tolaik notika bieži.] un citus izprieču pasākumus, aizbildinādamies, ka iesaistās nevainīgās izklaidēs. Taču tieši tāda nodošanās nošķir viņus no Dieva un padara par pasaules bērniem. [..]

Tie, kas meklē izprieças, nav Viņa sekotāji. Tikai tie, kas ir pašreiz dzīvi un dzīvo šķīstu, pazemīgu un svētu dzīvi, ir patiesie Jēzus sekotāji. Viņi nevar baudīt pasaules mīļotāju vieglprātīgās un tukšās sarunas.¹⁴

Svarīgas pārdomas. Lai neviens nedomā, ka izklaides ir svarīgas un ka bezrūpīga Svētā Gara ignorēšana savtīgu izprieču stundās tiek uzskatīta par sīkumu. Dievs neļaus sevi izsmiet. Lai ikviens jaunietis un jaunieta pārdomā: «Vai es esmu gatavs tam, ka mana dzīve noslēgsies? Vai mana sirds ir tā sagatavota, ka varu darīt darbu, ko Kungs man ir uzticējis?»¹⁵

¹⁴Counsels to Teachers, Parents, and Students, 327, 328.

¹⁵The Youth's Instructor, August 14, 1906.

[466] **84. Nodaļa—Jauniešu Vadīšana Atpūtas Jautājumā**

[467]

[526] **Standarti tiek pazemināti.** Kristīgie vecāki ir ļāvuši attīstīties savu bērnu pasauli mīlošajām tieksmēm. Viņi atvēruši durvis izklaidēm, kuras kādreiz bija aizlieguši principa pēc.¹

Pat kristīgie vecāki paši pārāk daudz ir attaisnojuši patiku pret iz-klaidēm. Vecāki ir pieņēmuši pasaules uzskatu, ir saskaņojušies ar vis-pārējo pieredzi, ka bērnu un jauniešu agrīnajai dzīvei vajadzētu tikt izšķiestai laiskumā, savtīgās izklaidēs un neprātīgā izdabāšanā. Šādā veidā tiek izveidota patika pret aizraujošām izpriecām, un bērni un jaunieši trenē savus prātus tā, ka priecājas par aizraujošu izrādīšanos. Viņiem ir stipra nepatika pret nopietniem un lietderīgiem dzīves pienākumiem. Viņi dzīvo savas dzīves drīzāk pēc dzīvnieciskas kārtības. Viņi nedomā par Dievu vai par mūžīgo realitāti, bet lidinās kā taureņi savā gadalaikā. Viņi nerīkojas kā saprātīgas būtnes, kuru dzīves būtu iespējams pielīdzināt Dieva dzīvei un kuri ir atbildīgi Viņam par katru savas dzīves stundu.²

[468] **Mātēm ir jāizdomā un jāvada izklaides.** Tā vietā, lai sūtītu bēr-nus prom un atbrīvotos no to radītā troksņa un nemitīgās kaitinošās uzmanības pieprasīšanas, māte sapratīs, ka viņas laiks nevar būt labāk pavadīts kā tad, ja viņa mierina un izklaidē bērnu nemierīgos un rosīgos prātus ar [527] priecīgām un patīkamām nodarbēm. Māte tiks pietiekami atalgota par bērniem veltītajām pūlēm un par laiku, ko viņa ir pavadījusi, izklaidējot savus bērnus.

Maziem bērniem patīk sabiedrība. Parasti viņi nepriecājas par laiku vienatnē. Mātei vajadzētu just, ka lielākajā daļā gadījumu bērnu vieta, kad viņi atrodas mājās, ir istabā, kurā uzturas viņa pati. Tad viņa var pārredzēt viņus un būt gatava ieviest nelielas pārmaiņas tieši brīdī, kad tas ir vajadzīgs, un labot viņu nepareizos ieradumus vai savtības un kaislību atklāšanos. Viņa var pagriezt viņu prātus pareizā virzienā. Bērni domā, ka tas, kas patīk viņiem, iepriecinās arī māmiņu, un viņiem ir pilnīgi dabiski prasīt viņai padomu

¹Manuskripts 119, 1899.

²The Youth's Instructor, January July 20, 1893.

savos mazajos samulsuma brīžos. Mātei nevajadzētu ievainot jūtīgās bērnu sirdis, izturoties pret viņu problēmu ar vienaldzību vai atsakoties nodarboties ar tādiem niekiem. Tas, kas ir nieks mātei, var būt liela lieta bērniem. Norādījums vai brīdinājums īstajā laikā bieži izrādīsies liela vērtība.³

Neaizliedziet nevainīgas izpriecas. Laika un izdomas trūkuma dēļ daudzas mātes atsaka saviem bērniem nevainīgas izpriecas, kamēr aizņemtās rokas un nogurušās acis čakli dara darbu, darinot kādu rotājumu, kaut ko, kas labākajā gadījumā kalpos tikai tam, lai viņu jaunajās sirdīs vairotu tukšumu un izšķērdību. Bērniem kļūstot par vīriešiem un sievietēm, šīs mācības nes lepnuma un morālas bezvērtības augļus. Māte skumst par bērnu kļūdām, bet nesaprot, ka raža, ko viņa pļauj, ir no sēklas, ko pati ir sējusi.

Dažas māšu izturēšanās pret bērniem visos gadījumos nav vienāda. Reizēm viņas izdabā tiem, radot kaitējumu, bet tad atkal atsaka [528] nevainīgus priekus, kas būtu ļoti iepriecinājuši bērnu sirdis. Viņas ne-atdarina Kristu. Viņš mīlēja bērnus, saprata viņu jūtas un juta viņiem līdzīgu prieku un bēdās.⁴

Kā Vaitas kundze savaldīja savus bērnus. Kad bērni lūdza, vai viņi var pievienoties kādai kompānijai vai izklaides ballītei, sakiet viņiem: «Es jums nevaru ļaut iet, bērni. Apsēdieties šeit, un es pastāstīšu, kāpēc. Es daru darbu mūžībai un Dievam. Dievs ir iedevis man jūs un uzticējis jūs manām rūpēm. Es šeit esmu jums Dieva vietā, mani bērni. Tāpēc man ir jābūt nomodā par jums kā tādai, kam būs jānodod pārskats Dieva dienā. Vai jūs gribat, lai jūsu mātes vārds Debesu grāmatās ir ar ierakstu, ka viņai nav izdevies veikt savu pienākumu pret viņas bērniem, ka viņa ir ļāvusi ienākt ienaidniekam un aizņemt vietu, kas man bija jāaizņem? Bērni, es jums pateikšu, kas ir pareizais ceļš. Tad, ja izvēlēsities nogriezties no savas mātes ceļa un doties pa ļaunuma takām, jūsu māte būs tīra, bet jums būs jācieš pašiem savi grēki.»

Tā es darīju ar saviem bērniem. Pirms biju pabeigusi sakāmo, viņi jau sāka raudāt un teica: «Vai tu lūgsi par mums?» Es nekad neatteicu lūgšanas par viņiem. Es zemojos viņiem blakus un lūdzu ar viņiem kopā. Tad devos prom un biju lūgšanās ar Dievu, kamēr

³A Solemn Appeal, 136, 137.

⁴Kristus dziedinošā kalpošana, 389, 390.

vien saule bija pie debesīm, un pēc tam visu nakti, lai ienaidnieka burvestības tiktu salauztas. Es piedzīvoju uzvaru. Lai gan tas man prasīja nakts darbu, es jutos bagātīgi atalgota, kad bērni mani apskāva un teica: «Ak, māmiņ, mēs esam tik priecīgi, ka tu neļāvi mums iet, kad to gribējām. [529] Tagad mēs redzam, ka tas būtu bijis slikti.»

Vecāki, šādi jums ir jāstrādā, lai arī ko tas nozīmētu. Jums tas ir jā-padara par savu darbu, ja vēlaties izglābt savus bērnus Dieva valstībai.⁵

Problēmas sarežģītajos pusaudžu gados. Pašreizējā sabiedrības stāvoklī vecākiem nav viegli savaldīt savus bērnus un pamācīt saskaņā ar Bībeles noteikumiem. Bērni bieži kļūst nepacietīgi, ja viņus ierobežo, un vēlas iet savu ceļu, nākt un iet, kā viņiem patīk. Īpaši vecumā no desmit līdz astoņpadsmit viņi sliecas justies tā, it kā nebūtu nekā slihta, ja apmeklē pasaulīgos pasākumus, bet pieredzējuši kristīgie vecāki var saredzēt briesmas. Viņi pazīst savu bērnu raksturus un zina šo lietu ietekmi uz viņu prātiem. Ilgojoties pēc viņu glābšanas, viņiem vajadzētu atturēt viņus no aizraujošajām izklaidēm.⁶

Piesardzība ir īpaši vajadzīga pēc atgriešanās. Kad bērni pieņem lēmumu atstāt pasaules izpriecas un kļūt par Kristus mācekļiem, kāda nasta tiek noņemta no gādīgo, uzticīgo vecāku sirdīm! Tomēr pat tad vecāku darbam vēl nevajadzētu noslēgties. Jauniešiem ir nopietni jāuzsāk karš pret grēku un pret dabiskās sirds ļaunumu, un viņiem īpaši ir vajadzīgs vecāku padoms un modrās rūpes.⁷

Noslēpums, kā pasargāt bērnus no pasaulīgas vilkmes. Cik daudzi vecāki apraud faktu, ka nevar noturēt bērnus mājās, ka tie nemīl mājas! Jau agrā vecumā viņi ilgojas pēc svešinieku sabiedrības, un, [530] tiklīdz ir pietiekami veci, viņi sarauj saites ar to, kas viņiem ir licies kā jūgs un nesaprātīgs ierobežojums, neņemot vērā ne mātes lūgšanas, ne tēva padomus. Rūpīga izpēte parasti atklātu, ka grēks ir pie vecāku durvīm. Viņi nav padarījuši mājas par tādām, kādām tām vajadzētu būt - pievilcīgām, patīkamām, iz-

⁵Manuskripts bez datuma 70.

⁶Counsels to Teachers, Parents, and Students, 327.

⁷Turpat.

platot laipno vārdu, patīkamo skatienu un patiesas mīlestības saules gaismu.

Jūsu bērnu glābšanas noslēpums slēpjas tajā, ka mājas ir padarītas jaukas un pievilcīgas. Vecāku izdabāšana nesaistīs bērnus ne pie Dieva, ne mājām. Stingra, dievbijīga ietekme, kas pienācīgi audzina un izglīto prātu, izglābs daudzus bērnus no sagraves.⁸

Vecāku pienākums ir uzmanīt bērnu iešanu ārpus mājas un nākšanu atpakaļ. Viņiem vajadzētu iedrošināt viņus un sniegt pamudinājumus, kas piesaistīs viņus mājām un ļaus ieraudzīt, ka vecāki ir viņos ieinteresēti. Viņiem vajadzētu mājas padarīt patīkamas un priecīgas.⁹ [531]

⁸The Review and Herald, December 9, 1884.

⁹Liecības draudzei 1, 400, 401.

18. Dala—Jūs Saņemsit Atalgojumu

[471]

[472]

[473]

85. Nodaļa—Atalgojums Šeit Un Mūžībā

[533] **Bagātīgs atalgojums gaida uzticīgus vecākus.** Ja vecāki pareizi audzinās savus bērnus, viņi būs priecīgi, redzot savas rūpīgās audzināšanas augļus savu bērnu Kristum līdzīgajā raksturā. Viņi pienes Dievam augstāko kalpošanu, atklājot pasaulei labi pārvaldītas un disciplinētas ģimenes, kas ne tikai bīstas Kungu, bet godā un pagodina Viņu ar savu ietekmi pār citām ģimenēm. Viņi saņems savu atalgojumu.¹

Ticīgie vecāki, jūs gaida atbildīgs darbs vadīt savu bērnu soļus arī viņu reliģiskajā pieredzē. Ja viņi patiesi mīl Dievu, viņi svētīs un parādīs godbijību jums par rūpēm, ko esat viņiem veltījuši, un par jūsu uzticību, ierobežojot viņu ilgas un pakļaujot viņu gribu.²

Ja patiesības sēkla ir agri sēta sirdī un rūpīgi kopta, tam noteikti būs sava alga.³

Vecākiem vajadzētu strādāt, domājot par nākotnes pļauju. Sējot ar asarām, piedzīvojot daudzus mazdūšības brīžus, viņiem vajadzētu nopietni lūgt. Vecāki var ieraudzīt apsoliņumu par vēlu un trūcīgu ražu, tomēr tam nevajadzētu atturēt viņus no sēšanas. Gan sevis attīstīšanai, gan saviem bērniem par labu viņiem vajadzētu sēt pie visiem ūdeņiem, izmantojot katru iespēju. Šāda sēklas sēšana nebūs velīga. Pļaujas laikā daudzi uzticīgi vecāki atgriezīsies ar [534] prieku, nesot sev līdzī savus kūlīšus.⁴

Sniedziet saviem bērniem intelektuālu kultūru un morālu izglītību. Nostipriniet viņu jaunos prātus ar stingriem un šķīstiem principiem. Lieciet pamatus cēlai vīrišķībai un sievišķībai, kamēr jums ir iespēja. Jūsu darbs tiks tūkstoškārt atalgots.⁵

Bērni, kuri būs gatavi Debesīm, godās savus vecākus. Dieva Vārdā mēs atrodam skaistu aprakstu laimīgai mājai un sievietei, kas

¹The Review and Herald, November 17, 1896.

²Liecības draudzei 1, 403.

³Counsels to Teachers, Parents, and Students, 144.

⁴The Review and Herald, August 30, 1881.

⁵Counsels to Teachers, Parents, and Students, 131.

pār to valda: «Tās dēli pieceļas un svētī viņu, tās vīrs viņu slavē.» (Sak. 31:28) Vai mājas saimniece var vēlēties lielāku cildinājumu par šeit izteikto? ⁶

Ja viņa [sieva un māte] meklē spēku un mierinājumu pie Dieva un Viņa gudrībā un bijībā cenšas darīt savus ikdienas pienākumus, viņa saistīs vīru pie savas sirds un redzēs bērnus izaugam par godājamiem vīriem un sievietēm, kam būs morāla izturība sekot savas mātes paraugam. ⁷

Noslogotas mātes vislielākajam pamudinājumam vajadzētu būt tam, ka katrs bērns, kurš ir pareizi audzināts un kurš ir ieguvis iekšēju rotu, klusa un lēnprātīga gara rotu, būs derīgs Debesīm un mirdzēs Kunga pagalmos. ⁸

Debesu priekiem jāsākas mājās. Debesis un zeme mūsdienās nav tālāk viena no otras kā tad, kad gani klausījās eņģeļu dziesmā. Cilvēce vēl joprojām ir Debesu rūpju objekts kā tad, kad parasti cilvēki ar visparastāko nodarbošanos pusdienlaikā satika eņģeļus un sarunājās ar Debesu vēstnešiem viņa dārzos un uz lauka. Mūsu ikdienišķajās dienas gaitās Debesis var būt ļoti tuvu. Eņģeļi no augšā esošajiem pagalmiem pavadīs to soļus, kas nāk un iet pēc Dieva pavēles. ⁹

[535] Dzīve uz zemes ir iesākums dzīvei Debesīs. Izglītība uz zemes ir iepazīšanās ar Debesu principiem. Dzīves darbs šeit ir sagatavošana dzīves darbam tur. Kas mēs esam tagad raksturā un svētajā kalpošanā, ir droša norāde tam, kas mēs būsim. ¹⁰

Kalpošanai, kas veikta no sirds, būs liels atalgojums. «Tavs Tēvs, kas redz apslēpto, tevi atalgos.» (Mat. 6:4) Dzīvē, ko dzīvojam Kristus žēlastībā, veidojas raksturs. Dvēselē ir jātiek atjaunotai sākotnējai piemīlībai, jātiek piešķirtām Kristus rakstura īpašībām un jāsāk atmirdzēt dievišķajai līdzībai. To sieviešu un vīriešu sejas, kas staigā un strādā ar Dievu, izsaka Debesu mieru. Viņus apņem Debesu gaisotne. Šīm dvēselēm ir sākusies Dieva valstība. Tām ir Kristus prieks, prieks būt par svētību cilvēcei. Tām ir pagodinājums

⁶The Health Reformer, December, 1877.

⁷The Signs of the Times, November 29, 1877.

⁸Liecības draudzei 3, 566.

⁹Laikmetu ilgas, 48.

¹⁰Audzināšana, 307.

būt pieņemtām Meistara darbā, un tām ir uzticēts darīt Viņa darbu Viņa vārdā.¹¹

Visiem ir jābūt sagatavotiem Debesu sabiedrībai. Dievs vēlas, lai Debesu plāns tiktu īstenots un katrā ģimenē, katrā draudzē un katrā iestādē valdītu Debesu dievišķā kārtība un saskaņa. Ja šī mīlestība ir ie-tekmējusi sabiedrību, tad pie tiem, kas atpirkti ar Kristus asinīm, mums vajadzētu redzēt cēlo principu atklāšanos kristīgā izsmalcinātībā, pie-klājībā un labestībā. Garīga pārveidošanās būtu redzama visās mūsu ģimenēs, mūsu iestādēs un mūsu draudzēs. Kad notiek šī pārmaiņa, šie līdzekļi kļūst par instrumentiem, ar kuru starpniecību Dievs izplata Debesu gaismu pasaulē un ar dievišķas mācības un disciplīnas palīdzību [536] dara vīriešus un sievietes derīgus Debesu sabiedrībai.¹²

Atalgojums pēdējā lielajā dienā. Savā darbā ar bērniem satveriet Dieva vareno spēku. Nododiet savus bērnus Kungam lūgšanā. Strādājiet nopietni un nenogurstoši viņu labā. Dievs dzirdēs jūsu lūgšanas un tuvinās viņus sev. Tad pēdējā lielajā dienā jūs varēsīt vest viņus pie Dieva un teikt: «Šeit es esmu, un bērni, ko Tu man esi devis.»¹³

Kad Samuēls saņems godības kroni, viņš to pienesīs troņa priekšā un priecīgi atzīs, ka viņu ar nemirstīgu godību ir kronējušas mātes uzticīgās mācības, pateicoties Kristus nopelnam.¹⁴

[477] Pasaule nekad nenovērtēs gudru vecāku darbu, bet, kad tiesa apsēdīsies un grāmatas tiks atvērtas, viņu darbs parādīsies tāds, kā to redz Dievs, un tiks atalgots cilvēku un eņģeļu priekšā. Kļūs redzams, ka viens bērns, kas ir uzticīgi uzaudzināts, ir bijis gaisma pasaulē. Lai pārraudzītu bērna rakstura veidošanu, bija asaras, raizes un bezmiega naktis, bet darbs ir darīts gudri, un vecāki no Meistara dzird: «Labi darīts!»¹⁵

Uzņemšana Ķēniņa pilī. Lai jaunieši un mazie bērni tiek mācīti izvēlēties sev ķēnišķīgās drēbes, kas austas Debesu austuvē, «smalkā lina audumā, mirdzošā un tīrā», ko valkās visi zemes svētie.

¹¹Laikmetu ilgas, 312.

¹²Liecības draudzei 8, 140.

¹³Manuskripts 114, 1903.

¹⁴Good Health, March 1, 1880, par. 7

¹⁵The Signs of the Times, July 13, 1888.

Šis apģērbs, Kristus paša bezvainīgais raksturs, tiek brīvi piedāvāts katram cilvēkam. Visi, kas to saņems, to saņems un valkās šeit.

Lai bērniem tiek mācīts, ka, atverot savus prātus šķīstām, mīlošām domām un darot mīlošus un noderīgus darbus, viņi tērptas Viņa rakstura skaistajās drēbēs. Šis tērps [537] padarīs viņus skaistus un mīlošus šeit un būs viņu pilnvara ieiet Ķēniņa pilī. Viņa apsolījums ir: «Tie staigās ar mani, tērpušies baltā, tādēļ ka viņi ir tā cienīgi.» (Atkl. 3:4)¹⁶

Atpestīto dievišķā uzņemšana. Es redzēju lielu skaitu eņģeļu ne-sam no pilsētas godības kroņus katram svētajam, uz kā rakstīts viņa vārds. Kad Jēzus lūdz kroņus, eņģeļi nes tos Viņam, un ar savu labo roku mīlošais Jēzus uzliek kroņus uz svēto galvām. Tādā pašā veidā eņģeļi atnes arfas, un Jēzus arī tās pasniedz svētajiem. Eņģeļi vispirms aizskar stīgas, tad visas balsis paceļas pateicīgā, priecīgā slavā. Katra roka prasmīgi slīd pār arfas stīgām, radot melodisku mūziku bagātīgās un pilnīgās skaņās.

Tad es redzēju Jēzu, kurš vadīja atpestītos uz pilsētas vārtiem. Viņš atvēra vārtus ar to mirdzošajām eņģēm un lūdza ienākt tautas, kas ir ievērojušas patiesību. Pilsētā viss iepriecināja acis. Visur bija redzama bagātīga godība. Tad Jēzus paskatījās uz saviem atpestītajiem svētajiem. Viņu sejas izstaroja godību, un, pievēršot savas mīlošās acis viņiem, Viņš ar savu bagātīgo, muzikālo balsi teica: «Es esmu redzējis tavas dvēseles sāpes un esmu apmierināts. Šī bagātīgā godība pieder tev, lai baudītu to mūžīgi. Tavas ciešanas ir beigušās. [478] Nāves vairs nebūs, ne ciešanas, ne asaras, arī sāpju vairs nebūs.» Es redzēju atpestīto pulkus zemojamies un noliekam mirdzošos kroņus pie Jēzus kājām. Tad, Viņa mīlošajai rokai palīdzot viņiem piecelties, viņi pieskaras savām zelta arfām un piepilda visas Debesis ar savu bagātīgo mūziku un Jēra dziesmām. [..]

[538] Valoda ir pārāk vāja, lai mēģinātu aprakstīt Debesis. Uzlūkojot šo ainu, nespēju pārtraukt brīnīties. Ārkārtīgā mirdzuma un izcilās godības pārņemta, es nolieku rakstāmo un izsaucos: «Kāda mīlestība! Kāda brīnišķīga mīlestība!» Vispacilātākā valoda nevarētu aprakstīt Debesu godību un Glābēja mīlestības bezgalīgos dziļumus.¹⁷

¹⁶ Audzināšana, 249.

¹⁷ Agrīnie raksti, 288, 289.

86. Nodaļa—Dzīve Ēdenes Mājās

[539] **Ēdene tiks atjaunota.** Ēdenes dārzs palika uz zemes vēl ilgi pēc tam, kad cilvēks bija izraidīts no tās patīkamajām takām. Kritušajai cil-vēcei vēl ilgi bija atļauts skatīties uz šķīstajām mājām, un ieeju uz tām sargāja eņģeļi. Pie ķerubu apsargātajiem vārtiem uz paradīzi atklājās dievišķā godība. Šeit Ādams un viņa dēli nāca pielūgt Dievu. Šeit viņi atjaunoja solījumu paklausīt likumam, kura pārkāpšana bija izraidījusi viņus no Ēdenes. Kad ne-taisnības straume pārņēma pasauli un cilvēku ļaunums bija iemesls viņu iznīcībai ūdens plūdos, roka, kas bija stādījusi Ēdeni, paņēma to prom no zemes. Noslēdzošajā atmaksas dienā, kad būs «jaunas Debesis un jauna zeme», tā tiks atjaunota vēl lielākā godībā un krāšņumā nekā sākumā.

Tad tie, kas būs ievērojuši Dieva baušļus, elpos nemirstīgo enerģiju zem dzīvības koka zariem. Bezgalīgos laikmetos bezgrēcīgo pasaulu iemītnieki šajā prieka dārzā redzēs pilnīgā Dieva radīšanas darba paraugu, grēka lāsta neskartu, - paraugu tam, par ko būtu kļuvusi visa zeme, ja cilvēks būtu piepildījis Radītāja godības pilno plānu.¹

[480] Lielā glābšanas plāna rezultāts būs pilnīga pasaules atgriešana Dievam. Viss, kas grēka dēļ tika zaudēts, tiks atjaunots. Ne tikai cilvēks, bet arī zeme ir atpestīta, lai būtu mūžīga mājvieta paklausīgajiem. Sešus tūkstošus gadu sātans ir cīnījies, lai saglabātu savas īpašuma tiesības virs zemes. Tagad Dieva sākotnējais nolūks Viņa radītajā pasaulē ir [540] paveikts. «Visaugstā svētie saņems savu valsti, un tā būs viņu īpašumā no mūžības līdz mūžībai - uz visiem laikiem!» (Dan. 7:18)²

« **Atpirktā īpašuma atpestīšana** .» Dieva sākotnējais nolūks, radot Zemi, ir piepildīts, tai kļūstot par mūžīgu atpestīto mājvietu. «Taisnie mantos zemi un vienmēr tajā mitīs.» (Ps. 37:29) Ir pienācis laiks, ko svētie vīri ir ilgodamies gaidījuši, kopš degošais

¹Sentēvi un pravieši, 62.

²Turpat, 342

zobens izraidīja pirmo pāri no Ēdenes, - laiks «atpirktā īpašuma atpestīšanai». Zeme sākotnēji tika iedota cilvēkam kā viņa valstība, viņa dēļ tā nonāca sātana pārvaldībā un, ilgstoši atradusies spēcīgā ienaidnieka rokās, tā ir nodota atpakaļ cilvēkam, pateicoties atpestīšanas plānam.³

Visu, ko ir zaudējis pirmais Ādams, atjaunos otrs. Pravietis saka: «Bet tu esi sargtornis ganāmpulkam, Ciānas meitas cietoknis - pie tevis nāks un atgriezīsies iepriekšējā varenība.» (Mih. 4:8) Pāvils norāda uz «atpirktā īpašuma atpestīšanu» (Ef. 1:14 KJV).

Dievs radīja zemi, lai tajā mājotu svētas, laimīgas būtnes. Šis nolūks tiks piepildīts, kad, atjaunota Dieva spēkā un atbrīvota no grēka un ciešanām, tā kļūs par atpestīto mūžīgajām mājām.⁴

Ēdenes mājas atdotas Ādamam. Pēc izraidīšanas no Ēdenes Ādama dzīve virs zemes bija ciešanu pilna. Katra mirstošā lapa, katrs upuris, katra slimība dabas pasaulē, katrs traips cilvēka šķīstumā bija jauns atgādinājums par viņa grēku. Viņa nožēlas ciešanas bija šausmīgas, kad redzēja netaisnību vairojamies un kā atbildi uz saviem brīdinājumiem saņēma pārmetumus par grēka izraisīšanu. Ar pacietīgu pazemību viņš gandrīz [541] tūkstoš gadu nesa pārkāpuma sodu. Viņš uzticīgi nožēloja savu grēku, uzticējās absolūtā Glābēja nopelnam un mira cerībā uz augšāmcelšanu. Dieva Dēls izpirka cilvēka grēku un krišanu. Tagad, pateicoties salīdzināšanas darbam, Ādams ir atjaunots savā kādreizējā stāvoklī.

[481]

Prieka pilns viņš uzlūko kokus, kas kādreiz bija viņa prieks, - tos pašus kokus, kuru augļus bija plūcis nevainības un prieka dienās. Viņš redz vīnogulājus, ko viņa rokas bija kopušas, puķes, par kurām kādreiz viņam bija paticis rūpēties. Viņa prāts aptver redzētā realitāti, viņš saprot, ka šī patiešām ir atjaunotā Ēdene, kas tagad ir daudz jaukāka nekā tad, kad viņš tika izraidīts no tās. Glābējs vada viņu pie dzīvības koka un noplūc godības augli, aicinādams ēst. Ādams apskatās sev apkārt un redz savu ģimenes pulku atpirktu, stāvam Dieva paradīzē. Tad viņš nomet savu mirdzošo kroni pie Jēzus kājām un, krizdams Viņam pie krūtīm, apskauj Glābēju. Viņš aizskar zelta arfu, un Debesu velves atbalso uzvaras pilno dziesmu. «Cienīgs, cienīgs, cienīgs ir Jērs, kas tika nokauts un ir atkal dzīvs.»

³The Signs of the Times, December 29, 1909.

⁴The Review and Herald, October 22, 1908.

Ādama ģimene uztver melodiju un nomet savus kroņus pie Glābēja kājām, apbrīnā zemojoties Viņa priekšā.

Šīs atkalapvienošanās liecinieki ir eņģeļi, kas raudāja par Ādama krišanu un priecājās, kad Jēzus pēc savas augšāmcelšanās pacēlās Debesīs, atvērdams kapus visiem, kas tic Viņa vārdam. Tagad viņi redz atpestīšanas darbu pabeigtu un apvieno savas balsis slavas dziesmā.⁵

Zemes svētceļniekiem sagatavotas mājvietas. Bailes padarīt nākotnes mantojumu pārāk materiālu ir vadījušas daudzus padarīt to tikai par garīgu patiesību, kas neļauj mums uzlūkot to kā savas mājas. Kristus apliecināja saviem mācekļiem, ka Viņš ir devies sagatavot viņiem mājvietas Tēva namā. [542] Tie, kuri pieņem Dieva Vārda mācību, nebūs nezinoši jautājumā par Debesu mājvietu. [...] Cilvēku valoda nav piemērota, lai aprakstītu taisno atalgojumu. Tas būs zināms tikai tiem, kas to uzlūkos. Ierobežots prāts nespēj aptvert Dieva paradīzes godību.

[482] Bībelē izglābto mantojums ir nosaukts par zemi. Tur Debesu Gans vada savu ganāmpulku pie dzīvības ūdens avotiem. Dzīvības koks nes augļus ik mēnesi, un koka lapas domātas tautām. Tur ir mūžīgi plūstošas upes, skaidras kā kristāls, un blakus tām koki met ēnu uz ceļa, kas sagatavots Kunga atpirktajiem. Šeit plašie līdzenumi pāriet skaistos pakalnos, un Dieva kalni paceļ savas cēlās galotnes. Šajos miera pilnajos līdzenumos Dieva ļaudis, kas tik ilgi bijuši svētceļnieki un ceļotāji, atradīs mājas.⁶

Šeit ir mājas zemes svētceļniekiem. Šeit ir taisno drēbes, kā arī godības kroņi un uzvaras palmu zari. Viss, kas mūs ir mulsinājis, Dieva aizgādībā nākotnes pasaulē taps skaidrs. Tas, ko bija grūti saprast, atradīs izskaidrojumu. Žēlastības noslēpumi atklāsies mums. Kur mūsu ierobežotais prāts redzēja tikai apjukumu un lauztus solījumus, mēs redzēsīm vispilnīgāko un skaistāko saskaņu. Mēs uzzināsim, ka bezgalīga mīlestība bija paredzējusi piedzīvojumus, kuri mums šķita visgrūtākie. Saprotot Viņa maigās rūpes, kas visām lietām kopā liek darboties mums par labu, mēs priecāsimies ar neizsakāmu prieku un godbijības pilni. [...]

⁵Lielā cīņa, 647, 648.

⁶The Review and Herald, October 22, 1908.

Mēs esam ceļā uz mājām. Viņš, kurš mūs tik ļoti ir mīlējis, ka nomiris par mums, ir uzbūvējis mums pilsētu. Jaunā Jeruzāleme ir mūsu atpūtas [543] vieta. Dieva pilsētā nebūs skumjas. Tur nedzirdēs vairs ciešanu vaimanas, ne salauzto cerību un apraktās mīlestības kapa dziesmas. Drīz smaguma drēbes tiks nomainītas pret kāzu drēbēm. Drīz mēs būsīm liecinieki Kunga kronēšanai. Tie, kuru dzīves būs bijušas apslēptas Kristū, tie, kuri uz šīs zemes būs cīnījušies labo ticības cīņu, atspīdēs Glābēja godībā Dieva valstībā.

7

Atpestīto priekšrocības. Debesis ir laba vieta. Es ilgojos būt tur, re-dzēt savu mīļo Jēzu, kas atdeva savu dzīvību par mani, un būt pārvērsta Viņa godības pilnajā līdzībā. Ak, valoda nespēj izteikt nākotnes pasaules godību! Es slāpstu pēc dzīvajām straumēm, kas padara patīkamu mūsu Dieva pilsētu.

Kungs man rādīja citas pasaules. Man tika iedoti spārni, un eņģeļi pavadīja mani no pilsētas uz vietu, kas bija gaiša un pilna godības. Zāle tajā vietā bija dzīvīgi zaļa un putni vīteroja patīkamas dziesmas. Iedzīvotāji šajā vietā bija dažāda lieluma. Viņi bija cēli, majestātiski un jauki. Viņi nesa Jēzus līdzību, un viņu sejas izstaroja svētu prieku, kas atklāja šajā vietā esošo laimi un brīvību. Es vienam no viņiem jautāju, kāpēc viņi ir tik daudz jaukāki nekā tie, kas ir uz zemes. Atbilde bija: «Mēs esam dzīvojuši stingrā paklausībā Dieva pavēlēm un neesam krituši nepaklausības dēļ, kā tie, kas dzīvo uz zemes.» [..] Es lūdzu savu pavadošo eņģeli ļaut man palikt šajā vietā. Es nevarēju izturēt domu, ka man ir jāatgriežas atpakaļ tumšajā pasaulē. Tad eņģelis teica: «Tev ir jādodas atpakaļ. Ja būsi uzticīga, tad kopā ar 144 000 tev būs priekštiesība [544] apmeklēt visas pasaules un redzēt Dieva roku darbu.»⁸

[483]

Debesu un zemes apvienotā ģimene. Tur atpestītie «atzīs, tāpat kā viņi ir atzīti». Mīlestība un līdzjūtība, ko Dievs ir ielicis dvēselē, tur atradīs savu patiesāko un jaukāko izpausmi. Šķīstā saziņa ar svētajām būtnēm, saskanīgā sabiedriskā dzīve ar svētajiem eņģeļiem un uzticīga-jiem no visiem laikmetiem, kas ir mazgājuši savas drēbes un padarījuši tās baltas Jēra asinīs, svētās saites, kas saista kopā

⁷Liecības draudzei 9, 286, 287.

⁸Agrīnie raksti, 39, 40.

«visu ģimeni Debesīs un virs zemes», - tas viss palīdz veidot atpestīto laimi.⁹

Izglābtās tautas nezinās citu likumu, kā vien Debesu likumu. Visi būs laimīgi, apvienosies ģimenes, tērpušās slavā un pateicībā. Rīta zvaigznes kopā dziedās un Dieva dēli gavilēs aiz prieka, Dievam un Kristum kopā izsaucoties: «Grēka vairs nebūs, nāves vairs nebūs!»¹⁰

[484] No tās debešķīgā prieka ainas [Kristus debesbraukšanas] līdz mums atbalsojas Kristus paša brīnišķīgie vārdi: «Es dodos pie sava Tēva un jūsu Tēva, pie sava Dieva un jūsu Dieva.» Debesu ģimene un zemes ģimene ir viens. Mūsu dēļ Kungs pacēlās Debesīs, un mūsu dēļ Viņš dzīvo. «Tādēļ Viņš arī var pilnīgi izglābt tos, kas caur Viņu nāk pie Dieva, jo Viņš vienmēr ir dzīvs, lai par tiem iestātos.» (Ebr. 7:25)¹¹

Apsolījums ir drošs, kaut arī tā piepildīšanās kavējas. Jau sen mēs esam gaidījuši mūsu Glābēja atgriešanos, bet apsolījums vēl joprojām ir tikpat drošs. Drīz mēs būsim savās apsolītajās mājās. Tur Jēzus vadīs mūs pie dzīvās straumes, kas plūst no Dieva troņa, un paskaidros mums tumšos laikus, caur kuriem Viņš mūs ir vadījis uz šīs zemes, lai pilnveidotu mūsu raksturus. Tur mēs ar neaptumšotu [545] skatu ska-tīsimies uz atjaunotās Ēdenes skaistumu. Nometuši kroņus pie Glābēja kājām, ko Viņš uzlika uz mūsu galvām, un aizskarot savas zelta arfas, mēs piepildīsim visas Debesis ar slavu Viņam, kurš sēž uz troņa.¹²

Lai viss, kas ir skaists mūsu zemes mājās, atgādina mums par kristāla upi un zaļajiem laukiem, par koku šalkām un dzīvajām straumēm, par mirdzošo pilsētu un baltās drēbēs tērptajiem dziedātājiem Debesu mājās - tajā skaistuma pasaulē, ko neviens mākslinieks nevar uzgleznot un neviena mirstīga mēle nevar aprakstīt. «Ko neviena acs nav redzējusi un neviena auss nav dzirdējusi, kas neviena cilvēka sirdī nav nācis, to Dievs ir sagatavojis tiem, kas Viņu mīl.» (1. Kor. 2:9)¹³

⁹Lielā cīņa, 677.

¹⁰Pravieši un ķēniņi, 732, 733.

¹¹Laikmetu ilgas, 832.

¹²Liecības draudzei 8, 245.

¹³The Review and Herald, July 11, 1882.

87. Nodaļa—Jaunās Zemes Ainas

[485]

[546]Nākotnes godības atklāsmes. Ar Jēzu priekšgalā mēs visi no-laidāmieš no pilsētas uz šo zemi, uz liela un varena kalna, kas nevarēja panest Jēzu un sašķēlās, izveidojoties plašam līdzenumam. Tad mēs pa-skatījāmies uz augšu un redzējām lielo pilsētu ar divpadsmit pamatiem un divpadsmit vārtiem, trim katrā pusē, un eņģeli pie katriem vārtiem. Mēs izsaucāmies: «Pilsēta, lielā pilsēta, tā nāk no Dieva, no Debesīm!» Un tā nonāca tajā vietā, kur stāvējām. Tad mēs sākām aplūkot godības pilnās lietas ārpus pilsētas. Tur redzēju viskrāšņākās mājas, kas izskatījās no sudraba, balstītas uz četriem pīlāriem ar viskrāšņākajām pērlēm. Tās bija domātas svētajiem. Katrā no tām bija zelta plaukts. Es redzēju daudzus svētos ieejam mājās, novelkam mirdzošos kroņus un noliekam tos uz plaukta. Tad viņi devās ārā uz lauka, kas atradās pie mājām, lai darītu kaut ko ar zemi. Ne to, ko mēs tagad darām ar zemi šeit, - nē, nē! Krāšņā gaisma spīdēja pār viņu galvām, un viņi nepārtraukti gaviļēja un izteica slavu Dievam.

Es redzēju citu lauku, kas bija pilns ar dažādām puķēm, un, tās plūcot, es izsaucos: «Tās nekad nenovītīs!» Pēc tam es redzēju lauku ar garu zāli, kas bija krāšņa, to uzlūkojot. Tas bija dzīvs zaļums un atstaroja sudrabu un zeltu, lepni līgojoties par godu Kēniņam Jēzum. Tad mēs nonācām uz lauka, kas bija pilns ar dažādiem zvēriem - tur bija lauvas, jēri, leopardi un vilki un visi bija kopā pilnīgā saskaņā. Mēs izgājām tiem pa vidu, un viņi miermīlīgi sekoja.

[486]

[547]Tad mēs iegājām mežā, ne tādā tumšā, kādi ir šeit, - nē, nē! Tas bija gaišs un krāšņs, koku zari līgojās, un mēs izsaucāmies: «Mēs mājosim droši tuksnesī un gulēsim mežos.»¹

Darbs turpināsies mūžībā. Vai domājat, ka mēs tur neko nemācīsimies? Mums nav pat ne vismazākā priekšstata, kas tad atvērsies mūsu priekšā. Ar Kristu mēs pastaigāsimies gar dzīviem ūdeņiem. Viņš mums atklās dabas skaistumu. Viņš atklās, kas Viņš

¹ Agrīnie raksti, 17, 18.

ir mums un kas mēs esam Viņam. Patiesību, ko nevaram zināt tagad laicīgo ierobežojumu dēļ, mēs uzzināsim tad.²

Kristīgai ģimenei ir jābūt skolai, kas bērniem ir jāpabeidz, lai iestātos augstākā skolā Dieva valstībā.³

Debesis ir skola. Tās studiju lauks ir Visums. Tās skolotājs ir Bezgalī-gais. Viena no šīs skolas nozarēm bija izveidota Ēdenē. Glābšanas plānu pabeidzot, izglītība atkal tiks īstenota Ēdenes skolā [..].

Starp skolu, kas tika nodibināta Ēdenē sākumā, un skolu pēc tam ir visa šīs pasaules vēsture - cilvēces pārkāpumu un ciešanu, dievišķā upura, uzvaras pār nāvi un grēku vēsture. [..] Atjaunotu Viņa klātbūtnē, cilvēku atkal, tāpat kā iesākumā, mācīs Dievs. «Mani ļaudis zinās Manu vārdu: .. tajā dienā viņi zinās, Es tas esmu, kas runā: redzi, tas esmu Es.» [..]

Kad priekšgars, kas aptumšo mūsu skatu, tiks noņemts un mūsu acis ieraudzīs to skaistuma pasauli, par ko tagad varam [548] tikai nojaust kā caur mikroskopu, kad mēs raudzīsimies uz Debesu godību, kas tagad vērojama tikai tālumā caur teleskopu, kad grēka slimība tiks atņemta, visa zeme parādīsies «Kunga, mūsu Dieva skaistumā», kāds lauks tad atvērsies mūsu izpētei!⁴

[487] **Debesīs gūtās zināšanas vairosies.** Dieva izglābto studijām būs atvērtas visas Visuma bagātības. No nāves saitēm atraisīti, tie dosies nenogurstošos lidojumos uz tālām planētām - pasaulēm, kas skuma, redzot cilvēces ciešanas, un līksmojās dziesmās, saņemdamas vēsti par kādas dvēseles izglābšanu. Neizsakāmā sadraudzībā zemes bērni iepa-zīsies ar nekritušo būtņu priekiem un gudrību. Tās dalīsies atziņu un gudrības bagātībās, kas iegūtas laikmetu laikmetos, pārdomājot Dieva roku darbus. Ar neaptumšotu skatu viņi vēros radības godību - saules un zvaigznes to sistēmās, kad tās noteiktā kārtībā riņķo ap Dieva troni. Uz visām lietām, sākot no vissīkākās līdz vislielākajai, būs rakstīts Radītāja vārds, un visur atklāsies Viņa spēka varenība.

Mūžības gadiem ritot, vēl vairāk atklāsies Dieva un Kristus godība. Zināšanām vairojoties, vairosies mīlestība, godbijība un

²Counsels to Teachers, Parents, and Students, 162.

³The Review and Herald, March 30, 1897.

⁴Audzināšana, 301-303.

laime. Jo vairāk cilvēki uzzina par Dievu, jo vairāk viņi apbrīno Viņa raksturu.⁵

Sabiedriskā dzīve. Tur mēs atzīsim, kā mēs esam atzīti. Tur mīles-tība un līdzjūtība, ko Dievs iedēstījis dvēselē, atradis vispatiesāko un jaukāko piepildījumu. Šķīstā savienība ar svētajām būtībām, saskanīga sabiedriskā dzīve ar svētajiem eņģeļiem un visu laikmetu uzticīgajiem, svētā sadraudzība, kas saista kopā «visu ģimeni Debesīs un virs zemes», - tie visi [549] būs mūžības piedzīvojumi.⁶

Nodarbošanās uz jaunās zemes. Uz zemes, kas būs radīta no jauna, atpestītie iesaistīties nodarbēs un izklaidēs, kas Ādamam un Ievai atnesa laimi sākumā. Tiks dzīvota Ēdenes dzīve, dzīve dārzā un uz lauka. «Tie namus cels un tajos dzīvos, vīnadārzus stādīs un augļus baudīs. Tie nebūvēs, lai dzīvotu citi, un nestādīs, lai baudītu citi. Jo kā koka mūžs būs manas tautas mūžs, mani izredzētie paši izmantos savu roku darbu.» (Jes. 65:21, 22)⁷

Tur tiks attīstīti visi spēki, visas spējas vairosies. Tiks rīkoti visgran-diozākie pasākumi, tiks aizsniegti viscēlākie centieni, īstenotas visaugstākās ambīcijas. Tomēr vēl joprojām būs jauni augstumi, ko pārvarēt, jauni brīnumi, ko apbrīnot, jaunas patiesības, ko saprast, jaunas iespējas lietot miesas, prāta un dvēseles spēkus.⁸

[488]

Uz piepildīšanās robežas. Mēs dzīvojam zemes vēstures vissvini-gākajā laika posmā. Nekad nav bijis laiks, lai grēkotu; turpināt dzīvot pārkāpumos vienmēr ir bijis bīstami, bet īpaši tā ir patiesība tagadējā laikā. Tagad mēs atrodamies pie pašas robežas ar mūžības pasauli, un attiecība starp laiku un mūžību ir svinīgāka nekā jebkad agrāk. Lai ikviens cilvēks tagad pārmeklē savu sirdi un lūdz Taisnības Saules spožos starus izraidīt visu garīgo tumsu un attīrīt no samaitātības.⁹

Cik gan vēl dziļāku iespaidu un vēl dzīvāku interesi šīm gleznām vajadzētu izraisīt mūsos, kas stāv pie paša šo notikumu piepildīšanās sliekšņa, - notikumu, kurus Dieva bērni pastāvīgi gaidījuši, [550]

⁵Lielā cīņa, 677, 678.

⁶Audzināšana, 306.

⁷Pravieši un ķēniņi, 730, 731.

⁸Audzināšana, 307.

⁹Testimonies to Ministers and Gospel Workers, 147.

pēc kuriem ilgojušies un par ko lūguši, kopš mūsu vecāki izgāja no Ēdenes!

Draugi līdzceļotāji, mums vēl jāuzkavējas pasaules notikumu ēnā un nemierā, bet drīz parādīsies mūsu Pestītājs, lai gādātu par glābšanu un dusu. Raudzīsimies ticībā uz svētīgo nākotni, kādu to attēlojusi Dieva roka. ¹⁰

Aicinājums personīgi sagatavoties. Es aicinu jūs sagatavoties Kristus nākšanai debesu padebešos. Dienu no dienas izmetiet no savas sirds mīlestību uz pasauli. Jums ar piedzīvojumiem ir jāsaprot, ko nozīmē sadraudzība ar Kristu. Sagatavojieties tiesai, lai tad, kad nāks Kristus un Viņu apbrīnos visi, kas tic, jūs būtu starp tiem, kas satiek Viņu mierā. Tajā dienā atpestītie mirdzēs Tēva un Dēla godībā. Eņģeļi, aizskarot savas zelta arfas, priecīgi sagaidīs Kungu un Viņa uzvaras trofejas - tos, kas ir mazgāti un darīti balti Jēra asinīs. Atskanēs uzvaras dziesma, piepildot visas Debesis. Kristus ir uzvarējis. Viņš ieiet Debesu pagalmos, Viņa atpestīto pavadīts, kas liecina par to, ka Viņa ciešanas un upuris nebija veltīgs. ¹¹

¹⁰Pravieši un ķēniņi, 731, 732.

¹¹Liecības draudzei 9, 285, 286.